

ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА УКРАЇНИ

БОГОСЛУЖБОВІ ВКАЗІВКИ
НА 2025 РІК

КИЇВ, 2024

ВИДАНО З БЛАГОСЛОВЕННЯ
МИТРОПОЛИТА КИЇВСЬКОГО І ВСЕЇ УКРАЇНИ
ЕПІСКОПА

Редакційна колегія:
Єпископ Єфрем (Хом'як)
Архімандрит Михаїл (Карнаух)
Архімандрит Онуфрій (Сонькін)
Протоієрей Петро Бойко
Священник Юрій Балицький
Протодиякон Василь Дідора
Дмитрунець Дмитро

ЗМІСТ

СІЧЕНЬ.....	5
ЛЮТИЙ.....	27
БЕРЕЗЕНЬ.....	47
КВІТЕНЬ.....	82
ТРАВЕНЬ.....	120
ЧЕРВЕНЬ.....	142
ЛИПЕНЬ.....	161
СЕРПЕНЬ.....	180
ВЕРЕСЕНЬ.....	201
ЖОВТЕНЬ.....	221
ЛИСТОПАД.....	241
ГРУДЕНЬ.....	260

1 СІЧНЯ, середа

ОБРИЗАННЯ ГОСПОДНЄ. Свт. Василя Великого, архієп. Кесарії Каппадокійської (379). Мч. Василя Анкірського (бл. 362). Св. Емілії, матері свт. Василя Великого (IV). **Прп. Амфілохія Почаївського (1970).**

Літургія за чином свт. Василя Великого.

Ран. – Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Літ. – Обрізання: Кол., 254 зач., II, 8 – 12. Лк., 6 зач., II, 20 – 21, 40 – 52.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23. (під зачало).

Поддаємо порядок звершення служби Обрізання Господнього у поєднанні із бдінною службою свт. Василя Великого та шестеричною службою прп. Амфілохія Почаївського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, звиваю» стихири на 10: свята, глас 8-ий – 4 (по двічі), святителя Василя, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі) і преподобного – 2. «Слава» – святителя, глас 8-ий: «Ти, преподобний, був ревнителем премудрости...», «І нині» – свята, глас той самий: «Як сходяв Спас...».

Вхід з кадилом. Прокимен дня. Паремії Мінеї – 3.

На літї стихира храму і стихири святителя, глас 3-ий. «Слава» святителя, глас 6-ий: «Виливалася благодать...», «І нині» – свята, глас 8-ий: «Як сходяв Спас...».

На стиховні стихири святителя, глас 1-ий. «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Благодать чудес...», «І нині» – свята, глас 8-ий: «Не посоромився Всеблагий Бог...».

Після Трисвятого – тропар святителя Василя, глас 1-ий (двічі), і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» тропар свята, глас 1-ий (один раз), святителя Василя (один раз), глас той самий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафізми 10-та і 11-та. Малі ектенії. Сідальні Мінеї.

Поліелей. Величання тільки святителя: «Величаємо тебе, святителю отче Василю, / і шануємо святу пам'ять твою, / бо ти молиш за нас Христа Бога нашого». Величання співається з вибраними стихами із псалмів Давидових, співають по черзі обидва хори.

Після поліелею сідальні із Мінеї. Ступенева – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 1-ий: «Уста мої промовлятимуть премудрість, і повчання серця мого розум»; стих: «Почуйте це, всі народи, зрозумійте, всі, що живете у світі». Євангеліє. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя Василя...». Стихира святителя, глас 6-ий: «Вилилася благодать...».

Канони: свята на 6, святителя Василя на 6 і преподобного на 2.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – ірмоси канонів свята Богоявлення.

Після 3-ої пісні – кондак свята, глас 3-ий; кондак та ікос преподобного глас 2-ий; сідальний святителя Василя, глас 8-ий; «Слава» – сідальний преподобного «І нині» – сідальний свята, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя Василя, глас 4-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу...» не співаємо, але співаємо приспіви свята Обрізання та святителя Василя.

Після 9-ої пісні – світільний святителя Василя (двічі). «Слава» – світільний преподобного, «І нині» – світільний свята.

На хвалітніх стихири свята і святителя, глас 5-ий – 6 (перша стихира – двічі). «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Вилилася благодать...», «І нині» – свята, глас 8-ий: «Зійшовши до роду людського, Спас...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя Василя, глас 1-ий. «Слава» преподобного, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на восьмий день плоттю обрізатися зволив ради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері, святого отця нашого Василя Великого, архієпископа Кесарії Каппадокійської і преподобного отця нашого Амфілохія Почаївського їх же пам'ять нині звершуємо, і всіх святих, помилує і спасе нас, як Благий і Людинолюбний».

(Святий храму і місцевощановані святі не згадуються).

НА ЧАСАХ:

На 1-му і 6-му часі – тропар свята. «Слава» – тропар святителя Василя.

Кондак свята.

На 3-му і 9-му часі – тропар свята. «Слава» – тропар преподобного.

Кондак святителя Василя.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні свята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), святителя Василя, пісня 6-а – 4 (без ірмоса).

Після входу – тропар свята, тропар святителя Василя, тропар преподобного, кондак святителя. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен – свята, глас 6-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх...»; стих: «До Тебе, Господи...», і святителя, глас 1-ий: «Уста мої промовлятимуть...». Апостол і Євангеліє – свята, святителя і преподобного (під зачало).

Алилуарій – свята, глас 8-ий: «Пастирю Ізраїля...»; і святителя, глас той самий: «Уста праведного...».

Замість «Достойно є...» – «Тобою радується...».

Причасний – свята: «Хваліте Господа з Небес...», і святителя: «В пам'ять вічну...».

2 СІЧНЯ, четвер

Передсвятю Богоявлення. Свт. Сильвестра, папи Римського (335). Прп. Серафима Саровського, чудотворця (1833). **Прп. Сильвестра Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII).** Сщмч. Феогена, еп. Парійського (бл. 320).

Гал., 198 зач., I, 1–10, 20 – II, 5. Мк., 19 зач., V, 1–20.

Служба свт. Сильвестра, без святкового знаку, звершується разом із службою передсвятя.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: передсвята, глас 4-ий – 3, і святителя, глас 8-ий – 3. «Слава: І нині» – передсвята, глас 6-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсвята, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава: І нині» – передсвята, глас 1-ий.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава: І нині» – тропар передсвята, глас 4-ий.

Після співу тропарів на вечірні. Диякон виголошує: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Суций благословенний...». Хор: «Утверди, Боже...». Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава: І нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей виголошує відпуст.

На малому повечір'ї співаємо трипіснець передсвята, глас 2-ий і глас 6-ий та двопіснець.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвята, глас 4-ий: «Готуйся, Завулоне...» (двічі). «Слава» – тропар святителя, глас 4-ий, «І нині» – тропар передсвята, глас той самий: «Готуйся, Завулоне...».

Кафизми 13-та і 14-та. Малі ектенії. Сідальні передсвята. Псалом 50-ий.

Канони: передсвята, глас 2-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і святителю на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої, 9-ої пісень – ірмос канону святителя.

Після 3-ої пісні – кондак святого, глас 4-ий; сідальний святого, глас 8-ий «Слава: І нині» – сідальний передсвята.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос передсвята.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Після 9-ої пісні – світільний передсвята. «Слава: І нині» – знову світільний передсвята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 4: передсвята, глас 6-ий. «Слава» – передсвята, глас 6-ий: «І нині» – передсвята, глас той самий.

«Тобі слава належить...» не читається, але одразу «Слава Тобі, що показав нам світло» і читається повсякденне словослів'я.

На стиховні стихири передсвята глас 6-ий. «Слава: І нині» – передсвята, глас 8-ий.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава: І нині» – тропар передсвята, глас 4-ий.

НА ЧАСАХ – тропар передсвята. «Слава» – тропар святителя. Кондак передсвята.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні передсвята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

Примітка. У період передсвята і післясвята Хрещення денні тропарі не співають, оскільки піснеспіви Октоїха скасовуються.

У храмі Господньому – тропар передсвята, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак передсвята.

У храмі Богородиці – тропар передсвята, тропар храму, тропар святителя; кондак храму, «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак передсвята.

У храмі – тропар передсвята, тропар храму, тропар святителя; кондак храму, «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак передсвята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алуарій і причасний – святителя.

Апостол і Євангеліє – дня.

3 СІЧНЯ, п'ятниця

Прор. Малахії (400 р. до Р. Х.). Мч. Гордія (IV).

На 1-му часі – Діян., 33 зач., XIII, 25 – 32. Мф., 5 зач., III, 1 – 11.

На 3-му часі – Діян., 42 зач., XIX, 1 – 8. Мк., 1 зач., I, 1 – 8.

На 6-му часі – Рим., 91 зач., VI, 3 – 11. Мк., 2 зач., I, 9 – 15.

На 9-му часі – Тит., 302 зач., II, 11 – 14; III, 4 – 7. Мф., 6 зач., III, 13 – 17.

Літургія не звершується

Служба пророка Малахії і мученика Гордія без святкового знаку звершується разом з службою передсвята.

НА ВЕЧІРНІ

 кафизма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: пророка, глас 8-ий – 3, і мученика, глас той самий – 3. «Слава: І нині» – передсвята, глас 4-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсвята, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава: І нині» – передсвята, глас 5-ий: «На Йорданську річку...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава: І нині» – тропар передсвята, глас 4-ий.

Після співу тропарів на вечірні. Диякон виголошує: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Суций благословенний...». Хор: «Утверди, Боже...». Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава: І нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей виголошує відпуст.

НА МАЛОМУ ПОВЕЧІР'І співаємо трипіснець передсвята, глас 2-ий і глас 6-ий та двопіснець з попереднього дня.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвята, глас 4-ий: «Готуйся, Завулоне...» (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – тропар передсвята, глас той самий: «Готуйся, Завулоне...».

Кафизми 19-та і 20-та. Малі ектенії. Сідальні передсвята. Псалом 50-ий.

Канони: передсвята, глас 6-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), пророка на 4 і мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої, 9-ої пісень – ірмос канону мученика.

Після 3-ої пісні – кондак пророку, глас 4-ий, кондак мученика, глас 8-ий; сідальний пророка, глас 8-ий. «Слава» – сідальний мученика, «І нині» – сідальний передсвята.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос передсвята.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Після 9-ої пісні – світільний передсвята. «Слава: І нині» – знову світільний передсвята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 4: передсвята, глас 6-ий. «Слава» – передсвята, глас 6-ий: «Зірка від Якова...», «І нині» – передсвята, глас той самий.

«Тобі слава належить» не читається, але одразу «Слава Тобі, що показав нам світло» і читається повсякденне словослів'я.

На стиховні стихири передсвята глас 2-ий. «Слава: І нині» – глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава:

І нині» – тропар передсв'ята, глас 4-ий.

Перший час до ранньої не приєднується.

Примітка! *Окремо від ранньої (за Уставом, «на початку 2-ої години», тобто, за нашим відліком часу, близько 8 години ранку) відбувається послідовність часів навечір'я (1-го, 3-го, 6-го і 9 го) з приєднанням до них чину зображальних.*

Царські часи звершуються при відкритих царських вратах. Священик в епитрахилі, фелоні та поручах, з Євангелієм в руках (у супроводі свічконосяця і диякона в облаченні, з кадилом та свічкою) виходить з вітаря через царські врата до аналоя поставленого посеред церкви навпроти царських врат. Обійшовши навколо аналоя, свічконосець ставить свічку з його східної сторони.

ПЕРШИЙ ЧАС. Іерей, поклавши Євангеліє на аналой, виголошує початковий виголос 1-го часу: «Благословенний Бог наш...». Читець: «Аміль», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. Після «Отче наш...» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Аміль», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава: і нині», «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і псалми 1-го часу (5-ий, 22-ий і 26-ий).

З початком читання псалмів іерей, разом з дияконом зі свічкою, звершує кадіння навколо Євангелія, потім кадить вітар, іконостас, народ і весь храм. Після закінчення 26-го псалма читець виголошує: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Повернувся колись Йордан...», читець: «І нині» – Богородичний: «Як Тебе назвемо, Благодатна?».

Після Богородичного часу хор співає (зазвичай стихирним наспівом) особливі тропарі св'ята зі стихами: 1-ий хор – тропар, глас 8-ий: «Сьогодні освячується природа води...», 2-ий хор – той самий тропар. Читець – стих, глас той самий: «Заради цього пом'янув Тебе на землі Йорданській і Ермонській», 1-ий хор – тропар, глас той самий: «Як Людина на ріку прийшов Ти...». Читець – стих: «Побачили Тебе води, Боже; побачили Тебе води і убоялися», 2-ий хор – той самий тропар. 1-й хор – «Слава» – тропар, глас той самий: «На голос, що лунав у пустелі: готуйте путь Господню, – прийшов Ти, Господи...», 2-й хор – «І нині» – той самий тропар.

Після виконання тропарів диякон виголошує: «Будьмо уважні». Читець – прокимен, глас 4-ий: «І прогрімів Господь з небес, і Вишній подав голос Свій». Стих: «Полюблю Тебе, Господи, кріпосте моя; Господь утвердження моє». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісаї читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (гл. 35). Диякон: «Премудрість». Читець: «Діань святих апостолів читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Діян., зач. 33). «Алилуя» після Апостола не читається, але відразу диякон виголошує: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святе Євангеліє». Іерей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Іерей: «Від Матфея святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Іерей читає Євангеліє (Мф., зач. 5). Після закінчення Євангелія хор співає: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Читець – тропарі: «Стопи мої направ...» і «Нехай сповняться уста мої...», Трисвяте по «Отче наш», описля іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець або хор: «Аміль», і кондак передсв'ята, глас 4-ий: «Господь, будучи нині в струменях Йорданських, взиває до Іоана: не бійся хрестити Мене, бо Я прийшов спасти Адама первозданного». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Боже, змилосоєрдя над нами і благослови нас...». Читець: «Аміль». Іерей: «Христе, Світло Істинне...».

ТРЕТІЙ ЧАС. Читець: «Прийдіть, поклонімося...» (тричі), і починає 3-ій час. Під час читання псалмів 3-го часу (28-го, 41-го і 50-го) іерей з дияконом (або як за Типіконом – диякон) звершують мале кадіння храму: кадять навколо Євангелія, іконостас, народ. Після закінчення 50-го псалма читець: «Слава: і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Повернувся колись Йордан...», читець: «І нині» – Богородичний: «Богородице, Ти еси виноградна лоза істинна...».

Хор співає тропарі св'ята зі стихами: 1-ий хор – тропар,

глас 8-ий: «Тремтіла правиця Предтечі Хрестителя і пророка...», 2-ий хор – той самий тропар. Читець – стих, глас 4-ий: «Заради цього пом'янув Тебе на землі Йорданській і Ермонській», 1-ий хор – тропар, глас той самий: «Тройця, Бог наш...». Читець – стих: «Побачили тебе води, Боже, побачили Тебе води й убоялися», 2-ий хор – той самий тропар. 1-ий хор – «Слава» – тропар, глас 5-ий: «Хто йде з тілом...», 2-ий хор – «І нині» – той самий тропар.

Після виконання тропарів диякон: «Будьмо уважні». Читець – Прокимен, глас 6-ий: «Побачили Тебе води, Боже, побачили Тебе води й убоялися». Стих: «Голосом моїм до Господа взивав, голосом моїм до Бога, і вислухав мене». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісаї читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (глава 1). Диякон: «Премудрість». Читець: «Діань святих апостолів читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Діян., зач. 42). Іерей: «Мир тобі». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святе Євангеліє». Іерей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Іерей: «Від Марка святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Іерей читає Євангеліє (Мк., зач. 1). Після закінчення Євангелія хор співає: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Читець – тропар: «Господь Бог благословенний...», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець або хор: «Аміль», і кондак передсв'ята, глас 4-ий: «Господь, будучи нині в струменях Йорданських...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Молитвами святих отців наших...». Читець – «Аміль» і молитву: «Владико Боже, Отче Вседержителю...».

ШОСТИЙ ЧАС. Читець: «Прийдіть, поклонімося...» (тричі), і починає 6-ий час. Під час читання псалмів 6-ого часу (73-го, 76-го і 90-го) іерей з дияконом (або як за Типіконом – диякон) здійснюють мале кадіння храму, як на 3-му часі. Після закінчення 90-го псалма читець: «Слава: і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Повернувся колись Йордан...», читець: «І нині» – Богородичний: «Через превеликі гріхи наші сміливості не маємо...».

Хор співає тропарі св'ята зі стихами: 1-ий хор – тропар, глас 8-ий: «Так говорить Господь...», 2-ий хор – той самий тропар. Читець – стих, глас 6-ий: «Заради цього пом'янув Тебе на землі Йорданській і Ермонській», 1-ий хор – тропар, глас той самий: «Нині псаломське пророцтво...». Читець – стих: «Побачили тебе води, Боже, побачили Тебе води й убоялися», 2-ий хор – той самий тропар. 1-й хор – «Слава» – тропар, глас 5-ий: «Чого повертаєш назад твої води, Йордане?..», 2-ий хор – «І нині» – той самий тропар.

Після виконання тропарів диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен, глас 4-ий: «В морі путі Твої, і стежки Твої на водах многих». Стих: «Голос гromу твого в колесах». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісаї читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (глава 12). Диякон: «Премудрість». Читець: «До римлян послання святого апостола Павла читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Рим., зач. 91). Іерей: «Мир тобі». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святе Євангеліє». Іерей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Іерей: «Від Марка святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Іерей читає Євангеліє (Мк., зач. 2). Після закінчення Євангелія хор співає: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Читець – тропар: «Скоро пошли нам милосердя Твоє...», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець або хор: «Аміль», і кондак передсв'ята, глас 4-ий: «Господь, будучи нині в струменях Йорданських...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Молитвами святих отців наших...». Читець – «Аміль» і молитву: «Боже і Господи Сил...».

ДЕВ'ЯТИЙ ЧАС. Читець: «Прийдіть, поклонімося...» (тричі), і починає 9-ий час. Під час читання псалмів 9-го часу (92-го, 113-го і 85-го) іерей з дияконом звершують

кадіння всього храму, як на 1-му часі. Після закінчення 85-го псалма читаєть: «Слава: і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читаєть: тропар передсвята, глас 4-й: «Повернув колісь Йордан...», читаєть: «І нині» – Богородичний: «Ти, що заради нас народився від Діви...».

Хор співає тропарі свята зі стихами: 1-ий хор – тропар, глас 7-ий: «Страшно було бачити на річці Творця неба і землі...», 2-ий хор – той самий тропар. Читаєть – стих, глас 2-ий: «Заради цього пом'янув Тебе на землі Йорданській і Ермонській...», 1-ий хор – тропар, глас той самий: «Коли побачив Предтеча грядущого до себе Господа слави...». Читаєть – стих: «Побачили Тебе води, Боже, побачили Тебе води й убоялися», 2-ий хор – той самий тропар. Канонарх (за Типіконом – диякон) читає голосно стихиру, глас 5-ий: «Руку твою, що доторкнулася...» (три поклони). Потім обидва хори на «Слава: і нині» співають стихиру, глас 5-ий: «Руку твою, що доторкнулася до пречистої глави Владики...». Диякон: «Будьмо уважні». Читаєть – прокимен, глас 3-ий: «Господь просвічення мое і Спаситель мій, кого убояюся»; стих: «Господь Захисник життя мою, кого устрашуся». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читаєть: «Пророцтва Ісаї читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читаєть читає Паремію (гл. 49). Диякон: «Премудрість». Читаєть: «До Тита послання святого апостола Павла читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читаєть читає апостол (Тит., зач. 302). Іерей: «Мир тобі». Читаєть: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святе Євангеліє». Іерей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Іерей: «Від Матфея святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Іерей читає Євангеліє (Мф., зач. 6). Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Після прочитання Євангелія іерей у супроводі диякона вносить Євангеліє у вівтар, попередньо хрестоподібно осинивши

ним з амвону народ. Диякон зачинає царські врата, а завіса залишається відкритою до відпусту зображальних (в деяких храмах завіса закривається і знову відкривається з початком зображальних). Читаєть – тропар: «Не залиш нас до кінця...», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читаєть або хор: «Амінь», і кондак передсвята, глас 4-ий: «Господи, будучи нині в струменях Йорданських...». Читаєть: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Боже, змилосьердсь над нами і благослови нас...». Читаєть – «Амінь» і молитву: «Владико Господи, Ісусе Христе...».

Після заключної молитви 9-ого часу починається читання зображальних: «Благослови, душе моя, Господа...», «Слава» – «Хвали, душе моя, Господа...», «І нині» – «Єдинородний Сину...», «У царстві Твоєм...», «Слава: І нині» – «Пом'яни нас, Господи...», «Пом'яни нас, Владико...», «Пом'яни нас, Святий...», «Хор Небесний...», «Приступіть до Нього...», «Хор Небесний...», «Слава» – «Хор святих ангелів...», «І нині» – «Полегши, прости...», «Отче наш», виголос: «Бо Твоє є Царство...»; хор або читаєть – кондак передсвята, глас 4-ий: «Господи, будучи нині в струменях Йорданських...», читаєть: «Господи, помилуй» (40 разів); молитва «Всесвята Тройце...». «Нехай буде благословенне ім'я Господнє...» «Слава: І нині» 33-й псалом. Диякон: «Премудрість». Хор: «Достойно є», закінчуючи словами «і Матір Бога нашого». Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже, надіє наша, слава Тобі». Хор: «Слава: І нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей творить відпуст (на амвоні, при зачинених царських вратах).

Літургію в цей день не звершуємо.

4 СІЧНЯ, субота

Субота перед Богоявленням. Собор 70-х апостолів: Якова, брата Господнього; Марка і Луки, євангелістів; Клеопи, Симеона, Варнави, Іосії, званого Юстом, Фадея, Ананія, Стефана, Филипа, Прохора, Никанора, Тимона, Пармена, Тимофія, Тита, Филимона, Онисима, Епафраса, Архипа, Сили, Силуана, Крискента, Криспа, Епенета, Андроніка, Стахія, Амплія, Урвана, Наркиса, Апелія, Аристовула, Родіона (Іродіона), Агава, Руфа, Асинкрита, Флегонта, Ерма, Патрова, Ермія, Ліна, Гая, Філолога, Лукія, Ясона, Сосипатра, Олімпа (Олімпана), Тертія, Ераста, Куарта, Евода, Онисифора, Климента, Сосфена, Аполлоса, Тихика, Епафродита, Карпа, Кондрата, Марка, сина Варнави, Зіни, законника, Аристарха, Пуда, Трофима, Марка, Артеми, Акили, Фортуната, Ахаїка, Діонісія Ареопагіта і Симеона Нігера. Прп. Феоктиста, ігум. Кукума Сикелійського (800). Свт. Євстафія I, архієп. Сербського (бл. 1285). **Прп. Ахіли, дияк., Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV).** Прмч. Зосими і мч. Афанасія (III – IV).

Суботи перед Богоявленням: 1 Тим., 284 зач., III, 14 – IV, 5. Мф., 5 зач., III, 1 – 11.

Ап.: Рим., 96 зач. (від половини), VIII, 8 – 14. Лк., 50 зач., X, 1 – 15.

Служба апостолам славослівна і прп. Феоктисата, без свякового знаку звершується в поєднанні зі службою передсвята Богоявлення.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: апостолів, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас 2-ий – 3. «Слава: і нині» – передсвята, глас 3-ій.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсвята, глас 8-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – свята, глас 8-ий: «Сину Божий...», «І нині» – передсвята, глас 6-ий: «Гряде до Йордану Христос...» (див. в службі 70-ох апостолів).

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 8-ий. «Слава: і нині» – тропар передсвята, глас 4-ий: «Готуйся, Завулоне...» (див. у службі 70-ох апостолів).

На малому повечір'ї співаємо канон передсвята (цього дня), глас 6-ий на 6 «Жезлом розсікається море Червоне...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвята, глас 4-ий: «Готуйся, Завулоне...» (двічі). «Слава» – тропар апостолів, глас 8-ий, «І нині» – тропар передсвята, глас той самий: «Готуйся, Завулоне...».

Кафізми 16-та і 17-та. Малі ектенії. Сідальні передсвята.

Канони: передсвята (див. в службі 70-ох апостолів), глас 6-ий: «Як по суші...», з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), апостолів на 4, і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія: ірмоси канону Богоявлення.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсвята, глас 4-ий (див. в службі 70-ох апостолів); сідальний апостолів. «Слава» – сідальний преподобного. «І нині» – сідальний передсвята, глас 1-ий (див. в службі 70-ох апостолів).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостолів, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Після 9-ої пісні – світильний апостолів, «Слава» – інший світильний апостолів, «І нині» – світильний передсвята (див. в службі 70-ох апостолів).

На хвалитніх стихири передсвята, глас 6-ий – 4. «Слава» – передсвята, глас той самий, «І нині» – передсвята, глас той самий. (див. в службі 70-ох апостолів).

Співаємо Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-ій. «Слава: і нині» – тропар передсвята, глас 4-ий: «Готуйся, Завуло-не...».

НА ЧАСАХ – тропар передсвята. «Слава» – тропар апостолів. Кондак тільки передсвята.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні передсвята, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом), і апостолів, пісня 6-та – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар передсвята, тропар апостолів. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак передсвята.

Примітка. У період передсвята і післясвята Хрещення денні тропарі не співають, оскільки піснеспіви Октоїха скасовуються.

У передсвята і післясвята Господніх свят, у всю П'ятидесятницю, в недільні дні, в великі і середні Господні свята тропар і кондак Господнього храму не співають.

У храмі Богородиці устав співу може бути двох варіантів:

I. Тропар передсвята, тропар храму, тропар апостолів; кондак храму. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак передсвята.

II. Тропар передсвята, тропар храму, тропар апостолів; кондак передсвята. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак храму.

Примітка. У передсвята і післясвята Богородичних двонадесятих свят, в Богородичні великі, поліелейні та славослівні свята тропар і кондак храму Богородиці не співають. Кондак храму Богородиці співається у всю П'ятидесятницю.

У храмі святого – тропар передсвята, тропар храму, тропар апостолів; кондак храму. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак передсвята.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і апостолів.

Апостол і Євангеліє – суботи перед Богоявленням і апостолів.

5 СІЧНЯ, неділя

28-а неділя після П'ятдесятниці, перед Богоявленням. Глас 3-ій.

Навечір'я Богоявлення (Хрещенський святвечір). Сщмч. Феопемпта, еп. Нікомідійського, і мч. Феони, волхва (303). Прп. Синклітикі Олександрійської (бл. 350). Прор. Михея (IX ст. до Р. Х.). Прп. Аполлінарії (бл. 470). Прп. Фостирія та Мини (VI). Прп. Григорія Акритського (бл. 820).

Літургія за чином свт. Іоана Золотоустого.

Ран. – Єв. 6-е, Лк., 114 зач., XXIV, 36 – 53.

Літ. – 2 Кор., 170 зач., I, 21 – II, 4. Мф., 89 зач., XXII, 1 – 14.

Під час освячення води – 1 Кор., 143 зач. (від пол.), X, 1 – 4. Мк., 2 зач., I, 9 – 11.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж...» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 3-ій – 4, передсвята, глас 6-ий – 3, і мучеників, глас 1-ий – 3. «Слава» – передсвята, глас 6-ий: «Готуйся, Йорданеріко...», «І нині» – догматик, глас 3-ій: «Як нам не дивуватися...».

Вхід з кадилом. Прокимен дня.

На літії стихири храму і стихири передсвята без приспів, глас 2-ий. «Слава: і нині» – свята, глас 8-ий.

На стиховні стихири воскресні, глас 3-ій. «Слава: і нині» – передсвята, глас 6-ий: «Нехай радіє пустеля Йорданська...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво радуйся» (двічі) і тропар передсвята, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 3-ій (двічі). «Слава: і нині» – тропар передсвята, глас 4-ий.

Кафізми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Непорочні. «Ангельський собор...». Іпакої, Ступеневі і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 6-е. «Воскресінн Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмос один раз), Богородиці (Октоїха) на 2, передсвята на 4 і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята Богоявлення: «Глибини відкрив Ти дно...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсвята, глас 4-ий; кондак передсвята, глас 2-ий, сідальний мучеників, глас 1-ий. «Слава: і нині» – сідальний передсвята, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос воскресні, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чесншу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш», Екзапостиларій воскресний 6-ий. «Слава» – світільний передсвята, «І нині» – інший світільний передсвята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: воскресні, глас 3-ій – 4 і передсвята, глас 6-ий – 4. «Слава» – стихири євангельська

6-та, «І нині» – «Преблагословенна Богородице...»

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний.

НА ЧАСАХ: на 1-му і 6-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар передсвята; кондак передсвята.

На 3-му і 9-му часі – тропар воскресний, «Слава» – тропар передсвята; кондак воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні гласу – 6. передсвята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом)

На вході – «Прийдіть поклонімося...що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар воскресний, тропар передсвята, кондак воскресний. «Слава: і нині» – кондак передсвята.

У храмі Богородиці і святого – тропар воскресний, тропар передсвята, тропар храму, кондак воскресний. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак передсвята.

Прокимен, алилуарій і причасний – неділі перед Богоявленням.

Апостол і Євангеліє – неділі перед Богоявленням.

Співається «Достойно є...». Причасний – «Хваліте Господа...».

Відпуст неділі.

Після літургії одразу читаємо 9-ий час і звершуємо велику вечірню свята. Іерей – виголос: «Благословенний Бог наш...». Читець: «Амінь». «Прийдіть, поклонімося...» і 103-ій псалом (Священик під час псалма за звичаєм читає світільні молитви перед царськими вратами). Велика ектенія. «Блажен муж...» – 1-ий антифон. Мала ектенія.

На «Господи, взиваю»: стихири свята, глас 2-ий – 8 (кожна стихири – двічі). «Слава: і нині» – свята, глас той самий: «Нахилить Ти голову...».

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». Прокимен дня.

Читання 13 паремій свята. Після 3-ої паремії, за звичаєм, відкриваються царські врата. Читець виголошує: «Глас п'ятий», і сам співає тропар: «Явився Ти у світ, який сотворив, щоб просвітити тих, що сидять у п'яті, Людинолюбче, слава Тобі». За Уставом, як тропарі, так і стихи псалмів слід

співати. Але зазвичай, за усталеною практикою, співаються тільки останні слова тропаря. Тому виконання цих тропарів зі стихами відбувається в наступному порядку:

Читець виголошує тропар: «Явився Ти у світ, який сотворив, щоб просвітити тих, що сидять у п'ятмі, Людинолюбче, слава Тобі».

Хор співає закінчення: «Людинолюбче, слава Тобі».

Читець: «Боже, змилосердсь над нами, і благослови нас; просвіти лице Твоє на нас, і помилуй нас, щоб ми пізнали на землі путь Твою, в усіх народах спасіння Твоє. щоб просвітити тих, що сидять у п'ятмі».

Хор: «Людинолюбче, слава Тобі».

Читець: «Нехай сповідуються Тобі люди, Боже; нехай сповідуються Тобі люди всі; нехай веселяться, і нехай радіють народи, бо Ти судиш людей правдою, і народи на землі настановляеш, щоб просвітити тих, що сидять у п'ятмі».

Хор: «Людинолюбче, слава Тобі».

Читець: «Нехай сповідуються Тобі люди, Боже; нехай сповідуються Тобі люди всі; земля дасть плід свій, благослови нас, Боже, і нехай бояться Тебе всі краї землі, щоб просвітити тих, що сидять у п'ятмі».

Хор: «Людинолюбче, слава Тобі».

Читець: «Слава»

Хор: «Людинолюбче, слава Тобі».

Читець: «І нині»

Хор: «Людинолюбче, слава Тобі».

Читець: «Явився Ти у світ, який сотворив, щоб просвітити тих, що сидять у п'ятмі, Людинолюбче, слава Тобі».

Зачинаються царські врата. Так само виконується тропар після 6-ої паремії. На кліросі співають завершальні його слова: «тільки на сидячих у п'ятмі, слава Тобі».

Після закінчення паремій відкриваються царські врата. Мала ектенія. Виголос: «Бо Ти святий, Боже наш...». Хор: «Амінь». І відразу диякон: «Будьмо уважні». Іерей: «Мир усім». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість». Читець: Прокимен, глас 3-ій: «Господь - Просвічення мое...».

Апостол – 1 Кор., зач. 143.

Алилуарій, глас 6-ий: «Вилилося із серця мого...».

Євангеліє – Лк., зач. 9.

Потрійна ектенія: «Промовмо всі...», «Сподоби, Господи...». Благальна ектенія. І відразу священнослужителі виходять царськими вратами «на джерела» або до посудин з водою на освячення води поставлених в притворі або у дворі храму співаючи (зазвичай стихирним наспівом) тропарі, глас 8-ий: «Глас Господній...», та все інше за чином. Предстоятель (а перед ним свічконосець і диякон з кадилом та свічкою) виносить на голові святий Хрест і кладе його на прикрашеному аналої біля води. Потім роздає свічки співслужителям і звершує звичайне кадіння навколо води, кадить ікони і присутніх.

Після закінчення тропарів диякон: «Премудрість», читаються три паремії, Апостол і Євангеліє, виголошується велика ектенія з кадінням і особливими проханнями, під час якої іерей таємно читає молитву: «Господи Ісусе Христе, Єдинородний Сину...». Якщо освячення води відбувається одним іереєм (без диякона), він може прочитати таємну молитву під час паремій.

Після закінчення ектенії виголосу нема, але безпосередньо після того, як хористи проспівують заключне: «Тобі, Господи», іерей виголошує: «Великий Ти, Господи...» (тричі) і читає молитву на освячення води. При триразовому проголошенні слів «Ти ж, Людинолюбче Царю...» священник кожен раз благословляє воду рукою, не занурюючи руку у воду. Після таємної молитви зі схилянням голови і виголосу іерей хрестоподібно благословляє воду Чесним Хрестом, занурюючи його.

При цьому іерей співає тропар, глас 1-ий: «В Йордані хрестився Ти, Господи...». Тропар співається тричі, і відбуваються три занурення святого Хреста в воду. За загальною практикою, священнослужителі співають тільки початок тропаря: «В Йордані хрестився Ти, Господи», зі слів же: «І Троїчне явилось поклоніння...» продовжують співці. Після цього предстоятель, тримаючи Хрест в лівій руці, кропить хрестоподібно на чотири сторони (схід, захід, південь і північ).

Відразу після окроплення на чотири сторони при співі на «Слава: І нині» святкової стихирі, глас 6-ий: «Оспіваймо, вірні...». Після стихирі звичайне закінчення вечірньої.

Відпуст короткої святкової: «Христос істинний Бог наш, що від Іоана у Йордані зволив хреститися, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і Людинолюбчець».

6 СІЧНЯ, понеділок

29-й тиждень після П'ятдесятниці (рядові читання 15-го тижня через Хрещенську відступку).

СВЯТЕ БОГОЯВЛЕННЯ. ХРЕЩЕННЯ ГОСПОДА БОГА І СПАСИТЕЛЯ НАШОГО ІСУСА ХРИСТА.

Літургія за чином свт. Василя Великого.

Ран. – Мк., 2 зач., І, 9 – 11.

Літ. – Тит., 302 зач., ІІ, 11 – 14; ІІІ, 4 – 7. Мф., 6 зач., ІІІ, 13 – 17.

Під час освячення води – 1 Кор., 143 зач. (від пол.), X, 1 – 4. Мк., 2 зач., І, 9 – 11.

ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ на свято Богоявлення складається з великого повечір'я з літією, ранньої та 1-го часу. За Уставом, богослужіння має починатися «о 10-ій годині ночі», тобто, за нашим відліком – о 4 години ранку (див. Типікон, 6 січня). Перед його початком звершують благовіст і дзвоніння у всі дзвони.

Відкриваються завіса і царські врата. Іерей з дияконом творять початок, як в усі свята з бдінням, тобто спочатку звершують кадіння престолу і всього вітаря. Диякон зі свічкою виходить на солію і виголошує: «Благослови, владико». Іерей перед престолом: «Благословенний Бог наш...» (при цьому творить кадилом хрест). Хор: «Амінь». Читець: «Слава Тобі, Боже наш...», «Царю Небесний» та інше, і читає велике повечір'я. Іерей виходить з вітаря у супроводі диякона зі свічкою і звершує повне кадіння всього храму, як на початку всенічної. Після закінчення кадіння царські врата зачинаються. Завіса залишається відкритою.

На спів «З нами Бог...», спів тропаря і кондака після 1-го і 2-го Трисвятого, за традицією, відкриваються царські врата.

Після 1-го Трисвятого співається тропар свята, глас 1-ий: «В Йордані хрестився Ти, Господи...».

Після 2-го Трисвятого співається кондак свята, глас 4-ий: «Явився Ти сьогодні вселенній...».

Після «Слава у вишніх Богу...» – вихід на літію.

На літії стихирі свята, глас 4-ий. «Слава» – свята, глас 8-ий: «Господи, бажаючи виконати все...», «І нині» – свята, глас той самий: «Нині творіння просвічується...».

На стиховні стихирі свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава: і нині» – свята, глас 6-ий: «Побачив світильник світлий...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава: і нині» – той самий тропар.

Кафизми 4-та і 5-та. Малі ектенії. Сідальні свята.

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, Житодавче Христе, що ради нас нині плоттю хрестився від Іоана у водах Йорданських», і вибраний псалом. Сідальний свята після поліелея, глас 4-ий. «Слава: і нині» – той самий сідальний. Ступенева – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен свята, глас 4-ий: «Море побачило і розступилося, Йордан повернув назад»; стих: «Чого ти море розсту-

пилося? І ти, Йордане, чого повернув назад?» Євангеліє – свята. Після 50-го псалма: «Слава» – свята, глас 2-ий: «Все сьогодні нехай радується, бо Христос явився на Йордані», «І нині» – той самий стих. Стихира свята, глас 6-й: «Бог Слово явився...».

Канони: свята два, на 16 (ірмоси 1-го канону: «Глибини відкрив Ти дно...», по двічі, тропарі на 6, і ірмоси 2-го канону: «Проходячи морем...», по двічі, тропарі на 6).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – ірмоси обох канонів (після кожної пісні).

Після 3-ої пісні – іпакої свята, глас 5-ий (один раз).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспіви свята. (Звершується звичайне кадіння.)

1-ий хор співає приспів 1-го канону: «Величай, душе моя, Чеснішу від горніх воїнств, Діву Пречисту Богородицю», та ірмос 1-го канону: «Не в змозі ніяка людина...».

2-ий хор – те саме.

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Того, Хто від Предтечі хрещення просить», тропар: «Давиде, прийди Духом...».

2-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Того, Хто прийшов на Йордан хреститися», тропар: «Давиде, прийди Духом...».

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Того, Кого за свідчив глас Отця», тропар: «Ісая взиває: омийтеся...».

2-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Єдиного від Тройці, що схилив главу і прийняв хрещення», тропар: «Ісая взиває: омийтеся...».

1-ий хор приспів: «Пророче, прийди до Мене, простягни руку і хрести Мене скоро», тропар: «Зберігаємося, вірні, благодаттю і печаттю...».

2-ий хор приспів: «Пророче, залиш нині, і хрести Мене з Моєї волі, бо Я прийшов виконати всяку правду», тропар: «Зберігаємося, вірні, благодаттю і печаттю...».

1-ий хор співає приспів 2-го канону: «Сьогодні Владика прихляє главу під руку Предтечі.», та ірмос 2-го канону: «О, вище розуму...».

2-ий хор - те саме.

1-ий хор приспів: «Сьогодні Іоан хрестить Владика в струменях Йорданських», тропар: «Пізнали ми те, що купиною Мойсею було явлене».

2-ий хор – той самий приспів і тропар.

1-ий хор приспів: «Сьогодні Владика водами погрібає людський гріх», тропар: «Пізнали ми те, що купиною Мойсею було явлене».

2-ий хор приспів: «Сьогодні Владика засвідчується з небес як Син улюблений», тропар: «Помазуєш, Царю безначальний...».

1-ий хор приспів (замість «Слави»): «Сьогодні Владика прийшов, щоб освятити водну природу», тропар: «Помазуєш, Царю безначальний...».

2-й хор приспів (замість «І нині»): «Сьогодні Владика приймає хрещення рукою Предтечі.», тропар: «Помазуєш, Царю безначальний...».

Потім обидва кліроси разом співають приспів 1-го канону: «Величай, душе моя, Чеснішу...», та ірмос 1-го канону: «Не в змозі ніяка людина...», потім обидва кліроси приспів 2-го канону: «Сьогодні Владика прихляє главу...», та ірмос 2-го канону: «О, вище розуму...».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний свята. «Слава: і нині» – той самий світільний.

На хвалітих стихири свята, глас 1-ий – 4. «Слава» – свята, глас 6-ий: «Водами Йорданськими...», «І нині» – свята, глас 2-й: «Сьогодні прийшов Христос...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

Відпуст святковий: «Христос, істинний Бог наш, що у Йордані зволив хреститися від Іоана, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, бо Він Благий і Людинолюбний».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

Примітка. «У цей день Літургія буває рано, для труда не всиплющого» (Типікон, 6 січня).

НА ЛІТУРГІЇ святкові антифони.

Вхідний стих: «Благословенний, хто йде в ім'я Господнє, благословляємо вас з дому Господнього: Бог Господь і явився нам».

Після входу – тропар свята. «Слава: і нині» – кондак свята.

Замість Трисвятого – «Усі ви, що в Христа хрестилися...».

Прокимен, Апостол, алилуарій, Євангеліє і причасний – свята.

Задостойник – приспів: «Величай, душе моя, Чеснішу горніх воїнств, Діву Пречисту Богородицю», та ірмос 9-ої пісні: «Не в змозі ніяка людина...» (так співаємо до віддання).

Після заамвонної молитви, за звичаєм, – велике освячення води (як в навечір'я).

Примітка. Велике освячення води починається після заамвонної молитви співом тропарів, глас 8-ий: «Глас Господній...», та ін. Після закінчення чину водосвяття, при співі на «Слава: і нині» святкової стихири, глас 6-ий: «Оспіваймо, вірні...», священнослужителі входять у вітвар, і закінчується Літургія за звичаєм: «Нехай буде ім'я Господнє благословенне...» (тричі), псалом 33-ий і відпуст.

Відпуст короткий святковий (див. у кінці ранньої) зі згадування імені свт. Василія Великого.

За традицією, після відпусту Літургії посеред церкви перед іконою свята вийшовши з вітваря священнослужителі співають тропар свята, «Слава: і нині» – кондак свята і, за звичаєм, величання. Під час цілування Хреста священник всіх окроплює освяченою водою.

З 7 по 13 січня – післясвято Богоявлення. 14 січня – віддання свята Богоявлення.

7 СІЧНЯ, вівторок

Собор Предтечі і Хрестителя Господнього Іоана.

Предтечі: Діян., 42 зач., XIX, 1 – 8. Ін., 3 зач., I, 29 – 34.

Служба Собору Предтечі і Хрестителя Господнього Іоана славослівна, звершується разом зі службою післясвята Богоявлення.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 2-ий – 3, і Предтечі, глас 1-ий – 3. «Слава» – Предтечі, глас 6-ий: «У плоті світільник...», «І нині» – свята, глас той самий: «Бог Слово явився...».

Вхід. Прокимен великий, глас 7-ий: «Бог наш на небесах і на землі...», зі стихами (за звичаєм).

На стиховні стихири свята, глас 4-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – Предтечі, глас той самий: «Як Духа ревнитель...», «І нині» – свята, глас той самий: «Прийдіть, уподібнімося...».

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 2-ий. «Слава: і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

ВІДПУСТ СВЯТКОВИЙ (у відкритих царських вратах): «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...» (зі згадуванням Предтечі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар Предтечі, глас 2-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 7-ма і 8-ма. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), свята 2-ий з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі) і Предтечі на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – ірмоси обох канонів свята.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; сідальний Мінеї, глас 8-ий: «Йордан водами служить...». «Слава: і нині» – той самий сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Предтечі, глас 6-ий.

На 9-й пісні «Чеснішу...» не співаємо, але співаємо приспиви свята і Предтечі (див. в Мінеї). (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світильний Предтечі. «Слава: і нині» – світильний свята.

На хвалітніх стихири свята, глас 1-ий – 4. «Слава» – Предтечі, глас 6-ий: «Ти, Хрестителю, як ангел, вийшов із неплідного лона...», «І нині» – свята, глас 2-ий: «Сьогодні прийшов Христос на Йордан...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 2-ий. «Слава: і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...» (зі згадуванням Предтечі).

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар Предтечі. Кондаки свята і Предтечі читаються позмінно.

НА ЛІТУРГІЇ Блаженні свята (обох канонів), пісня 3-я – 4 (1-го канону – з ірмосом) і Предтечі, пісня 6-а – 4.

На вході співається «Прийдіть, поклоніться... спаси нас, Сину Божий, що в Йордані хрестився...».

Після входу – тропар свята, тропар Предтечі. «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і Предтечі.

Апостол і Євангеліє – Предтечі.

Задостойник свята (і до віддання).

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...» (зі згадуванням Предтечі та свт. Іоана Золотоустого).

8 СІЧНЯ, середа

Прпп. Георгія Хозевіта (VII) та Еміліана, спов. (IX). Прп. Домніки (бл. 474). **Прп. Григорія, чудотворця Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1093).** Прп. Григорія, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV). Сщмч. Картерія, пресвітера Кесарії Каппадокійської (304). Мчч. Феофіла, диякона, та Елладія (IV). Мчч. Юліана, Келсія, Антонія, Анастасія, мцц. Василіси і Маріонили, сімох отроків та 20-ох воїнів (313). Прп. Іллі Єгипетського (IV). Мч. Або Тбіліського (бл. 790, Груз.).

Гал., 207 зач., III, 15 – 22. Мк., 23 зач., VI, 7 – 13.

Служба преподобних немає святкового знаку і звершується із службою післясвята Богоявлення.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 9-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: преподобного, глас 4-ий – 3, і преподобної, глас той самий – 3. «Слава: і нині» – свята, глас 1-ий: «Той, Хто одягається світлом, як ризою...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава: і нині» – свята, глас 2-ий: «На Йорданській річці...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава: і нині» – той самий тропар.

Кафізми 10-та і 11-та. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий «Глибини відкрив Ти дно...» [1] з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), преподобного на 4 і преподобної на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобної).

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 4-ий; сідальний преподобного, глас 5-ий. «Слава» – сідальний преподобної, глас 4-ий, «І нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний свята. «Слава: і нині» – той самий світильний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава: і нині» – свята, глас той самий: «Побачили Тебе води...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

Відпуст 1-го часу: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 1-а (обох канонів) – 6 (1-го канону – з ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклоніться...що в Йордані хрестився...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар свята [2]. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму; кондак свята. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята. Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

[1] Два канони свята Богоявлення (в період віддання свята) співаються по черзі з 8 січня: в перший день – перший канон, в другий день – другий і т. д. (див. Типікон, 8 – 13 січня).

[2] Тропар рядового святого не співається, оскільки в Мінеї немає особливого тропаря святого.

9 СІЧНЯ, четвер

Мч. Полієвкта (259). Прор. Самея (X ст. до Р. Х.). Свт. Петра, еп. Севастії Вірменської (IV). Прп. Євстратія, чудотворця (IX). **Прп. Іони Київського (1902).**

Гал., 208 зач., III, 23 – IV, 5. Мк., 25 зач., VI, 30 – 45.

Служба мч. Полієвкта немає святкового знаку і звершується зі службою післясвята Богоявлення.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 8-ий – 3, і мученика, глас 1-ий – 3. «Слава» мученика, глас той самий; «І нині» – свята, глас 2-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава: і нині» – свята, глас 4-ий.

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий «Слава: і нині» тропар свята, глас 1-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» тропар мученика, глас 4-ий «І нині» – тропар свята.

Кафизми 13-та і 14-та. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мученика).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос мученика, глас 4-ий; сідальний мученика, глас 5-ий. «Слава: і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний мученика. «Слава: і нині» – світільний свята.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава: і нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мученика «Слава: і нині» тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

НА ЧАСАХ – тропар свята «Слава» тропар мученика. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 4-а – 6 (з ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклоніться...що в Йордані хрестився...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар свята, тропар мученика. «Слава» - кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму; тропар мученика, кондак свята. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму; тропар мученика, кондак храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята. Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

10 СІЧНЯ, п'ятниця

Свт. Григорія, еп. Ниського (395). Прп. Дометіана, еп. Мелітинського (601). Прп. Маркіана, пресвітера (V). Прп. Макарія. Блж. Феозви, диякониси, сестри свт. Григорія Ниського (385).

Гал., 210 зач., IV, 8 – 21. Мк., 26 зач., VI, 45 – 53.

Служба свт. Григорія Ниського і прп. Дометіана не має святкового знака, звершується разом зі службою після свята Богоявлення.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: святителя, глас 5-ий – 3, і преподобного, глас 1-ий – 3. «Слава» – святителя, глас 4-ий: «Слово твоє мудрості...», «І нині» – свята, глас той самий: «Тремтіла рука...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава» - святителя, глас 4-ий. «І нині» – свята, глас 4-ий: «Тебе, Який Духом...».

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий. «Слава: і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА ПОВЕЧІР'І співається канон преподобного Маркіана.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар святих, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 19-та і 20-та. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-й свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святих на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, кондак святителя, глас 2-ий, сідальний святителя, глас 3-ій, «Слава» - сідальний преподобного, глас 1-ий. «І нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святителя. «Слава: і нині» – світільний свята.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава» - святителя, глас 1-ий. «І нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий. «Слава: і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святих. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні на 8: свята, пісня 5-а – з ірмосом на 4 і святителя пісня 6 на 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться...що в Йордані хрестився...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар свята, тропар святих. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар святих; кондак свята. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святих; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята. Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

11 СІЧНЯ, субота

Субота після Богоявлення. Прп. Феодосія Великого, засновника спільного життя (529).
Прп. Феодосія Антіохійського (бл. 412).

Слецької ікони Божої Матері (1060).

Ран. – Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Літ. – Суботи після Богоявлення: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Мф., 7 зач., IV, 1 – 11.

Прп.: 2 Кор., 176 зач., IV, 6 – 15. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Служба прп. Феодосія Великого поліелейна і звершується разом зі службою післясв'ята Богоявлення.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихир на 8: свята, глас 2-ий – 3 і преподобного, глас 5-ий – 5. «Слава» – преподобного, глас 2-й: «Преподобний отче...», «І нині» – свята, глас той самий: «Прихилив Ти голову...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихир свята, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас 8-й: «Тебе як наставника множества ченців шануємо...», «І нині» – свята, глас той самий: «Ангельська воїнства...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-й. «Слава: і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 16-та і 17-та. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, / преподобний отче наш Феодосію, / і шануємо св'яту пам'ять твою, / наставнику монахів // і співрозмовнику ангелів» і вибраний псалом. Сідальний преподобного після поліелея, глас 3-й: «Стовпом світлоносним явився ти преподобний...» (двічі). «Слава: і нині» – сідальний свята, глас той самий: «Владика днесь...». Ступенева – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господеві за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – Лк., зач. 24. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного Феодосія...». Стихира преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче...».

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобного на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята: «Глибини відкрив дно...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; сідаль-

ний преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава: і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава: і нині» – світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихир преподобного, глас 5-ий – 4. «Слава» – преподобного, глас 2-й: «Тебе величаємо, як ліствицю чеснот...», «І нині» – свята, глас той самий: «Сьогодні прийшов Христос на Йордан хреститися...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава: і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святого. Кондаки свята і преподобного читаються позмінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 6-та – 4 (з ірмосом), і преподобного, пісня 6-та – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться...що в Йордані хрестився...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар свята, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар преподобного; кондак свята. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алуарій і причасний – свята і преподобного. Апостол і Євангеліє – суботи після Богоявлення і преподобного.

Задостойник свята. Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані...».

12 СІЧНЯ, неділя

29-а неділя після П'ятдесятниці, після Богоявлення. Глас 4-ий.

Мц. Тетяни і тих з нею, що в Римі були замучені (226 – 235). Мч. Мертія (284 – 305). Мч. Петра Авесаломіта (309 – 310). Прп. Євпраксії, діви Тавенської (393). Свт. Сави, архієп. Сербського (1237).

Ікон Божої Матері, званих «Акафістна» та «Молокоживителька».

Ран. – Єв. 7-е, Ін., 63 зач., XX, 1 – 10.

Літ. – неділі після Богоявлення: Еф., 224 зач. (від половини), IV, 7 – 13. Мф., 8 зач., IV, 12 – 17.

Служба мц. Тетяни немає святкового знаку і звершується зі службою післясв'ята Богоявлення та воскресною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж...» - кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихир на 10: воскресні, глас 4-ий – 4, свята, глас 8-ий – 3, і мучениці, глас 2-ий – 3. «Слава» – свята, глас 5-ий: «Бачачи Тебе...», «І нині» - догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид...».

Вхід. Прокимен дня.

На літій стихир свята, глас 6-ий (див. стихир на стиховні на вечірні (без приспівів). «Слава: і нині» - свята, глас

6-ий (див. стихир на стиховні ранньої).

На стиховні стихир воскресні, глас 4-ий. «Слава: і нині» – свята, глас 6-ий: «Оспіваймо, вірні...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар свята, глас 1-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 4-ий (двічі). «Слава: і нині» - тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Непорочні. «Ангельський собор...». Іпакої, Ступеневі і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 7-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний із ірмосом на 4 (ірмос один раз), Богородиці (Октоїха) на 2, свята на 4 і мучениці на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята Богоявлення: «Глибини відкрив Ти дно...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; кондак мучениці, глас 4-ий; сідальний мучениці, глас той самий. «Слава: і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Свят Господь Бог наш», екзапостиларій воскресний 7-ий. «Слава: і нині» – світільний передсвята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі на 8: воскресні, глас, 4-ий - 4 і свята, глас 6-ий – 4 (див. стихирі на стиховні ранньої зі слав-

ником). «Слава» – стихири євангельська 7-та, «І нині» – «Преблагословенна Богородице...»

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» - тропар свята. Кондаки воскресний і свята читаються позмінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і свята – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімося... що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар воскресний, тропар свята; кондак воскресний. «Слава» - кондак мучениці, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар свята, тропар храму; кондак воскресний, кондак свята. «Слава» – кондак мучениці, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар свята, тропар храму; кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак мучениці, «І нині» – кондак свята.

Прокимен і алилуарій – неділі після Богоявлення і свята.

Апостол і Євангеліє – неділі після Богоявлення і дня.

Задостойник свята. Причасний – воскресний і свята.

13 СІЧНЯ, понеділок

30-й тиждень після П'ятдесятниці (рядові читання 16-го тижня через Хрещенську відступку).

Мчч. Єрмила та Стратоніка (бл. 315). Мч. Петра Анійського (309 – 310). Прп. Якова, єп. Низибійського (350).

Гал., 211 зач., IV, 28 – V, 10. Мк., 27 зач., VI, 54 – VII, 8.

Із вівторка (14 січня) на сьогодні переноситься пам'ять преподобних отців, що в Синаї і Раїфі були вбиті. Служба мучеників і преподобних отців немає святкового знаку і звершується разом із службою післясвята Богоявлення.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: мучеників, глас 4-ий – 3, і преподобних, глас 8-ий – 3. «Слава» – преподобних, глас той самий: «Преподобні отці...», «І нині» – свята, глас той самий: «Господи, бажаючи виконати...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – преподобних, глас 8-ий, «І нині» – свята, глас той самий: «Ангельське воїнство...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» – тропар преподобних, глас той самий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (один раз), тропар мучеників, глас 4-ий (один раз). «Слава» – тропар святого, глас той самий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 4-та і 5-та. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі).

Канони: свята 2-ий з ірмос на 6 (ірмоси по двічі), мучеників на 4 і преподобних на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобних).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 2-ий; сідальний мучеників, глас 1-ий. «Слава» – сідальний преподобних, глас 4-ий, «І нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний

преподобних. «Слава: і нині» – світільний свята.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – святих, глас 8-ий, «І нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» – тропар преподобних, глас той самий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропарі мучеників і преподобних читаються позмінно. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ Блаженні свята, пісня 8-ма – 4 (з ірмосом), і преподобних, пісня 6-та – 4.

На вході: «Прийдіть, поклонімося... спаси нас, Сину Божий, що в Йордані хрестився...».

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господньому – тропар свята, тропар мучеників, тропар преподобних. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар мучеників, тропар преподобних; кондак свята. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мучеників, тропар преподобних; кондак храму. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята. Відпуст: «Христос, що в Йордані...».

14 СІЧНЯ, вівторок

Віддання свята Богоявлення. Прпп. отців, що в Синаї й Раїфі були вбиті: Ісаї, Сави, Мойсея і учня його Мойсея, Єремії, Павла, Адама, Сергія, Домна, Прокла, Іпатія, Ісаака, Макарія, Марка, Веніаміна, Євсевія, Іллі та інших із ними (IV – V). **Рівноап. Нині, просвітителки Грузії (335).** Прп. Йосифа Аналітина Раїфського (IV). Прп. Феодула (V). Прп. Стефана (VIII).

Ран. – Мф., 34 зач. (від половини), X, 1 – 8.

Літ. – Гал., 212 зач., V, 11 – 21. Мк., 28 зач., VII, 5 – 16.

Рівноап.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Мф., 104 зач., XXV, 1 – 13.

Звершується служба віддання Богоявлення в поєднанні з поліелейною службою св. рівноап. Ніни, просвітельки Грузії (за Марковою главою Типікону за 25 травня про поєднання служби віддання Вознесіння зі службою

Знайдення глави Іоана Предтечі).

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: свята, глас 2-ий – (див. 6 січня на «Господи, взиваю»; перші дві стихири – двічі) – 6, і рівноап. Ніни, глас 4-ий і глас 8-ий – 4. «Слава» – рівноап. Ніни, глас 2-ий: «Прийдіть, усі вірні...», «І нині» – свята, глас той самий: «Нахилив Ти голову...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії рівноап. Ніни – 3.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (див. 6 січня на стиховні вечірні; зі своїми приспіваними). «Слава» – рівноап. Ніни, глас 8-ий: «Чашу благодаті...», «І нині» – свята, глас 6-ий: «Побачив світильник світлий, що від неплідної, Сонце...».

Після Трисвятого – тропар рівноап. Ніни, глас 4-ий. «Слава: і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос, що в Йордані...» (з поминанням рядових святих дня).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар рівноап. Ніни, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 7-ма і 8-ма. Малі екстенії. Сідальні свята.

Величання рівноап. Ніни: «Величаємо тебе, / свята рівноапостольна Ніно, / бо ти всі краї Іверські світлом Євангелія просвітила, // і до Христа привела» і вибраний псалом: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповідає твердь». Сідальний рівноап. Ніни, глас 3-ий: (див. Після 1-ої кафизми), інший сідальний рівноап. Ніни, глас 8-ий: (див. Після 1-ої кафизми), інший сідальний рівноап. Ніни, глас той самий: (див. Після 2-ої кафизми). «Слава» – сідальний рівноап. Ніни після поліелея, глас той самий, «І нині» – сідальний свята після поліелея, глас 4-ий: (див. 6 січня). Ступенева – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен рівноап. Ніни, глас 4-ий: «По всій землі розійшлося віщуння їх і в кінці вселенної слова їх»; стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповідає твердь». Євангеліє рівноап. Ніни – Мф., зач. 34 (від половини). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святої рівноапостольної Ніни...». Стихира рівноап. Ніни, глас 6-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), рівноап. Ніни на 4 і свята 2-ий на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята: «Глибини відкрив Ти дно...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос рівноап. Ніни, глас 2-ий; сідальний рівноап. Ніни, глас той самий (двічі). «Слава: і нині» – іпакої свята, глас 5-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята. 1-ий приспів: «Величай, душе моя, чеснішу від небесних воїнств Діву Пречисту Богородицю». (Звершується звичайне кадіння).

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава» – світільний рівноап. Ніни, «І нині» – світільний свята.

На хвалітніх стихири на 6: свята, глас 1-ий – 3, і рівноап. Ніни, глас той самий – 3 (перша стихира – двічі). «Слава» – рівноап. Ніни, глас 2-ий: «Сьогодні сили ...», «І нині» – свята, глас той самий: «Сьогодні Христос...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар рівноап. Ніни, глас 4-ий. «Слава: І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...» (з поминанням рядових святих дня).

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар рівноап. Ніни. Кондаки свята і рівноап. Ніни читаються позмінно.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні. Блаженні свята (обох канонів), пісня 9-та – 4 (1-го канону – з ірмосом), і рівноап. Ніни, пісня 3-тя – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться...що в Йордані хрестився...».

Після входу – тропар свята, тропар рівноап. Ніни. «Слава» – кондак рівноап. Ніни, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарії і причасний – свята і рівноап. Ніни.

Апостол і Євангеліє – дня і рівноап. Ніни.

Задостойник свята. Відпуст: «Христос істинний Бог наш, що в Йордані...» (з поминанням рядових святих дня).

15 СІЧНЯ, середа

Прп. Павла Фівейського (341) та Іоана Кущника (V). Прмч. Пансофія (249 – 251). Прпп. Прохора (X) і Гавриїла (XI, Серб.).

Гал., 214 зач., VI, 2 – 10. Мк., 29 зач., VII, 14 – 24.

Прпп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

З цього дня до передсвятя Стрітіння Господнього співається Октоїх. З цього дня і до Стрітіння на святковій ранній катавасія «Сушу в глибині землі...».

Служба прпп. Павла Фівейського та Іоана Кущника шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

Примітка. Починаючи з 15 січня по неділю співається поліелей, до Неділі сиропусної включно (див. Типікон, 21 вересня, 1-е «див») – крім Неділі про митаря і фарисея, в яку, за Уставом, співаються непорочні (див. Типікон, гл. 49).

У період від віддання Богоявлення (з 15 січня) до суботи перед Неділею про блудного сина на седмичній ранній читаються три кафизми, а на вечірні – 18-та. А в п'ятницю, суботу та неділю в цей період на ранній читається дві кафизми.

З 15 січня і до віддання свята Стрітіння (якщо на ранній співається велике славослів'я) – катавасія Стрітіння: «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...» Крім того, починаючи з цього дня, береться канон молебний до Пресвятої Богородиці (з Октоїха) на повечір'ї (див. Типікон, 15 січня, 2-е «див»).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: прп. Павла, глас 1-ий – 3, і прп. Іоана, глас 2-ий – 3. «Слава» – прп. Іоана, глас той самий: «Зрікшись світу і сущого у світі...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Коли непорочна Агніця...»

Богородичні додатки розподілені за гласами. У свою чергу, Богородичні кожного гласу розподілені по днях седмиці, а серед Богородичних дня розрізняються піснеспіви ранньої та вечірні. Такий порядок допомагає швидко знайти Богородичний потрібного гласу для конкретного дня седмиці і для конкретної служби добового кола в певний день (сама назва розділу показує, що Богородичні мають бути обрані за гласом «Слави»; йдеться про це і в Типіконі, див. Гл. 48, Місяцеслов, 2 вересня).

Таким чином, після піснеспівів Мінеї на «Славу», на «І нині» співається Богородичний з додаткової частини Мінеї (надруковані в брошурі Всенічна для хору Видавничого відділу ПЦУ); якщо в Мінеї немає піснеспівів на «Славу», то співа-

ється: «Слава: і нині» – Богородичний, надрукований в Мінеї на ряду. У середу і п'ятницю на «І нині» або на «Слава: і нині» співається Хрестобогородичний Мінеї, поміщений на ряду.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава» – прп. Павла, глас 6-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Бачачи розп'ятого Тебе, Христе...».

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Діво Пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святих, глас 4-ий (двічі). «Слава: і нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Діво Пренепорочна...».

Кафизми 10-та, 11-та і 12-та Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Примітка: Якщо у понеділок, вівторок, середу і п'ятницю припаде пам'ять шестеричного або славослівного святого з 1-го канону Октоїха пропускаються два тропаря, що мають напис «мученичні»; таким чином, 1-ий канон Октоїха співається з ірмосом на 4 (ірмоси один раз, тропарі з Богородичним на 3), 2-ий канон Октоїха на 4 і святого на 6 (див. Типікон, гл. 11).

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6, прп. Павла на 4 і прп. Іоана на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси останнього канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак прп. Павла, глас 3-ий; сідальний прп. Павла, глас 1-ий. «Слава» – сідальний прп. Іоана, глас 3-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос прп. Іоана, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні співаємо «Достойно є...». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний прп. Іоана, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава» – прп. Павла, глас 8-ий, «І нині» Хрестобогородичний від менших: «Маючи Тебе, Богородице...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава: і нині» Хрестобогородичний за гласом тропаря: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи...».

НА ЧАСАХ – тропар святого. Кондаки прп. Павла і прп. Іоана читаються позмінно.

НА ЛІТУРГІЇ – антифони повсякденні.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господньому – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар преподобних, кондак дня, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі Богородиці – тропар дня, тропар храму, тропар преподобних; кондак дня, кондак прп. Павла, кондак прп. Іоана. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар преподобних; кондак дня, кондак прп. Павла, кондак прп. Іоана. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобних.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобних.

16 СІЧНЯ, четвер

Поклоніння оковам ап. Петра. Мчч. Спевсипа, Єлевсипа, Малевсипа і бабці їхньої Леонілі, і з ними Неона, Турвона та Ювили (161 – 180). Мч. Данакта, читця (II).

Еф., 216 зач., I, 1 – 9. Мк., 30 зач., VII, 24 – 30.

Ап.: Діян., 29 зач., XII, 1 – 11. Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Звершується шестерична служба апостола Петру і мученикам.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: апостола, глас 4-ий – 6 «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Нині Петро, основа Церкви...», «І нині» – Богородичний, «Слави», від менших: «Око серця мого...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Знову нас теплий предстоятель скликає...», «І нині» – Хрестобогородичний від менших: «Око серця мого...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Слово Отче...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» тропар апостола, глас 4-ий: «Рима не залишивши...» (двічі), «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Слово Отче...».

Кафизми 13-та, 14-та, 15-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. 50-ий псалом.

Канони: Октоїха 1-ий і 2-ий з ірмосом на 8 і апостола на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – ірмос канону апостола.

Після 3-ої пісні – кондак апостола, глас 2-ий, сідальний апостола, глас 4-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-й.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні співаємо «Достойно є...». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний апостола, «І нині» – Богородичний Мінеї.

Читається повсякденне славослів'я.

Стихири на стиховні Октоїха, глас 4-ий «Слава» – апостола, глас 4-ий, «І нині» Богородичний від менших «Тебе, Богородице Пречиста...».

Після трисвятого – тропар апостола, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Богородице, Ти вища від усіх творинь...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостола.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні канону апостола пісня 3-тя і 6-та.

Після входу – тропарі та кондаки:

У Господньому та Богородичному храмі – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар апостола; кондак дня, інший кондак дня, кондак апостола, інший кондак апостола. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар апостола; кондак дня, інший кондак дня, кондак апостола, інший кондак апостола. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня та апостола.

Апостол і Євангеліє – дня та апостола.

17 СІЧНЯ, п'ятниця

Прп. Антонія Великого (356).

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Літ. – Еф., 217 зач., I, 7 – 17. Мк., 32 зач., VIII, 1 – 10.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Звершується поліелейна служба прп. Антонія Великого.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихирі преподобного, глас 4-ий – 8 (дві перші стихирі – тричі, третя стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Те, що за образом зберіг...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить, Пресвята Діво...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихирі преподобного, глас 5-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Ченців безліч...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Неневісна Діво, що невимовно зачала Бога тілом...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 4-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку...».

Кафізми 19-та та 20-та. Малі ектенії. Сідальні преподобного (двічі).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, / преподобний отче наш Антонію, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів / і співрозмовнику ангелів» і вибраний псалом. Сідальний преподобного після поліелея, глас 8-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Ступенева – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господеві за все, що Він воздав мені?». Євангеліє святого – Мф., зач. 43. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного Антонія...». Стихирі преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Примітка. У святих, що мають поліелей, канон Богородиці іноді знаходиться в Мінеї на ряду, але іноді на ряду

його немає. У такому випадку він береться з Часослова (глас 8-ий: «Воду пройшовши ...»).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Сушу в глибині землі сонце осяяло колось...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі преподобного, глас 8-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас той самий, «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Владичице, прийми...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом) і пісня 6-та – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобного. Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

18 СІЧНЯ, субота

Свт. Афанасія (373) та Кирила (444), архієпп. Олександрійських. Прп. Маркіана Кирського (бл. 388).

Свт.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Мф., 11 зач., V, 14 – 19.

Ряд.: 1 Кор., 146 зач., X, 23 – 28. Мф., 101 зач., XXIV, 34 – 44.

Служба свт. Афанасія та Кирила, архієпископів Олександрійських, шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: свт. Афанасія, глас 4-ий – 3, і свт. Кирила, глас той самий – 3. «Слава» – свт. Афанасія, глас 6-ий: «Христового ієрарха...», «І нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 4-ий (мученичі зі стихир на «Господи, взиваю»). «Слава» – свт. Афанасія, глас 3-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Серед жон Ти свята...».

Після Трисвятого – тропар святителів (на вибір). «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас 4-ий: «Від початку віку...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителів (на вибір; двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний (додаток 3-ій).

Кафізми 16-та, 17-та. Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: свт. Афанасія (з ірмосом) на 6 свт. Кирила на 4-ий і Октоха (мученичий) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої та 9-ої пісень – ірмоси мученичого канону Октоїха.

Після 3-ої пісні – кондак святителів, глас 4-ий; сідальний свт. Афанасія, глас 3-ий. «Слава» – сідальний свт. Кирила, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свт. Афанасія, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостилярій Октоїха. «Слава» – світільний святителів, «І нині» – Бо-

городичний Мінеї.

«Хвалить Господа з Небес...» і хвалитні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 4-ий (мученичі з хвалітніх стихир), і стихира святителів (з приспівом: «Священники Твої зодягнуться в правду...»), глас 3-ий: «Велику похвалу...». «Слава» – свт. Афанасія, глас той самий: «Велика істини труба...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Без сімені зачала Ти...».

Після Трисвятого – тропар святителів (на вибір). «Слава: і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших (додаток 4-ий).

НА ЧАСАХ – тропар святителів. Кондаки святителів читаються по черзі.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свт. Афанасія, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом), і свт. Кирила, пісня 6-та – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господньому та Богородиці – тропар храму, дня «Апостоли, мученики...», тропар святителів; кондак храму, кондак свт. Афанасія, кондак святителів. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як початки ества...».

У храмі святого – дня «Апостоли, мученики...», тропар святителів; кондак дня, кондак свт. Афанасія, кондак святителів. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як початки ества...».

Прокимен, алилуарій та причасний – святителів і дня.

Апостол і Євангеліє – святителів і дня.

19 СІЧНЯ, неділя

30-а неділя після П'ятдесятниці. Глас 5-ий.

Прп. Макарія Великого, Єгипетського (390 – 391). Свт. Марка, архієп. Ефеського (1457). **Прп. Макарія, послика Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII).** **Прп. Макарія, диякона Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV).** Мц. Євфрасії, діви (303). Прп. Макарія Олександрійського (394 – 395). Свт. Арсенія, архієп. Керкирського (VIII). Прп. Антонія, стовпника, Марткобського (VI, Груз.). **Прп. Лаврентія Чернігівського (1950).**

Ран. – Єв. 8-е, Ін., 64 зач., XX, 11 – 18.

Літ. – 2 Кор., 181 зач., VI, 1 – 10. Мф., 105 зач., XXV, 14 – 30 (неділі 16-ої).

Служба прп. Макарія Великого шестерична, звершується разом із воскресною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж...» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10: воскресні, глас 5-ий – 6, і преподобного, глас 4-ий – 4. «Слава» - преподобного, глас 8-ий: «Веселися, Єгипте, що виростив такого громадянина...», «І нині» – догматик, глас 5-ий: «У Червоному морі...».

Вхід. Прокимен дня.

На літїї стихирі храму.

На стиховні стихирі воскресні, глас 5-ий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Преподобний отче, по всій землі...», «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Неневісна Діво...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Від початку віку...».

Кафизми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. «Ангельський собор...». Іпакої, сідальні, ступеневі і прокимен гласу. Євангеліє воскресне 8-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний гласу з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), Хрестовоскресний на 3, Богородиці на 3 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Сушу в глибині землі...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос преподобного, глас 1-ий,

інший кондак преподобного, 4-ий; сідальний преподобного, глас 1-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 5-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 8-ий. «Слава» - Світільний преподобного, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

На хвалітніх стихирі воскресні, глас 5-ий на 8. «Слава» – стихири євангельська 8-ма, «І нині» – «Преблагословенна Ти...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «У день спасіння світу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар преподобного. Кондак тільки воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 8.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар воскресний, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобного; кондак воскресний. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобного; кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – неділі.

Апостол і Євангеліє – неділі.

20 СІЧНЯ, понеділок

31-й тиждень після П'ятдесятниці (рядові читання 17-го тижня через Хрещенську відступку).

Прп. Євфимія Великого (473). Мчч. Інни, Пінни і Римми (I – II). **Прп. Євфимія схимника (XIV) і Лаврентія затворника (XIII – XIV), Києво-Печерських, в Дальніх печерах.** Мчч. Васса, Євсевія, Євтихія і Василіда (303).

Еф., 219 зач., I, 22 – II, 3. Мк., 48 зач., X, 46 – 52.

Прп.: Євр., 335 зач., XIII, 17 – 21. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Служба прп. Євфимія Великого шестерична і звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ – кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 1-ий і глас 4-ий – 6. «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Присвячений був ти Богу...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Сприймавши голос архангела...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава» – преподобного, глас той самий: «Преподобний отче...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Дивна і преславна, і велика таємниця...».

Після Трисвятого: – тропар святого, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Вихованій у храмі...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 4-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Вихованій у храмі...».

Кафізми 4-та, 5-та і 6-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий на 6 (з ірмосом) і преподобного (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої та 9-ої пісень – ірмос канону преподобного.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» співається. Екзапостилярій Октоїха. «Слава» - світильний преподобного, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

Стихири на стиховні Октоїха, глас 5-ий. «Слава: і нині» Богородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Богородице, Ти вища від усіх творинь...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар преподобного; кондак дня, кондак храму, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар преподобного; кондак дня, кондак храму, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

21 СІЧНЯ,

вівторок

Прп. Максима Сповідника (662). Мч. Неофіта (304). Мчч. Євгенія, Кандида, Валеріана й Акили (III). Прп. Максима Грека (1556). Мц. Агнії, діви (бл. 304). Мч. Анастасія (662).

Ктиторської (IV) та названої «Відрада» або «Втіха» (807), Ватопедських ікон Божої Матері.

Еф., 222 зач., II, 19 – III, 7. Мк., 50 зач., XI, 11 – 23.

Служба прп. Максима Сповідника і мч. Неофіта шестерична, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: преподобного, глас 4-ий – 3 і мученика, глас 8-ий – 3. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Ніхто з тих, хто приходить до Тебе...».

Входу немає. Прокимен дня.

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава» - тропар мученика, глас 4-ий; «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «До Богородиці щиро нині...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава» - тропар мученика, глас 4-ий; «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «До Богородиці щиро нині...».

Кафізми 7-ма, 8-ма і 9-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха.

Канони: Октоїха 1-ий на 6 (з ірмосом), преподобного на 4 і мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої та 9-ої пісень – ірмос канону мученика.

Після 3-ої пісні – інший кондак преподобного, глас 8-ий; сідальний преподобного, глас 5-ий «Слава» сідальний мученика, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» співається. Екзапостилярій Октоїха. «Слава» - світильний преподобного, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

Стихири на стиховні Октоїха, глас 5-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи...».

НА ЧАСАХ – тропар преподобному. «Слава» – тропар мученику. Кондак преподобному.

НА ЛІТУРГІЇ антифони повсякденні.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар преподобного, тропар мученика; кондак дня, кондак преподобного, інший кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар преподобного, тропар мученика; кондак дня, кондак храму, кондак преподобного, інший кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

22 СІЧНЯ,

середа

Ап. Тимофія (бл. 96). Прмч. Анастасія Персидського (628). **Прмч. Анастасія, дяк. Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII).** Сщмчч. Мануїла, Георгія, Петра, Леонтія, єпископів, Сионія, Гавриїла, Іоана, Леонта, Парода, пресвітерів, та інших 377 мучеників (бл. 817).

Еф., 223 зач., III, 8 – 21. Мк., 51 зач., XI, 23 – 26.

Ап.: 2 Тим., 290 зач. (від половини), I, 3 – 9. Лк., 50 зач., X, 1 – 15.

Служба ап. Тимофія славослівна, звершується разом із службою прмч. Анастасія, без святкового знаку, та службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: апостола, глас 1-ий – 3, і преподобномученика, глас той самий – 3. «Слава» – апостола, глас 8-ий, «І нині» – догматик, глас 8-ий: «Цар Небесний...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири апостола (зі своїми стихами, див. Загальна Мінея), глас 4-ий. «Слава» – апостола, глас 1-ий: «Світільника вірних і апостола...» (див. у Мінеї на січень), «І нині» – Богородичний, за гласом «Слави»: «Ось сповнилося пророцтво Ісаї...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 4-ий. «Слава» – тропар преподобномученика, глас той самий, «І нині» – Богородичний воскресний: «Від початку віку...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобномученика, глас той самий, «І нині» – Богородичний воскресний: «Від початку віку...».

Кафізми 10-та і 11-та. Малі ектенії. Сідальні апостола (із Загальної Мінеї). Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий на 4, апостола на 6 і преподобномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія: «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний апостола, глас 4-ий. «Слава» – сідальний преподобномученика, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святих, глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні не співається «Достойно є...». Світільний святих, «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири апостола (із Загальної Мінеї), глас 4-ий – 4 (перша стихири – двічі); «Слава» – апостола, глас 8-ий: «Покинувши все земне...», «І нині» – Богородичний: «Все уповання моє покладаю...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 4-ий, «Слава» – тропар преподобномученика, глас той самий, «І нині» – Богородичний воскресний: «Від початку віку...». Ектенії та відпуст.

НА ЧАСАХ – тропар апостола. «Слава» – тропар преподобномученика. Кондак святих.

НА ЛІТУРГІЇ – антифони зображальні.

Після входу – тропарі та кондаки:

У Господньому храмі – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар апостола, тропар преподобномученика; «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак дня.

У храмі Богородиці – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар апостола, тропар преподобномученика; кондак дня, «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар апостола, тропар преподобномученика; кондак дня, кондак храму, «Слава» – кондак святих, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

23 СІЧНЯ,

четвер

Сщмч. Климента, єп. Анкирського, і мч. Агафангела (312). Прп. Мавсими Сирійця (IV). Прп. Самана, мовчальника (бл. 400). Свт. Павліна Милостивого, єп. Ноланського (431). Пам'ять VI Вселенського собору (680 – 681).

Еф., 225 зач., IV, 14 – 19. Мк., 52 зач., XI, 27 – 33.

Служба сщмч. Климента та мч. Агафангела не має святкового знаку та звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 12-та (яка не була прочитана на ранній середі).

На «Господи, взиваю» стихири на 6: священномученика, глас 1-ий – 3 і мученика, 2-ий – 3; «Слава» – священномученика, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Я, Діво Свята Богородице...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава» – мученика, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Діво Всеоспівана...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний від менших: «Ублажаємо Тебе, Богородице Діво...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 4-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Слово Отче, Христа Бога нашого...».

Кафізми 13-та, 14-та, 15-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. 50-ий псалом.

Канони: Октоїха 1-ий і 2-ий з ірмосом на 8 і священномученика на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмос канону священномученика.

Після 3-ої пісні – кондак священномученика, глас 4-ий, сідальний священномученика, глас 4-ий, «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні співаємо «Достойно є...». Екзопостилярій Октоїха, «Слава» – світільний священномученика, «І нині» – Богородичний Мінеї.

Читається повсякденне славослів'я.

Стихири на стиховні Октоїха, глас 5-ий «Слава» – священномученика, глас 1-ий: «Дивного у священстві...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави» від менших: «Ра-

дуйся Богородице Діво...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий, «Слава: і нині» – Богородичний від менших: «Богородице, Ти вища від усіх творінь...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ – антифони повсякденні.

Після входу – тропарі та кондаки:

У Господньому храмі – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар священномученика; кондак дня, інший кондак дня, кондак священномученика, інший кондак священномученика; «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар священномученика; кондак дня, інший кондак дня, кондак священномученика, інший кондак священномученика; «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар священномученика; кондак дня інший кондак дня, кондак храму, кондак священномученика, інший кондак священномученика; «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступниця християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

24 СІЧНЯ, п'ятниця

Прп. Ксенії Римлянки, дияконіси (V). Мчч. Вавили Сицилійського та учнів його Тимофія й Агапія (III). Прп. Македонія, сирійського пустельника (бл. 420).

Еф., 226 зач., IV, 17 – 25. Мк., 53 зач., XII, 1 – 12.

Служба прп. Ксенії не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 5-ий – 3 і святої, глас 8-ий – 3 «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Коли побачила Агниця...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар прп. Ксенії, глас 8-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Агнця і Пастиря...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар прп. Ксенії, глас 8-ий (двічі). «Слава: і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря: «Агнця і Пастиря...».

Кафізми 19-та і 20-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха, глас 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і прп. Ксенії на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний прп. Ксенії, глас 8-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак глас 2-ий та інший кондак прп. Ксенії, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є...». Екзопостилярій Октоїха, «Слава» – світильний Мінеї, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар прп. Ксенії, глас 8-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Плід утроби Твоєї...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святої.

НА ЛІТУРГІЇ – повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У Господньому храмі – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар святої, кондак святої, «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня.

У храмі Богородиці – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар святої; кондак дня, кондак святої; «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар святої; кондак дня, кондак храму, кондак святої; «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

25 СІЧНЯ, субота

Свт. Григорія Богослова, архієп. Константинопольського (389). Мц. Філіцати та синів її мчч. Януарія, Фелікса, Филипа, Сильвана, Олександра, Віталія і Марціала (164). Прп. Поплія Сирійського (380). Прп. Мара, співця (бл. 430).

Ікони Божої Матері, званої «Утамуй мої печалі».

Ран. – Ін., 35 зач. (від половини), X, 1 – 9.

Літ. – Свт.: 1 Кор., 151 зач., XII, 7 – 11. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Ряд.: 1 Кор., 156 зач., XIV, 20 – 25. Мф., 104 зач., XXV, 1 – 13.

Звершується поліелейна служба свт. Григорія Богослова

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири святителя, глас 1-ий і глас 2-ий – 8 (перша і четверта стихири – двічі) «Слава» – святителя, глас 8-ий: «Живий твій язик до повчання...», «І нині» – догматик, глас 5-ий: «У Червоному морі...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихири святителя, глас 5-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – святителя, глас 8-ий: «Серця ві-

рних...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Безневісна Діво...».

Після Трисвятого: тропар святителя, глас 1-ий. «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас 5-ий: «Радуйся, двері Господні непрохідні...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 1-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл звістив Тобі...».

Кафізми 16-та та 17-та. Малі ектенії. Сідальні святителя.

Поліелей. Величання святителя та вибраний псалом. Сідальний святителя після поліелею, глас 8-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Ступенева – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-ий: «Уста мої промовляють премудрість, і повчання серця мого розум»; стих: «Почуєте це, всі народи, зрозумійте всі, хто живе у світі». Євангеліє святителя – Ін., зач. 35 (від половини). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя...». Стихира святителя, глас 6-ий: «Преподобний, преблаженний...».

Канони: Богородиці (у службі святителя) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) та святителя (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Сушу в глибині землі сонце осяяло колісь...».

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 8-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святителя, «Слава» – інший світільний святителя, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» та хвалітні псалми.

На хвалітних стихири святителя, глас 4-ий – 4. «Слава» – святителя, глас 1-ий: «Сопілку Духа...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Блудницю, і блудного, і розбійника я перевершив; і гріхи митаря і ніневітян обігнав; горе мені, що буде; як уникну муки я, окаянный? Чиста, припадаю до Тебе, ущедри мене милістю Твоєю, як тих спас Син Твій...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 1-ий. «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавріїл звістив Тобі...».

НА ЧАСАХ – тропар та кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні святителя, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом) та пісня 6-та – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господньому та Богородиці – тропар храму, тропар святителя, «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святителя; кондак храму, «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і святителя.

Апостол та Євангеліє – дня і святителя.

26 СІЧНЯ, неділя

31-а неділя після П'ятдесятниці. Глас 6-ий.

Прпп. Ксенофонта, дружини його Марії та синів їхніх Аркадія та Іоана (V – VI). Мчч. Ананії, пресвітера, Петра, сторожа в'язниці, а з ними сімох воїнів (295). Прп. Симеона Древнього, пустельника (бл. 390). Перенесення мощів прп. Федора, ігумена Студійського (845). Свт. Йосифа, архієп. Солунського (830). Блгв. Давида III Відновителя, царя Іверії та Абхазії (1125, Груз.).

Ран. – Єв. 9-е, Ін., 65 зач., XX, 19 – 31.

Літ. – 2 Кор., 182 зач. (від половини), VI, 16 – VII, 1. Мф., 62 зач., XV, 21–28 (про хананеянку) (неділі 17-ої).

Служба святих не має святкового знака, звершується разом із воскресною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж...» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 6-ий – 7, і святих, глас 2-ий – 3. «Слава: і нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто Тебе не убажить...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихири храму.

На стиховні стихири воскресні, глас 6-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Октоїха.

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 6-ий (двічі). «Слава» – тропар святих, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Від початку віку...».

Кафізми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. «Ангельський собор...». Іпакої, сідальні, ступеневі і прокимен гласу. Євангеліє воскресне 9-те. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний гласу з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), Хрестовоскресний на 3, Богородиці на 3 і святих на 4.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія: «Сушу в глибині землі...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святих, глас 4-ий, інший кондак святих, глас 4-ий; сідальний святих, глас 8-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 9-ий, «Слава:» – світільний святих, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

На хвалітних стихири воскресні, глас 6-ий на 8. «Слава» – стихири євангельська 9-та, «І нині» – «Преблагословенна Ти...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес Ти із гробу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар святих. Кондак тільки воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 8.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар воскресний, тропар святих, «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар святих; кондак воскресний, «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар святих; кондак воскресний, кондак храму, «Слава» – кондак святих, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – неділі.

Апостол і Євангеліє – неділі.

27 СІЧНЯ, понеділок

32-й тиждень після П'ятдесятниці (рядові читання 18-го тижня через Хрещенську відступку).

Перенесення мощей святителя Іоана Золотоустого (438).

Ран. – Ін., 35 зач. (від половини), X, 1 – 9.

Літ. – Еф., 227 зач., IV, 25 – 32. Лк., 10 зач., III, 19 – 22.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Звершується поліелейна служба свт. Іоана Золотоустого.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири святителя глас 4-ий – 8. «Слава» – святителя, глас той самий: «Не подобає тобі...», «І нині» – догматик, глас 8-ий: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихири святителя, зі своїми приспіваними. «Слава» – святителя глас 6-ий: «Преподобний, преблаженний...», «І нині» – Богородичний: «Ти є лоза істинна...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-ий. «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що ради нас...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 8-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що ради нас...».

Кафізми 4-та і 5-та. Малі ектенії. Сідальні святителя.

Поліелей. Величання святителя і вибраний псалом. Сідальний святителя після поліелею. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї. Ступенева – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-ий: «Уста мої промовлятимуть премудрість, і повчання серця мого розум»; стих: «Почуйте це, всі народи, зрозумійте, всі, хто живе у світі». Євангеліє святителя – Ін., зач. 35 (від половини). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя...». Стихира святителя: «Трубою золотоголосю...».

Канони: Богородиці з ірмос на 6 (ірмоси по двічі) і святителя (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія: «Сушу в глибині землі сонце осяяло колісь...».

Після 3-ої пісні – сідальний святителя. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний святителя, «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири святителя – 4. «Слава» – святителя, «І нині» – Богородичний.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-ий. «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що ради нас...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні святителя, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом) і пісня 6-та – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

28 СІЧНЯ, вівторок

Прп. Єфрема Сиріна (373 – 379). **Прп. Єфрема Кієво-Печерського, єп. Переяславського (бл. 1098).** Прп. Палладія, пустельника (IV). Прп. Ісаака Сиріна, єп. Ніневійського (VI). **Прп. Єфрема Угруна, Новоторзького (1053).**

Еф., 230 зач., V, 20 – 26. Лк., 11 зач., III, 23 – IV, 1.

Служба прп. Єфрема Сиріна без святкового знаку звершується із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири Октоїха, глас 6-ий – 3, і преподобного, глас 1-ий – 3. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Свідомо покинув ти...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Ніхто, що вертається до Тебе...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – преподобного, глас 4-ий: «Як пророк ти...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Визволи нас від бід наших...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «До Богородиці щиро нині...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 4-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «До Богородиці щиро нині...».

Кафізми 7-ма, 8-ма і 9-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий і 2-ий на 8 (з ірмосом) і преподобного на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісні – ірмос канону преподобного.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 5-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» співається. Екзопостилярій Октоїха, «Слава» – світільний преподобного, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

Стихири на стиховні Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – преподобного, глас 2-ий: «Як фінік, за Давидом...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Радуйся, Маріє Богородице...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ – повсякденні антифони.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар преподобного; кондак дня, кондак преподобного; «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар

преподобного; кондак дня, кондак храму, кондак преподобного; «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

29 СІЧНЯ, середа

Перенесення мощів щмч. Ігнатія Богоносця (107). Свт. Лаврентія, затворника Києво-Печерського, еп. Турівського, в Ближніх печерах (1194). Мчч. Романа, Якова, Філофея, Іперихія, Авіва, Юліана і Паригорія (297). Мчч. Сильвана, еп., Луки, дяк., Мокія, читця (312).

Еф., 231 зач., V, 25–33. Лк., 12 зач., IV, 1–15.

Щмч.: Євр., 311 зач., IV, 14 – V, 6. Мк., 41 зач., IX, 33 – 41.

Служба щмч. Ігнатія Богоносця шестерична і звершується зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири священномученика, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – священномученика, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Що зрима видіння...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – священномученика, глас 1-ий «І нині» – Хрестобогородичний від менших: «Стоячи перед Хрестом...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний від менших: «Діво пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 4-ий (двічі). «Слава: і нині» – Хрестобогородичний від менших: «Діво пренепорочна...».

Кафизми 10-та, 11-та і 12-та. Малих ек텐ей немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), 2-й на 4 і священномученика на 6.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісні – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний священномученика, глас 3-ий (двічі). «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є...». Екзопости-

ларій Октоїха, «Слава» – світильний священномученика, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з небес...». і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – священномученика, глас 1-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Заколення Твоє неправедне...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні Октоїха – 4 і священномученика, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У Господньому храмі – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар священномученика, кондак священномученика; «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня.

У храмі Богородиці – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар священномученика; кондак дня, кондак священномученика; «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар священномученика; кондак дня, кондак храму, кондак священномученика; «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і священномученика.

Апостол і Євангеліє – дня і священномученика.

30 СІЧНЯ, четвер

Собор вселенських учителів і святителів Василя Великого, Григорія Богослова та Іоана Золотоустого. Щмч. Іполита, еп. Римського та з ним мчч. Кенсорина, Савина, Фрисії, діви та інших 20 мчч. (III). **Прп. Зинона, посника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV).** Прп. Зинона, учня свт. Василя Великого (V). Мч. Феофіла Нового (784). Блгв. Петра, царя Болгарського (967).

Ран. – Ін., 35 зач. (від половини), X, 1 – 9.

Літ. – Свт.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Мф., 11 зач., V, 14 – 19.

Звершується всенічне бдіння трьох вселенських святителів.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» 1-ий антифон

На «Господи, взиваю» стихири святителів, глас 4-ий і глас 2-ий – 8. «Слава» – святителів, глас 6-ий: «Прославмо нині таємничі труби Духа...», «І нині» – догматик, гласу 6-го: «Хто Тебе не облажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителів – 3.

На літїї стихира храму і стихири святителів, глас 2-ий і глас 6-ий. «Слава» – святителів, глас 6-ий: «Святителів Христових...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Дівствену доброту...».

На стиховні стихири святителів, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – святителів, глас 2-ий, «І нині» – Мінеї, глас 2-ий: «Сьогодні Христос приноситься в храм...».

Після Трисвятого – тропар святителів, глас 4-ий (двічі), «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителів, глас 4-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

Кафизми 13-та і 14-та. Малі ектенії. Сідальні святителів. Поліелей. Величання святителів: «Величаємо вас, /

святителі Христові Василю Великий, Григорію Богослове та Іоане Золотоустий, / і шануємо святу пам'ять вашу, / бо ви молитесь за нас // Христа Бога нашого»; і вибраний псалом. Сідальний святителів після поліелею, глас 4-ий, «Слава» – інший сідальний святителів після поліелея, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Ступенева 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святителів, глас 4-ий: «Священики Твої зодягнуться у правду, і преподобні Твої зрадіють»; стих: «Уста мої промовлятимуть премудрість, і повчання серця мого розум». Євангеліє святителів – Ін., зач. 36. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителів...». Стихира святителів, глас 6-ий: «Вилилась благодать...».

Канони: Богородиці (в службі святителів) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), святителів (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – «Сушу в глибині землі сонце осяяло колось...».

Після 3-ої пісні – сідальний святителів, глас 8-ий, «Слава» – інший сідальний святителів, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителів, глас 2-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо особливі приспиви (див. у Мінеї), 1-ий приспів: «Величай, душе моя, Чеснішу Небесних воїнств, Діву Пречисту Богородицю». (Звершується звичайне кадіння).

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святителів, «Слава» – інший святільний святителів, «І нині» – Богородичний Мінеї: «Єдине Божество...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: святителів, глас 5-ий; «Слава» – святителів, глас той самий: «Заграймо пісні, на трубах гучних...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Заспіваймо вірні, як на трубах гучних...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар святителів, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителів.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні святителів на 8.

Після входу тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар святителів; «Слава» – кондак святителів, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар святителів, тропар храму, кондак храму; «Слава» – кондак святителів, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – святителів.

Апостол і Євангеліє – святителів.

31 СІЧНЯ, п'ятниця

Безсрр., мчч. Кира та Іоана і з ними мцц. Афанасії та дочок її Феодотії, Феоктисти і Євдоксії (311). **Свт. Микити, затворника Києво-Печерського, єп. Новгородського (1108)**. Мчч. Вікторина, Віктора, Никифора, Клавдія, Діодора, Серапіона і Папія (251). Мц. Трифени Кизицької.

Еф., 234 зач., VI, 18 – 24. Лк., 14 зач., IV, 22 – 30.

Служба святих безсрібників без святкового знаку звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ – кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири безсрібників, глас 1-ий – 6 (перша стихирира – двічі). «Слава» – безсрібників, глас 8-ий: «Двоїця мучеників...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Не терплю, Сину...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – безсрібників, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Гроно дозріле...».

Після Трисвятого – тропар безсрібників, глас 5-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Хрестом Сина Твого...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар безсрібників, глас 5-ий (двічі). «Слава: і нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Хрестом Сина Твого...».

Кафізми 19-та і 20-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних на 4 (ірмоси один раз), 2-ий на 4 і безсрібників на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний безсрібників, глас 4-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос безсрібників, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостила-

рій Октоїха, «Слава» – світільний безсрібників, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – безсрібників, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Не ридай за Мною, Мати...».

Після Трисвятого – тропар безсрібників, глас 5-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Від Діви засяяв Ти світові, Христе Боже...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак безсрібників.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і безсрібників, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господньому – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар безсрібників, кондак безсрібників; «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак дня.

У храмі Богородиці – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар безсрібників; кондак дня, кондак безсрібників; «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар безсрібників; кондак дня, кондак храму, кондак безсрібників; «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

1 ЛЮТОГО, субота

Передсвято Стрітіння Господнього. Мч. Трифона (250). Мцц. Перпетуї і Феліцитати, мчч. Сатира, Ревоката, Саторнила, Секунда (202 – 203). Прп. Петра Галатійського (429). Прп. Вендиміана, пустельника Вифинійського (бл. 512).

Мч.: Рим., 99 зач., VIII, 28 – 39. Лк., 51 зач. (від половини), X, 19 – 21.

Ряд.: 1 Кор., 162 зач., XV, 39 – 45. Лк., 15 зач., IV, 31 – 36.

Звершується шестерична служба передсвята Стрітіння Господнього та мч. Трифона.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: передсвята, глас 4-ий – 3, і мученика, глас 1-ий – 3. «Слава» – мученика, глас 2-ий: «Нині Симеон приймає...», «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто Тебе не ублажить...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсвята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава: і нині» – передсвята, глас той самий: «Святого пресвята Діво...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий «Слава: і нині» – тропар передсвята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – тропар передсвята, глас 1-ий.

Кафізми 16-та та 17-та. Малі ектенії. Сідальні передсвята (двічі). Псалом 50-ий.

Канони: передсвята з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) та мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господу...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої та 9-ої пісні – ірмоси канону Мінеї (мученика).

Після 3-ої пісні – кондак мученика, глас 8-ий; сідальний мученика, глас 4-ий. «Слава: і нині» – сідальний передсвята, глас 1-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос передсвята, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний мученика. «Слава: і нині» – світільний передсвята.

«Хвалить Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири передсвята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава: і нині» – передсвята, глас той самий: «Сотворитель неба і землі...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава: і нині» – тропар передсвята, глас 1-ий.

НА ЧАСАХ – тропар передсвята. «Слава» – тропар мученика. Кондак лише передсвята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні передсвята, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом), і мученика, пісня 6-та – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У Господньому храмі – тропар храму, тропар передсвята, тропар мученика; кондак храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак передсвята.

У храмі Богородиці – тропар передсвята, тропар мученика. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак передсвята.

У храмі святого – тропар передсвята, тропар храму, тропар мученика; кондак храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак передсвята.

Прокимен, алилуарій і причасний – мученика.

Апостол і Євангеліє – мученика і дня.

2 ЛЮТОГО, неділя

32-а неділя після П'ятдесятниці. Глас 7-ий. СТРІТЕННЯ ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА.

Ран. – Єв. 10-е, Ін., 66 зач., XXI, 1 – 14.

Літ. – неділі 32-ої: 1 Тим., 285 зач. (від половини), IV, 9 – 15. Лк., 94 зач., XIX, 1 – 10 (про Закхея).

Свята: Євр., 316 зач., VII, 7 – 17. Лк., 7 зач., II, 22 – 40.

Звершується бдінна служба свята Стрітіння Господнього у поєднанні з воскресною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 7-ий – 4 і свята, глас 1-ий – 6. «Слава: і нині» – свята, глас 6-ий: «Нехай відкриються нині двері Небесні...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії свята – 3.

На літій стихири свята, глас 1-ий і глас 2-ий. «Слава» – свята, глас 5-ий: «Дослідіть Писання...», «І нині» – свята, глас той самий: «Вічний Господь став Немовлям плоттю...».

На стиховні стихири воскресні, глас 7-ий. «Слава: і нині» – свята, глас 8-ий: «Той, Кого носять Херувими...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 7-ий (двічі). «Слава: і нині» – свята, глас 1-ий.

Кафізми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні Октоїха.

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, / Життєдавче Христе, / і шануємо Пречисту Матір Твою, / Нею ж за законом нині принесений був / до храму Господнього». «Ангельський собор...». Іпакої. Сідальний свята після поліелею, глас 4-ий: «Задля мене Ти, Вічний, стаєш Немов-

лям...». «Слава: і нині» – той самий сідальний. Степенні - гласу. Прокимен свята, глас 4-ий: «Пом'яну ім'я Твоє у всякому роді і роді»; стих: «Вилилось із серця мого слово блага, кажу я Цареві про мої діла». Євангеліє свята – від Луки, зач. 8. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...». Стихира свята, глас 6-ий: «Нехай відкриються нині двері Небесні...» (див. на «Господи взиваю»).

Канон воскресний з ірмосом на 4, Богородиці на 2 і свята на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господу...».

Катавасія свята: «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос воскресний, глас 7-ий; сідальний свята, глас 4-ий: «На горі Синайській...». «Слава: і нині» – той самий сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 1-ий.

На 9-ій пісні – співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Свят Господь Бог наш». Екзопостилярій воскресний 10-ий. «Слава: і нині» – світільний свята.

На хвалітніх стихири воскресні, глас 7-ий – 4 і свята, глас 4-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – свята, глас 6-ий: «На руках старечих...», «І нині» – «Преблагословенна Ти...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – «У десь спасіння світу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар свята. Кондаки воскресний і свята читаються позмінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і свята пісня 3-тя на 4. Блаженні свята, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом) і пісня 6-та – 4.

Вхідний стих: «Явив Господь спасіння Своє, перед народами відкрив правду Свою».

Після входу – тропар воскресний, тропар свята. «Сла-

ва» – кондак воскресний, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – неділі та свята.

Апостол і Євангеліє – неділі та свята.

Задостойник свята – приспів: «Богородице Діво, уповання християн...», та ірмос: «В законі тіні...» (задостойник співається на Літургії до віддання свята Стрітіння Господнього).

Відпуст недільний: «Христос, що воскрес із мертвих...». А у седмичні дні до віддання відпуст свята: «Христос, що на руках праведного Симеона спочивати зволив заради нашого спасіння, істинний Бог наш...».

Примітка: За традицією після Божественної літургії звершується *Мале освячення води і освячуються свічі*.

3 ЛЮТОГО, понеділок

33-й тиждень після П'ятдесятниці.

Післясвято Стрітіння Господнього. Правв. Симеона Богоприїмця і Анни, пророчиці (I). Прор. Азарії (X ст. до Р. Х.). Мчч. Папія, Діодора, Клавдіана (250). Мчч. Адріана і Єввула (308 – 309). Мч. Власія Кесарійського (III). **Свт. Ігнатія Маріупольського, митр. Готфейського і Кефайського (1786)**. Рівноап. Миколая, архієп. Японського (1912). **Знайдення мощів свт. Рафаїла (Заборовського), митр. Київського, Галицького і всієї Руси (2024)**.

1 Пет., 59 зач., II, 21 – III, 9. Мк., 54 зач., XII, 13 – 17.

Прав.: Євр., 321 зач. (від половини), IX, 11 – 14. Лк., 8 зач., II, 25 – 38.

З цього дня до віддання Стрітіння в седмичні дні служба тільки з Мінеї.

Звершується славослівна служба свт. Рафаїлу, у поєднанні із шестерисчною правв. Симеона Богоприїмця і Анни, пророчиці в поєднанні зі службою післясвята.

НА ВЕЧІРНІ – кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: святителя, глас 5-ий – 3, і святого, глас 4-ий – 3. «Слава» – святителя, глас 8-ий: «О предивний святителю Рафаїле...»; «І нині» – свята, глас 5-ий: «Вічний Бог, ставши Немовлям плоттю...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 1-ий. «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Урочисто співай сьогодні...»; «І нині» – свята, глас 1-ий: «Той, Хто в давнину...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава: і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар святителя, глас 4-ий; «І нині» – тропар свята.

Кафізми 4-та і 5-та. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), святителя на 6 і святого на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія: «Сушу в глибині землі...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 1-ий, кондак святого, глас 4-ий; сідальний свята, глас 3-ій. «Слава: і нині» – той самий сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 4-ий.

На 9-ій пісні – співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно е...» не співається. Світільний святителя, «Слава» – світільний святого; «І нині» – світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири на 6: свята, глас 6-ий (див. стихири на стиховні ранньої) – 3 і святителя, глас 8-ий – 3.

«Слава» – святителя, глас 8-ий: «Богоявлений соборе...»; «І нині» – свята, глас 2-ий: «Святого свята Діва...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава: і нині» – свята, глас 1-ий (один раз).

Відпуст 1-го часу: «Христос, що на руках праведного Симеона спочивати зволив заради нашого спасіння, істинний Бог наш...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святителя. Кондаки свята та святителя читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні свята, пісня 1-ша – 4 (з ірмосом), святителя, пісня 3-тя – 3 і святого, пісня 6-та – 3.

На вході – «Прийдіть поклоніться... молитвами Богородиці...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар храму, тропар свята, тропар святителя; кондак храму, кондак святителя, «Слава» – кондак святого, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар святителя; кондак святителя, «Слава» – кондак святого, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святителя; кондак храму, кондак святителя. «Слава» – кондак святого, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і святого.

Апостол і Євангеліє – дня і святого.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, що на руках праведного Симеона спочивати зволив заради нашого спасіння, істинний Бог наш...».

4 ЛЮТОГО, вівторок

Прп. Ісидора Пелусіота (бл. 436 – 440). Мч. Іадора (III). Щмч. Авраамія, еп. Арвільського (бл. 344 – 347). Прп. Миколая, спов., ігумена Студійського (868).

1 Пет., 60 зач., III, 10 – 22. Мк., 55 зач., XII, 18 – 27.

Служба прп. Ісидора Пелусіотського не має святкового знаку, звершується разом зі службою післясвята Стрітєння Господнього.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихир на 6: свята, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас той самий – 3. «Слава: і нині» – свята, глас 2-ий: «Нині Симеон на руки приймає...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихир свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава: і нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава: і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 7-ма і 8-ма. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господу...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 4-ий; сідальний преподобного, глас 3-ій. «Слава: і нині» – сідальний свята, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята (див. 2 лютого). «Слава: і нині» – той же світільний.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихир свята, глас 2-ий (зі своїми приспі-

вами). «Слава: і нині» – свята, глас 7-ий: «Світло на просвіту народів...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава: і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос, що на руках праведного Симеона спочивати зволив заради нашого спасіння, істинний Бог наш...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святого. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 4-та – 6 (з ірмосом) і 5-та – 8.

На вході – «Прийдіть, поклонімося... Спаси нас, Сину Божий, молитвами Богородиці...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар храму, тропар свята, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, що на руках праведного Симеона спочивати зволив заради нашого спасіння, істинний Бог наш...».

5 ЛЮТОГО, середа

Мц. Агафії (251). **Свт. Феодосія, архієп. Чернігівського (1696)**. Мц. Феодулі і мчч. Елладія, Макарія і Євагірія (бл. 304).

Слецько-Чернігівської (1060), Сицилійської, або Дивногорської (1092), і званої «Віднайдення загиблих» ікон Божої Матері.

1 Пет., 61 зач., IV, 1 – 11. Мк., 56 зач., XII, 28 – 37.

Свт.: Євр., 335 зач., XIII, 17 – 21. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Славослівна служба свт. Феодосія Чернігівського звершується разом із службою післясвята.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-та.

На «Господи, взиваю» стихир на 6: свята, глас 1-ий – 3, і святителя, глас 2-ий – 3, «Слава» – святителя, «І нині» – свята, глас 8-ий: «Той, Кого носять херувими і оспівують серафими...» (див. служба Стрітєння стихир на стиховні).

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихир свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами, або стихир святителя, глас 5-ий (зі своїми приспівами)). «Слава» – святителя, «І нині» – свята, глас 2-ий: «Того, до Якого моляться...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий, «Слава: і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі), «Слава» – тропар святителя, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 10-та і 11-та. Малі ектенії. Сідальні святителя (двічі), «Слава: і нині» – сідальний свята. Псалом 50-ий.

Канони: свята з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і святителя на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята: «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні кондак та ікос свята, глас 1-ий; сідальний святителя, глас 4-ий (двічі), «Слава: і нині» – сідальний свята.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 4-ий.

На 9-ій пісні – співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний святителя, «Слава: і нині» – світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихир на 6: свята, глас 2-ий – 3 і святителя, глас 6-ий – 3. «Слава» – святителя, глас 2-ий: «Що тобі принесемо...», «І нині» – свята, глас той самий: «Радуйся, бо радість...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий, «Слава: і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святителя. Кондаки свята і святителя читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 3-тя (з ірмосом) – 4, і святителя, пісня 6-та – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімося... молитвами Богородиці...».

Після входу тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар храму, тропар свята, тропар святителя; кондак храму; «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар святителя; «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святителя; кондак храму; «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і святителя.
Апостол і Євангеліє – дня і святителя.
Задостойник свята.

6 ЛЮТОГО, четвер

Прп. Вукола, еп. Смирнського (бл. 100). Прп. Варсонофія Великого та Іоана, пророка (VI). Свт. Фотія, патр. Константинопольського (891). Мцц. Дорофеї, Христини, Каллісти і мч. Феофіла (288 – 300). Мц. Фавсти, мчч. Євіласія і Максима (305 – 311). Мч. Юліана (312). Мцц. Марфи, Марії та брата їх прмч. Ликаріона, юнака.

1 Пет., 62 зач., IV, 12 – V, 5. Мк., 57 зач., XII, 38 – 44.

Звершується повсякденна служба прп. Вукола в поєднанні з службою післясвята Стрітєння Господнього

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихир на 6: свята, глас 1-ий - 3 і преподобного, глас 6-ий - 3. «Слава: і нині» свята, глас 5-ий: «Дослідіть Писання...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихир свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава: і нині» - свята, глас 5-ий: «Вічний Господь...».

Після Трисвятого - тропар святого, глас 4-ий. «Слава: і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 4-ий, «І нині» - тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 13-та і 14-та. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий. Канони: свята з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господу...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень - ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні - сідальний преподобного, глас 4-ий «Слава: і нині» - Сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні - кондак та ікос свята, глас 1-ий.

На 9-ій пісні - співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава: і нині» той самий світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні – стихир свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава: і нині» - свята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава: і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос, що на руках праведного Симеона спочивати зволив заради нашого спасіння, істинний Бог наш...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святого. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні свята, пісня 7-ма – 6 (з ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклоніться... молитвами Богородиці...».

Після входу тропарі і кондаки:

У храмі Господньому: тропар храму, тропар свята, тропар святого. «Слава» - кондак храму, «І нині» - кондак свята

У храмі Богородиці тропар свята. «Слава» - тропар святого, «І нині» - кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святого. «Слава» - кондак храму, «І нині» - кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє - дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, що на руках праведного Симеона спочивати зволив заради нашого спасіння, істинний Бог наш...».

7 ЛЮТОГО, п'ятниця

Прп. Парфенія, еп. Лампсакійського (IV). Прп. Луки Елладського (бл. 946). 1003 мчч. Нікомидійських (303).

2 Пет., 64 зач., I, 1 – 10. Мк., 58 зач., XIII, 1 – 8.

Звершується повсякденна служба прп. Парфенія і прп. Луки разом із службою післясвята Стрітєння

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихир на 6: преподобного, глас 1-ий - 3, і преподобного, глас 6-ий - 3. «Слава: і нині» - свята, глас 6-ий: «На старечі руки...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихир свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава: і нині» - свята, глас 6-ий

Після Трисвятого - тропар святого, глас 4-ий. «Слава: і нині» - тропар свята глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» - тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» - тропар святих, глас 4-ий, «І нині» - тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 19-та і 20-та. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий. Канони: свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), преподобного Парфенія на 4 і прп. Луки на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господу...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень - ірмоси останнього канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак Парфенія, глас 3-ий, кондак Луки, глас 8-ий, сідальний преподобного, глас 3-ий. «Слава» – сідальний преподобного, глас 8-ий. «І нині» – сідальний свята, глас той самий.

ва» – сідальний преподобного, глас 8-ий. «І нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 1-ий.

На 9-ій пісні - співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні – «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава: і нині» – той самий світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихир свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава: і нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого тропар святого, глас 4-ий. «Слава: і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос, що на руках праведного Симеона спочивати зволив заради нашого спасіння, істинний Бог наш...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святого. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні свята, пісня 7-ма – 6 (з ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклоніться... молитвами Богородиці...».

Після входу тропарі і кондаки:

У храмі Господньому: тропар храму, тропар свята, тропар преподобних, кондак прп. Парфенія, кондак Луки. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар преподобних, кондак Парфенія. «Слава» – кондак Луки, «І нині» – кондак свята.

8 ЛЮТОГО, субота

Вмч. Феодора Стратилата (319). Прор. Захарії Серповидця (бл. 520 до Р. Х.). Свт. Сави II, архієп. Сербського (1268 – 1269).

2 Тим., 293 зач., II, 11 – 19. Лк., 88 зач., XVIII, 2 – 8.

Звершується шестерична служба вмч. Феодора і прор. Захарії разом із службо післясвята Стрітіння Господнього

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: великомученика, глас 4-ий – 3, і пророка, глас 8-ий – 3. «Слава» – великомученика, глас той самий, «І нині» – свята, глас той самий: «Той, Хто на Херувимах носить...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні – стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – великомученика, глас 5-ий, «І нині» – свята, глас 5-ий: «Ветхий Господь...» Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава: і нині» – тропар свята глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар великомученика, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 16-та і 17-та. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий. Канони: свята з ірмосом на 6, великомученика на 4 і пророка на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господу...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – сідальний мученика, глас 8-ий «Слава» – пророка, глас 3-ій, «І нині» – сідальний свята, глас 1-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мученику, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаймо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний мученика. «Слава: і нині» – світільний свята.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар преподобних, кондак Парфенія, кондак Луки. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, що на руках праведного Симеона спочивати зволив заради нашого спасіння, істинний Бог наш...».

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 1-ий (зі своїми приспівами). «Слава: і нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава: і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос, що на руках праведного Симеона спочивати зволив заради нашого спасіння, істинний Бог наш...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святого. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні свята, пісня 7-ма – 6 (з ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклоніться... молитвами Богородиці...».

Після входу тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар храму, тропар свята, тропар мученика; кондак храму; «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар мученика; «Слава» – кондак мученика; «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мученика, кондак храму; «Слава» – кондак мученика; «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, що на руках праведного Симеона спочивати зволив заради нашого спасіння, істинний Бог наш...».

9 ЛЮТОГО, неділя

Неділя про митаря і фарисея. Глас 8-ий.

Віддання свята Стрітіння Господнього. Мч. Никифора з Антіохії Сирійської (бл. 257). **Прп. Панкратія, ієром., затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Знайдення мощів свт. Інокентія (Кульчицького), єп. Іркутського (1805).** Сщмч. Маркела, єп. Сикелійського, Філагрія, єп. Кіпрського, і Панкратія, єп. Тавроменійського (I).

Ран. – Єв. 11-е, Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – 2 Тим., 296 зач., III, 10 – 15. Лк., 89 зач., XVIII, 10 – 14.

Звершується служба відання свята Стрітіння Господа нашого Ісуса Христа разом з воскресною службою Октоїха та службою Тріоді.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 8-ий – 3, Тріоді, глас 1-ий – 3 і свята, глас 1-ий – 4. «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Вседержителю Господи». «І нині» – догматик, глас 8-ий: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня.

На літій стихири свята і стихири Тріоді. «Слава» – Тріоді, глас 3-ій: «Душе моя...», «І нині» – свята.

На стиховні стихири воскресні, глас 8-ий. «Слава» – Тріоді, глас 5-ий: «Очима моїми обважнілими», «І нині» – свята.

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) та тропар свята (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 8-ий (двічі). «Слава: і нині» – тропар свята.

Кафизми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Непорочні (за вказівкою Типікону співаються лише в Неділю митаря і фарисея. В інші підготовчі неділі до Великого посту співатиметься поліелей). Ангельський собор. Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 11-те. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Покаяння відкрий мені двері...». – «І нині...» – «На стежки спасіння...», «Помилуй мене Боже...» і «Багато вчинених мною провин...».

Примітка: У Неділю митаря і фарисея починається використовуватися Постова Тріодь, і від сьогодні на ранній після 50-го псалма (до 5-ї неділі включно) співаються покаянні стихири «Покаяння відкрий мені двері, Життєдавче...». Воскресна стихири, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...», не співається, оскільки вона замінюється особливою стихирою Тріоді, глас 6-ий: «Багато вчинених...».

Канони: воскресний гласу з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Тріоді на 4 і свята на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господу...».

Катавасія: свята.

Після 3-ої пісні – кондак Тріоді, глас 4-ий, інший кондак Тріоді, глас 3-ій та ікос; сідальний Тріоді, глас 4-ий. «Слава» – інший сідальний Тріоді, «І нині» – свята.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Ексапостилярій воскресний 11-ий. «Слава» – світільний Тріоді, «І нині» – світільний свята.

На хвалітніх стихири на 8: воскресні, глас 8-ий – 4, і свята – 4. «Слава» – стихири Тріоді, глас 8-ий: «Фарисея, що виправдовував себе...», «І нині» – «Преблагословенна Ти...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

Примітка: Перед початком 1-го часу читець читає або співає хор: «Слава і нині» і євангельську стихиру 11-ту, оскільки сьогодні читалося недільне Євангеліє 11-те.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар свята. Кондак Тріоді та свята читаються позмінно.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні на 8: гласу – 4, Тріоді, пісня 3-тя – 4 і свята пісня 9-та – 4.

Після входу – тропарі і кондаки: тропар воскресний, тропар свята. «Слава» – кондак Тріоді, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алиуарій – неділі та свята.

Апостол і Євангеліє – Неділі про митаря і фарисея.

Причасний – неділі та свята.

10 ЛЮТОГО, понеділок

Тиждень загальний. Сщмч. Харалампія і з ним мчч. Порфирия і Ваптоса та трьох мучениць (202). **Прп. Прохора, чудотворця Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1107).** Мцц. дів Єнафи, Валентини і Павли (308). Блгв. кн. Анни Новгородської (1056).

Ікони Божої Матері «Вогневидна».

2 Пет., 66 зач., I, 20 – II, 9. Мк., 59 зач., XIII, 9 – 13.

Служба священномученика шестерична, і звершується разом із службою Октоїха.

Посту в середу та п'ятницю на цьому тижні немає.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, звиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 8-ий – 3 і священномученика, глас 6-ий – 3. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї: «Мене, ураненого...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Вихованій у храмі...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 4-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Вихованій у храмі...».

Кафизми 4-та, 5-та і 6-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий і 2-ий (з ірмосом) на 8 і священномученика на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господу...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої та 9-ої пісні – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний священномученика, глас 3-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 8-ий.

На 9-ій пісні – співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Ексапостилярій Октоїха, «Слава: і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Богородице, Ти вища...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ – антифони повсякденні.

Після входу тропарі та кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар преподобного; кондак дня, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар преподобного; кондак дня, кондак храму, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алиуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

11 ЛЮТОГО, вівторок

Сщмч. Власія, еп. Севастійського (бл. 316). **Блгв. кн. Всеволода Мстиславича, у хрещенні Гавриїла (1138).** Прав. Феодори, імператриці Візантійської, що відновила шанування святих ікон (867).

2 Пет., 67 зач., II, 9 – 22. Мк., 60 зач., XIII, 14 – 23.

Служба сщмч. Власія без святкового знаку звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-та.

На «Господи, звиваю» стихири Октоїха, глас 8-ий – 3 і священномученика, глас 1-ий – 3. «Слава» – сщмч, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Визволи нас від бід наших...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава» - священномученика, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Ніхто, що звертається...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «До Богородиці широко...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 4-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «До Богородиці широко...».

Кафизми 7-ма, 8-ма і 9-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий і 2-ий (з ірмосом) на 8 і священномученика на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господу...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої та 9-ої пісні – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний священномученика, глас 8-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 8-ий.

На 9-ій пісні - співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Ексапостиларій Октоїха, «Слава» - світильний, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Тебе величаємо, Богородице, звиваючи...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ – антифони повсякденні.

Після входу тропарі та кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар преподобного; кондак дня, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар преподобного; кондак дня, кондак храму, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

12 ЛЮТОГО,

середа

Свт. Мелетія, архієп. Антіохійського (381). **Свт. Олексія, митр. Київського і всієї Руси, чудотворця (1378)**. Прп. Марії, званої Марином, та батька її Євгенія (VI). Свт. Антонія, патр. Константинопольського (895).

Іверської ікони Божої Матері (XI-XII).

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Літ. – 2 Пет., 68 зач., III, 1 – 18. Мк., 61 зач., XIII, 24 – 31.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Звершується поліелейна служба Іверській іконі Божої Матері.

НА ВЕЧІРНІ «Блажен муж» 1-ий антифон.

На «Господи, звиваю» стихири Богородиці, глас 1-ий - 8. «Слава: і нині» - Богородиці.

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці - 3.

На літії стихири Богородиці.

На стиховні стихири Богородиці (зі своїми приспіваними), глас 2-ий. «Слава: і нині» - Богородиці, глас 5-ий.

Після Трисвятого - тропар Богородиці.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» тропар Богородиці (двічі). «Слава: і нині». тропар Богородиці.

Кафизми 10-та і 11-та. Малі ектенії. Сідальні Богородиці.

Поліелей. Величання Богородиці: «Величаємо Тебе, Пресвятая Діво Богом обрана Отороковице, і шануємо образ Твій святий, що ним подаєш зцілення всім, хто з вірою приходить». Після поліелею сідальний Богородиці. Степенна 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє Богородиці. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...». Після поліелею – стихира Богородиці.

Канон Богородиці.

Біблійні пісні «Співаймо Господу...».

Катавасія: «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні - Сідальний Богородиці, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні — кондак та ікос Богородиці, глас 4-ий.

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний Богородиці.

На хвалітних стихири Богородиці на 4, глас 8-ий. «Слава: і нині» - Богородиці, глас той самий.

Велике славослів'я.

Після Трисвятого тропар - тропар Богородиці.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні Богородиці на 6.

На вході «Прийдіть...молитвами Богородиці...».

Після входу тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар храму, тропар Богородиці; «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (ікони). «Слава: і нині» – кондак Богородиці (ікони).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і Богородиці.

Апостол і Євангеліє – дня і Богородиці.

13 ЛЮТОГО,

четвер

Прп. Мартиніана (V). Прпп. Зої і Фотинії (Світлани) (V). Прп. Євлогія, архієп. Олександрійського (607 – 608). **Блгв. кн. Костянтина Острозького (1608)**. Прп. Стефана, у чернецтві Симеона, царя Сербського, Мироточивого (1200).

1 Ін., 69 зач., I, 8 – II, 6. Мк., 62 зач., XIII, 31 – XIV, 2.

Блгв.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 12.

Служба благовірного князя Костянтина (із Загальної Мінеї зі служби мученику одному) шестерична і звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихири Октоїха, глас 8-ий – 3 і благовірного, глас 1-ий – 3. «Слава» – благовірного, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї: «Богом визнаємо Того...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава» – благовірного, глас 6-ий; «І нині» – Богородичний від менших, глас той же: «Око серця мого...».

Після Трисвятого – тропар благовірного, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Слово Отче, Христа...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар благовірного, глас 4-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Слово Отче, Христа...».

Кафизми 13-та, 14-та і 15-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6, 2-ий на 4 і благовірного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господу...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої та 9-ої пісні – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний благовірного, глас 5-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак благовірного, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостила-рій Октоїха. «Слава» – світільний благовірного, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар благовірного, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слава», від менших: «Богородице, Ти вища від усіх творинь...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак благовірного.

НА ЛІТУРГІЇ – антифони повсякденні.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар благовірного; кондак дня, інший кондак дня, кондак благовірного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар благовірного; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак благовірного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і благовірного.

Апостол і Євангеліє – дня і благовірного.

14 ЛЮТОГО, п'ятниця

Прп. Авксентія (бл. 470). **Рівноап. Кирила, учителя слов'янського (869). Прп. Ісакія, затворника Києво-Печерського, в Ближніх печерах (бл. 1090). 12-ох греків, будівників соборної Успенської церкви Києво-Печерської лаври (XI).** Прп. Марона, пустельника Сирійського (IV). Свт. Авраамія, еп. Каррійського (V).

1 Ін., 70 зач., II, 7 – 17. Мк., 63 зач., XIV, 3 – 9.

Рівноап.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Мф., 11 зач., V, 14 – 19.

Звершується славослівна служба рівноапостольному Кирилу разом із повсякденною службою прп. Авксентія та службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: рівноап. Кирилу, глас 4-ий – 3 і прп. Авксентію, глас 4-ий – 3, «Слава» – рівноап. Кирилу, глас 6-ий: «Пролилася благодать устами твоїми...» (див. Загальна Мінея, служба апостолу одному); «І нині» – догматик глас – 6-ий: «Хто Тебе не убажить...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири рівноап. Кирилу, глас 4-ий (див. Загальна Мінея, служба апостолу одному). «Слава» – рівноап. Кирилу, глас 8-ий: «Чиста духовна пам'ять...», «І нині» – Богородичний: «Неневісна Діво...».

Після Трисвятого – тропар рівноап. Кирилу, глас 4-ий, «Слава» – тропар преподобного, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний воскресний: «Коли Гавриїл...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар рівноап. Кирилу, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 1-ий; «І нині» – Богородичний воскресний: «Коли Гавриїл...».

Кафизми 19-та і 20-та. Малі ектенії. Сідальні рівноап. Кирилу (див. Загальна Мінея, служба апостолу одному). Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), рівноапостольного на 6 і преподобного на 4.

Біблійні пісні: «Господу співаймо...».

Катавасія: «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий. Сідальний рівноап. Кирилу, глас 8-ий. «Слава» – сідальний преподобного, глас той самий; «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос рівноапостольного, глас 2-ий.

На 9-й пісні – співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні – «Достойно є...» не співається. Світільний рівноап. Кирилу «Слава» – світільний преподобного; «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири рівноап. Кирилу, глас 8-ий – 4 (кожна стихира – двічі). «Слава» – рівноап., глас 8-ий: «О солодкий учителю...»; «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Все уповання моє покладаю на Тебе, Мати Божа, охорони мене покровом Твоїм».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар рівноап. Кирилу, глас 4-ий, «Слава» – тропар преподобного, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний воскресний: «Коли Гавриїл...».

НА ЧАСАХ – тропар рівноапостольного, «Слава» – тропар преподобного. Кондаки рівноапостольного і преподобного читаються позмінно.

НА ЛІТУРГІЇ – антифони зображальні.

Після входу тропарі:

У Господньому храмі – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар рівноапостольного, тропар преподобного; кондак рівноапостольного, «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак дня.

У храмі Богородиці – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар рівноапостольного, тропар преподобного; кондак дня, кондак рівноапостольного, «Слава»

– кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар рівноапостольного, тропар преподобного; кондак дня, кондак храму, кондак рівноапостольно-

го, «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і рівноап.

Апостол і Євангеліє – дня і рівноап.

15 ЛЮТОГО, субота

Ап. від 70-х Онисима (бл. 109). **Прп. Пафнутія, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII)**. Прп. Пафнутія і дочки його Єфросинії (V). Прп. Євсевія, пустельника Сирійського (V).

Віленської (перенесення у Вільно в 1495 р.) і Далматської (1646) ікон Божої Матері.

2 Тим., 295 зач., III, 1 – 9. Лк., 103 зач., XX, 45 – XXI, 4.

Служба апостола Онисима, без святкового знаку, звершується разом з шестиричною службою преподобного Пафнутія Києво-Печерського (із Загальної Мінеї, окрім тропаря та кондака) та службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири апостола, глас 1-ий – 3 і преподобного, глас 8-ий – 3, «Слава: і нині» – догматик, глас 8-ий: «Цар Небесний...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий (мученичі з числа стихир на «Господи, взиваю»), «Слава: і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ій. «Слава» – тропар преподобного, глас 2-ий; «І нині» – Богородичний воскресний, глас 8-ий: «Ти, що заради на народився...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 3-ій (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 2-ий; «І нині» – Богородичний воскресний, глас 2-ий: «Все вище розуму...».

Кафизми 16-та і 17-та. Малі екстенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: у храмі Воскресіння Христового – канон воскресний рядового гласу (з попередньої неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі, тропарі на 4: два воскресні тропарі, один Хрестовоскресний і один Богородичний), апостола на 6 і Октоїха (мученикам) на 2.

У храмі Господньому і Богородиці – канон храму з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), апостола на 6 і Октоїха (мученикам) на 4.

У храмі святого – канон апостола на 6 (ірмоси по двічі), храму на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

Примітка: Канон преподобному читаємо на повечір'ї.

Біблійні пісні «Співаймо Господу...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої та 9-ої пісні – ірмоси мученичого канону Октоїха.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий. Сідальний апостола, глас 4-ий; «Слава» – сідальний преподобного, глас 1-ий; «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак апостола, глас 4-ий.

На 9-ій пісні – співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні – співається «Достойно є...». Екзопостиларій Октоїха, «Слава: і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий, «Слава: і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ій; «Слава» – тропар преподобного, глас 2-ий; «І нині» – Богородичний воскресний, глас 2-ий: «Все вище розуму...».

НА ЧАСАХ – тропар апостола, «Слава» – тропар преподобного. Кондаки апостола та преподобного читаються позмінно.

НА ЛІТУРГІЇ – антифони зображальні.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня «Апостоли, мученики...», тропар апостола, тропар преподобного; кондак храму, кондак апостола, кондак преподобного; «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як первістки природи...».

У храмі святого – тропар дня «Апостоли, мученики...», тропар апостола, тропар преподобного; кондак апостола, кондак преподобного; «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як первістки природи...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

16 ЛЮТОГО, неділя

Неділя про блудного сина. Глас 1-ий.

Мчч. Памфіла, пресвітера, Валента (Уалента), диякона, Павла, Порфирія, Селевкія, Феодула, Юліана, Самуїла, Іллі, Даниїла, Єремії, Ісаї (307 – 309). Мчч. перських в Мартирополі (IV). Прп. Маруфа, еп. Месопотамського (422).

Ран. – Єв. 1-е, Мф., 116 зач., XXVIII, 16 – 20.

Літ. – 1 Кор., 135 зач., VI, 12 – 20. Лк., 79 зач., XV, 11 – 32.

Воскресна служба Октоїха звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 1-ий – 6, Тріоді, глас 1-ий – 4 (кожна стихира – двічі). «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «О, скількох благ я, окаянний, позбавив себе!», «І нині» – догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня.

На літій стихира храму. «Слава» – Тріоді, глас 4-ий: «Як блудний син...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас

4-ий: «Зглянься на моління...».

На стиховні стихири воскресні, глас 1-ий. «Слава» – Тріоді, глас той самий: «Батьківського дару багатство розтративши...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас 6-ий: «Творець і Визволитель...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресні, глас 1-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

Кафізми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. До двох поліелейних псалмів приєднується псалом 136-ий: «На ріках вавилонських ...» [1]. «Ангельський собор ...». Іпакої, Степенні і прокимен гласу. Євангеліє воскресне 1-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Покаяння відкрий мені двері...». – «І нині...» – «На стежки спасіння...», «Помилуй мене Боже...» і «Багато вчинених...».

Канони: воскресний (Октоїха) з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), Хрестовоскресний на 2, Богородиці (Октоїха) на 2, Тріоді на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господу...».

Катавасія Тріоді: «Мойсееву пісню...».

Після 3-ої пісні – Сідальний Тріоді, глас 1-ий: «Батьківські обійми...». «Слава» – сідальний той самий, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Тріоді, глас 3-ій.

На 9-ій пісні: співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 1-ий. «Слава» – світільний Тріоді (за вибором), «І нині» – Богородичний Тріоді.

На хвалітніх стихирі на 8: воскресні, глас 1-ий – 5 і стихирі Тріоді – 3, глас 2-ий: «Гласом блудного викликаю до Тебе, Господи...» і глас 8-ий: «Розтративши і розвіявши блудно отцівського майна багатство...» (зі своїми приспівами). «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Отче Благий...», «І нині» – «Преблагословенна Ти...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «У день спасіння...».

Відпуст неділі: «Христос, що воскрес із мертвих ...».

Перед 1-им часом на «Слава: і нині» – стихира євангельська 1-ша.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. Кондак Тріоді.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні гласу – 6, і Тріоді, пісня 6-та – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімося...що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар воскресний; «Слава: і нині» – кондак Тріоді.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму; «Слава» – кондак Тріоді, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму; «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Тріоді.

Прокимен, алиуарій і причасний – неділі.

Апостол і Євангеліє – Неділі про блудного сина.

Відпуст неділі: «Христос, що воскрес із мертвих ...».

[1]. «Поліелей: звичайні два псалми. Також співаємо до них і третій псалом: На ріках вавилонських з Алилуя» (Типікон, гл. 49: «Неділя, в яку читається священне і святе Євангеліє, притчі про блудного сина»).

Примітка: За вказівкою Типікону в м'ясопустний тиждень «Алилуя» не співаємо (тобто постових служб немає) тому третю кафізму із ранньої переносимо на вечірню службу. Цього тижня не співається міжчасся та молебний канон Богородиці на малому повечір'ї (див. 49 главу Типікону).

17 ЛЮТОГО, понеділок

Вмч. Федора Тирона (бл. 306). Прп. Федора, мовчальника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Прав. Маріамни, сестри ап. Филипа (I). Знайдення мощів мч. Мина Калікелада (867 – 889).

1 Ін., 71 зач., II, 18 – III, 10. Мк., 49 зач., XI, 1 – 11.

Служба вмч. Феодора шестерична і звершується із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, ззиваю» стихирі на 6: великомученика, глас 2-ий – 3 та інші стихирі, глас 4-ий – 3. «Слава» – великомученика, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «По – архангельськи прослаavimo, вірні...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 1-ий. «Слава» – великомученика, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Сприймавши голос архангела Гавриїла, промовмо...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 2-ий. «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Як джерело милосердя...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар великомученика, глас 2-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Як джерело милосердя...».

Кафізми 4-та і 5-та. Малі ектенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий і 2-ий на 6 і великомученика на 6.

Біблійні пісні «Господу співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний великомученика, глас 4-ий. «Слава: і нині» Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомученика, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...»

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 1-ий; «Слава» – великомученика, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «На Тебе, Богородице, надію покладаємо...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 2-ий; «Слава: і нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Тебе, як Матір святу нескazanного Світла...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак великомученика.

НА ЛІТУРГІЇ – повсякденні антифони.

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар великомученика; кондак дня, кондак великомученика, «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар великомученика; кондак дня, кондак храму, кондак великомученика, «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алиуарій та причасний – дня.

Апостол та Євангеліє – дня.

18 ЛЮТОГО, вівторок

Свт. Лева, папи Римського (461). Свт. Агапіта, спов., еп. Синадського (IV). Свт. Флавіана, спов., патр. Константинопольського (449 – 450). Прп. Косми Яхромського (1492).

1 Ін., 72 зач., III, 10 – 20. Мк., 64 зач., XIV, 10 – 42.

Служба свт. Льва без святкового знаку звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 1-ий – 3, і святителя, глас 8-ий – 3. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї: «Подивись, Богоневісто...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого: тропар святителя (загальний), глас 4-ий. «Слава: і нині» Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь»: тропар святителя (загальний), глас 4-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці...».

Кафизми 7-ма і 8-ма. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і святителя на 4.

Біблійні пісні: «Господу співаймо...».

Катавасія по 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 3-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак святителя, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є...». Екзапостиларій Октоїха, «Слава: і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого: тропар святителя (загальний), глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ – повсякденні антифони.

Після входу тропарі:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар святителя; кондак дня, кондак святителя, «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святителя; кондак дня, кондак храму, кондак святителя, «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

19 ЛЮТОГО, середа

Апп. від 70-х: Архипа та Филимона і мц. рівноап. Апфії (I). Мчч. Максима, Феодота, Ісихія, мц. Аскліпідоти (305 – 311). Прпп. Євгенія і Макарія, сповідників, пресвітерів Антіохійських (363). Прп. Досифея (VII), учня прп. авви Дорофея. Прп. Равули (бл. 530).

1 Ін., 73 зач., III, 21 – IV, 6. Мк., 65 зач., XIV, 43 – XV, 1.

Служба апостола Архипа немає святкового знаку, і звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 9-та.

На «Господи, взиваю» стихири Октоїха, глас 1-ий – 3 і апостола, глас 8-ий – 3. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Не терплю, Сину...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Як жезл сили маємо Хрест Сина Твого, Богородице...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 3-ий (двічі). «Слава: і нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Як жезл сили маємо Хрест Сина Твого, Богородице...».

Кафизми 10-та і 11-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6, 2-ий на 4 і апостола на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господу...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої та 9-ої пісні – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний апостола, глас 1-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак апостола, глас 4-ий.

На 9-ій – пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є...». Екзапостиларій Октоїха, «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Пристановище і сила наша, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостола.

НА ЛІТУРГІЇ – антифони повсякденні.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар апостола, кондак дня, кондак апостола, «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі Богородиці – тропар дня, тропар храму, тропар апостола; кондак дня, кондак апостола, «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар апостола; кондак дня, кондак храму, кондак апостола, «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

20 ЛЮТОГО, четвер

Прп. Лева, еп. Катанського (бл. 780). **Блгв. кн. Київського Ярослава Мудрого (1054). Прп. Агафона, чудотворця Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV).** Сщмч. Садока, еп. Перського, і з ним 128 мчч. (342 – 344). Прп. Агафона, папи Римського (682).

1 Ін., 74 зач., IV, 20 – V, 21. Мк., 66 зач., XV, 1 – 15.

Блгв.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 12.

Служба благовірного князя Ярослава Мудрого (із Загальної Мінеї зі служби мученику одному) славослівна і звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихири благовірного, глас 1-ий – 6. «Слава» – благовірного, глас 6-ий; «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто Тебе не ублажить...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні благовірного, глас 4-ий. «Слава» – благовірного, глас 6-ий; «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Богородице, Ти є виноградна лоза...».

Після Трисвятого – тропар благовірного, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний воскресний: «Від початку віку...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар благовірного, глас 4-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний воскресний: «Від початку віку...».

Кафизми 13-та і 14-та. Малі екстенії. Сідальні благовірного. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 4, 2-ий – на 4 і благовірного на 6.

Біблійні пісні: «Співаймо Господу...».

Катавасія: «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний благовірного, глас 5-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак благовірного, глас 2-ий.

На 9-ій пісні – співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні – «Достойно є» не співається. Світільний благовірного, «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири благовірного, глас 4-ий – 4. «Слава» – благовірного, глас 1-ий; «І нині» – Богородичний: «Радуйся, Богородице Діво...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар благовірного, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний воскресний: «Від початку віку...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак благовірного.

НА ЛІТУРГІЇ – антифони зображальні.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар благовірного; кондак дня, інший кондак дня; «Слава» – кондак благовірного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар благовірного; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму; «Слава» – кондак благовірного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і благовірного.

Апостол і Євангеліє – дня і благовірного.

21 ЛЮТОГО, п'ятниця

Прп. Тимофія, що в Символах (795). Свт. Євстафія, архієп. Антіохійського (337). Свт. Георгія, еп. Амастрідського (802 – 811).

Козельщанської ікони Божої Матері (1881).

2 Ін., 75 зач., I, 1 – 13. Мк., 68 зач., XV, 22, 25, 33 – 41.

Служба преподобного Тимофія та свт. Євстафія шестерична, і звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 8-ий – 3 і святителя, глас 8-ий – 3. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Агниця, коли побачила Агнца...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар святам, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Діво пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святих, глас 4-ий (двічі). «Слава: і нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Діво пренепорочна...».

Кафизми 19-та і 20-та. Малих екстенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6, преподобного на 4 і святителя на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господу...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої та 9-ої пісні – ірмоси канону Мінеї (святителя).

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий.

«Слава» – сідальний святителя, глас 3-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак преподобного, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є...». Ексапостиларій Октоїха, «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий, «Слава: і нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар святих і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ – антифони повсякденні.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар святих, кондак дня, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі Богородиці – тропар дня, тропар храму, тропар святих; кондак дня, кондак преподобного, «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святих; кондак дня, кондак храму, кондак преподобного,

«Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

22 ЛЮТОГО, субота

Субота м'ясопущна. Пам'ять усіх від віку спочилих православних християн – отців, братів і сестер наших. Мчч. Маврикія і 70-ох воїнів: Фотина, Федора, Филипа та інших (бл. 305). Знайдення мощів мучеників, що в Євгенії (395 – 423). Прпп. Фаласія, Лимнія і Варадата, пустельників сирійських (V). Прп. Афанасія, спов. (821).

Поминання померлих.

Заупокійне: 1 Сол., 270 зач., IV, 13 – 17. Ін., 16 зач., V, 24 – 30.

Ряд.: 1 Кор., 146 зач., X, 23 – 28. Лк., 105 зач., XXI, 8 – 9, 25 – 27, 33 – 36.

Звершуємо пам'ять всіх від віку спочилих православних християн, отців і братів і сестер наших. Служба за Октоїхом і Тріоддю.

Примітка. Аналогічна служба звершується і в Трійцьку батьківську суботу (перед святом П'ятидесятниці). Якщо ж на дні цих Вселенських батьківських субот випадє храмове свято, то співається служба храму, а суботня заупокійна служба звершується тільки в особливих храмах - «гробницях» (порівн.: Типікон, гл. 49, «У суботу м'ясопущну...», 1-ше «зри») або переноситься на попередні суботу або четвер (порівн.: Типікон, 26-та і 54-та Храмова глава, 3-тя Маркова глава за 2 лютого).

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха мучеників, глас 1-ий – 3, і Тріоді, глас 8-ий – 3. «Слава» – Тріоді, глас той самий: «Плачу і ридаю ...», «І нині» – догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу...».

Входу немає. Замість прокимна – «Алилуя», на 8-ий глас, із заупокійними стихами – стих 1-ий: «Блаженні, кого обрав і прийняв Ти, Господи, і пам'ять їх з роду в рід»; стих 2-ий: «Душі їх у блаженстві перебуватимуть».

«Сподоби, Господи...». Ектенія благальна: «Доповнімо вечірню...».

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий (із заупокійними приспівами, див. Тріодь). «Слава» – Тріоді, глас той самий, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Молитвами Матері Твоєї, Христе...».

Після Трисвятого – тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...». «Слава: і нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе твердиню, і пристановище...». Ектенія потрійна: «Помилуй нас, Боже...», і відпуст: «Христос, істинний Бог наш ...».

НА РАННІЙ замість «Бог Господь» – «Алилуя» на глас 8-ий, із заупокійними стихами. Тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...» (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе твердиню...».

Кафизма 16-та. Мала ектенія (звичайна, а не заупокійна). Сідальні Октоїха, зі стихами «Слава: і нині» – Богородичний після 2-ої кафизми, або Богородичний гласу, після 1-ої кафизми.

Кафизма 17-та, розділена на дві статті, співається, за Уставом, на 5-ий глас, без «заходу» («Господи, помилуй» (3), «Слава, і нині»); до кожного стиха 1-ої статті співається приспів: «Благословенний Ти, Господи», до стихів 2-ої статті приспів: «Спасе, спаси мене».

Примітка. Згідно з поширеною практикою, стихи 17-ої кафизми читаються священнослужителями. З початком співу кафизми священник з дияконом виходять через північні і південні врата на середину храму до тетраподу (чи панахидного столу) на якому стоїть хрест. Священник (зі свічкою в руці) читає стихи псалмів, а співці тихо співають приспів: на 1-ій статті – «Благословенний Ти, Господи», на 2-ій статті – «Спасе, спаси мене». Диякон в цей час безперервно кадить хрест на тетраподі.

Примітка. У парафіяльних храмах існує практика виходу на читання 17-ої кафизми і на малу заупокійну ектенію після 6-ої пісні канону через царські врата.

Перша стаття починається співом: «Блаженні непорочні...».

Після 91-го стиха хор співає (із приспівом) 92-ий і 93-ий стихи.

Потім виголошується мала заупокійна ектенія (за звичаєм, з кадилом). Після виголосу: «Бо Ти є Воскресіння...» правий хор починає співати другу статтю: «Твій – я, спаси мене...». Священник з дияконом (або диякон) звершують, за традицією, мале кадіння (тетрапод навколо, іконостас, хори, народ, місцеві ікони іконостас, тетрапод спереду, тобто із західної сторони).

Останні стихи: 175-ий і 176-ий і відразу – тропарі після Непорочних, глас 5-ий: «Всі святі знайшли джерело життя...», під час яких священник з дияконом звершують, за звичаєм, повне кадіння всього храму.

Потім виголошується мала заупокійна ектенія (за звичаєм, з кадилом;). Після виголосу співається сідальний, глас 5-ий: «Упокой, Спасе наш...». «Слава: і нині» – Богородичний, глас той самий: «Христе Боже, що від Діви...». Псалом 50-ий.

Канони: храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і Тріоді на 8.

Біблійні пісні «Господу співаймо...».

Катавасія Тріоді: «Пісню возсилаємо...».

Співається 2-га пісня канону, на 8 (ірмос двічі, тропарі на 6, приспів до тропарів: «Упокой, Господи, душі спочилих рабів Твоїх»). У кінці цієї пісні катавасія – той же ірмос.

Після 3-ої пісні – мала ектенія (звичайна, а не заупокійна). Сідальний Тріоді, глас 5-ий. «Слава» – той самий сідальний, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Після 6-ої пісні – мала заупокійна ектенія. Кондак, глас 8-ий: «Зі святыми упокой...», та ікос, глас той самий.

Примітка. За традицією, під час співу катавасії 6-ої пісні, через північні і південні (або через царські) врата священник з дияконом виходять до тетраподу. Біля тетраподу виголошується мала заупокійна ектенія (за звичаєм, з кадилом). Під час співу кондака «Зі святыми упокой...» священник з дияконом (або диякон) звершують мале кадіння (навколо тетраподу, іконостас і присутніх). Після співу кондака та ікоса священник з дияконом повертаються до вітаря.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» зазвичай не співається. Мала ектенія (звичайна, а не заупокійна). Світільний Тріоді, «Слава» – інший світільний Тріоді, «І нині» – Богородичний Тріоді.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 8-ий – 4. «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «Як цвіт в'яне...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Радуйся, Маріє Богородице...».

«Тобі слава належить...» не читається, але відразу читає: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха (заупокійні) чергового гла-

су із заупокійними стихами (в даному випадку 1-го гласу). «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Хворобою стало для Адама...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Ти є Бог наш...».

Після Трисвятого – тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...». «Слава: і нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе твердиню...».

Ектенія сугуба: «Помилуй нас, Боже...». Диякон: «Премудрість». Хор: «Благослови». Священник: «Сущий благословенний...». Хор: «Утверди Боже...». Читається 1-ий час.

Примітка: На 1-му часі після молитви «Христе, Світло істинне...» співається кондак «Непереможній Воєводі».

НА ЧАСАХ – тропар: «Глибиною мудрості...». Кондак: «Зі святими упокой...».

НА ЛІТУРГІЇ – антифони зображальні.

Блаженні Тріоді, пісня 3-тя (з ірмосом) і 6-та – 8.

Після входу – тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...», «Слава» – кондак, глас той самий: «Зі святими упокой...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе твердиню...».

Прокимен заупокійний, глас 6-ий: «Душі їх у блаженстві перебуватимуть», із стихом: «До Тебе, Господи, підношу душу мою...».

Апостол – дня і заупокійний.

Алилуарій, глас 6-ий: «Блаженні, кого обрав...», зі стихом.

Євангеліє – дня і заупокійне.

Причасний: «Блаженні, кого обрав...».

23 ЛЮТОГО, неділя

Неділя м'ясопусна, про Страшний суд. Глас 2-ий.

Щмч. Полікарпа, еп. Смирнського (167). Прпп. Іоана, Антіоха, Антоніна, Мойсея, Зевина, Поліхронія, іншого Мойсея і Даміана, пустельників сирійських (V). Прп. Олександра, засновника обителі «Невсипущих» (бл. 430).

Ран. – Єв. 2-е, Мк., 70 зач., XVI, 1 – 8.

Літ. – 1 Кор., 140 зач., VIII, 8 – IX, 2. Мф., 106 зач., XXV, 31 – 46.

Воскресна служба Октоїха звершується разом зі службою Тріоді. Служба священномученика Полікарпа звершується на повечір'ї.

Від Неділі м'ясопусної до суботи Лазаревої вечірні і ранкові стихирі стиховні Октоїха замінюються стихирами Тріоді.

Заговини на м'ясо.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10: воскресні, глас 2-ий – 4, і Тріоді, глас 6-ий – 6. «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Коли поставлять престоли...», «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тень закону...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихирі храму і Тріоді.

На стиховні стихирі воскресні, глас 2-ий. «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Горе мені, затьмарена душе...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас 8-ий: «Неневісна Діво...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 2-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний воскресний: «Все вище розуму...».

Кафізми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. До двох поліелейних псалмів приєднується псалом 136-й: «На ріках вавилонських...». «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 2-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Покаяння відкрий мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «На стежки спасіння...». Глас 6-ий: «Помилуй мене, Боже...», і стихира Тріоді, глас той самий: «Множество вчинених...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці на 2 і Тріоді на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господу...».

Катавасія Тріоді: «Помічник і Покровитель...».

Після 3-ої пісні – Сідальний Тріоді, глас 6-ий. «Слава»

– інший сідальний Тріоді, «І нині» – Богородичний Тріоді.

Після 6-ої пісні – кондак Тріоді, глас 1-ий: «Коли прийдеш, Боже...», та ікос.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 2-ий, світільний Тріоді: «Розмірковуючи про Страшний день Суду...»; «Слава» – інший світільний Тріоді: «Ось настає день...», «І нині» – Богородичний Тріоді.

На хвалітніх стихирі воскресні, глас 2-ий – 5, і Тріоді, глас 6-ий – 4, «Слава» – Тріоді, глас 1-ий: «Заздалегідь очистимо себе, браття...», «І нині» – «Преблагословенна Ти...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес Ти із гробу...».

Перед 1-им часом на «Слава: і нині» – стихира євангельська 3-тя.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний і кондак Тріоді.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу і Тріоді.

На вході – «Прийдіть поклонімося...що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропарі та кондаки: тропар воскресний, «Слава» – кондак Тріоді, «І нині» – інший кондак Тріоді.

Прокимен і алилуарій – Неділі м'ясопусної.

Апостол і Євангеліє – Неділі м'ясопусної.

Причасний: «Хваліть Господа...», і «Радуйтеся, праведні...».

Примітка. Починаючи з понеділка і до Пасхи м'ясо не споживається.

24 ЛЮТОГО, понеділок

Тиждень сирний (масляний) – загальниця. Перше (IV) і друге (452) знайдення голови Іоана Предтечі. Прп. Еразма Києво-Печерського, в Ближніх печерах (бл. 1160).

Ран. – Лк., 31 зач., VII, 17 – 30.

Літ. – 3 Ін., 76 зач., I, 1 – 15. Лк., 96 зач., XIX, 29 – 40; XXII, 7 – 39.

Предтечі: 2 Кор., 176 зач., IV, 6 – 15. Мф., 40 зач., XI, 2 – 15.

Впродовж усього тижня дозволяється вживання молока та яєць.

Кожне богослужіння Сирного тижня є підготовчим до Великого посту. Отже, служби цього тижня будуть звершуватися за Октоїхом, Мінеєю та Постою Тріоддю.

Поліелейна служба в честь знайдення голови Іоана Предтечі звершується разом зі службою Тріоді за третьою Марковою главою Типікону від 24 лютого «якщо свято «Знайдення глави» буде в понеділок або у вівторок сирного тижня».

Примітка: з цього дня до суботи 6-го тижня Великого посту стихирі на стиховні Октоїха на вечірній і ранній замінюються самогласними стихирами дня із Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихирі Предтечі, глас 5-ий – 6 (кожна стихира Мінеї співається по двічі). «Слава» – Предтечі, глас 6-ий: «Скарб божественних Дарів», «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід з кадилом. Прокимен дня. Паремії Предтечі – 3.

Ектенія після паремії «Промови всі» не виголошується, а читець читає одразу «Сподоби Господи...», далі слідує благальна ектенія та голововклонна молитва.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 8-ий (зі звичайними приспіваними). «Слава» – Предтечі, глас 2-ий: «Божественне провидіння», «І нині» – Богородичний недільний, глас той самий: «О, нове чудо...».

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-ий: «Із землі засяявши...», «Слава: і нині» – Богородичний за гласом тропаря: «Що від віку...».

Потрійна ектенія: «Помилуй нас Боже...» і відпуст.

Примітка: Якщо вечірня поєднується із ранньою то, після співу «Утверди Боже...» священник промовляє виголос ранньої «Слава Святих...» далі хор співає «Слава ввишніх Богу...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Предтечі, глас 4-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний за гласом тропаря: «Що від віку...».

Кафизми 4-та і 5-та. Після першої кафизми (мається на увазі порядок кафизм на ранній) – **малої ектенії немає**. Сідальний Тріоді, глас 8-ий, «Слава: і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий. Після другої кафизми – **мала ектенія** із виголосом «**Бо Ти Благий і Людинолюбний...**». Сідальний Предтечі після 1-ої кафизми: «Як божественний скарб...», «Слава» – сідальний Предтечі після 2-ої кафизми: «Вийшовши преславно...», «І нині» – Богородичний сідального після 2-ої кафизми: «Ніколи не замовкнемо Богородице...».

Поліелей. Величання Предтечі: «Величаємо тебе Предтече Спасів Іоане, і шануємо всі Чесної глави твоєї преславне знайдення» і вибраний псалом. Сідальний Предтечі після поліелею, глас 8-ий: «Хрестителева глава...». «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Дякуємо Тобі завжди...». Ступеневий – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен Предтечі, глас 4-ий: «Там вирощу ріг Давида, приготу світильник помазану Моему». Євангеліє – Лк., зач. 31. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Предтечі...». Стихира Предтечі, глас 6-ий: «Та, що раніше на блюді...». Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» (12 разів). Священник: «Милістю і милосердя...». Хор: «Амінь».

Канони:

1-ша, 8-ма, 9-та пісні: канон Предтечі із ірмосом на 6

(ірмос один раз) і Трипівні Тріоді на 8.

3-тя, 4-та, 5-та, 6-та і 7-ма пісні – Богородиці із ірмосом на 6 (ірмос один раз), і Предтечі на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – після 1-ої, 8-ої, 9-ої – ірмоси другого трипівні Тріоді; після 3-ої, 4-ої, 5-ої, 6-ої і 7-ої – «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний Предтечі, глас 8-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак Предтечі, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний Предтечі (двічі), «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах – стихирі Предтечі, глас 4-ий – 4, «Слава» – Предтечі, глас 6-ий: «Всечесну главу...», «І нині» – Богородичний Мінеї: «Благолюбивий Боже...».

Читець виголошує: «Слава Тобі, що показав нам світло» і читає повсякденне славослів'я. Далі благальна ектенія.

На стиховні стихирі Тріоді, «Слава: і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Без сімені зачала...». «Благо є» (один раз).

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний за гласом тропаря: «Що від віку...». Потрійна ектенія: «Помилуй нас Боже...». Після ектенії – «Премудрість», хор – «Благослови», священник – «Сущий Благословенний...», хор – «Амінь. Утверди Боже...» і читається 1-ий час, наприкінці якого священник виголошує великий відпуст.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Предтечі.

НА ЛІТУРГІЙ – антифони зображальні. Блаженні Предтечі: пісня 3-тя – 4 (із ірмосом) та пісня 6-та – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар Предтечі; «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар Предтечі; кондак храму, «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – «Заступнице християн...».

Примітка: Якщо храм освячений в честь Іоана Предтечі, то тропар храму співається, оскільки він є інший за своїм змістом.

Прокимен, алилуарій і причасний – Предтечі.

Апостол і Євангеліє – дня і Предтечі.

25 ЛЮТОГО, вівторок

Свт. Тарасія, архієп. Константинопольського (806).

Іуд., 77 зач., І, 1 – 10. Лк., 109 зач., XXII, 39 – 42, 45 – XXIII, 1.

Служба свт. Тарасія, архієп. Константинопольського шестирична, звершується разом зі службою Октоїха і Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: святителя, глас 2-ий – 6 (кожна стихира по двічі), «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї за гласом слави: «Єдина Невмістимого Бога...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 8-ий, «Слава: і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Преславу і Пречисту Богородицю...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий: «Правилком віри...». «Слава: і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці старанно...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 4-ий, «Слава: і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці старанно...».

Кафизми 7-ма і 8-ма. Малих ектеній немає. Після першої кафизми – сідальні Октоїха, глас 2-ий. Після другої кафизми – сідальні Тріоді, глас 8-ий. Псалом 50-ий.

Канони:

1-ша, 3-тя, 4-та, 5-та, 6-та і 7-ма пісні – Октоїха 1-го канону із ірмосом на 6 (ірмос один раз) 2-го на 4, і святителя на 4.

2-га пісня: спочатку співається ірмос 1-го тріписнця, а в кінці на катавасію ірмос 2-го тріписнця, глас 2-ий. Приспів до тропарів: «Слава Тобі Боже наш, слава Тобі», а до богородичного 1-го тріписнця: «Пресвята Богородице, спаси нас».

8-ма та 9-та пісні: канон святителя із ірмосом на 6 (ірмос один раз) і Тріписнці Тріоді на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – після 2-ої, 8-ої, 9-ої – ірмоси другого тріписнця Тріоді; після 3-ої і 6-ої – ірмоси канону святителя.

Після 3-ої пісні – сідалний святителя, глас 3-ий, «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак святителя, глас 3-ий.

На 9-ій пісні – співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Достойно є» співається. Екзапостиларій Октоїха, «Слава: і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 3-ий, «Слава: і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий, «Слава: і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ – повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар святителя; кондак дня, кондак святителя; «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святителя; кондак дня, кондак храму, кондак святителя; «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

26 ЛЮТОГО, середа

Свт. Порфирія, архієп. Газького (420). Мч. Севастіана (бл. 66).

Літургія у середу Сирного тижня не звершується.

На 6-му часі: Іоїл. II, 12 – 26. На веч.: Іоїл. III, 12 – 21.

Служба свт. Порфирія без святкового знаку, звершується разом зі службами Октоїха та Тріоді.

Починаючи з вечірні, служби відправляються подібно до великопостових. Наприкінці вечірні, великого повечір'я, опівнічної, ранньої, кожного часу, зображальних – молитва прп. Єфрема Сиріна з поклонами.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 2-ий – 3 і святителя, глас глас 8-ий – 3. «Слава: і нині» – Хресто-богородичний Мінеї, глас той самий: «Тебе, Ісусе, бачачи розп'ятим на Хресті».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 1-ий (зі звичайними приспіваними). «Слава: і нині» – Тріоді (Стихири на стиховні святителю Порфирію в Мінеї відсутні).

Після Трисвятого – тропарі, глас 4-ий: «Богородице Діво...» (поклін). «Слава» – «Хрестителю Христів...» (поклін), «І нині» – «Моліться за нас...» (поклін), «Під Твою милість...» (без поклону). Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Священник: «Суций благословенний...». Читець: «Амінь». Молитва: «Небесний Царю...». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико...» (з поділом на три частини і з доземним поклоном після кожної), потім 12 малих поклонів з молитвою: «Боже, очисти мене грішного», і знову один великий поклін в кінці молитви: «Господи і Владико...» (**без поділу на частини**). Читець: Трисвяте по «Отче наш». Після «Отче наш» священник – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів). Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава: і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Священник творить великий відпуст.

Читається **Велике повечір'я** з поклонами (на повечір'ї піснеспіви всюди замінюються читанням).

Після «Достойно...» і Трисвятого «Господи Сил, будь з нами...» не співається, як у Великий піст, а виконуються тропарі з малого повечір'я, а саме:

У храмі Господньому – денний тропар: «Спаси, Господи, людей Твоїх...». «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...», «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи...».

У храмі Богородиці і святого – денний тропар: «Спаси, Господи...», тропар храму, «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...», «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи...».

Читець: «Господи, помилуй» (40 разів). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава: і

нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Священник – виголос: «Боже, змилюсь над нами...». Читець: «Амінь». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амінь». **Кінцеве Трисвяте**. Після «Отче наш», священник – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів). Молитви: «Непорочна, Пречиста...», «І дай нам, Владико...», «Преславна Приснодіво...», «Уповання моє...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор або читець: «Слава: і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Священник – **відпуст малий** (але не «Владико Многомилостивий...»). Звичайне прощення від настоятеля і ектенії: «Помолимося за Блаженнішого Владику...», в кінці якої священник промовляє: «Промовмо і за себе самих». Хор: «Господи, помилуй» (тричі). Священник: «Молитвами святих отців наших...». Хор: «Амінь».

ПОЛУНОШНИЦЯ повсякденна з її «поклонами» і молитвою прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами).

НА РАННІЙ після виголосу «Благословенний Бог наш...» – Царю Небесний, Трисвяте по Отче наш. Після «Отче наш», священник – виголос: «Бо Твое є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава: і нині», «Прийдіть, поклонімося...», псалми 19-ий та 20-ий та інше за чином (під час читання двопсалмія священник звершує повне кадіння храму при закритих царських вратах).

Замість «Бог Господь» – «Алилуя» на глас Октоїха (в даному випадку 2-ий). Троїчні гласу (як під час Великого посту).

Кафизми 10-та і 11-та. Малих ектеній немає. Після першої кафизми – сідалні Октоїха, глас 2-ий. Після другої кафизми – сідалний Тріоді, глас 2-ий. Псалом 50-ий.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Пісня 1-ша – Октоїха 1-ий канон [1] з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмос один раз), Мінеї (святителя) на 6 (**без ірмосів, пісня 1-ша і 3-тя**), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 1-ша).

Пісня 3-тя – Тріоді повний канон з ірмосом на 6 (ірмос один раз), тріписнці Тріоді на 8 (без ірмосів) [2].

На катавасію – ірмос 2-го тріписнця, глас 2-ий: «Неплідний мій розум...».

Після 3-ої пісні – мала ектенія; сідалний святителя,

глас 3-ій, «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Пісня 4-та – Октоїха 1-ий канон з ірмосом на 6 (ірмос один раз), Мінеї (святителя) на 4 (без ірмосу, пісня 4-та), Тріоді повний канон на 4 (без ірмосу, пісня 4-та).

Пісня 5-та – Октоїха 1-ий канон з ірмосом на 6 (ірмос один раз), Мінеї (святителя) на 4 (без ірмосу, пісня 5-та), Тріоді повний канон на 4 (без ірмосу, пісня 5-та).

Пісня 6-та – Октоїха 1-ий канон з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмос один раз), Мінеї (святителя) на 6 (без ірмосів, пісня 6-та і 8-ма), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 6-та).

На катавасію – ірмос повного канону Тріоді, глас 4-ий: «Як пророка Іону...».

Після 6-ої пісні – мала ектенія; кондак святителя, глас 2-ий.

Пісня 7-ма – Октоїха 1-ий канон з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмос один раз), Мінеї (святителя) на 6 (без ірмосів, пісня 7-ма і 9-та), Тріоді повний канон на 4 (без ірмосу, пісня 7-ма).

Пісня 8-ма – Тріоді повний канон з ірмосом на 6 (ірмос один раз), трипівніці Тріоді на 8 (без ірмосів). «Хвалимо, благословимо...».

На катавасію – ірмос 2-го трипівніця, глас 2-ий: «В купині Мойсею Діви чудо...».

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу». (Звершується звичайне кадіння.)

Пісня 9-ої пісні – Тріоді повний канон з ірмосом на 6 (ірмос один раз), трипівніць Тріоді на 8 (без ірмосів).

На катавасію – ірмос 2-го трипівніця, глас 2-ий: «Пречудесно плотю зачавши...».

Після 9-ої пісні **співається** «Достойно є». Мала ектенія. Світильний Троїчний гласу (як під час Великого посту). «Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 1-ий (з приспіваними звичайними), «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той самий.

«Благо є...» (один раз) [3]. Трисвяте. Після «Отче наш», священник – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Після виголосу промовляють тропар: «Стоячи у храмі слави Твоєї...», «Господи, помилуй» (40 разів), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Священник: «Сухий благословенний Христос...». Читець: «Амінь». Молитва: «Небесний Царю...». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами). Читець: «Амінь», і відразу (без відпусту ранньої) – 1-ий час.

Примітка. На часах кафизми не читаються. Ударів на кожному часі в дзвін, як це прийнято під час Великого посту, немає.

ПЕРШИЙ ЧАС. «Прийдіть, поклоніться...» (тричі) і звичайні псалми. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Зранку вислухай...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Вислухай Господи слова мої...», і стих 2-ий: «Бо до Тебе помолюся...»). «Слава: і нині» – Богородичний часу: «Як назвемо Тебе...», «Стопи мої направ...», «Нехай сповняться уста мої...», Трисвяте. Після «Отче наш», священник – виголос. Читець – тропар: «Скоро поспіши...». «Господи, помилуй» (40 разів). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Священник: «Боже, змилосердься над нами...». Читець: «Амінь». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами). Читець: «Амінь». Кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш», священник – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів). Священник: «Христе, Світло істинне...». Хор (за звичаєм): «Непереможній Воеводі...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор – «Слава: і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст та многоліття. Виходимо в притвор і звершуємо звичайну літію за спочилих.

ТРЕТІЙ ЧАС. Священник в епитрахілі, перед царськими вратами (завіса не відкривається), зробивши три поясних поклони, виголошує виголос: «Благословенний Бог наш...». Читець «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш...» та інша послідовність 3-го часу, як зазвичай. За великопостовим

чином, читається (але не співається) тропар: «Господи, Ти, що Пресвятого Твого Духа...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Серце чисте створи в мені, Боже...», і стих 2-ий: «Не відкинь мене від лица Твого...»). «Слава: і нині» – Богородичний часу: «Богородице, Ти є виноградна лоза істинна...». «Господь Бог благословенний...», Трисвяте. Після «Отче наш», священник – виголос. Читець – тропар: «Благословенний Ти, Христе Боже наш...», «Слава» – інший тропар, «І нині» – Богородичний: «Надіє і заступництво...». «Господи, помилуй» (40 разів). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Священник: «Боже, змилосердься над нами...». Читець: «Амінь». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Владико Боже...», і починається 6-ий час.

ШОСТИЙ ЧАС. «Прийдіть, поклоніться...» (тричі) і звичайні псалми. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Ти, що в шостий день же і години...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Вислухай, Боже, молитву мою...», і стих 2-ий: «Я до Бога взиваю...»). «Слава: і нині» – Богородичний часу: «Через превеликі гріхи наші сміливості не маємо...». Читець – тропар пророцтва (Тріоді), глас 3-ій: «Царю Святий...», «Слава: і нині» – той самий тропар. Священник (або дякон): «Будьмо уважні». Читець – прокімен Тріоді, глас 6-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх...»; стих: «До Тебе, Господи, взиваю...» [4]. Священник (або дякон): «Премудрість». Читець: «Пророцтва Іоїля читання». Священник (або дякон): «Будьмо уважні». Читець читає Паремію Тріоді. Після закінчення читання священник (або дякон): «Будьмо уважні». Читець – прокімен Тріоді, глас 7-ий: «Господь кріпость людям Своім дасть...»; стих: «Принесіть Господеві, сини Божі...». Після співу прокімна читець: «Скоро пошли нам милосердя Твоє, Господи...», Трисвяте. Після «Отче наш», священник – виголос. Читець – тропар: «Спасіння вчинив Ти...», «Слава» – інший тропар: «Пречистому Твоєму Образові...», «І нині» – Хрестобогородичний: «Препрославлена Ти, Богородице Діво...». «Господи, помилуй» (40 разів). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Священник: «Боже, змилосердься над нами...». Читець: «Амінь». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Боже і Господи Сил...», і починається 9-ий час.

ДЕВ'ЯТИЙ ЧАС. «Прийдіть, поклоніться...» (тричі) і звичайні псалми. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Ти, що о дев'ятій годині...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Нехай наблизиться молитва моя...», і стих 2-ий: «Нехай дійде благання моє...»). «Слава: і нині» – Богородичний часу: «Благий, що ради нас народився від Діви...», «Не залиш нас до кінця...», Трисвяте. Після «Отче наш», священник – виголос. Читець – тропар: «Побачивши Начальника життя, що на хресті висів, розбійник мовив...», «Слава» – інший тропар: «Посеред двох розбійників ...», «І нині» – Хрестобогородичний: «Агнца, і Пастиря...». «Господи, помилуй» (40 разів). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Священник: «Боже, змилосердься над нами...». Читець: «Амінь». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Владико, Господи Ісусе Христе, Боже наш...», і починаються зображальні. (За традицією, відкривається завіса Царських врат).

ЗОБРАЖАЛЬНІ читаються: «Благослови, душе моя, Господа...», «Слава» – «Хвали, душе моя, Господа...», «І нині» – «Єдинородний Сину...». Блаженні без співу: «У Царстві Твоєму...», «Слава: і нині» – «Пом'яни нас, Господи...», «Пом'яни нас, Владико...», «Пом'яни нас, Святий...», «Хор Небесний...», «Приступіть до Нього...», «Хор Небесний...»; «Слава» – «Хор святих Ангелів...», «І нині» – «Вірую...», «Полгши, відпусти, прости...», «Отче наш». Священник – виголос. Читець: «Амінь», і читає кондаки:

У храмі Господньому – кондак денний, кондак святителя, «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

У храмі Богородиці – кондак денний, кондак святителя, «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак денний, кондак храму, кондак

святителя, «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «За-ступнице християн...».

Читець: «Господи, помилуй» (40 разів). «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Священник: «Боже, змилосьердья над нами...». Читець: «Амінь». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами).

І відразу починається **Вечірня**. Читець: «Амінь» [5]. «Прийдіть, поклонімося...» (тричі), 103-ій псалом. Велика ектенія. Читається 12-а кафизма, після якої – мала ектенія.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 2-ий – 3, і прп. Прокопія – 3 (див. 27 лютого). «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї: «Як молитву невсипну...».

Входу немає. «Світло Тихе». Диякон (або священник) виголошує (у вітварі): «Будьмо уважні». Священник: «Мир всім» [6]. Читець: «І духові твоєму». Диякон (або священник): «Премудрість. Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді (дня), глас 5-ий: «Боже, в ім'я Твоє спаси мене...»; стих: «Боже, вислухай молитву мою...». Диякон (або священник): «Премудрість». Читець: «Пророцтва Іоїля читання». Диякон (або священник): «Будьмо уважні». Читець читає Паремію Тріоді. Диякон (або священник): «Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді, глас 6-ий: «Нехай надію покладає Ізраїль на Господа...»; стих: «Господи, не підносилося серце моє...». «Сподоби, Господи...». Ектенія благальна: «Доповнимо вечірню молитву...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихири Тріоді, глас 3-ий (з приспіваними звичайними). «Слава: і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Першосвята, Чиста...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий: «Потоками сліз твоїх...», «Слава: і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Духовні врата життя...».

Потрійна ектенія: «Помилуй нас, Боже...». Священник – виголос: «Бо Ти милостивий і людинолюбний...». Хор: «Амінь».

Примітка. Після виголосу ектенії: «Бо Ти милостивий...» – звичайний виголос: «Премудрість», хор: «Благослови», Священник: «Сухий благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...» [або: «Утверди, Боже...»] [7], після чого – 3 великих поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна (порівн. Нікольський К., прот. Посібник до вивчення Уставу богослужіння Православної Церкви. С. 170–172, 230–234, 326).

Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами) за сучасною практикою. **А за вказівкою Типікону священник із народом мочки творить три великих поклони без молитви прп. Єфрема Сиріна.** Читець: «Амінь». Молитва: «Всесвята Тройце...», «Нехай буде благословенне ім'я Господнє...» (тричі), «Слава: і нині», «Благословлю Господа...» (псалом 33-й). Священник (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «І Матір Бога нашого» (включно). Священник: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава: і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст і, за звичаєм, многоліття. Виходимо в притвор і звершуємо звичайну літію за спочилих.

НА МАЛОМУ ПОВЕЧІР'І співається служба прмц. Євдокії (з 1 березня).

Примітка: «Повечір'я промовляємо мале, і співаємо на ряду канон Мінеї святого пам'ять якого має бути в суботу» (порівн.: Типікон, гл. 49, «Тієї ж сирної середі», «У середу ввечері»). Про порядок співу служб на повечір'ї див. 11 березня, у вівторок 2-ої седмиці Великого посту.

Порядок тропарів і кондаків:

У храмі Господньому, Богородиці, Архангелів або Предтечі – тропар храму, тропарі дня: «Апостоли святії...», «Правило віри...», «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи...».

У храмі Апостолів [8] – тропарі дня: «Апостоли святії...», «Правило віри...». Тропар храму [9], «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи...».

У храмі святого – тропарі дня: «Апостоли святії...», «Правило віри...». Тропар храму [9], «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» «Молитвами, Господи...».

[1]. На думку В. Розанова (див. його «Богослужбний Устав Православної Церкви», с. 435) з Октоїха співаються обидва канони (1-ий – Хреста, 2-ий – Богородиці): в 1-ій, 6-ій та 7-ій піснях – з ірмосом на 4 (ірмос 1-го канону один раз, кожен канон на 2); в 4-ій і 5-ій піснях – з ірмосом на 6 (ірмос 1-го канону один раз, кожен канон на 3).

[2]. Після Богородичного 2-го трипівніччя – ще додатковий тропар зі стихом: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі».

[3]. Скільки разів читати «Благо є...», Устав в даному випадку замовчує, але слід знати, що у звичайний час (і навіть при постовому богослужінні періоду співу Октоїха) Типікон визначає читати «Благо є...» один раз, а в постові дні святої Чотиридесятниці, коли немає особливого свята, – два рази (див.: Типікон, 14 листопада, 4-ше «див», порівн. з 49-ою главою; Розанов В. Богослужбний Устав Православної Церкви. С. 435).

[4]. У Типіконі про Прокимни на великопостовому богослужінні перед Пареміями на 6-му часі і на вечірні сказано: «Читець прокимен не промовляє, тільки виголошує: Глас 6-ий: Спаси, Господи, людей Твоїх... Читець тільки виголошує глас, а прокимен не промовляє...» (див. Типікон, «В ту ж середу сирну»).

[5]. На заключне читання молитви прп. Єфрема Сиріна.

[6]. На вечірні благословення «Мир всім» після «Світло Тихе» слід виголошувати в тих випадках, коли є вхід або паремії (порівн.: Розанов В. Богослужбний Устав Православної Церкви. С. 437; 441). Також допустимо це благословення і на щоденній вечірні без паремій (Там само, с. 103).

[7]. Традиція, згідно з якою замість молитви «Небесний Царю...» співається: «Утверди, Боже...», є допустимою.

[8]. Тропар храму Апостолів пропускається, оскільки замінюється денним тропарем.

[9]. Якщо храм свт. Миколая, то його тропар промовляється один раз, як денний.

27 ЛЮТОГО, четвер

Прп. Прокопія Декаполіта, спов. (бл. 750). **Прп. Тита, пресвітера Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1190).** **Прп. Тита Києво-Печерського, колишнього воїна, що в Дальніх печерах (XIV).** Прп. Фалалея Сирійського (бл. 460). Прп. Єфрема Катунського (1998). Прп. Шіо Мгвимського (VI, Груз.) (перехідне святкування у четвер сиропусного тижня).

Іуд., 78 зач., I, 11 – 25. Лк., 110 зач., XXIII, 1 – 34, 44 – 56.

Служба прп. Прокопія, шестирична, звершується разом зі службами Октоїха і Тріоді.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Плід утроби Твоєї».

Кафизми 13-та і 14-та. Малих ектеній немає. Після першої кафизми – сідальний Октоїха, глас 2-ий. Після другої кафизми – сідальний Тріоді, глас 5-ий. «Слава» – той са-

мий сідальний, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий. Псалом 50-ий.

Канони: 1-ша, 3-тя, 5-та, 6-та і 7-ма пісні: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і преподобного на 4.

4-та, 8-ма і 9-та пісні: канон преподобного з ірмосом на 6 (ірмоси раз) 2 і трипівнічці Тріоді на 8.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія – після 4-ої, 8-ої та 9-ої – ірмоси другого трипснця Тріоді, а після 3-ої та 6-ої – ірмоси канону преподобного.

Після 3-ої пісні – сідалний преподобного, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак преподобного, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостила-рій Октоїха. «Слава: і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 3-ій (з приспівами звичайними). «Слава: і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий, «Слава: і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пречиста...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ – повсякденні антифони.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар преподобного; кондак дня, інший кондак дня, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар преподобного; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступниці християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

Примітка: 27 лютого в Мінеї відсутні повні служби прп. Титу, пресвітеру, що спочиває в Ближніх печерах та прп. Титу, колишньому воїну, що в Дальніх печерах. Лише написані їм тропарі та кондаки. Якщо настоятель благословить їм звершувати богослужіння, то краще використати Загальну службу Преподобним Печерським багатьом із можливим поєднанням двох тропарів та кондаків преподобним із Мінеї за лютий.

28 ЛЮТОГО, п'ятниця

Свт. Арсенія (Мацієвича), митр. Ростовського (1772). Прп. Василя, спов. (750). Сщмч. Протерія, патр. Олександрійського (457). Сщмч. Нестора, єп. Магідійського (250). Прпп. Марини і Кіри (бл. 450). Прп. Касіяна Римлянина (435) (пам'ять переноситься з 29 лютого). **Прп. Касіяна, затворника Києво-Печерського, у Дальніх печерах (XIII – XIV)** (пам'ять переноситься з 29 лютого). Прп. Іоана, названого Варсонофієм, єп. Дамаського (V); прп. Феоктириста, спов., ігум. Пелікітського (VIII) (пам'ять переноситься з 29 лютого). **Свт. Мелетія, архієп. Харківського (1840).** (пам'ять переноситься з 29 лютого).

Цього дня Літургія не звершується.

На 6-му часі: Зах. VIII, 7 – 17. На веч.: Зах. VIII, 19 – 23

Служба преподобного Василя не має святкового знаку, звершується разом зі службами Октоїха та Тріоді (подібно до служби в середу сирну).

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 2-ий – 3, і преподобного, глас 4-ий – 3. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий: «Бачачи Розп'ятого Христа...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий (зі звичайними приспівами). «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той самий.

Після Трисвятого – тропарі, глас 4-ий: «Богородице Діво...» (поклін), «Слава» – «Хрестителю Христов...» (поклін), «І нині» – «Моліться за нас...» (поклін), «Під Твою милість...» (без поклону). Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Священник: «Суций благословенний...». Читець: «Амінь». Молитва: «Небесний Царю...». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико...» (з 16 поклонами). Читець: «Амінь». **Кінцеве Трисвяте.** Після «Отче наш», священник – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів). Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...», хор: «Слава: і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Священник – **великий відпуст.**

Звершується **Велике повечір'я** з поклонами (на повечір'ї спів всюди замінюється читанням).

Після «Достойно є...» і Трисвятого не співається, як упродовж Великого посту, «Господи Сил, будь з нами...», але – тропарі малого повечір'я, а саме:

У храмі Господньому – денний тропар: «Спаси, Господи, людей Твоїх...». «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи...».

У храмі Богородиці і святого – денний тропар: «Спаси, Господи...», тропар храму, «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи...».

Читець: «Господи, помилуй» (40 разів). Молитва: «Ти,

що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Священник – виголос: «Боже, змило-сердсья над нами...». Читець: «Амінь». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амінь». Кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш», священник – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів). Молитви: «Непорочна Пречиста...», «І дай нам, Владико...», «Преславна Приснодіво...», «Уповання моє...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор або читець: «Слава: і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Священник – **відпуст малий** (але не «Владико Многомилостивий...»). Звичайне прощення від настоятеля і екстенії: «Помолимося за Блаженнішого Владика...», в кінці якої священник промовляє: «Промовмо і за себе самих». Хор: «Господи, помилуй» (тричі). Священник: «Молитвами святих отців наших...». Хор: «Амінь».

ПОЛУНОШНИЦЯ повсякденна з «її поклонами» і молитвою прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами).

НА РАННІЙ після виголосу «Благословенний Бог наш...» – Трисвяте. Після «Отче наш» священник – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава: і нині», «Прийдіть, поклоні-мось...», псалми 19-ий та 20-ий і все інше за чином (під час читання двопсалмія священник звершує повне кадіння храму).

Замість «Бог Господь» – «Алилуя» на глас Октоїха (в даному випадку 2-ий). Троїчний гласу (як під час Великого посту).

Кафизми 19-та і 20-та. Малих екстеній немає. Після першої кафизми – сідалні Октоїха, глас 2-ий. Після другої кафизми – сідалні Тріоді, глас 7-ий. Псалом 50-ий.

Біблійні пісні «Господу співаймо...».

Пісня 1-ша – Октоїха 1-ий канон [1] з ірмосом на 6 (ірмос один раз), Мінеї на 4 (без ірмоса, пісня 1-ша), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 1-ша).

Пісня 3-тя – Октоїха 1-ий канон з ірмосом на 6 (ірмос один раз), Мінеї на 4 (без ірмоса, пісня 3-тя), Тріоді по-

вний канон на 4 (без ірмоса, пісня 3-тя).

На катавасію – ірмос повного канону Тріоді, глас 8-ий: «Небесного кола...».

Після 3-ої пісні – мала екденія; сідалний преподобного, глас 3-ій. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Пісня 4-та – Октоїха 1-ий канон з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмос один раз), Мінеї на 6 (без ірмосів, пісня 4-та і 5-та), Тріоді повний канон на 4 (без ірмосу, пісня 4-та).

Пісня 5-та – Тріоді повний канон з ірмосом на 6 (ірмос один раз), трипіснець Тріоді на 8 (без ірмосів) [2]. На катавасію – ірмос 2-го трипіснця, глас 8-ий: «Навіщо покинув Ти мене...».

Пісня 6-та – Октоїха 1-ий канон з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмос один раз), Мінеї на 6 (без ірмосів, пісня 6-та і 8-ма), Тріоді повний канон на 4 (без ірмосу, пісня 6-та). На катавасію – ірмос повного канону Тріоді, глас 8-ий: «Очисти мене, Спасе...».

Після 6-ої пісні – мала екденія; кондак преподобного, глас 2-ий.

Пісня 7-ма – Октоїха 1-ий канон з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмос раз), Мінеї на 6 (без ірмосів, пісня 7-ма і 9-та), Тріоді повний канон на 4 (без ірмосу, пісня 7-ма).

Пісня 8-ма – Тріоді повний канон з ірмосом на 6 (ірмос один раз), трипіснці Тріоді на 8 (без ірмосів). «Хвалимо, благословимо...».

На катавасію – ірмос 2-го трипіснця, глас 8-ий: «Ангели і Небеса...».

На 9-ій пісні **співаємо «Чеснішу»**. (Звершується звичайне кадіння.)

Пісня 9-та – Тріоді повний канон з ірмосом на 6 (ірмос один раз), трипіснець Тріоді на 8 (без ірмосів). На катавасію – ірмос 2-го трипіснця, глас 8-ий: «Не властиве для матерів дівоцтво...».

Після 9-ої пісні **співається «Достойно є»**. Мала екденія. Світильний Троїчний гласу (як під час Великого посту).

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 6-ий (з приспіваними звичайними). «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той самий.

«Благо є...» (один раз). Трисвяте. Після «Отче наш», священник – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Після виголосу промовляє тропар: «Стоючи в храмі слави Твоєї...». «Господи, помилуй» (40 разів), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Священник: «Суший благословенний Христос...». Читець: «Амін». Молитва: «Небесний Царю...». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амін», і відразу **(без відпусту ранньої) – 1-ий час**.

Примітка. На часах кафизми не читаються. Ударів на кожному часі в дзвін, як це прийнято під час Великого посту, немає.

ПЕРШИЙ ЧАС. «Прийдіть, поклоніться...» (тричі) і звичайні псалми. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Зранку вислухай...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Вислухай Господи слова мої...», і стих 2-ий: «Бо до Тебе помолюся...»). «Слава: і нині» – Богородичний часу: «Як назвемо Тебе...». «Стопи мої направ...», «Нехай сповняться уста мої...», Трисвяте. Після «Отче наш», священник – виголос. Читець – тропар: «Скоро поспіши...», «Господи, помилуй» (40 разів). Молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Священник: «Боже, змилосердься над нами...». Читець: «Амін». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами). Читець: «Амін». Кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш», священник – виголос. Читець: «Амін», «Господи, помилуй» (12 разів). Священник: «Христе, Світло істинне...». Хор (за звичаєм): «Непереможній Воєводі...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава: і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст та многоліття. Виходимо в притвор і **звершуємо звичайну літію за спочилих**.

ТРЕТІЙ ЧАС. Священник в епитрахілі, перед царськи-

ми вратами (завіса не відкривається), зробивши три посянних покони, виголошує: «Благословенний Бог наш...». Читець: «Амін», «Слава Тобі, Боже наш...» та інша послідовність 3-го часу, як зазвичай. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Господи, Ти, що Пресвятого Твого Духа...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Серце чисте сотвори в мені, Боже...», і стих 2-ий: «Не відкинь мене від лица Твого...»). «Слава: і нині» – Богородичний часу: «Богородице, Ти є виноградна лоза істинна...». «Господь Бог благословенний...», Трисвяте. Після «Отче наш», священник – виголос. Читець – тропар: «Благословенний Ти, Христе Боже наш...», «Слава» – інший тропар, «І нині» – Богородичний: «Надіє і заступництво...». «Господи, помилуй» (40 разів). Молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Священник: «Боже, змилосердься над нами...». Читець: «Амін». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амін». Молитва: «Владико Боже...», і починається 6-ий час.

ШОСТИЙ ЧАС. «Прийдіть, поклоніться...» (тричі) і звичайні псалми. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Ти, що в шостий день же і години...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Вислухай, Боже, молитву мою...», і стих 2-ий: «Я до Бога взиваю...»). «Слава: і нині» – Богородичний часу: «Через превеликі гріхи наші сміливості не маємо...». Читець – тропар пророцтва (Тріоді), глас 3-ій: «Царю Святий...», «Слава: і нині» – той самий тропар. Священник (або дякон): «Будьмо уважні». Читець – прокімен Тріоді, глас 6-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх...»; стих: «До Тебе, Господи, взиваю...». Священник (або дякон): «Премудрість». Читець: «Пророцтва Іоїля читання». Священник (або дякон): «Будьмо уважні». Читець читає Паремію Тріоді. Після закінчення читання Священник (або дякон): «Будьмо уважні». Читець – прокімен Тріоді, глас 7-ий: «Господь кріпость людям Своім дасть...»; стих: «Принесіть Господеві, сину Божі...». Після співу прокімну читець: «Скоро пошли нам милосердя Твоє, Господи...», Трисвяте. Після «Отче наш», священник – виголос. Читець – тропар: «Спасіння вчинив Ти...», «Слава» – інший тропар: «Пречистому Твоєму Образові...», «І нині» – Хрестобогородичний: «Препрославлена Ти, Богородице Діво...». «Господи, помилуй» (40 разів). Молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Священник: «Боже, змилосердься над нами...». Читець: «Амін». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами). Читець: «Амін». Молитва: «Боже і Господи Сил...», і починається 9-ий час.

ДЕВ'ЯТИЙ ЧАС. «Прийдіть, поклоніться...» (тричі) і звичайні псалми. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Ти, що о дев'ятій годині...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Нехай наблизиться молитва моя...», і стих 2-ий: «Нехай дійде блангання моє...»). «Слава: і нині» – Богородичний часу: «Благий, що ради нас народився від Діви...», «Не залиш нас до кінця...», Трисвяте. Після «Отче наш», священник – виголос. Читець – тропар: «Побачивши Начальника життя, що на хресті висів, розбійник мовив...», «Слава» – інший тропар: «Посеред двох розбійників...», «І нині» – Хрестобогородичний: «Агнца, і Пастиря...». «Господи, помилуй» (40 разів). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Священник: «Боже, змилосердься над нами...». Читець: «Амін». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Читець: «Амін». Молитва: «Владико, Господи Ісусе Христе, Боже наш...», і починаються зображальні. (За традицією, відкривається завіса Царських врат.)

ЗОБРАЖАЛЬНІ читаються: «Благослови, душе моя, Господа...», «Слава» – «Хвали, душе моя, Господа...», «І нині» – «Єдинородний Сину...». Блаженні без співу: «У Царстві Твоєму...», «Слава: і нині» – «Пом'яни нас, Господи...», «Пом'яни нас, Владико...», «Пом'яни нас, Святий...», «Хор Небесний...», «Приступіть до Нього...», «Хор Небесний...». «Слава» – «Хор святих Ангелів...», «І нині» – «Вірую...», «Полегши, відпусти, прости...», «Отче наш». Священник – виголос. Читець: «Амін», і читає кондаки:

У храмі Господньому – кондак денний, кондак преподобного, «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

У храмі Богородиці – кондак денний, кондак преподобного, «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак денний, кондак храму, кондак преподобного, «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступництво християн...».

Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Священник: «Боже, змилосьердя над нами...». Читець: «Амінь». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами).

І відразу починається **Вечірня**. Читець: «Амінь» [3], «Прийдіть, поклоніться...» (тричі) і 103-ій псалом. Велика ектенія. Читається 18-та кафизма, після якої – мала ектенія.

На «Господи, взиваю» стихирі Триоді (отців), глас 8-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – Триоді (отців), глас 6-ий, «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону...».

Входу немає. «Світло Тихе». Диякон (або священник) виголошує (у вітварі): «Будьмо уважні». Священник: «Мир всім» [4]. Читець: «І духові твоєму». Диякон (або священник): «Премудрість. Будьмо уважні». Читець – прокимен Триоді (дня), глас 7-ий: «Боже, Ти Заступник мій...»; стих: «Визволи мене від ворогів моїх, Боже...». Диякон (або священник): «Премудрість». Читець: «Пророцтва Захарії читання». Диякон (або священник): «Будьмо уважні». Читець читає Паремії Триоді. Диякон (або священник): «Будьмо уважні». Читець – прокимен Триоді, глас 6-ий: «Нехай надію покладає Ізраїль на Господа...»; стих: «Господи, не підносилося серце моє...». «Сподоби, Господи...». Ектенія благальна: «Доповнимо вечірню молитву...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихирі Триоді, глас 2-ий (зі звичайними приспіваними). «Слава» – Триоді (отців), глас 8-ий: «Монахів безліч...», «І нині» – Богородичний Триоді, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар Триоді (отців), глас 4-ий: «Боже отців наших...». «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас 2-ий: «Все вище розуму...». Ектенія потрійна: «Помилуй нас, Боже...». Священник – виголос: «Бо Ти милостивий і людинолюбний...». Хор: «Амінь».

Примітка. Після виголосу ектенії: «Бо Ти милостивий...» – звичайний виголос: «Премудрість», хор: «Благослови», священник: «Суций благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...» [або: «Утверди, Боже...»] [5], після чого – 3 великих покони з молитвою прп. Єфрема Сиріна.

Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами) за сучасною практикою. **За вказівкою Типікона священник творить доземних три покони без молитви.** Читець: «Амінь». Молитва: «Всесвята Тройце...». «Нехай буде благословенне ім'я Господнє...» (тричі), «Слава: і нині», «Благословлю Господа...» (псалом 33-ій). Священник (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «І Матір Бога нашого» (включно). Священник: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава: і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст і, за звичаєм, многоліття. Виходимо у притвор і звершуємо літію за спочилих.

Примітка. «І буває трапеза за звичаєм, як і в середу сирну вказувалося. На трапезі читаємо Слово про піст святого Дорофея» (Типікон, гл. 49, «В п'ятницю сирну ввечері...»).

У вечері цього на **Малому повечір'ї** співається служба щмч. Феодота Киринейського (із 2 березня) та прп. Касіяна Римляна (якщо лютий має 28 днів, тоді служба прп. Касіяна співається на повечір'ї), а також канон за спочилих, Октоїха, глас 2-ий (без ірмосів).

Примітка: канон за спочилих береться із ранньої Октоїха суботи гласу тижня.

Примітка: якщо випаде храмове свято, то служба святому буде звершуватися в неділю Сиропусну в поєднанні зі службою Октоїха і Триоді.

Після Трисвятого – кондак Триоді (отців).

[1]. На думку В. Розанова (див. його «Богослужбний Устав Православної Церкви», с. 435, 438), з Октоїха співаються обидва канони (1-ий – Хреста, 2-ий – Богородиці): в 1-ій і 3-ій піснях – з ірмосом на 6 (ірмос 1-го канону один раз, кожен канон на 3); в 4-ій, 6-ій і 7-ій піснях – з ірмосом на 4 (ірмос 1-го канону раз, кожен канон на 2).

[2]. Після Богородичного 2-го тріписнця – ще додатковий тропар зі стихом: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі».

[3]. На заключне читання молитви прп. Єфрема Сиріна.

[4]. На вечірні благословення «Мир всім» після «Світло Тихе» виголошується в тих випадках, коли є вхід або паремії. Також допустимо це благословення і на повсякденній вечері без паремій.

[5]. Традиція, згідно з якою замість молитви «Небесний Царю...» співається: «Утверди, Боже...», є допустимою.

1 БЕРЕЗНЯ, субота

Всіх преподобних отців, що в подвигу просяяли (перехідне святкування в суботу сиропусного тижня). Прмц. Євдокії (бл. 160 – 170). Мчч. Нестора і Тривімія (III). Мц. Антоніни (III – IV). Мчч. Маркела і Антонія. Прп. Домніни Сирійської (бл. 450 – 460).

Рим., 115 зач., XIV, 19 – 26. Мф., 16 зач., VI, 1 – 13.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Звершується славослівна служба всіх преподобних отців, що в подвигу просяяли (за Триоддю).

Примітка. Рядова служба Мінеї (прмц. Євдокії) переноситься на мале повечір'я вечора сирної середи.

На ранній на «Бог Господь» – тропар Триоді (отців), глас 4-ий: «Боже отців наших...» (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 16-та і 17-та. Малі ектенії. Сідальні Триоді (отців). Псалом 50-ий.

Канони: храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і Триоді (отців) на 8.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...» або «Господеві співаймо...».

Примітка. Типікон вказує співати біблійні пісні у святковій редакції: «Співаймо Господеві...», в Триоді Постовій міститься вказівка на буденну редакцію біблійних пісень: «Господеві співаймо...».

Катавасія Триоді: «Пісню заспіваймо, люди...».

На 2-ій пісні – канон Триоді (отців): ірмос («Бачите, бачите...») один раз, тропарі без повторень; до тропарів канону приспів: «Преподобні отці, моліть Бога за нас». На катавасію – той самий ірмос: «Бачите, бачите...».

Після 3-ої пісні – сідальний Триоді (отців), глас 4-ий; інший сідальний Триоді (отців), глас 8-ий; «Слава» – інший сідальний Триоді (отців), глас той самий, «І нині» – Богородичний Триоді, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Триоді (отців), глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу». (Звершується звичайне кадіння).

Після 9-ої пісні **«Достойно є» не співається**. Світільний Триоді (отців): «Слава: і нині» – Триоді.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі Триоді (отців), глас 8-ий – 4. «Слава» – Триоді (отців), глас 6-ий; «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Богородице, Ти є виноградна лоза...» (див. Часослов, «Слава: і нині» 3-го часу).

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар Триоді (отців), глас 4-ий: «Боже отців наших...». «Слава: і нині» – Богородичний во-

скресний, глас той самий: «Від початку віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Тріоді (отців).

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні Тріоді (отців), пісня 3-тя – 4 (з ірмосом) і пісня 6-та – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімося... у святих Дивний Ти...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар Тріоді (отців); «Слава» – кондак Тріоді (отців), «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар Тріоді (отців), тропар храму, кондак храму; «Слава» – кондак Тріоді (отців), «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен – Тріоді (отців), глас 4-ий.

Апостол і Євангеліє – дня і отців.

Алилуарій – Тріоді (отців), глас 2-ий.

Причасний – Тріоді (отців): «Радуйтеся, праведні...».

2 БЕРЕЗНЯ, неділя

Неділя сиропусна, прощена. Спомин Адамового вигнання з раю. Глас 3-ій.

Сщмч. Феодота, єп. Киринейського (бл. 326). **Свт. Іова (Борецького), митр. Київського і всієї Руси (1631). Мц. Євфалії (257).** Мч. Троядія (III). Прп. Агафона Єгипетського (V). Мчч. 440 італійських (579). Свт. Арсенія, єп. Тверського (1409).

Заговини на Великий піст.

Ран. – Єв. 3-є, Мк., 71 зач., XVI, 9 – 20.

Літ. – Рим., 112 зач., XIII, 11 – XIV, 4. Мф., 17 зач., VI, 14 – 21.

Воскресна служба Октоїха звершується зі службою Тріоді. Служба сщмч. Феодота звершується в п'ятницю, 28 лютого на малому повечір'ї.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихир на 10: воскресні, глас 3-ій – 6, Тріоді, глас 6-ий – 4. «Слава» – Тріоді, глас той самий: «Вигнаний був Адам з раю...», «І нині» – догматик, глас 3-ій: «Як нам не дивуватися...».

Вхід. Прокимен дня.

На літій стихир храму. «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: **«Сонце промені заховало, місяць із зірками кров'ю наповнились, гори жакнулися, пагорби затремтіли, коли рай закрився. Виходячи Адам руками бив по лицю промовляючи: Милостивий, помилуй мене впалого», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Таємниче оспівуємо Тебе Богородице Маріє, бо Ти стала престолом великого Царя, оселе всесв'ята, ширша небес, коліснице херувимів, палато слави вища за серафимів, бо з Тебе вийшов втілившись Бог усіх. Його моли, щоб спаслися душі наші».**

На стиховні стихир воскресні, глас 3-ій. «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Вигнаний був Адам...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Творець і Визволитель...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 3-ій (двічі); «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

Кафізми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні недільні.

Поліелей. До двох поліелейних псалмів приєднується псалом 136-ий: «На ріках вавилонських...». «Ангельський собор...». Іпакої, ступеневі і прокимен – гласу. Євангеліє – воскресне 3-тє. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-й: «Покаяння відкрій мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «На стежки спасіння...». Глас 6-й: «Помилуй мене, Боже...», і стихира Тріоді, глас той самий: «Багато вчинених...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), Хрестовоскресний на 2, Богородиці (Октоїха) на 2 і Тріоді на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Тріоді: «Як по сухому...».

Після 3-ої пісні – сідальний Тріоді, глас 4-ий; «Слава» – інший сідальний Тріоді, глас той самий; «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Тріоді, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 3-ій, «Слава» – світильний Тріоді, «І нині» – інший світильний Тріоді.

На хвалітніх – стихир воскресні, глас 3-ій – 5 (чотири воскресні і одна Анатолієва, або східна) і Тріоді – 4; «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Настав час...»; «І нині» – «Преблагословенна Ти...».

Примітка: перших шість стихир співають із стихами хвалітніх псалмів, а останні три із доповненими стихами: 1) «Прославлятиму Тебе, Господи, всім серцем моїм, розповім про всі чудеса Твої»; 2) «Звеселюся і радітиму з Тобою, співатиму імені Твоєму Всевишній»; 3) «Воскресни, Господи Боже мій, нехай піднесеться рука Твоя, не забудь убогих Твоїх до кінця».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Сьогодні спасіння світові...».

Перед 1-им часом – «Слава: і нині» – стихира євангельська 3-тя.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. Кондак Тріоді.

НА ЛІТУРГІЇ за чином свт. Іоана Золотоустого заготовлюються два Агнця: для середини і п'ятниці.

Примітка. Приготування Агнців на Літургії відбувається наступним чином.

Проскомидія в неділю звершується за звичайним порядком. Після заготовлення першого Агнця точно так само заготовлюються й інші два, над кожним з яких священник промовляє молитви: «На спомин...», «Як вівця...», «І як Агнець...», «У смиренні Його...», «А про рід Його...», «Бо візьметься...», «Приноситься в жертву Агнець...» і «Один з воїнів...». Всі три Агнця покладаються на дискос разом. Далі проскомидія звершується звичайним чином.

Під час євхаристійного канону священник промовляє: «Хліб цей...», а не «Хліби ці...». При виголошуванні «Святеє святим» священник возносить не один Агнець, а всі три разом.

Для причастя роздроблюється звичайним порядком тільки перший Агнець, а решта два напуваються Святою Кров'ю. Для цього священник бере правою рукою лжицю, вмокає її в Святу Кров, а лівою рукою бере другий Агнець і напуває Його над Чашею хрестоподібно, після чого покладає Агнець в дарохранительницю. Так само заготовлюється і третій Агнець.

Блаженні гласу – 6, і Тріоді, пісня 6-та – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар воскресний, «Слава: і нині» – кондак Тріоді.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, «Слава» – кондак Тріоді, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму; «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Тріоді.

Прокимен і алилуарій – Неділі сиропусної.

Апостол і Євангеліє – Неділі сиропусної.

Причасний – недільний: «Хваліте Господа з Небес...».

Зразок звершення вечірні напередодні понеділка Чотиридесятниці

Увечері в Неділю сиропусну священник (перед царськими вратами): «Благословенний Бог наш...». Читець: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», і читається 9-ий час – за звичаєм. На закінчення 9-го часу священник виголошує: «Боже, змилосьердсь над нами...». Читається молитва: «Владико, Господи Ісусе Христе, Боже наш...».

Вечірня. Священник (перед царськими вратами): «Благословенний Бог наш...». Читець: «Амінь», «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і початковий псалом (священник читає на амвоні світильнічні молитви).

Велика екстенія. Кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихирі [1] на 10: Октоїха покаянні, глас 3-ій – 4 (2 з стихир на стиховні на вечірні в Неділю вечора і 2 зі стихир на стиховні ранньої понеділка) [2], Тріоді, глас 2-ий – 3, і Мінеї (мучеників, з 3 березня) – 3; «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї: «Радуйся дивне слухання...».

Якщо трапиться пам'ять двох малих святих, то співаються стихирі першого святого, а стихирі другого святого з «Господи, взиваю» переносяться на хвалітні ранньої.

Вхід з кадиллом [3]. «Світло Тихе». Прокимен великий, глас 8-ий: «Не відверни лица Твого від отрока Твого, бо я скорблю; скоро почуй мене, зглянься на душу мою і врятуй її»; стих 1-й: «Спасіння Твоє, Боже, нехай прийме мене»; стих 2-ий: «Нехай побачать убогі і звеселяться»; стих 3-ий: «Шукайте Бога, і живою буде душа ваша».

Примітка. Великий прокимен «Не відверни лица Твого...» співається також на вечірні в 2-гу і 4-ту Неділю посту. У 1-шу, 3-тю і 5-ту неділі посту співається прокимен великий, глас 8-ий: «Дав Ти насліддя тим, що бояться Тебе, Господи»; стих 1-ий: «Від краю землі взиваю до Тебе»; стих 2-ий: «Знайду захист під покровом крил Твоїх»; стих 3-й: «Так я співатиму імені Твоєму навіки».

Після прокимна **читається: «Сподоби, Господи...»** [4]. Екстенія благальна: «Доповнимо вечірню молитву...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 4-ий (зі звичайними приспівами), «Слава: і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

«Нині відпускаеш...». Трисвяте. Після «Отче наш» священник – виголос: «Бо Твоє є Царство...» [5]. Після виголосу священника хор співає тропарі, глас 4-ий: «Богородице Діво...» (поклін). «Слава» – «Хрестителю Христов...» (поклін), «І нині» – «Моліться за нас, святі апостоли...» (поклін), «Під Твою милість...» (без поклону). Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), «Слава: і нині» – «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Священник: «Суций благословенний...». Читець: «Амінь». Молитва: «Небесний Царю...». Священник (або настоятель) – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...» (**з трьома поклонами**) [6]. Після третього поклону – «Слава Тобі, Христе Боже...», і чинить відпуст, після якого хор співає многоліття: «Владика і отця нашого...».

Примітка: за традицією Кафедального Свято-Михайлівського Золотоверхого собору, перед відпустом вечірньої Предстоятель на колінах читає дві молитви на початок Великого посту із требника. Перед кожною молитвою диякон виголошує: «Господу помолимося», а хор співає «Господи помилуй». По закінченні другої молитви – творить відпуст. На момент читання молитов священнослужителі та ченці знімають головні убори, стаючи на коліна.

Літія за спочилих після цієї вечірні не звершується.

Після відпусту, за традицією, відбувається чин прощення.

На солію, або під солією виносяться і покладаються на аналоях на престольний Хрест, ікони Спасителя і Богородиці. Настоятель творить земні поклони перед ними і цілує їх. Потім він звертається до присутніх з настановою про християнське проведення посту і просить прощення гріхів

у причту і народу, промовляючи: «Благословіть мене, отці святі і браття, і простіть мені, грішному, все, чим згрішив я в цей день і в усі дні життя мого словом, ділом, думкою і всіма моїми почуттями». Сказавши це, він доземно вклоняється народу. Всі відповідають йому земним поклоном і промовляють: «Бог простить тебе, святий отче. Прости і нас, грішних, і благослови» [7]. На це службовий священник (як правило, настоятель, а в обителях – намісник) відповідає: «Благодаттю Своєю Бог нехай простить і помилує всіх нас». Потім настоятель бере на престольний Хрест. Всі священнослужителі за старшинством прикладаються до ікон на аналої, підходять до настоятеля, цілують Хрест і цілують з настоятелем та один з одним в плечі, взаємно просячи прощення. За ними йдуть миряни, прикладаються до Хреста, цілують ікони, які зазвичай тримають священнослужителі, і просять прощення в причту і один у одного. Під час чину прощення належить співати: «Покаяння відкрив мені двері...», «На ріках вавилонських...» та ін [8].

Примітка. «Після вечірні ж на трапезі велика утіха для братії» (Типікон, гл. 49-а, «У ту ж Неділю сирну увечері»).

Увечері в Неділю сиропусну і в інші неділі Чотиридесятниці належить звершувати **мале повечір'я** з канonom і поклонами.

Примітка. Якщо напередодні звершувалось бдіння, то канон Богородиці (Октоїха) на повечір'я не співається.

Порядок малого повечір'я такий самий, як і в період співу Октоїха, але з особливостями: замість виголосу: «Молитвами святих отців...» виголошується: «Боже, змилосьердсь над нами...»;

Після виголосу б'ються три великих поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико...», 12 малих поклонів з молитвою «Боже, очисти мене грішного», і один великий поклін з молитвою «Господи і Владико...»;

Після поклонів - кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» - виголос: «Бо Твоє є Царство...», «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів). Молитва: «Непорочна, Пречиста...», та інше за звичаєм.

[1]. Під час співу псалмів і стихир – звичайне кадіння.

[2]. Октоїх на стиховні вечірні та утрени містить по три стихирі (дві покаянні і мученику) з Богородичним. З кожного циклу стихир беруться перші дві - покаянні.

[3]. Цієї неділі і в наступні п'ять (до Неділі Вербної) на вечірні відбувається вхід заради великих прокимнів.

[4]. Співом великого прокимна завершується святкове недільне богослужіння, і від «Сподоби, Господи...» починається великопісне. Існує практика, за якою священнослужителі після закриття царських врат переодягаються в темні облачення, і диякон [або священник в епитрахілі (в парафіяльних храмах – і в фелоні, якщо він служить один без диякона)] виходить для виголошення благальної екстенії на солію перед царськими вратами, хор же співає цю екстенію не звичайним, але великопісним наспівом.

[5]. Священник виголошує цей виголос, стоячи на солії перед царськими вратами. Тут же він залишається до відпусту вечерні, творить поклони при співі тропарів: «Богородице Діво» та ін., виголошує: «Суций благословенний...» і молитву прп. Єфрема Сиріна, з належними великими поклонами, і звершує відпуст.

[6]. У недільні дні Великокого посту на вечірні належить бити тільки три великих поклони, а не 16, як в седмичні дні.

[7]. У деяких храмах і монастирях говорять інакше: «Бог простить тебе, святий отче. Помолися за нас, грішних», що цілком узгоджується з Уставом.

[8]. У Типіконі нічого не сказано про спів будь-яких пісень під час чину прощення. Коротка вказівка: «І цілуємо святі і чесні ікони» передбачає здійснення цього обряду в мовчанні. Проте в старовинних соборних чиновниках, вказується співати під час цілування святих піснеспіви молитовно-покаянного змісту: «Покаяння відкрив мені двері...», «На стежки спасіння...», «Множество вчинених...», «Владичице, прийми молитви...», стихирі Успіння: «О дивне чудо...» і молитву Святому Духу: «Царю Небесний...». У деяких храмах прийнято також співати стихирі Пасхи, закінчуючи словами: «І так заспіваймо».

3 БЕРЕЗНЯ, понеділок

1-й тиждень Великого посту. Мчч. Євтропія, Клеоника і Василіска (бл. 308). Прп. Піами, діви (337). Свв. Зинона і Зоїла.

На 6-му часі: Іс. I, 1 – 20. На веч.: Бут. I, 1 – 13. Притч. I, 1 – 20.

У будні дні Великого посту служба звершується за **Мінеєю** та **Тріоддю**. Із Октоїха в будні дні беруться тільки Троїчні, сідальні і світільні гласу тижня. Цього року першого тижня Великого посту гласом тижня є третій глас Октоїха. У перші чотири дні цього тижня на **великому повечір'ї** читається **канон прп. Андрія Критського**.

У понеділки, вівторки і четверги святої Чотиридесятниці **літургії не звершуються**.

Зразок звершення ранньої в понеділок, вівторок, середу, четвер і п'ятницю святої Чотиридесятниці, якщо не припадають у ці дні свята храмові або поліелейні.

Перед початком повсякденної **Полуношниці** дзвоніння – за звичаєм, 12 ударів у дзвін; після виголосу: «Боже, змилюсь над нами...» – три великих поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна (стільки поклонів на полуношниці буває тільки в 1-й день Великого посту, а в інші дні – 16).

Після закінчення полуношниці, перед ранньою дзвоніння – за звичаєм, в два дзвони.

НА РАННІЙ священник, одягнувши єпитрахіль і фелонь [1] і відкривши завісу царських врат, кадить перед престолом хрестоподібно і виголошує: «Благословенний Бог наш...» [2]. Читець: Царю Небесний, Трисвяте по Отче наш. Після «Отче наш» священник – виголос: «Бо Твое є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів). «Слава: і нині» – «Прийдіть, поклоніться...» (тричі) і псалми 19-ий та 20-ий, Трисвяте по «Отче наш» – виголос і тропар: «Спаси, Господи, людей Твоїх...». «Слава» – «Ти що вознісся на Хрест...», «І нині» – «Заступнице християн...». Під час читання псалмів священник кадить вівтар і весь храм, потім, повернувшись до вівтаря, виголошує малу потрійну ектею: «Помилуй нас, Боже...» (з кадилом перед престолом) і виголос: «Бо Ти Милостивий...». Хор: «Амінь», «Іменем Господнім...».

Священник, стоячи перед престолом, виголошує: «Слава Святих, Єдиносущній, Животворчій і Нероздільній Трійці...», при цьому творить хрест кадилом. Читається шестипсалміє (священник читає ранні молитви Службника). Після закінчення шестипсалміє – велика ектенія.

Потім «Алилуя» на глас Октоїха, який випадає, зі стихами (в даному випадку глас 3-ій). Хор співає: «Алилуя», по тричі на кожен з чотирьох стихів. Потім **три** Троїчних тропаря (див. в додатку Тріоді).

Примітка. На практиці Троїчні тропарі читаються, а закінчення (приспів) їх співаються.

У понеділок до першого Троїчного тропаря приспів: **«Свят, свят, свят еси, Боже наш, заступництвом безплотних Твоїх помилуй нас»**; до другого – **«Свят, свят, свят еси, Боже наш, молитвами всіх святих Твоїх, помилуй нас»**; до третього – **«Свят, свят, свят еси, Боже наш, молитвами Богородиці, помилуй нас»**. Приспів до першого тропаря **особливий** для кожного дня тижня, приспів до другого і третього тропарям – постійні.

Потім читаються кафизми 4-та, 5-та і 6-та, з поділом на три «Слави» і зі співом великопостовим розспівом. Читання кафизми починається з хорового співу «заходу»: «Господи, помилуй» (тричі), «Слава». Читець: «І нині», і читає кафизму. Малих ектеній після кафизм у всю Чотиридесятницю, крім субот і неділь, немає (якщо припадає свято, то перед святковими сідальними виголошується мала ектенія).

Після 1-ої кафизми – сідальні рядового гласу Октоїха (див. додаток Тріоді). Якщо в Мінеї у рядового святого є кондак, то в сідальні, перед Богородичним, співається мученику поточного гласу з приспівом: «Дивний Бог у святих Своїх, Бог Ізраїлів». Якщо в Мінеї кондака у рядового святого немає, то мученику співається після 6-ої пісні канону (тоді в сідальному цей мученичний пропускається).

Після 2-ої і 3-ої кафизм – сідальні Тріоді (на ряду).

За звичаєм, хор – заспів: «Господи, помилуй» (тричі), «Слава». Читець – «І нині» і читає псалом 50-ий.

Священник (або диякон) на амвоні виголошує молитву: «Спаси, Боже, людей Твоїх...» (див. на літї великої вечірні).

Хор: «Господи, помилуй» (12 разів). Священник: «Милістю і милосердям...». Хор: «Амінь» і співається канон.

На великопостовій ранній **три канони – з Мінеї (по-вній) і два триспівні з Тріоді**.

Триспівні складаються в понеділок – з 1-ої, 8-ої і 9-ої пісні; у вівторок – з 2-ої, 8-ої і 9-ої пісні; в середу – з 3-ої, 8-ої і 9-ої пісні; в четвер – з 4-ої, 8-ої і 9-ої пісні; в п'ятницю – з 5-ої, 8-ої і 9-ої пісні [3].

Пісні, до складу яких входять триспівні, співаються **на 14**: канон Мінеї з ірмосом на 6 (ірмос один раз), потім триспівні на 8. Крім того, 2-ий триспівні Тріоді містить один або два тропаря, що не входять в число 14; ці тропарі повинні співатися з приспівом: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі».

Пісні, в яких немає триспівнів, співаються **на 4, без ірмосу**, тобто ірмоси в цей рахунок не входять. У 1-ій, 4-ій, 5-ій і 7-ій піснях ірмоси співаються перед тропарями, а в 3-ій (крім середи) і 6-ій служать катавасією і співаються тільки після закінчення тропарів. Пісні, які мають у своєму складі триспівні, неодмінно закінчуються катавасією – ірмос другого триспівня.

Канон читається з біблійними піснями (Біблійні пісні містяться в Псалтирі). Повністю текст біблійної пісні виконується тільки в піснях з триспівніцями (з таном чином, за тиждень цілком проспівується весь цикл Пісень Святого Засання). В інших піснях як приспів до тропарів використовується тільки необхідна кількість решти стихів.

Якщо трапляється два святих, то в піснях з триспівніцями два канони Мінеї співаються на 6, шляхом поєднання в обох канонах двох тропарів в один. «Слава: і нині» першого канону пропускається.

Примітка. Обидва канони Мінеї співаються на 6 (з ірмосом) наступним чином: Ірмос канону першого святого, два тропаря цього канону за один, тропар перед Богородичним (Богородичний пропускається); з канону другого святого – два тропаря за один, тропар перед Богородичним і «Слава: і нині».

Про спів канонів двох святих в піснях без триспівнів Типікон замовчує.

Відповідно до загальних вказівок Типікону щодо чину співу канону великопостової ранньої, в понеділок пісня 1-ша канону читається від стиха: «Співаймо Господеві...» до «Згусла вода, як стіна...». Після стиха «Згусла вода, як стіна...» співається ірмос канону Мінеї.

Хор – стих: «Ворог сказав...». Читець – 1-ий тропар канону Мінеї.

Хор: «Ти дихнув духом Твоїм...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Хто подібний до Тебе...». Читець – 3-ий тропар.

Хор: «Ти простягнув...». Читець – 4-ий тропар.

Хор: «Ти привів...». Читець – «Слава: і нині» канону.

Хор: «Тоді засмутилися владики едомські...». Читець – 1-ий і 2-ий тропарі першого триспівня Тріоді (за один).

Хор: «Нехай нападе на них страх...». Читець – 3-ий тропар.

Хор: «Доки пройдуть...». Читець – 4-ий тропар.

Хор: «Введи його і насади його...». Читець – Богородичний 1-го триспівня.

Хор: «Господь, царює повік віку...». Читець – 1-ий тропар 2-го триспівня Тріоді.

Хор: «То повернув на них воду морську...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Слава». Читець – Троїчний: «Одинице проста...».

Хор: «І нині». Читець – Богородичний: «Божу Святу Гору оспіваймо...».

Хор: «Слава Тобі, Боже наш...». Читець – тропар: «Колісниця вогненна...».

Хор: «Слава Тобі, Боже наш...». Читець – останній тропар: «Адам спожив забороненого плоду...».

Потім на катавасію співається ірмос 2-го трипівснця Тріоді, глас 2-ий: «Грядіть, люди...».

Примітка. Пісня 2-га в понеділок не співається. Вона співається по вівторках Чотиридесятниці.

Пісня 3-тя (з Мінеї) починається співом біблійних стихів. Відразу після катавасії 1-ої пісні хор – стих: «Той, хто хоче хвалитися...». Читець – 1-ий тропар канону.

Хор – стих: «І дасть силу...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Слава». Читець – 3-ій тропар.

Хор: «І нині». Читець – Богородичний Мінеї.

Хор – ірмос 3-ої пісні Мінеї. Відмінність від звичайного виконання канону в тому, що тут ірмос співається не на початку пісні, але – в кінці її, покриваючи пісню, як катавасія.

Після 3-ої пісні – ектенія мала. Сідальний Мінеї. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї.

Пісня 4-я (з Мінеї). Хор – ірмос 4-ої пісні Мінеї і стих: «Господь Бог – сила моя...». Читець – 1-ий тропар.

Хор – стих: «І на висоти мої...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Слава». Читець – 3-ій тропар.

Хор: «І нині». Читець Богородичний.

Пісня 5-а (з Мінеї). Хор – ірмос 5-ої пісні і стих: «Воскреснуть мертві...». Читець – 1-ий тропар.

Хор – стих: «Бо роса Твоя...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Слава». Читець – 3-ій тропар.

Хор: «І нині». Читець – Богородичний.

Пісня 6-та (з Мінеї) співається так само, як 3-тя. Відразу ж після Богородичного 5-ої пісні співається стих: «Шанувальники суетних...». Читець – 1-ий тропар.

Хор – стих: «А я голосом хвали...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Слава». Читець – 3-ій тропар.

Хор: «І нині». Читець – Богородичний.

Хор – ірмос 6-ої пісні канону Мінеї на катавасію.

Після 6-ої пісні – мала ектенія. Кондак та ікос Мінеї (якщо є).

Примітка. Якщо в Мінеї кондака у рядового святого немає, то після 6-ої пісні співається мученичний Октоїха.

Пісня 7-ма (з Мінеї). Хор – ірмос 7-ої пісні Мінеї і стих: «Благословенний Ти на престолі слави...». Читець – 1-ий тропар.

Хор: «Благословенний Ти на тверді...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Слава». Читець – 3-ій тропар.

Хор: «І нині». Читець – Богородичний Мінеї.

Пісня 8-ма співається як 1-ша. Хор або читець співають підряд стихи 8-ої пісні від стиха: «Благословляйте, усі діла Господні...» і до «Благословіть, вогонь і жар Господа...». Після цього стиха співається ірмос канону з Мінеї і стих: «Благословіть, роси та іній...». Читець – 1-ий тропар Мінеї.

Хор: «Благословляйте, ночі і дні...». Читець – знову 1-ий тропар.

Хор: «Благословляйте, світло і темрява...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Нехай благословляє земля...». Читець – 3-ій тропар.

Хор: «Благословляйте джерела...». Читець – Богородичний Мінеї.

Хор: «Благословляйте, всі птахи небесні...». Читець – 1-ий тропар 1-го трипівснця Тріоді.

Хор: «Благословляйте, сини людські...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Благословляйте, священники Господні...». Читець – 3-ій тропар.

Хор: «Благословляйте, душі і душі...». Читець – Богородичний 1-го трипівснця.

Хор: «Благословляйте, Ананія, Азарія, Мисаїл...». Читець – 1-ий тропар 2-го трипівснця.

Хор: «Благословляйте, апостоли...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Благословимо Отця і Сина, і Святого Духа, Господа». Читець – Троїчний трипівснця.

Хор: «І нині». Читець – Богородичний трипівснця.

Хор: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі». Читець – тропар трипівснця.

Хор: «Хвалимо, благословимо... та ірмос 2-го трипівснця на катавасію, глас 2-ий: «Господа, Який колись пролив...».

На 9-ій пісні зверхується **звичайне кадіння. Співаємо «Чеснішу»** (з поклоном на кожен приспів).

Потім ірмос 9-ої пісні з Мінеї і стих: «Благословен Господь Бог Ізраїлів...». Читець – 1-ий тропар з канону Мінеї.

Хор – стих: «І підніс ріг спасіння нам...». Читець – знову 1-ий тропар.

Хор: «Як провістив...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Що спасе нас від ворог наших...». Читець – 3-ій тропар.

Хор: «сотворить милість...». Читець Богородичний канону Мінеї.

Хор: «Дати нам клятву...». Читець – 1-ий тропар 1-го трипівснця.

Хор: «служили Йому...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «І ти, дитя...». Читець – 3-ій тропар.

Хор: «Дати розуміння...». Читець – Богородичний 1-го трипівснця.

Хор: «з ласкавого милосердя...». Читець – 1-ий тропар 2-го трипівснця.

Хор: «Спрямувати ноги наші...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Слава». Читець – Троїчний трипівснця.

Хор: «І нині». Читець – Богородичний трипівснця.

Хор: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі». Читець – останній тропар трипівснця.

Хор – ірмос 2-го трипівснця на катавасію, глас 2-ий: «Богородицю, що надприродно зачала в утробі й породила Слово...».

Потім – «Достойно є» (поклін). Ектенія мала. Світільний Троїчний поточного гласу. За звичаєм, закінчення Світільного співаються за розспівом Троїчних тропарів. Після 1-го виконання Світільного – закінчення: «заступництвом безплотних Твоїх, і спаси мене» (в понеділок). «Слава» – той самий світільний, з закінченням: «Молитвами, Господи, святих Твоїх, і спаси мене», «І нині» – знову той самий світільний, з закінченням: «Молитвами, Господи, Богородиці, і спаси мене». **(Перше закінчення світільного особливе для кожного дня седмиці, друге і третє закінчення – постійні.)**

Примітка. У Світільного 6-го гласу замість закінчення змінюється початок (наприклад, перший в понеділок: «заступництво, Господи, Безплотних Твоїх, пошли душам нашим Своє світло присносущне» і т. д.).

Після Світільного читець – хвалітні псалми: «Хваліте Господа з Небес...» та інші стихи (за звичаєм). Після псалмів – «Слава: і нині», «Тобі слава належить...», і далі – виголошує читець «Слава Тобі, що показав нам світло», «Слава у вишніх Богу...» (повсякденне славослів'я).

Примітка: Упродовж будніх днів Великого посту (понеділок-п'ятниця) завжди читається повсякденне славослів'я, навіть в день свята Благовіщення Пресвятої Богородиці.

Благальна ектенія і голововклонна молитва.

На стиховні стихири Тріоді, глас 5-ий (зі звичайними приспіваними), «Слава: і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Тебе, як Божу Матір...».

Примітка. Якщо святий має на ранній стихиру на «Слава», то «Слава» – святого, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», а в середу і п'ятницю – Хрестобогородичний Мінеї на ряду. Якщо в Мінеї немає, то «Слава: і нині» – Богородичний Тріоді (на ряду).

Читається «Благо є...» (двічі) і Трисвяте до Отче наш. Після «Отче наш» – виголос: «Бо Твоє є Царство...», далі читається тропар з Часослова: «Стоячи в храмі слави Твоєї...».

«Господи, помилуй» (40 разів), «Слава: і нині» – «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Священник перед царськими вратами: «Сущий благословенний...». Читається молитва: «Небесний Царю...». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...» і 3 великих поклони; 12 малих поклонів з молитвою: «Боже, очисти мене грішного», і ще раз – «Господи і Владико життя мого...» і поклін один великий. Читець: «Амінь», і **без відпусту ранньої читається 1-ий час**. Відпуст ранньої відбувається після 1-го часу. Священник, за звичаєм, повертається до вітаря, закриває завісу і знімає фелю.

Зразок звершення першого часу в понеділок, вівторок, середу, четвер і п'ятницю святої Чотиридесятниці.

НА ПЕРШОМУ ЧАСІ – після трьох псалмів і «Алилуя» (тричі), у вівторок, середу і четвер читається звичайна кафизма. Перед нею «захід на кафизму»: «Господи, помилуй» (тричі), «Слава: і нині» – читається, а не співається. На «слава» кафизма переривається співом, як на ранній, тобто так звані «оспіви» кафизми співаються.

Примітка: Кафизми на 1-му часі немає у понеділок та у п'ятницю упродовж Великої посту.

Після кафизми (а якщо її немає, то після псалмів часу) читець: «Слава: і нині», «Алилуя» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі). Потім священник (або «призначений читець»), ставши перед царськими вратами, співає тропар часу, на глас 6-ий: «Зранку вислухай голос мій, Царю мій і Боже мій», і творить доземний поклін. Хор – той самий тропар. Священник (або «призначений читець») – стих: «Господи почуй слова мої, зрозумій звання моє». Хор: «Зранку вислухай голос мій...». Священник (або «призначений читець»): «Бо до Тебе помолюся, Господи». Хор: «Зранку вислухай голос мій...». Коли священник (або «призначений читець») промовляє тропар або стих, хор і народ творять поклін; коли ж хористи співають, тоді Священник творить поклін. Священник: «Слава» (поклоню немає). Читець: «І нині» – Богородичний часу.

Потім хор: «Стопи мої направ за словом Твоїм, і нехай не оволодіє мною ніяке беззаконня» (двічі). Так само (по двічі) співаються наступні стихи: «Визволи мене від наклепів людських і буду зберігати заповіді Твої»; «Лице Твоє просвіти на раба Твого і навчи мене заповітів Твоїх». Потім: «Нехай наповняться уста мої хвалою Твоею, Господи, щоб я оспівував славу Твою, весь день велич Твою» (тричі).

Примітка. Стихи часу (особливі тропарі Часослова після Богородичного часу і перед трисвятим) співаються тільки на 1-му часі, на інших часах вони читаються.

Читець – Трисвяте до Отче наш. Після «Отче наш». Священник – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець – Богородичний дня (в понеділок, вівторок і четвер – «Преславну Божу Матір...»; в середу і п'ятницю – «Поспіши на допомогу...»). «Господи, помилуй» (40 разів). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава: і нині» – «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Священник (на солії): «Боже, змилосярдсь над нами...». Читець: «Амінь». Священник: «Господи і Владико життя мого...», з 16 поклонами. Читається кінцеве Трисвяте до Отче наш. Після «Отче наш» священник – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів). Священник: «Христе, Світло істинне...». Хор (за звичаєм): «Непереможній Воеводі...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава: і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст великий (ранньої) і многоліття.

Примітка: За Уставом, після закінчення 1-го часу звершується заупокійна літія, яка, на думку Типікону, є невід'ємною частиною ранкового богослужіння. Заупокійна літія по закінченні 1-го часу визначається Типіконом у усі седмичні дні. У суботу, неділю і в святкові дні цієї літії немає. Така ж літія передбачається Уставом і після відпусту вечірні в тому випадку, якщо вечірня не з'єднується з Літургією Ранішеосвячених Дарів, тобто в понеділок, вівторок і четвер. (У середу і п'ятницю вечірня служить в поєднанні з Літургією Ранішеосвячених Дарів.) Не звершується заупокійна літія і після вечірні понеділка, яка служить в неділю ввечері.

Таким чином, в період Святої Чотиридесятниці Типікон призначає літію після закінчення 1-го часу і після відпусту вечірні. Вони відрізняються лише тим, що на літію після 1-го часу читають слово прп. Феодора Студита (в середу і п'ятницю).

На практиці літію звершують наступним чином.

У притворі (або у відповідному місці храму) заздалегідь встановлюється панахидний стіл (тетрапод). Після закінчення 1-го часу або вечірні священник бере кадило і в супроводі двох свічконосців виходить в притвор північними вратами (царські врата і завіса не відкриваються). За ним при співі самогласної стихири йдуть хористи та вірні. Стихира для співу береться зі служби престольного свята, якщо літія буде служитися в приділі храму, то стихиру співають із служби престольного свята приділу. Якщо храм чи приділ освячений на честь Воскресіння Христового, то стихиру можна брати зі служби «Оновлення храму Воскресіння Христового в Єрусалимі», а не Пасхи. Самогласною стихирою може бути стихирира після 50-го псалма чи інша стихирира.

До прикладу: У Михайлівському Золотоверхому соборі панахидний стіл знаходиться у Варваринському приділі собору. Тоді самогласну стихиру хор буде брати зі служби святої великомучениці Варвари, а не архистратига Михаїла.

Священник виголошує: «Благословенний Бог наш...». Хор: «Амінь». Читець: Трисвяте до «Отче наш», священник – виголос. Хор: «Амінь» і тропарі, глас 4-ий: «З духами спочилих праведників...», «В оселях помолімося». Хор: «Слава» – «Ти єси Бог», «І нині» – «Єдина, Чиста...». Священник виголошує заупокійну ектенію: «Помилуй нас, Боже...», «Ще молимося за упокоєння...», «Щоб Господь Бог...», «Милості Божої...», «Господу помолімося». Хор: «Господи, помилуй». Священник читає тихо молитву: «Боже духів...», і виголошує: «Бо Ти є Воскресіння...»; «Слава Тобі, Христе Боже...» і т. д. Відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих...». Після відпусту виголошується «У блаженнім успінні...» і співається особливий стих: «Вічна ваша пам'ять, достоуваженні отці, брати і сестри наші, приснопам'ятні» (тричі). Під час цього стиха священник навколо кадить тетрапод (тричі), потім промовляє: «Нехай Бог улажить і упокоїть їх, а нас помилує, як Благий і Людинолюбний».

Зразок звершення 3-го, 6-го і 9-го часу в понеділок, вівторок, середу, четвер і п'ятницю св. Чотиридесятниці.

Великопостові часи 3-й, 6-й і 9-й зазвичай звершуються разом із зображальними і вечірньою (якщо не звершується Літургія Ранішеосвячених Дарів). За традицією, перед кожним часом вдаряють у дзвін відповідно 3, 6 або 9 разів, перед зображальними – 12 разів, перед вечірньою – дзвонять у два дзвони.

ТРЕТІЙ ЧАС. Священник в епитрахілі, перед царськими вратами (завіса не відкривається) зробивши три поклони (поясних), виголошує: «Благословенний Бог наш...». Читець: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш...» та іншу послідовність 3-го часу, як зазвичай. Після закінчення третього псалма – «Слава: і нині», «Алилуя» – і читається звичайна (в понеділок – 7-ма) кафизма, розділена на три «Слави» (порядок читання той самий, що зазначений на 1-му часі). Після кафизми священник (або «призначений читець») перед царськими вратами співає тропар часу, глас 6-ий: «Господи, Ти що Пресвятого Твого Духа...» і стихи: «Серце чисте створи в мені, Боже...»; «Не відкинь мене від лица Твого...». Після виконання тропаря і поклонів священник (або «призначений читець»): «Слава». Читець: «І нині» – Богородичний часу: «Богородице, Ти є виноградна лоза істинна...». Після молитви «Ти, що кожного часу...» священник (на солії) виголошує: «Боже, змилосярдсь над нами...». Читець: «Амінь». Священник читає молитву прп. Єфрема Сиріна з 16 поклонами. Молитва: «Владико Боже...» і починається 6-ий час.

ШОСТИЙ ЧАС. Псалми і кафизма (в понеділок – 8-ма) читаються в тому ж порядку, що і на 3-му часі. Після кафизми, як і на 3-му часі, співається тропар часу, глас 2-й: «Ти, що в шостий день же і час...». Стихи: «Вислухай, Боже, молитву мою...»; «Я до Бога взивав...». «Слава». Читець: «І нині» – Богородичний часу: «Через превеликі гріхи наші сміливості не маємо...». Тропар пророцтва (з Тріоді), «Слава: і нині» – той самий тропар. Священник (або диякон): «Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді (зі стихом). Священник (або диякон): «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісаї читання». Священник (або диякон): «Будьмо уважні». Читається паремія Тріоді. Після закінчення читання паремії священник (або диякон): «Будьмо уважні». Читець – прокимен (Тріоді), зі стихом. Після співу прокимну читець: «Скоро пошли нам...», Трисвяте до Отче наш. Після «Отче наш» священник – виголос. Читець – тропар: «Спасіння вчинив Ти...», «Слава» – «Пречистому Образу Твоєму...». На «І нині»

– в понеділок, вівторок і четвер – «Богородице, Ти є Джерело милосердя...»; в середу і п'ятницю – Хрестобогородичний: «Препрославлена Ти, Богородице Діво...». «Господи, помилуй» (40 разів). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Священник (на солії): «Боже, змилосярдсь над нами...» і читає молитву прп. Єфрема Сиріна з 16-ма поклонами. Молитва: «Боже і Господи Сил...» і починається 9-ий час.

ДЕВ'ЯТИЙ ЧАС звершується так само, як і попередній (в понеділок на 9-му часі – 9-та кафизма). Тропар 9-го часу, глас 8-ий: «Ти, що в дев'ятій годині...». Стихи: «Нехай наблизиться молитва моя...»; «Нехай дійде благання моє...». У кінці 9-го часу, після виголосу «Боже, змилосярдсь над нами...», священник читає молитву прп. Єфрема Сиріна з трьома великими поклонами. Молитва: «Владико, Господи Ісусе Христе, Боже наш...», і починаються зображальні.

Зразок звершення зображальних в понеділок, вівторок і четвер св. Чотиридесятниці

ЗОБРАЖАЛЬНІ. Після молитви 9-го часу священник, за традицією, одягається в фелонь, як на ранній і залишається в облаченні до закінчення вечірньої. За звичаєм, відкривається завіса царських врат. Хор співає: «У Царстві Твоєму пом'яни нас, Господи, коли прийдеши у царство Твоє». В кінці на «Слава» – «Пом'яни нас, Господи...», на «І нині» – «Пом'яни нас, Господи...». Потім повільно і голосно (з трьома земними поклонами): «Пом'яни нас, Господи, коли прийдеши у Царство Твоє», «Пом'яни нас, Владико, коли прийдеши у Царство Твоє», «Пом'яни нас, Святій, коли прийдеши у Царство Твоє». Читець: «Хор Небесний...». Стих: «Приступіть до Нього і просвітяться...», «Хор Небесний...», «Слава» – «Хор святих Ангелів і Архангелів...», «І нині» – «Вірую...», «Полегли, відпусти...», «Отче наш». Священник – виголос: «Бо Твоє є Царство...».

Кондаки на зображальні:

У храмі Господньому (в понеділок, вівторок, четвер) – кондак храму, кондак дня (в четвер – два), кондак рядового святого Мінеї (якщо є). «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

У храмі Богородиці – кондак дня (в четвер – два), кондак рядового святого Мінеї (якщо є). «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак дня (в четвер – два), кондак храму, кондак рядового святого Мінеї (якщо є). «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Примітка. У вівторок кондак храму Предтечі не читається, а в четвер – кондак апостольського храму або свт. Миколая, оскільки вони замінюються денними.

Примітка. Якщо на ранній кондак рядового святого був відсутній, то на зображальних він також не читається.

«Господи, помилуй» (40 разів), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Священник (перед царськими вратами): «Боже, змилосярдсь над нами...». Читець: «Амінь». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна з 16 поклонами.

Зразок звершення вечірні у святу Чотиридесятницю, коли немає Літургії Ранішосвячених Дарів.

Вечірня повсякденна, що звершується в понеділок, вівторок і четвер Чотиридесятниці, слідує за зображальними без початкового виголосу. Після поклону з молитвою прп. Єфрема Сиріна, призначених в кінці зображальних, читець: «Амінь», «Прийдіть, поклоніться...» (тричі) і початковий 103-ій псалом: «Благослови, душе моя, Господа...» (священник читає перед царськими вратами світільничні молитви). Після псалмів – велика екденія. Потім кафизма 18-та. Кафизму на вечірній починають читати без так званого «заходу», тобто немає «Господи, помилуй» (тричі) і «Слава: і нині». А далі на «Славах» хор співає. Третю «Славу» читає читець. Після кафизми – мала екденія.

«Господи, взиваю» на глас стихир Тріоді. Під час співу стихир звершується звичайне кадіння. Стихири на 6: Тріоді, глас 2-ий і глас 5-ий – 3, і Мінеї – 3 (з 4 березня прп. Герасима). «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї.

Входу немає. Читець (або хор): «Світло Тихе...». Диякон виголошує (у вівтарі): «Будьмо уважні». Священник: «Мир всім». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість. Будьмо уважні». Читець – прокимен першої паремії Тріоді, зі стихом. Диякон: «Премудрість». Читець: «Буття читання».

Диякон: «Будьмо уважні». Читання першої паремії. Після закінчення паремії диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен другий паремії Тріоді, зі стихом. Диякон: «Премудрість». Читець: «Притч читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читання другої паремії.

Примітка. Протягом всієї святої Чотиридесятниці на вечірні читаються: перша паремія – з Буття, друга – з книги Притч.

Після закінчення паремій читається: «Сподоби, Господи...». Благальна екденія, і голововклонна молитва.

Після виголосу хор співає стихири на стиховні з Тріоді, глас 3-ий (зі звичайними приспівами), «Слава: і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Після стихир читається: «Нині відпускаєш», Трисвяте до Отче наш. Після «Отче наш» священник – виголос (на солії): «Бо Твоє є Царство...». Хор: «Амінь». І співають тропарі, глас 4-ий: «Богородице Діво...» (поклін). «Слава» – «Хрестителю Христов...» (поклін), «І нині» – «Моліться за нас...» (поклін). Потім – «Під Твою милість...» (без поклону). Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Священник: «Суший благословенний...» (на солії). Читається молитва: «Небесний Царю...». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...», і творимо звичайні 16 поклонів. Священник повертається у вівтар. Читається кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» священник – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів). Молитва: «Всесвята Троице...». «Нехай буде благословенне ім'я Господнє...» (тричі), «Слава: і нині», псалом 33-й: «Благословлю Господа на всякій час...» (повністю). Священник (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Священник: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава: і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Священник – великий відпуст, на якому згадується святий наступного дня (в даному випадку – 4 березня, прп. Герасим). Хор – многоліття. Закривається завіса Царських врат.

Звершується заупокійна літія.

ВЕЛИКЕ ПОВЕЧІР'Я.

Під час Великого посту, ввечері тих днів, коли не було повної Літургії (за винятком вечора середи і п'ятниці 5-го тижня), завжди звершується велике повечір'я. Велике повечір'я служиться **окремо** від вечірні.

З понеділка по четвер 1-го тижня на великому повечір'ї співається Великий канон прп. Андрія Критського.

Перед повечір'ям вдаряють у дзвін – 12 ударів. Священник в епитрахілі, вчинивши перед царськими вратами (при закритій завісі) три поклони, виголошує: «Благословенний Бог наш...». Читець: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний», Трисвяте до Отче наш. Після «Отче наш» священник – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава: і нині», «Прийдіть, поклоніться...» (тричі) і псалом 69-ий: «Боже, на поміч мені прийди...».

Примітка. Цей псалом читається на початку повечір'я тільки в перші чотири дні 1-го тижня Великого посту у зв'язку зі співом тут Великого канону прп. Андрія Критського. В інші дні він читається на своєму місці – після молитви «Владико, Боже Отче Вседержителю...».

Примітка: враховуючи реалії сучасного життя, а також значення для вірних Великого покаянного канону прп. Андрія Критського, то з благословення настоятеля можна канон прочитати на великому повечір'ї після 142 псалма і повсякденного славослів'я.

За традицією, під час читання псалма священник в епитрахілі виходить на середину храму, де стоїть аналой з приготованим текстом Великого канону прп. Андрія Критського.

Після закінчення псалма хор співає ірмос: «Помічник і Покровитель...», і далі читає священник канон (ірмоси по двічі, тропарі всі, скільки є). Хористи співають ірмоси з приспівами. Екденій і катавасій немає. Після 6-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава: і нині», і співається кондак Великого канону, глас 6-ий: «Душе моя, душе моя...». Після 9-ої пісні повторюється ірмос: «Безсіменного зачаття...» (і поклін).

Після закінчення канону продовжується повечір'я від псалма «Коли взиваю я...». Після псалма 90-го – спів (за

Уставом антифонний): «З нами Бог...» з приспівом: «Бо з нами Бог» на кожен стих. Після стиха «Отець будучого віку» і приспіву «Бо з нами Бог», хор співає перший стих: «З нами Бог...» (з приспівом), потім співається (обома хорами): «З нами Бог, розумійте, народи, і покоряйтеся, бо з нами Бог». Потім «Слава» – перший хор: «З нами Бог...», «І нині» – другий хор: «З нами Бог...». І на завершення – обидва хори: «Бо з нами Бог».

Після «З нами Бог...» – тропар: «День проживши, дякую...». «Слава» – «День проживши, славословлю...», «І нині» – «День проживши, прославляю...», «Безплотне ество Херувимське...» і «Вірую...».

Після «Вірую...» співаються стихи: «Пресвята Владичице Богородице...» і все інше за Уставом: «Пресвята Владичице Богородице, моли про нас, грішних» (поклін).

«Всі Небесні Сили святих Ангелів і Архангелів, молись за нас, грішних» (поклін).

«Святий Іоане, Пророче і Предтечі і Хрестителю Господа нашого Ісуса Христа, моли за нас, грішних» (поклін).

«Святі славні апостоли, пророки і мученики, і всі святі, молись за нас, грішних» (поклін).

«Преподобні і богоносні отці наші, пастирі і вчителі вселенські, молись за нас, грішних» (поклін).

«Преподобні і богоносні отці наші, Антонію і Феодосію, та інші чудотворці Печерські молись за нас грішних» (поклін).

Стих із згадкою храмового святого (поклін).

«Непереможна, і незбагненна, і Божественна сило Чесного і Животворчого Хреста, не покинь нас, грішних» (поклін).

«Боже, очисти нас, грішних» (поклін).

«Боже, очисти нас, грішних, і помилуй нас» (поклін).

Потім читаєть – Трисвяте до Отче наш (це Трисвяте в чині великого повечір'я називається першим).

Після «Отче наш» і виголосу священника співаємо тропар: в понеділок і середу – на глас 2-ий: «Просвіти очі мої, Христе Боже...». «Слава» – «Боже будь Заступником душі моєї...», «І нині»... У вівторок і четвер – на глас 8-ий: «Невидимих ворогів моїх...»; стих: «Зглянься і вислухай мене, Господи, Боже мій...»; «Бо страшний суд Твій, Господи...». «Слава» – «Сльози мені дай, Боже...», «І нині»... «Господи, помилуй» (40 разів). «Іменем Господнім...». Священник: «Молитвами святих отців наших...». Молитва свт. Василя Великого: «Господи, Господи...». «Прийдіть, поклоніться...», псалом 50-ий, псалом 101-ий, молитва царя Манасії і Трисвяте до Отче наш (це Трисвяте в Типіконі називається другим). Після «Отче наш» і виголосу священника, спів тропарів, глас 6-ий: «Помилуй нас, Господи...», «Слава» – «Господи, помилуй нас...», «І нині» – «Милосердя двері...». Читаєть: «Господи, помилуй» (40 разів). «Слава: і нині» – «Чеснішу», «Іменем Господнім...». Священник: «Молитвами святих отців наших...». Молитва: «Владико Отче...».

«Прийдіть, поклоніться...».

Примітка. Далі, – крім перших чотирьох днів Великого посту, – читається псалом 69-ий: «Боже, на поміч мені прийди...». З понеділка по четвер 1-го тижня цей псалом тут пропущається, оскільки прочитується на початку повечір'я.

4 БЕРЕЗНЯ, ВІВТОРОК

Прп. Герасима, що на Йордані (475). Мч. Павла і мц. Юліанії (бл. 273). Прп. Якова, посника (VI). Перенесення мощів блгв. кн. В'ячеслава Чеського (938). **Прп. Герасима, ігум. Вологодського (1178).** Свт. Григорія, еп. Констанції Кіпрської. Прмч. Іоасафа Снітногорського (1299).

На 6-му часі: Іс. I, 19 – II, 3. На веч.: Бут. I, 14 – 23. Притч. I, 20 – 33.

Примітка. Якщо у вівторок, середу, четвер або п'ятницю 1-го тижня посту припадає храмове або поліелейне свято, то служба свята переноситься на суботу 1-ї седмиці посту і поєднується зі службою вмч. Феодора Тирона (див. Типікон, 31-ша і 32-га Храмові глави, 8-ма Маркова глава за 24 лютого).

НА РАННІЙ вся служба звершується, як зазначено в понеділок. Особливості наступні: приспів до закінчення першого Троїчного тропаря: «Свят, свят, свят еси, Боже наш, молитвами Предтечі Твого помилуй нас». На «Слава» і на «І нині» закінчення Троїчного ті ж, що і в понеділок.

Псалом 142-ий: «Господи, почуй молитву мою...», повсякденне славослів'я: «Слава у вишніх Богу...».

Примітка: Після прочитання славослів'я, з благословення настоятеля, для блага вірних (щоб всі встигли прийти) тут може читатися Великий покаянний канон прп. Андрія Критського. Про особливості виконання канону дивись вище.

Примітка: У седмичні дні святої Чотиридесятниці, крім перших чотирьох днів 1-го тижня, після «Слава у вишніх Богу...» читається канон Богородиці Октоїха і канон (зі стихирами) рядового святого, а по закінченні їх – «Достойно е...».

Потім читаєть – Трисвяте до Отче наш (це Трисвяте в чині великого повечір'я називається третім). Після «Отче наш» і виголосу священника співаємо на глас 6-ий: «Господи Сил, будь з нами...». Це співають з п'ятьма хвалітними стихами, за Уставом, антифонно. А після виконання п'яти стихів повторюється перший стих і тропар. Потім: «Слава» – «Господи, якщо б ми не мали святих Твоїх молитвників...», «І нині» – «Велика безліч моїх, Богородице, гріхів...», «Всесвята Богородице, під час життя мого не покинь мене...», «Все уповання моє на Тебе покладаю...». Читаєть: «Господи, помилуй» (40 разів). Молитва: «Ти що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Священник (на солії): «Боже, змилосьердя над нами і благослови нас...», і молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...» (з 16 поклонами). Священник повертається у вітар. Читається кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» і виголосу – «Господи, помилуй» (12 разів), молитва: «Непорочна, Пречиста...», «І дай нам, Владико...», «Преславна Приснодіво...», та інше. Священник (на солії): «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава: і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Священник з непокритою головою, на колінах повернувшись до присутніх в храмі **читає молитву відпусту: «Владико Многомилостивий...».** Після молитви, священник творить поклін до народу промовляючи: «Благословіть, отці святі, дорогі браття і сестри і простіть мені грішному все чим згрішив я перед вами у всі дні життя мого, словом, ділом і думкою та всіма моїми почуттями». Присутні відповідають: «Бог нехай простить тебе, отче святий» (або «Бог нехай простить тобі, отче святий, помолися за нас, грішних»). Священник, звернувшись до вітара, виголошує прохання ектенії: «Помолимося за Блаженнішого Владика і отця нашого...», «За Богом бережену Україну нашу...», «За тих, хто ненавидить і любить нас» і все інше за Уставом (див. Часослов або Службеник II ч.). Після кожного стиха хор: «Господи, помилуй» тихо по одному разу. В кінці Священник голосно промовляє: «Промовмо і за себе самих», хор голосніше співає – «Господи, помилуй» (тричі). Священник: «Молитвами святих отців наших...». Хор: «Амінь».

[1]. Священник перебуває одягненим в епітрахиль, фелонь і в поручі до кінця ранньої.

[2]. Священник входить у святий вітар, і взявши кадило, промовляє молитву кадиння. І ставши перед престолом, кадить хрестоподібно, і виголошує: Благословенний Бог наш, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

[3]. В суботи Великого посту в Тріоді є четверопіснці (що складаються з 6-ої, 7-ої, 8-ої і 9-ої пісні), виняток становить субота 1-го тижня Великого посту.

Кафизми 10-та, 11-та і 12-та.

Скорочена загальна схема виконання канону у вівторок (якщо один канон Мінеї):

Співається ірмос 1-ої пісні канону з Мінеї і стих (на 4): «Господь, царює повік віку». Читаєть – 1-ий тропар канону Мінеї.

Хор: «То повернув на них Господь...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Слава». Читець – 3-ій тропар.

Хор: «І нині». Читець – Богородичний канону Мінеї.

Далі – «швидко» 2-га біблійна пісня: «Слухайте, небеса, і промовляйтему...» (повністю) [1].

Потім хор співає ірмос 2-ої пісні Тріоді (трипісонець по вівторках складається з 2-ої, 8-ої і 9-ої пісень), на 2-ий глас: «Бачите, бачите...» і потім – «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», і читається тропар Тріоді.

Перед наступними двома тропарями також співається: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі».

Перед Богородичним співається: «Пресвята Богородице, спаси нас».

Після Богородичного хор: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», і промовляє тропар 2-го трипіснця.

Так само і перед наступним тропарем.

Потім хор: «Слава». Читець – Троїчний.

Хор: «І нині». Читець – Богородичний.

Хор: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі». Читець – тропар.

Хор – ірмос 2-го трипіснця, глас 5-ий: «Бачите, бачите...». У вівторок на 2-ій пісні два ірмоса: один (2-го гласу) – на початку, другий (5-го гласу) – на катавасію.

Наступні пісні канону, з 3-ої по 9-ту, виконуються як в понеділок.

Після 3-ої пісні – сідальний Мінеї. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак Мінеї.

Світільний у вівторок має закінчення: «... молитвами, Господи, Предтечі Твого, і спаси мене». На «Слава» та «І нині» закінчення ті ж, що і в понеділок.

На стиховні стихири Тріоді, глас 3-ій (зі звичайними приспіваними). «Слава: і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Богородице, Заступнице всіх...». Інше – як в понеділок.

Часи 1-ий, 3-ій, 6-ий і 9-ий звершуються як в понеділок.

На 1-му часі – кафизма 13-та; на 3-му часі – 14-та; на 6-му часі – 15-та; на 9-му часі – 16-та.

На 6-му часі – 1-ий прокимен, глас 4-ий: «Вислухай голос моління мого, Царю мій і Боже мій»; стих: «Вислухай слова мої...». 2-ий прокимен, глас той самий: «Господи, не суди мене в ярості Твоїй і не карай мене у гніві Твоїм»; стих: «Помилуй мене, Господи...».

ЗОБРАЖАЛЬНІ. Детальний виклад порядку богослужіння зображальних і вечірні див. 3 березня.

Кондаки на зображальних:

У храмі Господньому – кондак храму, кондак дня, кондак мучеників; «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

У храмі Богородиці – кондак дня, кондак мучеників; «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак дня, кондак храму, кондак мучеників; «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Примітка. Кондак храму Предтечі не читається.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Тріоді, глас 2-ий – 3, і Мінеї, глас 8-ий – 3 (5 березня, мученика Конона). «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Паремії Тріоді читаються з прокимнами: 1-ий прокимен, глас 6-ий: «Господи, Боже мій! Я на Тебе надіюся, спаси мене», стих: «Від усіх гонителів моїх визволи мене»; 2-ий прокимен, глас 5-ий: «Господи Боже наш, яке величне ім'я Твоє по всій землі», стих: «Слава Твоя піднеслася вище небес».

Стихири на стиховні Тріоді, глас 8-ий (зі звичайними приспіваними). «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той самий: «О преславне чудо!..».

Закінчення вечірні – див. у понеділок ввечері 1-го тижня 3 березня.

ВЕЛИКЕ ПОВЕЧІР'Я з канонем прп. Андрія Критського за чином понеділка 1-го тижня 3 березня.

[1]. Стихи 2-ої біблійної пісні співаються тільки по вівторках святої Чотиридесятниці.

5 БЕРЕЗНЯ, середа

Мч. Конона Ісаврійського (I). Мч. Онисія (I). Мч. Конона, градаря (землероба) (III). Прп. Марка (V). Прп. Ісихія (бл. 790). Мц. Іраїди. Мч. Євлогія, що в Палестині. Мч. Євлампа.

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. II, 3 – 11. На веч.: Бут. I, 24 – II, 3. Притч. II, 1 – 22.

Детальний виклад порядку богослужіння ранньої і часів див. 3 березня.

РАННЯ звершується, як зазначено в понеділок.

Особливості: до першого Троїчного тропаря закінчення: **«Свят, свят, свят єси, Боже наш, силою Хреста Твого збережи нас, Господи».**

Кафизми 19-та, 20-та і 1-ша. Трипісонець складається з 3-ої, 8-ої і 9-ої пісень.

1-а пісня канону співається так само, як у вівторок (ірмос Мінеї і тропарі зі стихами на 4).

2-га пісня не співається.

3-тя пісня співається подібно до 1-ої в понеділок (оскільки з'єднується з трипіснцями).

Пісні з 4-ої по 9-ту співаються, як в понеділок.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобних, глас 8-ий. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак преподобних, глас 4-ий.

До Світільного перше закінчення: **«... силою, Господи, Хреста Твого і спаси мене».**

На стиховні стихири Тріоді, глас 8-ий (зі звичайними приспіваними). «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той самий. Інше – як в понеділок.

ЧАСИ звершуються як в понеділок.

На 1-му часі – кафизма 2-га, на 3-му часі – 3-тя, на 6-му часі – 4-та, на 9-му часі – 5-та.

На 6-му часі 1-ий прокимен, глас 4-ий: «Славитиму Тебе, Господи, всім серцем моїм»; стих: «Буду веселитися й хвалитися Тобою». 2-ий прокимен, глас 6-й: «Праведний Господь, і любить правду. На праведних дивиться лице Його»; стих: «На Господа я надіюся, як же ви кажете душі моїй...».

ЗОБРАЖАЛЬНІ. Детальний виклад порядку зображальних 3 березня.

Кондаки на зображальних:

У храмі Господньому – кондак денний: «Вознісся на Хрест...», кондак Мінеї, глас 3-ій: «Чистотою поживши на землі...». «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...», а кондак храму опускається.

Кондаки в храмі Богородиці і святого – в тому ж порядку, що і в понеділок.

Зразок звершення послідовності зображальних в середу і п'ятницю (перед Літургією Ранішосвячених Дарів).

Після молитви прп. Єфрема Сиріна з 16 поклонами читається кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» священник – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів). Молитва: «Всесвята Тройце...». На солії при закритих царських вратах звершується відпуст наступним чином, священник (або диякон): «Премудрість». Хор: співає «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Священник: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...».

Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава: і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Священник виголошує відпуст: «Христос, істинний Бог наш...». Хор «Господи, помилуй» (тричі). Многоліття, за традицією, не співаються. Священник повертається у вівтар.

Практика служіння літургії Ранішосвячених Дарів священницьким чином

Примітка. Літургія Ранішосвячених Дарів звершується по середах і п'ятницях Великого посту, а на п'ятому тижні посту – і в четвер (коли на «Маріїному стоянні» читається Великий покаянний канон прп. Андрія Критського) і в понеділок, вівторок та середу Страсного тижня, храмове або поліелейне свято, які випадають на 2-му, 3-му, 4-му, 5-му, 6-му тижні, окрім суботи та неділі. Але, в силу різних обставин, вона може служитися і в інші дні Святої Чотиридесятниці, за винятком тих днів, коли за уставом належить служити повну літургію.

Звершення даної літургії в інших випадках, наприклад, заради поховання або поминання покійних, буде неприпустимим і невиправданим порушенням Уставу, оскільки за сучасною практикою на Літургії Ранішосвячених Дарів немає самих важливих і дієвих поминань: в кінці анафори (Євхаристійного канону) та виїмання частини в пам'ять спочилих і опусканням їх в Кров Христову. Саме тому, що Літургія Ранішосвячених Дарів не може бути заупокійною, в її чинопослідуванні не передбачається виголошення заупокійної ектенії і приєднання будь-яких заупокійних співів (за винятком стихир на вечірні на «Господи, звизаю...» в п'ятницю 2-го, 3-го і 4-го тижнів, оскільки в суботи цих тижнів відбувається поминання спочилих).

За своїм призначенням Літургія Ранішосвячених Дарів тісно пов'язана з Великим постом, святою Чотиридесятницею. Древність посту вказує і на древність богослужіння, яке суто відносилось до цього священного періоду життя Церкви.

Якщо випаде потреба звершити заупокійну Літургію з понеділка до п'ятниці у зв'язку із упокоєнням священнослужителя, необхідно отримати благословення правлячого єпископа на її служіння.

Літургія Ранішосвячених Дарів має такі особливості: в ній немає Проскомидії; літургії передують 3-й, 6-й, 9-й часи з послідуванням Зображальних. Свт. Симеон Солунський, говорячи про послідування Зображальних, зазначає: «Послідування Зображальних так називається тому, що зображує певним чином священну літургію...». До цього слід додати, що зображальні і за значенням своїм доволі близькими є до Божественної літургії, сповна виправдовують свою назву – «пролітургія», тобто служба, яка звершується перед літургією, або замість неї. Після відпусту зображальних розпочинається вечірня, яка замінює початкову частину літургії оголошених (остання її частина є і в Літургії Ранішосвячених Дарів); На літургії вірних немає молитов і піснеспівів, що відносяться до приготування і перетворення Святих Дарів.

Для кожної літургії Ранішосвячених Дарів священник заготовляє святою Агнця на проскомидії **попередньої літургії в неділю.**

Примітка. Священник приготує себе до звершення Літургії Ранішосвячених Дарів тими молитвами, що й перед повною літургією, а також виконує всі інші вимоги.

Перед Літургією Ранішосвячених Дарів вхідні молитви відбуваються так: з початком співу «У Царстві Твоєм...» відкривається завіса; священник і диякон боковими дверима виходять з вівтаря до Царських врат і, вчинивши перед ними три поясних поклони, здійснюють звичайний початок та іншу послідовність вхідних молитов. Потім підходять до ікони Спасителя, читаючи тропар: «Пречистому Образу Твоєму...», роблять два земних поклони (так за Уставом; однак, за усталеною практикою, поклони робляться поясні), цілують ікону і роблять третій земний поклін. У такому ж порядку вони кланяються і цілують ікону Богородиці, читаючи тропар: «Богородице, Ти є джерело милосердя!...». Також кланяються і цілують ікони храму і свята (якщо є). До складу вхідних молитов входять ті ж молитви, що і на повній літургії, **за винятком: «Господи, простягни руку Твою...»**, якою подається від Господа допомога на звершення Безкровної Жертви. Клобуки та камілавки прийнято знімати, як і перед повною літургією, при цілуванні святих ікон. Після поклоніння святим іконам священник і диякон, ставши перед царськими вратами, читають: «Полегли, прости...» і роблять один поясний поклін. Потім, повернув-

шись до народу, творять також поясний поклін, просячи прощення, і входять у вівтар.

Після входу у вівтар священнослужителі двічі поклоняються перед святим престолом доземно, цілують престіл, Хрест на ньому, Євангеліє і, зробивши третій поклін, кланяються один одному, а потім одягаються в священничі одяжі (**молитви на одягання облачення не читаються**). Священнослужителі облачаються до відпусту Зображальних. Священник благословляє рукою кожен частину облачення, цілує на ній хрест і промовляє тихо: «Господу помолімся». По завершенні зображальних священник на соліі чинить відпуст і повертається у вівтар.

Священник з дияконом роблять три малих поклони перед святим престолом і моляться: «Боже, очисти мене грішного». Диякон мовчки приймає благословення від священника, виходить північними дверима на солю і, помолвшись, виголошує: «Благослови, владыко». Священник, стоячи перед престолом і творячи хрест Євангелієм, промовляє початковий виголос: «Благословенне Царство...». Хор: «Амінь». Читець: «Прийдіть, поклонімся...» (тричі) і 103-й (початковий) псалом: «Благослови душе моя Господа». Під час читання псалма священник тихо читає з непокритою головою перед царськими вратами світільничні молитви, **починаючи з 4-ї: «Ти, в невмкних піснях і безупинних славословеннях святими Силами оспівуваний...».** **Три перші молитви тут не читаються**, оскільки вони будуть прочитані пізніше.

Після виконання псалма – Велика ектенія.

Хор співає: «Господи, помилуй» великопостовим розспівом. Під час ектенії священник читає (тихо) молитву 1-го антифону (1-у світільничну молитву): «Господи Милосердний і Милостивий...». По закінченні ектенії священник виголошує: «Бо Тобі належить усяка слава...». **Кафизма 18-та**, особливість читання якої полягає в тому, що після кожного антифону кафизми на вечірні Літургії Ранішосвячених Дарів виголошується мала ектенія.

Під час 1-го антифону священник відставляє Євангеліє, що лежить на святому антимиці, на праву сторону престолу, розкриває антимиці і поставляє на нього дискос, відкриває дарохранительницю, яка стоїть на горньому місці престолу і, зробивши з дияконом **земний поклін** (в деяких храмах – два земні поклони), покладає із благоговінням Ранішосвячений Агнець на дискос (в деяких храмах – за допомогою копія і лжиці), після чого творить земний поклін. До цього часу читець закінчує перший антифон: **«Слава: і нині...».** **«Алилуя» (тричі).** Диякон виголошує малу ектенію, під час якої священник у вівтарі читає (тихо) молитву 2-го антифону (2-гу світільничну молитву): «Господи, не суди нас в ярості Твоїй і не карай нас у гніві Твоєму...». Після закінчення ектенії священник виголошує: «Бо Твоя влада...». Хор: «Амінь». Читець – 2-й антифон кафизми.

Під час 2-го антифону звершується кадіння Святого Агнця, що знаходиться на престолі. Після виголосу «Бо Твоя влада і Твоє є Царство...» священник і диякон доземно вклоняються перед Святими Дарами. Потім Священник з кадилом, диякон зі свічкою тричі здійснюють кадіння навколо престолу. По закінченні кадіння обоє знову поклоняються перед Святими Дарами. Диякон виголошує малу ектенію, під час якої священник читає (тихо) молитву третього антифону (третю світільничну молитву): «Господи Боже наш, пом'яни нас, грішних і негідних рабів Твоєх...». Після закінчення ектенії Священник виголошує: «Бо Ти Благий і Людинолюбний Бог е...». Хор: «Амінь». Читець – 3-й антифон кафизми.

Під час 3-го антифону відбувається перенесення Святого Агнця на жертвник. Священник творить **земний поклін** перед Святими Дарами (в деяких храмах – два земні поклони), потім, тримаючи дискос перед собою. Перед священником йде диякон зі свічкою в лівій руці і кадилом у правій, **переносить дискос на жертвник, йдучи через горне місце.** У цей час всі, **що моляться у вівтарі стають на коліна.** За благочестивим звичаєм, під час читання третього антифону всі, хто молиться в храмі, також схиляють коліна. Священник біля жертвника вливає в чашу вино з водою, кадить спочатку звідцю, ставить її на дискос, потім кадить малі покрівці, покриває ними, як звичайно, дискос і чашу (потир). Потім, обкадивши великий воздух, покриває ним дискос і чашу разом, **не вимовляючи ніяких проскомидійних молитов.** При кожному священнодійстві священник **промовляє тільки: «Господу помолімся»,**

«Господи, помилуй». Після покриття воздухом священних осудів священник тихо виголошує: **«Молитвами святих отців наших, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас»**. Диякон ставить запалений підсвічник на жертвник, якщо це ставник, то перед жертвником, і далі перед Святими Дарами і промовляє: «Амін». Священник кадить Святі Дари і творить **земний поклін**.

Після перенесення Святих Дарів на жертвник, диякон виголошує малу ектенію, а священник повертається до престолу, згортає антимінс і знову покладає на нього Євангеліє і після закінчення ектенії виголошує: «Бо Ти є Бог наш, Бог, щоб милувати і спасати...». Хор: «Амін».

Після кафизми співається «Господи, взиваю...» (Пс. 140-141). Стихири на 10: Тріоді – 6 і Мінеї (перша стихира двічі), тобто з наступного дня – 4. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї. Під час співу стихир відбувається звичайне кадіння всього храму.

Під час співу останньої стихир на «Слава: і нині» відкриваються царські врата і звершується **вхід з кадилом**. Якщо на Літургії Ранішосвячених Дарів є за Уставом читання Євангелія (наприклад, в храмове або полілейне свято, в перші три дні Страсної седмиці), то **вхід звершується з Євангелієм**. Диякон бере кадило і просить у предстоятеля благословення: «Благослови владико кадіння». Священник, благословляючи кадило, осіняє його хресним знаменням і читає молитву: «Кадіння Тобі приносимо...». Отримавши благословення, диякон одночасно зі священником осіняє себе хресним знаменням, цілує престіл, та йде перед священником через горне місце північними дверима на солію слідом за двома свічконосцями. При цьому проходячи через горне місце, свічконосці, диякон та священник осіняють себе хресним знаменням, кланяються предстоятелю, котрий відповідає взаємним поклоном. За іншою практикою, саме під час взаємного поклоніння на горньому місці диякон, підносячи кадило, просить у предстоятеля благословення: «Благослови, владико кадіння...», а священник читає молитву на благословення кадіння.

Вийшовши з вітваря, священник стає на амвоні, навпроти царських врат, а диякон стає з правого боку від нього, свічконосці біля намісних ікон Спасителя і Богородиці. Всі одночасно хрестяться. Диякон і свічконосці кланяються предстоятелю. Потім диякон, схиливши голову і тримаючи трьома пальцями орач, як під час виголошення ектенії, повернувшись до священника тихо промовляє: «Господу помолимося». Священник тихо читає молитву входу: «Ввечері, вранці, опівдні...». Диякон обкаджує царські врата, намісні ікони Спасителя і Богородиці, потім обкаджує предстоятеля, показує орачем на схід і схиливши голову, тихо промовляє: «Благослови, владико святий вхід». Священник благословляючи, тихо промовляє: «Благословенний вхід святих твоїх завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків» Диякон відповідає: «Амін».

Диякон: «Премудрість, станьмо побожно», заходить у вітвар царськими вратами, кадить престіл, горне місце і стає з лівої сторони престолу, лицем до заходу, кадячи предстоятелю, котрий входить також до вітваря. Хор співає гімн: «Світло Тихе...». Під час співу цього старовинного гімну, священник осіняє себе хресним знаменням і творить поясний поклін, підходить та цілує ікону Спасителя, яка знаходиться збоку, біля царських врат, потім знову хреститься і кланяється перед цією іконою. Далі, за сучасною практикою, священник повертається лицем на захід і благословляє свічконосців, котрі в цей час стають на солії, навпроти царських врат, лицем на схід. Свічконосці поклонившись предстоятелю та один одному, заходять дияконськими дверима до вітваря. В той час священник підходить до іншої сторони царських врат, хреститься і цілує ікону Божої Матері, потім знову хреститься і кланяється перед цією іконою. Слід зазначити, що 2 глава Типікону пропонує священнику на вході цілувати «святі двері», тобто царські врата, однак, за традицією нашої церкви, по боках врат вішаються невеликі образи Спасителя і Богородиці. На вході саме їх і цілує предстоятель. Після цього він заходить у вітвар, цілує одночасно з дияконом престіл і разом з ним йде на горне місце. Туди ж підходять і свічконосці. Всі одночасно хрестяться на схід, диякон і свічконосці вклоняються предстоятелю, в свою чергу священник кланяється до них. Свічконосці погасивши свічки, повертаються на свої місця, до того ж один з них бере кадило в диякона.

Священник з дияконом стоять на горньому місці лицем

на захід (священник справа, диякон зліва). Диякон голосно виголошує: «Будьмо уважні». Священник благословляючи правою рукою виголошує: «Мир усім». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість». Читець: виголошує прокімен Тріоді (за звичайним чином). Всі прокімени та паремії надруквані в Пстових тріодях. Після виконання прокімна (зі стихом) диякон: «Премудрість». Читець виголошує назву 1-ої паремії Тріоді: «Буття читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читається перша паремія Тріоді (**царські врата закриваються**). Після закінчення паремії диякон: «Будьмо уважні», **царські врата відкриваються**. Співається другий прокімен Тріоді, після виконання якого диякон виголошує: **«Повеліть!»**. Священник при служінні **без диякона слово «Повеліть!» не виголошує**. Священник, взявши обома руками кадило і підсвічник зі свічкою, стоячи обличчям до престолу, творить ними над Євангелієм знак Хреста і голосно виголошує: «Премудрість, станьмо побожно». Після цього, повернувшись **на захід, до народу**, він підносить свічку з кадилом і виголошує: «Світло Христове просвітлює усіх». У цей час ті, що моляться, через глибоке благоговіння перед Господом Ісусом Христом – Світлом істини, схиляються до землі.

Читець виголошує назву 2-ої паремії Тріоді: «Притч читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читається друга паремія Тріоді (**царські врата закриваються**). Після закінчення паремії царські врата, за звичаєм, відкриваються. Священник, благословляючи читця, промовляє: «Мир тобі». Диякон: «Премудрість». І слідує спів стихів великого прокімна: «Нехай піднесеться молитва моя...».

«Нехай піднесеться молитва моя...» – давній великий прокімен великопстових урочистих служб. Тому Устав вказує читцю, на відміну від паремійних прокімнів, не виголошувати його, а співати (схема виконання така ж, як і у всіх великих прокімнів).

Після прочитання паремій, священник промовляє: «Мир тобі». І диякон: «Премудрість». Читець: «Нехай піднесеться молитва моя...». Тоді співці правого і лівого хору, і присутні на Богослужінні люди стоять на колінах молячись. І після співу читця, 1-ий хор співає також: «Нехай піднесеться молитва моя...» Читець та інша частина хору, і всі присутні, стоять на колінах, поки не доспівають. Потім читець співає 1-ий стих: «Господи, взиваю до Тебе, висулай мене...» І після співу стиха, співає 2-ий хор: «Нехай піднесеться молитва моя...» Тоді читець, і 1-ий хор, і всі присутні в храмі припадають на коліна. Також читець співає 2-ий стих: «Постав, Господи, охорону устам моїм...». І 1-ий хор знову співає: «Нехай піднесеться молитва моя...». І читець, і 2-ий хор, і всі присутні, знову схиляють коліна. І читець співає третій стих: «Не прихили серця мого...», і 2-ий хор співає: «Нехай піднесеться молитва моя...». І читець, і 1-ий хор, і народ схиляє коліна. І знову читець співає: «Нехай піднесеться молитва моя, наче кадіння перед Тобою...». І тоді обидва хори, і всі присутні в церкві люди припадають на коліна, і стоять, поки читець співає. І піднявшись, доспівають на кліросі: «...піднесення рук моїх – як жертва вечірня».

Священник під час співу цих стихів, стоячи (стоять і всі священники, які звершують соборне служіння) перед престолом, звершує кадіння. При співі на кліросі «Нехай піднесеться молитва моя...» після стиха: «Не прихили серця мого...» священник переходить до жертвника і кадить перед жертвником. Потім віддає кадило диякону і, **благоговійно вклонившись святині (поясний поклін)**, відходить до престолу. При заключному співі «Нехай піднесеться молитва моя...» **предстоятель (і всі священники, які звершують соборне служіння) схиляють коліна перед престолом**, а диякон продовжує кадити Святі Дари до закінчення співу.

Після закінчення співу «Нехай піднесеться молитва моя...» священник, за звичаєм, промовляє молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). На цьому, власне, вечірня закінчується. Коли є читання Апостола та Євангелія, то одразу за молитвою – прокімен, Апостол, алілуарій і Євангеліє, якщо є за Уставом. Якщо ж немає Апостола і Євангелія, царські врата закриваються. **На Страсному тижні читається тільки Євангеліє**. Ектенія «Промовмо всі...». Священник розгортає повністю святий антимінс. За традицією Православної Церкви України **ектенія за оголошених опускається**. Також із середи 4 тижня Великого посту **опускається ектенія і молитва за тих, хто готується до Святого Просвічення (Хрещен-**

ня). Після цього починається літургія вірних. Священник тихо читає першу молитву вірних: «Боже Великий і Хвальний...». Тоді диякон виголошує ектенію: «Заступи, спаси, помилуй...». Священник тихо читає другу молитву вірних: «Владико Святий і Преблагий...». Виголос священника є завершенням таємної молитви. **Коли священник служить без диякона, він, так само, як і на повній літургії, виголошує тільки перше і останнє прохання другої ектенії.** Але не буде помилкою, якщо він виголосить ектенію повністю. Після виголосу диякона: «Заступи, спаси, помилуй...» хор співає: «Господи, помилуй!» і диякон виголошує «Премудрість». Цим виголосом віруючим нагадується про особливу важливість подальшого Богослужіння, про час перенесення Ранішосвячених Святих Дарів із Жертовника на Престіл. Священник проголошує закінчення другої молитви вірних: **«Через Дар Христа Твого...».**

На Літургії Ранішосвячених Дарів замість Херувимської пісні співається особливий піснеспів: «Нині сили Небесні з нами невидимо служать...». Під час співу цієї древньої пісні відкриваються царські врата. Диякон заходить північними дверима у вівтар і, взявши кадило, кадить святий престіл, жертовник, вівтар, а також священників і дияконів. **Іконостас і присутніх вірних диякон не кадить.** При звершенні каділля диякон тихо читає 50-ий псалом. Потім священник, стоячи з дияконом перед престолом, здіймає руки вгору і молиться: «Нині сили Небесні...» (тричі), і цілує престіл. Потім йде до жертовника, тричі кланяється зі словами: «Боже, очисти мене грішного», тричі кадить Святі Дари і, віддавши кадило диякону, покладає на його плече воздух. А сам правою рукою бере дискос і тримає його на рівні чола, в ліву руку бере чашу та тримає її біля грудей і переносить Святі Дари з жертовника на престіл, виходячи північними дверима і входячи у вівтар Царськими вратами. Диякон йде перед священником обличчям до Святих Дарів з кадилом і кадить часто, а перед дияконом, як і на повній Літургії, йдуть свічконосці. **Ніяких зупинок на солі і поминань немає.** Проте існує практика, коли священник проходячи через Царські врата, тихо промовляє: «З вірою і любов'ю приступимо...». Під час проходження священником через солію всі моляться і стають на коліна, схиливши голову до землі. Після входу у вівтар священник ставить Святі Дари на антимінс. Ті, що моляться, встають, хор співає: «З вірою і любов'ю приступимо...». Священник відкладає покривці, покриває воздухом (попередньо обкадивши його) Святі Дари і кадить їх. **Під час цих священнодійств нічого не промовляється.** Диякон мовчки приймає благословення від священника.

Після закінчення співу «З вірою і любов'ю...» б'ються **три великих поклони.** При цьому священник виголошує у вівтарі молитву прп. Єфрема Сиріна. Слід зазначити, що в Типіконі немає вказівок на виголошення в цьому місці служби молитви прп. Єфрема Сиріна, але звичай читання її є дуже поширеним. Царські врата зачинаються, завіса закривається наполовину. Диякон виголошує ектенію «Доповнимо вечірню молитву нашу Господу...». Виголос: «І сподоби нас, Владико...». Хор: «Отче наш...». Священник: «Бо Твоє є Царство...». Хор: «Амінь». Священник: «Мир всім». Хор: «І духови твоєму». Диякон: «Голови наші вклонімо перед Господом». Хор: «Тобі, Господи». Священник: «Благодаттю, милосердям...». Хор протяжно співає: «Амінь».

Закривається повністю завіса царських врат. Диякон: «Будьмо уважні». Священник вкладає праву руку під воздух, «з благоговінням і страхом» доторкаючись до Святого Агнця, і виголошує: **«Ранішосвячене Святее святим».** Хор: «Єдиний Святий...» і запричастний стих: «Споживіть і пізнайте, що благий Господь», «Алилуя» (тричі). **Якщо читалися Апостол і Євангеліє святого, то співається і прічасний святого.**

Священник відкладає воздух і знімає звіздицю. Диякон входить у вівтар і промовляє: «Розломи, владико, Святий Хліб». Священник зі словами: «Розломлюється і розділяється Агнець Божий...», роздроблює Святий Агнець на чотири частини і вкладає частинку з найменуванням «ІС» в потир, нічого не промовляючи. Теплоота вливається в потир теж в мовчанні. Тоді священник ділить частину з написом «ХС» і промовляє: «Дияконе, приступи». Диякон, підійшовши, чинить поклін, побожно прохаючи прощення, і промовляє: «Ось приступаю...», після чого священник подає часточку Святих Таїн диякону і промовляє: «Священнодиякону (ім'я) подається...». Диякон приймає Святий Хліб на долоню правої руки, підкладаючи ліву руку під неї, далі цілує руку священника, відходить за святий престіл і, вклонивши голову, молиться: «Вірую, Господи, і визнаю...». Так само священник промовляє: «Чесне, і Пресвяте, і Пречисте...», після чого, взявши одну часточку Святих Таїн, вклоняє голову і молиться: «Вірую, Господи, і визнаю...». І так причащаються з великою обережністю. Тоді Священник бере губку і, обтираючи руку, тричі промовляє: «Слава Тобі, Боже». Поцілувавши губку, кладе її на місце.

Особливістю причащення є те, що коли Літургія Ранішосвячених Дарів звершується священником з дияконом, **то диякон, прийнявши частину Святих Таїн, не випиває з чаші і не споживає антидору,** оскільки він здійснює це після споживання Святих Дарів. **Так само чинить священник, якщо служить без диякона.** Священник промовляє молитву подяки: «Дякуємо Тобі, Спасителю всіх, Богу...».

Диякон кладе до чаші часточки з дискоса, покриває чашу покривцем, кладе звіздицю і другий покривець на дискос, тричі вклоняється, відкриває катапетасму і відчиняє царські врата. Вклонившись побожно один раз, диякон бере від священника святую чашу, підходить до Царських врат, звертається до народу і, підносячи чашу, виголошує: «Зі страхом Божим, вірою і любов'ю приступіть». Хор: «Благословлю Господа повсякчас, хвала Його в устах моїх». Причащення народу відбувається за звичайним чином. Священник: «Спаси, Боже, людей Твоїх...». Хор: **«Хліб Небесний і Чашу Життя споживіть і пізнайте, що благий Господь».** «Алилуя» (тричі). Перед віднесенням на жертовник священник тричі кадить Святі Дари, **але слова: «Вознесися на небеса, Боже ...» не промовляє.**

Після виголосу священника «Завжди, нині і повсякчас...» – Хор: «Нехай наповняться уста наші...». Після заамвонної молитви: «Владико Вседержителю, Ти все творіння премудро сотворив...» хор співає: «Амінь». «Нехай буде ім'я Господнє...» (тричі). «Слава: і нині». Псалом 33-ий: «Благословлю Господа...». Під час читання або співу тридцять третього псалма священник роздає антидор, що зберігався з повної літургії, для всіх, хто був присутній. Потім священник, благословляючи народ, виголошує: «Благословення Господнє на вас...». Хор: «Амінь». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава: і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Священник **творить відпуст, на якому після апостолів згадує свт. Григорія Двоєслова, святого храму (якщо є) і святого наступного дня. Якщо літургія Ранішосвячених Дарів служилася з нагоди поліелейного свята, то на святковому відпусті спочатку згадується поліелейний святий, а потім святий наступного дня.** Хор співає уставне многоліття. Далі читаються молитви подяки після святого Причастя із тропарем свт. Григорія Двоєслова.

ВЕЛИКЕ ПОВЕЧІР'Я з третьою частиною канону прп. Андрія Критського звершуємо за зразком понеділка першого тижня Великого посту.

6 БЕРЕЗНЯ, четвер

Мчч. 42 в Амморії: Костянтина, Аетія, Феофіла, Федора, Мелісена, Каліста, Васою та інших з ними (бл. 845). Знайдення чесного Хреста і цвяхів св. царицею Оленою в Єрусалимі (326). Прмч. Конона і сина його Конона (270 – 275). Прп. Аркадія Кіпрського (бл. 361).

Ікон Божої Матері Ченстоховської, Шестоківської і «Благодатне небо».

На 6-му часі: Іс. II, 11 – 21. На веч.: Бут. II, 4 – 19. Притч. III, 1 – 18.

Детальний виклад порядку богослужіння ранньої і часів див. 3 березня.

РАННЯ. Особливості служби: до першого Троїчного – закінчення: «Свят, свят, свят еси, Боже наш, молитвами святих апостолів Твоїх і святителя Миколая, помилуй нас».

Кафизми 6-та, 7-ма і 8-ма.

Триписнець складається з 4-ої, 8-ої і 9-ої пісень.

Порядок співу канону при службі одного малого святого: 1-ша пісня канону співається так само, як у вівторок. **2-га пісня не співається.** 3-тя пісня співається так само, як в понеділок. 4-та пісня, внаслідок наявності в ній двох триписнців, співається подібно до 1-ої пісні в понеділок. Пісні 5-та, 6-та, 7-ма, 8-ма, 9-та співаються так само, як в понеділок.

Після 3-ої пісні – кондак і сідалний Мінеї мучеників, глас 4-ий. «Слава: і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників Мінеї, глас 2-ий. Якщо в Мінеї кондака у рядового святого немає, то після 6-ої пісні співається мученичний Октоїха (див. у сідалній після 1-го стихослів'я в додатку Тріоді) [1].

До світільного перше закінчення: «...молитвами, Господи, апостолів Твоїх і святителя Миколая, і спаси мене».

На стиховні стихири Тріоді, глас 3-ій (зі звичайними приспівами). «Слава: і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Богородице, Заступнице всіх...».

Все інше – як в понеділок.

ЧАСИ звершуються як в понеділок.

На 1-му часі – кафизма 9-та; на 3-му часі – 10-та; на 6-му часі – 11-та; на 9-му часі – 12-та.

На 6-му часі – 1-ий прокимен, глас 1-ий: «Коли поверне Господь з неволі народ Свій»; стих: «Сказав безумний у

серці своїм: Бога нема». 2-ий прокимен, глас 4-ий: «Господи, хто може жити в оселі Твоїй?»; стих: «Той, хто ходить непорочно і чинить правду».

Детальний виклад порядку богослужіння зображальних і вечірні див. 3 березня.

На зображальних порядок кондаків див. у понеділок 3 березня.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Тріоді, глас 2-ий – 3, і Мінеї, глас 4-й – 3 (з 7 березня сщмч. Херсонських) «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий: «Розп'ятого Христа...».

Прокимен, глас 4-ий: «Славитиму Господа, що просвітив мене»; стих: «Охорони мене, Господи, бо я на Тебе надіюся». Після 1-ої паремії прокимен, глас 4-ий: «Збережи мене, Господи, як зіницю ока»; стих: «Почуй, Господи, правду мою».

На стиховні стихири Тріоді, глас 4-ий (зі звичайними приспівами). «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той самий: «Коли Агниця і Мати Твоя побачила Тебе, Господи, на хресті розіп'ятим...».

Примітка: Якщо настоятель благословить звершувати службу на честь ікони Пресвятої Богородиці «Споручниця грішних», то поліелейне святкування варто перенести на суботу першого тижня Великого посту.

ВЕЛИКЕ ПОВЕЧІР'Я з четвертою частиною канону прп. Андрія Критського – за чином понеділка 1-го тижня (3 березня).

[1]. На думку В. Розанова (див. його «Богослужбний Устав Православної Церкви», с. 491), перед мученичним після 6-ої пісні читається стих: «Дивний Бог у святих Своїх, Бог Ізраїлів».

7 БЕРЕЗНЯ, п'ятниця

Священномучеників, що в Херсонесі були єпископами: Василя, Єфрема, Капітона, Євгенія, Єферія, Елпідія та Агафодора (IV). Прп. Павла Препростого (IV). Свт. Павла, спов., еп. Прусіадського (IX). Прп. Еміліана Італійського.

Ікони Божої Матері «Споручниця грішних».

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. III, 1 – 14. На веч.: Бут. II, 20 – III, 20. Притч. III, 19 – 34.

Детальний виклад порядку богослужіння ранньої і часів див. 3 березня. Після заамвонної молитви співається молебний канон вмч. Феодору Тирону і благословляється коливо.

НА РАННІЙ до першого Троїчного приспів: «Свят, свят, свят еси, Боже наш, силою Хреста Твого збережи нас, Господи».

Кафизми 13-та, 14-та і 15-та.

Триписнець складається з 5-ої, 8-ої і 9-ої пісень.

Порядок співу канону при службі одного малого святого: 1-ша пісня канону співається так само, як у вівторок. **2-га пісня не співається.** 3-тя і 4-та пісні співаються так само, як в понеділок. 5-та пісня співається подібно до 1-ої в понеділок.

Після 3-ої пісні – сідалний Мінеї (священномучеників), глас 3-ій. «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

6-та пісня співається спочатку, від стиха: «До Господа Бога взивав я у скорботі моїй...» і до «Шанувальники суєтних і неправдивих богів...» включно. Після цього стиха – 1-ий тропар канону Мінеї. Далі: «А я голосом хваління принесу Тобі жертву...», і 2-ий тропар канону Мінеї. «Слава» – 3-ій тропар канону Мінеї, «І нині» – Богородичний Мінеї. На катавасію – ірмос канону Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак Мінеї (священномучеників), глас 2-ий.

7-ма пісня співається спочатку, від стиха: «Благословен еси, Господи, Боже отців наших...» і до «Благословенний Ти, що бачить безодні...» включно. Після цього стиха співається ірмос канону Мінеї. Далі: «Благословенний Ти на пре-

столі...», і 1-ий тропар канону Мінеї. «Благословенний Ти на тверді...», і 2-ий тропар канону Мінеї. «Слава» – 3-ій тропар канону Мінеї, «І нині» – Богородичний Мінеї. 7-ма пісня ірмосом не закривається, але відразу співається 8-ма пісня.

Примітка. Спів 6-ої і 7-ої біблійних пісень повністю в цьому випадку є необхідним з тієї причини, що на ранній суботи 1-ої седмиці передбачається співання біблійних пісень не у великопостовій редакції, а за розділами Ірмологія «Господеві співаймо» або «Співаймо Господеві», в яких 6-та і 7-ма біблійні пісні повністю не виконуються, а, отже, протягом 1-го тижня посту були б повністю виконані не всі дев'ять біблійних пісень. Тому Типікон пропонує повністю співати 6-ту і 7-му пісні в п'ятницю (Типікон, гл. 49, в п'ятницю ввечері 1-го тижня, 2-е «зри»; гл. 48, 24 лютого, 9-та Маркова глава; гл. 48, 24 березня, 3-те і 4-те «зри»). У богослужінні субот 2-го, 3-го та 4-ого тижнів Великого посту 6-та і 7-ма біблійні пісні повинні повністю (у великопостовій редакції) виконуватися на ряду на ранній. У п'ятницю 5-го і 6-го тижня рекомендується чинити так само, як і на 1-ій седмиці Великого посту.

Пісні 8-ма і 9-та співаються так само, як в понеділок

До світільного перше закінчення: «... силою, Господи, Хреста Твого, і спаси мене».

На стиховні стихири Тріоді, глас 8-ий (зі звичайними приспівами). «Слава: і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той самий.

ЧАСИ звершуються як в понеділок.

На 1-му і 9-му часах у п'ятниці протягом всієї святої Чотиридесятниці кафизми не читаються. На 3-му часі – кафизма 19-та; на 6-му часі – 20-та.

На 6-му часі – 1-ий прокимен, глас 7-ий: «Возлюблю Тебе, Господи, кріпосте моя, Господь – твердиня моя»; стих: «Бог мій, Поміч моя». 2-ий прокимен, глас 6-ий: «Господи, Твердине моя і Спасителю мій»; стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповідає твердь...».

Детальний виклад порядку зображальних див. 3 березня. (закінчення зображальних див. 5 березня).

Порядок Кондаків на зображальних в храмі Господньому див. в середу, 5 березня; в храмі Богородиці і святого – див. в понеділок, 3 березня.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 5 березня.

На Вечірні з Літургією Ранішосвячених Дарів – кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: Тріоді самогласний дня, глас 5-ий: «Прийдіть, вірні...» (двічі), мученичний Октоїха, глас 3-ій – 4 [1], і вмч. Феодора Тирона (з Тріоді), глас 2-ий – 4. «Слава» – вмч. Феодора, глас 6-ий: «І нині» – догматик, глас 3-ий: «Як нам не дивуватися...».

Вхід з кадиллом. «Світло Тихе». Читання паремій Тріоді (прокимен 1-ої паремії, глас 5-ий: «Вислухає тебе Господь в день скорботи»; стих: «Захистить тебе ім'я Бога Якова». Прокимен 2-ої паремії, глас 6-ий: «Піднесися, Господи, силою Твоєю! Будемо співати й прославляти могутність Твою»; стих: «Господи, силою Твоєю звеселиться цар»). «Нехай піднесеться молитва моя...», та інше послідування Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

Після заамвонної молитви священник з дияконом виходять на солію до приготованого столу, на якому стоїть блюдо з коливом, і звершують чин молебного співу великомученику Феодору Тирону. Читець – псалом 142-ий: «Господи, почуй молитву мою...». На «Бог Господь» – тропар вмч. Феодора, глас 2-ий: «Великої віри взірець...». «Слава» – той самий тропар, «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Всі незбагненні, всі преславні Твої, Богородице, таїнства...». Читець – псалом 50-ий. Під час псалма відбу-

вається кадіння. За звичаєм, диякон кадить навколо столу з коливом і священнослужителів.

Примітка. Устав дає такі вказівки щодо кадіння: «...Псалом 50-ий. І кадить священник коливо, і настоятеля, і хори, за чином» (Типікон, гл. 49, в п'ятницю ввечері [1-го тижня]).

Після 50-го псалма – співається канон вмч. Феодора, глас 8-ий, на 4 (без ірмосів). Хор співає заспіви: «**Святий великомученику Федоре, моли Бога за нас**» до двох перших тропарів канону, потім «**Слава, І нині**». А священник, за звичаєм, читає тропарі канону.

Після 6-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава: і нині» – кондак вмч. Феодора, глас 8-ий.

Після 9-ої пісні замість «Достойно» – ірмос 9-ої пісні: «Тебе, Невіснуну Матір...».

Читець: Трисвяте до Отче наш. Після «Отче наш...» – виголос: «Бо Твоє є Царство...», і тропар вмч. Феодора, глас 2-ий: «Великої віри взірець...». «Слава» – кондак вмч. Феодора, глас 8-ий: «Віру Христову...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе всі грішні мають заступницею...». Диякон: «Господу помолимось». Хор: «Господи, помилуй».

Священник читає молитву над коливом. Хор: «Аміль». «Нехай буде благословенне ім'я Господнє...» (тричі). Псалом 33-ий: «Благословлю Господа...». Відпуст за звичаєм.

Примітка. «І входимо в трапезу, і споживаємо вина та елею, заради святого. Це прийняли в Лаврі преподобного отця нашого Сави, і кіновії преподобного великого Євфимія: але не творимо цього нині через чесність днів, однак їмо варення зі сливами без елею...: а ті, хто може перебувають у сужоїдінні, як і в середу» (Типікон, гл. 49, «В п'ятницю ввечері [1-го тижня]»).

[1]. У службі Октоїха 1-7 гласів 1-ий мученичний знаходиться в 1-ій групі стихир на «Господи, взиваю» (див. в Октоїху в п'ятницю ввечері); інші три мученичні – у 2-ій групі стихир. [У службі 8-го гласу розташування текстів інше: в 1-ій групі стихир на «Господи, взиваю» дано 3 мученична, а четвертого мученична немає (2-га група стихир не містить мученичних). Таким чином, при звершенні служби Октоїха 8-го гласу слід співати мученичні 1-ої групи стихир, повторюючи перший з них: «Мученики Господні...».]

8 БЕРЕЗНЯ, субота

Вмч. Феодора Тирона (бл. 306) (перехідне святкування в суботу 1-го тижня Великого посту). Прп. Феофілакта, спов., еп. Нікомидійського (842 – 845). Ап. Ерма (I). Сщмч. Феодорита, пресвітера Антіохійського (361 – 363). Прп. Дометія (363).

Літургія за чином свт. Іоана Золотоустого.

Євр., 303 зач., I, 1 – 12. Мк., 10 зач., II, 23 – III, 5.

Вмч.: 2 Тим., 292 зач., II, 1 – 10. Ін., 52 зач., XV, 17 – XVI, 2.

Звершується служба вмч. Феодора Тирона (з Тріоді).

ВЕЛИКЕ ПОВЕЧІР'Я без поклонів:

Після 1-го Трисвятого – тропар вмч. Феодора, глас 2-ий. «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Вище всякого розуму...».

Після 2-го Трисвятого – тропарі Часослова, глас 6-ий: «Помилуй нас, Господи...».

Після «Слава у вишніх...» співається звичайна служба дня з Мінеї (з 8 березня; прп. Феофілакта), а також – заупокійний канон Октоїха, 3-го гласу з ранньої суботи (без ірмосів).

Примітка. Необхідно знати, про те, що послідовність Мінеї, тих святих, пам'ять яких припадає в суботу і неділі святої Чотиридесятниці, співається на повечір'ї, або коли зволить епископ (див. : Типікон, гл. 49, «В п'ятницю ввечері [1-го тижня]», 3-тє «зри»). А Канони з Мінеї цієї суботи та неділі співається, коли зволить епископ: один співається на повечір'ї п'ятниці, а другий канон співається на повечір'ї неділі (див. : Тріодь Постова, в п'ятницю ввечері 1-го тижня).

Після канонів – «**Достойно є**».

Після 3-го Трисвятого – кондак вмч. Феодора, глас 8-ий (замість «Господи Сил...»). «Господи, помилуй» (40 разів).

Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі). «Слава: і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Виголос: «Молитвами святих отців наших...». Читець: «Аміль». Молитва: «Непорочна, Пречиста...», «І дай нам, Владико...», «Преславна Приснодіво...», «Уповання моє Отець...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». «Слава: і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». **Відпуст малий:** «Христос, істинний Бог наш...». Звичайне прощення. Ектенія: «Помолимось...».

ПОЛУНОШНИЦЯ звичайна – суботня.

РАННЯ.

Примітка. Суботнє богослужіння святої Чотиридесятниці не має особливостей седмичних великопостових служб.

На «Бог Господь» – тропар вмч. Феодора, глас 2-ий (двічі). «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Вище всякого розуму...».

Кафизми 16-та і 17-та. **[1].** Після 16-ої кафизми – мала ектенія. Сідальні Октоїха, глас 3-ій. Після 17-ої кафизми – мала ектенія. Сідальний вмч. Феодора, глас 3-ій. «Слава» – інший сідальний вмч. Феодора, глас той самий, «І нині»

– Богородичний Тріоді, глас той самий.

Псалом 50-ий. **(Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...» не виголошується).**

Канони: храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і вмч. Феодора на 8.

Біблійні пісні: «Господеві співаймо...» або «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний вмч. Феодора, глас 8-ий. «Слава» – інший сідальний вмч. Феодора, глас той самий, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос вмч. Феодора, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – світільний вмч. Феодора. «Слава: і нині» – Богородичний Тріоді. **(«Достойно є» не співається.)**

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири вмч. Феодора, глас 1-ий – 4. «Слава» – вмч. Феодора, глас 6-ий: «Священний дар...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Богородице, Ти є виноградна лоза...».

Після прочитання стихир «Тобі слава належить...» не виголошується, **але одразу: «Слава Тобі, що показав нам світло»**, і читається повсякденне славослів'я. Ектенія: «Доповнимо ранню молитву...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихири вмч. Феодора, глас 4-ий (з приспіваними своїми – 1-ий: «Праведник, як фінік розцвіте і як кедр, що в Ливані, примножиться», 2-ий: «Насаджені в домі Господньому, у дворах Бога нашого процвітуть»). «Слава» – вмч. Феодора, глас 8-ий: «Страдницькою мужністю благочесно озброївшись...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Владичице, прийми молитви рабів Твоїх, і визволи нас від усякої скорботи і печалі».

Після Трисвятого – тропар вмч. Феодора, глас 2-ий. «Слава: і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Вище всякого розуму...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак вмч. Феодора.

Літургія за чином свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні вмч. Феодора, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом 1-го канону), і пісня 6-та – 4.

На вході – «Прийдіть поклонітесь... у святих Дивний Ти...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тро-

пар вмч. Феодора. «Слава» – кондак вмч. Феодора, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар вмч. Феодора; кондак храму. «Слава» – кондак вмч. Феодора, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – вмч. Феодора (Тріоді).

Апостол і Євангеліє – суботи 1-го тижня і вмч. Феодора.

Примітка. «На трапезі читаємо похвальне слово святому Феодору, святого Григорія Ниського. І їмо відварені боби, з маслинами білими і чорними. Споживаємо і варення, також олію і коливо; і вина випиваємо по красовулі [2], через святого. Це ж прийняли з лаври преподобного отця нашого Сави і від богоносного отця нашого Євфимія. [Зри] Слід знати, що двічі можна їсти рибу в цей Великий піст: у свято Благовіщення і Вербну неділю».

[1]. На 17-ій кафизмі священник звершує повне кадіння храму, як на «Господи, взиваю»; царські врата залишаються закритими (порівн.: Типікон, гл. 12).

[2]. Красовуля – чаша для пиття, що вживається в грецьких монастирях, яка вміщує приблизно 409,5 грама. Типікон дозволяє в суботні та недільні дні Великого посту, а так само в деякі свята, які припадають в цей період, випивати на трапезі по одній, дві і навіть три красовулі вина. При цьому Типікон зауважує, що дозвіл дано заради людської немочі, оскільки ченцеві найкраще зовсім не пити вина. Красовуля – це посудина, в яку вміщається стиснений кулак; таким чином, міра ця умовна і залежить від статури людини.

Сучасний Типікон, Церковний устав, за яким живе Православна Церква, є, в основному, уставом Єрусалимської Лаври Сави Освяченого. У цьому регіоні, де вина більш ніж достатньо, майже не знали напоїв, виготовлених із зерна злаків. Тому про пиво Типікон нічого не говорить. Однак, в північних країнах, де виноград не виростав і дороге вино використовувалося виключно для звершення Євхаристії, на трапезі його замінювали саме пивом.

Технологія перегонки вина так само не була відома в епоху написання Уставу. Тому вино, яке Типікон дозволяє вживати, це або сухе виноградне вино, яке на Сході пили повсякденно замість води, або трохи більш міцне солодке вино, яке зберігали спеціально для свят.

Через неміч, ченцям дозволяється споживання вина, це не моральні слабкості, не звичка до нестриманості, а звичайні фізичні недуги. За відсутності спеціальних ліків вино залишалось єдиним засобом, здатним підтримати фізичні сили хворої людини. А вживання міцних напоїв під час посту є неприпустимим.

9 БЕРЕЗНЯ, неділя

1-ша неділя Великого посту. Торжество Православ'я. Глас 4-й.

40 мч., що в Севастійському озері мучилися: Кіріона, Кандида, Домна, Ісихія, Іраклія, Смарагда, Євноїка, Валента, Вівіана, Клавдія, Пріска, Феодула, Євтихія, Іоана, Ксанфія, Іліана, Сисинія, Ангія, Аетія, Флавія, Акакія, Екдикія (Екдита), Лісимаха, Олександр, Ілія, Горгонія, Феофіла, Дометіана, Гая, Леонтія, Афанасія, Кирила, Сакердона, Миколая, Валерія, Філоклімона, Северіана, Худіона, Мелітона і Аглаїя (бл. 320). Мч. Урпасіана (бл. 295). Св. Кесарія, брата свт. Григорія Богослова (бл. 369). Прав. Тарасія Лікаонійського.

Літургія за чином свт. Василя Великого.

Ран. – Єв. 4-е, Лк., 112 зач., XXIV, 1 – 12.

Літ. – Євр., 329 зач. (від половини), XI, 24 – 26, 32 – XII, 2. Ін., 5 зач., I, 43 – 51.

Мч.: Євр., 331 зач., XII, 1 – 10. Мф., 80 зач., XX, 1 – 16.

Воскресна служба Октоїха звершується у поєднанні зі службою Тріоді та поліелейною службою сорока мучеників за Марковою главою, «Якщо свято знайдення голови Іоана Предтечі випаде в 1-шу неділю Великого посту».

Після літургії – молебень торжества Православ'я.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 4-ий – 4, Тріоді, глас 6-ий – 4 і мучеників, глас 4-ий – 3 «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «Благодать істини засяяла...», «І нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії мученикам – 3.

На літій стихира храму. «Слава» – Тріоді – «Радуйтеся, чесні

пророки глас 2-ий», «І нині» – Богородичний «Вся надія моя...»

На стиховні стихири воскресні, глас 4-ий. «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «Від нечестя до благочестя...» «І нині» – Богородичний гласу неділі.

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар свята Тріоді, глас 2-ий: «Пречистому Образу Твоєму...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар неділі, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар мучеників глас 1-ий: «Страсно-терпці всечесні...» «І нині» – тропар свята Тріоді глас 2-ий: «Пречистому Образу Твоєму...».

Кафизми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні Октоїха.

Поліелей. Величання мученикам. «Ангельський собор...». Іпакої, ступеневі і прокимен – гласу. Євангеліє недільне 4-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-й: «Покаяння відкрий мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «На стежки спасіння...». Глас 6-й: «Помилуй мене, Боже...», і стихира Тріоді, глас той самий: «Множество вчинених...».

Примітка: якщо храм в честь сорока мучеників: то прокимен та Євангеліє мучеників. Після 50 псалма «Слава» - молитвами святих сорока мучеників... «Покаяння двері...» опускається.

Канони: недільний гласу з ірмосом **на 4** (ірмоси раз), мучеників **на 4** і на Тріоді **6**.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві ...».

Примітка: На практиці на Недільних Всенічних використовуються на каноні не Біблійні пісні, а так звані молебні заспіви, наприклад: «Слава Господи святому Воскресінню Твоєму», до канону Воскресного, «Пресвята Богородице спаси нас», до Богородичного, Тріоді – «Помилуй мене Боже, помилуй мене», «Слава Тобі Боже наш, слава Тобі», святому – «Святі мученики, моліть Бога за нас».

Катавасія Тріоді: «Моря Червоного безодню...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос мучеників, глас 8-ий; сідальний Тріоді глас 1: «Божественний Твій вигляд...», «Слава» - сідальний Тріоді, глас 1-ий. «І нині» - сідальний Тріоді, глас то й же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій недільний 4-ий. «Слава» – мученикам. «І нині» – світільний Тріоді.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах воскресні, стихира воскресні – 5 (чотири стихира недільні і Анастасієва одна), Тріоді, глас 4-ий – 3, потім стих: «Воскресни, Господи Боже мій ...», і самогласний Тріоді, глас 6-ий: «Мойсей під час посту...». «Слава» – той самий самогласний, «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу ...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихира євангельська 4-та.

НА 1-МУ І 6-МУ ЧАСІ – тропар недільний. «Слава» – тропар свята Тріоді: «Пречистому Образу Твоєму...». Кондак свята Тріоді: «Неописане Слово Отцеве...».

НА 3-МУ І 9-МУ ЧАСІ – тропар воскресний. «Слава» – тропар мучеників. Кондак мучеників. (воскресний кондак пропускається.)

ЛІТУРГІЯ за чином **свт. Василя Великого**.

Заготовляються два Агнці на середу та п'ятницю наступного тижня.

Примітка: Якщо протягом тижня припадає пам'ять бдінного, або поліелейного святого, то Агнець заготовлюється і на цей день.

Блаженні гласу – 4, Тріоді пісня 3-тя – 4, і мучеників, пісня 6 – 4.

Після входу – тропар воскресний, тропар свята Тріоді, глас 2-ий: «Пречистому Твоєму Образу...» і тропар мучеників. «Слава» - кондак мучеників, «І нині» – кондак Тріоді.

Прокимен і алилуарій – Неділі Православ'я (Отців) та мучеників

Апостол і Євангеліє – Неділі Православ'я та мучеників.

Замість «Достойно є» – «Тобою радується ...».

Причасний – воскресний: «Хваліте Господа з Небес...», і Неділі Православ'я: «В пам'ять вічну буде праведник...» та мучеників: Радуйтеся праведні у Господі...»

Після Літургії звершується Послідування Неділі Православ'я.

Послідування в неділю Торжества Православ'я

Після закінчення читання молитовних годин (часів), коли архієрей стоїть на звичайному місці (кафедрі) в облаченні, з вітаря виходять архімандрити, ігумени, священники, диякони; священники виносять ікони Спасителя і Богородиці та кладуть посеред церкви на аналої.

Протодиякон починає: **Благослови, владико!**

Архієрей: **Благословенний Бог наш завжди, нині і повсякчас і на віки віків. Хор: Амінь.**

Протодиякон виголошує: **Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі!**

І співають: Царю Небесний, Утішителю, Душе істини, що всюди еси і все наповняєш, Скарбе добра і життя Подателю, прийди і вселися в нас, і очисти нас від усякої скверни, і спаси, Благий, душі наші.

Читець: **Трисвяте по «Отче наш», «Господи, помилуй» (12разів),**

Прийдіть, поклоніться Цареві нашому, Богу.

Прийдіть поклоніться і припадімо до Христа Царя нашого Бога.

Прийдіть, поклоніться і припадімо до Самого Христа, Царя і Бога нашого»

Псалом 74-ий

Славимо Тебе, Боже, прославляємо Тебе, і призиваємо ім'я Твоє, про нього сповіщають чудеса Твої. «Коли виберу час, каже Господь, Я буду судити за правдою. Хоч захиталася земля і всі, що живуть на ній, Я утверджу стовпи її». Я кажу нечестивцям: «Не беззаконствуйте!» І до злих: «Не надійтеся на силу свою! Не підносьте високо ріг ваш і [не] говоріть [на Бога] неправду.» Бо не від сходу й не від заходу, і не з гір пустелі піднесення. А Бог є Суддя: одного приносить, а іншого підносить. Бо чаша в руці Господній, в ній кипить вино, повне приправ, і Він наливає з неї; а гущу його вижмуть і вип'ють усі грішники землі. Я ж буду радіти повік, буду співати Богу нашому. Всі роги нечестивців зломлю, і піднесеться сила праведного.

«Слава, і нині», «Алилуя, алилуя, алилуя. Слава Тобі, Боже!» (тричі).

Диякон виголошує Велику Ектенію

-В мирі Господу помолимося.

Господи, помилуй (і так після кожного прохання)

-За мир з неба і спасіння душ наших Господу помолимося.

-За мир усього світу, за добрий стан святих Божих Церков і за з'єднання всіх Господу помолимося.

-За Владика і отця нашого Блаженнішого Митрополита (ім'я), і владика нашого Високопреосвященнішого (митрополита, архієпископа, єпископа) (ім'я правлячого архієрея), чесне пресвітерство, у Христі дияконство, за весь причет і людей Господу помолимося.

-За Богом бережену Україну нашу, владу і військо її Господу помолимося.

-За місто наше (село наше, або святий монастир наш) і за всяке місто, село і країну, і за тих, що по вірі живуть у них, Господу помолимося.

-За добре поліття, за врожай плодів земних і за часи спокійні Господу помолимося.

-За подорожніх, за недужих, знеможених та поневоєних і за спасіння їх Господу помолимося.

-Щоб милостивим оком споглянув на Церкву Свою Святу і зберіг її неушкодженою та нездоланною від ересей і марновірств, і миром Своїм охоронив, – Господу помолимося!

-Щоб припинив розділення її і силою Святого Духа повернув всіх відступників до пізнання істини та приєднав до обраної пастви Своєї, – Господу помолимося!

-Щоб просвітив думки невірством потьмарених світлом Богопізнання Свого і вірних Своїх укріпив та непохитними у Правовір'ї зберіг, – Господу помолимося!

-Щоб визволитися нам від усякої скорботи, гніву, небезпеки та недолі, Господу помолимося.

-Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

-Пресвяту, Пречисту, Преблагословенну, Славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зо всіма святими пом'янувши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддамо.

Виголос архієрея: - Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклоніння, Отцю і Сину і Святому Духу, нині і повсякчас і на віки віків. Хор: Амін.

Після цього співається «Бог Господь...» із звичайними стихами і тропар:

Тропар глас 4:

Дякуємо Тобі, недостойні раби Твої, Господи,/ за великі добродійства Твої,/ що їх ми зазнали, прославляючи Тебе,/ хвалимо, благословимо, дякуємо,/ оспівуємо і величаємо Твоє милосердя/ і, як раби, з любов'ю визнаємо до Тебе:/ Добротворче, Спасе наш, слава Тобі

Слава, глас 3:

Твоїх добродійств та дарів/ не по заслугі,/ як раби негідні, сподобившись,/ до Тебе, Владико, ревно припадаємо,/ і подяку по-сильно приносимо,/ і Тебе, як Доброчинця і Творця, прославляючи, визнаємо:/ слава Тобі, Боже Премилосердний.

І нині, глас 4:

Немов красу Вишнього Неба,/ показав Ти і земну красу святої оселі слави Своєї, Господи;/ утверди її повік-віку і прийми наші в ній моління,/ які ми невпинно приносимо Тобі,/ І молитвами Богородиці/ всіх Життя і Воскресіння!

Протодиякон: – Будьмо уважні!

Архієрей: – Мир усім!

Читець: І духові твоєму!

Протодиякон: – Премудрість. Будьмо уважні!

Читець: Прокимен, глас 4-ий:

Насаджені в домі Господньому, у дворах дому Бога нашого процвітають.

Стих: Звеселиться праведник у Господі і уповатиме на Нього.

Апостол – до Римлян зачало 121- е.

Браття Благаю вас, остерегайтесь тих, що чинять розбрат та спокуси всупереч вченню, якого ви навчилися, і ухилийтесь від них; бо такі люди служать не Господеві нашому Ісусу Христу, а своєму череву, і ласкавими словами та красномовством зваблюють серця простодушних. Ваша покірність вірі усім відома; тому я радію за вас: тільки бажаю, щоб ви були мудрі у доброму і прості у злому. Бог же миру знищить незабаром сатану під ногами вашими. Благодать Господа нашого Ісуса Христа з вами! Амін.

Євангеліє – від Матфея зачало 75-е.

Сказав Господь стережіться, щоб ви не зневажили жодного з цих малих: бо кажу вам, що ангели їхні на небесах повсякчас бачать лице Отця Мого Небесного. Бо Син Людський прийшов знайти і спасти загибле. Як вам здається, коли буде в якогось чоловіка сто овець, і одна з них заблукає, чи не покине він у горах дев'яносто дев'ять і не піде шукати ту, що заблукала? І якщо трапиться знайти її, істинно кажу вам, він радіє за неї більше, ніж за дев'яносто дев'ять, що не заблукали. Так само немає волі Отця вашого Небесного, щоб загинув один з малих цих.

Якщо ж згрішить проти тебе брат твій, піди і викриє його між тобою і ним одним. Якщо послухає тебе, то придбав ти брата твого. Якщо ж тебе не послухає, візьми з собою ще одного або двох, щоб устами двох чи трьох свідків підтвердилось кожне слово. Якщо ж не послухає їх, скажи церкві, якщо ж і церква не послухає, то нехай він буде тобі як язичник і митар. Істинно кажу вам: що ви зв'яжете на землі, те буде зв'язане на небі, і що розв'яжете на землі, те буде розв'язане на небі.

Тоді Потрійна ектенія

-Помилуй нас, Боже, з великої милості Твоєї, молимося Тобі, вислухай і помилуй.

-Ще молимося За Владика і отця нашого Блаженнішого Митрополита (ім'я), і владика нашого Високопреосвященнішого (митрополита, архієпископа, єпископа) (ім'я) правлячого архієрея), і за все у Христі братство наше.

-Ти Що не хочеш смерті грішників, але чекаєш їх навернення і покаяння, наверни всіх відступників до Святої Своєї

Церкви, – молимося Тобі, Милосердний Господи, вислухай і помилуй .

-Ти Що створив світ цей для слави Своєї, вчини, щоб і ті які противляться слову Твоєму, навернулися і разом з усіма вірними істинною вірою та благочестям Тебе, Бога нашого, прославляли, – молимося Тобі, Всесильний Творче, вислухай і помилуй!

-Ти, Що дав заповідь Свою нам любити Тебе, Бога нашого, і ближнього свого, вчини, щоб ненависть, ворожнеча, кривди, хабарництво, клятвопереступи та інші беззаконня припинилися, істинна ж любов щоб царювала в серцях наших, – молимося Тобі, Спасителю наш, вислухай і милостиво помилуй .

Архієрей виголошує: – Вислухай нас, Боже, Спасителю наш, надія всіх кінців землі і тих, що в морі далеко, і, Милостивий, будь милостивим, Владико, до гріхів наших і помилуй нас, бо Ти Милостивий і Людинолюбний Бог еси, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амін.

Протодиякон: – Господу помолимося!

Хор: Господи, помилуй!

Молитва

Всевишній Боже, Владико і Творче всього творіння, Що наповняєш все величністю Своєю і утримуєш силою Своєю, Тобі, Вседаровитому Господу нашому, ми, не достойні, подяку приносимо за те, що не відвертаєшся від нас через беззаконня наші, але незбагненно попереджуєш нас милосердям Своїм. Ти задля визволення нашого послав Єдинородного Сина Свого і благовістив безмірну милість Свою до роду людського: що вельми бажаєш і чекаєш, аби навернулися до Тебе і спасенні були. Ти, зважаючи на неміч ества нашого, зміцнюєш нас всесильною благодаттю Святого Свого Духа, втішаєш спасительною вірою і досконалою надією вічних благ, та, скеровуючи [рукою Своєю] обраних Твоїх до Горнього Сиону, зберігаєш як зницію ока. Прославляємо, Господи, велике Твоє і безприкладне чоловіколюбство і милосердя! Але, бачачи злі наміри багатьох. Всеблагий Господи, ревно, молимо Тебе: зглянься на Церкву Свою і побач, що хоч Твоє спасительне благовістя ми радісно і прийняли, але терня суєти і пристрастей робить його в декого малоплідним, в декого ж і безплідним, та, після збільшення беззаконь, одні ересями, інші розколом противлячись Євангельській істині Твоїй, відступають від насліддя Твого, відкидають Твою благодать і піддають себе суду пресвятого Твого слова. Премилосердний і Всесильний, Що до кінця не гніваєшся, Господи! Будь милостивим, благає Тебе Церква Твоя, – знаючи Тебе як Начальника і Звершителя спасіння нашого, Ісуса Хориста, – будь милостивим до нас, укріпи нас в Правовір'ї силою Своєю; а тим, що помиляються, просвіти очі розуму Божественним світлом Своїм, щоб зрозуміли істину Твою; пом'якши жорстокість їх і відкрий слух, щоб пізнали голос Твій і навернулися до Тебе, Спасителя Нашого. Виправ, Господи, в декого розбещеність і життя, яке не відповідає християнському благочестю; вчини, щоб всі ми свято і неспорочно жили, – нехай спасительна віра вкоріниться і плідною в серцях наших перебуватиме. Не відверни Лиця Свого від нас, Господи, поверни нам радість спасіння Тобою; подай, Господи, і пастирям Церкви Твоєї святу ревність, та піклування їх про спасіння і навернення заблудлих, духом євангельським розчини, – щоб так ми всі, спрямовувані Тобою, досягли звершення віри, сповнення надії та істинної любові [в Царстві Твоїм] і там з ликами Чесних Небесних Сил прославили Тебе, Господа нашого, Отця і Сина і Святого Духа, повік-віку. Амін.

Тоді протодиякон, ставши на відповідному місці (на амвоні, біля ікони Спасителя, повернувшись обличчям до людей), виголошує:

Хто Бог великий, як Бог наш Ти еси Бог, що твориш чуда Єдиний

Також підвищуючи голос:

Хто Бог великий, як Бог наш Ти еси Бог, що твориш чуда Єдиний

І знову, ще вищим голосом:

Хто Бог великий, як Бог наш Ти еси Бог, що твориш чуда Єдиний

І далі продовжує:

-Православ'я день святкуючи, православні люди, най-більше прославимо Причинця всіх благ – Бога, Який благословенний повіки.

-Цей Бог наш, промишляючи і утверджуючи улюблене насліддя Своє – Церкву Святу, коли праотців, що через переступ [від Нього] відпали, втішав правдивим словом Своім, – ще в раю основу її поклав.

-Цей Бог наш, скеровуючи [все] до [сповнення] цієї спасительної обітниці, не залишив Себе без свідчень, але спасіння, що мало статися, провів спочатку через праотців і пророків, зображаючи в різних образах.

-Цей Бог наш, Що багаторазово і в багатьох образах у давнину говорив до отців через пророків, в останні ці дні говорив нам через Сина, Що Ним і віки сотворив, Який звістив Отче до нас благовоління, відкрив Таїнства Небесні, запевнив силою Святого Духа істину благовістя, послав Апостолів по всьому світу проповідувати Євангеліє Царства і ствердив його різноманітними силами і чудесами.

-Це спасительне одкровення наслідуючи, цього благовістя тримаючись:

Віруємо в Єдиного Бога Отця, Вседержителя, Творця неба і землі, всього видимого і невидимого.

І в Єдиного Господа Ісуса Христа, Сина Божого, Єдиного родного, що від Отця народився перше всіх віків;

Світло від Світла, Бога істинного від Бога істинного, рожденного, несотвореного, єдиносущного з Отцем, що через Нього все сталося.

Він для нас, людей, і ради нашого спасіння зійшов з небес, і воплотився від Духа Святого і Марії Діви, і став людиною.

І розп'ятий був за нас при Понтії Пилаті, і страждав, і був похований.

І воскрес на третій день, за Писанням.

І вознісся на небеса, і сидить праворуч Отця.

І знову прийде у славі судити живих і мертвих, і Царству Його не буде кінця.

І в Духа Святого, Господа Животворчого, що від Отця ісходить, що Йому з Отцем і Сином однакове поклоніння і однакова слава, що говорив через пророків.

В Єдину, Святу, Соборну і Апостольську Церкву.

Визнаю одне хрещення на відпущення гріхів.

Чекаємо воскресіння мертвих і життя майбутнього віку. Амінь.

Ця віра апостольська, ця віра отцівська, ця віра православна, ця віра вселенну ствердила.

-І Собори Святих Отців, їх передання і писання, що Божественному Одкровенню відповідають, – приймаємо і стверджуємо!

-Всім же, хто в Православ'ї подвизався словами, писаннями, вченнями, стражданнями і богоугодним життям, як захисникам та поборникам його, Христова Церква, щороку пам'ять творячи, виголошує:

-Святому благовірному і рівноапостольному царю Костянтину та матері його Єлені, православним грецьким царям: Великому Феодосію, Феодосію Молодшому, Юстиніану, та іншим православним царям і царицям грецьким, – вічна пам'ять!

Всі люди співають: Вічна пам'ять! (тричі)

так після кожного виголосу диякона.

-Благовірному і рівноапостольному Великому князю Володимирі, благовірній Великій княгині Ользі, та іншим благовірним і великим князям та великим княгиням, та всім, хто від роду великих князів землі нашої, переставилися, – Вічна пам'ять!

-Святійшим Патріархам Константинопольським, Олек-

сандрійським, Антіохійським, Єрусалимським та іншим Святійшим Патріархам Православним, Преосвященним Митрополитам, Архієпископам і Єпископам, – Вічна пам'ять!

-Всім, хто постраждав і загинув у боротьбі за віру Православну і Батьківщину нашу Україну: князям, гетьманам, Христоіменитому війнству і всім православним християнам, що в істинній вірі і благочесті з надією на воскресіння спочили, – Вічна пам'ять!

-Православна Христова Церква, урочисто згадуючи всіх, хто подвизався в благочесті, та показуючи їх всім своїм Христоіменитим чадам як приклад для наслідування, також має обов'язком прославляти подвиги тих, хто нині спасительною вірою і добродійністю, готуючи себе до вічного блаженства, Православ'я стверджує.

Після цього виголошує:

-Святійшим Патріархам Православним, Преосвященним Православним Митрополитам, Архієпископам і Єпископам та всьому освяченому причту, – многая літа!

Всі люди співають: Многая літа! (тричі)

так після кожного виголосу диякона.

-Владиці і отцю нашому ЕПІФАНІЮ, Блаженнішому митрополиту Київському і всієї України, – многії літа!

-Владиці нашому, Високопреосвященнішому митрополту, архієпископу, єпископу (ім'я, титул) – многая літа!

-Всім православним християнам, що правдиво тримаються спасительної віри і підкоряються Христовій Церкві, подай, Господи, мир, спокій, благоденство, достаток плодів земних і многая літа!

-Святая Тройце, цих прослав і утверди до кінця в Правовір'ї; тих же, хто спотворює і хулить Православну Віру та Христову Церкву і не підкоряється їй - до неї напевно, і вчини, щоб прийшли [вони] до пізнання вічної Твоєї істини, за молитвами Пресвятої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії та всіх святих. Амінь.

І після цієї молитви архієрей відразу промовляє:

Слава Тобі, Богу, Благодійнику нашому, на віки віків!

Хор: Амінь.

І співає пісню святого Амвросія Медіоланського.

Під час співу архієрей, архимандрити, протоієреї і все священне зібрання цілують святі ікони на аналоях.

Тебе Бога хвалимо,/ Тебе Господа, сповідуємо./ Тебе Предвічного Отця,/ вся земля величає./ Тобі всі ангели./ Тобі всі небеса і всі сили./ Тобі Херувими і Серафими/ безперестанно голосами викликають/ Свят, Свят, Свят Господь Бог Саваоф,/ повні небеса і земля величі Твоєї;/ Тебе преславний апостольський хор/ Тебе пророків хвалить число./ Тебе хвалить пресвітле мучеників війнство/ Тебе по всій вселенній сповідує Свята Церква./ Отця неосягненої величі/ поклоняємого Твого Істинного і Єдиного родного Сина/ і Святого Утішителя Духа./ Ти, Царю Слави Христе./ Ти Отця Предвічний Син еси./ Ти для спасіння людини дівочою утробою не погордив,/ Ти переміг смерті жало,/ відкрив еси для віруючих Царство Небесне/ Ти праворуч Бога сидиш/ у славі Отчій судити приймеш/ Тебе просимо, помози рабам Твоїм,/ що їх дорогоцінною Кров'ю викупив Еси./ Сподоби зі святими Твоїми/ у вічній славі Твоїй царствувати/ Спаси людей Твоїх, Господи, і благослови насліддя Твоє./ Провадь і вознеси їх на віки./ У всі дні благословимо Тебе/ і хвалитимемо Ім'я Твоє навіки віків./ Сподоби, Господи, в день цей без гріха зберегтися нам/ помилуй нас, Господи, помилуй нас,/ нехай буде милість Твоя, Господи, на нас,/ бо ми надіємось на Тебе,/ щоб не осоромитися нам на віки віків Амінь.

Потім чиниться звичайний відпуст.

[1]. Порівн.: Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 475–480.

10 БЕРЕЗНЯ, понеділок

Понеділок. 2-й тиждень Великого посту. Мчч. Кодрата та з ним Кипріяна, Діонісія, Анекта, Павла, Крискента, Діонісія (іншого), Вікторина, Віктора, Никифора, Клавдія, Діодора, Серафіона, Папія, Леоніда і мцц. Харієси, Нунехії, Василіси, Ніки, Галі, Галини, Феодори та інших багатьох (бл. 258). Мчч. Кодрата Нікомидійського, Саторина, Руфина та інших (III). Прп. Анастасії (567 – 568).

На 6-му часі: Іс. IV, 2 – V, 7. На веч.: Бут. III, 21 – IV, 7. Притч. III, 34 – IV, 22.

НА ВЕЧІРНІ. Дивись зразок звершення вечірньої 2 березня. Кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихир на 10: 4 стихир покаянні Октоїха, глас 4-ий (дві – зі стихир на стиховні вечора, дві інші – зі стиховних стихир ранньої), Тріоді, глас 4-ий і глас 6-ий – 3, і стихир мч. Кодрата та ін., глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: Охоплені безнадійними гріхами...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Співається великий прокимен, глас 8-ий: «Дав еси насліддя ...», зі стихами (за звичаєм).

На стиховні стихир Тріоді, глас 8-ий «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас то й же «Небеса оспівують Тебе...».

Молитва прп. Єфрема Сиріна читається **із трьома великими поклонами** (без малих). Закінчення вечірні великопостове (2 березня.).

НА МАЛОМУ ПОВЕЧІР'І в неділю ввечері співається служба святих пророків, глас 5-ий зі стихирами, глас 1-ий (див. Постова Тріодь).

Примітка. Канон Богородиці на повечір'ї в Тиждень ввечері співається, оскільки напередодні звершувалося всенічне бдіння.

Про читання Євангелія на часах під час Великого посту

Устав надає особливого значення прочитанню на часах в понеділок, вівторок і середу Страсного тижня всіх чотирьох Євангелій. У цьому позначається глибока відмінність Страсної седмиці від інших тижнів Великого посту, коли за Уставом в будні дні не читаються Євангельські читання. Однак з огляду на те, що належне за Уставом читання Євангелія всіх чотирьох євангелистів на часах перших трьох днів Страсного тижня дуже збільшує тривалість і без того не коротких служб цих днів, з давніх часів у багатьох храмах і обителях встановилася практика читання Євангелія перших трьох євангелистів на часах 6-го тижня. У сучасній практиці існує також звичай починати читання Євангелія на великопостових часах з 2-го тижня Великого посту, хоча це і надає для буденних великопостових служб невластиву для них за Уставом урочистість.

З огляду на сформовану практику, пропонуємо можливі варіанти розподілу євангельських уривків для читання на великопостових часах протягом 2-го – 6-ого тижнів св. Чотиридесятниці і для читання на 6-му тижні Великого посту.

Порядок читання Євангелія на великопостових часах в середу і п'ятницю протягом 2-го-6-го тижня:

2-ий тиждень:

Сер. 3-й час – Мф., Зач. 1–8 (1, 1 – 4, 17).
6-ий час – Мф., Зач. 9–20 (4, 18 – 7, 11).
9-ий час – Мф., Зач. 21–34 (7, 12 – 10, 8).

Пт. 3-й час – Мф., Зач. 35–46 (10, 9 – 12, 30).
6-ий час – Мф., Зач. 47–57 (12, 30 – 14, 13).
9-ий час – Мф., Зач. 58–70 (14, 14 – 17, 9).

3-ий тиждень:

Сер. 3-й час – Мф., Зач. 71–80 (17, 10 – 20, 16).
6-ий час – Мф., Зач. 81–90 (20, 17 – 22, 22).
9-ий час – Мф., Зач. 91–103 (22, 23 – 24, 51).

Пт. 3-й час – Мф., Зач. 104–108 (25, 1 – 26, 56).
6-ий час – Мф., Зач. 109–116 (26, 57 – 28, 20).
9-ий час – Мк., Зач. 1–12 (1, 1 – 3, 19).

4-ий тиждень:

Сер. 3-й час – Мк., Зач. 13–22 (3, 20 – 6, 7).
6-ий час – Мк., Зач. 23–32 (6, 7 – 8, 10).
9-ий час – Мк., Зач. 33–44 (8, 11 – 10, 16).

Пт. 3-й час – Мк., Зач. 45–55 (10, 17 – 12, 27).
6-ий час – Мк., Зач. 56–64 (12, 28 – 14, 42).
9-ий час – Мк., Зач. 65–71 (14, 43 – 16, 20).

5-ий тиждень:

Сер. 3-й час – Лк., Зач. 1–5 (1, 1 – 2, 20).
6-ий час – Лк., Зач. 6–15 (2, 20 – 4, 36).
9-ий час – Лк., Зач. 16–28 (4, 37 – 7, 1).

Пт. 3-й час – Лк., Зач. 29–38 (7, 1 – 8, 39).
6-ий час – Лк., Зач. 39–50 (8, 40 – 10, 15).
9-ий час – Лк., Зач. 51–62 (10, 16 – 12, 1).

6-ий тиждень:

Сер. 3-й час – Лк., Зач. 63–73 (12, 2 – 13, 35).
6-ий час – Лк., Зач. 74–83 (14, 1 – 17, 4).
9-ий час – Лк., Зач. 84–95 (17, 3 – 19, 28).

Пт. 3-й час – Лк., Зач. 96–107 (19, 29 – 21, 36).
6-ий час – Лк., Зач. 108–109 (21, 37 – 23, 1).
9-ий час – Лк., Зач. 110–114 (23, 2 – 24, 53).

Порядок читання Євангелія на великопостових часах щодня протягом 2-го-6-ого тижнів:

2-ий тиждень:

Пн. 3-й час – Мф., Зач. 1–4 (1, 1 – 2, 23).
6-ий час – Мф., Зач. 5–8 (3, 1 – 4, 17).
9-ий час – Мф., Зач. 9–11 (4, 18 – 5, 19).

Вт. 3-й час – Мф., Зач. 12–17 (5, 20 – 6, 21).
6-ий час – Мф., Зач. 18–22 (6, 22 – 7, 21).
9-ий час – Мф., Зач. 23–28 (7, 21 – 9, 1).

Сер. 3-й час – Мф., Зач. 29–34 (9, 1 – 10, 8).
6-ий час – Мф., Зач. 35–43 (10, 9 – 11, 30).
9-ий час – Мф., Зач. 44–46 (12, 1 – 12, 30).

Чт. 3-й час – Мф., Зач. 47–49 (12, 30 – 13, 3).
6-а час – Мф., Зач. 50–54 (13, 4 – 13, 43).
9-ий час – Мф., Зач. 55–56 (13, 44 – 13, 58).

Пт. 3-й час – Мф., Зач. 57–59 (14, 1 – 14, 34).
6-ий час – Мф., Зач. 60–64 (14, 35 – 15, 39).
9-ий час – Мф., Зач. 65–70 (16, 1 – 17, 9).

3-ий тиждень:

Пн. 3-й час – Мф., Зач. 71–73 (17, 10 – 18, 4).
6-ий час – Мф., Зач. 74–75 (18, 1 – 18, 20).
9-ий час – Мф., Зач. 76–80 (18, 18 – 20, 16).

Вт. 3-й час – Мф., Зач. 81–82 (20, 17 – 20, 34).
6-ий час – Мф., Зач. 83–84 (21, 1 – 21, 22).
9-ий час – Мф., Зач. 85–88 (21, 23 – 21, 46).

Сер. 3-й час – Мф., Зач. 89–90 (22, 1 – 22, 22).
6-ий час – Мф., Зач. 91–93 (22, 23 – 23, 12).
9-ий час – Мф., Зач. 94–96 (23, 13 – 23, 39).

Чт. 3-й час – Мф., Зач. 97–98 (24, 1 – 24, 13).
6-ий час – Мф., Зач. 99 (24, 13 – 24, 28).
9-ий час – Мф., Зач. 100–104 (24, 27 – 25, 13).

Пт. 3-й час – Мф., Зач. 105–106 (25, 14 – 25, 46).
6-ий час – Мф., Зач. 107–109 (26, 1 – 26, 75).
9-ий час – Мф., Зач. 110–116 (27, 1 – 28, 20).

4-ий тиждень:

Пн. 3-й час – Мк., Зач. 1–5 (1, 1 – 1, 35).
6-ий час – Мк., Зач. 6–9 (1, 35 – 2, 22).
9-ий час – Мк., Зач. 10–12 (2, 23 – 3, 19).

Вт. 3-й час – Мк., Зач. 13–16 (3, 20 – 4, 23).
6-ий час – Мк., Зач. 17–22 (4, 24 – 6, 7).
9-ий час – Мк., Зач. 23–29 (6, 7 – 7, 24).

Сер. 3-й час – Мк., Зач. 30-32 (7, 24 – 8, 10).
6-й час – Мк., Зач. 33 – 38 (8, 11 – 9, 9).
9-й час – Мк., Зач. 39 – 44 (9, 10 – 10, 16).

Чт. 3-й час – Мк., Зач. 45 – 48 (10, 17 – 10, 52).
6-й час – Мк., Зач. 49 – 51 (11, 1 – 11, 26).
9-й час – Мк., Зач. 52-55 (11, 27 – 12, 27).

Пт. 3-й час – Мк., Зач. 56 – 60 (12, 28 – 13, 23).
6-й час – Мк., Зач. 61 – 64 (13, 24 – 14, 42).
9-й час – Мк., Зач. 65 – 71 (14, 43 – 16, 20).

5-ий тиждень:

Пн. 3-й час – Лк., Зач. 1 – 5 (1, 1 – 2, 20).
6-й час – Лк., Зач. 6 – 9 (2, 20 – 3, 18).
9-й час – Лк., Зач. 10 – 12 (3, 19 – 4, 15).

Вт. 3-й час – Лк., Зач. 13 – 15 (4, 16 – 4, 36).
6-й час – Лк., Зач. 16 – 20 (4, 37 – 5, 32).
9-й час – Лк., Зач. 21 – 24 (5, 33 – 6, 23).

Сер. 3-й час – Лк., Зач. 25 – 28 (6, 24 – 7, 1).
6-й час – Лк., Зач. 29 – 32 (7, 1 – 7, 35).
9-й час – Лк., Зач. 33 – 35 (7, 36 – 8, 15).

Чт. 3-й час – Лк., Зач. 36 – 38 (8, 16 – 8, 39).
6-й час – Лк., Зач. 39 – 44 (8, 40 – 9, 27).
9-й час – Лк., Зач. 45 – 48 (9, 28 – 9, 56).

Пт. 3-й час – Лк., Зач. 49 – 50 (9, 57 – 10, 15).
6-й час – Лк., Зач. 51 – 56 (10, 16 – 11, 13).
9-й час – Лк., Зач. 57 – 62 (11, 14 – 12, 1).
6-ий тиждень:

Пн. 3-й час – Лк., Зач. 63 – 68 (12, 2 – 12, 48).
6-й час – Лк., Зач. 69 – 70 (12, 48 – 13, 9).
9-й час – Лк., Зач. 71 – 73 (13, 10 – 13, 35).

Вт. 3-й час – Лк., Зач. 74 – 77 (14, 1 – 14, 35).
6-й час – Лк., Зач. 78 – 80 (15, 1 – 16, 9).
9-й час – Лк., Зач. 81 – 83 (16, 10 – 17, 4).

Сер. 3-й час – Лк., Зач. 84 – 86 (17, 3 – 17, 25).
6-й час – Лк., Зач. 87 – 89 (17, 26 – 18, 14).
9-й час – Лк., Зач. 90 – 95 (18, 15 – 19, 28).

Чт. 3-й час – Лк., Зач. 96 – 98 (19, 29 – 19, 48).
6-й час – Лк., Зач. 99 – 101 (20, 1 – 20, 26).
9-й час – Лк., Зач. 102 – 103 (20, 27 – 21, 4).

Пт. 3-й час – Лк., Зач. 104 – 107 (21, 5 – 21, 36).
6-й час – Лк., Зач. 108 – 109 (21, 37 – 23, 1).
9-й час – Лк., Зач. 110 – 114 (23, 2 – 24, 53).

Порядок читання Євангелія на великопостових часах лише на 6-ому тижні:

Пн. 3-й час – Мф., Зач. 1 – 17 (1, 1 – 6, 21).
6-й час – Мф., Зач. 18 – 42 (6, 22 – 11, 26).
9-й час – Мф., Зач. 43 – 66 (11, 27 – 16, 12).

Вт. 3-й час – Мф., Зач. 67 – 83 (16, 13 – 21, 17).
6-й час – Мф., Зач. 84 – 105 (21, 18 – 25, 30).
9-й час – Мф., Зач. 106 – 116 (25, 31 – 28, 20).

Сер. 3-й час – Мк., Зач. 1 – 25 (1, 1 – 6, 45).
6-й час – Мк., Зач. 26 – 51 (6, 45 – 11, 26).
9-й час – Мк., Зач. 52 – 71 (11, 27 – 16, 20).

Чт. 3-й час – Лк., Зач. 1 – 16 (1, 1 – 4, 44).
6-й час – Лк., Зач. 17 – 38 (5, 1 – 8, 39).
9-й час – Лк., Зач. 39 – 62 (8, 40 – 12, 1).

Пт. 3-й час – Лк., Зач. 63 – 82 (12, 2 – 16, 18).
6-й час – Лк., Зач. 83 – 105 (16, 19 – 21, 11).
9-й час – Лк., Зач. 106 – 114 (21, 12 – 24, 53).

Служби святим **НА ПОВЕЧІР'І** звершуються наступним чином. Після закінчення повсякденного славослів'я: «Слава в вишніх Богу ...» (на великому повечір'ї) або ж після Символу віри (на малому повечір'ї) співається канон Богородиці з Октоїха (без ірмосів) і канон святого з Мінеї (без ірмосів) з «Молебними» приспівами «Пресвята Богородице, спаси нас», «Преподобний отче (ім'я), моли Бога за нас», або «Святі апостоли, молись Богу за нас» і т. д.; в кінці: «Слава» – тропар, «І нині» – Богородичний. Таким чином виконуються всі пісні канону. Після 3-ої пісні – кондак і сідалийний Мінеї. Після 6-ої пісні – сідалийний Богородиці (див. Типікон, гл. 49, «У понеділок 2-ої седмиці посту», 1-е «див»), після 9-ої пісні – стихири святого з «Господи, взиваю» (з тими ж приспівами, що і на каноні). «Слава, і нині» – Богородичний або Хрестобогородичний.

11 БЕРЕЗНЯ, вівторок

Вівторок. Свт. Софронія, патр. Єрусалимського (639). **Прп. Софронія, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII).** Сщмч. Піонія, пресвітера Смирнського, та інших з ним (250). Перенесення мощів мч. Епимаха. Свт. Софронія, еп. Врачанського (1813, Болг.).

На 6-му часі: Іс. V, 7 – 16. На веч.: Бут. IV, 8–15. Притч. V, 1 – 15.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І у понеділок ввечері – канон Богородиці і Прп. Василя, спов., еп. Парійського (з 12 квітня –) святоці, в день якого припала Лазарева субота.

Полуношниця, рання та часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

близькості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

На ранній – кафизми 6-та, 7-ма і 8-ма. На 1-му часі – кафизма 9-та; на 3-му часі – кафизма 10-та; на 6-му часі – кафизма 11-та; на 9-му часі – кафизма 12-та. **НА ВЕЧІРНІЙ** – кафизма 18-та.

12 БЕРЕЗНЯ, середа

Прп. Феофана, спов., Сигрійанського (818). Прав. Фінеєса (бл. 1500 р. до Р. Х.). Свт. Григорія Двоєслова, папи Римського (604). Прп. Симеона Нового Богослова (1021).

Ліддської [нерукотворної] (в Лідді на стовпі) ікони Божої Матері (І).

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. I, 19 – II, 3. На веч.: Бут. I, 14 – 23. Притч. I, 20 – 33.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І у вівторок ввечері – канон Богородиці і служба св. Артемона (з 13 квітня).

Полуношниця, рання та часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

НА РАННІЙ – кафизми 19-а, 20-а і 1-а.

На 1-му часі – кафизма 2-а; на 3-му часі – кафизма 3-тя; на 6-му часі – кафизма 4-а; на 9-му часі – кафизма 5-а.

Детальний виклад порядку вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 5 березня.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-а.

13 БЕРЕЗНЯ,

четвер

Перенесення мощів свт. Никифора, патр. Константинопольського (846). Мч. Савина (287). Мчч. Африкана, Публія і Терентія (III). Мч. Олександра (305 – 311). Мц. Христини Перської (IV). Прп. Аніна Халкідонського, пресвітера.

На 6-му часі: Іс. VI, 1 – 12. На веч.: Бут. V, 1 – 24. Притч. VI, 3 – 20.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І у середу ввечері – канон Богородиці і свящмч. Мартина та також служба в честь Віленських мучеників Антонія, Іоана і Євстафія (з 14 квітня).

Полуношниця, рання та часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його осо-

бливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

На ранній – кафизми 6-та, 7-ма і 8-ма. На 1-му часі – кафизма 9-та; на 3-му часі – кафизма 10-та; на 6-му часі – кафизма 11-та; на 9-му часі – кафизма 12-та. **НА ВЕЧІРНІЙ** – кафизма 18-та.

14 БЕРЕЗНЯ,

п'ятниця

Прп. Венедикта (543). **Свт. Феогноста, митр. Київського і всієї Руси (1353).** **Блгв. вел. кн. Київського Ростислава, у хрещенні Михаїла (1167).** Свт. Євсхимона, спов., еп. Лампсакійського (IX).

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. VII, 1 – 14. На веч.: Бут. V, 32 – VI, 8. Притч. VI, 20 – VII, 1.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в четвер увечері – канон Богородиці і служба Аристарха, Пуда і Трофима (з 15 квітня).

Полуношниця, рання та часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

На РАННІЙ – кафизми 13-а, 14-а і 15-а. На 1-му часі кафизми немає; на 3-му часі – кафизма 19-а; на 6-му часі – кафизма 20-а; на 9-му часі кафизми немає.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 5 березня.

На ВЕЧІРНІ – кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: самогласний Тріоді, глас 4-ий: «Нині час сприятливий ...» (двічі), мученичні Октоїха, глас 4-ий – 4, і стихири мучеників, глас той самий – 8 (з 15 березня – мч. Агапія із ним 6 мучеників, перша стихира – двічі). «Слава» – мертвим Октоїха, «І нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Читання паремій Тріоді (прокімен 1-ий паремії, глас 4-ий: «Милість та істина Твоя ...», зі стихом; прокімен 2-ий паремії, глас 6-ий: «Я сказав: Господи, помилуй мене ...», зі стихом). «Нехай піднесеється молитва моя ...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

15 БЕРЕЗНЯ,

субота

Мч. Агапія та з ним семи мчч.: Публія, Тимолая, Ромила, двох Олександрів та двох Діонісіїв (303). Сщмч. Олександра, пресвітера в Сиді (270 – 275). Мч. Никандра (бл. 302).

Поминання померлих.

Літургія свт. Іоана Золотоустого.

Євр., 309 зач., III, 12 – 16. Мк., 6 зач., I, 35 – 44.

За упокій: 1 Сол., 270 зач., IV, 13 – 17. Ін., 16 зач., V, 24 – 30.

Цієї суботи і в дві прийдешні заупокійна служба з Тріоді з'єднується зі службами Мінеї та Октоїха.

ВЕЛИКЕ ПОВЕЧІР'Я (без поклонів):

Після 1-го Трисвятого – тропар, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки ...». «Слава» – інший тропар голос той самий: «Пом'яни, Господи ...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Мати Свята ...».

Після 2-го Трисвятого – тропарі Часослова (звичайні), глас 6-ий: «Помилуй нас, Господи ...».

Після «Слава в вишніх ...» – співається служба Мч. Савина і Мч. Папи (з 16 березня), і заупокійний канон Октоїха, глас 1-ий (з ранньої суботи, без ірмосів). Канон Богородиці співається, так як замінюється заупокійним.

Після канонів – «Достойно є».

Після 3-го Трисвятого – кондак, глас 8-ий: «Зі святими упокій ...» (замість «Господи Сил ...»). «Господи, помилуй» (40), «Ти, що кожного часу ...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів ...», «Іменем Господнім ...». Виголос: «Молитвами святих отців наших ...». Читець: «Амінь». Молитва: «Непорочна, Пречиста ...», «І дай нам, Владико ...», «Преславна Приснодіво ...», «Уповання моє Отець ...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже ...». «Слава, і нині». «Господи, помилуй» (тричі). «Благослови».

Відпуст малий: «Христос, істинний Бог наш ...». Звичайне прощення. Ектенія: «Помолимося ...».

ПОЛУНОШНИЦЯ звичайна – суботня.

РАННЯ починається звичайним порядком (див. 8 березня.).

Замість «Бог Господь» – «Алилуя», глас 2-ий, із заупокійними стихами: 1-ий – «Блаженні, ті кого обрав і прийняв Ти, Господи»; 2-й – «Пам'ять про них з роду в рід»; 3-й – «Душі їх у блаженстві перебуватимуть». Тропар, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки ...» (двічі). «Слава» – інший тропар, глас той самий: «Пом'яни, Господи ...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Мати Свята ...».

Читається 16-а кафизма. Мала ектенія (**звичайна**, а не заупокійна). Сідальні Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний недільний поточного гласу. (див. Після 1-ої кафизми).

Після сідального відразу (нічого не промовляючи) співаємо (за Уставом, на 5-ий глас) непорочні (**17-ю кафизму**), розділяючи на дві частини (статті), з приспівом до 1-ої: «Благословен еси, Господи, навчи мене заповітів Твоїх». Перша стаття закінчується 93-м стихом, перед словом:

«Середина». Після першої статті не вимовляється: «Слава, і нині», але з приспівом співаються (тричі) заключні 92-ий і 93-ий стихи: «Якби не закон Твій ...» і «Навіки не забуду повелінь Твоїх ...».

Примітка. Щодо закінчення першої і другої статті 17-ої кафизми при заупокійному богослужінні існують такі думки: 1) кожен з двох останніх стихів першої і другої статті співається по тричі з відповідним приспівом; 2) в кожній статті два останніх стиха об'єднуються «як один» і співаються з приспівом тричі.

Виголошується мала **заупокійна ектенія**: «Ще і ще ...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Ще молимося за упокій душ спочилих рабів Божих праотців, отців, і братів наших ...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Щоб Господь Бог оселив душі їхні ...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Милості Божої ...», хор: «Подай, Господи». «Господу помолімося». Хор тихо: «Господи, помилуй» (40). Священник таємно читає молитву: «Боже духів ...». Виголос: «Бо Ти єси Воскресіння ...». Хор: «Амінь».

Друга стаття 17-ої кафизми: «Твій – я, спаси мене...» співається з приспівом до кожного стиха: «Спасе, спаси мене». В кінці тричі співаються з приспівом заключні 175-ий і 176-ий стихи: «Нехай живе душа моя ...» і «я блукаю, наче ягня загублене ...».

Далі тропарі після Непорочних, глас 5-ий: «Собор святих...», з приспівом «Благословен єси, Господи, навчи мене заповітів Твоїх». **Мала заупокійна ектенія** (див. Після 1-ої статті). «Господи, помилуй» (40). Священник таємно читає молитву: «Боже духів ...». Після виголосу хор: «Амінь», і сідальний, глас 5-ий: «Упокой, Спасе наш ...», «Слава» – кінець цього піснеспіву: «І всі, свідомі і не свідомі, Чоловіколюбче», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Христе Боже, що від Діви засяяв ...». Псалом 50-ий. (Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх ...» **не промовляється**).

Канони:

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси раз), канон Мінеї на 4. **Починаючи з 6-ої пісні канон храму пропускається**, і співається **спочатку канон Мінеї** з ірмосом на 6 (ірмоси раз), потім два четверопіснця Тріоди – на 10.

У храмі святого – канон Мінеї з ірмосом на 6 (ірмоси раз), канон храму святого на 4. Починаючи з **3-ої пісні канону храму пропускається**, співаються канон Мінеї і четверопісцем так само, як в храмі Господському і Богородиці.

Біблійні пісні Ірмологія за великопостовим розділом.

Примітка. Початкові стихи пісень Святого Писання, з 1-ої по 5-у, не співаються, а починають читатися тільки після ірмосу з 1-го тропаря, з напису «на 8» (всього на 10). 13 стихів 6-ої і 9-ої біблійних пісень (включаючи «Слава» та «І нині») починають співатися, чергуючись з тропарями канону Мінеї і четвероспівців Тріоди, – після ірмосу канону Мінеї (всього, включаючи ірмос канону Мінеї, на 14, і на закінчення ще 2 додаткових тропаря 2-го четвероспівця з особливими приспівами). 7-а і 8-а біблійні пісні читаються від початку до кінця; після стиха з написом «на 14» співається ірмос канону Мінеї і далі тропарі, чергуючись зі стихами (всього, включаючи ірмос Мінеї, на 14, і на закінчення ще 2 додаткових тропаря 2-го четвероспівця з особливими приспівами).

Катавасія після 3-ої пісні – ірмос 3-ої пісні останнього канону, а після 6-ої, 7-ої, 8-ої і 9-ої – ірмоси другого четвероспівця.

Після 3-ої пісні – мала ектенія (звичайна, а не заупокійна); сідальний преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – **мала заупокійна ектенія** (див. Після 1-ої статті 17-ої кафизми). Кондак, глас 8-ий: «**Зі святыми упокой ...**», та ікос, глас той самий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Достойно є» не співається. Світільний гласу 4-го.

Примітка. Світільний запозичується з додатку Октоїха «Світільний денний на всю седмицю» і береться за рядовим гласом Октоїха (в даному випадку 5-го гласу). Світільний виповнюється двічі (через «Слава, і нині»), перший раз закінчуючись словами: «Молитвами, Господи, святих Твоїх, і спаси мене», а другий – «Молитвами, Господи, Богородиці, і спаси мене».

У Світільних 6-го гласу замість закінчення змінюється початок, тому світільні 6-го гласу в суботу виконуються наступним чином: «Молитвами, Господи, святих Твоїх, пошли душам нашим Своє світло присносущне» [або: «Молитвами, Господи, всіх святих, пошли душам нашим Своє світло присносущне», - порівн.: Тріодь Постова]; «Слава, і нині» – Молитвами, Господи, Богородиці, пошли душам нашим Своє світло присносущне».

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі Октоїха (мученичні), глас 1-ий – 4. «Слава» – мертвих Октоїха, глас той самий, «І нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

«**Тобі слава подобає ...**» **не промовляється**, але відразу: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

Стихири на стиховні Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

«Благо є» (один раз). Трисвяте. Після «Отче наш» – тропар, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки ...». «Слава» – інший тропар, глас той самий: «Пом'яни, Господи ...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Мати Свята ...».

Після потрійної ектенії «Помилуй нас, Боже ...» – Священник: «Премудрність». Хор: «Благослови». Священник: «Сущий благословенний ...». Хор: «Амінь». «Утверди, Боже ...», і відразу 1-ий час.

НА ЧАСАХ – тропарі: «Апостоли, мученики і пророки ...». «Слава» – «Пом'яни, Господи, як благий ...». Кондак: «Зі святыми упокой ...».

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні гласу – 6.

На вході – «Прийдіть поклонімося... Дивний у святих еси...».

Після входу – тропарі, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки ...», «Пом'яни, Господи, як благий ...». «Слава» – кондак, глас 8-ий: «Зі святыми упокой ...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе і стіну, і пристанище ...».

Прокимен – дня (суботи), глас 8-ий: «Веселіться у Господі...», стих: «Блаженні, кому прощено беззаконня ...»; і заупокійний, глас 6-ий: «Душі їх у блаженстві перебуватимуть».

Апостол і Євангеліє – суботи 2-го тижня і заупокійні.

Алилуарій – дня (суботи): «Взивали праведні ...», стих: «Багато скорбот у праведних ...»; і заупокійний: «Блаженні, ті кого обрав ...».

Причасний – дня (суботи): «Радуйтеся, праведні ...», і заупокійний: «Блаженні, ті кого обрав ...».

16 БЕРЕЗНЯ, неділя

Неділя 2-га Великого посту. Глас 5-ий.

Свт. Григорія Палами, архієп. Фесалонікійського (перехідне святкування в 2-гу неділю Великого посту).
Собор усіх преподобних отців Києво-Печерських (перехідне святкування в 2-гу неділю Великого посту).

Ап. Аристовула, еп. Вританійського (Британського, І). Мч. Савина (287). Мч. Папи (305 – 311). Сщмч. Олександра, єпископа Римського (119). Мч. Юліана Аназаврського (305 – 311). Сщмч. Трофима і Фала, пресвітерів Лаодикійських (бл.300).

Літургія за чином свт. Василя Великого.

Ран. – Єв. 5-е, Лк., 113 зач., XXIV, 12 – 35.

Літ. – Євр., 304 зач., I, 10 – II, 3. Мк., 7 зач., II, 1 – 12.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Прпп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23 (під зачало).

Увага! Якщо в понеділок буде **звершуватися поліелей** в преподобного Олексія, людини Божої, то потрібно заготовити ще третій Агнець! Варіант служби від 17 березня [Б].

Воскресна служба завершується за Октоїхом, Тріоддю та Мінеєю.

Примітка. В період співу Постової Тріоді починаючи від Неділі митаря і фарисея у недільні дні Мінея не використовується окрім пам'яті святих, що мають поліелей або бдіння. Києво-Печерські угодники особливо шануються Українською Православною Церквою, тому недільна службу слід завершувати за Октоїхом, Тріоддю та Мінеєю.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 5-ий – 3, і Тріоді (свт. Григорія) – 3, преподобних глас той самий – 4. «Слава» – Тріоді (свт. Григорія), глас 6-й: «Преподобний, преблаженний...», «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь Закону...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних 3.

На літії стихира храму. «Слава» преподобних глас 1: «Прийдіть похвалімо вірні» (Стихира на «Слава» із стихир на «Господи взиваю»), і нині» – Богородичний недільний за гласом стихири храму, із стихир на стиховні.

На стиховні стихири воскресні, глас 2-ий. «Слава» – Мінеї (Преподобних Печерських), глас 2-ий: «Преподобні отці світу красу...», «І нині» – Тріоді (Стихира на «Славу» Святителя Григорія), глас 8: «Жива мова твоя...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі), преподобних Печерських (один раз.)

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар неділі, глас 5-ий (двічі). «Слава» – тропар Преподобних Печерських, глас 4-ий: «Стовп вогнеподібний...», «І нині» – Богородичний недільний, глас той самий: «Від початку віку утаємнене...»

Кафізми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання преподобних: «Величаємо вас./ преподобні отці наші Києво-Печерські./ і шануємо святу пам'ять вашу./ бо ви молити за нас// Христа Бога нашого» (таке величання подає Мінея) і псалом вибраний: «Терплячи потерпів перед Господом, але смерті не віддав мене». «Ангельський собор...». Іпакої, ступеневі і прокимен – гласу. Євангеліє недільне 5-те. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Покаяння відкрий мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «На стежки спасіння...». Глас 6-й: «Помилуй мене, Боже...», і стихира Тріоді, глас той самий: «Множество вчинених...».

Примітка: якщо храм в честь Собору Преподобних Печерських: то прокимен та Євангеліє – преподобних. Після 50 псалма «Слава» – молитвами преподобних... «Покаяння двері...» опускається.

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2 Тріоді – 1-ий (про блудного сина другої неділі Великого посту) на 2 і 2-й (свт. Григорія) на 2, і преподобних Печерських 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Примітка: На практиці на Недільних Всенічних використовуються на каноні не Біблійні пісні, а так звані молебні заспіви, наприклад: «Слава Господи святому Воскресінню Твоєму» – до канону неділі, «Пресвята Богородице спаси нас» – до Богородичного, Тріоді – «Помилуй мене Боже, помилуй мене», «Святителю отче Григорію моли Бога за нас», Мінеї – «Преподобні отці наші Києво-Печерські молись Бога за нас» і тд.

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос преподобних, сідальний преподобних, кондак Тріоді, глас 4-й: «Нині час подвигу настав...»; «Слава» – сідальний Тріоді (свт. Григорія), глас той самий: «Оману нечестивих спалив ти...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Скоро прийми, Владичице, моління наші...».

Після 6-ої пісні – кондак Тріоді (свт. Григорія), глас 8-ий: «Тебе священний...». Ікос, глас той самий: «Ангелом невимовно явився ти...».

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій недільний 5-ий. «Слава» – світільний: «Тріоді (свт. Григорія): «Радуйся, отців похвало ...», «І нині» – Богоро-

дичний Тріоді: «Владичице всіх, вища від усіх, Владичице./ що перевершуєш усі воїнства небесні./ простягни державну руку, і збережи світ / священників, що Тобі священнодіють благослови./ ченців і мирян, молимося до Тебе./ Всіх людей, що помирають, і в бідах перебувають./ воїнство укріпи під час бою./ місто наше збережи, свята Богородице./ І нині нас сподоби бачити Небесне Царство, і райські двері./ коли сяде Суддя судити вселенну/ під час другого пришестя і страшно-го суду, Владичице ангелів».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири воскресні, на 8 глас 6-ий – 3 (дві стихири недільні і Анатолієва одна), і Тріоді (свт. Григорія), глас 1-ий – 2; потім стих: «Воскресни, Господи Боже мій...», і самогласний Тріоді, глас 6-й: «Тим, що в темряві гріхів, ходять...» і преподобних Печерських глас 1-ий, подібний «Прехвальні мученики». «Слава» преподобних глас 8-ий: «Преподобні отці...», «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар недільний: «Сьогодні спасіння...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихира євангельська 5-а.

НА 1-МУ І 6-МУ ЧАСІ – тропар недільний гласу. «Слава» – тропар Тріоді (свт. Григорія). Кондак Тріоді, глас 4-ий: «Нині час подвигу настав ...».

НА 3-МУ І 9-МУ ЧАСІ – тропар недільний гласу. «Слава» – тропар Мінеї (Преподобних Печерських). Кондак Тріоді (свт. Григорія), глас 8-й.

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Василя Великого.

На проскомидії заготовлюються два Агнця – для середі і п'ятниці.

Примітка: Якщо літургія Ранішосвячених Дарів протягом тижня завершується і в інші дні окрім середі і п'ятниці, то заготовлюється відповідна кількість агнів.

Блаженні на 10: гласу – 3, Тріоді (свт. Григорія), пісня 3-тя – 3, Мінеї (Преподобних) – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний гласу, тропар Тріоді (свт. Григорія), тропар преподобних глас 4-ий: «Стовп вогнеподібний...». Кондак недільний, кондак Тріоді (свт. Григорія), «Слава» – кондак Преподобних, глас 8-ий: «І нині» – кондак Тріоді, глас 4-ий: «Нині час подвигу настав...».

У храмі Богородиці – тропар воскресний гласу, тропар храму, тропар преподобних глас 4-ий, тропар Тріоді (свт. Григорія); кондак недільний, кондак Тріоді, глас 4-й: «Нині час подвигу настав...», кондак Тріоді (свт. Григорія). «Слава» – кондак Преподобних, глас 8: «Отці всесесні...» «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобних, тропар Тріоді (свт. Григорія); кондак храму, кондак Тріоді (свт. Григорія) «Слава» – кондак Преподобних, «І нині» – кондак Тріоді, глас 4-й: «Нині час подвигу настав...».

Прокимен – Неділі 2-ої Великого посту (глас 5-ий: «Ти, Господи, збережеш нас...»; стих: «Спаси мене, Господи...»), і свт. Григорія (глас 1-ий: «Уста мої промовлятимуть премудрість...»).

Алилуарій – неділі рядового гласу і святителя.

Апостол і Євангеліє – Неділі 2-ої Великого посту, свт. Григорія та Преподобних Києво-Печерських

Примітка: Апостол і Євангеліє святителю Григорію і преподобним Києво-Печерським читаються як одне, під зачало.

Замість «Достойно є» – «Тобою радується...».
 Причасний – воскресний: «Хваліте Господа з Небес...», і
 Преподобних: «Радуйтеся праведні...».

Примітка. «На трапезі ж їмо, те саме чим в 1-у Неділю задовольнялися, на славу Богу» (Типікон, гл. 49, «Неділя 2-га святого посту»).

17 БЕРЕЗНЯ, понеділок

3-й тиждень Великого посту.

3-й тиждень Великого посту. Прп. Олексія, людини Божої (411). Свт. Патрикія, просвітителя Ірландії (після 460). Мч. Марина.

Звершується великопісна служба третього тижня зі службою прп. Олексія **[А]**

Звершується поліелейна служба прп. Олексія з великопісною службою третього тижня Великого посту **[Б]**.

Порядок читань, згідно з календарем:

[А] На 6-му часі: Іс. VIII, 13 – IX, 7. На веч.: Бут. VI, 9 – 22. Притч. VIII, 1 – 21.

Примітка. У сучасній богослужбовій практиці Української Православної Церкви поширений звичай звершувати ввечері чотирьох недільних днів Великого посту (як правило, починаючи не з Неділі Торжества Православ'я, а з 2-ої неділі – свт. Григорія Палами, за винятком тих випадків, коли на понеділок припадає Благовіщення, 1-ше і 2-ге Знайдення глави Іоана Предтечі, пам'ять 40 мучеників, храмове або Поліелейне свято) чиноспідовність пасії **[1]**.

подаємо два найбільш розповсюджені в Українській Православній Церкві варіанти чину Пасії.

Перший варіант Пасії: перед вечірною, яку звершують в неділю ввечері, на середині храму ставиться велике Розп'яття. Початок вечірні звичайний. Після «Світло Тихе...» звершується вхід з кадилом – заради великого прокимна. На стиховні, на «Славу» або на «І нині» (або на «Слава, і нині»), співається стихира Великої П'ятниці: «Тебе, що зодягаєшся...». Під час співу цієї стихирі відкриваються царські врата і з вівтаря виноситься Святе Євангеліє: предстоятель несе Євангеліє, перед ним йде свічконосець; за предстоятелем йдуть інші священники за старшинством. Євангеліє кладеться на аналої перед Хрестом, і звершується повне кадіння храму. Зазвичай потім співають акафіст Страстям Христовим, причому 1-ий кондак хор починає співати відразу після стихирі «Тебе, що зодягаєшся...». Після закінчення кадіння священнослужителі знімають головні убори. Під час читання акафісту диякон безперервно кадить Хрест, а на 11-му Ікосі зазвичай відбувається мале кадіння.

Далі прокимен, глас 4-ий: «Розділили ризи Мої собі, і за одержу Мою кидали жереб»; стих: «Боже, Боже Мій! Вислухай Мене, чому залишив Ти Мене?». Перед читанням Євангелія хор співає: «Слава страстям Твоїм, Господи!».

Євангельське оповідання про Страсті Христові прийнято у такій редакції:

на 1-ій пасії – з Євангелія від Матфея, глави 26 і 27, зачала 107–114 (в деяких храмах читається тільки глава 27, зачала 110–114);

на 2-ій пасії – з Євангелія від Марка, глави 14 і 15, зачала 63–69 (або тільки глава 15, зачала 66–69);

на 3-ій пасії – з Євангелія від Луки, глави 22 і 23, зачала 108–111 (або тільки глава 23, зачала 110–111);

на 4-ій пасії – з Євангелія від Іоана, голови 18 і 19, зачала 58–62.

Після прочитання Євангелія, хор: «Слава довготерпінню Твоєму, Господи!». Потім (зворушливим розспівом) співається 15-ий антифон служби Великої П'ятниці «Днесь висить на Дереві...».

Коли спів закінчиться, на солії (царські врата залишаються відкритими) зазвичай виголошується проповідь про страждання Спасителя (іноді проповідь виголошується в кінці богослужіння).

Далі йде мала сугуба ектенія «Помилуй нас, Боже...», потім виголос «Бо Ти милостивий і чоловіколюбний Бог еси...», і священник схиливши коліна читає молитву.

Потім хор співає стихирі Великої Суботи: «Прийдіть, вшануймо Йосифа...». Священнослужителі, зробивши три земні поклони, прикладають до Хреста і йдуть до вівтаря (попереду йдуть молодші священнослужителі, потім старші). Предстоятель з амвона благословляє народ Євангелієм і забирає його у вівтар. Священнослужителі прикладаються до престолу. Царські врата зачинаються. Всі вірні прикладаються до Хреста.

Вечірня закінчується за звичайним чином вечора Неділі Святої Чотиридесятниці: після «Нині відпускаєш...» – спів великопостових тропарів «Богородице Діво...», «Слава: Хрестителю Христові...», «І нині: Моліться за нас...» з поклонами, «Під Твою милість...» без поклону, і далі за чином. Відпуст звичайний.

Другий варіант: Перед початком Пасії звершується недільна Вечірня за Великопостовим чином до молитви прп. Єфрема Сиріна. Після того, як священник виголосить на солії молитву Прп. Єфрема Сиріна він заходить до Вівтаря і разом з іншими кліриками поцілувавши св. Престіл взявши Євангеліє виходить через Царські Врата на середину храму, де вже поставлено Голгофу. Перед Голгофою ставиться аналої на якому кладуть Євангеліє. Вийшовши, духовенство хреститься перед Голгофою і кланяються настоятелю. Настоятель, або паламар роздає всім священникам запалені свічки. Всі вірні в храмі також запалюють свічки і моляться із запаленими свічками.

Під час виходу священників хор співає: Алилуя, Алилуя, Алилуя (тричі).

Настоятель приймає від диякона кадило і звершує велике кадіння храму.

Під час кадіння Хор співає тропар Великої Четверга:

Коли славні ученики умиванням ніг на вечері просвіщалися, тоді Іуда злочестивий недугою грошоловства засліплювався і беззаконним суддям Тебе, Праведного Суддю продав. Глянь, скарбів ревнителю, того, що через них повісився. Тікай від тієї ненасатної душі, що на Вчителя так наважилася. Милосердний до всіх Господи слава Тобі. (тричі).

Після того, як обкаджено храм, священники і хор співають заспів:

Духовенство: Слава страстям Твоїм Господи.

Хор: Слава страстям Твоїм Господи.

Духовенство: Слава Отцю і Сину і Святому Духу.

Хор: І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Заспів співаються двічі.

Після заспівів хор співає Ірмос 3-ої пісні канону Великої Суботи:

«Тебе, що на водах усю землю повісив недержимо, побачивши розп'ятим на лобнім місці, творіння з жаху великого тремтіло, визнаючи: нема святого, крім Тебе, Господи».

Після ірмосу диякон виголошує малу ектенію.

Ще і ще в мирі Господу помолимося.

Заступи, спаси, помилуй і збережи нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Пресвяту, Пречисту і Преблагословенну, славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зі всіма святими пом'янувши самих себе і один одного і все життя наше Христу Богові віддамо.

Священник: Бо ти є Бог наш і Тобі славу возсилаємо: Отцю, і Сину, і Святому Духу, нині і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

І співається: «Спасіння вчинив Ти посеред землі, Христе Боже, на Хресті розпростерши пречисті руки Свої, збираючи всі народи, що взивають: Господи слава Тобі».

Після «Спасіння вчинив...» духовенство і хор знову співають заспіви:

Духовенство: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Хор: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Духовенство: *Слава Отцю і Сину і Святому Духу.*

Хор: *І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.*

Заспіви співаються двічі.

Після заспівів хор співає Ірмос 6-ої пісні канону Великої Суботи:

Взятий був, але не втриманий у пащі китовій Іона, Твій прообраз, Христе, що на страждання й поховання віддав Себе, мов із чертога, із звіра вийшов; дорікав же й варті Своїй: стережете даремно і марно, а милість Божу зневажили.

Після Ірмосу диякон виголошує малу ектенію.

Ще і ще в мирі Господу помолимося.

Заступи, спаси, помилуй і збережи нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Пресвяту, Пречисту і Преблагословенну, славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зо всіма святими пом'янувши самих себе і один одного і все життя наше Христу Богові віддамо.

Священник: Бо Ти є Цар миру і Спас душ наших, і Тобі славу возсилаємо: Отцю, і Сину, і Святому Духу нині і повсякчас, і на віки віків.

Хор. Амінь.

І співається: «Спасіння вчинив Ти посеред землі, Христе Боже, на Хресті розпростерши пречисті руки Свої, збираючи всі народи, що взивають: Господи слава Тобі».

Після «Спасіння вчинив...» духовенство і хор знову співають заспіви:

Духовенство: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Хор: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Духовенство: *Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу.*

Хор: *І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.*

Заспіви співаються двічі.

Після заспівів хор співає Ірмос 9-ої пісні канону Великої Суботи:

Не ридай по Мені, Мати, бачачи у гробі Сина, що Його в утробі безсіменно зачала еси: встану бо, і прославлюся, і назавжди піднесу із славою, як Бог, тих, що з вірою й любов'ю Тебе величають.

Після закінчення співу диякон: Будьмо уважні! Премудрість! Прокимен глас 4-ий: Розділили ризи Мої собі, і за одужу Мою кидали жереб.

Стих: Боже, Боже Мій, вислухай Мене нащо Ти покинув Мене!

Диякон: «Господу помолимося».

Хор: «Господи помилуй».

Священник: «Бо Ти Святий є Боже наш і в святих перебуваєш, і Тобі славу возсилаємо Отцю, і Сину, і Святому Духу нині і повсякчас і на віки віків».

Хор: «Амінь».

Диякон: «Все, що дише нехай хвалить Господа».

Хор: «Все, що дише...».

Диякон: «Хвалить Бога у святих Його, хвалить Його у твердині сили Його».

Хор: «Все, що дише...».

Диякон: «Все, що дише»

Хор: (закінчує) «нехай хвалить Господа».

Диякон: «І щоб сподобитися нам вислухати Святого Євангелія Господа Бога молимо».

Хор: «Господи помилуй» (тричі).

Диякон: «Премудрість! Станьмо побожно! Вислухаймо Святого Євангелія!»

Священник: «Мир усім!»

Хор: «І духові твоєму».

Священник: «Від (ім'я євангелиста) Святого Євангелія читання».

Хор: «Слава страстям Твоїм Господи!»

Диякон: «Будьмо уважні».

Євангельське оповідання про Страсті Христові прийнято у такій редакції:

на 1-й пасії – з Євангелія від Матфея, глави 26 і 27, зачала 107–114 (в деяких храмах читається тільки глава 27, зачала 110 – 114);

на 2-й пасії – з Євангелія від Марка, глави 14 і 15, зачала 63 – 69 (або тільки глава 15, зачала 66 – 69);

на 3-й пасії – з Євангелія від Луки, глави 22 і 23, зачала 108 – 111 (або тільки глава 23, зачала 110–111);

на 4-й пасії – з Євангелія від Іоана, голови 18 і 19, зачала 58 – 62.

Після прочитання Євангелія хор співає: «Слава довготерпінню Твоєму Господи!»

Всі гасять свічки.

І співається: «Спасіння вчинив Ти посеред землі, Христе Боже, на Хресті розпростерши пречисті руки Свої, збираючи всі народи, що взивають: Господи слава Тобі».

Після «Спасіння вчинив...» духовенство і хор знову співають заспіви:

Духовенство: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Хор: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Духовенство: *Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу.*

Хор: *І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.*

Заспіви співаються двічі.

Після заспівів хор співає тропар Великої Суботи, глас 2-ий:

Благообразний Йосиф, з древа знявши пречистее тіло Твоє, плащаницею чистою обгорнувши і пахощами в гробі новім покривши, поклав.

Диякон виголошує коротку потрійну ектенію: Помилуй нас Боже, з великої милості Твоєї, молимося Тобі вислухай і помилуй.

Хор: *Господи помилуй (тричі)*

Диякон: *Ще молимося за Владику і Отця нашого Блаженнішого Митрополита (ім'я) і владика нашого (Високо) Преосвященнішого (ім'я), і за все у Христі братство наше.*

Хор: *Господи помилуй (тричі)*

Диякон: *Ще молимося за Богом бережену Україну нашу, владу і військо її, щоб ми тихе і мирне життя прожили у всякому благочесті і чистоті.*

Хор: *Господи помилуй (тричі)*

Диякон: *Ще молимося за братів наших священників, священномонахів і за все у Христі братство наше.*

Хор: *Господи помилуй (тричі)*

Диякон: *Ще молимося за ієрархів православних, за благочестивих і повікнезабутніх фундаторів святого храму цього (в монастирі – святого монастиря цього) і всіх спочилих отців і братів наших, що тут і повсюди лежать, – православних.*

Хор: *Господи помилуй (тричі)*

Диякон: *Ще молимося за тих, що дари приносять і добро діють у святому і всечесному храмі цьому; за тих, що трудяться, співають, і за всіх присутніх людей, що сподіваються від Тебе великої і багатой милости.*

Хор: *Господи помилуй (тричі)*

Священник: *Бо Ти Милостивий і Людинолюбний Бог еси, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас, і на віки віків.*

Хор: Амінь.

Диякон: *Ще і ще, схиливши коліна, до Господа нашого Ісуса Христа помолимося!*

Хор: *Слава страстям Твоїм, Господи!*

Всі присутні стають на коліна і священник читає молитву:

Господи Ісусе Христе, Сину Бога Живого Сотворителю неба і землі, Спасителю світу! Ось ми, недостойні, найгіршіші смиренно коліна серцець наших перед славою величності Твоєї вклонивши, оспівуємо Хрест і страждання Твої, подяку Тобі, Царю всіх і Богу приносимо, бо Ти зволив

всі труди і всілякі біди, нещастя і муки, як Людина понести, щоб усім нам у всіляких скорботах, бідах і напастях бути співстраждучим Помічником і Спасителем. Знаємо, Всесильний Владико, що все це Тобі не було потрібне, але тільки заради спасіння людства Хрест і страждання перетерпів Ти, щоб усіх нас визволити з-під лютого рабства диявола. Чим відплатимо Тобі, Людинолюбче, за всі страждання Твої за нас грішних? Не знаємо! Бо душі і тіла і все добре у нас від Тебе, і все наше – Твоє, і ми Твої. Тільки на безмежне Твоє Милосердя, Господи, надію покладаючи, оспівуємо Твоє невимовне довготерпіння, величаємо невідоме приниження, славимо Твою безмірну милість, поклоняємось страстям Твоїм, і з любов'ю цілуємо рани Твої, взиваємо: помилуй нас грішних, вчини, щоб не безплідним був у нас Хрест Твій Святий, щоб ставши тут з вірою спільниками Твоїх страждань, сподобилися ми бачити і славу Царства Твого на Небесах.

Хор: Амінь.

Всі роблять земний поклін і підіймаються з колін.

Диякон: Премудрість.

Священник: Пресвята Богородице спаси нас.

Хор: Чеснішу від херувимів і незрівнянно славнішу від серафимів, що без істління Бога Слово породила, суццю Богородицю, Тебе величаємо.

Священник: Слава Тобі, Христе Боже, надія наша, слава Тобі.

Хор: Слава: І нині. Господи, помилуй (тричі). Благослови.

Священник чинить відпуст.

Христос, Істинний Бог наш, що заради нас, людей, і заради нашого спасіння страшні муки, і Животворчий Хрест, і добровільне погребіння тілом прийняти зволив, молитвами Пречистої Своєї Матері...

Хор: Амінь. Слава страстям Твоїм, Господи!

Після відпусту хор співає стихиру: Прийдіть, вшануймо Йосифа приснопам'ятного, що вночі до Пилата прийшов і Життя всіх випросив: «Дай мені Цього Подорожнього, що не має де голови прихилити; дай мені Цього Подорожнього, Його ж бо ученик лукавий на смерть продав; дай мені Цього Подорожнього, що Його Мати, бачачи на хресті розп'ятим, ридаючи, голосила і по-материнськи промовляла: «О горе Мені, Світло Мое і Серце Мое улюблене! Симеоном бо провіщене в церкві нині сталося: Моє серце меч пройняв. Ти ж на радість воскресінням Твоїм Мій плач оберни». Поклоняємось страстям Твоїм, Христе; поклоняємось страстям Твоїм, Христе; поклоняємось страстям Твоїм, Христе, і святому Воскресінню.

А потім й інші належні церковні пісні.

Під час співу всі люди вклоняються перед Голгофою зі смиренням і благоговінням цілуючи її, а потім тихо і побожно виходять з церкви, роздумуючи про великі і страшні Страсті Христові, які Він перетерпів у повній покорі до Свого Отця.

Детальний виклад порядку богослужіння, запропоновано-го Типіконом в Неділю ввечері, див. 2 березня.

[А] НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: 4 стихири покаянні Октоїха, глас 5-ий (дві – зі стихир на стиховні вечірні, дві інші – зі стиховних ранньої), Тріоді, глас 4-ий і глас 6-ий – 3, і прп. Олексія (з 17 березня), глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Душу мою...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Співається великий прокимен, глас 8-ий: «Не відверни лица Твого...», зі стихами (за звичаєм).

На стиховні стихири Тріоді, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Небесні сили прославляють Тебе...».

Молитва прп. Єфрема Сиріна читається **з трьома великими поклонами** (без малих). Закінчення вечірні великопостове (2 березня).

НА МАЛОМУ ПОВЕЧІР'І в 2-гу Неділю Великого посту, напередодні понеділка 3-го тижня, Мцц. Агафії, Ірини та Хіонії (з 16 квітня).

Примітка. Канон Богородиці не співається, оскільки напередодні звершувалося всенічне бдіння.

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею.

Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 3 березня.

НА РАННІЙ – кафизми 4-та, 5-а і 6-а. На 1-му часі – кафизми немає; на 3-му часі – кафизма 7-ма; на 6-му часі – кафизма 8-ма; на 9-му часі – кафизма 9-та.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-а

[Б]. *Поліелейна служба прп. Олексію, людині Божій.*

На ранній - Мф., 44 зач., I, 39 – 49, 56.

На 6-му часі: Іс. VIII, 13 – IX, 7. На веч.: Бут. VI, 9 – 22. Притч. VIII, 1 – 21.

Прп. – Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

НА ВЕЧІРНІ після закінчення 9-го часу, священник виголошує: «Благословен Бог наш...» Читець. Амінь «Прийдіть поклонімося...» і читає 103-й псалом.

Велика ектенія і співається **«Блажен муж» - 1-ий антифон.**

На «Господи, взиваю» стихири на 10: Тріоді, глас 4-ий і глас 6-ий – 4, і прп. Олексія), глас 1-ий – 6. «Слава» - преподобному, глас 2: «Тихе і мовчазне...», «І нині» – Догматик глас той самий «Коли минула тінь...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Співається великий прокимен, глас 8-ий: **«Не відверни лица Твого ...»**, зі стихами (за звичаєм).

Паремії Преподобному – 3.

Після паремій читається «Сподоби Господи...» і Благальна ектенія

На стиховні стихири Тріоді, глас 8-ий. «Слава» - преподобному, глас 8-ий, «і нині» – Богородичний Мінеї: «Безнесвітна Діво...».

«Нині відпускаєш...». Трисвяте по Отче наш. Після виголосу тропар Преподобного, глас 4-ий: «Піднісись чистою...», «Слава» - інший тропар преподобного, глас 4-ий: «Явився як пресвітлий...», «І нині» - Богородичний «Від віку утаємнене...». **Потрійна ектенія.**

Після виголосу: «Бо Ти Милостивий...» - виголос: «Премудрість», хор: «Благослови», священник: «Суцций благословенний...». Читець молитву: «Небесний Царю...». Священник промовляє молитву прп. Єфрема Сиріна читається **із трьома великими поклонами** (без малих). Після третього поклону священник – «Слава, Тобі Христе Боже...» і відпуст.

НА МАЛОМУ ПОВЕЧІР'І в неділю ввечері співається в 2-гу Неділю Великого посту, напередодні понеділка 3-го тижня, Мцц. Агафії, Ірини та Хіонії (з 16 квітня).

Примітка. Канон Богородиці на повечір'ї в Тиждень ввечері співається, оскільки напередодні звершувалося всенічне бдіння.

Після Трисвятого – кондак Преподобного

Замість виголосу: «Молитвами святих отців наших...» виголошується «Боже, змилосердсь над нами...» і молитва прп. Єфрема Сиріна із трьома великими поклонами. Кінцеве Трисвяте **не читається**, а одразу після третього поклону – молитва: «Нескверна...» після чого звершується **малий відпуст** та прощення з ектенією: «Помолимося...» наприкінці ектенії, виголос: «Молитвами святих отців наших...». Хор: «Амінь».

НА ПОЛУНОШНИЦІ кафизма 17-та, звичайні повсякденні тропарі та молитва прп. Єфрема Сиріна із трьома великими поклонами.

НА РАННІЙ після виголосу: «Благословен Бог наш...» читець: «Прийдіть поклонімося...» і 19 та 20 псалми. Священник звершує повне кадіння храму.

На «Бог Господь» - тропар Богородиці, глас 4-ий: «До Богородиці...» (двічі) «Слава і нині» - той же тропар.

Кафизми 4-та, 5-та і 6-та.

Після першої кафизми – малої ектенії немає. Сідальний Тріоді, глас 3-ий: «Прекрасний час настав» (див. в Тріоді після 2-ої кафизми).

Після другої кафизми – малої ектенії немає. Сідальний Тріоді, глас 7-ий: «Господи, Ти дав нам попередити» (див. в Тріоді, після 3-ьої кафизми).

Після третьої кафизми – **мала ектенія** і сідальні преподобного глас 2-ий: «Від пристрастей...»

Поліелей. Величання Преподобному і вибраній псалом. Сідальний Преподобного після поліелю, глас 8-ий: «Коли ти почув, голос Господній...». Степеній – 1 антифон 4-го

гласу: «Від юності моєї...» Прокимен Преподобного, глас 4-ий: «Чесна перед Господом, смерть преподобних його»; стих: «Що воздам Господу, за все, що Він дав мені». Євангеліє від Матфея, зач. 43-тє.

Після 50-го псалма: «Слава» - молитвами преподобного і стихира преподобного, глас 6-ий: «Прийдіть нині всі...» Ектенія «Спаси Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» - 12 разів. Священник: «Милістю і милосердям...».

Канони:

1-ша, 8-ма і 9-та пісні – Преподобного (два канони) із ірмосом на 6 (ірмоси 1-го канону по двічі) і трипіснеці Тріоді на 8;

3-тя, 4-та, 5-та, 6-та і 7-ма пісні – Преподобного (один канони) із ірмосом на 8 (ірмос 1-го канону по двічі).

Біблійні пісні у святковій редакції: «Співаємо Господеві...»

Катавасія після 1-шої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмос 2-го трипіснеця Тріоді, глас 7-ий: «Співаємо Господу...». Після 3-ьої, 4-ої, 5-ої, 6-ої і 7-ої пісень – «Відкрию уста мої...»

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 3-ий: «Красу світу ти залишив» (двічі).

Після 6-ої пісні – кондак преподобного, глас 2-ий: «Дім батьків...» та ікос.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний преподобного.

«Хваліте Господа з небес...» і хвалитні псалми.

На хвалитних стихирах преподобного, глас 4-ий – 8 «Слава» - преподобного, глас 6-ий. «І нині» - Богородиці, глас 8-ий: «Богородице Ти є лоза ...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло (Тобі слава належить не читається) і читає повсякденне славослів'я. Ектенія: «Доповнимо ранню молитву нашу Господу».

На стиховні стихирах Тріоді, глас 8-ий (зі звичайними приспіваними). «Слава» - преподобного «і нині» - Богородичний Тріоді.

«Благо є» (один раз). Трисвяте по «Отче наш» - тропар Преподобного, глас 4-ий. «Слава» - інший тропар преподобного, глас то й же, «І нині» - Богородичний. Потрійна ектенія. Після виголосу: «Бо Ти Милостивий...» - виголос: «Премудрість», хор: «Благослови», священник: «Суций благословенний...». Читець молитву: «Небесний Царю...». Священник промовляє молитву прп. Єфрема Сиріна читається **із трьома великими поклонами** (без малих). Читець: «Амінь», без відпусту ранньої одразу починають читати 1-ий час.

НА 1-МУ ЧАСІ – кафизми немає. Тропар преподобного (перший). Стихи часу: «Стопи мої направ...» і «Нехай наповняється...» - читаються. Після «Отче наш» - кондак Богородиці. Після виголосу: «Боже змилося над нами...» - молитва прп.Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Кінцеве трисвяте не читається. Після поклонів священник читає молитву: «Христе, Світло істинне...». Хор співає «Непереможній Воєводі». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...» і чинить великий відпуст ранньої. Хор співає Многоліття.

Примітка: коли співається поліелей, на часах дзвонами не дзвонимо.

НА 3-МУ ЧАСІ – кафизма 7-ма;

НА 6-МУ ЧАСІ – кафизма 8-ма; тропар пророцтва (Тріоді), 1-ий прокимен Тріоді, паремія Тріоді, 2-ий прокимен Тріоді.

НА 9-МУ ЧАСІ – кафизма 9-та.

На 3-му, 6-му і 9-му часах – тропарі преподобного попеременно (в Мінеї їх є два), після «Отче наш» - кондак преподобного та молитва прп. Єфрема Сиріна із трьома поклонами.

НА ЗОБРАЖАЛЬНИХ блаженні читаємо без співу.

Кондаки:

В храмі Господському – кондак храму «Слава і нині» - кондак преподобного;

В храмі Богородиці – кондак преподобного «Слава, і нині» - кондак храму;

В храмі святого – кондак храму «Слава» - кондак преподобного, «І нині» - «Заступництво християн».

Читець: «Господи, помилуй» (40р). «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім ...». Священник (перед царськими вратами): «Боже, змилося над нами...». Читець: «Амінь». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна з 3 поклонами. Молитва: «Всесвята Тройце ...». Священник на солії при закритих царських вратах звершує відпуст наступним чином. Священник (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є ...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Священник: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів ...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже ...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Священник виголошує відпуст: «Христос, істинний Бог наш ...». Хор – «Господи, помилуй» (тричі). Многоліття, за традицією, не співаються. Священник повертається у вітар.

НА ВЕЧІРНІ з літургією Ранішосвячених Дарів. Кафизма – 18 та.

На «Господи, взиваю» стихира на 10, Тріоді, глас 3-ий і глас 7-ий – 6 (самогласний дня, глас 3-ий і мученичний глас 7-ий, стихира прп. Феодора, глас 8-ий, див. стихира «Господи взиваю»), і стихира преподобного на 4 (див. стихира на «Господи взиваю» самого свята преподобного). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Душу мою...».

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». Прокимни читання паремій Тріоді. Після молитви прп. Єфрема Сиріна, одразу диякон виголошує: «Будьмо уважні». Священник: «Мир усім». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість» і співають прокимен преподобного, глас 7-ий: «Звеселиться праведник у Господі...» далі читається апостол, Алілуарій та Євангеліє – преподобного.

Після прочитання Євангелія продовжується літургія Ранішосвячених Дарів.

Причасний – «Вкусіть і побачите» та преподобного: «В пам'ять вічну буде праведний...».

Примітка: стихира вечірньої з «Господи взиваю» святителя Кирила Єрусалимського будуть співатися на хвалитних ранньої наступного дня.

18 БЕРЕЗНЯ, вівторок

Свт. Кирила, архієп. Єрусалимського (386). Мчч. Трофима і Євкарпія (бл. 300). Прп. Аніна, ченця.

На 6-му часі: Іс. IX, 9 – X, 4. На веч.: Бут. VII, 1 – 5. Притч. VIII, 32 – IX, 11.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в понеділок увечері – канон Богородиці і служба священномученика Симеона (із 17 квітня)

Полуношниця, рання і часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

НА РАННІЙ – кафизми 10-та, 11-та і 12-та. На 1-му часі – кафизма 13-та; на 3-му часі – кафизма 14-та; на 6-му часі – кафизма 15-та; на 9-му часі – кафизма 16-та.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-та.

19 БЕРЕЗНЯ,

середа

Мч. Хрисанфа і мц. Дарії (283) і з ними мчч. Клавдія, трибуна, Іларії, дружини його, Ясона і Мавра, синів їхніх, Діодора, пресвітера, і Мар'яна, диякона. Мч. Панхарія (бл. 302).

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. X, 12 – 20. На веч.: Бут. VII, 6 – 9. Притч. IX, 12 – 18.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧР'І у вівторок ввечері – канон Богородиці і прп. Іоана (із 18 квітня)

Полуношниця, рання і часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

НА РАННІЙ – кафизми 19-та, 20-та і 1-ша. На 1-му часі

– кафизма 2-га; на 3-му часі – кафизма 3-тя; на 6-му часі – кафизма 4-та; на 9-му часі – кафизма 5-та.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. в середу першого тижня Великого Посту.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-та.

20 БЕРЕЗНЯ,

четвер

Прп. Іоана, Сергія, Патрикія та інших, що в обителі св. Сави були вбиті (796). Мц. Фотини (Світлани), самарянки, її синів мчч. Віктора, названого Фотином, та Іосії (I). Мцц. Анатолії, Фото, Фотиди, Параскеви, Кириакії, Домніни і мч. Севастіана (бл. 66). Мцц. Олександрі, Клавдії, Євфрасії, Мотрони, Юліанії, Євфимії і Феодосії (310). Свт. Микити, спов., архієп. Аполоніадського (бл. 813 – 820).

На 6-му часі: Іс. XI, 10 – XII, 2. На веч.: Бут. VII, 11 – VIII, 3. Притч. X, 1 – 22.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧР'І в середу ввечері – канон Богородиці і служба прп. Іоана Ветхопечерника (з 19 квітня).

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

НА РАННІЙ – кафизми 6-та, 7-ма і 8-ма. На 1-му часі – кафизма 9-та; на 3-му часі – кафизма 10-та; на 6-му часі – кафизма 11-та; на 9-му часі – кафизма 12-та.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-та.

21 БЕРЕЗНЯ,

п'ятниця

Прп. Якова, єп. Катанського, спов. (VIII). Свт. Кирила, єп. Катанського (I – II). Свт. Фоми, патр. Константинопольського (610).

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. XIII, 2 – 13. На веч.: Бут. VIII, 4 – 21. Притч. X, 31 – XI, 12.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧР'І в четвер увечері – канон Богородиці і служба прп. Федора Трихини (з 20 квітня).

Полуношниця, рання і часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

НА РАННІЙ – кафизми 13-та, 14-та і 15-та. На 1-му часі кафизми немає; на 3-му часі – кафизма 19-та; на 6-му часі – кафизма 20-та; на 9-му часі кафизми немає.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. у середу першого тижня Великого посту.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-та.

На «Господи, звиваю» стихири на 10: самогласний Тріоді, глас 7-ий (двічі), мученичні Октоїха, глас 5-ий – 4, і стихири свщмч. Василія, пресвітера Анкирського глас 2-ий – 4 (з 6 квітня; перша стихира – двічі). «Слава» – мертвих Октоїха, глас той самий, «І нині» – догматик, глас 5-ий: «У Червоному морі ...».

Вхід з кидилом. «Світло Тихе». Читання паремій Тріоді (прокімен 1-й паримії, глас 4-ий: «Дай нам поміч у скорботах ...», зі стихом; прокімен 2-й паремії, глас 6-ий: «Почуй, Боже, благання мое ...», зі стихом). «Нехай піднесеться молитва моя ...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

22 БЕРЕЗНЯ,

субота

Сщмч. Василія, пресвітера Анкирського (362 – 363). Мц. Дросиди, дочки царя Траяна (104 – 117). Прп. Ісаакія Далматського (IV).

Поминання померлих.

Літургія свт. Іоана Золотоустого.

Євр., 325 зач., X, 32 – 38. Мк., 8 зач., II, 14 – 17.

За упокій: 1 Сол., 270 зач., IV, 13 – 17. Ін., 16 зач., V, 24 – 30.

Звершується заупокійна служба Тріоді в поєднанні зі службою Октоїха і рядовою службою Мінеї (свщмч. Василію, Анкирському) – за зразком суботи 2-го тижня Великого посту.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в п'ятницю ввечері співається служба Прмч. Никона Сицилійського, еп., і 199 учнів його (251) або Прп. Никона, ігумена Києво-Печерського (з 7 квітня), а також заупокійний канон Октоїха, глас 5-ий (з ранньої суботи, без ірмосів). Канон Богородиці (Октоїха) не співається, оскільки замінюється заупокійним. Закінчення великого повечір'я таке ж, як у суботу другого тижня Великого посту.

Полуношниця звичайна – суботня.

НА РАННІЙ після 16-ої кафизми сідальні Октоїха, глас 2-ий; стих: «Дивний Бог у святих Своїх...»; стих: «Блаженні, ті кого обрав...». «Слава, і нині» – Богородичний недільний поточного гласу (див. Після 1-ої кафизми).

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

На вході – «Прийдіть поклоніться... Дивний у святих еси...».

Блаженні гласу – 6.

Після входу – тропарі, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки...», «Пом'яни, Господи, як благий...». «Слава» – кондак, глас 8-ий: «Зі святими упокой...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе і стіну, і пристанище...».

Прокимен – дня (суботи), глас 8-ий: «Веселіться у Господі...»; стих: «Блаженні ті, кому прощено беззаконня...»; і заупокійний, глас 6-ий: «Душі їх у блаженстві перебувають...».

Апостол і Євангеліє – суботи 3-ої седмиці і заупокійні.

Алилуарій – дня (суботи): «Взивали праведні...»; стих: «Багато скорбот у праведних...»; і заупокійний: «Блаженні ті, кого обрав...».

Причасний – дня (суботи): «Радуйтеся, праведні...»; і заупокійний: «Блаженні, ті кого обрав...».

Примітка. Тріодь Постова в суботу 3-го тижня Великого посту вказує: «Алилуя, глас 6-ий».

23 БЕРЕЗНЯ, неділя

Неділя 3-тя Великого посту, хрестопоклонна. Глас 6-ий.

Прмч. Никона Сицилійського, еп., і 199 учнів його (251). Прп. Никона, ігумена Києво-Печерського (1088). Мчч. Філіта, Лідії, дружини його, Македона, Феопрепія, Кроніда і Амфілохія (117 – 138).

Літургія за чином свт. Василя Великого.

Ран. – Єв. 6-е, Лк., 114 зач., XXIV, 36 – 53.

Літ. – Євр., 311 зач., IV, 14 – V, 6. Мк., 37 зач., VIII, 34 – IX, 1.

Недільна служба Октоїха звершується разом зі службою Тріоді.

Після малої вечірні або, на практиці, безпосередньо перед початком всенічної священник переносить Хрест на престол.

Примітка. Перенесення Хреста з жертвника на престол відбувається при співі тропаря Хреста, глас 1-й: «Спаси, Господи, людей Твоїх...», і на «Слава, і нині» – кондак Хреста. Типікон не уточнює, який саме кондак співається при перенесенні Хреста з жертвника на престол в Неділю Хрестопоклонну – кондак, глас 4-й: «Вознісся на Хрест волею...», або кондак, глас 7-ий: «Зброя вогненна вже не стереже врат Едему...». Вказівка Типікону в Неділю 3-ю посту про те, що перенесення відбувається «так само як приписано в 13-ий день вересня, ввечері», непрямым чином свідчить про спів кондака Воздвиження Хреста, глас 4-й: «Вознісся на Хрест волею...».

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10: недільні, глас 6-ий – 6, Тріоді (Хреста), глас 5-ий – 4. «Слава» – Тріоді (Хреста), глас 3-й: «Христе Боже наш...». «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня.

На літій стихира храму. «Слава, і нині» – Тріоді (Хреста), глас 5-ий: «Слава, і нині, глас 5-ий: Все творіння, бачачи, Тебе нагим висячого на Хресті/, Творця і Сотворителя всього,/ в страху змінилось і засмутилось:/ сонце померкло і земля захиталася,/ гори ж попадали і розривалася блискуча завіса храму,/ мертві повставали з гробниць/ і Ангельські війства дивувалися і викликували:/ «О чудо! Суддя піддається суду,/ страждає добровільно/ для спасіння світу і оновлення!»».

На стиховні стихирі воскресні, глас 3-й. «Слава, і нині» – Тріоді (Хреста), глас 4-й: «Господи, лагідному Давиду...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (**двічі**), і тропар Тріоді (Хреста), глас 1-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх...» (**один раз**).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар неділі, глас 3-й (двічі). «Слава» – тропар Тріоді (Хреста), глас 1-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх...», «І нині» – Богородичний недільний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні Октоїха.

Непорочні [1] (на практиці, замінюються на поліелей, який відбувається у вівтарі, при цьому величання зі стихами не співається). «Ангельський собор...». Іпакої, ступеневі і прокимен – гласу. Євангеліє недільне 6-е (за традицією, читається у вівтарі). «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Покаяння відкри мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «На стежки спасіння...». Глас 6-й: «Помилуй мене, Боже...», і стихира Тріоді, глас той самий: «Множество вчинених...». (За звичаєм, помазання елеєм відбувається після винесення Хреста.)

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Бого-

родиці (Октоїха) на 2 і Тріоді (Хреста) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Тріоді: «Божественний Мойсей у давнині прообразував Хрест Твій...».

Після 3-ої пісні – сідальний Тріоді (Хреста), глас 6-ий: «Хрест Твій, Господи...», стих: «Возносьте Господа Бога нашого...» – інший сідальний Тріоді (Хреста), глас той самий: «Нині здійснилося слово пророче...». «Слава» – інший сідальний Тріоді (Хреста), глас той самий: «Коли поставили древо Хреста Твого, Христе...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Богородице Діво моли Сина Твого...».

Після 6-ої пісні – кондак Тріоді (Хреста), глас 7-ий: «Зброя вогненна вже не стереже врат Едему...». Ікос, глас той самий: «Три хрести поставив на Голгофі Пилат...».

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостилярій недільний 6-й. «Слава» – світільний Тріоді (Хреста): «Бачачи перед собою сьогодні чесний Хрест Христов...», «І нині» – Богородичний Тріоді: «Древу, на якому Всечиста...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихирі воскресні, глас 3-й – 4, і Тріоді (Хреста), глас 4-ий – 4 (зі своїми стихами і з повторенням першої стихирі [2]), потім стих: «Воскресни, Господи Боже мій...», і самогласний Тріоді, глас 8-ий: «Господь притчею навчав усіх унікати гордовитого розуму...». «Слава» – той самий самогласний Тріоді, «І нині» – «Преблагословенна еси...». Відкриваються царські врата.

Велике славослів'я співається тихо. (Воскресний тропар після славослів'я **не співається**.) До співу славослів'я (завичай під час канону або хвалітних стихир) предстоятель одягається в усі священничі одяги (без читання відповідних молитов [3]). Після виголосу «Слава Тобі, що показав нам світло», прийнявши кадило, предстоятель кадить престол і Хреста, що лежить на ньому три рази навколо. Потім на блюді, покритому воздухом, піднімає Хрест на свою голову [4]; при співі останнього Трисвятого він у супроводі

двох свічок і кадила через північні двері виносить Хрест з вітваря і зупиняється проти відчинених царських врат [5]. Після закінчення Трисвятого священник виголуше: «Премудрість, станьмо побожно» [6]. Священнослужителі співають тропар Тріоді (Хреста), глас 1-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх ...» (тричі). Священник підходить до приготовленого і поставленого навпроти царських врат (нижче амвона) аналою, покладає на нього блюдо з Хрестом і кадить навколо нього тричі, а по звершенні кадіння тричі співає: «Хресту Твоєму поклоняємось, Владико...». Цей спів тричі повторює хор, і відбувається цілування Хреста [7]. При цьому співаються особливі стихир Тріоді на поклоніння Хресту, глас 2-ий і глас 8-ий: «Прийдіть, вірні...» та ін. Звичайні екстенії (потрійна: «Помилуй нас, Боже...»; прохальна: «Доповнімо ранню молитву...», голововклонна молитва) і відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері, силою Чесного і Животворчого Хреста...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихира евангельська 6-та.

НА ЧАСАХ – тропар недільний гласу. «Слава» – тропар Тріоді (Хреста). Кондак Тріоді (Хреста).

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Василя Великого.

Святі Агнці необхідно заготовляти у віторок за Літургією в день свята Благовіщення.

Блаженні гласу – 6, і Тріоді (Хреста), пісня 3-я – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімся... що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропар воскресний гласу, тропар Тріоді (Хреста). «Слава, і нині» – кондак Тріоді (Хреста).

Замість Трисвятого – «Хресту Твоєму ...».

Прокимен і алилуарій [8] – Неділі Хрестопоклонної.

Апостол і Євангеліє – Неділі Хрестопоклонної.

Замість «Достойно» – «Тобою радується ...».

Причасний – Неділі Хрестопоклонної: «Ти явив нам світло лица Твого, Господи (Пс. 4, 7)».

Примітка. «На трапезі споживаємо, теж саме, що вказано в 1-у Неділю Православ'я» (Типікон, гл. 49, «Неділя третя святого посту...»).

Примітка. Устав не уточнює, де повинен знаходитися аналой – «четвероножець» зі святим Хрестом до віднесення Хреста назад у вітвар в п'ятницю Хрестопоклонної седмиці. Проте за встановленою традицією Хрест залишається на середині храму до п'ятниці і священник у визначений час виходить на середину храму для поклоніння Чесному Хресту».

[1]. 118-й псалом (17-я кафизма) співається на 5-ий глас, незалежно від тижневого гласу, і відразу після нього тропарі «Ангельський собор...». У парафіяльній практиці замість Непорочних на недільних всенічних відправах, зазвичай, співається поліелей.

[2]. Перша стихира Тріоді (Хреста) повторюється після стихирі «Всечесний Хресте, ти Церкви твердиня...» і співається в якості четвертої стихирі (зі стихом: «Бог же, Цар наш споконвіку учинив спасіння посеред землі»).

[3]. Молитви на кожен елемент облачення Священник читає тільки перед звершенням повній Літургії. В інших випадках, коли Устав або богослужбова практика передбачає одягання в усі священничі одежі (Літургія Ранішосвячених Дарів; винесення Хреста в Неділю Хрестопоклонну, 1 серпня і на Воздвиження Хреста Господнього; вечірні Великої П'ятниці і 1-го дня Пасхи, на ранній Великої Суботи і т. д.), Священник відповідних молитов не промовляє.

[4]. За усталеною практикою, після триразового кадіння престолу (з лежачим на ньому Хрестом), під час співу хором «Святий Боже ...» в кінці славослів'я, все духовенство у вітварі здійснює три земні поклони, а потім вже настоятель кладе Хрест на свою голову.

[5]. В деяких храмах є звичай обносити Хрест по периметру храму зі співом похоронного «Святий Боже...».

[6]. Зазвичай під час виголошення «Премудрість, станьмо побожно» службовий священник творить Хрестом хресне знамення в царських вратах.

[7]. Зазвичай під час цілування Хреста відбувається помазання освяченим елеєм.

[8]. Тріодь Постова вказує співати алилуарій Неділі Хрестопоклонної на 1-ий глас (порівн. Зі святом Воздвиження Хреста). Згідно з Типіконом і Апостолом, цей алилуарій повинен співатися на 8-ий глас.

24 БЕРЕЗНЯ, понеділок

4-й тиждень Великого посту.

Передсвята Благовіщення Пресвятої Богородиці. Прп. Захарії, ченця. Свт. Артемія (Артемона), еп. Солунського (Селевкійського, I – II). **Прп. Захарії, посника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV)**. Прп. Якова, еп. Катанського, спов. (VIII – IX).

На 6-му часі: Іс. XIV, 24 – 32. На веч.: Бут. VIII, 21 – IX, 7. Притч. XI, 19 – XII, 6.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихир на 10: 4 стихирі покаянні Октоїха, глас 6-ий (дві – з стихир на стиховні вечірні, дві інші – з стиховні стихир ранньої), Тріоді, глас 8-ий і глас 3-ій – 3, і стихирі передсвята глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Благовіствує Гавриїл Благодатній».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Співається великий прокимен, глас 8-ий: «**Дав еси насліддя ...**», зі стихами (за звичаєм).

На стиховні стихир Тріоді, глас 8-ий (зі звичайними приспіваними). «Слава, і нині» – Богородичний Передсвята, глас 2-ий: «Таїнство від віку...».

Молитва прп. Єфрема Сиріна читається **з трьома великими поклонами** (без малих). Закінчення вечірні великопостове (див. перший тиждень Великого посту).

НА МАЛОМУ ПОВЕЧІР'І в неділю ввечері співається служба муч. Януарія (із 21 квітня)

Примітка. Канон Богородиці не співається, оскільки на передодні відбувалося всенічне бдіння.

Полуношниця, ранній, часи із зображальними та вечірною. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемі першого тижня Великого посту.

НА РАННІЙ замість «Бог Господь» - «Алилуя » і троїчні гласу 6-го.

кафизми 4-а, 5-а і 6-а. На кафизмах малих екстеній немає. Після першої кафизми – сідальні Октоїха, а після другої і третьої – сідальні Тріоді (із ранньої понеділка).

50 псалом. Молитва «Спаси Боже, людей Твоїх». «Господи помилуй » (12 разів) і виголос священника.

Канони:

1-ша, 8-ма і 9-та пісні – канон передсвята із ірмосом на 6 та трипіснець на 8.

3-тя, 4-та, 5-та, 6-та, 7-ма пісні – канон передсвята із ірмосом на 4 (Типікон не дає чітких вказівок щодо кількості тропарів канону в піснях. Для зручності виконання беремо 4).

Катавасія після 1-ої, 3-тьої, 6-тої, 8-ої і 9-тої. Після 3-тьої і 6-тої пісень катавасія із канону Передсвята, а після 1, 8, 9 – ірмос другого трипіснеця канону Тріоді.

Біблійні пісні виконуються за великопостовою редакцією.

Після 3-ої пісні – сідальний передсвята, глас 4-ий: «Нашестя Духа Всесвятого» «Слава і нині» - інший сідальний, глас 3-ій: «Нині все творіння радіє...»

Після 6-ої пісні – кондак передсвята, глас 8-ий: «Всім землеродним...».

На 9-тій піснє співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні – співаємо «Достойно є», оскільки рання передсвята звершується за великопостовим чином.

Світільний - Троїчний гласу 6-го.

«Хваліте Господа з небес» і хвалитні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

Стихири Тріоді глас 6-ий: «Особливий шлях...», «Слава, і нині» - Передсвєта, глас 4-ий: «Язык, якого не знала...». Великопостове закінчення ранньої.

Часи служаться за великопостовим зразком.

На 1-му часі – кафизми немає. Після 1-го часу відбувається поклоніння Хресту.

Примітка. У понеділок та середу Хрестопоклонної седмиці на 1-му часі після Богородичного: «Як нам назвати Тебе ...» замість «Стопи мої скеруй ...» здійснюється поклоніння Чесному Хресту. У п'ятницю подібний чин відбувається в кінці зображальних.

Якщо аналой з Хрестом знаходиться на середині храму, то поклоніння відбувається наступним чином: з вітваря (звичай через царські врата [1]) виходить священник і кадить з чотирьох сторін Хрест, що лежить на аналої. Далі, за зразком Хрестопоклонної Неділі, співається: «Хресту Твоєму поклоняємось, Владико ...», стихири на поклоніння Хресту, глас 2-ий і глас 8-ий: «Прийдіть, вірні ...» та ін., і відбувається цілування Хреста.

У тих храмах, де Чесний Хрест після поклоніння в Неділю перебував «Із правої сторони царських врат» такий порядок: під час Богородичного «Як нам назвати Тебе ...» на середині храму ставиться аналой для Хреста. Священник виходить з вітваря царськими вратами з кадилом і диякон зі свічкою до Хреста і кадять святий Хрест спереду, потім, віддавши кадило диякону, підіймає Хрест на голову, несе його на середину і кладе на приготований аналой. Священник поклавши Хрест на аналой, здійснює кадіння навколо його. Потім замість «Стопи мої» священник з дияконом співають «Хресту Твоєму поклоняємось, Владико», і далі відбувається все з того ж чину, як було і в Неділю на ранній. Після закінчення стихир і після цілування Хреста усіма присутніми в храмі Священник таким же чином відносить святий Хрест на попереднє місце».

У понеділок, середу і п'ятницю Хрестопоклонної седмиці на часах і на зображальних після «Отче наш ...» – **кондак Тріоді (Хреста)**, глас 7-ий: «Не може зброя вогненна ...».

[1] Священник на вихід царськими вратами і поклоніння Хресту, за традицією, одягається в фелюнь.

На 3-му часі – кафизма 7-ма;

на 6-му часі – кафизма 8-ма; тропар пророцтва із Тріоді. Прокимен Тріоді глас 6-ий: «В Богові спасіння моє...» Паремія, і другий прокимен глас 4-ий: «Так благословляти му...».

на 9-му часі – кафизма 9-та.

На всіх часах після «Отче наш» - кондак «Полум'яна зброя...»

Зображальні звершуються за великопостовим чином.

Типікон не дає пояснень про особливості зображальних в будні Великого посту в день передсвєта. Тому можливе звершення зображальних за великопостовим зразком.

Кондаки на зображальних будуть виконуватися так: Кондак Хресту: «Полум'яна зброя...» «Слава, і нині» - кондак передсвєта, глас 8-ий: «Всім землеродним...». Після прочитання кондаків, читець виголошує «Господи помилуй» - 40 разів. Молитва Єфрема Сиріна із 16 поклонами. **Відпусту Зображальних немає**, а починається вечірня свєта Благовіщення **без виголосу** «Благословен Бог наш...».

НА ВЕЧІРНІ – 103 псалом **читається**. Велика екєтєнія. **Кафизми немає**.

На «Господи взиваю» стихири на 8. Тріоді – 3 і стихири Благовіщення, глас 6-ий – 5 (перших дві стихири по двічі). «Слава і нині» - Благовіщення, глас то й: «Посланий був з неба Гавриїл...».

Вхід з кадилом. «Світе Тихий...». Читання двох паремій Тріоді (прокимен першої паремії, глас 6-ий: «Почуй Боже, голос мій у молитві моїй» зі стихом, прокимен другої паремії, глас 6-ий: «Почуй нас, Боже, Спасителю наш» зі стихом). Далі читаються три паремії Благовіщення зі звичайними виголосами «Премудрість», «Будьмо уважні».

Після паремій одразу читець читає «Сподоби Господи...» і прохальна екєтєнія із головоклоною молитвою. На стиховні стихири Тріоді, глас 8-ий зі звичайними приспєвами «Слава, і нині» - Богородичний Благовіщення: «Нині радість...».

«Нині відпускаєш». Трисвєте по Отче наш. Тропар Благовіщення, глас 4-ий: «Сьогодні спасіння нашого початок...». **Потрійна екєтєнія**. Священник виголос: «Бо Ти Милостивий...». Хор: «Амінь». Премудрість. Хор «Благослови...», священник «Суший благословенний...». молитва «Небесний Царю...». Священник **читає молитву прп. Єфрема Сиріна із трьома великими** поклонами. Далі священник виголошує «Слава Тобі Христе Боже...» Хор співає «Слава Отцю і Сину і Святому Духу...» - святковий відпуст.

Трапєзі вживаємо вино і олію.

25 БЕРЕЗНЯ, вівторок

БЛАГОВІЩЕННЯ ПРЕСВЯТОЇ ВЛАДИЧИЦІ НАШОЇ БОГОРОДИЦІ І ПРИСНОДІВИ МАРІЇ.

Ікони Благовіщення Божої Матері (XVI).

Літургія за чином свт. Іоана Золотоустого.

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

На 6-му часі: Іс. XXV, 1 – 9. На веч.: Бут. IX, 8 – 17. Притч. XII, 8 – 22.

Благовіщення: Вих. III, 1 – 8. Притч. VIII, 22 – 30.

Літ. – Євр., 306 зач., II, 11 – 18. Лк., 3 зач., I, 24 – 38.

На трапєзі **дозволяється риба**.

Всенічне бдіння на свєто Благовіщення складається з великого повечір'я з літєю, ранньої та 1-ого часу. За Уставом, богослужіння повинно починатися «1-ої години ночі», за нашим відліком - близько 7 години вечора (див. Типікон, 25 березня). Перед його початком буває благовіст і дзвоніння у всі дзвони. Священники звершують свєтєкове богослужіння в облаченнях блакитного кольору.

Відкриваються царські врата. Священник із дияконом цілує престіл. Диякон дає священнику кадило, а сам бере дияконську свічку. Священник повній тиші звершує кадіння престолу та вітваря. Диякон зі свічкою в руках виходить через царські врата на солію і виголошує «Благослови Владико». Священник одразу виголошує «**Благословен Бог наш**» (саме такий виголос священника за вказівкою Типікону). Хор «Амінь». Диякон або читець «Слава Тобі Боже». За традицією хор може проспєвати «Царю Небесний...» і далі читець читає **ВЕЛИКЕ ПОВЕЧІР'Я**. Священник із дияконом звершують повне кадіння храму, а по його завершенні за-

криваються царські врата. Завіса залишається відкритою.

На співи «З нами Бог...», тропаря Благовіщення та кондака свєта Царські врата відкриваються за традицією.

Після 1-го Трисвєтого – урочистий спів тропаря свєта на глас 4-ий.

Після 2-го Трисвєтого – кондак свєта, гласу 8-го.

По завершенні славослів'я - вихід до притвору для звершення літїї.

На літїї хор співає стихири свєта глас 1-ий «Слава, і нині» - свєта на глас 2-ий «Благовістить Гавриїл...» (стихира, що

міститься в Мінеї «на славі» - **співатиметься на стиховні ранньої**). Ектенії літїї.

На стиховні стихирі свята, глас 4-ий (Зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята: «Нині радість Благовіщення...».

«Нині відпускаєш ...». Трисвяте. Після «Отче наш ...» (на благословення хлібів) - тропар свята, глас 4-ий (тричі).

«Нехай буде ім'я благословенне...» (тричі) та 33 псалом. Після якого священник виголошує «Благословення Господне на вас...». Хор співає «Слава ввишніх Богу...» Закриваються царські врата.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той самий тропар.

Кафизми 10-та, 11-та і 12-та.

Після 1-ої кафизми – малої ектенії немає. Сідальний Тріоді, глас 8-ий: «Просвітивши постом...» (див. Після 2-ої кафизми). «Слава, і нині» – інший сідальний Тріоді, глас 8-ий: «Як життя творіння...» (див. Після 3-ої кафизми).

Після 2-ої кафизми – мала ектенія, виголос: «Бо Твоя влада...». Сідальний свята, глас 1-ий: «Великий воєвода...». «Слава, і нині» – той самий сідальний.

Після 3-ої кафизми – мала ектенія, виголос: «Бо Ти благий і Людинолюбний ...». Сідальний свята, глас 3-ий: «Сьогодні все творіння радується...». «Слава, і нині» - той самий сідальний.

Поліелей. Величання свята: «Архангельський глас/ взиваємо Тобі, Чиста: Радуйся, Благодатна, Господь з Тобою», і вибраний псалом. Ектенія мала, виголос: «Бо благословилося ім'я Твоє...». Сідальний свята після поліелею, глас 4-ий. «Слава, і нині» – інший сідальний свята, глас той самий. Ступенева – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен свята, глас 4-ий: «Благовістіть день у день про спасіння Бога нашого»; стих: «Співайте Господеві пісню нову, співай Господеві, вся земле». Євангеліє свята – Лк., Зач. 4. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...», «І нині» – той самий стих. Стихира свята, глас 2-ий: «Благовістіть Гавриїл Благодатній нині...». Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» (12). Священник: «Милістю і милосердям...». Хор: «Амїнь».

канони:

1-ша, 3-я, 4-та, 5-та, 6-та і 7-ма пісні – канон свята з ірмосом на 14 (ірмоси по двічі). Катавасія – свята (ірмоси святкового канону).

2-га пісня – вся із Тріоді. Катавасія після другої – ірмос 2-го трипіснеця «Знайте, знайте...».

8-ма і 9-та пісні – канон свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і трипіснеці Тріоді на 8. Катавасія – ірмоси 2-го трипіснеця.

Біблійні пісні – «Співаймо Господеві».

Примітка. У тих храмах, де припис про поєднання канону зі співом біблійних пророчих пісень неможливо виконати, допустимо стихи з пісень Святого Писання замінювати особливими приспівами. Приспів до тропарів канону свята Благовіщення – «Пресвята Богородице, спаси нас»; або ж в каноні Благовіщення до слів ангела: «Ангел звістив», а до слів Богородиці: «Діва промовила» до тропарів трипіснеців – приспів: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі» [1]; до Богородичних 1-го трипіснеця – приспів: «Пресвята Богородице, спаси нас»; до передостаннього тропаря в пісні – «Слава» (в 8-ій пісні – «Благословимо Отця, і Сина, і Святого Духа, Господа»), до останнього – «І нині...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 8-ий. «Слава, і нині» – інший сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 8-ий.

На 9-ій пісні – звичайне кадіння. «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята: «Благовісти, земле, радість велику, хвалить, Небеса, Богу славу» [2].

До тропарів трипіснеців приспів: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі» [3]; до Богородичних трипіснеців – приспів свята: «Благовісти, земле, радість велику, хвалить небеса Богу славу». В кінці 9-ій пісні: Ірмос 2-го трипіснеця Тріоді; приспів свята: «Благовісти, земле, радість велику...», й ірмос канону свята: «Як до одухотвореного Божого кивоту...».

Після 9-ої пісні **«Достойно є...» не співається**. Світільний свята (двічі). «Слава, і нині» – інший світільний свята.

«Все що дише...» [4] і хвалітні псалми.

На хвалітні стихирі свята, глас 1-ий – 4. «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «Одвічне таїнство...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не промовляється), і **читається повсякденне славослів'я**. Ектенія прохальна: «Доповнімо ранню молитву...», і голововоклонна молитва.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 8-ий (зі звичайними приспівами; див. Часослов). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Нехай веселиться небеса...».

«Благо є...» (**один раз**). Трисвяте. Після «Отче наш» – тропар свята, глас 4-ий (**один раз**). Ектенія потрійна: «Помилуй нас, Боже...». Священник – виголос: «Бо Ти Милостивий і Людинолюбний...». Хор: «Амїнь».

Примітка. Після виголосу ектенії: «Бо Ти Милостивий...» – звичайний виголос: «Премудрість», хор: «Благослови», Священник: «Сущий благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...» або: «Утверди Боже...» [5], після чого – 3 великих поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна (порівн.: Никольський К., прот. Посobie к изучению Устава богослужения Православной Церкви. С. 326).

Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна (**з трьома великими поклонами**). Читець: «Амїнь», і відразу, **без відпусту** ранньої, читається **1-ий час**.

НА 1-МУ ЧАСІ – кафизма 13-та. Тропар і кондак свята. Стихи часу: «Стопи мої направ...» і «Нехай словняться уста мої...» – **читаються [6]**. Після виголосу: «Боже, змилося над нами...» – молитва прп. Єфрема Сиріна (**з трьома великими поклонами**). (**Кінцеве Трисвяте не промовляється**.) Безпосередньо після поклонів Священник читає молитву: «Христе, Світло Істинне...». За традицією, співається «Непереможній Воєводі...». Відпуст великий, і многоліття.

НА 3-МУ ЧАСІ [7] – кафизма 14-та.

НА 6-МУ ЧАСІ – кафизма 15-та; тропар пророцтва (Тріоді), 1-й прокимен Тріоді, читання паремії Тріоді, 2-й прокимен Тріоді.

НА 9 ЧАСІ – кафизма 16-та.

На всіх часах – тропар і кондак свята, кінцевий виголос ієрея – «Боже, змилося над нами...», молитва прп. Єфрема Сиріна (**з трьома великими поклонами**) [8].

НА ЗОБРАЖАЛЬНИХ «У Царстві Твоїм...» [9] та інше читається «швидко» (без співу і без поклонів). Кінцеві молитви зображальних наступні [10]: «Послаб, прости...»; після «Отче наш» – **кондак свята, глас 8-ий**; «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині»; «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...», виголос: «Боже, змилося над нами...», молитва прп. Єфрема Сиріна (**з трьома великими поклонами**), молитва: «Всесвята Тройце...». священник (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Священник: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Священник виголошує відпуст: «Христос, істинний Бог наш...». Хор – **«Господи, помилуй»** (тричі). Многоліття за традицією **не співається**.

ВЕЧІРНЯ (в поєднанні з Літургією за чином свт. Іоана Золотоустого) відбувається «без кафизми, і без поклонів». Священник у вітарі, стоячи перед престолом, виголошує: «Благословенне Царство ...», при цьому він зазвичай творить Євангелієм хрест над престолом. Хор: «Амїнь». Читець: «Прийдіть, поклоніться» (тричі) [11] і Початковий псалом. (Священник читає світільничні молитви.) Велика ектенія. **Кафизми немає**.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10: Тріоді – 6 і стихирі свята Благовіщення – 4 (**службу архангелу співаємо на повечір'ї**) «Слава» - хресту «Нині Владика Творіння...» « і нині» – свята, глас 6-ий: «Посланий був Гавриїл...».

Під час співу стихир на «Господи, взиваю» **завершується проskomидія**. На проskomидії заготовляється два Агнца – для середи і п'ятниці [12].

Вхід з Євангелієм [13]. «Світло Тихе». Прокимен Тріоді, глас 6-ий: «Співайте Богові...» (зі стихом), і 1-а паремія Тріоді; 2-й прокимен Тріоді, глас 6-ий: «Спасіння Твоє, Боже...» (зі стихом), і 2-а паремія Тріоді. Потім – читання двох паремій свята (1-а – Виходу читання; 2-а – Притч

читання; зі звичайними виголошеннями: «Премудрість» і «Будьмо уважні»). **Мала ектенія**, виголос: «Бо Ти святий є, Боже наш...». **Співається Трисвяте**, і далі **Літургія за чином свт. Іоана Золотоустого**.

Прокимен, Апостол, аलिуарій, Євангеліє і причасний – свята.

Задостойник свята – приспів: «Благовісти земле радість велику...» та ірмос: «Як до одухотвореного...».

Примітка. На трапезі дозволяється риба. «На трапезі велика утіха для братії: їмо рибу, і п'ємо вино, в який би день не трапилось, один раз вдень, окрім суботи та Неділі» (Типікон, 26 березня, порівн.: Типікон, гл. 33).

[1] Порівн.: Типікон, 25 березня.

[2] За традицією, 1-й приспів співає священник або дякон.

[3] Порівн.: Типікон, 25 березня.

[4] Співання «Все що дише...» перед хвалітними псалмами при читанні на ранній повсякденного славослів'я є особливістю богослужіння свята Благовіщення.

[5] Традиція, згідно з якою замість молитви «Небесний Царю...» співається: «Утверди Боже...», є допустимою.

[6] Див.: Никольский К., прот. Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви С. 338-339.

[7] Перед початком часів священнослужителі, за традицією, звершують вхідні молитви, одягаються і починають проскомидію.

[8] За Уставом, часи звершуються «без поклонів». Скасування поклонів не поширюється на три покони з молитвою прп. Єфрема Сиріна, оскільки вчинення цих поклонів в свято вказано на 1-му часі і на зображальних. «В кінці кожного часу по три великих покони» наказує Типікон і при співпаданні Благовіщення з Понеділком і Вівторком Страсної седмиці, богослужіння яких відбувається за зразком

великопосних служб (див. 26 березня, 12-а і 13-а Маркова глава). За Уставом скасування поклонів на постовому богослужінні не стосується поклонів з молитвою прп. Єфрема Сиріна. Наприклад, в день Благовіщення ввечері «повечір'я співаємо мале в притворі швидко, без поклонів і канону, тільки на Слава в вишніх... 3 покони, і після Трисвятого 3 покони, і після Чеснішу... 3 великих покони з молитвою: Господи і Владико... й інші 12-ть, і на останньому Трисвятому 3 покони, і відпуст» (26 березня, 3-те «див»). Схожа вказівка є про полуношницю в 1-ий день св. Чотиридесятниці: «співаємо полуношницю без поклонів; тільки після Чеснішу від херувимів... 3 великі покони, з молитвою Господи і Владико життя мого... Це ж буває тільки в 1-ий день. А в інші дні святого і Великого посту співаємо полуношницю всю з поклинами» (Типікон, гл. 49).

[9] зображальні починаються з «У Царстві Твоім...».

[10] Про читання Символу віри на Зображальних Типікон замовчує, однак древні Устави в послідованні Зображальних в свято Благовіщення призначають на «І нині» – «Вірую в єдиного Бога...» (див.: Устав. М., 1610. Л. 631 об.; Устав. М., 1634. Л. 64; Устав. М., 1641. Л. 550 об.; порівн. також: Розанов В. Богослужебный Устав Православной Церкви. С. 601).

[11] Якщо вечірня з Літургією свт. Іоана Золотоустого звершується окремо від часів і Зображальних, то після початкового виголосу «Благословенне Царство...» має читатися звичайний початок: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...» та ін. (Порівн. з богослужінням Великого Четверга). Порівн.: Богослужебный Устав Православной Церкви. С. 509 – 510.

[12] Порівн.: Никольский К., прот. Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви. С. 458-459.

[13] Якщо служать два дякона, то молодший йде першим з кадилом, потім старший дякон з Євангелієм.

26 БЕРЕЗНЯ, середа

Віддання свята Благовіщення Пресвятої Богородиці. Собор архангела Гавриїла.

Сщмч. Іриней, еп. Сирійського (304). Мчч. Вафусія і Верка, пресвітерів, Арпили, ченця, мирян Авіва, Агна, Реаса, Ігафракса, Іскоя, Сили, Сигиця, Сонирила, Суимвла, Ферма, Фила та мцц. Анни, Алли, Лариси, Моїко, Маміки, Уїрко, Анімаїси (Анімаїди), Гаафи, цариці Готської, і Дукліди (бл. 375). Прп. Малха Сирійського (IV). Прп. Василя Нового (бл. 944).

На 6-му часі: Іс. XXVI, 21 – XXVII, 9.

На веч.: Бут. IX, 18 – X, 1. Притч. XII, 23 – XIII, 9.

НА МАЛОМУ ПОВЕЧІР'І у вівторок ввечері співається служба архангелу Гавриїлу.

Оскільки Устав не дає вказівок, що стосуються тропарів і кондаків малого повечір'я в день Благовіщення ввечері, можливі наступні варіанти:

1) Після Трисвятого – кондак Архангела, глас 8-ий (див. 26 березня, після 6-ої пісні канону на ранній). Порівн.: Типікон, 7 січня.

2) Після Трисвятого – кондак Архангела, глас 8-ий (див. 26 березня, після 6-ої пісні канону на ранній). «Слава, і нині» – кондак свята, глас той самий.

Молитва прп. Єфрема Сиріна з **16 поклинами**.

ПОЛУНОШНИЦЯ повсякденна – за великопостовим чином.

РАННЯ – за великопостовим чином (докладний виклад загального порядку богослужіння див. 3 березня; особливості його див. 4 березня).

Замість «Бог Господь» – «Алилуя» на глас Октоїха і Троїчних гласу.

Кафизми 19-а, 20-а і 1-ша. Малих ектеній немає.

Після 1-ої кафизми – сідалні Октоїха.

Після 2-ої і 3-ої кафизми – сідалні Троїді (на ряду).

Псалом 50-ий. Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» (12), «Милістю і милосердям...».

Канони:

1-ша, 4-та, 5-та, 6-та і 7-ма пісні – канон свята (див. 26

березня), глас 6-ий, зі ірмосом на 6 (за вказівками Мінеї – на 4) і канон Хреста, глас 4-ий, на 4.

3-тя, 8-а і 9-а пісні – канони Мінеї (свята) на 4 (з ірмосом канону свята), канон Хреста (Троїді) на 2 і трипіснеці Троїді на 8.

Біблійні пісні – великопостові.

Катавасія: після 3-ої і 6-ої пісні – ірмос канону Богородиці;

після 3-ої, 8-ої і 9-ої пісні – ірмос 2-го трипіснеця Троїді.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята Благовіщення. Сідалний Троїді «Слава» - «Хрест Твій, Господи...», «І нині» – «Тільки що було...» (Троїді)

Після 6-ої пісні – кондак Хресту «Вогненна зброя...».

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ій пісні може **співатися «Достойно є»**. Світільний Троїчний гласу.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах Хресту (написані у вівторок увечері на «Господи взиваю»), глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий.

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не виголошується), і читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирах Троїді, глас 8-ий (зі звичайними приспівами). «Слава, і нині» – Троїді, глас той самий: «Переполовинивши безодню...».

Закінчення ранньої – за великопостовим чином.

Часи і зображальні звершуються за великопостовим чином (докладний виклад загального порядку богослужіння див. 5 березня);

Примітка. Устав замовчує про особливості часів і зображальних у віддання Благовіщення в седмичний день св. Чотирнадцятниці, кажучи тільки, що «все інше співаємо з поклонами».

На 1-му часі – кафизма 2-га. Після 1-го часу – поклоніння Хресту.

На 3-му часі – кафизма 3-тя. **На 6-му часі** – кафизма 4-та; тропар пророцтва (з Тріоді), 1-ий прокимен Тріоді, читання паремії Тріоді, 2-ий прокимен Тріоді. **На 9-му часі** – кафизма 5-та.

На часах і зображальних – кондак Тріоді (Хреста) «Вогненна зброя...».

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-та. Далі послідування Літургії Ранішоосвячених Дарів.

Примітка. Починаючи з цього дня до Великої Середи (включно) на всіх Літургіях Ранішоосвячених Дарів додається ектенія за, «тих що готуються до Святого Просвічення» (тобто до Таїнства Хрещення).

Увага! Якщо ектенія за Оголошених в попередні тижні не виголошувалася, то й ектенія «за тих, хто готується до святого хрещення» тоді не береться.

Примітка. «Нехай буде відомо ж і це, що в цю середопосну середу на трапезі не дозволяється споживання олії і вина, бо день цей, є днем плачу, а не радості: тому й в цю середу не Бог Господь співається на ранній, а «Алилуя» (Типікон, гл. 49, «В середу 4-го тижня ... ввечора»).

27 БЕРЕЗНЯ, четвер

Мц. Мотрони Солунської (III – IV). Мчч. Мануїла і Феодосія (304). Прп. Іоана, прозорливого, Єгипетського (бл. 395).

На 6-му часі: Іс. XXVIII, 14 – 22.

На веч.: Бут. X, 32 – XI, 9. Притч. XIII, 20 – XIV, 6.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в середу ввечері – канон Богородиці, служба прп. Федора Сикеота із 22 квітня (вівторок світлого тижня).

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

НА РАННІЙ – кафизми 6-та, 7-ма і 8-ма. На 1-му часі

– кафизма 9-та; на 3-му часі – кафизма 10-та; на 6-му часі – кафизма 11-та; на 9-му часі – кафизма 12-та.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-та.

Примітка. На вечірні в четвер ввечора на «Господи, взиваю» в Поставій Тріоді відсутні стихирни Хреста (на відміну від служби середи 4-ого тижня): Тріодь вказує співати стихирни рядового святого Мінеї (тобто Прп. Василя, спов., еп. Парійського, з 12 квітня).

28 БЕРЕЗНЯ, п'ятниця

Прп. Іларіона Нового, ігум. Пелікітського (бл. 754). Прп. Стефана Чудотворця, спов., ігум. Тригліїського (бл. 815). Мчч. Іони, Варахисія та ін. з ними (бл. 330). Мч. Бояна, кн. Болгарського (830). **Прмч. Євстратія Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1097).**

Літургія Ранішоосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. XXIX, 13 – 23. На веч.: Бут. XII, 1 – 7. Притч. XIV, 15 – 26.

Після зображальних звершується поклоніння хресту. При співанні тропаря і кондака хрест через Царські врата вноситься у вітвар.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в четвер увечері – канон Богородиці і Прп. Іларіона Нового, ігум. Пелікітського (з цього дня).

Примітка. Стихирни Мінеї преподобного (на «Господи, взиваю») не переносяться на повечір'я, оскільки, згідно з вказівками Поставої Тріоді, вони співаються на вечірні в четвер ввечора.

НА РАННІЙ – кафизми 13-та, 14-та і 15-та. Співається канон Хреста і тріписнеці. Після 9 пісні – світільний гласу. Канон рядових святих співається на повечір'ї.

На 1-му часі кафизми немає; на 3-му часі – кафизма 19-а; на 6-му часі – кафизма 20-а; на 9-му часі кафизми немає.

НА ЧАСАХ і на зображальних – кондак Тріоді (Хреста), глас 7-ий.

В кінці зображальних звершується чин поклоніння Хресту.

Примітка. Поклоніння Хресту відбувається не на 1-му часі, а після прочитання часів. Чин поклоніння Хресту в п'ятницю слід здійснювати після молитов, якими закінчуються часи із зображальними, тобто після молитви прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами), кінцевого Трисвятого, «Господи, помилуй» (12) і молитви «Всесвята Тройце...».

Після поклоніння священник бере Чесний Хрест і вносить його в Святий Вітвар (через Царські Врата, у супроводі кадила і свічки), а звідти в сосудохранительницю.

Далі звичайне (для середи і п'ятниці) закінчення зображальних священник (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є ...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Священник: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів ...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже ...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Священник виголошує відпуст: «Христос, істинний Бог наш ...». Хор: «Господи, помилуй» (тричі). Многоліття, за традицією не співаються.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішоосвячених Дарів див. 5 березня.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихирни на 10: самогласний Тріоді, глас 7-ий: (двічі), мученичні Октоїха, глас 6-ий – 4, і стихирни Мінеї, глас 8-ий – 4 (прп. Марка, глас 8-ий з 29 березня; перша стихира – двічі). «Слава» – мертвим Октоїха, глас 6-ий: (див. В стихирах на стиховні в п'ятницю вечірні), «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить ...».

Вхід з кадилом. «Світе Тихий». Читання паремій Тріоді (прокимен 1-ий паримії, глас 4-ий: «Пастирю Ізраїлю, вислухай ...», зі стихом; прокимен 2-ий паремії, глас той самий: «Радуйтеся Богу ...», зі стихом). «Нехай піднесеться молитва моя ...», та інша послідовність Літургії Ранішоосвячених Дарів (за звичаєм).

29 БЕРЕЗНЯ, субота

Сщмчч. Марка, еп. Арефусійського, Кирила, диякона, та інших багатьох (бл. 364). Прп. Іоана, пустельника (IV). Свт. Євстафія, спов., еп. Вифинійського (IX).

Поминання померлих.

Літургія за чином свт. Іоана Золотоустого.

Євр., 313 зач., VI, 9 – 12. Мк., 31 зач., VII, 31 – 37.

За спокій: 1 Кор., 163 зач., XV, 47 – 57. Ін., 16 зач., V, 24 – 30

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в п'ятницю ввечері служба прп. Іоана Ліствичника з 30 березня або інша служба із 30 березня, а також заупокійний канон Октоїха, глас 6-ий (з ранньої суботи, без ірмосів). **Канон Богородиці не співається**, оскільки замінюється заупокійним. Після 3-го Трисвятого – кондак, глас 8-ий: «Зі святыми упокой...» (замість «Господи Сил...»). «Господи, помилуй» (40), «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Виголос: «Моливами святих отців наших...». Читець: «Амінь». Молитва: «Непорочна, Пречиста...», «І дай нам, Владико...», «Преславна Приснодіво...», «Уповання моє Отець...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». «Слава, і нині». «Господи, помилуй» (тричі). «Благослови». Відпуст малий: «Христос, істинний Бог наш...». Звичайне прощення. Ектенія: «Помолимося...».

Полуношниця звичайна – суботня.

НА РАННІЙ після 16-ої кафизми сідальні Октоїха, глас 6-ий зі своїми стихами. «Слава, і нині» – Богородичний не-

дільні поточного гласу. Далі за зразком ранньої суботи другого тижня Великого Посту.

НА ЧАСАХ – тропарі: «Апостоли, мученики і пророки...» (суботи). «Слава» – заупокійний тропар: «Пом'яни Господи...». Кондак: «Зі святыми упокой...».

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні гласу – 6.

Після входу – тропарі, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки...», «Пом'яни, Господи, як благий...». «Слава» – кондак, глас 8-ий: «Зі святыми упокой...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе і стіну, і пристанище...».

Прокимен – дня (суботи), глас 8-ий: «Радуйтеся праведні...», стих: «Блаженні, ті кому прощено беззаконня...»; і заупокійний, глас 6-ий: «Душі їх у блаженстві перебуватимуть».

Апостол і Євангеліє – суботи 4-го тижня і заупокійні.

Алилуарій – дня (суботи): «Взивали праведні...», стих: «Багато скорбот у праведних...»; і заупокійний: «Блаженні, кого обрав...».

30 БЕРЕЗНЯ, неділя

Неділя 4-та Великого посту. Глас 7-ий.

Прп. Іоана Ліствичника (649) (цього року перехідне святкування преподобного збіглося із днем пам'яті святого). Прор. Іоада (X ст. до Р. Х.). Апп. Сосфена, Аполоса, Кифи, Кесаря і Епафродита. Св. Євули, матері вмч. Пантелеймона (бл. 303). Прп. Іоана, безмовника (VI). Прп. Зосими, еп. Сиракузького (бл. 662). Свт. Софронія (Кришталецького), еп. Іркутського (1771).

Літургія за чином свт. Василя Великого.

Ран. – Єв. 7-е, Ін., 63 зач., XX, 1 – 10.

Літ. – Євр., 314 зач., VI, 13 – 20. Мк., 40 зач., IX, 17 – 31.

Прп.: Еф., 229 зач., V, 8 – 19. Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 12.

Недільна служба Октоїха звершується разом зі службою Тріоді.

Примітка. Служба прп. Іоана Ліствичника з 30 березня або інша служба із 30 березня, переноситься на велике повечір'я на вечер п'ятниці.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 7-ий – 7, і Тріоді (прп. Іоана), глас 8-ий – 3. «Слава» – Тріоді (прп. Іоана), глас 5-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – догматик, глас 7-ий: «Матір'ю природно...».

Вхід. Прокимен дня.

На літій стихири храму. «Слава, і нині» – Богородичний недільний за гласом стихири храму, зі стиховних.

На стиховні стихири недільні, глас 7-ий. «Слава» – Тріоді (прп. Іоана), глас 2-ий: «Прославимо Іоана – ангела на землі і на небесах чоловіка Божого...», «І нині» – Богородичний недільний, глас той самий: «О нове чудо, вище за всі давні чудеса!...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар неділі, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар Тріоді (прп. Іоана), глас 1-ий: «Пустельним жителем...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл звістив...».

Кафизми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні (Октоїха)

Непорочні [1] (див. Типікон, гл. 17). «Ангельський собор...». Іпакої, ступеневі і прокимен – гласу. Євангеліє не-

дільне 7-ме. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Покаяння відкри мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «На стежки спасіння...». Глас 6-ий: «Помилуй мене, Боже...», і стихири Тріоді, глас той самий: «Множество вчинених...».

Канони: недільний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2, Тріоді – 1-ий (про того, що потрапив до рук розбійників) на 4 і 2-ий (прп. Іоана) на 4.

Примітка. «Канони: неділі (гласу) з Богородичним на 6: і Тріоді на 4, глас 5-й: і святого на 4, глас 8-й» (Типікон, гл. 49, «Неділя 4-та святого посту»). Дане розпорядження Уставу може бути пояснене як вказівка на спів трьох канонів: недільного з ірмосом і Богородичного на 6 (ірмоси раз), Тріоді - 1-го (про того, що потрапив до рук розбійників) на 4 і 2-го (прп. Іоана) на 4. (Порівн.: Типікон, гл. 49, «В Неділю 5-ту святого посту».)

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Тріоді (прп. Іоана), глас 4-ий; сідальний Тріоді, глас 5-ий: «Пречистий Хрест Твій Спасе...». «Слава» – сідальний Тріоді (прп. Іоана), глас 4-ий: «Засяявши чеснотами до небес...», «І нині» – Богородичний

Тріоді, глас той самий: «Той, Хто на престолі...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос неділі, глас 7-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостилярій недільний 7-ий. «Слава» – світільний Тріоді (прп. Іоана): «Шкідливих пристрасних принад світу уникнув ти, отче преподобний...», «І нині» – Богородичний Тріоді: «Як істинну Богородицю...».

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі недільні, глас 4-ий – 8; потім стих: «Воскресни, Господи Боже мій, нехай піднесеться рука Твоя, / не забудь убогих Твоїх до кінця», і самогласний Тріоді, глас 1-й: «Прийдіть, потрудімося...». «Слава» – той самий самогласний, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар недільний: «Спасіня світові...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихира евангельська 7-ма.

НА 1-МУ І 6-МУ ЧАСІ – тропар недільний (гласу). «Слава» – тропар Тріоді (прп. Іоана). Кондак Тріоді (прп. Іоана).

НА 3-МУ І 9-МУ ЧАСІ – тропар недільний (гласу). «Слава» – тропар Тріоді (прп. Іоана). Кондак недільний.

ЛИТУРГІЯ за чином свт. Василя Великого.

На проскомидії заготовлюються три Агнца – для середи, четверга і п'ятниці.

Блаженні гласу – 8.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар недільний, тропар Тріоді (прп. Іоана). «Слава» – кондак Тріоді (прп. Іоана), «І нині» – кондак недільний.

У храмі Богородиці – тропар недільний, тропар храму, тропар Тріоді (прп. Іоана); кондак недільний. «Слава» – кондак Тріоді (прп. Іоана), «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар недільний, тропар храму, тропар Тріоді (прп. Іоана); кондак недільний, кондак храму. «Слава» – кондак Тріоді (прп. Іоана), «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – неділі і прп. Іоана.

Апостол і Євангеліє – Неділі 4-ої Великого посту і прп. Іоана.

Замість «Достойно є» – «Тобою радується...».

Примітка. «На трапезі споживається така сама їжа, як і в попередні Неділі» (Типікон, гл. 49, «Неділя 4-а святого посту»).

[1] На практиці замість Непорочних на недільних все-нічних зазвичай співається поліелей.

31 БЕРЕЗНЯ, понеділок

5-й тиждень Великого посту. Сщмч. Іпатія, еп. Гангрського (бл. 326). **Прп. Іпатія, цілителя Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV).** Прп. Аполонія Єгипетського (IV). Сщмч. Авди, еп. Перського, і Веніаміна, диякона (418 – 424). Прп. Іпатія, ігумена в Руфіянах (бл. 446). Прмц. Марії Паризької (1945).

Звершується великопісна служба п'ятого тижня зі службою сщмч. Іпатія, еп. Гангрського без святкового знаку.

На 6-му часі: Іс. XXXVII, 33 – XXXVIII, 6. На веч.: Бут. XIII, 12 – 18. Притч. XIV, 27 – XV, 4.

ВЕЧІРНЯ. Детальний виклад порядку богослужіння в Неділю вечора 2 березня

Кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10: 4 стихирі покаєнні Октоїха, глас 7-ий (дві – зі стихир на стиховні вечора, дві інші – зі стиховних стихир ранньої), Тріоді, глас 3-ій і глас 7-ий – 3, і стихирі свящмч. Іпатія та ін., глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Дівства сосуд...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Співається великий прокимен, глас 8-ий: «Не відверни лица Твого ...», зі стихами (за звичаєм).

На стиховні стихирі Тріоді, глас 7-ий і глас 6-ий (зі звичайними приспіваними). «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас 6-й.

Молитва прп. Єфрема Сиріна читається **із трьома великими поклонами** (без малих). Закінчення вечірні великопостове (2 березня).

НА МАЛОМУ ПОВЕЧІР'І в неділю ввечері співається служба прп. Прп. Микити, сповідника, ігумена обителі Мидикійської (з 3 квітня, з четверга 5-го тижня Великого посту.)

Примітка. Канон Богородиці на повечір'ї у неділю уввечері не співається, оскільки напередодні звершувалося все-нічне бдіння.

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірньою. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

НА РАННІЙ – кафизми 4-та, 5-та і 6-та. На 1-му часі – кафизми немає; на 3-му часі – кафизма 7-ма; на 6-му часі – кафизма 8-та; на 9-му часі – кафизма 9-та.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 10-та.

1 КВІТНЯ, вівторок

Прп. Марії Єгипетської (522). **Прп. Геронтія, канонарха Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV).** Прп. Макарія, ігумена Пелікитської обителі (бл. 830). Мчч. Геронтія і Василіда (III). Прав. Ахаза.

На 6-му часі: Іс. XL, 18 – 31. На веч.: Бут. XV, 1 – 15. Притч. XV, 7 – 19.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в понеділок ввечері – канон Богородиці, і служба сщмч. Агафопода, диякона, мчч. Феодула, читця, та інших з ними (з 5 квітня – суботи акафіста).

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірньою. Детальний виклад загального порядку богослужіння та

його особливості його див. в схемах першого тижня Велико-го посту.

НА РАННІЙ – кафизми 11-та, 12-та і 13-та. На 1-му часі – кафизма 14-та; на 3-му часі – кафизма 15-та; на 6-му часі – кафизма 16-та; на 9-му часі – кафизма 18-та.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 19-та.

2 КВІТНЯ, середа

Середа 5-го тижня. Прп. Тита, чудотворця (IX). Мчч. Амфіана і Едесія (306). Мч. Полікарпа Олександрійського (IV).

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. XLI, 4 – 14. На веч.: Бут. XVII, 1 – 9. Притч. XV, 20 – XVI, 9.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І у вівторок ввечері – канон Богородиці, і служба мчч. Сави Стратилата і з ним 70-х воїнів (з 24 квітня).

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Велико-го посту.

НА РАННІЙ – кафизми 20-та, 1-ша і 2-га. На 1-му часі – кафизма 3-тя на 3-му часі – кафизма 4-та; на 6-му часі – кафизма 5-та; на 9-му часі – кафизма 6-та.

Примітка: В цей день на хвалитніх стихирах ранньої співаються стихирні прп. Симеона Персидського (з «Господи взиваю»), глас 4-ий – 4 (перша стихира - двічі). «Слава і нині» - Хрестобогородичний, глас 1-ий: «Тебе Ісусе, бачачи на Хресті прицвяхованого...». «Слава і нині», «Тобі належить...» після стихир не читається.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 7-ма.

На «Господи взиваю» стихирні Тріоді (починаючи зі сти-ха: «Впадуть в сіть свою грішники») – самогласний дня, глас 8-ий: «Моїми думками...» (двічі), мученичний, глас то й же: «А ще яка чеснота...» (один раз), і три стихирні і починаючи зі сти-ха: «Не стало захисту...» - **24 стихирні** Великого канону, глас 4-ий. «Слава» - «О, невимовне Твоє милосердя...». «І нині» - Богородичний: «О. незбагненне схо-дження...».

Вхід з кадиллом. Паремії Тріоді. Далі послідування Літур-гії Ранішосвячених Дарів.

Примітка: на трапезі дозволяється олива та вино заради Великого канону.

3 КВІТНЯ, четвер

Четвер Великого канону. Прп. Микити, сповідника, ігумена обителі Мидикійської (824). Мц. Феодосії, діви (307 – 308). Прп. Ілірика. Мчч. Елпідифора, Дія, Віфонія і Галика.

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. XLII, 5 – 16. На веч.: Бут. XVIII, 20 – 33. Притч. XVI, 17 – XVII, 17.

Служба звершується за Тріоддю.

Примітка. Служба прп. Микити, сповідника, ігумена обителі Мидикійської переноситься на повечір'я в Неділю 4-у посту ввечері (див. 31 березня).

Напередодні в середу увечері здійснюється **мале повечір'я без канонів і поклонів**. Кондак Тріоді (Великого канону), глас 6-й: «Душе моя, душе моя...».

Примітка. «Повечір'я ж промовляємо мале в келіях без поклонів. Після Трисвятого кондак канону Андрія. Так само й полуношницю» (Типікон, гл. 49, «В середу п'ятої седмиці ввечері»).

Полуношниця без поклонів.

РАННЯ

Священник виголос: «Благословен Бог наш...». Читець [1]: «Аміль», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. по «Отче наш...» Священник – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Аміль», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклоні-мось...» (тричі) і звичайне двопсалміє. (Звершується звичайне кадіння.)

Шестипсалміє. (священник читає ранні молитви.) Велика ектенія. «Алилуя» і Троїчний гласу (в даному випадку 4-го гласу) Приспів до закінчення першого Троїчного тропаря: «Свят, свят, свят еси, Боже наш, молитвами святих апосто-лів Твоїх і святителя Миколая, помилуй нас».

Читається **8-ма** кафизма. **Малої ектенії немає.** Сі-дальні Октоїха стих: «По всій землі розійшлося вішчування їх, і в кінці вселенної слова їх» – «Бо Мойсей...»; стих: «Див-ний Бог у святих Своїх, Бог Ізраїлів» – мученичний. «Слава, і нині» - Богородичний, глас той же. І читається перша по-ловина Житія прп. Марії Єгипетської [2].

Читець: «Житіє преподобної матері нашої Марії Єги-петської благослови, чесної отче, прочитати».

Священник: «ї ж молитвами, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас».

Читець: «Аміль». І читає житіє.

(Якщо читає сам священник, то він спочатку промовляє:

«Житіє преподобної матері нашої Марії Єгипетської. – Ї ж мо-литвами, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас».)

Після прочитання першої половини житія – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – псалом 50-ий.

Примітка. «Також псалом 50-ий. І відразу починаємо великий канон розчуленим співом і благоговійно, творіння святого Андрія Критського, Єрусалимського, глас 6-ий. Ір-мос: Помічник і покровитель: по двічі. Потім тропарі, творячи на кожен по 3 поясних поклони, і співаючи: «Помилуй мене, Боже, помилуй мене».

І відразу [3] Великий канон прп. Андрія Критсько-го, з додаванням до кожної пісні тропарів канону прп. Марії Єгипетської і по одному тропарю прп. Андрія Критського. На 4-й, 8-й і 9-й піснях – трипіснеці. Ірмоси Великого ка-нону **співаються по двічі на початку** пісень, а після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – і на катавасію. На 2-й і 3-й піснях – по два ірмоси (співаються по разі), на катавасію після 3-ої пісні співається другий ірмос. Ірмоси співаються перед тропарями Великого канону, але не перед трипіснецями, з яких починаються 4-а, 8-а і 9-а пісні [4].

Пісні Священного Писання при співі канонів не промовляються, але до тропарів Великого канону співа-ється приспів: «Помилуй мене, Боже, помилуй мене», до тропарів канону прп. Марії Єгипетської: «Преподобна мати Маріє, моли Бога за нас», до тропарів прп. Андрія Кри-тського: «Преподобний отче Андрію, моли Бога за нас». На закінчення кожної пісні – «Слава», «І нині». До тропарів три-піснеців приспів: «Слава Тобі Боже наш, слава Тобі»; в кінці їх «Слава», «І нині» **не читаються** (до Троїчних трипіснеців приспів: «Пресвята Тройце, Боже наш, слава Тобі»; до Бо-городичних трипіснеців приспів: «Пресвята Богородице, спаси нас»). Зазвичай читає тропарі трипіснеця диякон або читець.

Після 3-ої пісні і малої ектенії – сідальний Тріоді, глас 8-ий. (див. апостолів), «Слава» – інший сідальний Тріоді, «І

нині» – Богородичний Тріоді, глас той же. *І читається друга половина Житія прп. Марії Єгипетської*

Після 6-ої пісні і малої ектенії – кондак Тріоді (Великого канону), глас 6-ий: «Душе моя, душе моя...», та ікос, глас той же. Після синаксарія – блаженні Тріоді (Великого канону), глас 6-ий [5].

На 9-ій пісні **співаємо «Чеснішу»**. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні і малої ектенії – світильний гласу (в даному випадку – 7-го). Після 1-го виконання Світильного – закінчення: «... молитвами, Господи, апостолів Твоїх і святи-теля Миколая, і спаси мене». «Слава» – той же світильний, з закінченням: «Молитвами, Господи, святих Твоїх, і спаси мене», «І нині» – знову той же світильний, із закінченням: «Молитвами, Господи, Богородиці, і спаси мене». (**«Достойно є» зазвичай не співається.»**)

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми. «Слава, і нині», «Тобі слава подобає...», «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

Ектенія прохальна: «Доповнімо ранню молитву...», і годововклонна молитва.

Стихири на стиховні Тріоді, глас 8-ий (зі звичайними приспіваними). «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той же.

«Благо є» (двічі) [6]. Трисвяте. Після «Отче наш» священник – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь». Тропар Часослова: «Стоячи в храмі...». «Господи, помилуй» (40). «Слава, і нині» – «Чеснішу від херувимів...». «Іменем Господнім...». Священник (перед царськими вратами): «Сушій благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна **з трьома поклонами**. Читець: «Амінь», і відразу без відпусту утрени читається 1-ий час [7].

1-Й ЧАС читається без кафізми. Тропар 1-го часу: «Зранку вислухай...» зі стихами **промовляється читцем в звичайному порядку, але тільки без співу**. Стихи часу: «Стопи мої направ...» і «Нехай сповняться уста мої...» – читаються [8]. Після Трисвятого – кондак Тріоді (Великого канону): «Душе моя, душе моя...». В кінці – молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Кінцeve Трисвяте і «Господи, помилуй» (12) **не читаються**. Безпосередньо після поклонів священник вимовляє молитву: «Христе, Світло Істинне...». За традицією, співається «Непереможній Воеводі...». **Відпуст великий** і многоліття.

НА 3-МУ ЧАСІ – кафізма 9-та.

НА 6-МУ ЧАСІ – кафізма 10-та.

НА 9-МУ ЧАСІ – кафізма 11-та.

На всіх часах – тропар часу зі стихами читає читець, а не священник. Молитва прп. Єфрема Сиріна з трьома поклонами.

НА ЗОБРАЖАЛЬНИХ – блаженні швидко, без співу; після «Отче наш...» – **кондак Тріоді** (Великого канону): «Душе моя, душе моя...». Зображальні слід закінчувати наступним чином: після кондака – читець: «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині» – «Чеснішу від херувимів...». «Іменем Господнім...». Священник: «Боже, змилосердся над нами...». Читець: «Амінь». Священник – молитву прп. Єфрема Сиріна (**з трьома поклонами**). Читець: «Амінь». Молитва: «Всесвята Тройце...». Священник (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Священник: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст: «Христос, істинний Бог наш...». Хор: «Господи, помилуй» (тричі). Многоліття за традицією, не співаються.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: Тріоді – 6: самогласний дня, глас 8-ий. (один раз), інший самогласний дня, глас 8-ий. один раз), і мученичний, глас той же. ці стихири Тріоді див. на стиховні вечірні у четвер вечора 5-го тижня); і подібні Тріоді, глас той же, і глас 2-ий: «Колись Мойсей...» (ці стихири Тріоді див. на «Господи, взиваю» вечірні у четвер вечора 5-го тижня); і стихири Мінеї (4 квітня прп. Йосифа Писнеписця та прп. Георгія, що в Малей), глас 2-ий – 4 «Слава, і нині» - Хрестобогородичний, глас 2-ий: «Біла Хреста Сина...».

Вхід з кадиллом. Читання паремій Тріоді (за звичаєм). Після «Нехай піднесеться молитва моя...» і молитви прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами) – ектенії: «Промовмо всі...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

Примітка. «Всю службу співаємо скоріше, заради труда бдінного. Звершується служба Ранішосвячених Дарів, під час якої, всі хто приготувався причащаються Святих Христових Таїн. На трапезі ж їмо олію і вино п'ємо, заради труда. Деякі ж устами дозволяють тільки вино, на олію ж дозволу не дають. В Типіку ж Святої Гори вказується: на 40 святих мучеників, на знайдення глави Предтечі, в середу Хрестопоклонну, на Великий канон і на «не сідальний» - Акафіст Божої Матері в суботу 5-ої седмиці.) їсти два варення з олією і випивати по дві чаші вина» (Типікон, гл. 49, «В четвер 5-ий тиждень святого посту») [9].

[1] «Священик ... входить у святий вівтар, і взявши кадильницю, промовляє і молитву кадила. І ставши перед престолом, кадить хрестоподібно, і виголошує: Благословенний Бог наш, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Читець: Амінь. Також поставлений читець читає...» (Типікон, гл. 49, «Початок святого і Великого посту, початок ранньої»).

[2] Якщо Житіє читається з Четїх-Мінеї, то перша половина Житія закінчується словами «... щоб мені одержати яку-небудь милість в День Судний». З нового абзацу, зі слів «Старець із нестримними сльозами...» до кінця, – друга половина Житія.

[3] Зазвичай молитва «Спаси, Боже, людей Твоїх...» не вимовляється.

[4] На думку В. Розанова (див. Його «Богослужбний Устав Православної Церкви», с. 545), ірмоси триспівців вичитуються. На думку свт. Афанасія (Сахарова), в подібних випадках ірмоси взагалі не читаються і не співаються, а вводяться в Тріоді повністю для того, щоб служити в якості подібних для співу наступних тропарів триспівців, оскільки в давнину тропарі канонів співалися на глас і подібні ірмоси; співаються ірмоси лише в тих випадках, коли співаються біблійні пісні або коли на те є спеціальна вказівка Типікону (див.: Афанасій (Сахаров), еп. О поминанні усопших по Уставу Православної Церкви. СПб.: Сатіс, 1995. С. 172 – 174).

[5] Спів Блаженних з тропарями є особливістю ранньої четверга Великого канону і утрени Великої П'ятниці (з читанням 12-ти Євангелій), отже, ні в якому разі не повинні пропускатися.

[6] Оскільки служба, відповідно до Уставу, завершується швидко, допустимо і одноразове читання «Благо є».

[7] У зв'язку з відсутністю в Типіконі певних вказівок про завершення ранньої четверга 5-ої седмиці св. Чотирнадцятиці, закінчення ранньої в богослужбових довідниках викладається по-різному. Наприклад, прот. К. Нікольський (див. Його «Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви», с. 594) вважає, що рання закінчується як звичайна великопостова, оскільки Типікон не приводить жодних спеціальних вказівок. В. Розанов (див. Його «Богослужбний Устав Православної Церкви», с. 545 – 546) пропонує закінчувати ранню з читанням «Благо є» один раз і з заміною «Господи, помилуй» (40) на потрібну ектенію: «Помилуй нас, Боже...», при цьому після «Благо є...» зберігати звичайний тропар «Стоячи в храмі...», а поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна зовсім скасовувати. Розбіжності про закінчення ранньої пов'язані з різним тлумаченням слів Уставу про звершення служб четверга 5-ої седмиці швидко. Термін «поскору», що використовується Типіконом також при викладі богослужіння Благовіщення в будній день посту і богослужіння поліелейного святого «в один з днів пісних», стосується таких особливостей:

а) скорочення кількості поклонів з молитвою прп. Єфрема Сиріна на ранній, часах і зображальних з 16 до 3;

б) скасування кінцевого Трисвятого;

в) виконання текстів, які співаються на часах і зображальних «без співу».

[8] порівн.: Нікольський К., прот. Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви. С. 338 – 339.

[9] В Тріоді Поставій, церковнослов'янською мовою (с. 317) вказівки про піст містяться в такій редакції: «На трапезі ж їмо олію і вино п'ємо, заради труда бдінного. В Студій-

ському ж Уставі вказано сухо їсти весь той тиждень, більше інших, бо це є дні плачу, а не свята. А в Типіку Святої Гори вказується, на 40 святих мучеників, на знайдення глави

Предтечі, і в середу Хрестопоклонну, і на Великий канон, і на Акафіст Божої Матері в суботу 5-го тижня їсти дві варені іжі з олією, і випивати по дві чаші вина.

4 КВІТНЯ, п'ятниця

П'ятниця 5-го тижня Великого посту. Прп. Йосифа Піснеписця (883). Прп. Георгія, що в Малей (IX). Прп. Йосифа Багатохворобливого, Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Прп. Зосими (бл. 560). Мцц. Фервуфи, діви, сестри та рабині її (341 – 343).

Ікони Божої Матері, званої «Геронтіса».

На 6-му часі: Іс. XLV, 11 – 17. На веч.: Бут. XXII, 1 – 18. Притч. XVII, 17 – XVIII, 5.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І у четвер ввечері – канон Богородиці, канон святого апостола Марка (25 квітня) із п'ятниці Світлого тижня можна опустити якщо йому буде звершуватися поліелей у свій день.

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. *Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Велико-го посту.*

НА РАННІЙ – кафізми 13-та, 14-ша і 15-га. На 1-му часі – кафізми немає. на 3-му часі – кафізма 19-та; на 6-му часі

– кафізма 20-та; на 9-му часі – кафізми немає.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-та.

На «Господи взиваю» стихири Тріоді на 10 – самогласний дня, глас 6-ий: «Як від Єрусалиму...» (двічі), мученичний, глас то й же: «Мученики твої Господи...» (один раз), і 7 стихир Похвали Пресвятої Богородиці. «Слава і нині» - Похвали: «Від віку таїнство...» (**догматик гласу не співається**).

Вхід з кадилом. Паремії Тріоді. Далі послідування Літургії Ранішосвячених Дарів.

5 КВІТНЯ, субота

Субота. Похвала Пресвятої Богородиці (субота акафістна). Сщмч. Агафопода, диякона, мчч. Феодула, читця, та інших з ними (бл. 303). Прп. Пуплія Єгипетського (IV). Прпп. Феони, Симеона і Форвина (IV). Прп. Марка Афіньського (400). Прп. Платона, спов., Студійського (814). Прп. Феодори Солунської (892)

Літургія за чином свт. Іоана Золотоустого.

Євр., 322 зач., IX, 24 – 28. Мк., 35 зач., VIII, 27 – 31.

Богородиці: Євр., 320 зач., IX, 1 – 7. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Примітка. Служба сщмч. Агафопода, диякона, мчч. Феодула, читця, та інших з ними співалася на великому повечір'ї у вівторок ввечері (див. 2 квітня).

Служба звершується за Тріоддю.

Напередодні в п'ятницю ввечері відбувається мале повечір'я в келіях без канонів і поклонів. Кондак на повечір'ї – Суботи Акафіста, глас 8-ий: «Непереможній Воеводі...».

Примітка. «Мале повечір'я і полуношницю співаємо в келіях. Канон Заупокійний гласу співаємо в гробницях» (Типікон, гл. 49, «В п'ятницю 5-го тижня увечері»).

РАННЯ.

Примітка. «До ранньої вдаряють в 4-ій годині ночі, заради молебного Послідування Акафіста» (Типікон, гл. 49, «У суботу 5-ої седмиці посту»).

Священник виголос: «Благословенний Бог наш...». Читайтець [1]: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. Після «Отче наш...» священник – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читайтець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і звичайні псалми 19-й та 20-й (під час читання яких звершується кадіння всього храму).

Шестипсалміє. (Священник читає ранкові молитви). Велика ектенія. «Бог Господь» на 8-ий глас, повільно, особливим розспівом, і тропар свята Богородиці (Тріоді) [2]: (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізма 16-а кафізма. Мала ектенія.

Після неї протяжно і мелодійно співається кондак Акафіста: «Непереможній Воеводі...».

Примітка. Акафіст Божої Матері складається з 12 ікосів і 12 кондаків (всього 24, за кількістю букв грецького алфавіту); після кожного ікосу співається: «Радуйся, Невісто Неневи-сна», після кожного кондака: «Алилуя». Акафіст розділяється на чотири частини, по 3 ікоси і 3 кондака в кожній.

За усталеною практикою, Акафіст читається священник на середині храму перед іконою Пресвятої Богородиці (якщо є собор свячеників, 1-шу і 4-ту частини Акафіста за-

звичай читає предстоятель, а 2-гу і 3-тю – інші священики за старшинством). На початку кожної частини Акафіста співається 1-й кондак «Непереможній Воеводі...», при цьому відкриваються царські врата; священнослужителі виходять через царські врата, які залишаються відкритими; після прочитання кожної частини Акафіста священнослужителі йдуть до вівтаря, і царські врата зачиняються.

Під час співу 1-го кондака на початку 1-ої і 4-ої частин Акафіста предстоятель в супроводі диякона зі свічкою звершує повне кадіння храму; при співі 1-го кондака на початку 2-ої і 3-ої частин Акафіста звершується мале кадіння (при соборному служінні його звершують інші священики за старшинством, в супроводі диякона, а якщо нема собору священиків, мале кадіння може звершувати диякон). Під час читання акафісту диякон безперервно кадить перед аналоєм з іконою.

Примітка. В описі Типікону спів акафісту дещо відрізняється від усталеної практики: перший кондак «Непереможній Воеводі...» співається «на середині» храму, кондаки й ікоси «читаються священник у святому вівтарі», кадіння на «Непереможній Воеводі...» звершує диякон (порівн.: Типікон, гл. 49, «У суботу 5-го тижня посту»).

Після співу 1-го кондака «Непереможній Воеводі...» читається 1-ша частина акафісту – з 1-го ікоса по 4-й кондак. Потім знову співається: «Непереможній Воеводі...».

Читається 17-та кафізма. Мала ектенія. Співається: «Непереможній Воеводі...». Читається 2-га частина акафісту – з 4-го ікоса по 7-й кондак, знову співається: «Непереможній Воеводі...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – псалом 50-ий.

Примітка. У храмі Похвали Богородиці після другого читання ікосів та кондаків співається поліелей, як це зазначено в 49 гл. Типікону («В суботу 5-го тижня посту»).

Канони (в 1-й – 5-й піснях):

У храмі Господському – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і свята Богородиці (Тріоді) на 6.

У храмі Богородиці – канон свята Богородиці (Тріоді) з ірмосом на 12 (ірмоси по двічі).

У храмі святого [3] – канон свята Богородиці (Тріоді) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і храму на 6.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія (в 1-й – 5-й піснях): «Відкрию уста мої...» (див. В Тріоді).

Після 3-ої пісні і малої ектенії співається кондак «Непереможній Воеводі...». Читається 3-тя частина акафісту – з 7-го ікосу по 10-ий кондак, в кінці знову співається: «Непереможній Воеводі...». Сідальний свята Богородиці (Тріоді), глас 1-ий: «Великий воїн...», «Слава, і нині» – той же сідальний.

Починаючи з 6-ої пісні, **канон храму не співається**, але до канону свята Богородиці (Тріоді) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) приєднуються два чотирипіснечі Тріоді на 8 [4], на катавасію – ірмос другого чотирипіснечця (див. в Тріоді).

Після 6-ої пісні і малої ектенії співається кондак: «Непереможній Воеводі...». Читається 4-а частина акафісту – з 10-го ікосу по 13-ий кондак, причому 13-ий кондак: «О Всехвальная Мати...» співається або читається тричі, після нього знову читається 1-ий ікос: «Ангел предстатель...», і співається 1-ий кондак: «Непереможній Воеводі...».

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу». (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є» **не співається**. Мала ектенія. Світільний свята Богородиці з Тріоді (двічі). «Слава, і нині» – той же світільний.

«Все, що дише...» і хвалитні псалми.

На хвалитних стихирах свята Богородиці (Тріоді), глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Богородиці (Тріоді).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята Богородиці (Тріоді), глас 8-й (один раз). Ектенії і відпуст.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята Богородиці (Тріоді).

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні з канону Акафіста, пісні 3-тя (з ірмосом) і 6-а – 8.

Після входу – тропар свята Богородиці (Тріоді). «Слава, і нині» – кондак свята Богородиці (Тріоді).

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці (порівн. в Тріоді).

Апостол і Євангеліє – суботи 5-ї седмиці і Богородиці.

Примітка. «На трапезі їмо два варення (варена їжа) з олією і п'ємо вино, дякуючи Пресвятій Владичиці нашій Богородиці за чудо, яке було створене Нею» (Типікон, гл. 49, «У суботу 5-го тижня посту»).

[1] «І зібравшись до церкви, після благословення священника, починаємо ранню, як і вказано [в четвер п'ятого тижня святого посту]» (Типікон, гл. 49, «У суботу 5-го тижня посту»).

[2] «Після шестипсалмія Бог Господь, на глас 8-ий, і співаємо тропарі...» (Типікон, гл. 49, «У суботу 5-го тижня посту»).

[3] Порівн.: Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 557.

[4] Кожен чотириспівець містить по чотири тропаря; крім того, у другому чотириспівці є (після Богородичного) ще два додаткових тропаря, які співаються з особливими приспіваними (див. в Тріоді).

6 КВІТНЯ, неділя

Прп. Марії Єгипетської (перехідне святкування в 5-ту неділю Великого посту). Глас 8-ий.

Свт. Євтихія, архієп. Константинопольського (582). **Свт. Мефодія, архієп. Моравського (885).** Прп. Платоніди (308). Мчч. 120 перських (344 – 347). Мчч. Єремія та Архилія, пресвітера (III).

Літургія за чином свт. Василя Великого.

Ран. – Єв. 8-е, Ін., 64 зач., XX, 11 – 18.

Літ. – Євр., 321 зач. (від половини), IX, 11 – 14. Мк., 47 зач., X, 32 – 45.

Прп.: Гал., 208 зач., III, 23 – 29. Лк., 33 зач., VII, 36 – 50.

Недільна служба Октоїха звершується зі службою Тріоді.

Примітка: служба свт. Євтихія, архієп. Константинопольського буде звершуватися на Великому повечір'ї в неділю ввечері.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихира на 10: недільні, глас 8-ий – 6, Тріоді (прп. Марії Єгипетської), глас 6-ий – 4 (перша стихира -двічі) . «Слава» – Тріоді (прп. Марії Єгипетської), глас 4-ий: «Сила Хреста Твого Христе...», «І нині» – догматик, глас 8-ий: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня.

На літїї стихира храму. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом стихира храму, зі стиховних.

На стиховні стихира недільні, глас 8-ий. «Слава» – Тріоді, прп. Марії Єгипетської, глас 2-ий: «Душевні спокуси і тілесні». «І нині» – богородичний недільний гласу 8-го.

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-ий (двічі). «Слава» – Тріоді (прп. Марії Єгипетської), «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же.

Кафізми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні Октоїха.

Непорочні (див. типікон, гл. 17). «Ангельський

собор ...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє недільне 8-ме. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-й: «Покаяння відкрий мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «На стежки спасіння...». Глас 6-ий: «Помилуй мене, Боже...», і стихира Тріоді, глас той же: «Множество вчинених...».

Канони: недільний гласу з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2, Тріоді – 1-ий (про багатого і Лазаря) на 4 і 2-ий (прп. Марії Єгипетської) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак Тріоді (прп. Марії Єгипетської), глас 3-ий: «Різними гріхами раніше сповнена...», та ікос, глас той же: «Агницю Христову...»; сідальний Тріоді (прп. Марії Єгипетської), глас 8-ий: «Приборкавши всі тілесні похоті подвигом посту...». «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Прославимо двері небесні і ковчег...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос неділі, глас 5-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій недільний 8-ий. «Слава» – світільний Тріоді (прп. Марії Єгипетської): «Як образ покаяння...», «І нині» – Богородичний Тріоді: «Насолодо Ангелів...». «Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири неділі, глас 8-ий – 8; потім стих: «Воскресни, Господи, Боже мій...», і самогласний Тріоді, глас 1-ий: «Царство Боже не в їжі й питті...». «Слава» – той же самогласний, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар недільний: «Воскрес із гробу...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихира євангельська 8-ма.

НА ЧАСАХ – тропар недільний. «Слава» – тропар Тріоді (прп. Марії Єгипетської). Кондаки Тріоді (прп. Марії Єгипетської) і неділі читаються поперемінно.

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Василя Великого.

На проскомидії заготовляються два Агнеці для середи і п'ятниці – Літургій Ранішосвячених Дарів за уставом.

Блаженні гласу – 8.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар Тріоді (прп. Марії Єгипетської). «Слава» – кондак Тріоді (прп. Марії Єгипетської), «І нині» – кондак недільний.

У храмі Богородиці – тропар недільний, тропар храму, тропар Тріоді (прп. Марії Єгипетської); кондак недільний, «Слава» – кондак Тріоді (прп. Марії Єгипетської), «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар недільний, тропар храму, тропар Тріоді (прп. Марії Єгипетської); кондак недільний, кондак храму. «Слава» – кондак Тріоді (прп. Марії Єгипетської), «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен – недільний рядового гласу (зі стихом), і прп. Марії Єгипетської, глас 4-й: «Дивний Бог у святих Своїх...».

Апостол і Євангеліє – Неділі 5-ої Великого посту і прп. Марії Єгипетської.

Алилуарій – недільний рядового гласу (на підставі спільного уставу, може бути ще другий алилуарій – преподобних жон загальний, глас 1-й: «Терплячи, надіявся я на Господа, і Він зглянувся на мене, і вислухав молитву мою»)

Замість «Достойно є...» – «Тобою радується...».

Причасний – недільний: «Хвалить Господа...», і прп. Марії Єгипетської: «В пам'ять вічну...».

Примітка. «На трапезі ж споживають ті ж продукти, що й в попередню Неділю» (Типікон, гл. 49, «В Неділю 5-ту святого посту»).

7 КВІТНЯ, понеділок

6-й тиждень Великого посту (вербний тиждень). Прп. Георгія, сповідника, митр. Мітиленського (після 820). Мч. Каліопія (304). Мч. Руфина, диякона, мч. Акилини і з ними 200 воїнів (бл. 310). Прп. Серапіона, ченця. Прп. Юстина (Поповича), Челійського (1978, Серб.).

На 6-му часі: Іс. XLVIII, 17 – XLIX, 4. На веч.: Бут. XXVII, 1 – 41. Притч. XIX, 16 – 25.

ВЕЧІРНЯ Детальний виклад порядку богослужіння в Неділю ввечері див. 2 березня.

Кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: стихири покаянні Октоїха, глас 8-й – 4 (дві – з стихир на стиховні вечірні, дві інші – зі стиховних стихир ранньої), Тріоді, глас 1-ий – 3, і стихири преподобного, глас 1-ий – 3 (див. в службі Мінеї 7 квітня). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Радуйся Купино Неопалима...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Співається великий прокимен, глас 8-ий: «Дав еси насліддя...», зі стихами (за звичаєм).

На стиховні стихири Тріоді, глас 1-ий (зі звичайними приспівами). «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Небесних чинів...».

Молитва прп. Єфрема Сирина читається з трьома великими поклонами (без малих). Закінчення вечірні великопостове (2 березня).

НА МАЛОМУ ПОВЕЧІР'І в неділю ввечері співається служба свт. Євтихія, архієп. Константинопольського із неділі (6 квітня).

Примітка. Канон Богородиці не співається, оскільки на передодні відбувалося всенічне бдіння.

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 3 березня.

НА РАННІЙ – кафизми 4-та, 5-та і 6-та. На 1-му часі кафизми немає; на 3-му часі – кафизма 7-ма; на 6-му часі – кафизма 8-ма; на 9-му часі – кафизма 9-та.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-та.

8 КВІТНЯ, вівторок

Апп. Іродіона, Агава, Асинкрита, Руфа, Флегонта, Єрма та інших з ними (І). **Прп. Руфа, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV).** Мч. Павсилипа (117 – 138). Свт. Келестина, папи Римського (432). **Свт. Нифонта Києво-Печерського, єп. Новгородського (1156).**

На 6-му часі: Іс. XLIX, 6 – 10.

На веч.: Бут. XXXI, 3 – 16. Притч. XXI, 3 – 21.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в понеділок увечері – канон Богородиці і служба свщмч. Василя Амасійського (з 26 квітня).

Полуношниця, рання і часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.

НА РАННІЙ – кафизми 10-та, 11-та і 12-та. На 1-му часі – кафизма 13-та; на 3-му часі – кафизма 14-та; на 6-му часі – кафизма 15-та; на 9-му часі – кафизма 16-та.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-та.

9 КВІТНЯ, середа

Мч. Євпсихія (362). Сщмч. Дісана, еп., Маріава, пресвіт., мчч. Авдіеса та ін. 270-х (362 – 364). Прмч. Вадима, архім. (376).

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. LVIII, 1 – 11. На веч.: Бут. XLIII, 26 – 31; XLV, 1 – 16. Притч. XXI, 23 – XXII, 4.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧР'І у вівторок ввечері – канон Богородиці і свящмч. Симеона (з 27 квітня).

Полуношниця, рання і часи із зображальними. *Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.*

НА РАННІЙ – кафизми 19-та, 20-та і 1-ша. На 1-му часі

– кафизма 2-га; на 3-му часі – кафизма 3-тя; на 6-му часі – кафизма 4-та; на 9-му часі – кафизма 5-та.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. в середу першого тижня Великого Посту.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-та.

10 КВІТНЯ, четвер

Мчч. Терентія, Помпія, Африкана, Максима, Зинона, Олександра, Федора та інших 33 (бл. 249 – 251). Сщмч. Якова, пресвітера, Азадана і Авдікія, дияконів Перських (бл. 380). **Блгв. гетьмана Петра (Конашевича-Сагайдачного) (1622)**. Прмчч. священної обителі Пантократора, що в Дау Пенделі (Аттика) постраждали (бл. 1680). Сщмч. Григорія V, патріарха Константинопольського (1821).

На 6-му часі: Іс. LXV, 8 – 16. На веч.: Бут. XLVI, 1 – 7. Притч. XXIII, 15 – XXIV, 5.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в середу ввечері – канон Богородиці.

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. *Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.*

НА РАННІЙ – кафизми 6-та, 7-ма і 8-ма. На 1-му часі – кафизма 9-та; на 3-му часі – кафизма 10-та; на 6-му часі – кафизма 11-та; на 9-му часі – кафизма 12-та.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-та.

11 КВІТНЯ, п'ятниця

Сщмч. Антипи, еп. Пергама Асійського (бл. 68). Мчч. Прокеса і Мартиніана (бл. 67). Прп. Фармуфія (IV). Прп. Іоана, учня прп. Григорія Декаполіта (820 – 850). Свт. Калиника Черникського (1868, Рум.).

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. LXVI, 10 – 24. На веч.: Бут. XLIX, 33 – L, 26. Притч. XXXI, 8 – 32.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧР'І в четвер увечері – канон Богородиці.

Полуношниця, рання і часи із зображальними. *Детальний виклад загального порядку богослужіння та його особливості його див. в схемах першого тижня Великого посту.*

НА РАННІЙ – кафизми 13-та, 14-та і 15-та. На 1-му часі кафизми немає; на 3-му часі – кафизма 19-та; на 6-му часі – кафизма 20-та; на 9-му часі кафизми немає.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. у середу першого тижня Великого посту.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири Тріоді, глас 8-ий і глас 6-ий – 10. «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Поставши із гробу ...», «І нині» - Тріоді, глас той же: «Душекорисну завершивши Чотиридесятницю ...».

Вхід з кадилом. Читання паремій Тріоді (за звичаєм). «Нехай піднесеться молитва моя ...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

Примітка. «Нехай буде відомо: що від цього дня, ні мученичний, ані Богородичний, ані Октоїха не співається, аж до понеділка святого Фоми» (Типікон, гл. 49, «В п'ятницю Квітну ввечері», 2-е «див»).

12 КВІТНЯ, субота

Лазарева субота. Воскрешення прав. Лазаря. Прп. Василя, спов., еп. Парійського (після 754). Сщмч. Зинона, еп. Веронійського (бл. 260). Прп. Ісаака Сиріна, у Сполеті Італійському (550). Прмчч. Мина, Давида та Іоана (після 636). Прп. Анфуси, діви (801). Прп. Афанасії, ігумені (860).

Белиницької (XIII) ікони Божої Матері.

Літургія за чином свт. Іоана Золотоустого.

Євр., 333 зач. (від половини), XII, 28 – XIII, 8. Ін., 39 зач., XI, 1 – 45

Служба тільки за Тріоддю.

Примітка. З цього дня Мінея не використовується до понеділка Фоминої седмиці, крім служб великих святих.

Напередодні в п'ятницю ввечері звершується **ВЕЛИКЕ ПОВЕЧІР'Я** (без поклонів), на якому співаємо канон прп. Андрія Критського, глас 1-ий: «Пісню переможну співаємо всі Богові...» (з Тріоді). Замість «Достойно» – ірмос 9-ї пісні: «Створи державу силою Своєю...».

Після 1-ого Трисвятого – тропар Тріоді, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...».

Після 2-ого Трисвятого – тропарі звичайні, глас 6-ий: «Помилуй нас, Господи, помилуй нас...».

Після 3-ого Трисвятого – кондак Тріоді, глас 2-ий: «Радість усіх – Христос...».

Відпуст малий.

НА ПОЛУНОШНИЦІ після 1-ого Трисвятого – тропар Тріоді, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...». Після 2-го Трисвятого – кондак Тріоді, глас 2-ий: «Радість усіх – Христос...», «Господи, помилуй» (12), і відпуст (заупокійна молитва «Пом'яни, Господи...» не промовляється).

НА РАННІЙ [1] на «Бог Господь» – тропар Тріоді, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...» (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 16-та і 17-та [2].

Після 16-ої кафизми і малої ектенії – сідальний Тріоді, глас 1-ий: «Змилосердившись над сльозами Марфи і Марії...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 17-ий кафизми – тропарі воскресні, глас 5-ий: «Ангельський собор...». Ектенія мала. Сідальний Тріоді, глас 5-ий: «Джерело премудрості...». «Слава, і нині» – той же сідальний. **«Воскресіння Христове бачивши...»**. Псалом 50-ий [3].

До 6-ої пісні співаються два канони Тріоді: 1-ий (творіння прп. Феофана), глас 8-ий, зі ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий (творіння прп. Іоана), глас той же, на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Тріоді: «Воду пройшовши...».

Після 3-ої пісні – сідальний Тріоді, глас 4-ий: «Разом стали перед Христом...». «Слава, і нині» – сідальний Тріоді, глас 8-ий: «Провидче усього...».

З 6-ої пісні співаються два чотириспівця Тріоді (на ряду): 1-ий (творіння прп. Косми), глас 8-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий (творіння прп. Іоана), глас той же, на 6. Катавасія – ірмоси 2-го чотириспівця Тріоді, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак Тріоді, глас 2-ий: «Радість усіх – Христос...». Ікос, глас той же: «Сотворитель усього провістив ученикам...».

На 9-й пісні – звичайне кадіння. «Чеснішу» не співаємо.

Примітка. Від цього дня і до Неділі Антипасхи включно на 9-й пісні канону «Чеснішу» не співаємо (див.: Типікон, гл. 49, «У суботу святого і праведного Лазаря», 1-е «див»). Звершується кадіння храму на 9-й пісні.

Після 9-ої пісні, на 1-й глас – «Свят Господь Бог наш» (зі звичайними стихами; тричі). («Достойно є» не співається.) Світільний Тріоді: «Словом Твоїм...» (двічі). «Слава, і нині» – інший світільний Тріоді: «Лазарем тебе Христос...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихери на 8: Тріоді, глас 1-ий і глас 4-ий – 6; також приспів: «Воскресни, Господи, Боже мій, і нехай піднесеться рука Твоя», і стихира Тріоді, глас 8-й: «Лазаря померлого у Віфанії...»; інший приспів: «Славитиму Тебе,

Господи, всім серцем моїм, розповідатиму про всі чудеса Твої», і стихира Тріоді, глас той же: «Як сказав Ти, Господи...». «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «Велике і преславне чудо...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Примітка. Перші шість стихир співаються з стихами хвалітних псалмів, а останні дві – з додатковими воскресними стихами: 1-ий – «Воскресни, Господи Боже мій, нехай піднесеться рука Твоя,/ Не забудь убогих Твоїх до кінця»; 2-ий – «Прославлятиму Тебе, Господи, всім серцем моїм,/ розповім про всі чудеса Твої».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Тріоді, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...» (один раз). Ектенії і відпуст.

Примітка. Відпуст утрени і Літургії: «Христос, істинний Бог наш...» зі згадуванням імені св. прав. Лазаря Чотириденного, єп. Китійського.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Тріоді.

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні з канону свята, пісні 3-тя (з ірмосом) і 6-а – 8.

На вході – «Прийдіть поклоніться... Дивний у святих еси...».

Після входу – тропар Тріоді, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...». «Слава, і нині» – кондак Тріоді, глас 2-ий: «Всіх Радість – Христос...».

Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа хрестилися...».

Прокимен, глас 3-й: «Господь – Просвічення моє...»; стих: «Господь – оборонець життя мого...».

Алилуарій, глас 5-ий: «Господь воцарився, у красу зодягнувся»; стих: «Бо Він утвердив вселенну...».

Апостол і Євангеліє – суботи Лазаревої.

Може співатися задостойник «Чисту Богородицю, що непорочно прийняла вогонь Божества в утробу, славно шануємо, люди, в піснях величаючи.» [4].

Причасний: «Із уст дітей і немовлят вчинив еси хвалу (Пс. 8, 3)».

Після «Спаси, Боже, людей Твоїх...» співаємо: «Ми бачили Світло Істинне...».

Примітка. На трапезі дозволяється споживання рибної ікри: «На трапезі дозволяється варення (варена іжа) з олією. Якщо ж маємо й ікру, то дається кожному брату по три онгії [5]: і вино п'ємо» (Типікон, гл. 49, «У суботу святого і праведного Лазаря»).

[1] У богослужінні Лазаревої суботи присутні особливості, характерні тільки для цього дня.

[2] Відразу після закінчення 17-ої кафизми співаються тропарі: «Ангельський собор»; Священник кадить весь храм, починаючи з вівтаря, при закритих царських вратах.

[3] В храмі прав. Лазаря співається поліелей (порівн.: Типікон, гл. 49, «У суботу святого і праведного Лазаря», 2-е «зри»).

[4] У сучасній редакції Типікон про Задостойник на цей день нічого не говорить, але в стародруку редакції Уставу зазначено співати задостойник «Чисту Богородицю, що непорочно прийняла вогонь Божества в утробу, славно шануємо, люди, в піснях величаючи».

[5] Одна онгія дорівнює 1/12 фунта (приблизно 34 грама).

13 КВІТНЯ, неділя

Неділя 6-та Великого посту, вай, цвітоносна, вербна.

ВХІД ГОСПОДНІЙ В ЄРУСАЛИМ.

Щмч. Артемона, пресвітера Лаодикійського (303). Мч. Крискента з Мир Лікійських. Мч. Фомаїди Єгипетської (476).

Літургія за чином свт. Іоана Золотоустого.

Ран. – Мф., 83 зач., XXI, 1 – 11, 15 – 17.

Літ. – Флп., 247 зач., IV, 4 – 9. Ін., 41 зач., XII, 1 – 18.

Примітка. Якщо Храмове свято, припадає на Страсному тижні до Великої П'ятниці, переноситься на Вербну Неділю, а якщо в П'ятницю або в Суботу Страсного тижня, або в день Пасхи, то переноситься на понеділок або вівторок Світлої седмиці (порівн.: Типікон, храмові глави 45 і 46).

Служба лише свята Входу Господнього [А].

Якщо за обставинами необхідно поєднати службу «Входу Господнього до Єрусалима» зі службою храму, потрібно користуватися вказівкою Типікону «якщо свято ап. Іоана Богослова припадає в день Вознесіння Господнього» [Б].

[А]. Служба звершується тільки свята (за Тріоддю).

Примітка. Воскресні піснєпіви («Ангельський собор...», «Воскресіння Христове бачивши...»), не співаються.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихирі Тріоді, глас 6-ий – 10 (кожна стихира – двічі). «Слава» – Тріоді, глас той же: «Нині благодать Святого Духа...», «І нині» – та ж стихира.

Вхід. Прокимен дня. Паремії свята – 3.

На літії стихирі Тріоді, глас 1-ий і глас 2-ий. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 3-ий: «За шість днів до Пасхи...».

На стиховні стихирі Тріоді, глас 8-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Нині благодать Святого Духа...», «І нині» – та ж стихира.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...» (двічі), і інший тропар свята, глас 4-ий: «З Тобою через хрещення...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...» (двічі). «Слава, і нині» – інший тропар свята, глас 4-ий: «З Тобою через хрещення...».

Кафизми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, Життедавче Христе, осанна в вишніх, і ми співаємо Тобі: Благословен, Хто йде в ім'я Господнє», і вибраний псалом. Сідальний Тріоді після поліелею, глас 8-ий: «Той, Хто на престолі Херувимському...». «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен свята, глас 4-ий: «Із уст дітей і немовлят вчинив еси хвалу»; стих: «Господи Боже наш, яке величне ім'я Твоє по всій землі». Євангеліє – свята (Мф., 83 зач.). («Воскресіння Христове бачивши...» не співається.) Псалом 50-ий. Під час 50-го псалма «священник взявши кадило, кадить хрестоподібно» приготовлені заздалегідь віття. Диякон: «Господу помолимося». Хор: «Господи, помилуй!». Священник читає молитву на благословення верби: «Господи Боже наш, що сидиш на Херувимах...». Після молитви священник окроплює віття святою водою [1] з виголошенням слів: «освячуються віття ці, окропленням води цієї свяченої, в ім'я Отця і Сина і Святого Духа. Амінь» (тричі), а потім, на елеопомазанні, роздає віття верби народу. «Слава» – глас 2-ий: «Нині Христос...», «І нині» – той же стих. «Помилуй мене, Боже...», і стихира свята, глас 6-ий: «Нині благодать Святого Духа...». Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...». «Господи, помилуй» (12), «Милість і милосердям...».

Примітка. Згідно загальнопоширеною практикою, Євангеліє кладеться на аналой для цілування разом з іконою свята. «Коли ж цілують братія Святе Євангеліє, приходючи поклоняючися ігумену, і від руки його беруть віття зі свічками» (Типікон, гл. 49, «У суботу Квітну увечері»).

Канон свята, творіння прп. Косми, глас 4-ий, на 14 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – ірмоси канону свята (після кожної пісні).

Після 3-ої пісні – іпакої свята, глас 6-ий: «З віттям раніше прославили...» (один раз).

Після 6-ої пісні – кондак свята, глас 6-ий: «На престолі на небесах...». Ікос, глас той же: «Тому, що Ти, Безсмертний...».

На 9-ій пісні **«Чеснішу» не співаємо**, але ірмос: «Бог Господь, і явився нам...» (і інше за звичаєм). (Звершується звичайне кадиння.)

Після 9-ої пісні **замість світильного співаємо на 4-ий глас: «Свят Господь Бог наш» (зі звичайними стихами; тричі)**.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі Тріоді, глас 4-ий – 6 (перші дві стихирі – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «За шість днів до Пасхи...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...» (один раз).

Відпуст святковий: «Христос, істинний Бог наш, що на ося сїсти зволив, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилює і спасе нас, як благий і Людинолюбчець».

НА ЧАСАХ – тропар свята: «Загальне воскресіння...». «Слава» – інший тропар свята. Кондак свята.

Примітка. «На 1-му часі тропар: Загальне воскресіння, Слава: З Тобою через хрещення... І нині, Богородичний часу... Після Трисвятого кондак свята: На престолі на небесах... та інше, і робимо відпуст».

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

На проскомидії заготовляються три Агнця – для Понеділка, Вівторка і Середи Страсного тижня.

Антифони свята.

Вхідний стих: «Благословен, Хто йде в ім'я Господнє; благословляємо вас з дому Господнього; Бог Господь, і явився нам».

Примітка. Перед виголошенням вхідного стиха слід промовляти «Премудрість, станьмо побожно».

Після входу – тропар свята, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...». «Слава» – інший тропар свята, глас 4-ий: «З Тобою через хрещення...», «І нині» – кондак свята, глас 6-ий: «На престолі на небесах...».

Співається Трисвяте.

Прокимен, Апостол, алилуарій, Євангеліє, задостойник і причасний – свята.

Після «Спаси, Боже, людей Твоїх...» співаємо: «Ми бачили Світло Істинне...».

Відпуст в кінці Літургії – як на ранній, зі згадуванням імені свт. Іоана Золотоустого.

Примітка. «На трапезі вітра, їмо рибу і п'ємо вино, дякуючи Богові» (Типікон, гл. 49, «У суботу Квітну увечері»).

[1] Церковний Устав вважає, що благословення верби відбувається через кадиння і читання молитви. Ніяких інших дій він не вказує. Але у нас з давніх-давен ввійшло в звичай ще окроплювати віття верби святою водою. (Порівн.: Настольная книга священнослужителя. Т. 4. С. 550.)

[Б]. Всенічна свята Входу Господнього до Єрусалиму в поєднанні храмового свята.

Примітка. недільні піснєспіви («Ангельський собор...», «Воскресіння Христове бачивши...»), не співаються.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10: Тріоді, глас 6-ий – 6 (перша стихира двічі) і святого Мінеї – 4. «Слава» – святого Мінеї. «І нині» – Тріоді, глас той же: «Нині благодать Святого Духа...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії свята Входу – 3 і святого Мінеї – 3.

На літії стихирі Тріоді, глас 1-ий і глас 2-ий, стихира святого Мінеї «Слава» – святого Мінеї. «І нині» – Тріоді, глас 3-ий: «За шість днів до Пасхи...».

На стиховні стихирі Тріоді, глас 8-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – стихира святого Мінеї. «І нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Нині благодать Святого Духа...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...» (один раз), і інший тропар свята, глас 4-ий: «З Тобою через хрещення...» (один раз) і тропар святого (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...» (двічі). «Слава» – тропар святого Мінеї, «І нині» – інший тропар свята, глас 4-ий: «З Тобою через хрещення...».

Кафизми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, Життедавче Христе, осанна в вишніх, і ми співаємо Тобі: Благословен, Хто йде в ім'я Господнє», і вибраний псалом. Сідальний Тріоді після поліелею, глас 8-ий: «Той, Хто на престолі Херувимському...». «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен свята, глас 4-ий: «Із уст дітей і немовлят вчинив еси хвалу»; стих: «Господи Боже наш, яке величне ім'я Твоє по всій землі». Євангеліє – свята (Мф., 83 зач.). («Воскресіння Христове бачивши...» не співається.) Псалом 50-ий. Під час 50-го псалма «священник взявши кадило, кадить хрестоподібно»

приготовлені заздальгідь віття. Диякон: «Господу помоли- мось». Хор: «Господи, помилуй». Священник читає молитву на благословення верби: «Господи Боже наш, що сидиш на Херувимах...». Після молитви священник окроплює віття святою водою [1] з виголошенням слів: «освячуються віття ці, окропленням води цієї свяченої, в ім'я Отця і Сина і Свя- того Духа. Амінь» (тричі), а потім, на елеопомазанні, роздає віття верби народу. «Слава» – глас 2-ий: «Нині Христос...», «І нині» – той же стих. «Помилуй мене, Боже...», і стихира свята, глас 6-ий: «Нині благодать Святого Духа...». Молит- ва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...». «Господи, помилуй» (12), «Милістю і милосердям...».

Примітка. Згідно загальнопоширеною практикою, Єван- геліє кладеться на аналої для цілування разом з іконою свята. «Коли ж цілують братія Святе Євангеліє, приходячи поклоня- ються ігумену, і від руки його беруть віття зі свічками» (Типі- кон, гл. 49, «У суботу Квітну ввечері»).

Канон на 14: свята 1-ий із ірмосом (ірмоси по двічі) на 6, святого Мінеї на 4 і 2-ий канон свята Тріоді на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – ірмоси канону свята Тріоді (після кожної пісні).

Після 3-ої пісні – кондак і кос свята Мінеї, сідальний Мі- неї. «Слава і нині» – Іпакої свята, глас 6-ий: «З віттям раніше прославили...» (один раз).

Після 6-ої пісні – кондак свята, глас 6-ий: «На престолі на небесах...». Ікос, глас той же: «Тому, що Ти, Безсмерт- ний...».

На 9-ій пісні **«Чеснішу» не співаємо**, але ірмос: «Бог Господь, явився нам...» (і інше за звичаєм). (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні. «Достойно є» не співаємо. **«Свят Гос- подь Бог наш» (зі звичайними стихами; тричі)**. Сві- тильний свята Мінеї «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалитні псалми.

На хвалитних стихирі на 6: Тріоді, глас 4-ий – 3 і святого Мінеї – 3. «Слава» – святого Мінеї. «І нині» – свята Тріоді, глас 6-ий: «За шість днів до Пасхи...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята Мі- неї «Слава, і нині» тропар свята Тріоді, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...» (один раз).

Відпуст святковий: «Христос, істинний Бог наш, що на осли сісти зволив, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері, (ім'я) святого Мінеї і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і людинолюбець».

НА 1-МУ І 6-МУ ЧАСАХ – тропар свята Тріоді: «Загаль- не воскресіння...». «Слава» – тропар свята Мінеї. Кондак свята Тріоді.

НА 3-МУ І 6-МУ ЧАСАХ – Інший тропар свята Тріоді. «Слава» – тропар свята Мінеї. Кондак свята Мінеї.

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

На проскомидії заготовляються три Агнца – для Поне- ділка, Вівторка і Середи Страсного тижня.

Антифони зображальні (**антифони свята не співа- ються**). Блаженні на 8: 1-ий канон свята Входу Господнього- го, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом) і свята Мінеї, пісня 6-та – 4.

Вхідний стих: «Благословен, Хто йде в ім'я Господне; благословляємо вас з дому Господнього; Бог Господь, і явився нам».

Примітка. Перед виголошенням вхідного стиха слід про- мовляти «Премудрість, станьмо побожно».

Після входу – тропар свята, глас 1-ий: «Загальне вос- кресіння...» інший тропар свята, глас 4-ий: «З Тобою через хрещення...», тропар свята Мінеї. «Слава» – кондак свя- того Мінеї. «І нині» – кондак свята, глас 6-ий: «На престолі на небесах...».

Співається Трисвяте.

Прокимен, Апостол, алуарій, Євангеліє, задостойник і причасний – свята Входу Господнього і святого Мінеї.

Після «Спаси, Боже, людей Твоїх...» співаємо: «Ми бачи- ли Світло Істинне...».

Відпуст в кінці Літургії – як на ранній, зі згадуванням іме- ні свт. Іоана Золотоустого та святого Мінеї.

Примітка. «На трапезі втіха, їмо рибу і п'ємо вино, дяку- ючи Богові» (Типікон, гл. 49, «У суботу Квітну увечері»).

[1] Церковний Устав вважає, що благословення верби відбувається через кадіння і читання молитви. Ніяких інших дій він не вказує. Але у нас з давніх-давен ввійшло в звичай ще окроплювати віття верби святою водою. (Порівн.: На- стольная книга священнослужителя. Т. 4. С. 550.)

14 КВІТНЯ, понеділок

Страсний тиждень.

Великий понеділок. Свт. Мартина, спов., папи Римського (655). **Мчч. Антонія, Іоана і Євстафія Литовських (1347).** Мч. Ардаліона (305 – 311). Мчч. 1000 перських і Азата, скопця (бл. 341).

Літургія Ранішосвячених Дарів.

Ран. – Мф., 84 зач., XXI, 18 – 43. Літ. – Мф., 98 зач., XXIV, 3 – 35.

НА ВЕЧІРНІ – кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихирі Тріоді, глас 8-ий (ті ж, що співалися на стиховні великої вечірні в Неділю Вербну) – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Радуй- ся і веселися...», «І нині» – Тріоді, глас той же: «Ти, Якого херувими носять...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». **Прокимен дня** (а не великий), глас 8-ий: «Прославляйте нині Господа...» (зі сти- хом). Читається: «Сподоби, Господи». Ектенія: «Доповнімо вечірню...», і голововоклонна молитва.

На стиховні стихирі самогласний Тріоді, глас 2-ий, глас 3-ій і глас 7-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «Від віття і пальм...», «І нині» – Тріоді, глас 3-ій: «Страшно стати на суд Бога Живого...».

«Нині відпускаєш». Трисвяте. Після «Отче наш» свя- щенник – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Після виголосу священника хор співає тропарі, глас 4-ий: «Богородице Діво...» (**поклін**). «Слава» – «Хрестителю Христов...» (по- клін), «І нині» – «Моліться за нас, святі апостоли...» (поклін) [1]. Потім – «Під Твою милість...» (без покліну). Читець: «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині»; «Чеснішу від херу- вимів...», «Іменем Господнім...». Священник: «Сущий бла- гословенний...». Молитва: «Небесний Царю...». Священник

– молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...» (**з трьома поклонами**). Після третього покліну – «Слава Тобі, Христе Боже...» і відпуст: «Господь, що йде на добровільні страждання, заради нашого спасіння, Христос, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і Людинолюбець» (**увесь Страсний тиждень святі храму і дня на відпус- тах добових служб не поминаються**), після цього хор співає многоліття: «Блаженнішого Владика...».

МАЛЕ ПОВЕЧІР'Я зі співом трипіснеця прп. Андрія Критського з Тріоді (1-а, 8-а і 9-а пісні). Ірмоси по двічі, тро- парі – скільки є (без повторень). На закінчення кожної пісні знову той же ірмос (на катавасію).

Після 1-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – сідальний, глас 4-ий.

Перед катавасією 8-ої пісні співається: «Хвалимо, бла- гословимо, поклоняємося Господеві...».

Після катавасії 9-ої пісні («Достойно є» не співається) і Трисвятого – замість звичайних тропарів і кондаків – кондак Тріоді, глас 8-ий: «Яків ридав...» (див. на ранній Великого Понеділка), «Господи, помилуй» (40), молитва: «Ти що кож- ного...» і далі за великопостовим чином з молитвою прп. Єфрема Сиріна (16 поклонів). Відпуст малий: «Христос, іс-

тинний Бог наш...» (а не «Господь, що йде на добровільні страждання...»), і священник за звичаєм просить прощення. Ектенія: «Помолимося...».

РАННЯ. Початок звичайний. Після великої ектенії – «Аллилуя», глас 8-ий зі стихами, і співаємо «розчулено» тропар, глас той же: «Ось Жених гряде опівночі...». «Слава» – той же тропар, «І нині» – той же тропар.

Кафизми 4-та, 5-та і 6-та. Малих ектеній немає. Сідальні Тріоді (по двічі).

Примітка. Протягом Страсного тижня Псалтир прочитується повністю тільки один раз: в перші три дні (понеділок, вівторок і середу) на ранній – по три кафизми, на часах (3-му і 6-му) – по одній на кожному, на 1-му і 9-му часах кафизм немає. На вечірніх читається 18-а кафизма. У Велику Суботу на ранній співається 17-та кафизма (Непорочні) з похвалами.

«І щоб сподобитися нам...». священник відкриває царські врата і читає Євангеліє у вівтарі (біля престолу) – Мф., Зач. 84 (кінець – в зачлі 88: «**І дане буде народові, який буде приносити плоди його...**»). Після закінчення Євангелія царські врата зачиняються.

Псалом 50-ий. «Спаси, Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» (12), виголос: «Милістю і милосердям...». Хор: «Амінь».

Трипсінець Тріоді, творіння прп. Косми, глас 2-ий. Ірмоси по двічі, тропарі на 12. Біблійні пісні не читаються протягом Страсного і Світлого тижня. До тропарів приспів: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі». (Цей приспів – на весь Страсний тиждень.) Після кожної пісні на катавасію – ірмос трипсінеця (обидва хори разом).

Після 1-ої пісні – мала ектенія. Виголос: «Бо Ти Цар миру...». Кондак Тріоді, глас 8-ий: «Яків ридав...», та ікос, глас той же: «Нині ридання додамо...». Співається ірмос 8-ої пісні: «Вжахнулися юнаки благочестиві...».

На 9-й пісні – кадіння («**Чеснішу**» не співаємо).

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Мала ектенія. Виголос: «Бо Тебе хвалять...». Екзапостиларій Тріоді: «Чертог Твій...». «Слава» – той же, «І нині» – той же.

Примітка. «Світільний самогласний, промовляється тричі [побожно та з розчуленням – порівн.: Тріодь Постова]: Чертог Твій бачу... Співає спочатку сам канонарх посеред церкви перший раз. Потім Слава, на кліросі; І нині, на другому. І так промовляємо протягом всього тижня» (Типікон, гл. 49, «В Святий і Великий понеділок на ранній»).

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних самогласні Тріоді, глас 1-ий і глас 5-ий – 4 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 5-ий: «Господи, що грядеш на страждання...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не промовляється), і читається повсякденне славослів'я.

Стихири на стиховні Тріоді, глас 5-ий і глас 8-ий (зі звичайними денними приспіваними, див. Часослов). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Іншу Єву знайшов змій – єгиптянку...».

«Благо є сповідуватися...» (двічі). Трисвяте. Після «Отче наш» священник – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Після виголосу – виголошується тропар Часослова: «Стоячи в храмі слави Твоїї...»; «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині»; «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Священник перед царськими вратами: «Суций благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...». Молитва прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амінь», і відразу, без відпусту ранньої, читається 1-ий час.

1-ИЙ ЧАС за великопостовим чином. **Кафизми немає.** Тропар часу: «Зранку вислухай...» (зі стихами). Після «Отче наш» – кондак Тріоді: «Яків ридав...». Відпуст короткий: «Господь що йде на добровільні страждання...» (**святі храму і дня не поминаються**).

Часи, зображальні та вечірня з Літургією Ранішосвячених Дарів.

ЧАСИ 3-ИЙ, 6-ИЙ І 9-ИЙ звершуються за великопостовим чином з великопостовими тропарями і поклонами. На 3-му часі – кафизма 7-а; на 6-му часі – кафизма 8-а, паремія Тріоді (Єзекіля) з тропарем пророцтва і Прокимни (за звичаєм); на 9-му часі кафизми немає. На часах і зображальних після «Отче наш» – кондак Тріоді: «Яків ридав...».

Особливості часів у перші три дні Страсного тижня

У понеділок, вівторок і середу Страсного тижня на 3-му, 6-му і 9-му часах читається Четвероевангеліє. Перед читанням 3-го часу посеред церкви ставиться прикрашений аналой, відкриваються царські врата, і священник, виносить на середину храму Євангеліє, паламар виносить перед ним свічку і кадило. (Священник має бути одягнений в епітрахиль і фелонь.) Поклавши Євангеліє на аналой, за яким ставиться запалений світильник, Священник виголошує виголос на початок часів. Потім священник з дияконом кадить навкруги Євангелія, потім вівтар, іконостас, настоятеля, хори, молільників і весь храм. Під час читання псалмів 6-го часу звершується мале кадіння, тобто кадиться (навкруги) Євангеліє, іконостас, настоятель, хори і народ (з амвона). На 9-му часі звершується повне кадіння храму, як і на 3-му часі.

Винесене Євангеліє залишається на середині храму на час читання всіх часів, священник стоїть перед ним і тут же за звичаєм вимовляє тропарі часів і молитву прп. Єфрема Сиріна з поклонами.

Євангельські читання починаються на 3-му і 9-му часах після Богородичного часу, а на 6-му – після паремії Тріоді і 2-го прокимна Тріоді. Всіх євангельських читань – 9. Євангеліє від Матфея читається в два прийоми, тобто, на 3-му і 6-му часах в понеділок. Євангеліє від Марка також в два прийоми – в понеділок на 9-му часі і у вівторок на 3-му. Євангеліє від Луки читається в три прийоми, тобто. У вівторок на 6-му і 9-му часах і в середу на 3-му. Євангеліє від Іоана читається не повністю, а до 1-го Євангелія Страстей («Нині прославився Син Людський...») – перше читання в середу на 6-му часі і друге на 9-му.

Перед першим читанням євангелиста диякон виголошує виголос: «І щоб сподобитися нам вислухати святе Євангеліє...». Хор: «Господи, помилуй» (тричі). Диякон: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Священник: «Мир всім». Хор: «І духом Твоєму». Священник: «Від (ім'я) святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Священник читає Євангеліє, в кінці хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Перед другим або третім читанням того ж євангелиста виголос: «І щоб сподобитися нам вислухати святого Євангелія...» не промовляється, але тільки: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Перед читанням нового євангелиста зазначені молитви повторюються зі слів: «І щоб сподобитися нам...», і далі порядок той же.

Після читання Євангелія на 9-му часі Священник забирає Євангеліє у вівтар. Царські врата і завіса закриваються. За вказівкою Типікону, Євангелія від Матфея, Марка та Іоана діляться кожне на дві частини, а Євангеліє від Луки – на три (порівн.: Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий понеділок на утрени», 2-е «дивись»). Відповідно до цих вказівок вони можуть бути розділені, наприклад, так:

Понеділок

На 3-му часі – Мф., Зач. 1 – 66 (1, 1 – 16, 12).
На 6-му часі – Мф., Зач. 67 – 116 (16, 13 – 28, 20).
На 9-му часі – Мк., Зач. 1 – 39 (1, 1 – 9, 16).

Вівторок

На 3-му часі – Мк., Зач. 40 – 71 (9, 17 – 16, 20).
На 6-му часі – Лк., Зач. 1 – 38 (1, 1 – 8, 39).
На 9-му часі – Лк., Зач. 39 – 82 (8, 40 – 16, 18).

Середа

На 3-му часі – Лк., Зач. 83 – 114 (16, 19 – 24, 53).
На 6-му часі – Ін., Зач. 1 – 26 (1, 1 – 7, 36).
На 9-му часі – Ін., Зач. 27 – 46 (7, 37 – 13, 32).

Якщо Євангелія перших трьох євангелистів прочитані раніше, то Євангеліє від Іоана на Страсний тиждень слід читати приблизно в такому порядку:

Понеділок

На 3-му часі – Ін., Зач. 1 – 7 (1, 1 – 2, 25).
На 6-му часі – Ін., Зач. 8 – 12 (3, 1 – 4, 46).
На 9-му часі – Ін., Зач. 13 – 18 (4, 47 – 6, 13).

Вівторок

На 3-му часі – Ін., Зач. 19 – 25 (6, 14 – 7, 13).
На 6-му часі – Ін., Зач. 26 – 30 (7, 14 – 8, 30).
На 9-му часі – Ін., Зач. 31 – 34 (8, 31 – 9, 38).

Середа

На 3-му часі – Ін., Зач. 35 – 38 (9, 39 – 10, 42).
На 6-му часі – Ін., Зач. 39 – 41 (11, 1 – 12, 18).
На 9-му часі – Ін., Зач. 42 – 46 (12, 19 – 13, 32).

Зображальні звершуються за великопостовим чином. Після «Отче наш» – кондак Тріоді: «Яків ридав...». Відпуст короткий: «Господь що йде на добровільні страждання...». Святі храму і дня на відпусті не поминаються. (Зображальні в понеділок і вівторок Страсного тижня можуть завершуватися і звичайним малим відпустом.)

ВЕЧІРНЯ з Літургією Ранішосвячених Дарів за звичайним чином.

Кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири Тріоді, глас 1-ий, глас 5-ий і глас 8-ий (ті ж, що співалися на хвалітніх і на стиховні ранньої) – 10 (перші чотири стихири – двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Іншу Єву...».

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». Читання двох паремій Тріоді (Виходу та Іова) з Прокимнами, за звичаєм. 1-ий прокимен, глас 6-ий: «Нехай благословить тебе Господь від Сиону, і побачиш блаженство Єрусалиму», стих: «Блаженні всі, що бояться Господа. Ті, що ходять путями Його»; 2-ий прокимен, глас 6-ий: «Благословення Господне на вас», стих: «Багато разів бороли мене від юності моєї».

Після «Нехай піднесеться молитва моя...» і молитви прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами) диякон виходить з Євангелієм через царські врата на амвон. Диякон (або Священик): «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо...» і все інше (Якщо немає диякона, священик читає Євангеліє біля престолу). Євангеліє – Мф., Зач. 98. Ектенія: «Промовмо всі...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм). Відпуст короткий: «Господь, що йде на добровільні страждання...» (**святі храму і дня на відпусту не поминаються**).

Примітка. «На трапезі ж їмо суху їжу, і цим задовольняємось. І як протягом 1-го тижня святого цього посту, так і в

ці дні: у Великий понеділок, у Вівторок та в Середу належить поститися» (Типікон, Великий понеділок увечері, 2-е «див»). «Слід знати що, шостий Великий Собор встановив спасительні Страсні дні в пості і молитві і з розчуленим серцем провадити вірним. Опівночі ж Великої Суботи припиняти піст» (Типікон, Великий понеділок ввечері, 3-е «зри»).

ВЕЛИКЕ ПОВЕЧІР'Я (в понеділок увечері) зі звичайними тропарями.

Після «Слава в вишніх Богу...» – триписнець Тріоді, творіння прп. Андрія Критського, глас 8-ий (пісні 2-га, 8-ма і 9-та), ірмоси по двічі, тропарі без повторень. Катавасія – ірмос триписнеця. (2-а пісня має два ірмоси, на катавасію співається другий ірмос.)

Після 2-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – сідальний, глас 2-ий: «Милосердям натхненний, Христе...».

Перед катавасією 8-ої пісні співається: «Хвалимо, благословимо, поклоняємось Господеві...».

Після катавасії 9-ої пісні («Достойно є...» не співається) і Трисвятого – кондак Тріоді, глас 2-ий: «Час кінця, душе, усвідомивши...» (див. На ранній Великого Вівторка).

Після кондака – «Господи Сил, будь з нами...» та інше за звичаєм. Молитва прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Молитва: «Владико Многомилостивий...» (за звичаєм), і чин прощення. Ектенія: «Помолимося...».

[1] Співи «Богородице Діво ...», «Хрестителю Христів ...», «Моліться за нас, святі апостоли...» і «Під Твою милість...» увечері в усі Тижні святої Чотиридесятниць і у Вербну Неділю співаються «мелодійно», а в дні Страсної седмиці – «швидко промовляються» (див.: Типікон, гл. 49, «У Неділю Квітну увечері», 1-е «див»).

15 КВІТНЯ, ВІВТОРОК

Великий вівторок. Вишгородської (Володимирської) ікони Божої Матері (I). Апп. від 70-х Аристарха, Пуда і Трофима (бл. 67). Мцц. Василіси й Анастасії (бл. 68). Мчч. Месукевійських Сухія і воїнів його: Андрія, Анастасія, Талале, Феодорита, Івхиріона, Йордана, Кіндрата, Лукіана, Мимненоса, Нерангіоса, Полієвкта, Якова, Фоки, Доментіана, Віктора, Зосими (100 – 130, Груз.). Мч. Сави Готського (372). **Блгв. вел. кн. Мстислава Володимировича (1132).**

Служба звершується за зразком богослужіння у Великий понеділок.

Літургія Ранішосвячених Дарів.

Ран. – Мф., 90 зач., XXII, 15 – XXIII, 39. Літ. – Мф., 102 зач., XXIV, 36 – XXVI, 2.

РАННЯ. Початок звичайний. Після великої ектенії – «Алилуя», глас 8-ий (зі стихами). Тропар, глас той же: «Ось Жених...». «Слава» – той же тропар, «І нині» – той же тропар.

Кафизми 9-та, 10-та і 11-та. Малих ектеній немає. Сідальні Тріоді (по двічі).

Євангеліє – Мф., Зач. 90-е: «Тоді радились всі фари塞ї проти Ісуса...», без переступки (кінець – в зачлі 96-му: «Благословен, Хто йде в ім'я Господнє»).

Псалом 50-ий. «Спаси, Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» (12). Виголос: «Милістю і милосердям...», і відразу мала ектенія. Виголос: «Бо Ти еси Цар миру...». Кондак Тріоді, глас 2-ий: «Час кінця, душе, усвідомивши...», та ікос, глас той же: «Чого сумуєш, душе моя окаянна...».

Двописнець Тріоді, творіння прп. Косми, глас 2-ий. Ірмоси по двічі, тропарі на 12. Після кожної пісні катавасія – ірмос двоспіснеця.

На 9-ій пісні – кадіння. (**«Чеснішу» не співаємо.**)

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Мала ектенія. Екзопостиларій: «Чертог Твій...». «Слава» – той же, «І нині» – той же.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири Тріоді, глас 1-ий і глас 2-ий – 4 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 4-ий: «Ти чула про осудження того, хто закопав талант...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не вимовляється), і читається повсякденне словослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 6-ий (зі звичайними денними приспівами, див. Часослов). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 7-ий: «Ось тобі талант...».

Закінчення ранньої – за великопостовим чином.

Часи звершуються за великопостовим чином.

НА 1-МУ ЧАСІ кафизми немає. Відпуст короткий: «Господь, що йде на добровільні страждання...».

Примітка. «А Час 3-ій і 6-ий, співаємо з кафизмами, у свій час, і з поклонами... Разом співаємо також і 9-ий час без кафизми... і Блаженні співаємо... та інше все, як вказано в понеділок» (Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий вівторок»).

На 3-му часі – кафизма 12-а. На 6-му часі – кафизма 13-а, паремія Тріоді (Єзекіїля) з тропарем пророцтва і Прокимни (за звичаєм). На 9-му часі кафизми немає. На часах (3-му, 6-му і 9-му) читається Четвероєвангеліє. На всіх часах і зображальних – кондак Тріоді: «Час, душе...». Зображальні – за великопостовим чином. Відпуст короткий: «Господь що йде на добровільні страждання...». (Допустимо виголошувати малий звичайний відпуст.)

ВЕЧІРНЯ з Літургією Ранішосвячених Дарів за звичайним чином.

Кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири Тріоді, глас 1-ий, глас 2-ий, глас 4-ий і глас 6-ий (ті ж, що співалися на хвалітніх і на стиховні ранньої) – 10 (перші чотири стихири – двічі). «Слава, і нині» – глас 7-ий: «Ось тобі талант...».

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе...». Читання двох паре-

мій Тріоді (Виходу та Іова) з Прокимнами, за звичаєм. 1-ий прокимен, глас 6-ий: «Воскресни, Господи, в спокій Твій, Ти і кивот святині Твоєї», стих: «Пом'яни, Господи, Давида і всю лагідність його»; 2-ий прокимен, глас 4-ий: «Як то добре і як то гарно, коли брати живуть у згоді», стих: «Як миро на голові, що сходить на бороду, на бороду Ааронову».

Після «Нехай піднесеться молитва моя...» і молитви прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами) читається Євангеліє – Мф., Зач. 102-е: «Про день же і годину пришествия Сина Людського ніхто не знає...». Ектенія: «Промовмо всі...», та інша черговість Літургії Ранішосвячених Дарів. Відпуст короткий: «Господь що йде на добровільні страждання...».

ВЕЛИКЕ ПОВЕЧІР'Я (у вівторок увечері) зі звичайними тропарями.

Після «Слава в вишніх Богу...» – трипісонець Тріоді, тво-

ріння прп. Андрія Критського, глас 2-ий (пісні 3-тя, 8-а і 9-а), ірмоси по двічі, тропарі без повторень. Катавасія – ірмос трипіснеця.

Після 3-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – сідалний, глас 1-ий: «Ось лукава рада...».

Перед катавасією 8-ої пісні співається: «Хвалимо, благословимо, поклінаємось Господеві...».

Після катавасії 9-ої пісні («Достойно є...» не співається) і після Трисвятого – кондак Тріоді, глас 4-ий: «Більше блудниці...» (див. На ранній Великій Середи).

Після кондака – «Господи Сил, будь з нами...» та інше за звичаєм. Молитва прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Молитва: «Владико Многомилостивий...» (за звичаєм), і чин прощення. Ектенія: «Помолимося...».

16 КВІТНЯ, середа

Велика середа. Мцц. Агафії, Ірини та Хіонії (304). Мч. Леоніда і мцц. Харієси, Ніки, Галини, Каліси, Нунехії, Василіси, Феодори, Ірини та інших (258).

Іллінсько-Чернігівської ікони Божої Матері (1658).

Служба звершується за зразком богослужіння у Великий понеділок.

Літургія Ранішосвячених Дарів.

Ран. – Ін., 41 зач. (від пол.), XII, 17 – 50. Літ. – Мф., 108 зач., XXVI, 6 – 16.

РАННЯ. Початок звичайний. Після великої ектенії – «Алилуя», глас 8-ий (зі стихами...). Тропар, глас той же: «Ось Жених...». «Слава» – той же тропар, «І нині» – той же тропар.

Кафизми 14-та, 15-та і 16-та. Малих ектеній немає. Сідалні Тріоді (по двічі).

Євангеліє – Ін., Зач. 41-е, від половини, (кінець в зач. 43-м «... що Я говорю, то говорю так, як сказав Мені Отець»).

Псалом 50-ий. «Спаси, Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» (12). Виголос: «Милістю і милосердям...».

Трипісонець Тріоді, творіння прп. Косми, глас 2-ий. Ірмоси по двічі, тропарі на 12. Після кожної пісні катавасія – ірмос трипіснеця.

Після 3-ої пісні – мала ектенія. Виголос: «Бо Ти єси Цар миру...». Кондак Тріоді, глас 4-ий: «Більше блудниці...», та ікос, глас той же: «Жона, яка була першою блудницею...».

На 9-ій пісні – кадіння. (**«Чеснішу» не співаємо.**)

Після 9-ої пісні **«Достойно є...» не співається.** Мала ектенія. Екзопостиларій Тріоді: «Чертог Твій...». «Слава» – той же, «І нині» – той же.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири Тріоді, глас 1-ий – 4. «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «Грішна йде купити дорогоцінне миро...», «І нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Занурена в гріхи...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не вимовляється), і читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 6-ий – 4 (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Господи, жона, що впала в тяжкі гріхи...».

Примітка. Перші два стиха до стихир на стиховні – звичайні денні (з Часослова), а останній стих – «прославлятиму Тебе, Господи, всім серцем моїм, розповім про всі чудеса Твої».

Закінчення ранньої – за великопостовим чином.

Часи і зображальні звершуються за великопостовим чином.

На 1-му часі кафизми немає. Відпуст короткий: «Господь, що йде на добровільні страждання...».

Примітка. «В годині ж 5-ій дня, вдаряє параклісіарх в било: і зібравшись до церкви, після благословення священника, співаємо 3-ій час, і 6-ий... також співаємо і 9-ий час... Потім співаємо Блаженні...» (Типікон, гл. 49, «В Святу і Велику Середу на ранній»).

На 3-му часі – кафизма 19-та. На 6-му часі – кафизма 20-та, паремія Тріоді (Єзекіля) з тропарем пророцтва і

Прокимни (за звичаєм). На 9-му часі кафизми немає. На часах (3-му, 6-му і 9-му) читається Четвероєвангеліє.

На всіх часах – **кондак Тріоді:** «Більше блудниці...».

НА ЗОБРАЖАЛЬНИХ кондаки в наступному порядку:

У храмі Господському – кондак Тріоді: «Більше блудниці...». «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

У храмі Богородиці – кондак Тріоді: «Більше блудниці...». «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак Тріоді: «Більше блудниці...», кондак храму. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

І наступне послідування зображальних за звичаєм. Молитва прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами).

В кінці зображальних замість відпусту настоятелем читається молитва літї: «Владико Многомилостивий...», під час якої всі повинні молитися, на колінах. Після прочитання її – чин прощення. Священник виголошує: «Благословіть, отці святі, і простіть мені, грішному, все чим згрішив я в усі дні життя мого і протягом Святої Чотиридесятниці, словом, ділом, думкою і всіма моїми почуттями». І покланяється перед всіма до землі. Всі ж присутні, також покланяючись до землі, відповідають йому: «Нехай Бог простить тебе, чесний отче».

Примітка. «І прийнявши прощення, йдемо до наших келій, і мовчимо до години вечірньої. А в соборних і парафіяльних храмах, не розходимось, але після прощення дзвонимо в два дзвони» (Типікон, гл. 49, «В Святу і Велику Середу на ранній»).

ВЕЧІРНЯ з Літургією Ранішосвячених Дарів.

Кафизма 18-а – без поклонів (див.: Типікон, гл. 49, «В святу і велику середу увечері»).

На «Господи, взиваю» стихири Тріоді, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 6-ий (ті ж, що співалися на хвалітніх і на стиховні ранньої) – 10. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Господи, жона, що впала в тяжкі гріхи...».

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». Читання двох паремій Тріоді (Виходу та Іова) з Прокимнами, за звичаєм. 1-ий прокимен, глас 4-ий: «Прославляйте Бога Небесного, бо благий, бо повіки милість Його», стих: «Прославляйте Бога богів, бо повіки милість Його»; 2-ий прокимен, глас 4-ий: «Господи, милість Твоя повік, творіння рук Твоїх не зневаж», стих: «Сповідуюсь Тобі, Господи, всім серцем моїм і перед Ангели оспівую Тебе».

Після «Нехай піднесеться молитва моя...» і молитви прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами) читається

Євангеліє – Мф., Зач. 108-е: «Коли Ісус був у Вифанії...». Ектенія: «Промовмо всі...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів.

Після **«Нехай буде ім'я Господнє благословенне...»** – три великих поклони. (Зазвичай вони творяться з читанням молитви прп. Єфрема Сиріна.)

Примітка. І поклони припиняються до дня Святої Тройці, окрім поклонів перед Плащаницею.

Відпуст короткий: «Господь, що йде на добровільні страждання...».

У середу увечері служиться **МАЛЕ ПОВЕЧІР'Я**. На ньому трипісонець Великого Четверга з Тріоді, творіння прп. Андрія Критського, глас 6-ий (пісні 4-а, 8-а і 9-а). Ірмоси

по двічі; тропарі – скільки є. В кінці кожної пісні – Ірмос на катавасію.

Піля 4-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – сідальний Тріоді, глас 4-ий: «Споживаючи їжу, Владико...».

Після Трисвятого – кондак Тріоді, глас 2-ий: «Хліб святий прийнявши...» (див. на ранній Великого Четверга), та іншу послідовність малого повечір'я. **Відпуст малий: «Христос, істинний Бог наш...»** (але не «Господь що йде на добровільні страждання...»).

З цього дня і до Неділі Антипасхи на службах добового кола кафизм немає, за винятком 17-ої кафизми на ранній Великої Суботи.

17 КВІТНЯ, четвер

Великий четвер. Спомин Таємної вечереї. Щмч. Симеона, єп. Перського, і з ним Авделая і Ананії, пресвітерів, мчч. Хусдазата (Усфазана), євнуха, Фусика, Азата, мц. Аскитреї та інших багатьох (344). Прп. Акакія, єп. Мелітинського (бл. 435). Мч. Адріана (251). Свт. Агапіта, папи Римського (536).

Літургія за чином свт. Василя Великого.

Ран. – Лк., 108 зач., XXII, 1 – 39.

Літ. – 1 Кор., 149 зач., XI, 23 – 32. Єв. (складене): Мф., 107 зач., XXVI, 1 – 20. Ін., XIII, 3 – 17; Мф. XXVI, 21 – 39; Лк., XXII, 43 – 45; Мф., XXVI, 40 – XXVII, 2.

На обмиванні ніг – Ін., 44 зач., XIII, 1 – 11. Після обмивання ніг: Ін., 45 зач., XIII, 12 – 17.

РАННЯ.

Примітка. За Уставом, рання починається «о 7-ій годині ночі», тобто, близько першої години ночі: «О 7-ій годині ночі вдаряє параклісарх, і зібравшись до церкви, Священник починає: Благословенний Бог наш... починаємо за звичаєм, як написано в четвер 5-го тижня» (див.: Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий четвер»).

Священник виголос: «Благословенний Бог наш...». Читець **[1]**: «Аміль», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. Після «Отче наш...» священник – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Аміль», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і двопсалміє (під час псалмів – звичайне кадіння).

Шестипсалміє. (священник читає ранкові молитви.) Велика ектенія. «Алилуя», глас 8-ий (зі стихами). Тропар, глас той же: «Коли славні ученики...». «Слава» – той же, «І нині» – той же.

Після закінчення співу тропаря відкриваються царські врата, і диякон виголошує: «І щоб сподобитися нам вислухати...». Євангеліє – Лк., Зач. 108, від половини: «Наближалося свято опрісноків...» (кінець в зач. 109: «За Ним пішли ученики Його»).

Кафизм немає.

Псалом 50-ий.

Молитва «Спаси, Боже, людей Твоїх...» не читається, але відразу канон Тріоді, глас 6-ий, творіння прп. Косми Маюмського: «Жезлом розсікається море Червоне...» (ірмоси по двічі, тропарі на 6), з приспівом: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі» (біблійні пісні не промовляються). По кожній пісні катавасія – ірмос канону.

Після 3-ої пісні – мала ектенія, сідальний Тріоді, глас 1-ий: «Сотворитель озер, джерел і морів...». «Слава» – інший сідальний, глас 3-ий: «Смирючись ради милосердя, ноги умив еси ученикам Твоїм...», «І нині» – інший сідальний, глас 4-й: «Споживаючи їжу, Владико, з учениками Твоїми...».

Після 6-ої пісні – мала ектенія, кондак Тріоді, глас 2-ий: «Хліб святий прийнявши в руки...», та ікос, глас той же: «До Тайної Трапези у страху наблизившись...».

На 9-ій пісні – кадіння. (**«Чеснішу» не співаємо.**)

Після 9-ої пісні **«Достойно є» не співається.** Мала ектенія. Екзопостиларій Тріоді: «Чертог Твій...». «Слава» – той же, «І нині» – той же.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 2-ий – 4. «Слава, і нині» – Тріоді, глас той же: «Агнец, про Якого пророкував Ісаїя...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не промовляється), і **читається повсякденне славослів'я.** Ектенія прохальна: «Доповнімо ранню...», виголос: «Бо Ти, Бог милості...», і звичайна голововклонна молитва (з виголосом: «Бо Твоє е...»).

Стихири на стиховні Тріоді, глас 8-ий – 4 (з особливими приспівом). «Слава» – Тріоді, глас той же: «Норов твій лукавством сповнюється, беззаконний Юдо!...», «І нині» – Тріоді, глас 5-ий: «Відкриваючи таїну Своїм ученикам, навчав Ти...».

«Благо є» (один раз). Після Трисвятого співається тропар, глас 8-ий: «Коли славні ученики...». Потрійна ектенія: «Помилуй нас, Боже...». Виголос: «Бо Ти милостивий...». Диякон: «Премудрість». Хор: «Благослови». Священник: «Суший благословенний...». Хор: «Утверди Боже», і відразу, **без відпусту** ранньої читається 1-ий час.

НА 1-МУ ЧАСІ тропар: «Коли славні ученики...». Після Богородичного: «Як нам назвати Тебе...» – тропар пророцтва (Тріоді), глас 3-ий: «Ти, Господи, був зневажений за рід людський...», «Слава, і нині» – той же тропар. 1-ий прокімен (Тріоді), глас 1-ий: «Нехай зрозуміють народи, що ім'я Тобі Господь»; стих: «Боже, хто уподібниться Тобі?», і паремія Тріоді (Єремії). Потім 2-ий прокімен (Тріоді), глас 8-ий: «Помоліться і віддайте хвалу Господеві, Богові нашому»; стих: «Знаний Бог в Юдеї, в Ізраїлі велике ім'я Його». Далі читець: «Стопи мої...» (без співу і повторень). Після Трисвятого і Отче наш – **кондак Тріоді: «Хліб святий прийнявши...»**, та інше за звичаєм (але не як у Великий піст). **Відпуст:** «Христос, Істинний Бог наш, що з надмірної благості найкращу путь смирення нам показав, коли ноги учеників умив, і аж до хреста і погребіння дійшов, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і » (**святі храму і дня не поминаються**) [2].

Примітка. «Слід знати, що літії за упокій в притворі не звершуємо до Неділі Фоминої» (Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий Четвер», 1-е «дивись»). Відповідно до цієї вказівки Типікону, у всі наступні дні Страсного і Пасхального тижнів не слід промовляти заупокійних ектеній і звершувати будь-які поминання померлих, крім таємного на проскомідії і на Літургії після освячення Дарів. Не звершуються ні панахиди, ні літії.

Вхідні молитви, за звичаєм, священнослужителі творять на молитві 9-го часу, і проскомідія звершується під час співу «Господи, звиваю». Але якщо буде багато поминань, проскомідія може бути розпочато під час часів і закінчена під час співу «Господи, звиваю» [3].

Примітка. «В годину ж 3-ю дня вдаряє параклісарх в било, і співаємо часи 3-ій, 6-ій, і 9-ій, за звичаєм просто в притворі... І Блаженні скоро без співу...» (Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий Четвер»).

Часи 3-й, 6-й і 9-й – **без кафизм**. На часах – тропар: «Коли славні ученики ...», і кондак: «Хліб святий прийнявши...». Приєднується, як завжди, послідовність зображальних [4]. Блаженні скоро, без співу. «Пом'яни нас, Господи...», «Пом'яни нас, Владико...», «Пом'яни нас, Святий...», «Хор Небесний прославляє Тебе...», «Приступіть до Нього...», «Хор Небесний прославляє Тебе...». «Слава» – «Хор святих Ангелів...», «І нині» – «Вірую...», «Послаб, прости...», «Отче наш», після виголосу: «Бо Твоє є Царство...» – кондак: «Хліб святий прийнявши...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Всесвята Троице...». священник (або дякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Священник: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст.

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Василя Великого починається вечірнею.

Примітка. За Уставом, вечірня з Літургією свт. Василя Великого починається «о 8-й годині дня», тобто, близько 2-ої години після полудня: «О 8-й годині дня вдаряє параклісарх, і зібравшись до церкви, після благословення священника, починаємо вечірню без кафизми. Царю Небесний: Трисвяте: Господи, помилуй, 12. Прийдіть, поклонімося: тричі. І псалом: Благослови, душе моя, Господа... » (див.: Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий Четвер ввечері»).

Виголос: «Благословенне Царство...». Звичайний початок (з «Царю Небесний...»), псалом 103-й (священник читає світильнічні молитви перед царськими вратами). Велика ектенія. **Кафизми немає.**

Примітка. «Також Господи, взиваю на глас 2-ий, читаємо 10 стихів. Священник зодягнувши священничий одяг, виходить, і кадить, і коли повертається, звершує проскомидію» (Триодь Постова, «У Святий і Великий Четвер ввечері»).

На «Господи, взиваю» стихирі Триоді, глас 2-ий [5] – 10 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – Триоді, глас 6-й: «Дійсно, Іуда є породження єхидни...». В цей час закінчується чин проскомидії, на якому готуються два Агнца: один для даної Літургії, а інший – для приготування запасних Святих Дарів на весь рік.

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». 1-ий прокимен Триоді, глас 1-й: «Спаси мене, Господи, від людей лукавих; захисти Мене, від гнобителів»; стих: «Вони замишляють неправду в серці; шодня готуються до битви», і читається 1-а паремія Триоді (Виходу). 2-ий прокимен Триоді, глас 7-й: «Визволи мене від ворогів моїх, Боже мій, від тих, що повстали на мене, захисти мене»; стих: «Спаси мене від тих, хто чинить беззаконня», і читаються дві паремії Триоді (Іова та Ісаї) [6]. Мала ектенія. Виголос: «Бо свят еси, Боже наш...» [7]. **Трисвяте.** Прокимен Апостола, глас 7-й: «Князі людські змовляються разом проти Господа і проти Христа Його»; стих: «Навіщо бунтуються народи і люди замишляють марне». Апостол – 1 Кор., Зач. 149. Аلیلарій, глас 6-й: «Блаженний, хто дбає про вбогих і бідних, в день скорботи спасає його Господь»; стих: «Вороги мої в злобі кажуть про мене: коли він помре та згине ім'я його?»; стих: «Той, хто їв мій хліб, підняв проти мене п'яту свою». Євангеліє (складене) 8 – Мф., Зач. 107: «Сказав Господь Своїм ученикам: ви знаєте, що через два дні буде Пасха...».

Далі за чином Літургія свт. Василя Великого.

Замість Херувимської пісні – **«Вечері Твоєї тайної...»** (тричі): двічі до перенесення Святих Дарів (без «Алилуя»), третє – після перенесення Дарів (з «Алилуя»).

Примітка. «Замість Херувимської пісні, співаємо на глас 6-й: Вечері Твоєї тайної: тричі, хори попеременно: в кінці ж Алилуя тричі» (Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий Четвер увечері»).

Задостойник – ірмос 9-ої пісні канону Великого Четверга: «Прийдіть вірні, гостинністю Владики...».

Замість причасного, під час причащення і замість «Нехай сповняться...» – «Вечері Твоєї тайної...», «Алилуя» (тричі).

Після «Спаси, Боже, людей Твоїх ...» співаємо: «Ми бачили Світло Істинне...».

Відпуст короткий: «Христос, Істинний Бог наш, що з надмірної благості...» (**святі дня і храму не поминаються**).

Примітка. «Потім входимо до трапезної і їмо варення (варена їжа) з олією. П'ємо ж і вино, та інше сухоядіння, оскільки співається Алилуя. Студійської ж обителі Типік велить у Великий Святий Четвер їсти одне варення, і сочиво, і ошпарені боби, П'ємо ж і вино. Святої ж Гори Типік велить у Святий Великий Четвер їсти варення два з елеєм і вина по три чаші» (Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий Четвер увечері»).

У четвер увечері служиться **МАЛЕ ПОВЕЧІР'Я**. На ньому трипіснець Великої П'ятниці з Триоді, творіння прп. Андрія Критського, глас 8-й (пісні 5-а, 8-а і 9-а). Ірмоси по двічі; тропарі, скільки їх є. В кінці кожної пісні – Ірмос на катавасію.

Після Трисвятого – **кондак Триоді**, глас 8-й: «Заради нас розп'ятого, прийдіть, усі оспіваємо, Його ж бо бачила Марія на хресті і промовляла: хоч і терпиш Ти розп'яття, але Ти – Син Мій і Бог Мій» (див. на ранній Великої П'ятниці), та інша послідовність малого повечір'я. Відпуст малий.

Примітка. Заради зворушливого трипіснця це повечір'я не слід пропускати і в тому випадку, коли послідовність святих Страстей відбувається в четвер ввечері.

[1] Див. У четвер 5-го тижня Великого посту.

[2] Так за Службником. У книзі «Служби на кожен день Страсного тижня» у Великий четвер на ранній і на зображальних вказано відпуст «Господь, що йде на добровільні страждання...», що менше відповідає змісту богослужіння ранньої цього дня.

[3] В цьому випадку вхідні молитви відбуваються перед початком богослужіння.

[4] Зображальні починаються з «У Царстві Твоїм...».

[5] Ті ж стихирі, що співалися на хвалітніх ранньої.

[6] Під час співу прокимнів царські врата, за традицією, відкриті; на читання паремій царські врата зачиняються.

[7] Виголос «Бо Ти святий еси, Боже наш...» виголошується на Літургії і тоді, коли вона звершується з вечірнею.

[8] Складені євангельські читання Страсного тижня, а також 12 Євангелій Святих Страстей на ранній Великої П'ятниці, наводяться повністю в додатку богослужбових Євангелій.

18 КВІТНЯ, п'ятниця

Велика п'ятниця. Спомин святих спасительних страстей Господа нашого Ісуса Христа. Прп. Іоана, учня прп. Григорія Декаполіта (820 – 850). Мчч. Віктора, Зотика, Зинона, Акиндина і Северіана (303). Свт. Косми, спов., еп. Халкідонського, і прп. Авксентія (815 – 820). Мч. Іоана Нового з Яніни (1526).

Максимівської ікони Божої Матері (1299).

Ран. – Євангелія Послідування святих страстей Господа нашого Ісуса Христа: 1-е: Ін., 46 зач., XIII, 31 – XVIII, 1.

2-е: Ін., 58 зач., XVIII, 1 – 28.

3-е: Мф., 109 зач., XXVI, 57 – 75.

4-е: Ін., 59 зач., XVIII, 28 – XIX, 16.

5-е: Мф., 111 зач., XXVII, 3 – 32.

6-е: Мк., 67 зач., XV, 16 – 32.

7-е: Мф., 113 зач., XXVII, 33 – 54.

8-е: Лк., 111 зач., XXIII, 32 – 49.

9-е: Ін., 61 зач., XIX, 25 – 37.

10-е: Мк., 69 зач., XV, 43 – 47.

11-е: Ін., 62 зач., XIX, 38 – 42.

12-е: Мф., 114 зач., XXVII, 62 – 66.

Літургія не завершується.

На 1-му часі: Гал., 215 зач. (від пол.), VI, 14 – 18. Мф., 110 зач., XXVII, 1 – 56. На 3-му часі: Рим., 88 зач. (від пол.), V, 6 – 11. Мк., 67 зач., XV, 16 – 41. На 6-му часі: Євр., 306 зач., II, 11 – 18. Лк., 111 зач., XXIII, 32 – 49. На 9-му часі: Євр., 324 зач., X, 19 – 31. Ін., 59 зач., XVIII, 28 – XIX, 37. На веч.: 1 Кор., 125 зач., I, 18 – II, 2. Єв. складене: Мф., 110 зач., XXVII, 1 – 44; Лк., XXIII, 39 – 43; Мф., XXVII, 45 – 54; Ін., XIX, 31 – 37; Мф., XXVII, 55 – 61.

Строгий піст.

Зазвичай в четвер увечері завершується рання з читанням 12-ти Євангелій Святих Страстей Господа нашого Ісуса Христа. **1-ий час до ранньої не приєднується.** Відпуст в кінці ранньої: «Христос, Істинний Бог наш, що для спасіння світу облювання, побиття, хрест і смерть перетерпів, молитвами...».

Вранці в п'ятницю завершується Послідовність часів Великої П'ятниці із зображальними. У другій половині дня завершується вечірня, в кінці якої під час співу тропарів після «Нині відпускаєш» з вітара через північні двері виноситься Свята Плащаниця. Відпуст часів і зображальних та вечірні: «Христос, Істинний Бог наш, що задля нас, людей, і задля нашого спасіння страшні муки, і Животворчий Хрест, і добровільне погребіння тілом прийняти зволив, молитвами...». Після відпусту вечірні – мале повечір'я з канонам «Про розп'яття Господа і на плач Пресвятої Богородиці». Відпуст повечір'я – малий.

Під час цілування Плащаниці прийнято співати стихиру «Прийдіть, вшануймо Йосифа приснопам'ятного...».

ПОЛУНОШНИЦЮ «співаємо в келіях» (Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий Четвер увечері»).

РАННЯ Великої П'ятниці (з читанням 12-ти Євангелій), що називається за Уставом «Послідовність Святих і спасительних Страстей Господа нашого Ісуса Христа», відбувається зазвичай у Великий Четвер увечері. За Типіконом, вона повинна починатися о 2-ій годині ночі, тобто, за нашим часом, о 8-ій годині вечора у Великий четвер.

Примітка. «О 2-ій годині ночі вдаряє параеклісіарх. І збираємось в храмі, Священник з кадилом благословляє, промовляємо за звичаєм, як приписано в четвер 5-го тижня» (Типікон, гл. 49, «Послідовність Святих і спасительних Страстей...», «У Святий і Великий П'ятницю ранку»).

Священник виголос: **«Благословен Бог наш...»**. Читець [1]: «Аміль», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. Після «Отче наш...» священник – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Аміль», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклоніться...» (тричі) і двопсалміє (під час псалмів – звичайне кадіння).

Шестипсалміє. (священник читає ранкові молитви.) Велика ектенія. **«Алилуя», глас 8-й (зі стихами)**, і тропар «мелодійно та з розчуленням», глас той же: «Коли славні ученики...». «Слава» - той же, «І нині» – той же.

Примітка. «А після тропарів входить настоятель з дяконом у святий вівтар, і одягнувшись в священні одежі, кадить святу трапезу хрестоподібно, і весь святий вівтар, і хори, і братію за чином» (Типікон, гл. 49, «Послідовність Святих і спасительних Страстей...», «У Святий і Великий П'ятницю ранку»).

Церковний Устав вказує читати Євангелія Святих Страстей у вівтарі (причому Євангеліє залишається на престолі), але вже твердо встановився звичай читати їх на середині храму. На початку співу тропаря відкриваються царські врата, і предстоятель в фелоні виносить Євангеліє на середину церкви. Запалюють свічки священнослужителів і молільників. Свічки після прочитання кожного Євангелія гасяться і запалюються перед початком наступного Євангелія [2]. Далі, під час протяжного співу тропаря, предстоятель звершує повне кадіння всього храму. Після закінчення тропаря і кадіння – мала ектенія [3], виголос: «Бо Твоя влада і Твоє є Царство...». Потім: «І Щоб сподобитися нам...» [4], «Премудрість, станьмо побожно...», «Мир всім» та інше за звичаєм.

Примітка. За традицією, перед читанням кожного Євангелія вдаряють у великий дзвін відповідно до черговості читань (1 раз – перед першим, 2 рази – перед другим і т. д.). Після закінчення 12-го Євангелія – коротке дзвоніння.

Перед читанням Євангелія, за традицією, хор співає: «Слава страстям Твоїм, Господи» (але Типікон не дає такої вказівки).

Після прочитання Євангелія хор: **«Слава довготерпінню Твоєму, Господи»** (цей приспів вказується Типіконом).

Після кожного з п'яти перших Євангелій співаються зворушливі антифони, які доповнюють євангельське читання, розкриваючи глибокий духовний зміст згадуваної події. Якщо буде важко всіх їх проспівати, то необхідно прочитати, причому кожен тропар цих антифонів співається або читається по двічі; особливість такого виконання спеціально обговорена Уставом (див. Типікон, гл. 49, «Послідування Святих і спасительних Страстей...», «У Святий і Великий П'ятницю ранку»).

Після 3-го, 6-го, 9-го, 12-го і 15-го антифону – малі ектенії, потім співаються сідальні [5], під час яких, за усталеною традицією, відбуваються малі кадіння (починаючи з Євангелія, що лежить на аналої). Типікон наказує дякону або священнику кадити тільки святу трапезу, тобто Престол, але так буває лише в тих випадках, коли Євангеліє читається не на середині храму, а у вівтарі. Після того, як сідальний буде проспіваний, співається: «Слава», і кінець сідального, потім: «І нині», і весь сідальний вдруге.

1-е Євангеліє – Ін., Зач. 46. Антифони 1-ий, 2-ий, 3-ій. Виголос після ектенії: «Бо Тобі належить усяка слава...». Сідальний, глас 7-ий: «На вечері учеників годуючи...».

Примітка. «1-е Євангеліє читає настоятель, а інші один за одним священники» (порівн.: Типікон, гл. 49, «Послідовність Святих і спасительних Страстей...», «У Святий і Великий П'ятницю ранку»). Типікон, також, вказує що 12-те Євангеліє читає настоятель.

2-е Євангеліє – Ін., Зач. 58. Антифони 4-ий, 5-ий, 6-ий. Виголос після ектенії: **«Бо благословилося і прославилося всечасне і величне ім'я Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків»**. Сідальний, глас 7-ий: «Що примусило тебе, Іудо зробишися зрадником Спасителя...».

3-е Євангеліє – Мф., Зач. 109. Антифони 7-ий, 8-ий, 9-ий. Виголос після ектенії: **«Бо Ти є Бог наш, і Тобі славу возсилаємо...»** [6]. Сідальний, глас 8-ий: «О, як Іуда...».

4-е Євангеліє – Ін., Зач. 59. Антифони 10-ий, 11-ий, 12-ий. Виголос після ектенії: «Нехай буде влада Царства Твого благословенна, і найславніша, Отця, і Сина, і Святого Духа нині, і повсякчас, і на віки віків». Сідальний, глас 8-ий: «Коли Ти, Боже, став перед Каяфою...».

5-е Євангеліє – Мф., Зач. 111. Антифони 13-ий, 14-ий, 15-ий. Виголос після ектенії: **«Бо благословилося Всесвяте Ім'я Твоє, і прославилося Царство Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа нині, і повсякчас, і на віки віків»**. Сідальний, глас 4-ий: «Викупив Ти нас Господи...».

6-е Євангеліє – Мк., Зач. 67.

Після 6-ого Євангелія – співаються Блаженні Тріоді (з тропарями) [7]. На блаженних – мале кадіння. Мала ектенія. Виголос: **«Бо Тебе хвалять всі Сили Небесні...»**. «Будьмо уважні». «Премудрість». Прокинем, глас 4-ий: «Розділили ризи Мої собі і за одіжжю Мою кидали жереб»: стих: «Боже, Боже Мій, почуй Мене! Нашою покинув Ти Мене?».

7-е Євангеліє – Мф., Зач. 113.

Псалом 50-й [8].

8-е Євангеліє – Лк., Зач. 111.

Трипіснець Тріоді, творіння прп. Косми, глас 6-ий, ірмоси по двічі, тропарі на 12, з приспівом: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі» (**Біблійні пісні не читаються**).

Катавасія – той же ірмос.

Після 5-ої пісні – ектения мала. Виголос: «Бо Ти є Цар миру...». Кондак Тріоді, глас 8-ий: «Прийдіть, усі оспіваємо заради нас розп'ятого...», та ікос, глас той же: «Коли побачила Агниця Агнця...».

«Чеснішу» не співаємо.

На 9-ій пісні – звичайне кадіння храму (починається, як правило, у вівтарі в кінці 8-ої пісні канону і закінчується біля престолу).

Після 9-ої пісні **«Достойно є» не співається**. Мала ектения [9]. Виголос: «Бо Тебе хвалять...». Екзапостиларій Тріоді: «Розбійника благорозумного...», «Слава» – той же, «І нині» – той же.

9-е Євангеліє – Ін., Зач. 61.

«Все, що дише...» [10] і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі Тріоді, глас 3-ій – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Зняли з Мене ризи Мої...», «І нині» – Тріоді, глас той же: «Плечі Мої Я віддавав на рани...».

10-е Євангеліє – Мк., Зач. 69.

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не промовляється), **і читається повсякденне славослів'я**. Ектения: «Доповнімо ранню молитву...», виголос: «Бо Ти Бог милості...», і звичайна голововерхонна молитва (з виголосом: «Бо Твоє є...») [11].

11-е Євангеліє – Ін., Зач. 62.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 1-ий і глас 2-ий – 4 (зі своїми приспіваними). «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Господи, коли сходиш Ти на Хрест...», «І нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Ось же вмоцуються тростина...».

Примітка. Під час співу стиховних стихир (перед 12-им Євангелієм) звершується повне кадіння всього храму, як і на початку (перед 1-им Євангелієм): «Потім диякон кадить, як і на початку, храм весь» (порівн.: Типікон, гл. 49, «Послідування Святих і спасительних Страстей...», «У Святу і Велику П'ятницю ранку»).

12-е Євангеліє – Мф., Зач. 114.

Священник забирає Євангеліє у вівтар. Царські врата зачиняються.

«Благо є» (один раз). Трисвяте. Після «Отче наш» – співається тропар, глас 4-й: «Викупив Ти нас Господи...».

Ектения: «Помилуй нас, Боже...».

Виголос: «Бо Ти Милостивий і Людинолюбний...».

Хор: «Амінь». Диякон: «Премудрість».

Хор: «Благослови».

Священник: «Суций благословенний...».

Хор: «Амінь», «Утверди Боже...».

Священник: «Пресвята Богородице, спаси нас».

Хор: «Чеснішу від херувимів...».

Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови».

Відпуст: «Христос, Істинний Бог наш, що для спасіння світу обплювання, биття, хрест і смерть перетерпів, молитвами, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і Людинолюбець» (**святі храму і дня не поминаються**). Співаються многоліття.

1-ий час до ранні не приєднується, оскільки входить в службу часів Великої П'ятниці.

У Велику П'ятницю царські часи (див. в Постовій Тріоді на ряду) і зображальні звершуються за тим же чином, що і в навечір'я Різдва Христового і Богоявлення [12].

Примітка. За Уставом, царські часи починаються «о 2-ій годині дня», тобто, близько 8-ої години ранку: «о 2-ій годині дня, [дзвін у два, одинарний довгий.] І збираємось в церкві. Коли одягнеться Священник у священні ризи, диякон же в стихар. Співаємо часи, 1, 3, 6 і 9» (порівн.: Типікон, гл. 49, «Послідовність часів святої Великої П'ятниці»).

На царських часах читаються особливі псалми, паремії, Апостоли і Євангелія.

Примітка. На 3-му часі читається розповідь про Страсті Христові за Євангелієм від Марка. Згідно богослужбового Євангелія, читання починаються з 67-го зачала (Мк., 67 – 68 зач., XV, 16 – 41): «В той час, воїни повели Ісуса до середини

двору, тобто в преторію...»; Типікон і Тріодь Постова вказують початок читання з 66-го зачала (Мк., 66 – 68 зач., XV, 1 – 41): «В той час, первосвященники і старійшини...».

На всіх часах кінцевий виголос священника – «Боже, змилосьердсь над нами...».

Закінчення **зображальних**: на «І нині» – Символ віри. «Послаб, прости...». «Отче наш...». Виголос: «Бо Твоє є Царство...». «Амінь». Кондак Тріоді, глас 8-ий: «Заради нас розп'ятого...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Всесвята Тройце...». «Нехай буде благословенне ім'я Господнє...» (тричі), «Слава, і нині», псалом 33-й: «Благословля Господа...». Диякон: «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Священник: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст: «Христос, Істинний Бог наш, що для нас, людей, і для нашого спасіння страшні муки, і Животворчий Хрест, і добровільне погребіння тілом прийняти зволив, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і Людинолюбець». Співаються многоліття.

Літургія у Велику П'ятницю не звершується.

Примітка. «Слід знати, про те, що прийняли в Палестині, в цей день Великої П'ятниці, не звершувати літургії Ранішосвячених, ані повної Літургії, трапези не готуємо і нічого не їмо в цей день Розп'яття. Якщо ж хто буде дуже немічним або престарілим, і не в змоззі перебувати в пості, дається йому хліб і вода, після заходу сонця» (Типікон, гл. 49, «Послідовність часів Святої Великої П'ятниці»).

ВЕЧІРНЯ ВЕЛИКОЇ П'ЯТНИЦІ.

Вечірня звершується зазвичай у другій половині дня.

Примітка. За Уставом, вечірня починається «о 10-ій годині дня», тобто, близько 4-ої години після полудня: «О 10-ій годині дня kleпять (дзвонять) в велике, і зібравшись до церкви, починаємо вечірню» (порівн.: Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику п'ятницю увечері»).

До початку вечірні свята Плащаниця із зображенням положення Господа до гробу покладається на святому престолі на місце Євангелія, а саме Євангеліє ставиться в горі престолу, як на Літургії. Плащаниця кладеться так, щоб Глава Спасителя була на північній стороні. Якщо є живі квіти, то на Плащаницю покладають вінок з таких квітів [13], і якщо є запашне масло або трояндова вода, то ними намащують Плащаницю. Класти на Плащаницю вінки зі штучних квітів, намащувати її духами або одеколоном, виготовленим на спирту, не слід. Закривати лик Спасителя на Плащаниці Покривцями теж не потрібно [14]. На Плащаницю кладеться Євангеліє (бажано невеликого розміру). На середині храму встановлюється спеціальна підставка (у вигляді гробниці) або столик для Плащаниці.

Примітка: священнику варто звертати увагу й на місцеві традиції парафії, якщо вони не суперечать основі уставу богослужіння, то їх не викорінювати.

Службовий священник, а при соборній служінні один предстоятель, одягається в усі священні одежі (без читання відповідних молитов) – заради виносу Плащаниці (втім, предстоятель може одягатися на стихирах на стиховні або під час читання паремій).

Виголос: **«Благословен Бог наш...»**. Читець (за Уставом, «предстоятель промовляє»): «Слава Тобі, Боже наш...», «Царю Небесний», Трисвяте. Після «Отче наш» священник – виголос: «Бо Твоє є Царство...». «Амінь», «Господи, помилуй» (12), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклоніться» (тричі), і читається Початковий псалом: «Благослови, душе моя, Господа...» (священник читає світільничні молитви перед царськими вратами). Велика ектения. **Кафизми немає.**

На «Господи, звиваю» стихирі Тріоді, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 6-ий – 6 (перша стихира – двічі). «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «О, як беззаконне зборище засудило на смерть Царя світу...», «І нині» – Тріоді, глас той же: «Страшна і преславна таїна...».

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». Прокимен паремії Тріоді, глас 4-ий: «Розділили ризи Мої собі і за одягу Мою кидали жереб»; стих: «Боже, Боже мій! Зглянься на мене! Нащо Ти покинув мене?» [15].

Після прокимна, за звичаєм, царські врата зачиняються. Читаються три паремії Тріоді (Виходу, Іова та Ісаї). Після закінчення 1-ої паремії Тріоді (Виходу) – прокимен Тріоді,

глас 4-ий: «Господи! Будь Суддею тих, що змагаються зі мною, і збори тих, що бажають побороти мене» [16]; стих: «Візьми зброю Твою і щит і стань на поміч мені», потім – 2-а паремія Тріоді (Іова).

Після закінчення 3-ої паремії Тріоді (Ісаї) царські врата відчиняються. «Будьмо уважні», «Мир всім», і інше (як на Літургії). Прокимен Апостола, глас 6-ий: «Ти поклав мене у рові преісподнім, у темряві і тіні смертній»; стих: «Господи, Боже спасіння мого, вдень я ззиваю і вночі перед Тобою».

Примітка. За звичаєм, перед читанням Євангелія звершується кадіння, як на повній Літургії.

Апостол – 1 Кор., Зач. 125. Аلیلуарій, глас 1-ий (за Типіконом – глас 5-ий): «Спаси мене, Боже, бо води дійшли до душі моєї»; стих: «Зневага і страждання крушать серце моє»; стих: «Нехай потемніють очі їхні, щоб не бачили, і спина їхні назавжди зігни».

Євангеліє [17] (складене) [18] – Мф., Зач. 110. (За звичаєм, Євангеліє читається дияконом на авноні.) Після читання Євангелія царські врата зачиняються.

Ектенія потрійна: «Промовмо всі...». «Сподоби, Господи». Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню молитву...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий – 4 (зі своїми приспівами: «Господь воцарився...», «Бо Він утвердив вселенну...», «дому Твоєму належить слава...»). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 5-ий: «Тебе, що зодягаєшся світлом, наче ризою...» (за звичаєм, під час співу цієї стихири відкриваються царські врата, і предстоятель з дияконом звершують триразове кадіння навколо престолу на котрому лежить плащаниця).

«Нині відпускаєш». Трисвяте. Після «Отче наш» священник – виголос: «Бо Твоє є Царство ...», і співаються тропарі, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава, і нині» – «Мироносиці жони...».

Під час співу тропарів предстоятель, **зробивши три земні поклони**, Підіймає з престолу Плащаницю і через північні врата [19] (у супроводі свічконосців і диякона зі свічкою і кадилом) вносить її над головою на середину храму і кладе на приготовану гробницю. При соборному служінні настоятель йде під Плащаницю, несучи Євангеліє над головою або в руках. Якщо священник один, Євангеліє благоговійно несе в лівій руці диякон, тримаючи в правій кадило. Якщо немає диякона, священник благословляє кому-небудь з благочестивих мирян нести Євангеліє загорнутим в плат. Євангеліє в цих випадках несуть попереду Плащаниці. Потім Євангеліє кладеться на Плащаницю. Далі відбувається триразове кадіння навколо Плащаниці, після чого священнослужителі звершують поклоніння і цілування Плащаниці.

Примітка. У тих храмах, де мале повечір'я у Велику П'ятницю після вечірні не звершується, існує практика співу канону Тріоді «Про розп'яття Господа і на плач Пресвятої Богородиці» (див. На малому повечір'ї) після виносу Плащаниці на вечірні (після тропарів перед відпустом). Після катавасії 9-ої пісні канону – «Премудрість» і закінчення вечірні.

За тропарях – «Премудрість». Хор: «Благослови». Священник: «Суций благословенний...». Хор: «Утверди, Боже...». Священик: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст: «Христос, Істинний Бог наш, що для нас, людей, і для нашого спасіння страшний муки, і Животворчий Хрест, і добровільне погребіння тілом прийняти зволив, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилуй і спасе нас, як благий і Людинолюбче». Хор – многолітня [20]. За звичаєм, після відпусту виголошується проповідь [21].

Потім відразу – **МАЛЕ ПОВЕЧІР'Я** [22]. На повечір'ї – канон Тріоді «Про розп'яття Господа і на плач Пресвятої Богородиці», творіння Симеона Логофета, глас 6-ий (ірмос по двічі, тропарі на 4). Канон, по можливості, краще читати самому настоятелю перед Плащаницю. Після кожної пісні катавасія – той же ірмос.

Після 6-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – кондак Тріоді, глас 8-ий: «Прийдіть усі заради нас розп'ятого...», та ікос, глас той же: «Коли побачила Агніця Агнця...».

Після «Отче наш» – кондак Тріоді, глас 8-ий: «Прийдіть усі заради нас розп'ятого...», та іншу послідовність малого повечір'я. Відпуст малий: «Христос, істинний Бог...».

І відбувається цілування Плащаниці народом. Під час цілування прийнято співати стихиру, глас 5-ий: «Прийдіть, шануймо Йосифа приснопам'ятного...».

Помазання єлєс не відбувається.

[1] Див. У четвер 5-го тижня Великого посту.

[2] «Тоді настоятель церкви роздає свічі братії, які запалюють перед кожним Євангелієм» (Типікон, гл. 49, «Послідовність Святих і спасительних Страстей...», «У Святу і Велику П'ятницю ранку»).

[3] «Ці ектенії промовляють диякони, або священники перед сідалним до 8-го Євангелія» (Типікон, гл. 49, «Послідовність Святих і спасительних Страстей...», «У Святу і Велику П'ятницю ранку»).

[4] Промовляється перед читанням кожного Євангелія.

[5] «Сідалний... співається посеред церкви канонархом. Слава: кінець, і нині: знову весь. На них же не сидимо, але стоячи співаємо, тоді Священник або диякон кадить святу трапезу (Престол)» (Типікон, гл. 49, «Послідовність Святих і спасительних Страстей...», «У Святу і Велику П'ятницю ранку»).

[6] Див.: Никольский К., прот. Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви. С. 611; Службы Страсной седмицы Великого поста. М., 1994. С. 349.

[7] Стихи Блаженних і тропарі слід співати. У тих храмах, де виконання цієї уставної традиції є неможливими, допускається стихи Блаженних співати, а тропарі до них – читати. Спів Блаженних з тропарями є особливістю ранньої Великої канону і утрени Великої П'ятниці (з читанням 12-ти Євангелій), а тому ні в якому разі не має пропускатися.

[8] У Типіконі сказано: «З цього моменту диякон перестає кадити, і ектенії сідалних не промовляють» (див.: Типікон, гл. 49, «Послідування Святих і спасительних Страстей...», «У Святу і Велику П'ятницю ранку»).

[9] Типікон про це ектенію нічого не говорить, але це звичайне замовчування.

[10] Для повсякденної ранньої не характерний спів хвалітніх псалмів зі слів: «Все, що дише...», але на ранній Великій П'ятниці «Все, що дише...» перед хвалітніми псалмами прямо вказується Типіконом і Постою Тріоддю і є особливістю богослужіння цього дня.

[11] Типікон про голововклонну молитву замовчує: «Після цього священник ектенію: Доповнімо ранню молитву, та інше за звичаєм. І після виголосу: Бо Ти Бог милості, читає Євангеліє 11-е, Іоана, зачало 62». Повсюдно ж в богослужбовій практиці після виголосу ектенії слідує звичайне благословення: Мир всім, і голововклонна молитва (з виголосом «Бо Твоє є...»). Порівн.: Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 578.

[12] зображальні у Велику П'ятницю починаються з «У Царстві Твоім...».

[13] Більш правильно живі квіти класти на Плащаницю тоді, коли вона вже винесена на середину храму, інакше під час ходи вони можуть збитися або впасти.

[14] Див.: Булгаков С. В. Настольная книга для священно-церковнослужителей. К., 1913. М., 1993р. С. 608.

[15] Прокимен «Розділили ризи Мої собі...» виголошує диякон (або священник).

[16] На спів прокимна царські врата, за традицією, відкриваються.

[17] Про читання Євангелія на вечірні Великої П'ятниці див. В додатку до «богослужбових вказівок на 1999 рік» (с. 597 – 598).

[18] Складені євангельські читання Страсного тижня, а також 12 Євангелій Святих Страстей на ранній Великій П'ятниці, наводяться повністю в додатку богослужбових Євангелій.

[19] Див.: Булгаков С. В. Настольная книга для священно-церковнослужителей. К., 1913. М., 1993р. С. 608 – 611. На архієрейській службі Плащаниця вноситься також через північні врата.

[20] Порівн.: Службы Страсной седмицы Великого поста. М., 1994. С. 264; Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 578.

[21] Для того, щоб ті, що моляться в побожній тиші могли чути зворушливий канон повечір'я, поклоніння і цілування Плащаниці відбувається не після відпусту вечірній, а після повечір'я.

[22] «Повечір'я ж співаємо в келіях» (порівн.: Постова Тріодь).

19 КВІТНЯ, субота

Велика субота. Прп. Іоана Давньопечерника (VIII). Мчч. Феони, Христофора й Антоніна (303). Сщмч. Пафнутія, еп. Єрусалимського. Свт. Георгія, спов., еп. Антіохії Писідійської (813 – 820). Свт. Трифона, патр. Константинопольського (933). Прп. Никифора, ігумена.

Літургія за чином свт. Василя Великого.

Ран. – Ап. складений: 1 Кор., 133 зач., V, 6 – 8; Гал., 206 зач., III, 13 – 14. Мф., 114 зач., XXVII, 62 – 66.

Літ. – Рим., 91 зач., VI, 3 – 11. Мф., 115 зач., XXVIII, 1 – 20.

ПОЛУНОШНИЦЮ «співаємо в келіях, і промовляємо кафізму 9-ту» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику п'ятницю ввечері», 2-е «див»). Після 1-ого Трисвятого – тропар, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». Після 2-го Трисвятого – кондак Тріоді, глас 6-ий: «Той, Хто безодню замкнув, мертвим стає...» (див на ранній Великій Суботі). «Господи, помилуй» (12), і відпуст (заупокійна молитва «Пом'яни, Господи...» не промовляється).

Примітка. За Уставом, рання Великій Суботі починається «о 7-ій годині ночі», тобто, близько 1-ої години ночі (порівн.: Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу»).

Початок **РАНЬОЇ** звичайний (з «Царю Небесний...»). Псалми 19-ий і 20-ий (під час псалмів – звичайне кадіння). Шестипсалміє. (священник читає ранкові молитви **[1]**.) Ектенія велика.

Примітка. У Велику Суботу – на ранній, часах, вечірній, Літургії – все, що зазвичай читається на солії, як-то: ектенії, Апостол, Євангеліє, вхідні (а також Заамвонна) молитви – **промовляється перед Плащаницею**. Малий і великий входи відбуваються також перед Плащаницею. Причастя мирян і відпуст – на амвоні.

На «Бог Господь» – тропар, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – інший тропар, глас той же: «Коли зійшов Ти...», «І нині» – інший тропар, глас той же: «Мироносцям жонам...».

Примітка. «Потім настоятель роздає свічі братії: і починаємо співати непорочні з розчуленням... Тоді настоятель кадить всю церкву, і братію за чином» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу»).

З початком співу тропарів відкриваються царські врата, священнослужителі виходять до Плащаниці. Предстоятель роздає запалені свічки співслужителям. Запалюють свічки і всі присутні. Предстоятель з дяконом кадить Плащаницю навкруги (тричі) і звершують, за традицією, повне кадіння храму. Безпосередньо після закінчення тропарів починається спів Непорочних (на 5-ий глас, і на той же глас – похвали). За Уставом, повинна співатися вся 17-а кафізма (з похвалами), але зазвичай хор співає кілька перших стихів з їх похвалами, потім співають тільки стихи псалмів, а похвали читають священнослужителі. При соборному служінні стихи псалмів можуть співати всі священнослужителі. Також існує практика, за якою і стихи псалмів, і похвали читаються. Якщо священник один, то читець читає стихи псалмів, а священник – похвали **[2]**.

Після 1-ої статті – ектенія мала. Виголос: **«Бо благословилося Ім'я Твоє, і прославилося Царство Твоє Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків»**.

З початком 2-ої статті звершується мале кадіння. За традицією, малі кадіння робить священник з дяконом.

Примітка. «І покадивши, починає 2-у статтю. Другий хор співає приспів: Достойно є величати Тебе, Життєдавця... Також священник кадить тільки ікони, і хори» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу») **[3]**.

Друга стаття виконується, як і перша. Після закінчення її – мала ектенія. Виголос: **«Бо Ти святий є, Боже наш, що на Престолі Слави Херувимської перебуваєш, і Тобі славу возсилаємо, з Безначальним Твоїм Отцем, і з Пресвятим, і Благим, і Животворчим Твоїм Духом,**

нині і повсякчас, і на віки віків».

На початку 3-ої статті, яка, за Уставом, співається на 3-ій глас – мале кадіння.

Примітка. «І починаємо 3-ю статтю, кадінням настоятеля» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу»).

Після закінчення 3-ої статті – тропарі недільні, співаються після Непорочних, глас 5-ий: «Ангельський собор...» (зі звичайним приспівом: «Благословен еси, Господи...»). У цей час, за традицією, **відбувається повне кадіння всього храму [4]**.

Мала ектенія. Виголос: **«Бо Ти є Цар миру, Христе Боже наш, і Тобі славу возсилаємо, з Безначальним Твоїм Отцем, і з Пресвятим, і Благим, і Животворчим Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків»**.

Після виголосу – сідальний Тріоді, глас 1-ий: «Випросивши у Пилата, Йосиф обгортає плащаницею чистою пречисте тіло...». «Слава» – той же сідальний **[5]**, «І нині» – інший сідальний, глас той же: «Вжахнулися собори ангелів...» **[6]**.

Псалом 50-ий. (Священнослужителі йдуть до вітаря. Царські врата зачиняються. «Воскресіння Христове бачивши...» не співається. Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...» **не читається**).

Канон Великій Суботі з Тріоді, глас 6-ий: «Того, Хто хвилює морською...», з ірмосом на 14 (ірмоси по двічі, тропарі на 12). Приспиви до тропарів: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі».

Біблійні пісні не читаються.

Катавасія після кожної пісні – ірмоси того ж канону.

Після 3-ої пісні – сідальний Тріоді, глас 1-ий: «Воїни, що стерегли гріб Твій, Спасе...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак Тріоді, глас 6-ий: «Той, Хто безодню замкнув...», та ікос, глас той же: «Вседержитель світу на хрест піднесений...».

На 9-ій пісні – звичайне кадіння (**«Чеснішу» не співаємо**).

Після 9-ої пісні **«Достойно є...» не співається. Замість Світільного співається на 2-ий глас: «Свят Господь Бог наш...», зі стихами (тричі)**.

Примітка. До співу великого славослів'я (зазвичай під час канону або хвалітих стихир) предстоятель одягається в усі священничі ризи (без читання відповідних молитов).

«Все, що дише...» і хвалітих псалми.

На хвалітих стихирі Тріоді, глас 2-ий і глас 6-ий – 4. «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Цей великий день Мойсей таємно прообразував...», «І нині» – Богородичний, глас 2-ий: «Преблагословенна еси, Богородице Діво...».

На спів «І нині» хвалітих стихир відкриваються царські врата, і священнослужителі царськими вратами виходять до Плащаниці (предстоятель – в повному облаченні). Виголос на славослів'я предстоятель виголошує перед Плащаницею.

У давнину існувала також наступна практика: під час співу хвалітих стихир Плащаницю несли в вітар і клали на престолі. Під час великого славослів'я звершували кадіння престолу навколо тричі і через північні врата виносили Плащаницю на

хресний хід. Після закінчення хресного ходу Євангеліє клали на престол, а Плащаницю на приготувану гробницю; Євангеліє читалося у вівтарі, а не перед Плащаницею, як це прийнято зараз повсюдно (див.: Булгаков С. В. Настольная книга священно-церковнослужителя. Т. 1. С. 616).

Співається велике славослів'я. Предстоятель з дияконом звершують триразове кадіння навколо Плащаниці. З початком співу Трисвятого всі священнослужителі роблять три земні поклони. Потім вони беруть Плащаницю; предстоятель йде під Плащаницею з малим Євангелієм на чолі. Якщо є один священник, то він піднімає Плащаницю і передає її поборжним мирянам, а сам з Євангелієм входить під Плащаницю; або сам над своєю головою несе Плащаницю, а Євангеліє передає диякону. Відбувається хресний хід навколо храму. Під час хресного ходу повільно співається «Святий Боже...», і буває передзвін (від великого дзвону до малих, але не навпаки), а коли хід увійде в храм, відбувається коротке дзвоніння.

Після входу в храм Плащаницю підносять до царських врат. Предстоятель після закінчення співу «Святий Боже...» виголошує, підносячи Євангеліє: «Премудрість, станьмо поборжно», і Плащаниця відноситься на середину храму. Звершується кадіння навколо Плащаниці (тричі). У цей час співаються **[7]**. тропар Тріоді, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...» (один раз). Далі тропар пророцтва, глас 2-ий: «Ти, що тримаєш кінці землі...», «Слава **[8]**, і нині» – той же тропар.

Диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен паремії Тріоді, глас 4-ий: «Воскресни, Господи, поможи нам, і взоволи нас імені Твого»; стих: «Боже, вухами нашими чули ми, і батьки наші сповістили нам». Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Єзекиїла читання». Диякон: «Будьмо уважні». І читання паремії Тріоді. Диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен Апостола, глас 7-ий: «Воскресни, Господи Боже мій, нехай піднесеться рука Твоя, і не забудь убогих Твоїх до кінця»; стих: «Сповідаюсь Тобі, Господи, всім серцем моїм, розповім всі чудеса Твої». Диякон: «Премудрість». Апостол (складений) – 1 Кор., Зач. 133. Алілуарій, глас 5-ий: «Нехай воскресне Бог, і розвіються вороги Його»; стих: «Як щезає дим, нехай щезнуть, як тале віск від лиця вогню»; стих: «Так нехай загинуть грішники від лиця Божого, а праведники нехай звеселяться». Євангеліє – Мф., Зач. 114 (читається, за традицією, предстоятелем біля Плащаниці). Ектенії: повна потрійна – «Промовмо всі...», і благальна – «Доповнімо ранню молитву...» (з головоклонною молитвою), та інше за звичаєм.

Великий відпуст виголошується з амвона: **«Христос, Істинний Бог наш, що заради нас, людей, і заради нашого спасіння страшний муки, і Животворчий Хрест, і добровільне погребіння тілом прийняти зволив, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і Людинолюбче»**.

Після відпусту хор співає многоліття, потім – стихиру Тріоді на цілування Плащаниці, глас 5-ий: «Прийдіть, вшануймо Йосифа приснопам'ятного...», і відбувається цілування Плащаниці.

Примітка. «І відбувається цілування плащаниці покладеної у гробі. А де немає плащаниці, цілують образ. А хор співає стихиру, глас 5-ий: Прийдіть, вшануймо: і 1-ий час» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу»). «А Перший час співається у притворі» (Тріодь Постова, «У Святу і Велику Суботу»).

Час 1-ий приєднується до ранньої і закінчується малим відпустом.

Окремо звершуються часи 3-ій, 6-ий і 9-ий і зображальні **[9]**.

Примітка. «В годині ж 4-ій дня. Вдаряє параеклісарх в мале било. І зібравшись співаємо час 3, 6, і 9... в притворі» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу»).

Перед початком часів священнослужителі, за традицією, читають вхідні молитви (**за звичаєм, перед Плащаницею**), одягаються і починають проскомидію.

НА ЧАСАХ – тропар Тріоді: «Благообразний Йосиф...». Кондак Тріоді: «Той, Хто безодню замкнув, мертвим стає...».

НА ЗОБРАЖАЛЬНИХ – Блаженні «скоро», без співу (як у Великий Четвер). На «І нині» – «Вірую...», «Послаб, прости...». Після «Отче наш» і виголос: «Бо Твоє є Царство...» – кондак Тріоді: «Той, Хто безодню замкнув, мертвим стає...», «Господи, помилуй» (12). Молитва: «Всесвята Тройце...». Священник (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно

є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Священник: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чесншу від херувимів...». Священник: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст малий: «Христос, істинний Бог...».

ВЕЧІРНЯ з'єднується з Літургією за чином свт. Василія Великого.

Примітка. За Уставом, вечірня з Літургією свт. Василія Великого починається «о 10-ій годині дня», тобто, близько 4-ої години після полудня (порівн.: Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу ввечора»).

Виголос: «Благословенне Царство...». Звичайний початок (з «Царю Небесний...»), псалом 103-ї (священник читає світільнічні молитви **[10]**). Велика ектенія. **Кафизми немає**.

«Господи, звиваю», глас 1-ий. В цей час закінчується проскомидія, і звершується кадіння всього храму.

На «Господи, звиваю» стихири Тріоді на 8: недільні, глас 1-ий – 4, і Великої Суботи, глас 8-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Цей великий день Мойсей таємно прообразував...», «І нині» – догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу...».

Вхід з Євангелієм (перед Плащаницею). «Світло Тихе...». Прокимна немає. Царські врата зачиняються, і відразу починається читання 15 паремій Тріоді (за традицією, перед Плащаницею).

Спочатку читаються 1-6 паремії. В кінці 6-ої паремії царські врата, за традицією, відкриваються. Читець виголошує: «Співаймо Господеві». Хор співає на 5-ий глас: «Славно бо прославився». Читець виголошує такі стихи з пісні пророка Мойсея, хористи розділившись на два хори після кожного стиха співають: «Славно бо прославився». Після всіх стихів, читець: «Слава...». Хор: «Славно бо прославився». Читець: «І нині...». Хор: «Славно бо прославився». І на закінчення сам читець співає: «Славно бо прославився». Царські врата зачиняються.

Читаються 7 – 15 паремії. В кінці 15-ої паремії, на словах: **«Благословенний Ти на тверді небесній, і прехвальний, і преславний повіки», царські врата, за традицією, відчиняються, і співається пісня трьох отроків** (в такому ж порядку, як виконувалася по 6-ій паремії пісня пророка Мойсея). Співається: «Господа оспівуйте і прославляйте по всі віки»; далі читець виголошує стихи пісні, а хор до кожного стиха приспівує: «Господа оспівуйте і прославляйте по всі віки». До стиха «Нехай благословляє земля Господа, нехай оспівує і прославляє Його повіки». Після стиха «Благословимо Отця і Сина і Святого Духа» слід співати: «Господа оспівуйте і прославляйте по всі віки». Потім читець: «І нині». Хор: «Господа оспівуйте і прославляйте по всі віки». Останній стих, за традицією, співає сам читець: «Хвалимо, благословимо, поклоняємося Господеві, оспівуючи і прославляючи по всі віки».

Мала ектенія. Виголос: «Бо Ти святий еси, Боже наш...» **[11]**. Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа хреснилися...».

Прокимен, глас 5-ий: «Вся земля нехай поклониться Тобі і співає Тобі нехай, співає ж імені Твоєму, Всевишній»; стих: «Викликніть Господу, вся земле! Співайте ж імені Його, віддайте славу й хвалу Йому».

Апостол (читається, за традицією, перед Плащаницею) – Рим., Зач. 91.

Алілуарій не співається, але читець виголошує замість «Алілуя»: «Глас сьомий», і виголошує (або співає) стихи 81-го псалма: **«Воскресни, Боже, суди землю, бо Ти успадкував усі народи»**; стих: «Бог став у сонмі богів, посеред них, щоб богів судити»; стих: «Доки будете судити неправедно і догоджати грішникам?»; стих: «Судить сироту і вбогого по правді, смиренного і бідного виправдайте»; стих: «Визволить бідного й убогого, від руки грішника звільнить його»; стих: «Не пізнали і не зрозуміли, бо в темряві ходять»; стих: «Нехай захитаються всі основи землі. Я сказав: ви — боги і сини Всевишнього всі, але вмираєте, як люди, і, як кожен князь, падаєте». Хор співає приспів: «Воскресни, Боже, суди землю, бо Ти успадкував усі народи», до кожного стиха цього псалма.

Під час співу «Воскресни, Боже...» царські врата зачиняються, і закривається завіса, священнослужителі переоблачаються в білі ризи, і все облачення в храмі замінюється світлим [12]. До читання Євангелія Царські врата відчиняються.

Євангеліє (читається дияконом перед Плащаницею, а ієреєм без диякона – біля престолу) – Мф., Зач. 115.

І далі – за чином Літургії свт. Василя Великого.

Замість «Херувимської» – **«Нехай мовчить всяка плоть людська...»**.

Задостойник – ірмос 9-ої пісні канону Великої Суботи: **«Не ридай по Мені, Мати...»**.

Причасний: «Встав немов зі сну, Господь, і воскрес, спасаючи нас».

Після «Спаси, Боже, людей Твоїх...» співаємо: «Ми бачили Світло Істинне...» [13].

Відпуст Літургії: «Христос, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і Людинолюбець». Виголошувати недільний відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих...» не слід, бо це не відповідає змісту богослужіння Великої Суботи [14].

Після відпусту відбувається благословення хлібів та вина.

Примітка. «І відпуст. Потім відбувається звичайне благословення хлібів, і вина. Приходить Священник, поклавши їх, промовляє звичайну молитву благословення: Господи Ісусе Христе, Боже наш, що благословив п'ять хлібів...: Амінь» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу ввечері»).

Приготований столик з хлібами і вином ставиться перед Плащаницею, в деякому віддаленні від неї, так, щоб навколо нього можна було зробити кадіння. За більш поширеною практикою столик з хлібами ставиться на солії. За звичаєм, співаються тропарі, глас 2-й: «Благообразний Йосиф...», «Слава» – «Коли зійшов ти...», «І нині» – «Мироносицям жонам...». Звершується триразове кадіння навколо столу з хлібами, потім виголошується: «Господу помолось», хор: «Господи, помилуй», і священник читає молитву:

«Господи Ісусе Христе, Боже наш, що благословив п'ять хлібів і п'ять тисяч наситив, Сам благослови хліби і вино, і примнож їх у місті цьому (або в селі цього, або у святому монастирі цьому) і в усьому світі Твоєму, і вірних що їх споживають освятя. Бо Ти все благословляєш і освячуєш, Христе Боже наш, і Тобі славу возсилаємо, з безначальним Твоїм Отцем, і Всесвятим, і Благим, і Животворчим Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків».

Хор: «Амінь».

Хліби роздроблюються і роздають віруючим.

У Велику Суботу на трапезі дозволяється їжа без олії і вино.

Якщо освячення пасок відбувається до Світлої ранньої, то при цьому слід співати тільки недільний тропар 2-го гласу: «Коли зійшов ти до смерті...».

Після прибирання храму починається «читання велике з

Діянь святих Апостолів від початку». Читець: «Діяння святих апостолів благослови, отче, прочитати». Священник: «Молитвами святих апостолів, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас». Читець: «Амінь», і починає читання.

Аналой для читання Діянь ставиться перед Плащаницею.

[1] За звичаєм, перед Плащаницею.

[2] Під час співу 17-ої кафизми з похвалами диякон невинно кадить Плащаницю.

[3] Порівн.: Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 581.

[4] Устав замовчує про кадіння під час тропарів по Непорочних («Ангельський собор...»).

[5] Згідно з Постою Тріоддю, на «Славу» співається закінчення сидального.

[6] «І читання в тлумаченні Золотоустого на Євангеліє Матфея, зачало 114» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу»).

[7] «І ми тропар раз: Благообразний Йосиф...» (Тріодь Постова, «У Святу і Велику Суботу»). «Промовляє настоятель: Премудрість, станьмо побожно. І читець знову тропар Благообразний Йосиф... один раз» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу»).

[8] Згідно з Постою Тріоддю, на «Славу» повторюється закінчення тропаря.

[9] Зображальні починаються з «У Царстві Твоїм...».

[10] За звичаєм, перед Плащаницею.

[11] Виголос «Бо Ти святий еси, Боже наш...» виголошується на Літургії і тоді, коли вона відбувається з вечірню. На думку прот. К. Никольського (див. Його «Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви», с. 388

[12] Переоблачення священнослужителів в світлий одяг – це хрещальна особливість, що збереглася в сучасному богослужінні від давньої практики Хрещення в цей день оголошених (як і апостольське і євангельське читання Літургії Великої Суботи).

[13] Існує практика співати замість «Ми бачили Світло Істинне...» воскресний тропар, глас 2-й: «Коли зійшов ти до смерті...» (порівн. Последование служб в субботу Лазарева, воскресенья Вербное и Страстную седмицу/ сост. Е. Кустовский. М., 2010. С. 300), однак, богослужбові книги не дають підстав для подібної заміни.

[14] Див.: Успенский Н. Д. Богослужбные отпусти // Журнал Московской Патриархии. М., 1963. № 12. С. 52-69; Богослужбные указания на 1998 год. С. 417-419.

[15] Красовуля – чаша для пиття, що вживається в грецьких монастирях, яка вміщує приблизно 409,5 грама.

20 КВІТНЯ, неділя

СВІТЛЕ ХРИСТОВЕ ВОСКРЕСІННЯ. ПАСХА. ВЕЛИКДЕНЬ.

Прп. Федора Трихіни. Свт. Григорія (593) і Анастасія Синаїта (599), патріархів Антіохійських. Прп. Анастасія, ігум. Синайської гори (695). Мч. дитяти Гавриїла Білостоцького (1690).

Кіпрської ікони Божої Матері (392).

Літургія за чином свт. Іоана Золотоустого.

Літ. – Діян., 1 зач., І, 1 – 8. Ін., 1 зач., І, 1 – 17. На веч.: Ін., 65 зач., XX, 19 – 25.

Після читання Діянь святих апостолів служимо **полуношницю**. На 9-й пісні, коли вдруге співають ірмос «Не ридай за Мною, Мати...», святу Плащаницю кадимо і потім на словах «...встану і прославлюся...» підіймаємо і вносимо царськими вратами у вівтар, і кладемо на престіл, врата зачинаються, полуношниця продовжується. Відпуст короткий «Христос, істинний Бог наш...». Опівночі починається хресний хід навколо храму зі співом стихир «Воскресіння Твоє, Христе Спасе...». Пасхальна **рання** починається в притворі перед зачиненими дверима виголосом «Слава Святій...» і далі за пасхальним чином. Кадіння на кожній пісні канону і мала ектенія. Після стихир Пасхи читається повчальне слово свт. Іоана Золотоустого і співається йому тропар. Часи співаються пасхальні. **На Літургії** – антифони Пасхи. Вхідний стих: **«В церквах благословіте Бога, Господа від джерел Ізраїлевих»**. Замість трисвятого – «Всі ви, що в Христа хрестилися...». Задостойник – «Ангел звістив...», «Світися, світися...». Замість «Благословенний, Хто йде...», «Тіло Христове прийміть...», «Ми бачили Світло істинне...», «Нехай наповняться уста наші...» співається «Христос воскрес із мертвих...» (один раз), а замість «Нехай буде ім'я Господнє...» і 33-го псалма співається «Христос воскрес із мертвих...» (багато разів). Після заамвонної молитви освячується артос. На відпусті Літургії згадується тільки свт. Іоан Золотоустий. **На вечірні:** служимо у повному облаченні, вхід із Євангелієм. Після великого прокимна священник читає Євангеліє в царських вратах обличчям до народу (згідно з уставом, впродовж пасхального тижня священник одягає повне облачення і на вечірні та ранній).

ЧИН ПОЛУНОШНИЦІ. При закритих царських вратах і завісі іерей творить початок: «Благословенний Бог наш...». «Царю Небесний» не читається. Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». «Господи, помилуй» (12), «Слава, і нині», «Придіть, поклоніться...» (3), і псалом 50-ий.

Канон Великої Суботи (з Постової Тріоди): «Хвилею морською...». Ірмоси по двічі, тропарі на 12, і катавасія – той самий ірмос (після кожної пісні). Канон, за традицією, читає один із священнослужителів перед Плащаницею.

Після 3-ої пісні – сідальний Великої Суботи, глас 1-ий: «Воїни, що охороняли гріб Твій, Спасе...». «Слава, і нині...» – той самий сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак Великої Суботи, глас 6-ий: «Той, хто закрив безодню, стає мертвим...», і ікос, глас той самий: «Вседержитель світу на хрест піднесений...».

На початку 9-ої пісні, за традицією, відкриваються царські врата. Священик, який звершує полуношницю, разом з дияконом зробивши кадіння навколо Плащаниці, при співі катавасії 9-ої пісні на словах: «Встану бо і прославлюся...» піднімає Плащаницю і вносить у вівтар. Після цього царські врата зачинаються. Плащаницю кладуть на святий престол, де вона має залишатися до віддання Пасхи.

Після катавасії 9-ої пісні – Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Хор співає тропар, глас 2-ий: «Коли зійшов Ти...». Іерей виголошує коротку потрібну ектенію, як на початку ранньої: «Помилуй нас, Боже...». Після виголосу ектенії «Бо Ти Милостивий і Людинолюбний...» – хор: «Амінь». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей виголошує короткий відпуст: «Христос, Істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як Благий і Людинолюбний», після чого хор співає «Господи, помилуй» (тричі).

РАННЯ.

Примітка. «У ранню годину параеклесіарх бере благословення у настоятеля, виходить і дзвонить у дзвін довго. Ввійшовши до храму, засвічує лампади і свічки; готує дві посудини з розпаленим вугіллям, кладе в них ладан запашний і ставить одну посудину посеред церкви, а другу у вівтарі, щоб уся церква наповнилася пахощами.

Далі настоятель входить у святі врата зі священниками та дияконами й облачається у світлі ризи; роздає свічки братії і бере чесний хрест, кадило ж бере диякон, священник бере святе Євангеліє, інший священник – ікону Воскресіння Христового і стають обличчям на захід. І закривають Західні церковні врата. Виходять настоятель зі священниками (диякони ідуть попереду зі свічками) і обидва кліроси у притвор, співаючи стихиру, глас 6-ий: «Воскресіння Твоє, Христе Спасе, ангели оспівують на небесах, і нас на землі сподоби чистим сердцем Тебе славити».

Далі дзвонять в усі дзвони довго. І, ввійшовши у притвор, стають з Євангелієм та іконою обличчям на захід, як було сказано раніше. Потім настоятель бере кадило від диякона у праву руку, а хрест в ліву, і кадять ікону, кліроси і братію за звичаєм. Диякон же носить перед настоятелем запалену свічку. Братія стоїть зі своїми свічками і уважно молячись мовчки. Після закінчення кадіння настоятель стає перед великими дверима церкви і кадить диякона, який стоїть зі свічкою. Тоді диякон бере кадило і кадить самого настоятеля. І знову бере настоятель кадило, стає перед церковними дверима, дивлячись на схід, і знаменує хрестовидно кадилом великі двері церкви (зачинені) тричі, тримаючи в лівій руці хрест (підсвічники стоять з обох боків), і гучним голосом виголошує: «Слава Святій...» (порівн.: Типікон, гл. 50, «У Святу і Велику Неділю Пасхи»).

Пасхальну ранню зазвичай починають о 12-ій годині ночі. Починати пасхальне торжество раніше півночі не рекомендують канонічні правила. Але правила ці не вказують, коли саме після півночі, в який час, або в яку половину години, або чверть години, слід розпочинати торжество Воскресіння Господа нашого з мертвих, з огляду на те, що і в самому Євангелії немає точної вказівки на годину Воскресіння. Тому не слід дивуватися, що в Типіконі про початок пасхальної ранньої йдеться не цілком виразно: «в годину ранню». В Українській Церкві встановився звичай починати пасхальне торжество рівно опівночі. Тому при наближенні півночі всі священнослужителі в повному облаченні стають за чином перед престолом. Предстоятель роздає свічки співслужителям. В цей же час запалюють свічки і всі при-

сутні вірні. Предстоятель приймає в ліву руку хрест з пасхальним трисвічником, в праву – кадило.

Опівночі при закритих царських вратах священнослужителі співають стихиру: «Воскресіння Твоє, Христе Спасе, Ангели оспівують на небесах, і нас на землі сподоби чистим сердцем Тебе славити». Стихира співається тричі: за звичаєм, перший раз вона співається тихо при закритих царських вратах і завісі, другий раз – трохи голосніше при відкритій завісі, втретє – голосно при відкритих царських вратах (які після цього залишаються відкритими до кінця Світлого тижня). При кожному співі стихири предстоятель, а перед ним диякони зі свічками, звершує кадіння навколо престолу. Втретє стихири співається духовенством до половини: «Воскресіння Твоє, Христе Спасе, Ангели оспівують на небесах». Хористи, які стоять на середині храму, закінчують: «І нас на землі сподоби...».

Починається хресний хід, під час якого хористи безперервно співають ту ж саму стихиру. У хресній ході попереду несуть ліхтар, за ним несуть парою запрестольні Хрест і ікону Божої Матері, далі йдуть двома рядами, попарно, хоругвоносці, хористи, свічконосці зі свічками, диякони зі своїми свічками і кадильницями і за ними священники, молодші попереду. В останній парі священників той, що йде справа, несе Євангеліє, той що йде зліва – ікону Воскресіння Христового. Завершує хід предстоятель із трисвічником і хрестом. Там, де служить один священник, допускається мирянам нести на рушниках ікону Воскресіння Христового і Євангеліє. (Артос на цьому хресному ході не носять, оскільки він ще не освячений.)

Хресний хід в звичайному порядку йде навколо храму при безперервному дзвонінні. Увійшовши в притвор, хресний хід зупиняється перед закритими західними дверима храму. Ті, що несуть святині зупиняються біля дверей обличчям до заходу в наступному порядку: ліхтар (по центру, безпосередньо перед дверима), потім (від південного боку до північного) запрестольний Хрест, Євангеліє, ікона Воскресіння, запрестольна ікона Божої Матері, по сторонам стають хоругвоносці і свічконосці. Предстоятель із співслужителями-священниками стають перед святинями за чином. Дзвоніння припиняється. Настоятель, прийнявши від диякона кадило, при повній тиші звершує кадіння святинь, духовенства, хористів, присутніх і, на закінчення, диякона. Диякон приймає кадило, кадить предстоятеля і повертає йому кадило.

Предстоятель, тричі (а не один раз) хрестоподібно осінивши кадилом зачинені церковні двері, голосно виголошує: «Слава Святій, Єдиносущній, і Животворчій, і Нероздільній Трійці, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків». Хор: «Амінь». Далі – **пасхальний початок**, яким починається вечірня, рання і Літургія в усі дні Світлого тижня.

Священнослужителі голосно співають тропар Пасхи: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував» (тричі).

Хор повторює той самий тропар (тричі).

Священнослужителі співають стихи:

1. «Нехай воскресне Бог, і розвіються вороги Його, і нехай біжать від лица Його ненависники Його».
2. «Як щезає дим, нехай щезнуть, як тане віск від лица вогню».
3. «Так нехай щезнуть грішники від лица Божого, а праведники нехай звеселяться».
4. «В цей день, його ж створив Господь, радіймо і звеселімся в нім».
5. «Слава...».
6. «І нині...».

На кожен стих хор співає тропар: «Христос воскрес із мертвих...» (один раз).

На завершення всі священнослужителі співають голосно: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав». Хор закінчує: «І тим, що в гробах, життя дарував». Відкриваються церковні двері (за Уставом, самим настоятелем), і хресний хід прямує до храму.

Велика ектенія. Виголос: «Бо Тобі належить...», і пасхальний канон – творіння прп. Іоана Дамаскіна, глас 1-ий: «Воскресіння день...» (див. в Квітній Тріоді). За Уставом, «творить ... початок канону на кожну пісню завжди предстоятель», зазвичай ірмоси кожної пісні співають всі свя-

щенослужителі. Ірмоси співаються на 4, тропарі на 12, з приспівом до кожного з них: «Христос воскрес із мертвих». (Богородичні пасхального канону в перший день Пасхи не співаються.) Катавасія – ті ж ірмоси (тричі), і після катавасії тропар: «Христос воскрес із мертвих...» (тричі, зазвичай швидким розспівом).

На кожній пісні канону звершується кадиння. За Типиконом, настоятель «кадить на початку канону святі ікони і обидва кліроси і братію за чином». Це – вказівка на повне кадиння всього храму, яке має відбуватися тільки один раз – на 1-ій пісні канону. Але, за твердо встановленим звичаєм, на кожній пісні відбувається мале кадиння. При соборному служінні кадиння звершують всі іереї по черзі (а при великій кількості іерейів – попарно).

Після кожної пісні – мала ектенія, яку диякон виголошує перед вітварем. (Якщо богослужіння звершує один священник, то він всі ектенії виголошує у вітварі.) Для виголошення ектеній та звершення кадиння диякон (зі свічкою в руці) в усіх випадках виходить з вітваря царськими вратами (протягом всього Світлого тижня).

Виголоси священника після малих ектеній:

Після 1-ої пісні – «Бо Твоя держава і Твоє є Царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків».

Після 3-ої пісні – «Бо ти еси Бог наш, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духу, нині і повсякчас, і на віки віків».

Після 4-ої пісні – «Бо Ти Благий і Людинолюбний Бог еси, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духу, нині і повсякчас, і на віки віків».

Після 5-ої пісні – «Бо освятилося і прославилося пречесне і величне Ім'я Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків».

Після 6-ої пісні – «Бо Ти еси Цар миру і Спас душ наших, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духу, нині і повсякчас, і на віки віків».

Після 7-ої пісні – «Нехай буде держава Царства Твого благословенна і препрославлена, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків».

Після 8-ої пісні – «Бо благословилося Ім'я Твоє і прославилося Царство Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків».

Після 9-ої пісні – «Бо Тебе хвалять усі сили небесні, Отця, і Сина, і Святого Духа, і Тобі славу возсилаємо, нині, і повсякчас, і на віки віків».

Після 3-ої пісні – іпакої Пасхи, глас 4-ий: «Світанок попередивши...».

Після 6-ої пісні – кондак Пасхи, глас 8-ий: «Хоч і до гробу...» і ікос: «Того, Хто Сонце, що раніше сонця...». «Воскресіння Христове...» (тричі), «Воскрес Ісус із гробу...» (тричі).

У 8-ій пісні є Троїчний. Він співається чотири рази з приспівом: «Пресвята Тройце, Боже наш, слава Тобі».

На 9-ій пісні приспів: «Христос воскрес із мертвих» не співається, але до ірмоса і до тропарів – особливі приспіви.

9-та пісня в 1-ий день Пасхи повинна бути виконана в наступному порядку:

Диякон: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життєдавця», 1-ий хор: «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

2-ий хор – повторює той самий приспів та ірмос;

1-ий хор: «Величає душа моя Того, Хто добровільно страждав і був похований, і воскрес триденно із гробу», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

2-ий хор – той самий приспів та ірмос;

1-ий хор: «Христос – нова Пасха, жертва жива, Агнец Божий, що взяв гріхи світу», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє; з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор – той самий приспів і тропар;

1-ий хор: «Ангел звістив Благодатній: Чистая Діво, ра-

дуйся, і знову кажу: радуйся! Твій Син воскрес на третій день із гробу і мертвих воскресив; люди, веселіться», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє; з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор – той самий приспів і тропар;

1-ий хор: «Розбудив Ти, заснувши, мертвих від віку, по-царськи рикнувши, як лев від Іуди», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє; з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор: «Магдалина Марія, прийшовши до гробу і Христа побачивши, як садівника, запитувала», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє; з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

1-ий хор: «Ангел сяючий до жінок взивав: припиніть плакати, бо Христос воскрес!», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Христос воскрес, смерть подолав і мертвих воскресив, люди, веселіться», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Нині все творіння веселиться і радується; бо Христос воскрес і пекло полонилось», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Нині Владика полонив пекло, визволив ув'язнених, що від віку там силою утримувались», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Величає душа моя Трипостасного і нероздільного Божества державу», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життєдавця», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

2-ий хор: «Величає душа моя Того, Хто добровільно страждав і був похований, і воскрес триденно із гробу», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою».

Потім обидва кліроси разом співають ірмос: «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою», і тропар: «Христос воскрес...» (тричі).

На 9-ій пісні кадиння, за звичаєм, звершує не іереї, а диякон зі свічкою (при соборному служінні – два диякона).

Після 9-ої пісні – екзапостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши, як мертвий, Царю і Господи, на третій день воскрес еси, Адама з тління підняв і смерть подолав. Пасха нетлінна, світу спасіння» (тричі). Звірте переклад з седмичкою

«Все, що дише...» на глас 1-ий та хвалітні псалми.

На хвалітні стихирі воскресні (див. в Квітній Тріоді), глас 1-ий – 4. Потім стихирі Пасхи, глас 5-ий, з приспівами: «Нехай воскресне Бог...». Остання стихира закінчується тропарем: «Христос воскрес із мертвих...», який входить до складу стихирі, після чого, у якості тропаря в кінці утрені, «Христос воскрес із мертвих...» співається ще три рази. Так закінчується спів стихир Пасхи протягом всього Світлого тижня на вечірні і ранній.

Під час співу стихир Пасхи священнослужителі починають христосатися між собою у вітварі. За Уставом, «цілування настоятеля з іншими іереями і дияконами у святому вітварі відбувається так: той хто вітає, промовляє «Христос

воскрес!»), той хто відповідає – «Воистину воскрес»».

Після цілування настоятель або еклесіарх читає Оглядне слово Іоана Золотоустого; під час читання ми не сидимо, а стоячи уважно слухаємо.

Далі співається тропар святого, глас 8-ий:

«Уст твоїх благодать, засяявши як світло вогню, освітила увесь світ, не скарби срібллюбства світові здобула, а показала нам висоту смиренномудрости: своїми ж словами навчаючи, отче Іоане Золотоустий, моли Слово, Христа Бога, спасти душі наші».

Потім диякон виголошує ектенії «Помилуй нас, Боже...» і «Доповнимо ранню молитву нашу Господеві...»

Після виголосу священика – диякон: «Премудрість». Хор: «Благослови».

Настоятель: «Сущий благословенний Христос Бог наш завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків». Хор: «Амінь. Утверди, Боже...».

Настоятель, тримаючи хрест і трисвічник (замість: «Слава Тобі, Христе Боже...») співає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав».

Хор: «І тим, що у гробах, життя дарував».

Настоятель виголошує відпуст:

«Христос, що воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що у гробах, життя дарував, є істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих помилує і спасе нас, бо Він Благий і Людинолюбний».

Потім підносить хрест і промовляє: Христос воскрес! (тричі).

Далі співаємо кінцеве: «Христос воскрес...» (тричі весь тропар).

І після нього співаємо: «І нам дарував життя вічне, поклоняємось Його триденному воскресінню».

Потім Многоліття. І цілуємо чесний хрест, що його тримає настоятель.

І час перший.

ЧАСИ СВЯТОЇ ПАСХИ І ВСЬОГО СВІТЛОГО ТИЖНЯ

Треба знати, що з цього дня святої і великої неділі Пасхи аж до суботи часи і повечір'я і полуношниця співаються так:

Священик: «Благословенний Бог наш...».

Співці: «Амінь. Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував» (тричі).

Потім: «Воскресіння Христове бачивши, поклоніємось Святому Господеві Ісусу, Єдиному Безгрішному. Хресту Твоєму поклоняємось, Христе, і Святе Воскресіння Твоє оспівуємо і славимо, бо Ти еси Бог наш, крім Тебе, іншого не знаємо, ім'я Твоє призиваємо. Прийдіть, усі вірні, поклоніємось Святому Христовому Воскресінню, бо через Хрест прийшла радість усьому світові. Завжди благословляючи Господа, оспівуємо Воскресіння Його, бо, перетерпівши розп'яття, Він смертю смерть перемиг» (тричі).

Іпакої: «Світання попередивши і знайшовши камінь, одвалений од гробу, ті, що були з Марією, від ангела почули: чому шукаєте серед мертвих, як людину, Того, Хто у світлі вічному перебуває? Погляньте на похоронні пелени, поспішіть і світові звістіть, що воскрес Господь, умертвивши смерть. Він бо є Син Бога, що спасає рід людський».

Кондак: «Хоч і до гробу зійшов Ти, Безсмертний, проте пекельну зруйнував еси силу, й воскрес еси, як Переможець, Христе Боже, жонам-мироносицям звістивши: радуйтеся; і Твоїм апостолам мир даруєш, а померлим подаєш воскресіння».

Потім ці тропарі: «У гробі тілом, у пеклі душею, як Бог, в раю ж з розбійником, і на Престолі був Ти, Христе, з Отцем і Духом, все наповняючи, Неописаний».

«Слава...» – «Як життєносець, як кращий від раю і воистину світліший від усякої палати царської, явився, Христе, гріб Твій джерелом нашого воскресіння».

«І нині...» – «Свята Божественна оселе Всевишнього, радуйся, бо через Тебе, Богородице, дано радість тим, що звивають: благословенна Ти в жонах, Пренепорочна Владичице!»

Потім: «Господи, помилуй» (40 разів). «Слава, і нині». «Чеснішу...». «Іменем Господнім благослови, отче».

Священик: «Молитвами святих отців...».

Співці: «Амінь. Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував» (тричі).

«Слава, і нині...». «Господи, помилуй» (тричі). «Благослови».

І відпуст малий (за традицією, з хрестом): «Христос що воскрес із мертвих є істинний Бог наш...».

Так само правляться часи 3-ій, 6-ий, 9-ий.

Під час Пасхальних часів перед Літургією священик з дияконом звершують проскомидію, після чого диякон зі свічкою в руці звершує повне кадіння храму (як зазвичай).

Перед початком Літургії до віддання Пасхи замість «Царю небесний» священик тричі промовляє тропар Пасхи і звичайні стихи «Слава в вишніх Богу...» (двічі) та «Господи, відкрий уста мої...» (один раз).

ЧИН ЛІТУРГІЇ, ЯКА ВІДПРАВЛЯЄТЬСЯ ДУЖЕ РАНО

Диякон починає: Благослови, владико.

Настоятель виголошує: Благословенне Царство Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

Настоятель з хрестом-трисвічником та кадилом в руках співає разом з іншими священнослужителями у святому вітарі: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував» (тричі).

Хор повторює той самий тропар (тричі).

Настоятель співає стихи:

1. «Нехай воскресне Бог, і розвіються вороги Його, і нехай біжать від лица Його ненависники Його».

Хор співає тропар «Христос воскрес...» на кожен стих (один раз).

2. «Як щезає дим, нехай щезнуть, як тале віск від лица вогню».

3. «Так нехай щезнуть грішники від лица Божого, а праведники нехай звеселяться».

4. «В цей день, його ж створив Господь, радіймо і звеселімося в нім».

5. «Слава...».

6. «І нині...».

Настоятель співає гучним голосом: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав».

Хор: «І тим, що у гробах, життя дарував».

Далі диякон промовляє велику ектенію.

Після ектенії і виголосу священика хор співає антифон 1, псалом 65, глас 2-ий:

Стих: «Викликніть Господу, вся земле».

Приспів: «Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас».

Другий клірос: «Викликніть Господу, вся земле. Співайте ж імені Його, віддайте славу й хвалу Йому».

«Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас».

Стих 2: «Промовляйте Богові: як величні діла Твої, перед množеством сили Твоєї скоряться Тобі вороги Твої».

«Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас».

Стих 3: «Вся земля нехай поклониться Тобі і співає Тобі, нехай співає імені Твоєму, Вишній!»

«Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас».

«Слава, і нині» – обидва кліроси голосно співають: «Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас».

Далі мала ектенія.

Антифон другий, псалом 66, глас той самий:

Стих 1: «Боже, ущедри нас і благослови нас».

Приспів: «Спаси нас, Сину Божий, що воскрес із мертвих, співаємо Тобі: алилуя».

Другий клірос: «Боже ущедри нас і благослови нас, про- світи лице Твоє на нас і помилуй нас».

«Спаси нас, Сину Божий...» .

Стих 2: «Щоб пізнали ми на землі путь Твою, в усіх народах – спасіння Твоє».

«Спаси нас, Сину Божий...».

Стих 3: «Вся земля нехай поклониться Тобі і співає Тобі, нехай же співає імені Твоєму, Всевишній».

«Спаси нас, Сину Божий...».

«Слава, і нині» – обидва кліроси разом: «Єдинородний Сину...» Далі ектенія.

Антифон третій, псалом 67, глас 5:

Стих 1: «Нехай воскресне Бог, і розвіються вороги Його».

Тропар: «Христос воскрес із мертвих...» (на кожен стих один раз).

Другий клірос: «Нехай воскресне Бог і розвіються вороги Його; нехай побіжать від лица Його ненависники Його».

«Христос воскрес...».

Стих 2: «Як щезає дим, хай щезнуть, як тане віск від лица вогню».

«Христос воскрес...».

Стих 3: «Так нехай згинуть грішники від лица Божого, а праведники нехай звеселяться.»

«Христос воскрес...»

І відбувається вхід.

Диякон, якщо є, а якщо нема – священник виголошує: «Премудрість, станьмо побожно». Вхідне: «В церквах благословляйте Бога, Господа від джерел Ізраїлевих».

Співаємо тропар: «Христос воскрес...» (один раз), іпакої, глас 4-ий: «Світання попередивши...». «Слава, і нині...» – кондак Пасхи, глас 8-ий: «Хоч і до гробу зійшов Ти, Безсмертний...».

Замість Трисвятого: «Всі ті, що в Христа хрестилися, у Христа зодягнулися. Аلیلуя».

Належить знати, що цей початок Літургії, і антифони, і «Всі ті, що в Христа хрестилися...» співаємо протягом усього світлого тижня, аж до наступної неділі; також і причасний».

Прокимен, глас 8: «Цей день, його ж створив Господь, радіймо і веселімося в нім». Стих: «Сповідуйтеся Господеві, бо Він благий, бо повіки милість Його».

Діянь святих апостолів читання, зачало 1.

Аلیلуя, глас 4-ий: «Ти, Господи, воскрес, ущедривши Сион».

Стих: «Господь з неба на землю поглянув».

Коли надходить час читання святого Євангелія, перший диякон, який буде читати, промовляє: «Благослови, владико, благовістителя...» Настоятель говорить: «Бог молитвами святого славного...» і далі, як сказано у Служебнику. І виходить диякон на звичайне місце прямо перед Царськими вратами, і стає обличчям на схід. Настоятель виголошує перед престолом: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святе Євангеліє». Те ж саме і всі священники, які служать. Після цього читають різними мовами Євангеліє, ставши на різних місцях – від престолу і до західних дверей церковних, один за одним. Посередині ж усіх стоїть архиєпископ, і читають усі після настоятеля один за одним по частинах, як настоятель розділить. Настоятель починає: «Від Іоана святого Євангелія читання», інші – те саме. Настоятель: «Будьмо уважні», інші – те саме. Настоятель, стоячи перед престолом обличчям на схід, читає: «Споконвіку було Слово...» і далі; інші – те саме.

Примітка. І на кожному виголосі або частині Євангелія б'ють в церкві удзвін по одному разу. Параеклєсарх же ззовні церкви б'є у великий дзвін; на останньому виголосі б'ють в усі дзвони.

Євангеліє від Іоана, зачало 1.

І далі за чином Божественна літургія св. Іоана Золотоустого.

Замість «Достойно є...» співаємо: «Ангел звістив Благодатній, потім ірмос: «Світися, світися...»

Причасний: «Тіло Христове прийміте...», Аلیلуя (тричі).

Настоятель виголошує: «Зі страхом Божим і вірою приступіть». Хор замість «Благословенний, хто йде в ім'я Господнє» співає: «Христос воскрес...» (один раз).

Настоятель: «Спаси, Боже, людей Твоїх...». Хор: «Христос воскрес...» (один раз).

Коли священник виголошує: «Завжди, нині, і повсякчас» хор: «Амінь. Христос воскрес...» (один раз). Далі ектенія.

По заамвонній молитві, за традицією, освячується артос.

На солії перед царськими вратами на приготовленому столі або аналії кладеться артос. Звершується кадіння навколо артоса.

Диякон: «Господу помолимося». Хор: «Господи помилуй».

Священик читає молитву на освячення артоса (з Требника) і окроплює артос освяченою водою, промовляючи: «Благословляється і освячується артос цей, окропленням води цієї святої...» (тричі).

Замість «Нехай буде Ім'я Господнє благословенне...» і псалма «Благословлю Господа...» співаємо: «Христос воскрес...» (12 разів).

Далі настоятель: «Благословення Господнє на вас...». Хор: «Амінь».

Настоятель: (замість «Слава Тобі, Христе Боже...») співає «Христос воскрес із мертвих, смертю смертю подолав». Хор: «І тим, що у гробах, життя дарував». Далі настоятель промовляє відпуст з хрестом і трисвічником в руках, як указано на ранній.

Потім підносить хрест і промовляє: «Христос воскрес!» (тричі).

Далі співається кінцеве: «Христос воскрес...» (тричі весь тропар).

І після нього: «І нам дарував життя вічне, поклоняємось Його триденному воскресінню». Потім Многоліття.

Царські врата і дияконські двері по всіх церквах увесь Світлий тиждень не зачиняються і під час причастя у вівтарі.

По завершенню Літургії за звичаєм освячуються принесення, тобто ті продукти, які протягом Святої Чотиридесятниці і Страсного тижня були заборонені для споживання (молочні продукти, м'ясні вироби, яйця та паски).

ВЕЛИКА ВЕЧІРНЯ В ДЕНЬ ПАСХИ

Після часу дев'ятого настоятель в повному священницькому (чи «священничому») облаченні, ставши перед престолом з хрестом-трисвічником та кадилом в руках, знаменує хрестовидно і виголошує: «Благословенний Бог наш завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків».

Хор: «Амінь».

Священик починає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смертю подолав і тим, що у гробах, життя дарував» (тричі).

Хор співає той самий тропар тричі.

Настоятель виголошує стихи:

Стих 1: «Нехай воскресне Бог...»;

Хор на кожен стих співає: «Христос воскрес...» (один раз).

Стих 2: «Як щезає дим...»;

Стих 3: «Так нехай згинуть грішники...»;

Стих 4: «В цей день, його ж створив Господь...»;

«Слава...»;

«І нині...»;

І знову настоятель: «Христос воскрес із мертвих, смертю смертю подолав».

Хор: «І тим, що у гробах, життя дарував».

Велика ектенія: «В мирі Господу помолимося...»

«Господи, взиваю до Тебе...», глас 2-ий.

Стихири воскресні з Тріоди глас 2-ий – 6. «Слава» – Тріоді, глас той самий: «Спасительну пісню співаючи...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Минула тінь закону...».

Вхід з Євангелієм. «Світло тихе...».

Далі прокимен великий, глас 7-ий: «Хто Бог великий, як Бог наш? Ти єси Бог, що твориш чудеса» з приспіваними.

Після прокимна диякон виголошує: «І щоб сподобитися нам вислухати святе Євангеліє, Господа Бога молимо». Хор: «Господи, помилуй» (тричі)

Далі настоятель читає Євангеліє у вівтарі (за традицією – в царських вратах лицем до народу).

Євангеліє від Іоана, зачало 65.

Потім ектенія «Промовимо всі...». «Сподоби Господи, у вечір цей...». Ектенія «Доповнимо вечірню молитву...».

Після виголосу співається стихира воскресна, глас 2-ий: «Воскресіння Твоє, Христе Спасе, всю просвітило вселен-

ну...». Далі стихирі Пасхи, глас 5-ий: «Нехай воскресне Бог...», «Пасха священика...» з їх приспівими. «Слава, і нині» – «Воскресіння день...».

«Христос воскрес...» (тричі).

Диякон: «Премудрість».

Хор: «Благослови».

Настоятель: «Сущий благословенний Христос Бог наш...».

Хор: «Амін. Утверди, Боже...».

Настоятель (замість: «Слава Тобі, Христе Боже...») співає: «Христос воскрес із мертвих, смерть подолав». Хор: «І тим, що у гробах, життя дарував».

Настоятель промовляє відпуст з хрестом і трисвічником: «Христос воскрес із мертвих...» і все інше, як сказано про закінчення ранньої. І цілуємо хрест.

Замість малого повечір'я звершується послідування пасхальних часів.

21 КВІТНЯ, понеділок

Пасхальний тиждень. Загальниця. Світлий понеділок. Сщмч. Януарія, єп., і з ним сщмчч. Прокула, Соссія і Фавста, дияконів, мчч. Дисидерія, читця, Євтихія і Акутіона (бл. 305). Мчч. Федора, що в Пергії, матері його Филиппі, Діоскора, Сократа і Діонісія (138 – 161). Мчч. Ісаакія, Аполоса і Кіндрата (303). Свт. Максиміана, патріарха Константинопольського (434).

Діян., 2 зач., 1, 12 – 17, 21 – 26. Ін., 2 зач., 1, 18 – 28.

Порядок служби, як у перший день Пасхи. Початок ранньої у вівтарі. На каноні додаються Богородичні. Ектенія після 3-ї, 6-ї і 9-ї пісень. Кадіння – на 1-й, 4-й, 7-й і 9-й піснях канону. Часи пасхальні. На **Літургії** антифони Пасхи, Вхідний стих: «**В церквах благословіте Бога, Господа від джерел Ізраїлевих**», замість Трисвятого – «Всі ви, що в Христа хрестилися...», задостойник Пасхи. Закінчення Літургії – як у перший день Пасхи. З такими ж особливостями звершуються служби в усі дні світлого тижня.

Звершується служба пасхальним чином (з Квітної Тріоди).

Замість полуношниці звершується послідування пасхальних часів.

НА РАННІЙ. До початку богослужіння параеклесиарх (паламар) запалює лампади і свічки, дзвонить у великий дзвін та інше.

Братія збирається в храмі, ієромонах чинить звичайний поклін настоятелю, іде у святий вівтар, бере кадило, стає перед престолом, облачений тільки в епитрахиль поверх мантиї (у фелонь не облачається), кадить хрестовидно і виголошує: «Слава Святій, Єдиносущній...» і співає тропар: «Христос воскрес...» (тричі). Клірос повторює тропар тричі. Далі: «Христос воскрес...» як сказано у святу Пасху на ранній і на вечірні. В інших храмах, не в монастирях, священик облачається в ризу.

Велика ектенія.

Канон Пасхи: «Воскресіння день...» з ірмосом і Богородичними тропарями на 14 (ірмоси по двічі, тропарі на 10, на «Слава» і на «І нині» – Богородичний). Приспів: «Христос воскрес із мертвих».

Біблійні пісні не співаються.

Примітка. З понеділка пасхальний канон співається з особливими Богородичними (творіння прпп. Феофана і Йосифа). У Квітній Тріоді вони поміщені у послідуванні Неділі жінок-мироносиць, а у виданій окремій книзі «Послідування у Святу і Велику Неділю Пасхи» друкуються в каноні на ряду в перший день Пасхи. Про малі ектенії на каноні в Уставі не згадується, тому що з понеділка Пасхи щодо ектеній чин ранньої звичайний: ектенії виголошуються тільки після 3-ої, 6-ої і 9-ої пісень. Катавасія після кожної пісні – ірмос канону Пасхи (один раз) і «Христос воскрес...» (тричі; за звичаєм, швидким розспівом). Кадіння, за традицією, звершується лише на 1-й, 4-й, 7-й і 9-й піснях канону (протягом всього Світлого тижня).

Катавасія «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – іпакої Пасхи, глас 4-ий: «Світання попередивши...».

Після 6-ої пісні – кондак Пасхи, глас 8-ий: «Хоч і до гробу...», та ікос, глас той самий. «Воскресіння Христове...» і «Воскрес Ісус із Гробу...» – по тричі.

У понеділок, вівторок, середу, четвер і суботу Світлої седмиці, якщо не трапиться служба поліелейному святому, 9-та пісня виконується в наступному порядку:

Диякон: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життедавця».

1-ий хор: «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

2-ий хор – «Величає душа моя Того, Хто добровільно страждав і був похований, і воскрес триденно із гробу»,

«Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

1-ий хор: «Христос – нова Пасха, жертва жива, Агнець Божий, що взяв гріхи світу», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твое; з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор – той самий приспів і тропар;

1-ий хор: «Ангел звістив Благодатній: Чистая Діво, радуйся, і знову кажу: радуйся! Твій Син воскрес на третій день із гробу і мертвих воскресив; люди, веселіться», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твое; з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор – той самий приспів і тропар;

1-ий хор: «Розбудив Ти, заснувши, мертвих від віку, по-царськи рикнувши, як лев від Іуди», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твое; з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор: «Магдалина Марія, прийшовши до гробу і Христа побачивши, як садівника, запитувала», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Ангел сяючий до жінок взивав: припиніть плакати, бо Христос воскрес!», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Христос воскрес, смерть подолав і мертвих воскресив, люди, веселіться», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Нині все творіння веселиться і радується: бо Христос воскрес і пекло полонилось», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Нині Владика полонив пекло, визволив ув'язнених, що від віку там силою утримувались», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Величає душа моя Трипостасного і нероздільного Божества державу», і Богородичний: «Єдиногласно, Діво, Тебе ублажаємо, вірні; радуйся, двері Господні;

радується, граде одухотворений; радуйся, бо заради Тебе засяяло нам світло із Тебе народженого, із мертвих воскресіння»;

2-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу», і Богородичний: «Веселіться і радуйтеся, Божественні двері світла, бо Ісус, Який зійшов у гріб, засяяв світліше від сонця і всіх вірних просвітив, Богорадувана Владичице»;

Потім обидва кліроси разом співають перший приспів: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життедавця» та ірмос: «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою», і тропар: «Христос воскрес...» (тричі, за звичаєм, швидким розспівом).

Після 9-ої пісні – ексапостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши, як мертвий, Царю і Господи, на третій день воскрес еси, Адама з тління підняв і смерть подолав. Пасха нетлінна, світу спасіння» (тричі).

«Все, що дише...» та хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі воскресні (див. в Тріоді), глас 2-ий – 4, і стихирі Пасхи, глас 5-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – Пасхи, глас той самий: «Воскресіння день...».

І відразу ж «Христос воскрес із мертвих...» (тричі) в якості тропаря в кінці ранньої.

Ектенії і пасхальний відпуст з хрестом і трисвічником, як вказано вище на ранній у день святої Пасхи.

ЧАСИ ПАСХИ.

Вхідні молитви перед Літургією протягом Світлого тижня прийнято здійснювати в такий спосіб. Після звичайного початкового виголосу «Благословенний Бог наш...» читається «Христос воскрес із мертвих...» (тричі), іпакої і кондак Пасхи. Замість покаянних тропарів «Помилуй нас, Господи, помилуй нас...» читаються тропарі пасхальних часів: «У гробі плоттю...», «Слава» – «Як Життеносець...», «І нині» – Богородичний «Всевишнього оселе...». Потім: «Пречистому образу Твоєму поклоняємось, Благий...», «Богородице Ти еси Джерело милосердя...». Молитва: «Господи, простягни руку Твою...»; псалом «Увійду в дім Твій...».

НА ЛІТУРГІЇ антифони Пасхи та інше, як в перший день. Вхідний Пасхи.

Після входу тропар, глас 5-ий: «Христос воскрес із мертвих...» (один раз), іпакої, глас 4-ий: «Світання попередивши...». «Слава, і нині...» – кондак Пасхи, глас 8-ий: «Хоч і до гробу...».

Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа хрестилися...»

Прокимен, Апостол, алилуарій і Євангеліє дня (понеділка Світлої седмиці).

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи «Тіло Христове...»

Відпуст – як в перший день Пасхи.

22 КВІТНЯ, вівторок

Світлий вівторок. Іверської ікони Божої Матері (перехідне святкування у вівторок Світлого тижня). Апп. Нафанаїла, Луки та Климента (I). Прп. Федора Сикеота, еп. Анастасіупольського (613). Прп. Віталія (609 – 620). Мчч. Христула й Анастасії Патрських, вбитих в Ахаї (1821) (перехідне святкування у вівторок Світлого тижня). Прмчч. отців Давидо-Гареджийських (XVII, Груз.) (перехідне святкування у вівторок Світлого тижня).

Діян., 4 зач., II, 14 – 21. Лк., 113 зач., XXIV, 12 – 35.

Співається 9-ий час за пасхальним чином.

НА ВЕЧІРНІ ієрей у ризі, ставши перед престолом з кадиллом в правій руці і з хрестом-трисвічником в лівій, творить хрест кадиллом і виголошує: «Благословенний Бог наш...». Священик починає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що у гробах, життя дарував» (тричі).

Хор співає той самий тропар тричі.

Настоятель виголошує стихи:

Стих 1: «Нехай воскресне Бог...»;

Хор на кожен стих співає: «Христос воскрес...» (один раз).

Стих 2: «Як щезає дим...»;

Стих 3: «Так нехай згинуть грішники...»;

Стих 4: «В цей день, його ж створив Господь...»;

«Слава...»;

«І нині»;

І знову настоятель: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав».

Хор: «І тим, що у гробах, життя дарував».

Велика ектенія.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: воскресні (див. в Тріоді). «Слава» – Тріоді, «І нині» – догматик, глас 3-ий: «Як нам не дивуватися...».

Вхід з кадиллом.

Прокимен великий, глас 7-ий: «Бог наш на небесах і на землі...» з приспівами.

Ектенія потрійна: «Промовимо всі...», «Сподоби, Господи...», ектенія прохальна: «Доповнимо вечірню молитву...» і голововклонна молитва.

На стиховні співається одна стихира воскресна (див. в Тріоді), глас 3-ий: «Стражданням Твоїм, Христе...», потім стихирі Пасхи, глас 5-ий, з приспівами: «Нехай воскресне

Бог...». «Христос воскрес із мертвих...» (один раз, як закінчення стихирі).

І тричі тропар «Христос воскрес із мертвих...».

Ієрей: «Премудрість». Хор: «Благослови». Ієрей: «Сущий благословенний...». Хор: «Амінь. Утверди, Боже...».

Ієрей співає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав».

Хор: «І тим, що у гробах, життя дарував».

Ієрей з хрестом і трисвічником в руках виголошує відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих...». Потім підноситься хрест і промовляє: Христос воскрес! (тричі). Далі співається кінцева: «Христос воскрес...» (тричі весь тропар). І після нього: «І нам дарував життя вічне, поклоняємось Його триденному воскресінню». Потім Многоліття.

Звершується послідування пасхальних часів за мале повечір'я та за полуношницю (перед ранньою).

НА РАННІЙ Предстоятель з хрестом-трисвічником і кадиллом розпочинає ранню виголосом: «Слава Святій, Единосущній...». Хор: «Амінь».

Співається пасхальний початок- тропар «Христос воскрес із мертвих...» зі стихами.

Велика ектенія.

Канон Пасхи: «Воскресіння день» з ірмосом та з Богородичними на 14 (ірмоси двічі) з приспівом: «Христос воскрес із мертвих». Катавасія після кожної пісні – ірмоси канону Пасхи «Воскресіння день...» (один раз). Після кожної пісні тричі співається тропар Пасхи «Христос воскрес...» (швидким розспівом).

Кадіння, за традицією, звершується на 1-ій, 4-ій, 7-ій і 9-ій піснях канону.

Малі ектенії по 3-ій, 6-ій і 9-ій піснях.

Після 3-ої пісні – іпакої Пасхи, глас 4: «Світання попередивши...».

Після 6-ої пісні – кондак Пасхи, глас 8-ий: «Хоч і до гробу...», та ікос глас той самий. «воскресіння Христова бачивши...» і «Воскрес Ісус...»- тричі.

9-та пісня – див. в понеділок.

Після 9-ої пісні – ексапостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши...» тричі.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирах воскресні (див. Тріодь), глас 3-ій - 4, та стихира Пасхи, глас 5-ий.

Ектенія потрійна: «Помилуй нас, Боже...», ектенія прохальна: «Доповнимо ранню молитву...» і головоклонна молитва.

Іерей: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Суций благословенний...». Хор: «Амінь. Утверди, Боже...». Іерей співає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав». Хор: «І тим, що в гробах, життя дарував». Іерей з хрестом-трисвічником в руках виголошує відпуст: «Христос, що

воскрес із мертвих...». Потім підносить хрест і промовляє: «Христос воскрес!» (тричі). Далі співається кінцеве: «Христос воскрес...» (тричі весь тропар). І після нього: «І нам дарував життя вічне, поклоняємось Його триденному воскресінню». Многоліття.

ЧАСИ ПАСХИ.

НА ЛІТУРГІЇ антифони Пасхи та інше, як в перший день. Вхідний Пасхи.

Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа хрестилися...»

Прокимен дня (вівторка Світлої седмиці) – глас 3-ій, пісня Богородиці: «Величає душа моя Господа...» зі стихом: «Бо зглянувся на смирення Раби Своєї...».

Апостол, Аلیلуарій, Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи «Тіло Христове».

Закінчення Літургії та відпуст – як в перший день Пасхи.

23 КВІТНЯ, середа

Світла середа. Вмч. Юрія Переможця (303). Мц. цариці Олександри (303). Мчч. Анатолія і Протолеона (303). Собор преподобних отців, що на горі Синай подвизалися (*перехідне святкування в середу Світлого тижня*).

Віленської ікони Божої Матері. Касперівської ікони Божої Матері (*перехідне святкування в середу Світлого тижня*).

Літ. – Діян., 5 зач., II, 22 – 36. Ін., 4 зач., I, 35 – 51.

Вмч.: Діян., 29 зач., XII, 1 – 11. Ін., 52 зач., XV, 17 – XVI, 2.

До Пасхальної відправи додається служба великомученику Юрію Переможцю з Мінеї.

До Пасхальної відправи додається бдінна служба вмч. Юрію Пеєможцю.

Співається 9-ий час за пасхальним чином.

НА ВЕЧІРНІ Іерей у ризі, ставши перед престолом з кадилом в правій руці і з хрестом-трисвічником в лівій, творить хрест кадилом і виголошує: «Благословенний Бог наш...». Священик починає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що у гробах, життя дарував» (тричі).

Хор співає той самий тропар тричі.

Настоятель виголошує стихи:

Стих 1: «Нехай воскресне Бог...»;

Хор на кожен стих співає: «Христос воскрес...» (один раз).

Стих 2: «Як щезає дим...»;

Стих 3: «Так нехай згинуть грішники...»;

Стих 4: «В цей день, його ж створив Господь...»;

«Слава...»;

«І нині»;

І знову настоятель: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав».

Хор: «І тим, що у гробах, життя дарував».

Велика ектенія.

На «Господи, взиваю» стихира на 6: воскресні (див. в Тріоді), глас 4-ий – 3 та великомученику, глас 4-ий – 3. «Слава» – великомученику, глас 6-ий: «Достойно імені твого прожив ти...», «І нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид, що через Тебе, Богородице, богоотцем став...».

Вхід з кадилом.

Прокимен великий, глас 8-ий: «Голосом моїм до Господа взиваю...» з приспіваними. Паремії великомученику – 3.

Ектенія потрійна: «Промовимо всі...», «Сподоби, Господи...», ектенія прохальна: «Доповнимо вечірню молитву...» і головоклонна молитва.

Літія не звершується.

На стиховні співається одна стихира воскресна (див. в Тріоді), глас 4-ий: «Господи, зійшовши на хрест...», потім стихира Пасхи, глас 5-ий, з приспіваними: «Нехай воскресне Бог...», «Слава» – великомученика, глас 4-ий: «Розумного адаманта терпіння...», «І нині» – Пасхи, глас 5-ий: «Воскресіння день...». «Христос воскрес із мертвих...» (один раз, як закінчення стихира).

І тричі тропар «Христос воскрес із мертвих...», «Слава» – тропар великомученику, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас 4-ий: «Від початку віку утаємнене...».

Іерей: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Суций благословенний...». Хор: «Амінь. Утверди, Боже...». Іерей співає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав». Хор: «І тим, що у гробах, життя дарував». Іерей з хрестом і трисвічником в руках виголошує відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих...» та інше, зі згадуванням вмч. Юрія Переможця. Потім підносить хрест і промовляє: Христос воскрес! (тричі). Далі співається кінцеве: «Христос воскрес...» (тричі весь тропар). І після нього: «І нам дарував життя вічне, поклоняємось Його триденному воскресінню». Потім Многоліття.

Звершується послідування пасхальних часів за мале повечір'я та за полуношницю (перед ранньою).

НА РАННІЙ предстоятель у ризі, з хрестом-трисвічником і кадилом в руках розпочинає ранню виголосом: «Слава Святій, Єдиносущній...». Хор: «Амінь».

Настоятель тричі співає тропар Пасхи «Христос воскрес із мертвих...», хор повторює його тричі.

Настоятель виголошує стих 1: «Нехай воскресне Бог...»;

Хор на кожен стих співає: «Христос воскрес...» (один раз).

Стих 2: «Як щезає дим...»;

Стих 3: «Так нехай згинуть грішники...»;

Стих 4: «В цей день, його ж створив Господь...»;

Хор: «Слава» – тропар великомученику, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас 4-ий: «Від початку віку утаємнене...».

Настоятель співає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав».

Хор: «І тим, що у гробах, життя дарував».

Велика ектенія.

Відразу ж після ектенії співається поліелей.

Величання апостола: «Величаємо тебе, страстотерпче святий Юрію, і шануємо чесні страждання твої, що за Христом перетерпів еси» і вибраний псалом великомученику.

Мала ектенія та сідальний великомученику після поліелей.

лея, глас 3-й. «Слава, і нині...» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Степенний – 1-ий антифон 4-го гласу.

Прокимен, глас 4-й: «Праведник, як фінікс, зацвіте...».

Євангеліє апостола. «Воскресіння Христове бачивши...» (тричі).

50-ий псалом не читається, але відразу ж співаємо «Слава» – «Молитвами святого великомученика Юрія Переможця...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...». Та стихира великомученика, глас 6-й: «Сьогодні вся вселенна просвічується...». Молитва «Спаси, Боже, людей Твоїх...», хор: «Господи, помилуй» (12). Після виголосу «Милістю та щедротами...» співаємо канон Пасхи «Воскресіння день...» з ірмосом та з Богородичними тропарями на 8 (ірмоси по двічі) з приспівом: «Христос воскрес із мертвих» та канон великомученику на 6 з приспівом «Святий великомучениче Юрію Переможцю, моли Бога за нас»; приспів до передостаннього тропаря канону великомученика – «Слава...», до останнього – «І нині...».

Катавасія після кожної пісні – ірмоси канону Пасхи: «Воскресіння день...» (один раз). Після кожної пісні тричі співається тропар Пасхи «Христос воскрес...» (швидким розспівом).

Кадіння, за традицією, звершується на 1-й, 4-й, 7-й і 9-й піснях канону.

Малі ектенії по 3-й, 6-й і 9-й піснях.

Після 3-ої пісні – кондак Пасхи, глас 8-й: «Хоч і до гробу...», та ікос Пасхи, глас той самий: «Того, Хто Сонце, що раніше сонця...». Сідальний великомученика, глас 8-й: «Мужній у боротьбі...», «Слава...» – великомученику, «І нині...» – іпакої Пасхи, глас 4-й: «Світання попередивши...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос великомученику, глас 4-й та стихира «Воскрес Ісус із гробу...», глас 6-й (тричі).

9-та пісня співається в наступному порядку:

Диякон: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життедавця», 1-ий хор: «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

2-ий хор – «Величає душа моя Того, Хто добровільно страждав і був похований, і воскрес триденно із гробу», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

1-ий хор: «Христос – нова Пасха, жертва жива, Агнец Божий, що взяв гріхи світу», «О Божественне, о любе, пресоладке слово Твоє; з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор – «Ангел звістив Благодатній: Чистая Діво, радуйся, і знову кажу: радуйся! Твій Син воскрес на третій день із гробу і мертвих воскресив; люди, веселіться», «О Божественне, о любе, пресоладке слово Твоє; з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

1-ий хор: «Розбудив Ти, заснувши, мертвих від віку, по царськи рикнувши, як лев від Іуди», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Магдалина Марія, прийшовши до гробу і Христа побачивши, як садівника, запитувала», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу», і Богородичний: «Єдиногласно, Діво, Тебе ублажаємо, вірні; радуйся, двері Господні; радуйся, граде одухотворений; радуйся, бо заради Тебе засяяло нам світло із Тебе народженого, із мертвих воскресіння»;

2-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес три-

денний із гробу», і Богородичний: «Веселіться і радуйтеся, Божественні двері світла, бо Ісус, Який зійшов у гріб, засяяв світліше від сонця і всіх вірних просвітів, Богорадувана Владичице»;

1-ий хор: «Святий великомученику Юрію Переможцю, моли Бога за нас» і тропар: «Безперестанно моли Бога за нас...»;

2-ий хор: той самий приспів і тропар;

1-ий хор: той самий приспів і тропар;

2-ий хор: «Святий великомученику Юрію Переможцю, моли Бога за нас» і тропар: «Щедру нагороду за страждання дарував тобі Владика всіх...».

1-ий хор: «Святий великомученику Юрію Переможцю, моли Бога за нас» і тропар: «Земля тебе сховала...».

2-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу» і Богородичний: «Ту була ранком...».

Потім обидва кліроси разом співають перший приспів: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життедавця» та ірмос: «Світися, світися, новий Єрусалиме...» і тропар: «Христос воскрес...» (тричі, швидким розспівом).

Після 9-ої пісні – ексапостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши...», «Слава» – світільний великомученика, «І нині» – ексапостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі на 6: воскресні (див. в Тріоді), глас 4-й – 3, і великомученика, глас 2-й – 3. Потім стихирі Пасхи, глас 5-й, з приспівими: «Нехай воскресне Бог...».

«Слава» – великомученика, глас 2-й: «Нехай подають праведні приклад людям...», «І нині» – Пасхи, глас 5-й: «Воскресіння день...». «Христос воскрес із мертвих...» (один раз, як закінчення стихирі).

І тричі тропар «Христос воскрес із мертвих...», «Слава» – тропар великомученика, глас 4-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас 4-й: «Від початку віку утаємнене...».

Ектенія потрійна: «Помилуй нас, Боже...», ектенія прохальна: «Доповнимо ранню молитву...» і голововклонна молитва.

Іерей: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Суций благословенний...». Хор: «Амін. Утверди, Боже...». Іерей співає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав». Хор: «І тим, що в гробах, життя дарував». Іерей з хрестом і трисвічником в руках виголошує відпуст: «Христос воскрес із мертвих...» зі згадуванням імені вмч. Юрія Переможця. Потім підносить хрест і промовляє: «Христос воскрес!» (тричі). Далі співається кінцеве: «Христос воскрес...» (тричі весь тропар). І після нього: «І нам дарував життя вічне, поклоняємось Його триденному воскресінню». Многоліття.

ЧАСИ ПАСХИ.

НА ЛІТУРГІЇ антифони Пасхи та інше, як в перший день. Вхідний стих Пасхи.

Після входу тропар «Христос воскрес...» (тричі), тропар великомученика, «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак Пасхи.

Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа хрестилися...»

Прокимен середі Світлої седмиці, глас 6-й: «Пом'яну ім'я Твоє у всякому роді і роді», стих: «Слухай, Дочко, і споглянь, і прихили вухо Твоє» і великомученика, глас 7-й: «Праведник, як фінікс, зацвіте...».

Апостол, Алілуарій, Євангеліє – дня і великомученика.

Задостойник Пасхи.

Причасний – «Тіло Христове...» та святого: «В пам'ять вічну...»

Закінчення Літургії та відпуст – як в перший день Пасхи. У відпусті згадується ім'я великомученика Юрія Переможця.

24 КВІТНЯ, четвер

Світлий четвер. Мчч. Сави Стратилата і з ним 70-х воїнів (272). **Прп. Сави Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XIII).** **Прп. Олексія, затворника Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XIII).** Мчч. Пасикрата і Валентина (228). Мчч. Євсевія, Неона, Леонтія, Лонгина та інших (303). Прп. Фоми, юродивого (546 – 560). Прп. Єлизавети, чудотвориці (VI – VIII).

Молченської ікони Божої Матері (1405).

Літ. – Діян., 6 зач., II, 38 – 43. Ін., 8 зач., III, 1 – 15.

Всі служби добового кола звершуються за зразком 21 та 22 квітня.

Співаються стихири 5-ого гласу.

НА ВЕЧІРНІ Вхід з кадилом.

Прокимен великий, глас 7-ий: «Вислухай, Боже, молитву мою...» з приспівами.

НА ЛІТУРГІЇ антифони Пасхи та інше, як в перший день. Вхідний Пасхи.

Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа хрестилися...»

Прокимен четверга Світлої седмиці, глас 3-ій: «Співайте

Богові нашому, співайте, співайте Цареві нашому, співайте», стих: «Всі народи, заплещіть руками...»

Апостол, Аلیلуарій, Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний – «Тіло Христове...»

Закінчення Літургії та відпуст – як в перший день Пасхи.

25 КВІТНЯ, п'ятниця

Світла п'ятниця. Ікони Божої Матері «Живоносне джерело» (перехідне святкування у п'ятницю Світлого тижня). **Апостола і євангеліста Марка (63).**

Царгородської ікони Божої Матері (1071).

Літ. – Діян., 7 зач., III, 1 – 8. Ін., 7 зач., II, 12 – 22.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Ап.: 1 Пет., 63 зач., V, 6 – 14. Мк., 23 зач., VI, 7 – 13 (під зачало).

До Пасхальної відправи додається служба Пресвятій Богородиці на честь її ікони «Живоносне джерело» (в Тріоді квітній) та апостола Марку з Мінеї. Після Літургії, за звичаєм, звершується мале освячення води.

До Пасхальної відправи додається служба Пресвятій Богородиці на честь її ікони «Живоносне джерело» (див. у Тріоді квітній) – варіант «А».

Також наводимо варіант пасхальної відправи в поєднанні з поліелейною службою апостола і євангеліста Марка – варіант «Б».

ВАРІАНТ «А».

Співається 9-ий час за пасхальним чином.

НА ВЕЧІРНІ Іерей у ризі, ставши перед престолом з кадилом в правій руці, з хрестом та трисвічником в лівій, творить хрест кадилом і виголошує: «Благословенний Бог наш...». Священик починає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що у гробах, життя дарував» (тричі).

Хор співає той самий тропар тричі.

Настоятель виголошує стихи:

Стих 1: «Нехай воскресне Бог...»;

Хор на кожен стих співає: «Христос воскрес...» (один раз).

Стих 2: «Як щезає дим...»;

Стих 3: «Так нехай згинуть грішники...»;

Стих 4: «В цей день, його ж створив Господь...»;

«Слава...»;

«І нині»;

І знову настоятель: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав».

Хор: «І тим, що у гробах, життя дарував».

Велика ектенія.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні (див. в Тріоді), глас 6-ий – 6 та Богородиці, глас той самий – 4 (перша стихира двічі). «Слава» – Богородиці, глас той самий: «Хто висловить силу Джерела Твого...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід з кадилом.

Прокимен великий, глас 7-ий: «Любитиму Тебе, Господи, сило моя; Господь – твердиня моя» з приспівами.

Ектенія потрійна: «Промовимо всі...», «Сподоби, Господи...», ектенія прохальна: «Доповнимо вечірню молитву...» і голововоклонна молитва.

На стиховні співається одна стихира воскресна (див. в Тріоді), глас 6-ий: «Воскресіння Твоє, Христе Спасе...», далі стихири Богородиці (зі своїми приспівами), глас 5-ий. «Слава» – Богородиці, глас той самий: «Засурмімо, святолюбці, піснями...», «І нині» – Пасхи, глас той самий: «Воскресіння день...». «Христос воскрес із мертвих...» (один раз, як закінчення стихири).

І тричі тропар «Христос воскрес із мертвих...».

Іерей: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Суций благословенний...». Хор: «Амін. Утверди, Боже...». Іерей співає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав». Хор: «І тим, що в гробах, життя дарував». Іерей з хрестом-трисвічником в руках виголошує відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих...» та інше (див. у понеділок Світлого тижня на вечірні).

Звершується послідування пасхальних часів за мале повечір'я та за полуношницю (перед ранньою).

НА РАННІЙ Початок пасхальний з приспівами та кадінням (див. у понеділок Світлого тижня). Велика ектенія.

Канон Пасхи з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі, Богородичні Пасхального канону не співаються) і канон Богородиці (Живоносного Джерела) з Тріоді на 6 (тропарі канону співаються).

Приспів до тропарів канону Пасхи – «Христос воскрес із мертвих», до тропарів канону Живоносного Джерела – «Пресвятая Богородице, спаси нас», до передостаннього тропаря – «Слава...», до останнього – «І нині...».

Катавасія після кожної пісні – ірмоси канону Пасхи «Воскресіння день...» (один раз). Після кожної пісні тричі співається тропар Пасхи «Христос воскрес...» (швидким розспівом).

Кадіння, за традицією, звершується на 1-й, 4-й, 7-й і 9-й піснях канону.

Малі екстенії по 3-й, 6-й і 9-й піснях.

Після 3-ої пісні – кондак Пасхи, глас 8-ий: «Хоч і до гробу...», та ікос Пасхи, глас той самий: «Того, Хто Сонце, що раніше сонця...». Сідальний Богородиці, глас той самий: «Приснотекуче Джерело і живиносне...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос Богородиці, глас 8-ий. Далі «Воскресіння Христове бачивши...» (тричі), «Воскрес Ісус із Гробу...» (тричі).

9-та пісня співається в наступному порядку:

Диякон: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життедавця», 1-ий хор: «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

2-ий хор – «Величає душа моя Того, Хто добровільно страждав і був похований, і воскрес триденно із гробу», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

1-ий хор: «Христос – нова Пасха, жертва жива, Агнець Божий, що взяв гріхи світу», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твое; з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор – «Ангел звістив Благодатній: Чистая Діво, радуйся, і знову кажу: радуйся! Твій Син воскрес на третій день із гробу і мертвих воскресив; люди, веселіться», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твое; з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

1-ий хор: «Розбудив Ти, заснувши, мертвих від віку, по-царськи рикнувши, як лев від Іуди», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твое; з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор: «Магдалина Марія, прийшовши до гробу і Христа побачивши, як садівника, запитувала», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Ангел сяючий до жінок взивав: припинить плакати, бо Христос воскрес!», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Христос воскрес, смерть подолав і мертвих воскресив, люди, веселіться», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу», і перший тропар з канону Живоносного Джерела: «Всі води перевершує, Богоотроковице Чиста...».

2-ий хор: той самий стих та тропар;

1-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу», і другий тропар з канону Живоносного Джерела: «Це новий Силоам...».

2-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу», і третій тропар з канону Живоносного Джерела: «Хто шукає здоров'я...».

1-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу», і четвертий тропар з канону Живоносного Джерела: «Піднялася джерела Твого вода...».

2-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу», і п'ятий тропар з канону Живоносного Джерела: «Радуюсь, Діво, царя надприродно...».

Потім обидва кліроси разом співають перший приспів: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життедавця» та ірмос: «Світися, світися, новий Єрусалиме...» і тропар: «Христос воскрес...» (тричі, швидким розспівом).

Після 9-ої пісні – ексапостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши...» (двічі), «Слава, і нині...» – світільний Богородиці: «Ти воістину еси Джерело води живої, Владичице...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми. На хвалітних стихирі на 8 (див. в Тріоді): воскресні, глас 6-ий – 4, і Богородиці, глас 2-ий – 4. Потім стихирі Пасхи, глас 5-ий, з приспівом: «Нехай воскресне Бог...».

І тричі тропар «Христос воскрес із мертвих...» на завершення ранньої.

Ектенія потрійна: «Помилуй нас, Боже...», ектенія прохальна: «Доповнимо ранню молитву...» і голововклонна молитва.

Іерей: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Сущий благословенний...». Хор: «Амін. Утверди, Боже...». Іерей співає: «Христос воскрес із мертвих, смертью смерть подолав». Хор: «І тим, що в гробах, життя дарував». Іерей з хрестом-трисвічником в руках виголошує відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих...» та інше (див. у понеділок Світлого тижня на ранній).

ЧАСИ ПАСХИ.

НА ЛІТУРГІЇ антифони Пасхи та інше, як в перший день. Вхідний Пасхи.

Після входу тропар «Христос воскрес із мертвих...» (один раз), іпакої Пасхи, глас 4-ий, «Слава, і нині...» – кондак Пасхи, глас 8-ий.

Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа хрестилися...»

Прокимен п'ятниці Світлої седмиці глас 8-ий: «По всій землі розійшлося віщування їх, і в кінці вселенної слова їх». Стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь» та глас 3-й, пісня Богородиці: «Величає душа моя Господа...»

Алилуарій дня і Богородиці.

Апостол, Алилуарій та Євангеліє – дня і Богородиці.

Задостойник Пасхи.

Причасний – «Тіло Христове...» та Богородиці «Чашу спасіння...»

Закінчення Літургії та відпуст – як в перший день Пасхи.

Примітка. За звичаєм, після Літургії звершується мале освячення води. При його звершенні слід враховувати богослужбові особливості Світлого тижня (порівн.: Типікон, гл. 50, «Слід знати, якщо співається молебень на Святу Пасху»). Існує традиція поєднання чину водосвяття з хресним ходом, який відбувається після Літургії.

ВАРІАНТ «Б»

Службу ап. і єв. Марка можна звершувати за 2-ою Марковою главою Типікону під 23 квітня.

Співається 9-ий час за пасхальним чином.

НА ВЕЧІРНІ Іерей у ризі, ставши перед престолом з кадиллом в правій руці і з хрестом-трисвічником в лівій, творить хрест кадиллом і виголошує: «Благословенний Бог наш...». Священик починає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що у гробах, життя дарував» (тричі).

Хор співає той самий тропар тричі.

Настоятель виголошує стихи:

Стих 1: «Нехай воскресне Бог...»;

Хор на кожен стих співає: «Христос воскрес...» (один раз).

Стих 2: «Як щезає дим...»;

Стих 3: «Так нехай згинуть грішники...»;

Стих 4: «В цей день, його ж створив Господь...»;

«Слава...»;

«І нині»;

І знову настоятель: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав».

Хор: «І тим, що у гробах, життя дарував».

Велика ектенія.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: воскресні (див. в Тріоді), глас 6-ий – 3 та апостола, глас 1-ий – 3. «Слава» – апостола, глас 6-ий, «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто Тебе не улажить, пресвята Діво?...».

Вхід з кадиллом.

Прокимен великий, глас 7-ий: «Возлюблю Тебе, Господи...» з приспівими. Паремії апостола – 3.

Ектенія потрійна: «Промовимо всі...», «Сподоби, Господи...», ектенія прохальна: «Доповнимо вечірню молитву...» і голововклонна молитва.

На стиховні співається одна стихира воскресна (див. в Тріоді), глас 6-ий: «Воскресіння Твоє, Христе Спасе...», потім стихира Пасхи, глас 5-ий, з приспівими: «Нехай воскресне Бог...». «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Творіння, як орел високопарний...», «І нині» – Пасхи, глас 5-ий: «Воскресіння день...». «Христос воскрес із мертвих...» (один раз, як закінчення стихира).

І тричі тропар «Христос воскрес із мертвих...», «Слава» – тропар апостола, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас 6-ий: «Благословенною назвавши Матір Свою...».

Іерей: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Суцций благословенний...». Хор: «Амінь. Утверди, Боже...». Іерей співає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав». Хор: «І тим, що в гробах, життя дарував». Іерей з хрестом-трисвічником в руках виголошує відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих...» та інше, зі згадуванням імені ап. і ев. Марка. Потім підносить хрест і промовляє: Христос воскрес! (тричі). Далі співається кінцеве: «Христос воскрес...» (тричі весь тропар). І після нього: «І нам дарував життя вічне, поклоняємось Його триденному воскресінню». Потім Многоліття.

Звершується послідування пасхальних часів за мале повечір'я та за полуношницю (перед ранньою).

НА РАННІЙ Предстоятель у ризах, з хрестом-трисвічником і кадилом в руках розпочинає ранню виголосом: «Слава Святій, Єдиносущній...». Хор: «Амінь».

Настоятель тричі співає тропар Пасхи «Христос воскрес із мертвих...», хор повторює його тричі.

Настоятель виголошує стих 1: «Нехай воскресне Бог...»; Хор на кожен стих співає: «Христос воскрес...» (один раз).

Стих 2: «Як щезає дим...»;

Стих 3: «Так нехай згинуть грішники...»;

Стих 4: «В цей день, його ж створив Господь...»;

Хор: «Слава» – тропар апостола, глас 3-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас 3-ий: «Тебе оспівуємо...».

Настоятель співає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав».

Хор: «І тим, що у гробах, життя дарував».

Велика ектенія.

Відразу ж після ектенії співається поліелея.

Величання апостола: «Величаємо тебе, / апостоле Христі Марку / і шануємо страждання і труди твої, / що ними потрудився ти // у благовісті Христовім» і вибраний псалом апостола.

Мала ектенія та сідальний апостола після поліелея, глас 8-ий «Ідольську гординю ти знищив...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Небесні двері й кивот, пресвяту гору, світлу хмару оспівуємо, і неопалиму купину, словесний рай, визволення Єви, велику скарбницю всієї вселенної, бо в Ній відбулося спасіння світу, і визволення від стародавніх гріхів; заради цього звиваємо до Неї: молися Сину Твоєму, щоб Він дарував прощення гріхів тим, що побожно поклоняються пресвятому Різду Твоєму».

Степенний – 1-ий антифон 4-го гласу.

Прокимен апостола, глас 4-ий: «По всій землі...».

Євангеліє апостола. «Воскресіння Христове бачивши...» (тричі).

50-ий псалом не читається, але відразу ж співаємо «Слава» – «Молитвами святого апостола і євангеліста Марка...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...». Замість «Помилуй мене, Боже» – стих «По всій землі розійшлося вішчування їх, і до кінців вселенної слова їх» та стихира апостола, глас 6-ий: «Вилилася благодать...»

Молитва «Спаси, Боже, людей Твоїх...», хор: «Господи, помилуй» (12). Після виголосу «Милістю та щедротами...» співаємо канон Пасхи «Воскресіння день...» з ірмосом та з Богородичними тропарями на 8 (ірмоси по двічі) з приспівом:

«Христос воскрес із мертвих» та канон апостола на 6 з приспівом «Святий апостоле і євангелісте Марку, моли Бога за нас»; приспів до передостаннього тропаря канону апостола – «Слава...», до останнього – «І нині...».

Катавасія після кожної пісні – ірмоси канону Пасхи «Воскресіння день...» (один раз). Після кожної пісні тричі співається тропар Пасхи «Христос воскрес...» (швидким розспівом).

Кадіння, за традицією, звершується на 1-ій, 4-ій, 7-ій і 9-ій піснях канону.

Малі ектенії по 3-ій, 6-ій і 9-ій піснях.

Після 3-ої пісні – кондак Пасхи, глас 8-ий: «Хоч і до гробу...», та ікос Пасхи, глас той самий: «Того, Хто Сонце, що раніше сонця...». Сідальний апостола, глас 1: «Зійшовши на висоту чеснот...» (двічі), «Слава, і нині...» – іпакої Пасхи, глас 4-ий: «Світання попередивши...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос апостола, глас 2-ий та стихира «Воскрес Ісус із гробу...», глас 6-ий (тричі).

9-та пісня співається в наступному порядку:

Диякон: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життедавця», 1-ий хор: «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

2-ий хор – «Величає душа моя Того, Хто добровільно страждав і був похований, і воскрес триденно із гробу», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

1-ий хор: «Христос – нова Пасха, жертва жива, Агнець Божий, що взяв гріхи світу», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє; з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор – «Ангел звістив Благодатній: Чистая Діво, радуйся, і знову кажу: радуйся! Твій Син воскрес на третій день із гробу і мертвих воскресив; люди, веселіться», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє; з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

1-ий хор: «Розбудив Ти, заснувши, мертвих від віку, по царськи рикнувши, як лев від луди», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Магдалина Марія, прийшовши до гробу і Христа побачивши, як садівника, запитувала», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу», і Богородичний: «Єдиногласно, Діво, Тебе убожаємо, вірні; радуйся, двері Господні; радуйся, граде одухотворений; радуйся, бо заради Тебе засяяло нам світло із Тебе народженого, із мертвих воскресіння»;

2-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу», і Богородичний: «Веселіться і радуйтеся, Божественні двері світла, бо Ісус, Який зійшов у гріб, засяяв світліше від сонця і всіх вірних просвітив, Богорадувана Владичице»;

1-ий хор: «Святий апостоле і євангелісте Марку, моли Бога за нас» і тропар: «Досяг ти, богоявленний...»;

2-ий хор: той самий приспів і тропар;

1-ий хор: той самий приспів і тропар;

2-ий хор: «Святий апостоле і євангелісте Марку, моли Бога за нас» і тропар: «Ти був спільником Петрова учення...»

1-ий хор: той самий приспів і тропар;

2-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу» і Богородичний з канону апостола: «Спадення всіх заступницю...».

Потім обидва кліроси разом співають перший приспів: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життедавця» та ірмос: «Світися, світися, новий Єрусали-

ме...» і тропар: «Христос воскрес...» (тричі, швидким розспівом).

Після 9-ої пісні – екзапостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши...», «Слава» – світільний апостола: «Навчившись Небесної Премудрості...», «І нині» – екзапостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах на 6: воскресні (див. в Тріоді), глас 6-ий – 3, і апостола, глас 1-ий – 3. Потім стихира Пасхи, глас 5-ий, з приспівом: «Нехай воскресне Бог...», «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Премудрий ловчий, святий ученику...», «І нині» – Пасхи, глас 5-ий: «Воскресіння день...». «Христос воскрес із мертвих...» (один раз, як закінчення стихира).

І тричі тропар «Христос воскрес із мертвих...», «Слава» – тропар апостола, глас 3-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас 3-ий: «Тебе оспівуємо...».

Ектенія потрійна: «Помилуй нас, Боже...», ектенія прохальна: «Доповнимо ранню молитву...» і голововклонна молитва.

Іерей: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Суцільний благословенний...». Хор: «Амінь. Утверди, Боже...». Іерей співає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав». Хор: «І тим, що в гробах, життя дарував». Іерей з хрес-

том-трисвічником в руках виголошує відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих...» зі згадуванням імені ап. і єв. Марка. Потім підносить хрест і промовляє: «Христос воскрес!» (тричі). Далі співається кінцеве: «Христос воскрес...» (тричі весь тропар). І після нього: «І нам дарував життя вічне, поклоняємось Його триденному воскресінню». Многоліття.

ЧАСИ ПАСХИ.

НА ЛІТУРГІЇ антифони Пасхи та інше, як в перший день. Вхідний стих Пасхи.

Після входу тропар «Христос воскрес із мертвих...» (тричі), тропар апостола, «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак Пасхи.

Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа хрестилися...»

Прокимен п'ятниці Світлої седмиці (співпадає з прокимном апостола Марка), глас 8-ий: «По всій землі розійшлося віщування їх...». Стих: «Небеса повідають славу Божу...».

Алилуарій дня і апостола співпадають.

Апостол, Євангеліє – дня і апостола.

Задостойник Пасхи.

Причасний – «Тіло Христове...» і апостола «По всій землі...»

Закінчення Літургії та відпуст – як в перший день Пасхи. У відпусті згадується ім'я апостола і євангеліста Марка.

26 КВІТНЯ, субота

Світла субота. Сщмч. Василя, єп. Амасійського. Прав. Глафіри, діви (322). Прп. Іоанікія Дівиченського (XIII, Серб.).

Діян., 8 зач., III, 11 – 16. Ін., 11 зач., III, 22 – 33.

Після заамвонної молитви на Літургії читається молитва на роздроблення артоса, і відбувається роздроблення та роздається артос вірним. Перед 9-м часом зачиняються царські врата.

Всі служби добового кола звершуються за зразком Світлого понеділка (21 квітня) та Світлого вівторка (22 квітня).

Співаються стихира 8-го гласу.

НА ВЕЧІРНІ у п'ятницю прокимен великий, глас 8-ий: «Дав єси насліддя...».

НА ЛІТУРГІЇ прокимен, глас 3-ий: «Господь – Просвічення моє і Спаситель мій. Кого убоюся?»; стих: «Господь – захисник життя мого. Кого устрашуся?».

Апостол і Євангеліє – дня (суботи Світлого тижня).

Після заамвонної молитви читається молитва на роздроблення артоса, і відбувається роздроблення та роздавання артоса.

Перед 9-им часом зачиняються Царські врата (9-ий час звичайний, трипсалмний; на ньому читаються тропар та кондак воскресні 8-го гласу).

Загальні особливості богослужіння від Фоминої Неділі до віддання Пасхи

1) Від Фоминої неділі до віддання Пасхи всі церковні служби і треби починаються триразовим співом або читанням тропаря «Христос воскрес із мертвих...».

2) На всенічній «Христос воскрес із мертвих...» (тричі) співається, за традицією, замість «Прийдіть, поклонітесь» і після «Благословення Господне на вас...» перед початком шестипсалмія.

3) На недільній всенічній, після закінчення стихир Пасхи на стиховні вечірні, співається тропар «Христос воскрес із мертвих...» (один раз): він входить в останню стихиру, будучи її завершенням.

4) на Літургії «Христос воскрес із мертвих...» (тричі) співається після «Благословення Царство...».

Примітка. Зазвичай на початку Всенічної і Літургії священнослужителі співають тропар два рази повністю, а третій раз закінчуючи словами: «...смертю смерть подолав», а співці закінчують: «І тим, що в гробах, життя дарував». У деяких храмах тропар «Христос воскрес...» (один раз) співають священнослужителі, а потім (по разу) повторюють його обидва хори. Перед шестипсалмієм зазвичай «Христос воскрес...» всі три рази співає хор.

5) «Христос воскрес із мертвих...» (тричі) читається на

початку часів, вечірні, повечір'я, полуношниця і утрени: на 3-му, 9-му часі, повечір'я та полуношниця – замість «Царю Небесний...», а на 1-му, 6-му часах та вечірні (якщо безпосередньо перед її початком прочитаний 9-ий час), за традицією, замість «Прийдіть, поклонітесь...».

6) На Літургії «Христос воскрес із мертвих...» співається (один раз) замість «Ми бачили Світло Істинне...». Вхідний: «Прийдіть, поклонітесь... що воскрес із мертвих...».

7) В кінці Літургії, після виголосу: «Слава Тобі, Христе Боже, надіє наша, слава Тобі». Хор співає: «Христос воскрес із мертвих...» (тричі). На всіх інших службах після виголосу: «Слава Тобі, Христе Боже, надіє наша, слава Тобі» закінчення за звичаєм. Відпуст на всіх службах починається словами: «Христос, що воскрес із мертвих...».

8) В неділю, після відпусту Літургії, за стародавнім звичаєм, іерей тричі осіняє народ хрестом і виголошує: «Христос воскрес», як і в дні Світлого тижня. Хор співає заключне «Христос воскрес із мертвих...» (тричі), «І нам дарував життя вічне, поклоняємось Його триденному воскресінню» (один раз). У седмичні дні осінення хрестом не буває.

9) Тропар «Христос воскрес із мертвих...» співається також на початку молебнів, панахид, хрещення, відспівування і інших треб.

10) «Царю Небесний...» не читається й не співається до дня Святої Трійці.

11) Служби святих, що припадають в усі недільні дні Святої П'ятдесятниці (крім вмч. Юрія, ап. Іоана Богослова, свт. Миколая, свв. Рівноапостольних Костянтина і Єлени, црмових і поліелейних свят) не поєднуються з воскресною службою, а звершуються на повечір'я разом з каноном Богородиці з Октоїха і трипівніцями Квітної Тріоди.

12) «Воскресіння Христове бачивши...» на недільній ранній співається тричі, а в інші дні на ранній, перед 50-м псалмом, один раз.

13) Канон Пасхи співається на недільній ранній в Неділі жінок-мироносиць, про розслабленого, про самарянку і про сліпого з усіма тропарями і Богородичними, без за-

ключного «Христос воскрес із мертвих...».

14) У всі Неділі до віддання Пасхи на недільній ранній «Чеснішу» не співається. На 9-й пісні канону зверхується звичайне кадіння храму.

15) Екзапостиларій «Плоттю заснувши...» співається на недільній ранній в ті Неділі, коли співається канон Пасхи.

16) Після 1-го часу в усі дні від Неділі Фоминої до Вознесіння прийнято замість «Непереможній Воеводі...» співати кондак Пасхи, глас 8-ий: «Хоч і до гробу...».

17) На Літургії в усі дні до Вознесіння, крім свята Переполювання і віддання його, співається задостойник: «Ангел звістив...» і «Світися, світися...».

18) Причасний Пасхи «Тіло Христове прийміть...» співають в усі дні до віддання Пасхи, крім седмиці Фоминої, свята Переполювання та віддання Переполювання.

19) Земні поклони до дня Святої Трійці Уставом скасовуються.

Про поєднання Трійді з Мінеєю в седмичні дні від Неділі Фоминої до віддання Пасхи, крім субот і неділь

Служби Квітної Трійді поєднуються з Мінеєю, причому при співі стихир, тропарів і канону виконуються спочатку піснеспіви Трійді, а потім Мінеї. Першим співається канон Трійді, до якого приєднуються тропарі канону святого. Катавасія, якщо служба з великим славослів'ям, – Пасхи, а не Мінеї. Якщо служба без великого славослів'я, то катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї. Слід пам'ятати, що під «святком» в Квітній Трійді мається на увазі служба минулого недільного дня, або свята Переполювання, Вознесіння і П'ятдесятниці (в самі ці свята і в їх після-свята). Найменування «святий» жодним чином не відноситься до свята Пасхи або свята Мінеї.

I. На Літургії в седмичні дні виконують:

1) На блаженних – пісні святкового канону на 6: в понеділок – 1-ша пісня, у вівторок – 4-та, в середу – 5-та, в четвер – 7-ма, в п'ятницю – 8-ма, в суботу – 9-та.

2) Після входу – тропарі і кондаки:

а) На Фоминій седмиці – тропар свята (Антипасхи), тропар храму Богородиці або храму святого, тропар рядового святого (якщо є), тропар іншого рядового святого (якщо два святих, і обидва з тропарями); кондак храму святого, кондак першого рядового святого. «Слава» – кондак другого рядового святого, «І нині» – кондак свята (Антипасхи).

б) У седмицю святих жінок-мироносиць – тропар свята: «Благообразний Йосиф...», недільний: «Коли зійшов Ти...», свята: «Миросицям жінкам...», тропар храму Богородиці або храму святого, тропар рядового святого (одного або двох); кондак храму святого, кондак рядового святого. «Слава» – кондак іншого рядового святого (якщо їх два), «І нині» – кондак свята: «Радіти мироносицям...».

в) У віддання свята Переполювання – тропар свята, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар рядового святого (одного або двох), кондак храму святого, кондак рядового святого. «Слава» – кондак іншого рядового святого (якщо їх два), «І нині» – кондак свята.

г) У всіх інших випадках – так само, як у віддання свята Переполювання, тільки замість тропаря свята – тропар воскресний.

Таким чином, тропар свята співається всю седмицю. Тропар і кондак храму Господського, а також кондак храму Богородиці у всю П'ятдесятницю не співають.

При звершенні служби одному поліелейному святому в усі седмиці – тропар свята (або недільний), тропар храму Богородиці або храму святого, тропар рядового святого, кондак храму святого. «Слава» – кондак рядового святого, «І нині» – кондак свята.

При звершенні служби двом святим: шестеричному та великому святому – тропар свята (або недільний), тропар великого святого, тропар шестеричного святого; кондак великого святого. «Слава» – кондак шестеричного святого, «І нині» – кондак свята. В цьому випадку тропар і кондак храму святого не співаються, оскільки Типікон передбачає бдіння.

3) Апостол і Євангеліє – спочатку дня, потім святого (якщо є).

II. Стихири на вечірні і на ранній:

1) На «Господи, взиваю...» спочатку співаються стихири свята з Трійді – 3 і святого Мінеї – 3. «Слава» – святого, якщо є, «І нині» – свята; якщо «Слави» святого немає, то «Слава, і нині» – свята.

2) На стиховні стихири Трійді дня. «Слава» – святого, «І нині» – свята. Якщо «Слави» святого немає, то «Слава, і нині» – свята. При звершенні служби двом святим, що мають кожен свої стихири, на «Господи, взиваю...» співаються стихири обох святих на 6. «Слава» – святого, «І нині» – свята. Якщо «Слави» святого немає, то «Слава, і нині» – свята. Стихири Трійді, зазначені на «Господи, взиваю» в такому випадку співаються на стиховні зі святковими стиховними приспіваними (див. на стиховні ранньої).

Примітка. На думку В. Розанова, приспівани беруться з Трійді з вечірніх стихир на стиховні цього дня.

«Слава» – святого, якщо є, а якщо немає, то «Слава, і нині» – свята. Стихири на стиховні що містяться в Трійді, які по суті належать до системи Октоїха, в даному випадку не співаються.

Якщо святий поліелейний, то на «Господи, взиваю» стихири свята Трійді – 3 і святого – 5. «Слава» – святого, «І нині» – свята. На стиховні стихири святого зі своїми приспіваними. «Слава» – святого, «І нині» – свята.

Якщо святкується пам'ять двох святих, один з яких співається на 6, а інший має поліелей, то на «Господи, взиваю...» стихири на 10: свята Трійді – 3, шестеричного святого – 3 і поліелейного святого – 4. «Слава» – поліелейного святого, «І нині» – свята Трійді. Вхід. Паремії поліелейного святого – 3. На стиховні стихири і «Слава» – поліелейного святого, «І нині» – свята.

3) На хвалітніх (якщо святий має власні стихири на хвалітніх) співаємо стихири Трійді дня – 3 (недільну, покаєнну і мученичний) і святого з Мінеї – 3. «Слава» – святого, «І нині» – свята.

4) На стиховні ранньої – стихири Трійді з приспіваними своїми. «Слава» – святого, якщо є. Якщо немає, то «Слава, і нині» – свята.

5) Якщо святий поліелейний (або славослівний), то на хвалітніх стихири на 6: Трійді – 3 (зі стиховні утрени) і святого – 3. «Слава» – святого, «І нині» – Трійді. В даному випадку хвалітні стихири Трійді, які по суті належать до системи Октоїха, не співаються.

III. Тропарі на вечірні і ранній (після кінцевого Трисвятого):

1) Протягом Фоминоного тижня і віддання свята Переполювання, при святому, що має тропар, після Трисвятого – тропар святого. «Слава, і нині» – свята. При двох святих – тропар першого святого, «Слава» – тропар другого святого, «І нині» – свята. При відсутності тропаря святого – тропар свята (один раз).

2) Протягом 3-го тижня (святих жінок-мироносиць) – тропар свята: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – святого, «І нині» – «Миросицям жінкам...». Або ж – тропар воскресний: «Коли зійшов Ти до смерті...» – «Слава» – святого, «І нині» – «Миросицям жінкам...». При наявності тропаря святого тропарі «Благообразний Йосиф...» і воскресний «Коли зійшов Ти до смерті...» слід чергувати протягом дня: на вечірні – тропар свята, на ранній – тропар воскресний (або навпаки, на вечірній – тропар воскресний, на ранній – тропар свята). Якщо всі служби Мінеї, що припадають на будні дні після Неділі мироносиць, містять тропар, можна співати в понеділок, середу і п'ятницю один тропар мироносиць, у вівторок, четвер і суботу – інший.

3) Протягом 4-го, 5-го, 6-го тижнів після Пасхи – тропар воскресний. «Слава» – святого, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави...».

IV. Тропарі на ранній на «Бог – Господь...»:

1) Протягом Фоминоного тижня і віддання свята Переполювання – тропар свята (двічі). «Слава» – святого, «І нині» – свята. Якщо немає тропаря святого – тропар свята (тричі). При двох святих, кожен з яких має свій тропар, – тропар свята (один раз), тропар першого святого (один раз). «Слава» – тропар другого святого, «І нині» – тропар свята.

2) Протягом тижня жінок-мироносиць – тропар свята «Благообразний Йосиф...» (один раз), тропар воскресний

«Коли зійшов Ти до смерті...» (один раз). «Слава» – святого, «І нині» – «Мироносицям жінкам...».

Якщо немає тропаря святого – «Благообразний Йосиф...» (двічі). «Слава» – «Коли зійшов Ти до смерті...», «І нині» – «Мироносицям жінкам...». При двох святих, кожен з яких має свій тропар, – «Благообразний Йосиф...» (один раз), тропар першого святого (один раз). «Слава» – тропар другого святого, «І нині» – «Мироносицям жінкам...».

3) Протягом 4-го, 5-го та 6-го тижня після Пасхи – тропар воскресний (двічі). «Слава» – святого, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави». Якщо немає тропаря святого: «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря. При двох святих, кожен з яких має свій тропар, – тропар воскресний (один раз), тропар першого святого (один раз). «Слава» – тропар другого святого, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря другого святого.

V. Канони:

1) Якщо святий не має святкового знаку – канон свята Тріоді на 8 (ірмоси по двічі) і святого з Мінеї на 4. Після 3-ої пісні – кондак, ікос та сідальний святого. «Слава, і нині» – сідальний свята. Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята.

2) Якщо святий шестеричний – канон свята Тріоді з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святого на 6. Після 3-ої пісні – кондак і ікос свята, сідальний святого (двічі). «Слава, і нині...» – сідальний свята. Після 6-ої пісні – кондак і ікос святого.

3) Якщо в Мінеї два святих – канон свята з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) і святих два канони на 8.

4) При поліелейному святому – канон свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святого на 8. Після 3-ої пісні – кондак і ікос свята, сідальний святого (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята. Після 6-ої пісні – кондак і ікос святого.

5) При двох святих, один з яких шестеричний, а інший поліелейний, – канон свята з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), шестеричного святого на 4 та поліелейного святого на 6. Або: канон свята з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), поліелейного святого на 6 та шестеричного святого на 4 (порівн.: Типікон, 8 травня). Після 3-ої пісні – кондак і ікос шестеричного святого. Сідальний поліелейного святого. «Слава» – сідальний шестеричного святого, «І нині» – сідальний свята. Після 6-ої пісні – кондак і ікос великого святого.

Від Неділі Пасхи до віддання – катавасія «Воскресіння день...». У день Переполовнення П'ятдесятниці і на його віддання – катавасія Переполовнення «Море висушив Ти...». В Неділю 6-ту після Великодня (про сліпого) та на відання Пасхи – катавасія Вознесіння «Спасителю Богу...».

VI. Тропарі та кондаки на часах:

1) Протягом Фоминого тижня і на віддання свята Переполовнення на часах тропар свята. «Слава» – святого. Кондак свята. При славослівному, поліелейному або бдінному святому – кондаки свята і святого чергуються. При двох святих – тропарі святих на «Слава» чергуються.

2) В седмицю жінок-мироносиць: на 1-му часі тропар «Благообразний Йосиф...», на 3-му – «Коли зійшов Ти...», на 6-му – «Мироносицям жінкам...», на 9-му – «Благообразний Йосиф...». На «Слава» на всіх часах тропар святого (при двох святих – тропарі на «Слава» чергуються). Кондак свята (при славослівному, поліелейному або бдінному святому кондаки свята і святого чергуються).

3) В усі інші седмиці Пасхи на часах тропар воскресний. «Слава» – святого. Кондак свята. При славослівному, поліелейному або бдінному святому кондаки свята і святого чергуються. При двох святих – тропарі святих на «Слава» чергуються.

Про поєднання Тріоді зі службами святих у 2-гу, 3-тю, 4-ту та 5-ту суботи П'ятдесятниці

I. Стихири:

1) На «Господи, взиваю...»:

а) При звершенні служби святого, що не має святкового знаку, в п'ятницю ввечері стихири Тріоді (свята) – 3 і святого з Мінеї – 3. «Слава» – Тріоді (або святого, якщо є), «І нині» – догматик гласу, що віддається (минулої неділі).

б) Якщо трапляється два святих, стихири Тріоді (свята) – 3 і стихири першого святого – 3. Вечірні стихири другого святого переносяться на хвалітні.

в) Якщо трапляється великий святий, який має поліелей, стихири Тріоді (свята) – 4 і святого – 4. «Слава» – святого, «І нині» – догматик гласу, що віддається (минулої неділі).

2) На стиховні завжди незмінно (навіть в пам'ять поліелейного або бдінного святого) – чотири стихири воскресні гласу з Тріоді з воскресними приспівами «Господь воцарився...». «Слава» – святого, «І нині» – свята Тріоді.

3) На хвалітних стихири воскресні з Тріоді – 3 і святого з Мінеї – 3. «Слава» – святого, «І нині» – свята.

4) На стиховні ранньої, якщо немає славослів'я, стихири Тріоді з їхніми приспівами. «Слава» – святого (якщо є), «І нині» – свята.

II. Тропарі:

1) Устав тропарів на вечірні та ранній (після кінцевого Трисвятого) – той же, що і в седмичні дні. Особливість полягає в тому, що в суботу 5-го тижня на «І нині» співається воскресний Богородичний гласу минулої неділі (що віддається), а не за гласом тропаря святого.

2) Устав тропарів на ранній на «Бог Господь...» – той самий, що і в седмичні дні. В суботу 5-го тижня після Пасхи на «І нині...», як і в седмичні дні, співається Богородичний 1-ий за гласом тропаря святого, а Богородичний 1-ий поточного гласу – після сідального 1-ої кафізми. Якщо немає тропаря святого, то «Слава, і нині...» – Богородичний 1-ий поточного гласу.

3) Устав тропарів і кондаків на часах, а також на Літургії після входу – той самий, що і в седмичні дні.

III. Канони:

1) При святому, служба якого не має святкового знаку – канон Тріоді (свята) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі, тропарі на 4), канон храмового святого на 4 і святого Мінеї на 4.

Після 3-ої пісні – кондак, ікос та сідальний святого. «Слава, і нині» – сідальний Тріоді (свята).

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята. В храмі Господському або Богородиці – канон Тріоді (свята) з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі, тропарі на 6) та святого Мінеї на 4.

Канони храму Господського і Богородиці в суботи всієї П'ятдесятниці не співаються (крім Троїцької батьківської суботи).

2) При службі шестеричному святому – канон свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) та святого на 6. Канон храму не співається.

3) При службі двом святим – канон Тріоді (свята) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святих обидва канони на 8. Після 3-ої пісні – кондак і ікос першого святого, кондак і ікос другого святого (якщо є), сідальний першого святого, «Слава» – сідальний другого святого, «І нині» – сідальний Тріоді (свята). Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята.

4) При святому, що має поліелей – канон свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святого на 8. Після 3-ої пісні – кондак і ікос свята, сідальний святого (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Тріоді (свята). Після 6-ої пісні – кондак і ікос святого.

Крім того, як в седмичні, так і в суботні дні після читання кафізм завжди виголошуються малі ектенії, оскільки в числі сідальнів після 1-ої кафізми завжди є воскресний, а після 2-ої – святковий. На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу». Після 9-ої пісні «Достойно е...» не співається. У дні, в які не співається велике славослів'я, після хвалітних стихири не читається «Слава, і нині» – «Тобі слава подобає...» (бо на «Слава» і на «І нині» були проспівані стихири

27 КВІТНЯ, неділя

Антипасха. 2-а неділя після Пасхи, апостола Фоми. Глас 1-ий.

Ап. від 70-х і сщмч. Симеона, родича Господнього (107). **Прп. Стефана, ігум. Києво-Печерського, єп. Володимирського (1094)**. Прав. Євлогія, гостинного (IV).

Львівської ікони Божої Матері (перехідне святкування в неділю після 23 квітня).

Ран. – Єв. 1-е, Мф., 116 зач., XXVIII, 16 – 20.

Літ. – Діян., 14 зач., V, 12 – 20. Ін., 65 зач., XX, 19 – 31.

Від сьогодні щодня до віддання Пасхи богослужіння після виголосу священника починається триразовим читанням або співом «Христос воскрес із мертвих...». На ранній величання «Величаємо Тебе, Життєдавче Христе, що заради нас у пекло зійшов і з Собою всіх воскресив». Після Євангелія у всі неділі до віддання Пасхи – «Воскресіння Христове бачивши...» – (тричі). Пасхальний канон і «Чеснішу...» в цю неділю не співається. На **Літургії** задостойник «Ангел звістив...», «Світися, світися...» (так щодня, крім Переполовнення і його віддання). Замість «Ми бачили Світло істинне...» – «Христос воскрес...» (один раз), а перед відпустом після «Слава Тобі, Христе Боже, надіє наша, слава Тобі» співається тричі. Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих, істинний Бог наш...» (так і у всі дні до віддання Пасхи включно). **Вечірня** в неділю Антипасхи із входом і великим прокимном.

У суботу ввечері перед 9-им часом (і малою вечірнею) зачинаються царські врата. 9-ий час читається звичайний трьохпсалмний. На ньому тропар воскресний 8-го гласу: «З висоти зійшов Ти...», і кондак Пасхи: «Хоч і до гробу...».

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ після виголосу: «Слава Святій, Єдиносущній...» співається «Христос воскрес із мертвих...» (тричі), і початковий 103-ій псалом. («Прийдіть, поклонімося», за традицією, не співається).

«Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю...» стихири на 10: свята Тріоді, глас 1-ий і глас 2-ий «Слава, і нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Коли двері були замкнені...» (догматик гласу не співається).

Вхід. «Світло Тихе». Прокимен дня.

На літіі стихири свята Тріоді, глас 4-ий і глас 8-ий, та преподобного, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Тріоді, глас той самий: «Коли двері були замкнені, ученики зібрані...».

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава і нині» – Тріоді, глас 5-ий: «Людинолюбче, велике і безмірне багатство...» (стихири Пасхи не співаються).

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (тричі).

Після виголосу «Благословення Господнє на вас...» хор: «Амінь».

Примітка. Тут, за Уставом, слід читати «Книгу Діян від початку або бесіди Золотоустого від початку» (Типікон, гл. 50, «Неділя Антипасхи»). «Нехай буде відомо, що від Неділі Святої Пасхи, аж до Неділі всіх святих, після благословення хлібів, читають Діяння святих апостолів. А в інші неділі всього року читають сім Соборних Послань апостольських, і чотирнадцять Послань святого Павла, і Одкровення святого апостола Іоана Богослова» (Типікон, гл. 2, 1-ше «див.»). Порядок читання Типікон при цьому не описує. Читання відбувається наступним чином. Читець: «Діяння святих апостол благослови, отче, прочитати». Священик: «Молитвами святих отців наших...». Читець: «Амінь», і починається читання. Після закінчення читання читець: «Богу нашому слава завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків». Інший читець (за Типіконом – предстоятель): «Амінь».

«Христос воскрес із мертвих...» (тричі), і починається шестипсалміє: «Слава в вишніх Богу...».

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий (двічі). «Слава: І нині» – тропар той же.

Кафізми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні свята (Тріоді).

Поліелей. Величання свята (Тріоді): «Величаємо Тебе, / Життєдавче Христе, / що заради нас до пекла зійшов // і з Собою всіх воскресив», і вибраний псалом Антипасхи (недільні тропари «Ангельський собор...» не співаються.)

Сідальний Тріоді після поліелея, глас 1-ий: «Побачивши Мої ребра...», «Слава, і нині» – той самий сідальний.

Степенний – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-ий: «Прославляй, Єрусалиме, Господа, хвали Бога твого, Сионе»; стих: «Як укріпив ти засуви врат твоїх».

Євангеліє воскресне 1-ше. «Воскресіння Христове бачивши...» (тричі). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...». «Помилуй мене, Боже...» і стихири воскресна, глас 6-ий:

«Воскрес Ісус із гробу...» (один раз).

Канони: свята Тріоді (Антипасхи), глас 1-ий: «Співаємо всі люди...» з ірмосом на 14 (ірмоси двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день.»

Після 3-ої пісні – іпакої Антипасхи, глас 6-ий: «Як прийшов Ти, Спасе, до учеників Твоїх...».

Після 6-ої пісні – кондак свята Тріоді (Антипасхи), глас 8-ий: «Допитливою рукою...» та ікос.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.) Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш» на глас 1-ий.

Світільний Тріоді: «Ти випробував своєю рукою рани Моїх рук і ніг...». «Слава, і нині» – другий світільний Тріоді: «Нині весна благозапашна...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири свята Тріоді, глас 1-ий – 4 (перша стихира двічі) «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «На восьмий день...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар свята.

Ектенії та відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих є істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері, святого славного апостола Фоми і всіх святих...» (святій храму не згадується).

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихира євангельська 1-ша, глас 1-ий: «Коли йшли ученики на гору...» (див. у Тріоді).

Часи – звичайні, трипсалмні.

НА ЧАСАХ тропар і кондак Антипасхи.

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Примітка. «Літургія буває раненько, заради труда бдінного» (Типікон, гл. 50, «Неділя Антипасхи»).

Після виголосу «Благословенне Царство...» – «Христос воскрес...» (тричі). На спів тропаря, за традицією, відкриваються царські врата.

Примітка. «Нехай буде відомо, що від Неділі Фоминої і до віддання свята Пасхи початок Літургії такий: після виголосу диякона «Благослови, владико». Ієрей: «Благословенне Царство...» і співає ієрей: «Христос воскрес...» тричі, весь тропар, крім стихів: «Нехай воскресне Бог...» (Типікон, гл. 50, «Неділя Антипасхи»).

Велика ектенія. Антифони зображальні.

Блаженні свята Тріоді, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом), і пісня 6-та – 4.

На вході: «Прийдіть, поклонімося... що воскрес із мертвих...».

Після входу - тропар Антипасхи. «Слава: І нині» - кондак Антипасхи.

Співається Трисвяте.
Прокімен, Апостол, алилуарій та Євангеліє – Антипасхи.

Задостойник Пасхи: «Ангел звістив...».
Причасний – Антипасхи.

28 КВІТНЯ, понеділок

2-й тиждень після Пасхи (Проводи).

Апп. від 70-х Ясона і Сосипатра, мц. Керкири, діви, та інших, що з ними постраждали (І). Мчч. Дади, Максима і Квинтиліана (286). Мчч. Саторнія, Якисхола, Фавстіана, Януарія, Марсалия, Єфрасія, Маммія, Мурина, Зинона, Євсевія, Неона і Віталія (бл. 63). Свт. Кирила, еп. Турівського (1183).

Діян., 9 зач., III, 19–26. Ін., 6 зач., II, 1–11.

Від сьогодні у будні до віддання Пасхи перед канонам співається «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Співається «Чеснішу...». Катавасія, коли співається велике славослів'я, – «Воскресіння день...». «Царю Небесний...» не читається до П'ятдесятниці. У період Тріоді квітної на літургії у всі дні Апостол і Євангеліє дня читається першим, потім читання святим.

Цього тижня за традицією звершується поминання померлих.

Служба святих апостолів Ясона і Сосипатра та святих мучеників Дади, Максима і Квинтиліана шестерична, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ Після виголосу «Благословенний Бог наш...» читець: «Аміль». «Христос воскрес...» тричі та псалом 103-ій.

Кафізми немає.

На «Господи, взиваю...» стихирі на 6: апостолів, глас 8-ий – 3, і мучеників, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «Коли двері були замкнені...».

Вхід з кадилом. Прокімен великий, глас 7-ий: «Хто Бог великий...» з приспіваними.

Ектенія потрійна: «Промовимо всі...», «Сподоби, Господи...», ектенія прохальна: «Доповнимо вечірню молитву...» і голововклонна молитва.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 1-ий з приспіваними (див. на «Господи, взиваю»). «Слава, і нині» – Тріоді, глас той самий: «На восьмий день воскресіння Твого, Господи...»

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-ій, «Слава, і нині...» – тропар Антипасхи, глас 7-ий.

Після закінчення тропаря диякон: «Премудрість» – хор: «Благослови» і далі. Відпуст проголошується у відкритих царських вратах. Многоліття.

НА РАННІЙ після возгласу «Слава Святій...»: «Аміль», «Христос воскрес...» співається тричі (протяжно), під час співу звершується повне кадиння храму і відразу ж «Слава в Вишні Богу...» та Шестипсалміє.

На «Бог – Господь» – тропар Антипасхи, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар апостолів, глас 3-ий, «І нині» – тропар Антипасхи.

Кафізми 4-та і 5-та.

Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий.

Канони: Антипасхи з ірмосом на 4 (ірмоси двічі), апостолам на 6 і мученикам на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону мучеників.

Після 3-ої пісні – кондак апостолів, глас 4-ий. Сідальний апостолів, глас 8-ий, «Слава» сідальний мучеників, глас 1-ий; «І нині» – іпакої Антипасхи, глас 6-ий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос Антипасхи, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу...».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний Антипасхи. «Слава, і нині» – інший світільний Антипасхи.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі Тріоді, глас 1-ий – 4 (перша стихира двічі). «Слава, і нині» – глас той самий: «Фома, званий близнюком...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу ж читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 2-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 1-ий: «Коли ученики сумнівалися...».

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-ій, «Слава, і нині» – тропар Антипасхи, глас 7-ий.

НА ЧАСАХ – тропар Антипасхи. «Слава» – тропар апостолів. Кондак тільки Антипасхи.

НА ЛІТУРГІЙ блаженні з канону Антипасхи, пісня 1-ша – 6 (з ірмосом). Після входу тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар Антипасхи, тропар апостолів, «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак Антипасхи.

У храмі Богородиці – тропар Антипасхи, тропар храму, тропар апостолів, «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак Антипасхи (кондак храму не співається).

У храмі святого – тропар Антипасхи, тропар храму, тропар апостолів, кондак храму, «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак Антипасхи.

Прокімен, алилуарій і причасний – Антипасхи.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

29 КВІТНЯ, вівторок

Дев'ятьох мчч. Кизицьких: Феогнида, Руфа, Антипатра, Феостиха, Артеми, Магна, Феодота, Фавмасія і Филимона (286 – 299). Прп. Мемнона, чудотворця. Мчч. Діодора і Родопіана, диякона (284 – 305). Свт. Василя, еп. Захолмського (XVI, Серб.). Мч. Іоана Валаха (Румун.).

Діян., 10 зач., IV, 1 – 10. Ін., 10 зач., III, 16 – 21.

Служба святих дев'яти мучеників шестирична, звершується зі службою Тріоді. Поминання померлих звершується на панахиді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мучеників, глас 8-ий, – 3 та преподобного, глас той самий - 3. «Слава, і нині» – Антипасхи, глас 1-ий: «Коли ученики сумнівалися...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 1-ий з приспіваними (див. на «Господи, взиваю»). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 2-ий: «Після воскресіння Твого, Господи...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 8-ий, «Слава, і нині» – тропар Антипасхи, глас 7-ий.

НА РАННІЙ після возгласу «Слава Святій...»: «Аміль», «Христос воскрес...» співається тричі (протяжно), під час співу звершується повне кадиння храму і відразу ж «Слава в Вишніх Богу...» та Шестипсалміє.

На «Бог – Господь» – тропар Антипасхи, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар мучеників, глас 8-ий, «І нині» – тропар Антипасхи.

Кафізми 7-ма і 8-ма. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий.

Канони: Антипасхи з ірмосом на 6 (ірмоси двічі), мучеників на 4 і преподобного на 4..

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону преподобного.

Після 3-ої пісні – кондак мучеників, глас 2-ий. Сідальний мучеників, глас 1-ий, «Слава...» преподобного, глас 8-ий, «І нині» – іпакої Антипасхи, глас 6-ий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос Антипасхи, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний Антипасхи. «Слава, і нині» – інший світільний Антипасхи.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Тріоді, глас 1-ий – 4 (перша – двічі). «Слава, і нині» – глас 2-ий: «Коли двері були закриті...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу ж читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Коли двері були закриті...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 8-ий, «Слава, і нині» – тропар Антипасхи, глас 7-ий.

НА ЧАСАХ тропар Антипасхи. «Слава» – тропар мучеників. Кондак тільки Антипасхи.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону Антипасхи, пісня 4-та – 6 (з ірмосом).

Після входу тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар Антипасхи, тропар мучеників, «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак Антипасхи.

У храмі Богородиці – тропар Антипасхи, тропар храму, тропар мучеників, «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак Антипасхи (кондак храму не співається).

У храмі святого – тропар Антипасхи, тропар храму, тропар мучеників, кондак храму, «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак Антипасхи.

Прокимен, алилуарій і причасний – Антипасхи.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

30 КВІТНЯ,

середа

Ап. Якова Зеведеєва (44). Свт. Доната, еп. Єврії (бл. 387). **Знайдіння мощів сщмч. Василія, єп. Амасійського (IV).** **Знайдіння мощів свт. Микити Києво-Печерського, єп. Новгородського (1558).** Мч. Максима.

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Діян., 11 зач., IV, 13 – 22. Ін., 15 зач., V, 17 – 24.

Ап.: Діян., 29 зач., XII, 1 – 11. Лк., 17 зач., V, 1 – 11.

Служба апостола Якова поліелейна, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ

«Блажен муж» - 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: Антипасхи, глас 1-ий – 3, і апостола, глас 4-ий, – 5. «Слава» – апостола, глас 8-ий: «Прийдіть усі, прославимо псаломськими піснями Якова...» «І нині» – Антипасхи, глас 4: «Ти, Господи, осяяний нестерпним Божественним сяйвом»...

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола.

На стиховні стихири апостола, глас 8-ий з приспіваними. «Слава» апостола глас 1-ий: «Христу послідував ти...», «І нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Доторкнися, Фома...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий, «Слава, і нині» – тропар Антипасхи, глас 7-ий.

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар Антипасхи, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар апостола, глас 3-ий, «І нині» – тропар Антипасхи.

Кафізми 10-та і 11-та. Малі ектенії.

Після 1-ої кафізми сідальні Тріоді.

Після 2-ої кафізми сідальний апостола: «Як сонячний промінь...», «Слава, і нині», сідальний Тріоді.

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе, / апостоле Христові Якове / і шануємо страждання і труди твої, / що ними потрудився ти // у благовісті Христовій» і вибранний псалом апостола. Сідальний апостола, глас 8-ий; «Зорями звище наповнився...», «Слава, і нині» Тріоді. Ступенева 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен апостола, глас 4-ий:

«По всій землі розійшлося віщування їх...», стих: «Небеса повідають славу Богу...». Євангеліє апостола- Ін., зач. 67.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Після 50-го псалма: «Слава»- «Молитвами апостола Якова...». Стихира апостола, глас 1: «Христу послідував ти...» (див. на стиховні).

Канони: Антипасхи з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) – і апостола на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – ірмоси канону Пасхи «Воскресіння день».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос Антипасхи, глас 8-ий, сідальний апостола, глас 2-ий, «Слава, і нині» – іпакої Антипасхи, глас 6-ий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос апостола, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний апостола (двічі). «Слава, і нині» – світільний Антипасхи (за вибором).

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 6: Тріоді, глас 1-ий – 3, і апостола- 3. «Слава» апостола, глас 6-ий: «Премудрий ловителю, святий ученику...», і нині» – глас 8-ий: «Коли двері були замкнені, ученики зібрані...».

Велике славослів'є.

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий, «Слава, і

нині» – тропар Антипасхи, глас 7-ий.

НА ЧАСАХ тропар Антипасхи. «Слава» – тропар апостола. Кондак поперемінно Антипасхи та апостола.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону Антипасхи, пісня 5-та – 4 (з ірмосом) та з канону апостола, пісня 3-тя – 4.

Після входу тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар Антипасхи, тропар апостола, «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак Антипасхи.

У храмі Богородиці – тропар Антипасхи, тропар храму,

тропар апостола, «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак Антипасхи (кондак храму не співається).

У храмі святого – тропар Антипасхи, тропар храму, тропар апостола, кондак храму, «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак Антипасхи.

Прокимен, алилуарій і причасний – Антипасхи та апостола.

Апостол і Євангеліє – дня та апостола.

Задостойник Пасхи.

Причасний- Пасхи, і апостола: «По всій землі...»

1 ТРАВНЯ, четвер

Прор. Єремії (VI ст. до Р. Х.). **Сщмч. Макарія, митр. Київського і всієї Руси (1497)**. Прмчч. Афонських: Євфимія (1814), Ігнатія (1814) та Акакія (1816). Прмч. Вати Персянина (IV). Блгв. Тамари, цариці Грузинської (1213).

Ікони Божої Матері, званої «Несподівана радість».

Ран. – Лк., 67 зач., XII, 32-40.

Літ. – Діян., 12 зач., IV, 23 – 31. *Ін.*, 16 зач., V, 24 – 30.

Сщмч.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. *Ін.*, 36., X, 9 – 16.

Служба священномученика Макарія поліелейна, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ

«Блажен муж» - 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: Антипасхи, глас 1-ий – 3, і святому, глас 5-ий, – 5. «Слава» – святому, глас 6-ий: «Преблаженний, премудрий і благий отче...» «І нині» – Антипасхи, глас 4: «О преславного чуда!...»...

Вхід. Прокимен дня. Паремії святого.

На стиховні стихири святого, глас 2-ий з приспіваними. «Слава» святому глас 8-ий: «О воїне Христів безстрашний...», «І нині» – Тріоді, глас 4-ий: «О преславного чуда!...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий, «Слава, і нині» – тропар Антипасхи, глас 7-ий.

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар Антипасхи, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар Антипасхи.

Кафізми 13-та і 14-та. Малі екстенії.

Після 1-ої кафізми сідальний святого: «Настала пам'ять священномученика...», «Слава, і нині», сідальний Тріоді.

Після 2-ої кафізми сідальний святого: «Живоносному твоєму предстоячи гробу...», «Слава, і нині», сідальний Тріоді.

Поліелей. Величання святому і вибраний псалом апостола. Сідальний святому, глас 1-ий: «Прийдіть, ті, що відкидають молитви...», «Слава, і нині» Тріоді. Ступенева 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святому, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть...», стих: «Що воздам Господеві...». Євангеліє святому- *Ін.*, зач. 36.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Після 50-го псалма: «Слава»- «Молитвами священномученика Макарія...». Стихира святого, глас 4: «Нехай відкриються серця наші...».

Канони: Антипасхи з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) – і святого на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія - ірмоси канону Пасхи «Воскресіння день».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос Антипасхи, глас 8-ий, сідальний святого, глас 4-ий, «Слава, і нині» – іпакої Антипасхи, глас 6-ий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос святого, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний святому (двічі). «Слава, і нині» – світільний Антипасхи (за вибором).

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 6: Тріоді, глас 1-ий – 3, і святому- 3. «Слава» святому, глас 2-ий: «Сьогодні прославляється пам'ять...», і нині» – глас 4-ий: «О преславного чуда!...».

Велике славослів'є.

Після Трисвятого – тропар святому, глас 8-ий, «Слава, і нині» – тропар Антипасхи, глас 7-ий.

НА ЧАСАХ тропар Антипасхи. «Слава» – тропар святого. Кондак поперемінно Антипасхи та святого.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону Антипасхи, пісня 5-та – 4 (з ірмосом) та з канону святого, пісня 3-тя – 4.

Після входу тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар Антипасхи, тропар святого, «Слава» – кондак святого, «І нині» – кондак Антипасхи.

У храмі Богородиці – тропар Антипасхи, тропар храму, тропар святого, «Слава» – кондак святого, «І нині» – кондак Антипасхи (кондак храму не співається).

У храмі святого – тропар Антипасхи, тропар храму, тропар святого, кондак храму, «Слава» – кондак святого, «І нині» – кондак Антипасхи.

Прокимен, алилуарій і причасний – Антипасхи та святого.

Апостол і Євангеліє – дня та святого.

Задостойник Пасхи.

Причасний- Пасхи, і святого: «В пам'ять вічну...»

2 ТРАВНЯ, п'ятниця

Свт. Афанасія Великого, архієп. Олександрійського (373). **Перенесення мощів блгвв. князів страсготерпців Бориса і Гліба, у св. хрещенні Романа і Давида (1072 і 1115). Свт. Афанасія, патр. Константинопольського, Лубенського чудотворця (1654)**. Мчч. Еспера і Зої та дітей їх Киріака і Феодула (II). Блгв. і рівноап. царя Бориса, у св. хрещенні Михаїла, просвітителя болгар (907, Болг.).

Ран. – Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19.

Літ. – Діян., 13 зач., V, 1 – 11. *Ін.*, 17 зач., V, 30 – VI, 2.

Блгвв. кнн.: Рим., 99 зач., VIII, 28 – 39. *Ін.*, 52 зач., XV, 17 – XVI, 2.

На **ранній** величання: «Величаємо вас, святі страсотерпці Борисе і Глібе, і шануємо чесні страждання ваші, бо ви молитесь за нас Христа Бога нашого».

Служба святих мучеників і страсотерпців Бориса і Гліба поліелейна, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ

«Блажен муж» - 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: Антипасхи, глас 1-ий – 3, і святым, глас 5-ий, – 5. «Слава» – святым, глас 6-ий: «Прийдіть, складімо хор і прославимо...» «І нині» – Антипасхи, глас 2: «Коли двері були замкнені...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святих - 3.

На стиховні стихири святих, глас 2-ий з приспіваними. «Слава» святому глас 6-ий: «Прийдіть, прославимо чудотворців і мучеників...», «І нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Доторкнися, Фома, до ребра рукою...».

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий, «Слава, і нині» – тропар Антипасхи, глас 7-ий.

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар Антипасхи, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар святих, глас 4-ий, «І нині» – тропар Антипасхи.

Кафізми 19-та і 20-та. Малі екстенії.

Після 1-ої кафізми сідальний святих: «Зірки незаходимо...», «Слава» інший сідальний: «Сьогодні земля ваша...», «І нині», сідальний Тріоді.

Після 2-ої кафізми сідальний святих: «Заздрості ради ви погублені вашим братом...», «Слава» інший сідальний: «Зі святими нині оселилися...», «І нині», сідальний Тріоді.

Поліелей. Величання святым: «Величаємо вас, святі страсотерпці Борисе і Глібе, і шануємо страждання ваші, ви бо молитесь за нас Христа Бога нашого» і вибраний псалом. Сідальний святым, глас 8-ий: «Блаженна та земля, яка прийняла кров вашу...», «Слава» інший сідальний: «До божественної краси...», «І нині» Тріоді. Ступенева 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святым, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть...», стих: «Що воздам Господеві...». Євангеліє святым- Ін., зач. 36.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Після 50-го псалма: «Слава»- «Молитвами святих мучеників і страсотерпців Бориса і Гліба...». Стихира святих, глас 6: «Сьогодні зійшовшись...».

Канони: Антипасхи з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) – і святих на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – ірмоси канону Пасхи «Воскресіння день».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос Антипасхи, глас 8-ий, кондак святих, глас 3-ий: «Прийдіть, усі собори землі нашої...», та інший кондак святих, глас 4-ий: «Від гробу знамення...», сідальний святих, глас 8-ий, «Слава, і нині» – іпакої Антипасхи, глас 6-ий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос святих, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний святому (двічі). «Слава, і нині» – світільний Антипасхи (за вибором).

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: Тріоді, глас 1-ий – 3, і святым, глас 1-ий - 3. «Слава» святому, глас 6-ий: «Вас, на землі ангелів і на небесах людей Божих...», і нині – глас 8-ий: «Коли двері були замкнені...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар святым, глас 4-ий, «Слава, і нині» – тропар Антипасхи, глас 7-ий.

НА ЧАСАХ тропар Антипасхи. «Слава» – тропар святым. Кондак поперемінно Антипасхи та святих.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону Антипасхи, пісня 5-та – 4 (з ірмосом) та з канону святих, пісня 3-тя – 4.

Після входу тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар Антипасхи, тропар святих, «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак Антипасхи.

У храмі Богородиці – тропар Антипасхи, тропар храму, тропар святих, «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак Антипасхи (кондак храму не співається).

У храмі святого – тропар Антипасхи, тропар храму, тропар святих, кондак храму, «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак Антипасхи.

Прокимен, алуарій і причасний – Антипасхи та святих. Апостол і Євангеліє – дня та святих.

Задостойник Пасхи.

Причасний- Пасхи, і святих: «Радуйтеся, праведні, в Господі...»

3 ТРАВНЯ, субота

Мчч. Тимофія і Маври (бл. 286). **Прп. Феодосія, ігум. Києво-Печерського (1074)**. Прп. Петра, чудотворця, еп. Аргоського (X).

Ікон Божої Матері: Успіння Києво-Печерської, принесеної з Константинополя (1073), Києво-Печерської (з Антонієм і Феодосієм) (1085).

Ран. – Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Літ. – Діян., 15 зач., V, 21 – 33. Ін., 19 зач., VI, 14 – 27.

Прп.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

На **ранній** величання: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Феодосію, і шануємо святу пам'ять твою, наставнику монахів і співрозмовнику ангелів».

Служба преподобного Феодосія поліелейна, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ

«Блажен муж» - 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: Антипасхи, глас 1-ий – 3, і святому, глас 5-ий, – 5. «Слава» – святому, глас 8-ий: «Прийдіть, зберемося всі в божественну пам'ять...» «І нині» – догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святого.

На стиховні стихири святого, глас 8-ий з приспіваними. «Слава» святому глас 8-ий: «Наставника безлічі ченців...», «І нині» – Тріоді, глас 5-ий: «Людинолюбство, велике і безмірне...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий, «Слава, і

нині» – тропар Антипасхи, глас 7-ий.

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар Антипасхи, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар Антипасхи.

Кафізми 16-та і 17-та. Малі екстенії.

Після 1-ої кафізми сідальний святого: «За покликанням Господа твого...», «Слава, і нині», сідальний Тріоді.

Після 2-ої кафізми сідальний святого: «Сліз потоками ти нарів душу...», «Слава, і нині», сідальний Тріоді.

Поліелей. Величання преподобному і вибраний псалом. Сідальний святому, глас -ий: «Від утроби матері воістину...», «Слава, і нині» Тріоді. Ступенева 1-ий антифон 4-го

гласу. Прокимен святому, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть...», стих: «Що воздам Господеві...». Євангеліє святому- ЛК., зач. 24.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Після 50-го псалма: «Слава»- «Молитвами преподобно-го Феодосія Печерського...». Стихира святого, глас 8: «На небо, живучи на землі...».

Канони: Антипасхи з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) – і святого на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія– ірмоси свята Пасхи: «Воскресіння день»..

Після 3-ої пісні – кондак і ікос Антипасхи, глас 8-ий, сідальний святого, глас 4-ий, «Слава» інший сідальний, «І нині» – іпакої Антипасхи, глас 6-ий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос святого, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний святому (двічі). «Слава, і нині» – світільний Антипасхи (за вибором).

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири на 6: Тріоді, глас 1-ий – 3, і святому- 3, глас 2-ий. «Слава» святому, глас 6-ий: «Преподобний

отче, по всій землі...», і нині» – глас 6-ий: «На восьмий день після Твого воскресіння...».

Велике славослів'є.

Після Трисвятого – тропар святому, глас 8-ий, «Слава, і нині» – тропар Антипасхи, глас 7-ий.

НА ЧАСАХ тропар Антипасхи. «Слава» – тропар святого. Кондак поперемінно Антипасхи та святого.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону Антипасхи, пісня 5-та – 4 (з ірмосом) та з канону святого, пісня 3-тя – 4.

Після входу тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар Антипасхи, тропар святого, «Слава» – кондак святого, «І нині» – кондак Антипасхи.

У храмі Богородиці – тропар Антипасхи, тропар храму, тропар святого, «Слава» – кондак святого, «І нині» – кондак Антипасхи (кондак храму не співається).

У храмі святого – тропар Антипасхи, тропар храму, тропар святого, кондак храму, «Слава» – кондак святого, «І нині» – кондак Антипасхи.

Прокимен, алуарій і причасний – Антипасхи та святого.

Апостол і Євангеліє – дня та святого.

Задостойник Пасхи.

Причасний- Пасхи, і святого: «В пам'ять вічну...»

4 ТРАВНЯ, неділя

3-я неділя після Пасхи, святих жінок-мироносиць. Глас 2-ий.

Свв. жон-мироносиць: Марії Магдалини, Марії Клеопової, Соломії, Іоанни, Марфи і Марії, Сусанни та інших; праведних Йосифа Аримафейського і Никодима (*перехідне святкування в 3-тю неділю після Пасхи*). Мц. Пелагії, діви Тарсійської (бл. 290). Сщмч. Еразма, еп. Формійського (303). Сщмч. Альвіана, еп. Анейського, та учнів його (304). Сщмч. Сильвана, еп. Газького, і з ним 40 мучеників (311). Блгв. Тамари, цариці Грузинської (*перехідне святкування в 3-тю неділю після Пасхи*).

Ран. – Єв. 3-е, Мк., 71 зач., XVI, 9 – 20.

Літ. – Діян., 16 зач., VI, 1 – 7. Мк., 69 зач., XV, 43 – XVI, 8.

З цього дня у всі недільні дні до віддання Пасхи канонам на ранній передує спів пасхального (без приспівів на 9-й пісні) і богородичного канонів.

Служба святих жінок-мироносиць поєднується з воскресною службою Тріоді.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – Кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 2-ий – 7 і свята (Неділі мироносиць), глас той самий – 3. «Слава» – свята, глас 6-ий: «Мироносиці жінки...», «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня.

На літїі стихири свята, глас 1-ий. «Слава» – стихири свята, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Творець і Визволитель мій...».

На стиховні стихири воскресна, глас 2-ий: «Воскресіння Твое, Христе Спасе, весь світ просвітило...», і стихири Пасхи, глас 5-ий (з їхніми приспіваними). «Слава» – свята, глас той самий: «Тебе, що зодягнувся у світло, як у ризу...», «І нині» – стихири Пасхи, глас той самий: «Воскресіння день...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар воскресний, глас 2-ий: «Коли зійшов Ти...» (двічі). «Слава» – тропар свята (Неділі мироносиць), глас той самий: «Благообразний Йосиф...». «І нині» – інший тропар свята (Неділі мироносиць), глас той самий: «Мироносицям-жінкам...».

Кафізми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні (див. в Тріоді).

«Непорочні». «Ангельський собор...».

Іпакої, глас 2-ий: «Після страждань прийшли жони до гробу...». Степенний – антифони 2-го гласу. Прокимен воскресний, глас 2-ий: «Воскресни, Господи Боже мій...».

Євангеліє воскресне 3-тє. «Воскресіння Христове бачивши...» (тричі).

Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: Пасхи «Воскресіння день...» з ірмосом і Богородичними тропарями на 6 (ірмоси по двічі), і свята Тріоді (Неділі мироносиць) на 8.

Примітка. У каноні мироносиць кількість тропарів по факту перевищує 8; при виборі тропарів для виконання на ранній в жодному разі не треба випускати останні 4 тропарі в кожній пісній канону, в двох з яких оспівуються праведні Йосиф, Никодим та жінки-мироносиці. Цей самий принцип стосується підбору тропарів у канонах Тріоді на ранній в 4-ту, 5-ту та 6-ту Неділі після Пасхи, де в тропарях, що передують Троїчному та Богородичному в кожній пісні, оспівується подія свята.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос Пасхи, глас 8-ий, сідальний свята, глас 2-ий, «Слава, і нині» – інший сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши...». «Слава» – світільний свята: «Жінки, почуйте...», «І нині» – той самий світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири на 8: воскресні (див. в Тріоді), глас 2-ий – 8. «Слава» – євангельська стихири, глас 2-ий. (див. в Тріоді), «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний: «Коли зійшов Ти...». «Слава» – тропар свята: «Благообразний Йосиф...». Кондак

свята: «Радіти мироносицям...».

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4 (див. в Тріоді), і з канону свята (Неділі мироносиць), пісня 6-та – 4 (бажано останні 4 тропаря пісні).

Після входу – тропар воскресний, глас 2-ий: «Коли зійшов Ти...», тропар свята, глас той самий: «Благообразний Йосиф...», «Слава» – кондак свята Тріоді, глас той самий: «Радіти мироносицям...», «І нині» – кондак Пасхи, глас 8-ий.

Прокимен – Неділі мироносиць, глас 6-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх...», стих: «До Тебе, Господи, взиваю...».

Апостол і Євангеліє – Неділі мироносиць.

Алилуарій – Неділі мироносиць, глас 8-ий: «Ти благоволив, Господи, до землі Твоєї, повернув еси з полону Якова».

Задостойник Пасхи.

Причасний – Пасхи «Тіло Христове...» і дня «Хвалить Господа...»

5 ТРАВНЯ, понеділок

3-ій тиждень після Пасхи. Вмц. Ірини (I – II).

Икони Божої Матері «Невипивана чаша» (1878).

Діян., 17 зач., VI, 8 – VII, 5, 47 – 60. Ін., 13 зач., IV, 46 – 54.

Служба мучениці Ірини шестирична, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді, глас 5-ий – 3, і мучениці, глас 1-ий, – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 1-ий: «Мироносиці-жони...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 1-ий: «Зі страхом прийшли жінки до гробу...».

Після Трисвятого – тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...», «Слава» – тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», «І нині» – інший тропар свята (Неділі мироносиць), глас той самий: «Мироносицям-жінкам...».

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...» (двічі), «Слава» – тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», «І нині» – інший тропар свята (Неділі мироносиць), глас той самий: «Мироносицям-жінкам...».

Кафізми 4-та і 5-та. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді (Мироносиць) з ірмосом на 6 (ірмоси двічі), і мучениці на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону мучениці.

Після 3-ої пісні – Кондак мучениці, глас 4-ий. Сідальний мучениці, глас 8-ий, «Слава, і нині» – сідальний мироносиць, глас 2-ий: «Жони тепло приносять миро до гробу...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос Мироносиць, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний Мироносиць. «Слава, і нині» – той самий світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Тріоді, глас 2-ий – 4 (перша – двічі). «Слава, і нині» – стихира Тріоді, глас 2-ий.

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу ж читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 6-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 2-ий: «Жінки зі сльозами миро на гріб Твій вилили...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...», «Слава» – тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», «І нині» – інший тропар свята, глас той самий: «Мироносицям-жінкам...».

НА ЧАСАХ тропарі чергуються:

На 1-му та 9-му – «Благообразний Йосиф...», на 3-му – «Коли зійшов Ти...», на 6-му – «Мироносицям-жінкам...». На всіх часах кондак Мироносиць: «Радіти мироносицям повелів Ти...».

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону свята Тріоді, пісня 1-ша – 6 (з ірмосом).

Після входу тропарі та кондаки:

Тропар свята (Мироносиць), глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...», тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», інший тропар свята, глас той самий: «Мироносицям-жінкам...», тропар храму Богородиці або храму святого, кондак храму святого. «Слава» – кондак мучениці, глас 3-ій, «І нині» – кондак свята (Мироносиць), глас 2-ий: «Радіти мироносицям повелів Ти...». (Тропар та кондак храму Господського та кондак храму Богородиці не співаються).

Прокимен та алилуарій – свята Тріоді (Мироносиць).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове...».

6 ТРАВНЯ, вівторок

Прав. Іова Багатостраждального (бл. 2000 – 1500 до Р. Х.). **Прп. Іова Почаївського (1651)**. Мчч. Варвара, воїна, Вакха, Калимаха та Діонісія (бл. 362). Мч. Парфенія. Мч. Варвара, колишнього розбійника.

Ран. – Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Літ. – Діян., 18 зач., VIII, 5 – 17. Ін., 20 зач., VI, 27 – 33.

Прп.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Служба преподобного Іова Почаївського поліелейна, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоді (Мироносиць), глас 2-ий – 3, і преподобного, глас 8-ий, – 5 (перша та друга стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 3-ій: «Твоїх слів, Господи дотримувався...», «І нині» – свята

Тріоді, глас той самий: «Мироносиці, що були рано...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 5-ий (з приспіваними своїми). «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Тебе, як численних ченців наставника...», «І нині» – свята Тріоді, глас

2-ий: «О учениці! Чому миро розбавляєте сльозами?...» (див. у стихирах на стиховні).

Після Трисвятого – тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...», «Слава» – тропар преподобного, глас 4-ий, «І нині» – інший тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Мироносицям-жінкам...».

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...» (один раз), тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», «Слава» – тропар преподобного, глас 4-ий, «І нині» – інший тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Мироносицям-жінкам...».

Кафізми 7-ма і 8-ма. Малі ектенії.

Після першої кафізми сідальний преподобного, глас 4-ий: «За покликанням Господнім пішовши...» (двічі), «Слава, і нині» – сідальний свята (Мироносиць), глас 2-ий: «Мироносиці, прийшовши...» (див. у сідальних після другої кафізми в Тріоді).

Після другої кафізми сідальний преподобного, глас 5-ий: «Печерного затвника...», «Слава, і нині» – сідальний свята (Мироносиць), глас 2-ий: «Мироносиці, прийшовши...» (див. у сідальних після другої кафізми в Тріоді).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Іове, і шануємо святу пам'ять твою, наставнику ченців і співрозмовнику ангелів.» та вибраний псалом.

Після полієлея сідальний преподобного, глас 8-ий: «Пастирську мудрість...» (двічі), «Слава, і нині» – сідальний свята (Мироносиць), глас 2-ий: «Мироносиці, прийшовши...» (див. у сідальних після другої кафізми в Тріоді). Степенний – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-ий: «Чесна перед Господом...». Стих: «Що віддам Господу за все...». Євангеліє преподобного.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий. «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Іова...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...», Стихира преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче...».

Канони: свята Тріоді (Мироносиць) з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос Мироносиць, глас 2-ий. Сідальний преподобного, глас 8-ий (двічі), «Слава, і нині» – сідальний мироносиць, глас 2-ий: «Собор учеників Твоїх радується...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос преподобного, глас 4-ий. На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Світільний преподобного. «Слава, і нині» – світільний Мироносиць.

«Все, що дишить...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирах свята Тріоді (Мироносиць), глас 2-ий – 3 (див. їх на стиховні ранньої) та преподобного, глас 4-ий – 3. «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Не можуть слова наші прославити...», «І нині» – стихира Тріоді, глас 1-ий: «Зі страхом прийшли жінки до гробу...» (див. її в Тріоді на стиховні ранньої; замість неї можна заспівати стихиру 2-го гласу «Мироносиці-жінки, рано-вранці, взявши пахощі...» (див. її в Тріоді на хвалітніх)).

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 2-ий: «Коли зійшов Ти...», «Слава» – тропар преподобного, глас 4-ий, «І нині» – інший тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям-жінкам...».

НА ЧАСАХ тропарі чергуються:

На 1-му та 9-му – «Благообразний Йосиф...», на 3-му – «Коли зійшов Ти...», на 6-му – «Мироносицям-жінкам...». На всіх часах на «Слава» – тропар преподобного. Кондаки Мироносиць: «Радіти мироносицям повелів Ти...» та преподобного чергуються.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону свята Тріоді (Мироносиць), пісня 4-та – 4 (з ірмосом) та преподобного, пісня 6-та – 4.

Після входу тропарі та кондаки:

Тропар свята (Мироносиць), глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...», тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», інший тропар свята, глас той самий: «Мироносицям-жінкам...», тропар храму Богородиці або храму святого, тропар преподобного, глас 4-ий, кондак храму святого. «Слава» – кондак преподобного, глас 3-ій, «І нині» – кондак свята (Мироносиць), глас 2-ий: «Радіти мироносицям повелів Ти...». (Тропар та кондак храму Господського та кондак храму Богородиці не співаються).

Прокимен та алуарій – свята Тріоді (Мироносиць) та преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня та преподобного.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове...» та преподобного: «В пам'ять вічну...».

7 ТРАВНЯ, середа

Згадування появи на небі Хреста Господнього в Єрусалимі (351). Мч. Акакія, сотника (303). Прпп. Іоана Зедазнійського та учнів його: Авіва, еп. Некреського, Антонія Марткобського, Давида Гареджийського, Зинона Ілкатського, Фадея Степанцидського, Ісе (Іесея), еп. Цилканського, Йосифа, еп. Алавердського, Ісидора Самтавійського, Михаїла Улумбійського, Пірра Бретського, Стефана Хирського та Шіо Мгвимського (VI, Груз.).

Любецької (XI) та Жировицької (1470) ікон Божої Матері.

Діян., 19 зач., VIII, 18 – 25. Ін., 21 зач., VI, 35 – 39.

Служба Хресту і мученику Акакію шестирична, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 9-та.

На «Господи, взиваю» стихира на 6: свята Тріоді, глас 2-ий – 3, і мінеї, глас 4-ий, – 3. «Слава» мінеї, глас 8-ий: «Сповідили небеса славу Твою...», «І нині» – свята Тріоді, глас 6-ий: «Мироносиці-жінки досягли Твого гробу...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихира Тріоді, глас 2-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Випросив Йосиф тіло Ісусове...».

Після Трисвятого – тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...», «Слава» – тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», «І нині» – інший тропар свята (Неділі мироносиць), глас той самий: «Мироносицям-жінкам...».

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар свята (Неділі

мироносиць), глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...» (двічі), «Слава» – тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», «І нині» – інший тропар свята (Неділі мироносиць), глас той самий: «Мироносицям-жінкам...».

Кафізми 10-та і 11-та. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді (Мироносиць) з ірмосом на (ірмоси двічі) і Хреста на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Хреста.

Після 3-ої пісні – кондак і ікос Хреста, глас 4-ий. Сідальний Хреста, глас 4-ий, «Слава, і нині» – сідальний мироно-

сиць, глас 2-ий: «Жони тепло приносять миро до гробу...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос Мироносиць, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний Хресту. «Слава, і нині» – світільний Мироносиць.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирх Тріоді, глас 2-ий – 4 (перша – двічі). «Слава, і нині» – стихира Тріоді, глас 1-ий: «Зі страхом прийшли жінки до гробу...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу ж читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирх Тріоді, глас 2-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 5-ий: «Тебе, що зодягнувся у світло, як у ризу...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...», «Слава» – тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», «І нині» – інший тропар свята, глас той самий: «Мироносицям-жінкам...».

НА ЧАСАХ тропарі чергуються:

На 1-му та 9-му – «Благообразний Йосиф...», на 3-му – «Коли зійшов Ти...», на 6-му – «Мироносицям-жінкам...». Кондак Мироносиць: «Радіти мироносицям повелів Ти...».

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону свята Тріоді, пісня 5-та – 6 (з ірмосом).

Після входу тропарі та кондаки:

Тропар свята (Мироносиць), глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...», тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», інший тропар свята, глас той самий: «Мироносицям-жінкам...», тропар храму Богородиці або храму святого, кондак храму святого. «Слава» – кондак Хресту, «І нині» – кондак свята (Мироносиць), глас 2-ий: «Радіти мироносицям повелів Ти...». (Тропар та кондак храму Господського та кондак храму Богородиці не співаються).

Прокимен та алилуарій – свята Тріоді (Мироносиць)

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове...».

8 ТРАВНЯ, четвер

Апостола і євангеліста Іоана Богослова (98 – 117). Прп. Арсенія Великого (449 – 450). Прпп. Арсенія Працелюбного (XIV) та Пимена, посника, (XII) Києво-Печерських, в Дальніх печерах.

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Діян., 20 зач., VIII, 26 – 39. Ін., 22 зач., VI, 40 – 44.

Ап.: 1 Ін., 68 зач., I, 1 – 7. Ін., 61 зач., XIX, 25 – 27; XXI, 24 – 25.

Поминання загиблих у II Світовій війні.

Служба апостола і євангеліста Іоана Богослова поліелейна, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихирх на 8: свята Тріоді (Мироносиць), глас 2-ий – 4 (перша – двічі), і апостола, глас 1-ий, – 4. «Слава» – апостола, глас 2-ий: «Сина громового...», «І нині» – тріоді, глас 1-ий: «Зі страхом прийшли жінки до гробу...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3.

На стиховні стихирх воскресні з Тріоді, глас 2-ий (з приспіваними своїми) – 4. «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Апостоле Христі, Євангелісте і Богослове...», «І нині» – свята Тріоді, глас 5-ий: «Тебе, що зодягнувся у світло, як у ризу...».

Після Трисвятого – тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...», «Слава» – тропар апостола, глас 2-ий, «І нині» – інший тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Мироносицям-жінкам...».

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...» (один раз), тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», «Слава» – тропар апостола, глас 2-ий, «І нині» – інший тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Мироносицям-жінкам...».

Кафізми 13-та і 14-та. Малі ектенії.

Після 1-ої кафізми: Сідальний апостола, глас 8-ий: «Ти сином назвався...» (двічі), «Слава, і нині», сідальні Тріоді.

Після 2-ої кафізми: Сідальні апостола, глас 8-ий: «Море риболовлі залишивши...», «Слава, і нині», сідальні Тріоді.

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе, / апостоле Христі і Євангелісте Іоане Богослове, / і шанемо болісті й труди твої, / коли ти трудився у благовісті Христовому.» і вибраний псалом: «Небеса повідають славу Божу...».

Після поліелея сідальний апостола, глас 8-ий: «Возліг ти на груди Ісусові...», «Слава, і нині» – сідальний свята (Мироносиць), глас 2-ий: «Мироносиці, прийшовши ранком...».

Степенний – 1-ий антифон 4-го гласу.

Прокимен, глас 4-ий: «По всій землі розійшлося...».

Стих: «Небеса повідають славу Божу...».

Євангеліє апостола. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий. «Слава» – «Молитвами апостола і євангеліста Іоана Богослова...». Стихира апостола, глас 5-ий: «Богослове дівственику...».

Канони: свята Тріоді (Мироносиць) з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) і апостола на 8.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос Мироносиць, глас 2-ий. Сідальний апостола, глас 8-ий, «Слава, і нині» – сідальний мироносиць, глас 2-ий: «Собор учеників Твоїх радується...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос апостола.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Світільний апостола. «Слава» – інший світільний апостола, «І нині» – світільний Мироносиць.

«Все, що дишить...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх воскресні стихирх Тріоді, глас 2-ий – 3 та апостола, глас 8-ий – 3. «Слава» – апостола, глас 8-ий: «Благовіснику Іоане...», «І нині» – стихира Тріоді, глас 1-ий: «Прийшли до гробу Магдалина і друга Марія...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 2-ий: «Коли зійшов Ти...», «Слава» – тропар Предтечі, глас 4-ий, «І нині» – інший тропар свята, глас 2-ий: «Жінки зі сльозами миро на гріб...».

НА ЧАСАХ тропарі чергуються:

На 1-му та 9-му – «Благообразний Йосиф...», на 3-му – «Коли зійшов Ти...», на 6-му – «Мироносицям-жінкам...». На всіх часах «Слава» – тропар апостола. Кондаки Мироносиць: «Радіти мироносицям повелів Ти...» та апостола чергуються.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону свята Тріоді (Мироносиць), пісня 9-та – 4 (з ірмосом) та апостола, пісня 6-та – 4.

Після входу тропарі та кондаки:

Тропар свята (Мироносиць), глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...», тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», інший тропар свята, глас той самий: «Мироносицям-жінкам...», тропар храму Богородиці або храму

святого, тропар апостола, кондак храму святого. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята (Мироносиць), глас 2-ий: «Радіти мироносицям повелів Ти...». (Тропар та кондак храму Господського та кондак храму Богородиці не співаються).

Прокимен та алилуарій – свята Тріоді (Мироносиць) та апостола.

Апостол і Євангеліє – дня та апостола.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове...» та апостола: «По всій землі розійшлося...»

9 ТРАВНЯ, п'ятниця

Перенесення мощів святителя і чудотворця Миколая з Мир Лікійських у м. Бар (1087). Проп. Ісаї (VIII ст. до Р. Х.). Мч. Христофора (бл. 250). Прп. Шіо Мгвимського (VI, Груз.). Прп. Йосифа Оптинського (1911).

Ран. – Ін., 35 зач. (від половини), X, 1 – 9.

Літ. – Діян., 21 зач., VIII, 40 – IX, 19. Ін., 23 зач., VI, 48 – 54.

Свт.: Євр., 335 зач., XIII, 17 – 21. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Служба святителя Миколая бдінна, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихир на 8: свята Тріоді (Мироносиць), глас 2-ий – 4 (перша – двічі), і святителя, глас 8-ий, – 4. «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Святителів красу і отців славу...», «І нині» – тріоді, глас 2-ий: «Мироносиці, що були рано...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

Стихири на літії святителя, глас 2-ий: «Отче Миколаю...», «Слава», святителя, глас 6-ий: «Благий і вірний рабе...», «І нині», Тріоді, глас той самий: «Мироносиці-жінки досягли Твого гробу...».

На стиховні стихирі воскресні з Тріоді, глас 2-ий (з приспівами своїми) – 4. «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Чоловіче Божий і вірний рабе...», «І нині» – свята Тріоді, глас 6-ий: «Випросив Йосиф тіло Ісусове...».

Після Трисвятого – тропар святителя (двічі), «Богородице Діво...» (один раз)

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...» (один раз), тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», «Слава» – тропар святителя, глас 4-ий, «І нині» – інший тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Мироносицям-жінкам...».

Кафізми 19-та і 20-та. Малі ектенії.

Після 1ої кафізми сідальні Тріоді.

Після 2-ої кафізми сідальний святителя, глас 4-ий: «Дивним показав Ти, Владико...», «Слава, і нині», сідальний тріоді.

Поліелей. Величання Предтечі: «Величаємо тебе, / святителю отче Миколаю, і шануємо святу пам'ять твою, / ти бо молиш за нас Христа Бога нашого», і вибраний псалом.

Після поліелея сідальний святителя, глас 1-ий: «Освятити себе життям довершеним...», «Слава, і нині» – сідальний Тріоді.

Степенний – 1-ий антифон 4-го гласу.

Прокимен, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть...».

Стих: «Що воздам Господеві за все...».

Євангеліє святителя. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий. «Слава» – «Молитвами святителя Миколая...». Стихира святителя, глас 6-ий: «Насліднику Божий...».

Канони: свята Тріоді (Мироносиць) з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) і святителю на 8.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...»

Після 3-ої пісні – кондак і ікос Мироносиць, глас 2-ий. Сідальний святителя, глас 1-ий: «Перенесення чесних твоїх мощей...», «Слава, і нині» – сідальний мироносиць, глас 2-ий: «Собор учеників Твоїх радується...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос святителя, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Світільний святителя. «Слава, і нині» – світільний Мироносиць.

«Все, що дишить...» і хвалітні псалми.

На хвалітних воскресні стихирі Тріоді, глас 2-ий – 3 та святителя, глас 1-ий – 3. «Слава» – святителя, глас 5-ий: «Засурмімо сурмою пісні...», «І нині» – стихира Тріоді, глас 1-ий: «Мироносиці-жони, чого прийшли...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 2-ий: «Коли зійшов Ти...», «Слава» – тропар святителя, глас 4-ий, «І нині» – інший тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям-жінкам...».

НА ЧАСАХ тропарі чергуються:

На 1-му та 9-му – «Благообразний Йосиф...», на 3-му – «Коли зійшов Ти...», на 6-му – «Мироносицям-жінкам...». На всіх часах «Слава» – тропар святителя. Кондаки Мироносиць: «Радіти мироносицям повелів Ти...» та святителя чергуються.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону свята Тріоді (Мироносиць), пісня 9-та – 4 (з ірмосом) та святителя, пісня 3-я – 4.

Після входу тропарі та кондаки:

Тропар свята (Мироносиць), глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...», тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», інший тропар свята, глас той самий: «Мироносицям-жінкам...», тропар храму Богородиці або храму святого, тропар святителя, кондак храму святого. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята (Мироносиць), глас 2-ий: «Радіти мироносицям повелів Ти...». (Тропар та кондак храму Господського та кондак храму Богородиці не співаються).

Прокимен та алилуарій – свята Тріоді (Мироносиць) та святителя.

Апостол і Євангеліє – дня та святителя.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове...» та святителя: «В пам'ять вічну...».

10 ТРАВНЯ, субота

Апостола Симона Зилота (I). Свт. Симона Києво-Печерського, єп. Володимирського і Суздальського, у Ближніх печерах (1226). Мч. Алфія, Філадельфа, Кипріана, Онисима, Еразма та інших (251). Мч. Ісихія Антіохійського (IV). Прп. Ісидори, юродивої (IV). Блж. Таїсії Єгипетської (V).

Києво-Братської ікони Божої Матері (1654).

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Діян., 22 зач., IX, 19 – 31. Ін., 52 зач., XV, 17 – XVI, 2.

Ап.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Мф., 56 зач., XIII, 54 – 58.

Служба апостола Симона полієлейна, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоді (Мироносиць), глас 2-ий – 4 (перша – двічі), і апостола, глас 4-ий, – 4. «Слава» – апостола, глас 2-ий: «Тезоіменитим ревності названий ти...», «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3.

На стиховні стихири воскресні з Тріоді, глас 2-ий (з приспівами своїми) – 4. «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Творіння, як орел високопарний...», «І нині» – свята Тріоді, глас 5-ий: «Тебе, що зодягнувся у світло, як у ризу...».

Після Трисвятого – тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...», «Слава» – тропар апостола, глас 3-ий, «І нині» – інший тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Мироносицям-жінкам...».

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...» (один раз), тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», «Слава» – тропар апостола, глас 3-ий, «І нині» – інший тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Мироносицям-жінкам...».

Кафізми 16-та і 17-та. Малі ектенії.

Примітка. Повне кадіння храму під час читання 17-ої кафізми не звершується, так як переноситься на поліелей.

Після 1-ої кафізми сідальний апостола, глас 2-ий: «Уловивши народи...», «Слава, і нині», сідальні Тріоді.

Після 2-ої кафізми сідальний апостола, глас 4-ий: «Промінь, як Сонце правди...», «Слава, і нині», сідальні Тріоді.

Поліелей. Величання апостола і вибраний псалом.

Після полієлея сідальний апостола, глас 8-ий: «Сіттю Божественних слів ти уловив...», «Слава, і нині» – сідальний свята (Мироносиць), глас 2-ий: «Хор учеників Твоїх з жінками-мироносицями...».

Степенний – 1-ий антифон 4-го гласу.

Прокимен, глас 4-ий: «По всій землі розійшлося віщування їх...».

Стих: «Небеса повідають славу Богу...».

Євангеліє апостола. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий. «Слава» – «Молитвами апостола Симона Зилота...», Стихира апостола, глас 6-ий: «Ти ясно прийняв благодать Божественного Духа...».

Канони: свята Тріоді (Мироносиць) з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) і апостола на 8.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос Мироносиць, глас 2-ий. Сідальний апостола, глас 3-ий: «Світлосяйністю Божественного Духа...», «Слава, і нині» – сідальний мироносиць, глас 2-ий: «Собор учеників Твоїх радується...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос апостола, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Світільний апостола (двічі), «Слава, і нині» – світільний Мироносиць.

«Все, що дишить...» і хвалітні псалми.

На хвалітних воскресні стихири Тріоді, глас 2-ий – 3 та апостола, глас 8-ий – 3. «Слава» – апостола, глас 2-ий: «Залишивши земне, ти пішов за Христом...», «І нині» – стихири Тріоді, глас 1-ий: «Прийшли до гробу Магдалина і друга Марія...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 2-ий: «Коли зійшов Ти...», «Слава» – тропар апостола, глас 3-ий, «І нині» – інший тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям-жінкам...».

НА ЧАСАХ тропарі чергуються:

На 1-му та 9-му – «Благообразний Йосиф...», на 3-му – «Коли зійшов Ти...», на 6-му – «Мироносицям-жінкам...». На всіх часах «Слава» – тропар апостола. Кондаки Мироносиць: «Радіти мироносицям повелів Ти...» та апостола чергуються.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону свята Тріоді (Мироносиць), пісня 9-та – 4 (з ірмосом) та апостола, пісня 6-та – 4.

Після входу тропарі та кондаки:

Тропар свята (Мироносиць), глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...», тропар воскресний, глас той самий: «Коли зійшов Ти...», інший тропар свята, глас той самий: «Мироносицям-жінкам...», тропар храму Богородиці або храму святого, тропар апостола, кондак храму святого. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята (Мироносиць), глас 2-ий: «Радіти мироносицям повелів Ти...». (Тропар та кондак храму Господського та кондак храму Богородиці не співаються).

Прокимен та алуарій – свята Тріоді (Мироносиць) та апостола.

Апостол і Євангеліє – дня та апостола.

Примітка. У суботи періоду П'ятдесятниці на Літургіях завжди першим проголошується рядове читання, і лише потім – читання святого.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове...» та апостола: «По всій землі розійшлося...».

11 ТРАВНЯ, неділя

4-а неділя після Пасхи, про паралізованого. Глас 3-ій.

Сщмч. Мокія (бл. 295). **Рівноап. Кирила (869) та Мефодія (885), вчителів слов'янських. Прп. Софронія, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII).** Свт. Никодима, архієп. Сербського (1325). Перенесення мощів мч. Авраамія Болгарського (1230) (перехідне святкування в 4-ту неділю після Пасхи). Прав. Тавифи (I) (перехідне святкування в 4-ту неділю після Пасхи).

Ран. – Єв. 4-е, Лк., 112 зач., XXIV, 1 – 12.

Літ. – Діян., 23 зач., IX, 32 – 42. Ін., 14 зач., V, 1 – 15.

Рівноап.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Мф., 11 зач., V, 14 – 19.

Служба звершується за Тріоддю та Мінеєю. По 4-ій Марковій главі Типікона: «Якщо буде пам'ять вмч. Юрія Переможця в Неділю мироносиць, паралізованого чи самарянки»

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 3-ий – 3, свята (про розслабленого), глас 1-ий – 3 (перша стихири – двічі), і святих, глас 2-ий – 4. «Слава» – свята (про роз-

слабленого), глас 5-ий: «Прийшов Ісус в Єрусалим до овечої купальні...», «І нині» – догматик, глас 3-ий: «Як нам не дивуватися...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святих - 3.

На літії стихира храму. «Слава» – свята (про розслабленого), глас 5-ий: «Біля овечої купальні чоловік лежав немічний...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Храм і двері Ти...».

На стиховні стихира воскресна, глас 3-ий: «Стражданням Твоїм, Христе...», і стихира Пасхи, глас 5-ий (з їхніми приспівами). «Слава» – святих, глас 8-ий: «Радуйся, двойце священика...», «І нині» – Пасхи, глас 5-ий: «Воскресіння день».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) та тропар святих, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар воскресний, глас 3-ий: «Нехай веселяться небесні...» (двічі). «Слава», тропар святих, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку...».

Кафізми 2-га і 3-тя. Малі екстенії. Сідальні воскресні (див. в Тріоді).

Поліелей. Величання святих: «Величаємо вас, святі рівноапостольні Мефодію і Кириле, що всі слов'янські країни ученням вашим просвітили і до Христа привели». Непорочні. «Ангельський собор...». Іпакої, глас 3-ий: «Світлий ангел, дивуючи своєю появою...». Сідальний святым після 1-ої кафізми: «Троїці Живоначальній...», сідальний після 2-ої кафізми: «Нехай радуються нині народи...», сідальний святих після поліелей: «Прийдіть, похвалами побожно вшануймо...», «Слава, і нині», глас 8-ий: «В Соломоновім притворі лежало багато немічнх...» (див. стиховні стихира). Ступеневі – антифони 3-го гласу.

Прокимен, глас 3-ий: «Скажіть народам...».

Євангеліє воскресне 4-те. «Воскресіння Христове бачивши...» (тричі).

Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...», «І нині» – «Молитвами Богородиці». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: Пасхи «Воскресіння день...» з ірмосом і Богородичними тропарями на 6 (ірмоси по двічі), святих на 4 і свята Тріоді (про розслабленого) на 4.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос святым, глас 3-ий; сідальний святым, глас 4-ий: « Ти уподібнив Сонцю...», «Слава, і нині»

– Богородичний Тріоді, глас 3-ий: «Одне слово підняло розслабленого...».

Після 6-ої пісні – кондак свята (про розслабленого), глас 3-ий: «Душу мою, Господи...», та ікос, глас той самий: «Ти, що долонями рук Твоїх...».

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш».

Екзапостіларій Пасхи: «Плоттю заснувши...». «Слава» – світільний святих, «І нині» – світільний свята (про розслабленого).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах на 8: воскресні (див. в Тріоді), глас 3-ий – 4, і святым, глас 4-ий – 4, «Слава» – свята (про розслабленого), глас 8-ий: «Господи, розслабленого не купальня зцілила...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння...»

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – євангельська стихира, глас 3-ий.

НА ЧАСАХ тропар воскресний, «Слава» – тропар святым. Кондаки свята (про розслабленого): «Душу мою, Господи...» і святым рівноапостольним – читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4 (див. в Тріоді), і з канону свята (про розслабленого), пісня 6-та – 4, і з канону святих, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропар воскресний, глас 3-ий. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята (про паралізованого), глас 3-ий: «Душу мою, Господи...».

Прокимен – Неділі про розслабленого, глас 1-ий: «Нехай буде, Господи, милість Твоя...», стих: «Радуйтеся, праведні...», і святих, глас 7: «Чесна перед Господом...»

Апостол і Євангеліє – Неділі про розслабленого і святих.

Алилуарій – Неділі про розслабленого, глас 5-ий: «Милість Твоя, Господи...», і святих, глас 2-ий: «Священники Твої зодягнуться...»

Задостойник Пасхи.

Причасний воскресний «Хваліте Господа з Небес...» і святым: «В пам'ять вічну...».

12 ТРАВНЯ, понеділок

4-й тиждень після Пасхи.

Свт. Епіфанія, єп. Кіпрського (403). Свт. Германа, патр. Константинопольського (740). Свт. Савина, архієп. Кіпрського (V), і Полувія, єп. Ринокирського (V). **Прп. Амфілохія Почаївського (1971).**

Діян., 24 зач., X, 1 – 16. Ін., 24 зач., VI, 56 – 69.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

День тезоіменитства Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Епіфанія.

* Апостол і Євангеліє прп. Амфілохія Почаївському читаються тільки якщо йому звершується служба.

* Апостол і Євангеліє свт. Епіфанія Кіпрському читаються тільки якщо йому звершується служба.

Служба прп. Амфілохія Почаївського поліелейна, звершується разом зі службою свята з Тріоді (варіант «А»). Наводимо також порядок звершення поліелейної служби свт. Епіфанія Кіпрському разом зі службою свята (варіант «Б»).

ВАРІАНТ «А».

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІЙ

«Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю...» стихира на 8: свята Тріоді, глас 3-ий – 3, і преподобного, глас 8-ий – 5. «Слава» – преподобного, глас той самий: «Безсрібреніку і чудотворче, преподобний Амфілохію...», «І нині» – Тріоді, глас 5-ий: «Прийшов Ісус в Єрусалим до овечої купальні...».

Вхід. «Світло Тихе». Прокимен дня.

Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихира преподобного, глас 1-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Славним поборником Троїці...», «І нині» – Тріоді, глас 8-ий: «В Соломоновім притворі...».

Після Трисвятого – тропар недільний, глас 3-ий, «Слава» – тропар преподобного, глас 4-ий, «І нині», Богородич-

ний воскресний, глас 4-ий: «Від початку віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар недільний, глас 3-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас 4-ий: «Від початку віку утаємнене...».

Кафізми 4-та і 5-та. Малі екстенії.

Після 1-ої кафізми: Сідальний преподобному, глас 1-ий, «Слава», інший сідальний преподобному, глас той самий, «І нині», Сідальний свята, глас 3-ий (Тріоді).

Після 2-ої кафізми: Сідальний преподобному, глас 2-ий, «Слава», інший сідальний преподобному, глас той самий, «І нині», Сідальний свята, глас 3-ий (Тріоді).

Поліелей. Величання преподобного і вибраний псалом святиго.

Сідальний преподобного, глас 2-ий: «Прийдіть зібрання послаників...», «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді,

глас 3-й: «Небесні любов'я звеселились...».

Степенний – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-й: «Прославляй, Єрусалиме, Господа, хвали Бога твого, Сионе»; стих: «Як укріпив ти засуви врат твоїх».

Євангеліє преподобного. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного Амфілохія...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...». «Помилуй мене, Боже...» і стихира преподобного, глас 7-й: «Сьогодні благодать Святого Духа...».

Канони: свята Тріоді, глас 3-й, з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день.»

Після 3-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді, глас 3-й, інший кондак преподобного, глас 2-й: «З волі Діви Пречистої...», сідальний преподобного, глас 3-й: «Сповнений Христовою любов'ю...» (двічі), «Слава, і нині» – сідальний, глас 3-й: «Одне слово підняло...».

Після 6-ої пісні – кондак свята преподобного, глас 3-й: «Як віри православної ревнитель...» та ікос.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш» на глас 1-ий.

Світільний світільний преподобного: «Подвигом добрим подвизаючись...», «Слава, і нині» – світільний Тріоді: «Постав Людинолюбєць всещедрий Господь...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихир на 6: свята Тріоді, глас 3-й – 3, та преподобного, глас 5-й – 3. «Слала», стихира преподобного, глас 8-й: «Блаженний отче Амфілохію...» «І нині», глас 8-й – «Господи, розслабленогоне купальня зцілила...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді, глас 3-й: «Нехай веселяться небесні...», «Слава», тропар преподобного, глас 4-й, «і нині» – Богородичний, глас 4-й: «Від початку віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ тропар воскресний, глас 3-й, «Слава» – тропар преподобного. Кондаки воскресний та преподобного чергуються.

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні свята Тріоді, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом), і преподобного, пісня 6-та – 4.

Після входу – тропар свята, тропар храму, тропар преподобного, кондак храму, «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята Тріоді.

Прокимен, Апостол, алилуарій та Євангеліє – свята Тріоді та преподобного.

Задостойник Пасхи: «Ангел звістив...».

Причасний - Пасхи та преподобного «В пам'ять вічну...».

ВАРІАНТ «Б».

Примітка. У Мінеї міститься служба свт. Епіфанію у поєднанні зі службою свт. Герману Константинопольському, що не має святкового знаку, тому декотрі богослужбові тексти треба запозичувати зі служби святителю одному в Загальній Мінеї.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ

«Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю...» стихир на 8: свята Тріоді, глас 3-й – 3, та святителя, глас 5-й – 5 (перші дві стихир двічі). «Слава» – святителя, глас 8-й: «Чеснотами твоїми, преподобний отче...» (див. у Загальній Мінеї). «І нині» – Тріоді, глас 5-й: «Прийшов Ісус в Єрусалим...»

Вхід. «Світло Тихе». Прокимен дня.

Паремії святителя – 3 (див. у загальній Мінеї).

На стиховні стихир святителя, глас 8-й (зі своїми приспіваними, див. у загальній Мінеї).

«Слава...» – святителя, глас 8-й: «Ти еси пастир добрий...» (див. у Загальній Мінеї), «І нині» – Тріоді, глас 8-й: «В Соломоновім притворі...».

Після Трисвятого тропар свята Тріоді, глас 3-й, «Слава», тропар святителя, глас 4-й, «І нині», Богородичний, глас той самий; «Від початку віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар свята Тріоді, глас 3-й (двічі), «Слава» – тропар святителя, глас 4-й, «І нині» – Богородичний, глас той самий; «Від початку віку утаємнене...».

Кафізми 4-та і 5-та. Малі ектенії.

Після 1-ої кафізми: Сідальний преподобному, глас 1-ий, «Слава, і нині», Сідальний свята, глас 3-й (Тріоді).

Після 2-ої кафізми: Сідальний преподобному, глас 4-й, «Слава, і нині», Сідальний свята, глас 3-й (Тріоді).

Поліелей. Величання святителя і вибраний псалом.

Після поліелей сідальний святителя, глас 8: «Подолавши пристрасті тілесні...», «Слава, і нині», сідальний Тріоді, глас 3-й: «Прийнявши все людське...».

Степенний – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 1-ий: «Уста мої промовлятимуть премудрість, і повчання серця мого – розум», стих: «Слухайте це, всі народи, почувйте всі, хто живе по вселенній».

Євангеліє святителя. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя Епіфанія...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...». «Помилуй мене, Боже...» і стихира святителя, глас 6-й: «Насліднику Божий...».

Канони: свята Тріоді, глас 3-й, з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) та святителя на 8.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день.»

Після 3-ої пісні – кондак і ікос Тріоді, глас 3-й, сідальний святителя, глас 4-й, «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді.

Після 6-ої пісні – кондак святителя, глас 4-й: «Дивну двоїцю...» та ікос.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш» на глас 1-ий.

Світільний святителя: «Прийдіть, вірні, вшануємо...» (двічі), «Слава, і нині» – світільний Тіоді: «Постав Людинолюбєць всещедрий...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихир на 6: свята Тріоді, глас 3-й – 3, та святителя, глас 8-й – 3 (див. їх у Загальній Мінеї): «Святителю отче Епіфанію...», «Отче дивний Епіфанію...», «Отче отців Епіфанію...»; «Слава», святителя, глас 6-й: «Преподобний і преблаженний святителю...» (див. її у загальній Мінеї), «і нині», глас 8-й: «Господи, розслабленого не купальня...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар свята тріоді, глас 3-й, «Слава», святителя, глас 4-й, «І нині» – Богородичний, глас 4-й: «Від початку віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ тропар свята тріоді, «Слава» – тропар святителя. Кондаки Тріоді та святителя чергуються.

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні свята Тріоді, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом), і святителя, пісня 6-та – 4.

Після входу – тропар свята Тріоді, тропар храму, тропар святителя, кондак храму, «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак Тріоді.

Прокимен, Апостол, алилуарій та Євангеліє – свята Тріоді та святителя.

Причасний Пасхи та святителя «В пам'ять вічну...».

13 ТРАВНЯ, вівторок

Мц. Глікерії, діви, і з нею мч. Лаодикія, сторожа в'язничного (бл. 117). **Перенесення мощів прмч. Макарія, архім. Канівського, ігум. Пінського, Переяславського чудотворця (1688)**. Мч. Олександра Римського (284 – 305). Свт. Павсикакія, еп. Синадського (606). Св. Георгія, спов., з дружиною Іриною і дітьми (IX). Прп. Євфимія Іверського (1028, Груз.).

Діян., 25 зач., X, 21 – 33. Ін., 25 зач., VII, 1 – 13.

Служба мучениці Глікерії шестирична, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді, глас 1-ий – 3 (перша стихира двічі), і мучениці, глас 8-ий, – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 5-ий: «Прийшов Ісус в Єрусалим...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 3-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «В Соломоновім при творі...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 3-ий: «Нехай веселяться небесні...». «Слава» – тропар мучениці, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар воскресний, глас 3-ий: «Нехай веселяться небесні...» (двічі). «Слава» – тропар мучениці, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку утаємнене...».

Кафізми 7-ма і 8-ма. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді (про розслабленого) з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) і мучениці на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону мучениці.

Після 3-ої пісні – кондак мучениці, глас 3-ий, сідальний мучениці, глас 4-ий, «Слава, і нині» – сідальний свята (розслабленого), глас 3-ий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята (розслабленого), глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний свята. «Слава, і нині» – той самий світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 3-ий – 4 (перша стихира двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Господи, розслабленого не купальня зцілила...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу ж читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 3-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 5-ий: «Біля овечої купальні чоловік лежав немічний...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 3-ий: «Нехай веселяться небесні...». «Слава» – тропар мучениці, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ тропар воскресний. «Слава» – тропар мучениці. Кондак тільки свята Тріоді (про розслабленого).

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону свята Тріоді, пісня 9-та – 6 (з ірмосом).

Після входу тропарі та кондаки:

Тропар воскресний, глас 3-ий, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар мучениці, кондак храму святого. «Слава» – кондак мучениці, «І нині» – кондак свята (розслабленого). (Тропар та кондак храму Господського та кондак храму Богородиці не співаються).

Прокимен та алуарій – свята Тріоді (розслабленого)

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове...».

14 ТРАВНЯ, середа

Переполювання П'ятдесятниці. Мч. Ісидора (251). Прп. Микити, затворника Києво-Печерського, еп. Новгородського (1108). Мч. Максима (бл. 250). Прп. Серапіона Синдоніта (V). Свт. Леонтія, патр. Єрусалимського (1175).

Діян., 34 зач., XIV, 6 – 18. Ін., 26 зач., VII, 14 – 30.

Цього дня, традиційно, звершується мале освячення води.

Служба свята Переполювання П'ятдесятниці звершується за Тріоддю. Служба мч. Ісидора переноситься на повечір'я.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ кафізма 9-та.

На «Господи, взиваю» стихири свята Переполювання (з Тріоді), глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Свято переполювалося Твого, Христе, воскресіння...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Переполювання – 3.

Ектенія потрійна: «Промовимо всі...». «Сподоби, Господи». Ектенія прохальна: «Доповнимо вечірню...» і головковклонна молитва.

На стиховні стихири свята, глас 1-ий і глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Коли переполювалося свято...».

Після Трисвятого – тропар Переполювання, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар Переполюван-

ня (двічі). «Слава, і нині» – той самий тропар.

Кафізми 10-та і 11-та. Малі ектенії. Сідальні свята Тріоді (по двічі).

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони свята Переполювання: 1-ий канон, глас 4-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і 2-ий канон, глас 8-ий, на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Переполювання: «Море висушив Ти...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 8-ий: «Стоячи посеред святилища...», «Слава, і нині» – інший сідальний свята, глас той самий: «Премудрости воду...».

Після 6-ої пісні – кондак свята Переполювання, глас 4-ий: «У переполювання свята законного...» та ікос, глас той самий: «Зледенілу через гріхи і беззаконня...».

На 9-ій пісні – звичайне кадіння. «Чеснішу» не співаємо. Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята Тріоді: «Маючи чашу невичерпних дарів...» (тричі).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах свята Тріоді, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Просвітившись, браття...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята Переполювання.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Переполювання на 8: 1-го канону, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом), і 2-го канону, пісня 6-та – 4.

На вході: «...що воскрес із мертвих...» треба, щоб писало скрізь однаково

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен та алилуарій Переполювання.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник – ірмос 9-ої пісні 2-го канону Переполювання: «Невластиве матерям дівство...».

Примітка. Цей же задостойник співається і в відданні свята Переполювання, в інші ж дні післясвята Переполювання – задостойник Пасхи.

Причасний Переполювання: «Хто споживає Тіло Моє...».

Примітка. Після Літургії (або перед нею), за традицією, звершується чин малого освячення води. На трапезі утіха братії. Свято Переполювання святкується 8 днів

15 ТРАВНЯ, четвер

Прп. Пахомія Великого (348). **Свт. Ісаї Києво-Михайлівського, еп. Ростовського, чудотворця (1090).** **Прп. Ісаї Києво-Печерського (1115).** Прп. Ахилія, еп. Лариссійського (II).

Діян., 26 зач., X, 34 – 43. Ін., 29 зач., VIII, 12 – 20.

Служба прп. Пахомія не має святкового знаку, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихира на 6: свята Тріоді (Переполювання), глас 4-ий – 3, і преподобного, глас 6-ий, – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «Коли Ти, Христе Боже...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихира Тріоді, глас 3-ій з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас той самий: «В переполювання свята...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий, «Слава, і нині», тропар свята Переполювання, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар свята Переполювання (двічі). «Слава», тропар преподобного, глас 8-ий, «і нині» – той самий тропар.

Кафізми 13-та і 14-та. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий.

Канони: свята Переполювання 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) і преподобного на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону преподобного.

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 2-ий, сідальний преподобного, глас 8-ий, «Слава, і нині» – сідальний Переполювання, глас 8-ий: «Стоячи посеред святилища...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос Переполювання, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний свята. «Слава, і нині» – той самий світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах Тріоді, глас 3-ій – 4 (перша стихира двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас той самий: «Господи, раніше Чесного Твого Хреста...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу ж читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихира Тріоді, глас 2-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «В переполювання свята...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий, «Слава, і нині», тропар свята Переполювання, глас 8-ий (один раз).

НА ЧАСАХ тропар Переполювання, «Слава», тропар преподобного. Кондак тільки Переполювання.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з 1-го канону Переполювання, пісня 1-ша – 6 (з ірмосом).

Після входу тропарі та кондаки:

Тропар Переполювання, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар преподобного, кондак храму святого. «Слава» – кондак преподобного, «і нині» – кондак Переполювання. (Тропар та кондак храму Господського та кондак храму Богородиці не співаються).

Прокимен, алилуарій та причасний – Переполювання.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

16 ТРАВНЯ, п'ятниця

Прп. Федора Освяченого (368). Прпп. отців, що в лаврі св. Сави були вбиті (614). Свт. Олександра, еп. Єрусалимського (213 – 250). Мчч. Віта, Модеста і мц. Крискентії (бл. 303). Блж. отроковиці Музи (V). Свт. Георгія II, еп. Мітиленського (IX).

Діян., 27 зач., X, 44 – XI, 10. Ін., 30 зач., VIII, 21 – 30.

Служба прп. Федора шестерична, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихира на 6: свята Тріоді (Переполювання), глас 5-ий – 3, і преподобного, глас 6-ий, – 3.

«Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Свято переполювання...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 3-ій з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «В переполовненя свята...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 1-ий. «Слава, і нині» – тропар Переполовненя, глас 8-ий.

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар Переполовненя (двічі). «Слава» – тропар преподобного. «І нині» – тропар Переполовненя.

Кафізми 19-та і 20-та. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий.

Канони: свята Переполовненя 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) і преподобного на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону преподобного.

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 2-ий, сідальний преподобного, глас 3-ий, «Слава, і нині» – сідальний Переполовненя, глас 8-ий: «Премудрости воду...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос Переполовненя, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний свята. «Слава, і нині» – той самий світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 3-ій – 4 (перша стихири двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «В переполовненя свята Пасхи...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу ж читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Очистимо скарбницю...».

Після Трисвятого – тропар преподобного. «Слава, і нині» – тропар Переполовненя.

НА ЧАСАХ тропар Переполовненя. «Слава» – тропар преподобного. Кондак тільки Переполовненя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з 2-го канону Переполовненя, пісня 4-та – 6 (з ірмосом).

Після входу тропарі та кондаки:

Тропар Переполовненя, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар преподобного, кондак храму святого. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак Переполовненя. (Тропар та кондак храму Господського та кондак храму Богородиці не співаються).

Прокимен, алилуарій та причасний – Переполовненя.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

17 ТРАВНЯ, субота

Ап. Андроніка і св. Юнії (І). Мчч. Солохона, Памфамира і Памфалона, воїнів (284 – 305). Свт. Стефана, патр. Константинопольського (893).

Діян., 29 зач., XII, 1 – 11. Ін., 31 зач., VIII, 31 – 42.

Служба апостола Андроніка шестирична, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді (Переполовненя), глас 5-ий – 3, і апостола, глас 8-ий, – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 3-ий: «Як нам не дивуватися Богомужному...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 3-ій з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «В переполовненя свята...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий. «Слава, і нині» – тропар Переполовненя, глас 8-ий.

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар Переполовненя (двічі). «Слава» – тропар апостола. «І нині» – тропар Переполовненя.

Кафізми 16-та і 17-та. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий.

Канони: свята Переполовненя 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) і апостола на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону апостола.

Після 3-ої пісні – кондак апостола, глас 2-ий, сідальний апостола, глас 4-ий, «Слава, і нині» – сідальний Переполовненя, глас 8-ий: «Премудрости воду...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос Переполовненя, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний свята. «Слава, і нині» – той самий світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 3-ій – 4 (перша стихири двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «В переполовненя свята Пасхи...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу ж читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 4-ий: «Просвітившись, браття...».

Після Трисвятого – тропар апостола. «Слава, і нині» – тропар Переполовненя.

НА ЧАСАХ тропар Переполовненя. «Слава» – тропар апостола. Кондак тільки Переполовненя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з 2-го канону Переполовненя, пісня 4-та – 6 (з ірмосом).

Після входу тропарі та кондаки:

Тропар Переполовненя, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар апостола, кондак храму святого. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак Переполовненя. (Тропар та кондак храму Господського та кондак храму Богородиці не співаються).

Прокимен, алилуарій та причасний – Переполовненя.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

18 ТРАВНЯ, неділя

5-а неділя після Пасхи, про самарянку. Глас 4-ий.

Пам'ять свв. отців сімох Вселенських соборів. Мчч. Феодота Анкирського, Петра, Діонісія, Андрія, Павла, мц. Христини (249 – 251) і мцц. сімох дів: Олександри, Текуси, Клавдії, Фаїни, Євфрасії, Мотрони і Юлії (303). Мчч. Симеона, Ісаака і Вахтисія (IV), Іраклія, Павлина, Венедима, Давида і Таричана (693, Груз.).

Ран. – Єв. 7-е, Ін., 63 зач., ХХ, 1 – 10.

Літ. – Діян., 28 зач., ХІ, 19 – 26, 29 – 30. Ін., 12 зач., ІV, 5 – 42.

Служба воскресна, післясвята Переполовнення та самарянки звершується за Тріоддю.

Примітка. Піснеспіви Неділі про самарянку співаються у неділю, четвер, п'ятницю та суботу 5-ої седмиці після Пасхи, оскільки у понеділок та вівторок звершується служба Переполовнення, а у середу – віддання Переполовнення.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 4-ий – 4, Переполовнення, глас той самий – 4 (див. у вівторок 4-ої седмиці після Пасхи на вечірні), та самарянки, глас 1-ий та глас 2-ий – 3. «Слава» – самарянки, глас 6-ий: «Біля колодязя Якова...», «І нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид, що через Тебе, Богородице, богоотцем став...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихири храму. «Слава, і нині» – самарянки, глас 3-ий: «Нехай нині радіють світло небо і земля...».

На стиховні стихири воскресна, глас 4-ий: «Господи, зійшовши на хрест...», і стихири Пасхи, глас 5-ий (з їхніми приспівами). «Слава» – самарянки, глас 8-ий: «Коли з'явився Ти у плоті, Христе Боже...», «І нині» – Пасхи, глас 5-ий: «Воскресіння день».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

Примітка. Можливий варіант виконання тропарів після Трисвятого: «Богородице Діво...» (двічі) та тропар Переполовнення, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...» (двічі). «Слава, і нині» – Переполовнення, глас 8-ий: «В переполовнення свята...».

Кафізми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні (див. в Тріоді).

Непорочні. «Ангельський собор...». Іпакої, глас 4-ий: «Міроносиці, що раніше прийшли...». Степенний – антифони 4-го гласу.

Прокимен, глас 4-ий: «Воскресни, Господи, поможи нам...».

Євангеліє воскресне 7-ме. «Воскресіння Христове бачивши...» (тричі).

Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...», «І нині» – «Молитвами Богородиці». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: Пасхи «Воскресіння день...» з ірмосом і Богородичними тропарями на 6 (ірмоси по двічі), 2-ий канон Переполовнення на 4 і самарянки на 4.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос Переполовнення, глас 4-ий; сідальний самарянки, глас той самий: «Нехай радіє небо...», «І нині» – сідальний Переполовнення, глас 8-ий: «Премудрости подателю і Владико...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос самарянки, глас 8-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш».

Екзапостіларій Пасхи: «Плоттю заснувши...». «Слава» – світільний самарянки: «Ти, що євреям виточив воду із каменя...», «І нині» – світільний Переполовнення: «В переполовнення свята...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді на 8: воскресні, глас 4-ий – 6, і самарянки, глас 3-ий та глас 6-ий – 2 зі своїми приспівами (див. у Тріоді). «Слава» – самарянки, глас 6-ий: «Ісус, Спас наш, Джерело життєначала...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...»

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – євангельська стихири, глас 7-ий.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар Переполовнення. Кондаки Переполовнення та самарянки чергуються.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4 (див. в Тріоді), з канону самарянки, пісня 3-тя – 4 та з 2-го канону Переполовнення, пісня 6-та – 4.

Після входу – тропар воскресний, тропар Переполовнення. «Слава» – кондак самарянки, «І нині» – кондак Переполовнення.

Прокимен – Неділі про самарянку, глас 3-ий: «Співайте Богу нашому, співайте...». Стих: «Всі народи, заплещіть руками...».

Апостол і Євангеліє – Неділі про самарянку.

Алилуарій – Неділі про самарянку, глас 4-ий: «Натягни лук і встигай, і царюй...». Стих: «Ти полюбив правду...»

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи «Тіло Христове...» і воскресний «Хваліте Господа з Небес...».

19 ТРАВНЯ, понеділок

5-й тиждень після Пасхи. Сщмчч. Патрикія, еп. Пруського, і з ним трьох пресвітерів: Акакія, Менандра і Полієна (бл. 100). **Мч. Парфенія Жовківського, Римського (250).** Мч. Калуфа Єгиптянина (284 – 303). **Прп. Іоана, еп. Готського (VIII).**

Діян., 30 зач., ХІІ, 12 – 17. Ін., 32 зач., VІІІ, 42 – 51.

Служба сщмчч. Патрикія шестирична, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді (Переполовнення), глас 5-ий – 3, і святого, глас 1-ий, – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «В переполовнення свята...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 4-ий з приспівами. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Свято переполовинилося Твого, Христе, воскресіння...».

Після Трисвятого – тропар свята Переполовнення, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар свята Переполовнення (двічі). «Слава, і нині» – той самий тропар.

Кафізми 4-та і 5-та. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий.

Канони: свята Переполовнення 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) і святого на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону мученика.

Після 3-ої пісні – кондак святому, глас 4-ий, сідальний святого, глас 1-ий, «Слава, і нині» – сідальний Переполовнення, глас 8-ий: «Стоячи посеред святилища...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос Переполовнення, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний свята. «Слава, і нині» – той самий світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах Тріоді, глас 4-ий – 4 (перша стихира двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «В переполовненя свята Пасхи...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу ж чи-тець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається по-всякденне славослів'я.

На стиховні стихирах Тріоді, глас 2-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Очистимо скарбницю...».

Після Трисвятого – тропар свята Переполовненя, глас 8-ий (один раз).

НА ЧАСАХ тропар та кондак Переполовненя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з 1-го канону Переполовненя, пісня 7-ма – 6 (з ірмосом).

Після входу тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар Переполовненя, «Слава, і нині» – кондак Переполовненя.

У храмі Богородиці – тропар Переполовненя, тропар храму. «Слава, і нині» – кондак Переполовненя.

У храмі святого – тропар Переполовненя, тропар храму, «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Переполовненя.

(Тропар та кондак храму Господського та кондак храму Богородиці не співаються).

Прокимен, алилуарій та причасний – Переполовненя.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

20 ТРАВНЯ, вівторок

Мч. Фалалея, Олександра і Астерія (бл. 284). Мч. Аскалона (бл. 287). **Знайдення мощів святителя Олексія, митр. Київського і всієї Руси, чудотворця (1431).**

Діян., 31 зач., XII, 25 – XIII, 12. Ін., 33 зач., VIII, 51 – 59.

Служба свт. Олексія шестирична, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 6-та.

На «Господи, звиваю» стихирах на 6: свята Тріоді (Переполовненя), глас 1-ий – 3, і святителя, глас 1-ий, – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «Коли Ти прийшов...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирах Тріоді, глас 4-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 3-ий: «В переполовненя свята славимо Тебе...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 2-ий, «Слава, і нині» – тропар Переполовненя, глас 8-ий.

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар свята Переполовненя (двічі). «Слава» – тропар святителя, «І нині» – тропар Переполовненя.

Кафізми 7-ма і 8-ма. Малі екстенії. Сідальні Тріоді.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий.

Канони: свята Переполовненя 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) і святителя на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону святителя.

Після 3-ої пісні – кондак і ікос святителя, глас 8-ий, інший кондак святителя, глас 3-ий, сідальний святителя, глас 1-ий, «Слава, і нині» – сідальний Переполовненя, глас 8-ий: «Премудрости воду...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос Переполовненя, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний святителя. «Слава, і нині» – світільний Переполовненя.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах Тріоді, глас 4-ий – 4 (перша стихира двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас той самий: «Господи, раніше Чесного Твого Хреста...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу ж чи-тець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається по-всякденне славослів'я.

На стиховні стихирах Тріоді, глас 2-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «В переполовненя свята...».

Після Трисвятого – тропар святителя, «Слава, і нині» – тропар Переполовненя.

НА ЧАСАХ тропар Переполовненя. «Слава» – тропар святителя. Кондак тільки Переполовненя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з 2-го канону Переполовненя, пісня 8-ма – 6 (з ірмосом).

Після входу тропарі та кондаки:

Тропар Переполовненя, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар святителя, кондак храму святого, кондак святителя. «Слава» – інший кондак святителя, «І нині» – кондак Переполовненя. (Тропар та кондак храму Господського та кондак храму Богородиці не співаються).

Прокимен, алилуарій та причасний – Переполовненя.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

21 ТРАВНЯ, середа

Віддання свята Переполовненя П'ятдесятниці. Рівноап. царя Костянтина (337) і матері його цариці Олени (327). Блгв. кн. Костянтина (1129) та дітей його Михаїла і Федора, Муромських чудотворців.

Діян., 32 зач., XIII, 13 – 24. Ін., 18 зач., VI, 5 – 14.

Рівноап.: Діян., 49 зач., XXVI, 1 – 5, 12 – 20. Ін., 35 зач. (від половини), X, 1 – 9

Славослівна служба віддання свята Переполовненя П'ятдесятниці звершується за Тріоддю.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 9-та.

На «Господи, звиваю» стихирах свята Переполовненя (з Тріоді), глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Свято переполовинилося Твого, Христе, воскресіння...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирах свята, глас 1-ий і глас 2-ий (зі сво-

їми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Коли переполовинилося свято...».

Після Трисвятого – тропар Переполовненя, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар Переполовненя (двічі). «Слава, і нині» – той самий тропар.

Кафізми 10-та і 11-та. Малі екстенії. Сідальні свята Тріо-

ді (по двічі) (див. у середу 4-ої седмиці після Пасхи).

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони свята Переполовнення: 1-ий канон, глас 4-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і 2-ий канон, глас 8-ий, на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Переполовнення: «Море висушив Ти...».

Після 3-ої пісні – сідальний Переполовнення, глас 8-ий, «Слава, і нині» – інший сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос Переполовнення, глас 4-ий.

На 9-ій пісні – звичайне кадіння. «Чеснішу» не співаємо.

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світільний свята Тріоді: «Маючи чашу невичерпних давів...». «Слава, і нині» – той самий світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах свята Тріоді, глас 4-ий – 4 (перша

стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Просвітившись, браття...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята Переполовнення.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з обох канонів Переполовнення, пісня 9-та на 8 (1-го канону з ірмосом).

На вході: «...що воскрес із мертвих...»

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен та алуарій Переполовнення.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник – ірмос 9-ої пісні 2-го канону Переполовнення: «Невластиве матерям дівство...».

Причасний Переполовнення: «Хто споживає Тіло Моє...».

22 ТРАВНЯ, четвер

Мч. Василіска (бл. 308). Пам'ять II Вселенського собору (381). Мч. Іоана-Володимира, кн. Сербського (1015).

Діян., 35 зач., XIV, 20 – 27. Ін., 35 зач., IX, 39 – X, 9.

З цього дня до суботи – післясвято Неділі про самарянку.

Служба мч. Василіска не має святкового знаку, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихира на 6: свята Тріоді, глас 4-ий – 3 та мученика, глас 4-ий – 3, «Слава, і нині» – самарянки, глас 1-ий: «До джерела прийшов Ти, Джерело чудес...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихира Тріоді, глас 4-ий з приспівами. «Слава, і нині» – самарянки, глас 2-ий: «Коли прийшов Господь до колодязя...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...», «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...» (двічі), «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку утаємнене...».

Кафізми 13-та і 14-та. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий.

Канони: самарянки, глас 4-ий («Ти уразив Єгипет...», див. на ранній у неділю 5-ту після Пасхи) з ірмосом на 8 (ірмоси двічі), мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону мученику.

Після 3-ої пісні – кондак мученика, глас 8-ий, «Слава» – сідальний мученику

а, глас 1-ий, «І нині» – сідальний самарянки, глас той самий: «Нехай радіє небо, нехай веселиться земля...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос самарянки, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний самарянки. «Слава, і нині» – той самий світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах Тріоді, глас 4-ий – 4 (перша стихира двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 2-ий: «Співбезначальний і співприсносущий Сину...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу ж читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихира Тріоді, глас 4-ий з приспівами. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 3-ій: «Нехай нині радіють світло, небо і земля...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, «Слава, і нині» – Богородичний воскресний «Від початку віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ тропар воскресний. Кондак самарянки.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону самарянки. Кондак самарянки – 6 (з ірмосом).

Після входу тропарі та кондаки:

Тропар воскресний, тропар храму Богородиці або храму святого, кондак храму святого, «Слава» – мученика, «І нині» – кондак самарянки. (Тропар та кондак храму Господського та кондак храму Богородиці не співаються).

Прокимен і алуарій – Неділі про самарянку.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове...».

23 ТРАВНЯ, п'ятниця

Прп. Михайла, спов., еп. Синадського (821). Прмч. Михаїла, ченця (IX). **Знайдження мощів свт. Леонтія Києво-Печерського, еп. Ростовського (1164). Прп. Єфросинії, ігум. Полоцької (1173).**

Діян., 36 зач., XV, 5 – 34. Ін., 37 зач., X, 17 – 28.

Служба прп. Єфросинії шестирична, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді (самарянки), глас 4-ий – 3, і преподобної, глас 6-ий, – 3. «Слава, і нині» – самарянки, глас 6-ий: «Біля колодязя Якова...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 4-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Так говорить Господь самарянці...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...», «Слава» – тропар преподобної, глас той самий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...» (двічі), «Слава» – тропар преподобної, глас той самий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку утаємнене...».

Кафізми 19-та і 20-та. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий.

Канони: самарянки, глас 4-ий («Ти уразив Єгипет...», див. на ранній у неділю 5-ту після Пасхи) з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) і преподобної на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону преподобної.

Після 3-ої пісні – кондак і ікос преподобної, глас 8-ий, інший кондак, глас той самий, інший кондак, глас 4-ий, сідальний преподобної, глас 4-ий, «Слава, і нині» – сідальний самарянки, глас 4-ий: «Нехай радіє небо, нехай веселиться земля...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос самарянки, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний самарянки. «Слава, і нині» – той самий світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 4-ий – 4 (перша стихира двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Ісус, Спас наш, Джерело життєначала...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу ж читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається по-всюкденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 4-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Коли з'явився Ти у плоті, Христе Боже...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, «Слава» – тропар преподобної, «І нині» – Богородичний воскресний «Від початку віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ тропар воскресний, «Слава» – тропар преподобної. Кондак самарянки.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону самарянки, пісня 6-та – 6 (з ірмосом).

Після входу тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар преподобної, «Слава», кондак преподобної, глас 8-ий, «І нині» – кондак самарянки.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобної, «Слава», кондак преподобної, глас 8-ий, «І нині» – кондак самарянки.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобної, кондак храму «Слава» – кондак преподобної, «І нині» – кондак самарянки.

(Тропар та кондак храму Господського та кондак храму Богородиці не співаються).

Прокимен і алиуарій – Неділі про самарянку.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове...».

24 ТРАВНЯ,

субота

Прп. Симеона стовпника на Дивній горі (596). Мчч. Мелетія Стратилата, Стефана, Іоана, Серапіона, єгиптянина, Калиника, волхва, Федора і Фавста та з ними 1218 воїнів з дружинами і дітьми (218).

Діян., 37 зач., XV, 35 – 41. Ін., 38 зач., X, 27 – 38.

Служба прп. Симеона шестерична, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді (самарянки), глас 1-ий та глас 2-ий – 3, і преподобного, глас 8-ий, – 3. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Отче досточудний...», «І нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид, що через Тебе, Богородице, богоотцем став...»

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні воскресні стихири Тріоді, глас 4-ий – 4 (з приспіваними воскресними). «Слава» – преподобного, глас 2-ий: «На гору високу...», «І нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Коли з'явився Ти у плоті, Христе Боже...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...», «Слава» – тропар преподобного, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас 4-ий: «Від початку віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар воскресний «Світлу воскресіння проповідь...» (двічі), «Слава» – тропар преподобного, «І нині» – Богородичний воскресний, глас 4-ий «Від початку віку утаємнене...».

Кафізми 16-та і 17-та.

Примітка. Під час читання 17-ої кафізми ієрей зверху повне кадіння храму. Царські врата при цьому залишаються закритими (зр. Типікон, гл. 12).

Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий.

Канони: самарянки, глас 4-ий («Ти уразив Єгипет...», див. на ранній у неділю 5-ту після Пасхи) з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) і преподобного на 6 (канон храму святого не співається).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону преподобного.

Після 3-ої пісні – кондак і ікос преподобного, глас 2-ий, сідальний преподобного, глас 8-ий (двічі), «Слава, і нині» – сідальний самарянки, глас 4-ий: «Нехай радіє небо, нехай веселиться земля...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос самарянки, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний великомученика (двічі). «Слава, і нині» – світільний самарянки.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних воскресні стихири Тріоді, глас 4-ий – 4. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Ісус, Спас наш, Джерело життєначала...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу ж читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається по-всюкденне славослів'я.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 4-ий з приспіваними. «Слава» – великомученика, глас 8-ий: «Зважившись на страдницький подвиг...», «І нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Так говорить Господь самарянці...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, «Слава» – тропар преподобного, «І нині» – Богородичний воскресний «Від початку віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ тропар воскресний, «Слава» – тропар преподобного. Кондак самарянки.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону самарянки, пісня 9-та – 4 (з ірмосом) і великомученика, пісня 3-тя – 4.

Після входу тропарі та кондаки:

Тропар воскресний, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар преподобного, кондак храму святого, «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак самарянки. (Тропар та кондак храму Господського та кондак храму Богородиці не співаються).

Прокимен і алиуарій – Неділі про самарянку та великомученика.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове...».

25 ТРАВНЯ, неділя

6-а неділя після Пасхи, про сліпого. Глас 5-ий.

Третє знайдення глави Предтечі і Хрестителя Господнього Іоана (бл. 850). Сщмч. Ферапонта, єп. Кіпрського (IV). **Свт. Інокентія, архієп. Херсонського (1857).**

Святкування відновлення Михайлівського Золотоверхого собору (2000) в місті Києві (перехідне святкування в останню неділю травня).

Ран. – Єв. 8-е, Ін., 64 зач., XX, 11 – 18.

Літ. – Діян., 38 зач., XVI, 16 – 34. Ін., 34 зач., IX, 1 – 38.

Предтечі: 2 Кор., 176 зач., IV, 6 – 15. Мф., 40 зач., XI, 2 – 15.

Поліелейна служба знайдення глави Іоана Предтечі звершується в поєднанні зі службою Тріоді по 2-ій Марковій главі від 8 травня: «Якщо буде пам'ять святого Іоана Богослова, в Неділю Мироносиць, або розслабленого, або самарянки, або сліпого».

Примітка. Піснеспіви Неділі про сліпого співаються у неділю, понеділок, вівторок та середу 6-ої седмиці після Пасхи.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10: воскресні, глас 5-ий – 3, свята Тріоді (про сліпого), глас 2-ий – 3 (перша стихира двічі), та Предтечі, глас 8-ий – 4. «Слава» – свята Тріоді, глас 5-ий: «Господи, проходячи дорогою...», «І нині» – догматик, глас той самий: «У червоному морі...».

Вхід. Прокимен дня.

На літій стихирі храму та Предтечі, глас 1-ий: «Прийдіть, світло звершим...», «Блудне беззаконне діяння...», «Як Боготочне благодатне джерело...» (див стиховні стихирі вечірньої). «Слава» – Предтечі, глас 2-ий: «Як Боже-ственне провидіння...», «І нні» – свята Тріоді, глас 4-ий: «Сліпий, для якого все життя було ніччю...».

На стиховні стихирі воскресна, глас 5-ий: «Тебе, Спа-са Христа...», і стихирі Пасхи, глас той самий (з їхніми приспіваними). «Слава» – свята Тріоді, глас 8-ий: «Сонце правди, Христе Боже...», «І нині» – Пасхи, глас 5-ий: «Воскресіння день».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар воскресний, глас 5-ий: «Співбезначальне Слово Отцеві і Духові...» (двічі). «Слава», тропар Предтечі, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас 4-ий: «Від початку віку утаємнене...».

Кафізми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні (див. в Тріоді).

Поліелей. Величання Предтечі і вибраний псалом. Непорочні. «Ангельський собор...». Іпакої, глас 5-ий: «Мироносиці засмучені...», сідальний Предтечі по 2-ій кафізмі, глас 4-ий: «Виокремилась, як золото від руди...», «Слава», сідальний по поліелей Предтечі, глас 4-ий: «Ірод беззаконня чинив...», «І нині», Богородичен мінеї: «Ти, що народила незмінного Бога...». Степенний – антифони 5-го гласу.

Прокимен, глас 5-ий: «Воскресни, Господи, Боже мій, нехай піднесеться рука Твоя...».

Євангеліє воскресне 8-ме. «Воскресіння Христове бачивши...» (тричі).

Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...», «І нині» – «Молитвами Богородиці». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: Пасхи «Воскресіння день...» з ірмосом і Богородичними тропарями на 6 (ірмоси по двічі), Предтечі на 4 та свята Тріоді (про сліпого) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Вознесіння, глас 5-ий: «Спасителю Богу...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос Предтечі, глас 6-ий; сідальний Предтечі глас 4-ий: «Виокремилась, як золото від руди...», «Слава» інший сідальний Предтечі, глас той самий: «Пророче Божий і Предтече...», «І нині» – сідальний свята Тріоді, глас 8-ий: «Проходячи, Владика всіх і Творець...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді (про сліпого), глас 4-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш».

Екзапостіларій Пасхи: «Плоттю заснувши...», Світільний Предтечі, «Слава» – світільний свята Тріоді (про сліпого): «Розумові мої очі, Господи...», «І нині» – другий світільний Тріоді: «Проходячи мимо, Спас наш...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі на 8: воскресні (див. в Тріоді), глас 5-ий – 4, Предтечі, глас 5-ий – 4 (з стихирою на «Славу»), «Слава» – Тріоді, глас той самий: «Хто опише силу Твою, Христе?...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння...»

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – євангельська стихира 8-ма.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний, «Слава» – тропар Предтечі. Кондак свята Тріоді (про сліпого) та кондак Предтечі читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4 (див. в Тріоді) і з канону Тріоді (про сліпого) – 4, та Предтечі 6-та пісня – 4.

Після входу – тропар воскресний, тропар Предтечі, кондак Предтечі, «Слава» – кондак Неділі про сліпого, «І нині» – кондак Пасхи.

Прокимен, Апостол алиуарій та Євангеліє – Неділі про сліпого і Предтечі.

Задостойник Пасхи.

Причасний воскресний «Хваліте Господа з Небес...» і Предтечі: «В пам'ять вічну буде праведник».

26 ТРАВНЯ, понеділок

6-й тиждень після Пасхи. Апп. від 70-х Карпа й Алфея (I). Мч. Аверкія та мц. Олени (I). Прп. Іоана Психаїта, сповідника (IX). Мч. Георгія Нового (1515).

Діян., 39 зач., XVII, 1 – 15. Ін., 40 зач., XI, 47 – 57.

Служба апостола Карпа не має святкового знака, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді (про сліпого), глас 5-ий – 3, і апостола, глас 1-ий, – 3. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 2-ий: «Той, хто народився сліпим, сам собі говорив...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 5-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Проходячи мимо храму, Ісус побачив чоловіка...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 5-ий: «Співбезначальне Слово...» (один раз), «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Радуйся, двері Господні непрохідні...».

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар воскресний: «Співбезначальне Слово...» (двічі), «Слава, і нині» – Богородичний: «Радуйся, двері Господні непрохідні...».

Кафізми 4-та і 5-та. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді (про сліпого) з ірмосом на 8 (ірмоси двічі) і апостола на 4.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону апостола.

Після 3-ої пісні – кондак апостола, глас 4-ий, сідальний апостола, глас 3-ий, «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді (про сліпого), глас 8-ий: «Проходячи, Владика всіх і Творець...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді (про сліпого), глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний свята Тріоді (про сліпого): «Розумові мої

очі, Господи...», «Слава, і нині» – другий світільний Тріоді: «Проходячи мимо, Спас наш...».

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Тріоді, глас 5-ий – 4 (перша стихира двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 2-ий: «Сліпий, для якого все життя було ніччю...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу ж читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 5-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Господи, проходячи дорогою...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 5-ий: «Співбезначальне Слово...», «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Радуйся, двері Господні непрохідні...».

НА ЧАСАХ тропар та кондак Свята Тріоді (про сліпого).

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону про сліпого, пісня 1-ша – 6 (з ірмосом).

Після входу тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, «Слава, і нині» – кондак Свята Тріоді (про сліпого).

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму. «Слава, і нині» – кондак Свята Тріоді (про сліпого).

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Свята Тріоді (про сліпого).

(Тропар та кондак храму Господського та кондак храму Богородиці не співаються).

Прокимен, алилуарій та причасний – Свята Тріоді (про сліпого).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

27 ТРАВНЯ, вівторок

Щмч. Ферापонта, єп. Сардійського (III). Мчч. Феодори, діви, і Дидима, воїна (304). **Знайдення мощів свтт. Київських: Кипріана та Фотія (1472). Прав. Іоана Русича, сповідника (1730).**

Діян., 40 зач. (від половини), XVII, 19 – 28. Ін., 42 зач., XII, 19 – 36.

Служба прав. Іоана шестерична, звершується зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізми 6-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді (про сліпого), глас 5-ий – 3, і святого, глас 4-ий, – 3. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 2-ий: «Той, хто народився сліпим, сам собі говорив...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 5-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Проходячи мимо храму, Ісус побачив чоловіка...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 5-ий: «Співбезначальне Слово...» (один раз), «Слава», тропар святого, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: **«Від початку віку утаємнене...».**

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар воскресний: «Співбезначальне Слово...» (двічі), «Слава», тропар святого, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний: «Від початку віку утаємнено...».

Кафізми 7-ма і 8-ма. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді (про сліпого) з ірмосом на 6 (ірмоси двічі) і святого на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону святого.

Після 3-ої пісні – кондак і ікос святого, глас 8, інший кондак, глас 4-ий, сідальний святого, глас 4-ий, «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді (про сліпого), глас 8-ий: «Проходячи, Владика всіх і Творець...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді (про сліпого), глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається.

Світільний свята Тріоді (про сліпого): «Розумові мої очі, Господи...», «Слава, і нині» – другий світільний Тріоді: «Проходячи мимо, Спас наш...».

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирах Тріоді, глас 5-ий – 4 (перша стихира двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 2-ий: «Сліпий, для якого все життя було ніччю...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу ж читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирах Тріоді, глас 5-ий з приспіваними. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Господи, проходячи дорогою...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 5-ий: «Співбезначальне Слово...», «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Радуйся, двері Господні непрохідні...».

НА ЧАСАХ тропар свята Тріоді (про сліпого), «Слава» – тропар святого. Кондак свята Тріоді і святого поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону про сліпого, пісня 1-ша – 6 (з ірмосом).

Після входу тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар святого, «Слава» – кондак святого, «І нині» – кондак свята Тріоді (про сліпого).

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар святого «Слава» – кондак святого, «І нині» – кондак свята Тріоді (про сліпого).

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар святого, кондак храму, «Слава» – кондак святого, «І нині» – кондак свята Тріоді (про сліпого).

(Тропар та кондак храму Господського та кондак храму Богородиці не співаються).

Прокимен, алилуарій та причасний – свята Тріоді (про сліпого).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

28 ТРАВНЯ, середа

Віддання свята Пасхи. Прп. Микити, спов., єп. Халкідонського (IX). Сщмч. Євтихія, єп. Мелітинського (I), Мц. Єликонида (244). Сщмч. Елладія, єпископа (VI – VII).

Діян., 41 зач., XVIII, 22 – 28. Ін., 43 зач., XII, 36 – 47.

Початок вечірні, ранньої і Літургії – пасхальний. На ранній катавасія «Спасителю Богу...». Часи звичайні. Закінчення Літургії та відпуст – пасхальні. Існує також традиція звершувати вечірню й ранню за пасхальним чином.

Звершується славослівна служба віддання свята Пасхи.

Примітка. У грецькій Квітній Тріоді, крім того чинопослідування, яке міститься в слов'янській Тріоді, дається також інше для вівторка та середі цього тижня, в якому у вівторок співається служба віддання Неділі про сліпого, а в середу – віддання Пасхи. З цього чинопослідування, служба віддання Пасхи на ранній і на Літургії у всьому подібна до пасхальної служби. На вечірні співаються стихира на «Господи, взиваю» воскресні, глас 1-ий, на 6. «Слава, і нині» – «Всесвітню славу...». На стиховні – стихира 1-го гласу «Стражданням Твоїм, Христе...», потім стихира Пасхи. Відпуст вечірні пасхальний. Це чинопослідування призначене для того, щоб надати відданню Пасхи ту ж урочистість, яку мають всі віддання великих свят. Часи також співаються пасхальні. Про передсвятковий канон Вознесіння сказано, що він співається, коли забажає настоятель.

НА ВЕЧІРНІ початок такий самий, як в 1-ий день Пасхи. Іерей у ризі, з пасхальним трисвічником і хрестом в лівій руці, з кадилом у правій руці, після початкового виголосу: «Слава Святій...» (при відкритих царських вратах), співає тропар Пасхи: «Христос воскрес...» (тричі). Хор також тричі повторює тропар. Іерей співає стихи пасхального початку: «Нехай воскресне Бог...» та ін. Хор після кожного стиха: «Христос воскрес...» (по одному разу). Під часу співу пасхального початку звершується повне кадіння храму. Потім читається 103-ій псалом.

Велика ектенія. Кафізма 9-та.

На «Господи, взиваю» стихира свята Тріоді (про сліпого) 2-го, 4-го, 5-го і 8-го гласів – 6. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Сонце правди, Христе Боже...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихира воскресна Тріоді, глас 5-ий: «Тебе, Спаса Христа, що тіло прийняв...», і стихира Пасхи, глас той самий (з їхніми приспіваними). «Слава, і нині» – Пасхи: «Воскресіння день...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 5-ий: «Співбезначальне Слово...», «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Радуйся, двері Господні непрохідні...».

НА РАННІЙ після виголосу «Слава Святій...» і пасхального початку з кадінням (як і на вечірні) відразу: «Слава в вишніх Богу...» і шестипсалміє.

На «Бог – Господь» тропар воскресний «Співбезначальне Слово...» (двічі), «Слава, і нині» – Богородичний «Радуйся, двері Господні непрохідні...».

Кафізми 10-та і 11-та. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

«Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: Пасхи «Воскресіння день...» (без Богородичних тропарів) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі, приспів до тропарів канону – «Христос воскрес із мертвих»), свята Тріоді (про

сліпого) на 4 і передсвята Вознесіння (див. у Тріоді) на 4.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія Вознесіння «Спасителю Богу...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді (про сліпого), глас 4-ий, сідальний свята Тріоді (про сліпого), глас 1-ий: «Ти, Христе, повернув зір...», «Слава, і нині» – сідальний передсвята Вознесіння, глас той самий: «Народився Ти, Спасе мій...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос Пасхи, глас 8-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспіви Пасхи. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Екзапостиларій Пасхи «Плоттю заснувши...» (двічі). «Слава, і нині» – світільний Тріоді (про сліпого): «Розумові мої очі...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирах на 8: свята Тріоді (про сліпого) – 4: глас 2-ий: «Той, хто народився сліпим, сам собі говорив...», глас той самий: «Проходячи мимо храму...», глас 4-ий: «Сліпий, для якого все життя було ніччю...» та глас 5-ий: «Господи, проходячи дорогою...» (див. їх на «Господи, взиваю...» на вечірні у вівторок 6-ої седмиці після Пасхи) та стихира Пасхи, глас 5-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – Пасхи, глас той самий: «Воскресіння день...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 5-ий: «Співбезначальне Слово...». «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Радуйся, двері Господні непрохідні...».

Ектенії і відпуст воскресний без хреста: «Христос, що воскрес із мертвих...»

ЧАСИ звичайні (трьохпсалмні). На часах – тропар воскресний «Співбезначальне Слово...», кондак свята Тріоді (про сліпого).

НА ЛІТУРГІЇ після виголосу «Благословенне Царство...» – пасхальний початок при відкритих царських вратах з кадінням, як зазначено на вечірні і ранній.

Антифони зображальні. Блаженні з канону Пасхи на 8: пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і пісня 6-та – 4.

На вході: «...спаси нас, Сину Божий, що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропар воскресний, «Слава» – кондак свята Трійди (про сліпого), «І нині» – кондак Пасхи.

Співається Трисвяте.

Прокимен Пасхи, глас 8-ий: «Цей день, його ж створив Господь...». Стих: «Прославляйте Господа...».

Алилуарій, глас 4-ий: «Ти, Господи, воскрес, ущедривши Сион». Стих: «Господь з неба на землю поглянув».

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове...».

Закінчення Літургії: після виголосу «Благословення Господне на вас...» Хор: «Амінь». Настоятель замість виголосу «Слава Тобі, Христе Боже...» співає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав». Хор закінчує: «І тим, що у гробах, життя дарував».

Настоятель, тримаючи хрест з трисвічником в руках, виголошує відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що у гробах, життя дарував, є істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих помилує і спасе нас, бо Він благий і Людинолюбний». Потім підносить хрест і промовляє: Христос воскрес! (тричі). Хор співає кінцеве «Христос воскрес...» (тричі), «І нам дарував життя вічне, поклоняємось Його триденному воскресінню». Многоліття.

29 ТРАВНЯ, четвер

ВОЗНЕСІННЯ ГОСПОДНЕ.

Мц. Феодосії, діви Тирської (307 – 308). Пам'ять І Вселенського собору (325). Прмч. Феодосії, діви (726 – 730). Мучеників, що в долині Ферейдан (Іран) від персів постраждали (XVII) (Груз.) (*перехідне свято в день Вознесіння Господнього*).

Ікон Божої Матері, званих «Споручниця грішних» та «Невтомне Око».

Ран. – Мк., 71 зач., XVI, 9 – 20.

Літ. – Діян., 1 зач., I, 1 – 12. Лк., 114 зач., XXIV, 36 – 53.

На **ранній** величання: «Величаємо Тебе, Життєдавче Христе, і шануємо на небеса з пречистою Твоєю плоттю Божественне вознесіння». Після Євангелія – «Воскресіння Христове бачивши...». Замість «Чеснішу...» співаються приспиви свята. 1-й приспів: «Величай, душе моя, Христа Життєдавця, Який вознісся від землі на Небо». На **Літургії** антифони свята. **Вхідний стих: «Зійшов Бог при окликах радості, Господь – при звуках сурмних».** На архієрейській літургії після входу та в седмичні дні (до віддання) співається: «Прийдіть, поклонімося... спаси нас, Сину Божий, що вознісся у славі...». Співається Трисвяте. Замість «Достойно...» – «Величай, душе моя... Тебе, вищу розуму...». Замість «Ми бачили Світло істинне...» – «Вознісся ти у славі...» (до віддання). Увечері на свято відправляється вечірня із входом і великим прокимном.

Всенічне бдіння свята Вознесіння Господнього звершується за Трійдою.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ кафізми немає («Блажен муж» не співається).

На «Господи, взиваю» стихирі свята, глас 6-ий – 10 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Від лона Отчого...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії свята – 3.

На літій стихирі свята, глас 1-ий і глас 4-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий: «Господи, таїнство від віків...».

На стиховні стихирі свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Зійшов Бог...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий: «Вознісся Ти у славі...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар свята, глас 4-ий: «Вознісся Ти у славі...» (двічі). «Слава, і нині» – той самий тропар.

Кафізми 13-та і 14-та. Малі ектенії. Після 1-ої кафізми – сідальний свята, глас 1-ий: «Ангели дивувалися...». «Слава, і нині» – той самий сідальний. Після 2-ої кафізми – сідальний свята, глас 3-ий: «Предвічний Бог...». «Слава, і нині» – той самий сідальний.

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, / Життєдавче Христе, / і шануємо на небеса / з пречистою Твоєю Плоттю // Божественне вознесіння» і вибраний псалом свята.

Сідальний свята після поліелея, глас 5-ий: «Той, Хто зійшов з небес...». «Слава, і нині» – той самий сідальний.

Степенний – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-ий: «Зійшов Бог при окликах радості, Господь – при звуках сурмних». Стих: «Всі народи, заплещіть руками, викликані Богові голосом радості».

Євангеліє – Мк., зач. 71. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира свята, глас 6-ий: «Днесь на небесах...».

Канони: свята 1-ий, глас 5-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по

двічі) і 2-ий, глас 4-ий, з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія П'ятдесятниці, глас 4-ий: «Божественним покритий мороком...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 8-ий: «Сівши на хмари...». «Слава, і нині» – той самий сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак свята, глас 6-ий: «Сповнивши наше спасіння...» та ікос, глас той самий: «Ті, що земне для землі залишили...».

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспиви свята. Перший приспів: «Величай, душе моя, Христа Життєдавця, що вознісся від землі на Небо».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світільний свята (тричі).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихирі свята, глас 1-ий – 4 (перша стихира двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «Народився Ти...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий: «Вознісся Ти у славі...» (один раз). Ектенії і відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як Благий і Людинолюбний».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони свята.

Вхідний стих: «Зійшов Бог при окликах радості, Господь – при звуках сурмних».

Примітка. Перед виголошенням вхідного стиха слід виголошувати «Премудрість, станьмо побожно».

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята. Співається Трисвяте.

Прокимен, глас 7-ий: «Вознесися на Небеса, Боже, і по всій землі слава Твоя». Стих: «Готове серце моє, Боже...».

Апостол – Діян., зач. 1.

Алилуарій, глас 2-ий: «Зійшов Бог при окликах радості, Господь – при звуках сурмних». Стих: «Всі народи заплещуть руками...».

Євангеліє – Лк., зач. 114.

Задостойник свята – приспів та ірмос 9-ої пісні канону свята: «Тебе вищу розуму...» (і до віддання).

Причасний свята: «Зійшов Бог при окликах радості, Господь – при звуках сурмних».

Замість «Ми бачили Світло Істинне...» в період від свята Вознесіння до його віддання, за традицією, співається тропар Вознесіння.

30 ТРАВНЯ, п'ятниця

Прп. Ісаакія, спов., ігумена обителі Далматської (383).

Діян., 42 зач., XIX, 1 – 8. Ін., 47 зач., XIV, 1 – 11.

З цього дня на ранній, коли співається велике славослів'я, катавасія «Спасителю Богу...», крім 7-ї неділі після Пасхи і віддання Вознесіння. Прокимен, алилуарій і причасний свята (до віддання).

Служба прп. Ісаакія шестерична, звершується зі службою післясвята Вознесіння (за Тріоддю).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 6-ий – 3 і преподобного, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «Народився Ти...».

Вхід. Прокимен великий, глас 7-ий: «Бог наш на небесах і на землі...» з приспіваними.

Ектенія потрійна: «Промовимо всі...», «Сподоби, Господи...», ектенія прохальна: «Доповнимо вечірню молитву...» і голововклонна молитва.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «На горі святій, побачивши Твоє вознесіння, Христе...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

«Премудрість» – «Благослови» та інше. Відпуст свята.

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар Вознесіння, глас 4-ий (двічі), «Слава, і нині» – тропар Вознесіння.

Кафізми 19-та і 20-та.

Малі ектенії. Сідальні свята з Тріоди (по двічі). Псалом 50-й.

Канони: свята Вознесіння 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і преподобного на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону преподобного.

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 8-ий, «Слава» – сідальний преподобного, глас 4-ий, «І нині» – сідальний Вознесіння, глас 8-ий: «Сівши на хмари небесні...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світільний свята: «Ученики дивились, як Ти...» (двічі), «Слава, і нині» – світільний свята.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми. Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 5-ий: «Господи, вознісся Ти...».

Після Трисвятого – тропар Вознесіння (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар Вознесіння. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з 1-го канону свята Вознесіння, пісня 1-ша – 6 (з ірмосом).

На вході – «...вознісся у славі...»

Після входу – тропарі і кондаки:

В храмі Господському – тропар свята, «Слава, і нині» – кондак свята.

В храмі Богородичному – тропар свята, тропар храму, «Слава, і нині» – кондак свята.

В храмі святого – тропар свята, тропар храму, «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій та причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Вознесіння.

31 ТРАВНЯ, субота

Ап. від 70-х Єрма (I). Мч. Єрмія (II). Мч. Філософа (III).

Діян., 43 зач., XX, 7 – 12. Ін., 48 зач., XIV, 10 – 21.

Служба мч. Єрмія шестерична, звершується зі службою післясвята Вознесіння (за Тріоддю).

НА ВЕЧІРНІ Кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 4-ий – 3 і святого, глас 1-ий – 5. «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Господи, звершивши таїнство провидіння...».

Вхід. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Зійшов Бог при окликах радості...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий, «Слава, і нині» – тропар свята, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог – Господь» – тропар свята (двічі), «Слава» – тропар мученика, «І нині» – тропар свята.

Кафізми 16-та і 17-та.

Примітка. Повне кадіння храму під час читання 17-ої кафізми..

Малі ектенії.

Після 1-ої кафізми – сідальний свята, глас той самий: «Ангели дивувалися незвичайному зшестю...», «Слава, і нині», сідален той самий.

Після 2-ої кафізми – сідальний свята, глас 1-ий: «Пекло полонив Ти...», «Слава, і нині», сідален той самий. Псалом 50-ий.

Канони: свята 2-ий, глас 4-ий, з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і мученика на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону мученика.

Після 3-ої пісні – кондак мученика, глас 6-ий, сідальний мученика, глас 4-ий, «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-ий: «Сівши на хмари...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос Вознесіння, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світільний свята Вознесіння, «Слава, і нині» – святилен свята той самий.

«Хваліте Господа з небес...» і хвалітні псалми. Чиатається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 5-ий: «Господи, вознісся Ти...».

Після Трисвятого – тропар мученика, «Слава, і нині» – тропар свята.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар мученика. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з 2-го канону свята, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом) та пісня 6-та – 4.

На вході – «...вознісся у славі...»

Після входу – тропарі і кондаки:

В храмі Господському – тропар свята, тропар мученика, «Слава, і нині» – кондак свята.

В храмі Богородичному – тропар свята, тропар храму, тропар мученика, «Слава, і нині» – кондак свята.

В храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мученика, «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій та причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Вознесіння.

1 ЧЕРВНЯ, неділя

7-а неділя після Пасхи, святих отців I Вселенського собору. Глас 6-ий.

Мчч. Юстина Філософа та іншого Юстина, і з ними Харитона, Харити, Євелпіста, Іеракса, Пеона і Валеріана (166). **Прп. Агапіта Києво-Печерського, лікаря безвідплатного, в Ближніх печерах (бл. 1095).**

Ран. – Єв. 10-е, Ін., 66 зач., XXI, 1 – 14.

Літ. – Діян., 44 зач., XX, 16 – 18, 28 – 36. Ін., 56 зач., XVII, 1 – 13.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

На **Літургії** після входу тропар воскресний, свята і отцям, «Слава...» кондак отцям, «І нині...» – кондак свята. Прокимен, Апостол, алилуарій і Євангеліє отцям. Задостойник свята. Причасний «Хваліть Господа...» і «Радуйтеся, праведні...».

Воскресна служба звершується разом зі службами післясвята Вознесіння і святих отців (за Тріоддю).

Поліелейна служба прп. Агапіта Києво-Печерського переноситься на інший день.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 6-ий – 3, свята, глас той самий – 3, і отців, глас той самий – 4. «Слава» – отців, глас той самий: «Таємничі сурми Духа...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії отців – 3.

На літій стихири свята, глас 1-ий: «Піднісись на небеса...». «Слава» – отців, глас 3-ий: «Ви, святі отці, були охоронителями апостольських передань...», «І нині» – свята, глас 6-ий: «Господи, звершивши провидіння таїнство...».

На стиховні стихири воскресні, глас 6-ий зі своїми приспівами. «Слава» – отців, глас 4-ий: «Молитовну пам'ять...», «І нині» – свята, глас той самий: «Господи, таїнство від віків...».

Після Трисвятого – тропар отців, глас 8-ий: «Препрославлений Ти, Христе Боже наш...» (двічі), і тропар свята, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 6-ий (двічі). «Слава» – тропар отців, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафізми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні з Тріоді.

Непорочні. «Ангельський собор...». Іпакої, глас 6-ий: «Вільною і животворчою Твоею смертю, Христе...».

Степенний – антифони 6-го гласу.

Прокимен, глас 6-ий: «Господи, підними силу Твою...».

Євангеліє воскресне 10-те. «Воскресіння Христове бачивиши...» (один раз).

Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), свята Вознесіння 1-ий на 4 і отців на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія П'ятдесятниці: «Божественним покритий мором...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос Вознесіння, глас 6-ий; сідальний отців, глас 4-ий, «Слава» – інший сідальний отців, глас той самий, «І нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос отців, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш».

Екзапостиларій воскресний 10-ий (див. в Тріоді). «Слава» – світільний отців, «І нині» – світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: воскресні, глас 6-ий – 4, і отців, глас той самий – 4 (перша – двічі) з приспівами до двох останніх стихир: «Благословенний Ти, Господи Боже отців наших, і хвальне і прославлене Ім'я Твоє повіки» і «Зберіть до Мене святих Моїх, що вступили в завіт з Мною при жертві». «Слава» – отців, глас 8-ий: «Святих отців Собор...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...». Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихири євангельська 10-та, глас 6-ий: «Після Твого зішестя...» (див. в Тріоді).

НА ЧАСАХ – На 1-му і 6-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар свята. Кондак отців. На 3-му і 9-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар отців. Кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4 (див. в Тріоді), 1-го канону свята Вознесіння, пісня 4-та – 4, і отців, пісня 6-та – 4.

На вході – «...що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропар воскресний, тропар Вознесіння, тропар отців. «Слава» – кондак отців, «І нині» – кондак Вознесіння.

Прокимен – пісня отців, глас 4-ий: «Благословенний Ти, Господи Боже отців наших...». Стих: «Бо праведний Ти у всьому, що створив».

Апостол і Євангеліє – Неділі 7-ої після Пасхи.

Алилуарій, глас 1-ий: «Бог богів, Господь, промовив...». Стих: «Зберіть до Мене святих Моїх...».

Задостойник Вознесіння.

Причасний воскресний: «Хваліте Господа з Небес...», і отців: «Радуйтеся, праведні...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих...».

2 ЧЕРВНЯ, понеділок

7-й тиждень після Пасхи. Свт. Никифора, спов., патр. Константинопольського (828). **Вмч. Іоана Нового, Сучавського (1330 – 1340).** Сщмч. Пофина, еп. Ліонського, і тих, що з ним постраждали (177). Мц. Бландини і мч. Понтика Ліонських (177).

Києво-Братської ікони Божої Матері (1654).

Діян., 45 зач., XXI, 8 – 14. Ін., 49 зач., XIV, 27 – XV, 7.

Служба вмч. Іоана шестерична, звершується зі службою післясвята Вознесіння (за Тріоддю). На вечірні звершується віддання Неділі святих отців I-го Вселенського Собору.

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихир на 6: отців (з Тріоді), глас 6-ий – 3 і мученика, глас 2-ий – 3. «Слава» – мученика, глас 8-ий: «Нині чесне торжество...», «І нині» – свята, глас той 6-ий: «На горі святих...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихир отців, глас 6-ий (див. їх на хвалітніх ранньої у Неділю 7-му після Пасхи): «Зібравши всю душевну творчість...», потім стих: «Благословенний Ти, Господи Боже отців наших, і хвальне і прославлене Ім'я Твоє повіки», стихира «Сприймавши духовне сяння Святого Духа...», стих: «Зберіть до Мене святих Моїх, що вступили в завіт зі Мною при жертві» і стихира «Зібравши все пастирське мистецтво...». «Слава» – мученика, глас 3-ий: «Засяяло проміння страстотерпця...», «І нині» – свята, глас 6-ий: «Зійшов Бог при окликах радості...».

Після Трисвятого – тропар отців, глас 8-ий «Препрославлений Ти, Христе Боже наш...» (див. у Неділю 7-му на ранній), «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята (двічі), «Слава» – тропар мученика, «І нині» – тропар свята.

Кафізми 4-та і 5-та.

Малі ектенії. Сідальні свята з Тріоді (по двічі). Псалом 50-й.

Канони: свята Вознесіння 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і мученика на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону мученика.

Після 3-ої пісні – кондак і ікос мученика, глас 4-ий, сідальний мученика, глас 8-ий, «Слава, і нині» – сідальний

Вознесіння, глас 8-ий: «Сівши на хмари небесні...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світільний мученика. «Слава, і нині» – світільний свята. «Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми. Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихир свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Вознісся Ти у славі...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, «Слава, і нині» – тропар свята.

НА ЧАСАХ – тропар Вознесіння. «Слава» – тропар мученика. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з 2-го канону свята Вознесіння, пісня 5-та – 6 (з ірмосом).

На вході – «...вознісся у славі...»

Після входу – тропарі і кондаки:

В храмі Господському – тропар свята, тропар мученика, «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

В храмі Богородичному – тропар свята, тропар храму, тропар мученика, «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

В храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мученика, кондак храму, «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій та причасний – свята і мученика.

Апостол і Євангеліє – дня і мученика.

Задостойник Вознесіння.

3 ЧЕРВНЯ, вівторок

Мчч. Лукиліана, Клавдія, Іпатія, Павла, Діонісія і мц. Павли, діви (270 – 275). Сщмчч. Лукіана, еп., Максіана, пресвітера, Юліана, диякона, мчч. Маркеліана і Сатурнина в Бельгії (81 – 96).

Діян., 46 зач., XXI, 26 – 32. Ін., 53 зач., XVI, 2 – 13.

Служба мч. Лукиліана не має святкового знаку, звершується зі службою післясвята Вознесіння (за Тріоддю).

НА ВЕЧІРНІ кафізма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихир на 6: свята, глас 4-ий – 3 і мученика, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий: «Коли прийшов Ти, Христе...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихир свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Впале єство Адамово...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята (двічі), «Слава, і нині» – тропар свята.

Кафізми 7-ма і 8-ма.

Малі ектенії. Сідальні свята з Тріоді (по двічі). Псалом 50-й.

Канони: свята Вознесіння 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону мученика.

Після 3-ої пісні – сідальний мученика, глас 1-ий, «Слава, і нині» – сідальний Вознесіння, глас 8-ий: «Сівши на хмари небесні...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світільний мученика. «Слава, і нині» – світільний свята. «Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми. Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихир свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий: «Коли вознісся Ти у славі, Христе Боже...».

Після Трисвятого – тропар свята (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар Вознесіння. Кондак тільки свята.
НА ЛІТУРГІЇ блаженні з 1-го канону свята Вознесіння, пісня 6-та – 6 (з ірмосом).
 На вході – «...вознісся у славі...»
 Після входу – тропарі і кондаки:
 В храмі Господському – тропар свята, «Слава, і нині» – кондак свята.

В храмі Богородичному – тропар свята, тропар храму, «Слава, і нині» – кондак свята.
 В храмі святого – тропар свята, тропар храму, «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак свята.
 Прокимен, алилуарій та причасний – свята.
 Апостол і Євангеліє – дня.
 Задостойник Вознесіння.

4 ЧЕРВНЯ, середа

Свт. Митрофана, патр. Константинопольського (бл. 326). Мчч. Фронтасія, Северина, Северіана і Силана (I). Мч. Конкордія (бл. 175). Сщмч. Астія, еп. Диррахійського (II). Прп. Зосими, еп. Вавилона Єгипетського (VI). Прп. Додо Давидо-Гареджийського (596, Груз.) (*перехідне святкування в середу після Вознесіння*).

Діян., 47 зач., XXIII, 1 – 11. Ін., 54 зач., XVI, 15 – 23.

Служба свт. Митрофана шестирічна, звершується зі службою післясвята Вознесіння (за Тріоддю).

НА ВЕЧІРНІ кафізма 9-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 4-ий – 3 і святителя, глас 6-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 5-ий: «Прийдіть, вірних зібрання...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – мученика, глас 4-ий: «Нехай світло веселиться...», «І нині» – свята, глас 5: «Господи, взявши...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий, «Слава, і нині» – тропар свята, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята (двічі), «Слава» – тропар святителя, «І нині» – тропар свята.

Кафізми 10-та і 11-та.

Малі ектенії. Сідальні свята з Тріоді (по двічі). Псалом 50-й.

Канони: свята Вознесіння 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і святителя на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону святителя.

Після 3-ої пісні – кондак і ікос святителя, глас 4-ий, інший кондак святителя, глас 2-ий, сідальний святителя, глас 8-ий, «Слава, і нині» – сідальний Вознесіння, глас 8-ий: «Сівши на хмари небесні...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світільний святителя. «Слава, і нині» – світільний свята. «Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми. Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Від лона Отчого Ти не відлучився...».

Після Трисвятого – тропар святителя, «Слава, і нині» – тропар свята.

НА ЧАСАХ – тропар Вознесіння. «Слава» – тропар святителя. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з 1-го канону свята Вознесіння, пісня 6-та – 6 (з ірмосом).

На вході – «...вознісся у славі...»

Після входу – тропарі і кондаки:

В храмі Господському – тропар свята, тропар святителя, «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

В храмі Богородичному – тропар свята, тропар храму, тропар святителя, «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

В храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святителя, кондак храму, «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій та причасний – свята і святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

Задостойник Вознесіння.

5 ЧЕРВНЯ, четвер

Сщмч. Дорофея, еп. Тирського (бл. 362). **Перенесення мощів блгв. Ігоря, вел. кн. Чернігівського і Київського (1150). Свт. Костянтина, митр. Київського і всієї Руси (1159).** Мчч. Маркіана, Никандра, Іперехія, Аполлона, Леоніда, Арія, Горгія, Селінія, Іринія і Памвона (305 – 311). Прп. Федора, чудотворця (бл. VI). Прп. Анувія, пустельника Єгипетського (IV – V). Прп. Дорофея, з обителі авви Серида (620). Прп. Давида Гареджийського (VI – VII, Груз.) (*перехідне святкування в четвер після Вознесіння*).

Ігорівської ікони Божої Матері (1147).

Діян., 48 зач., XXV, 13 – 19. Ін., 55 зач., XVI, 23 – 33.

Служба сщмч. Дорофея шестирічна, звершується зі службою післясвята Вознесіння (за Тріоддю).

НА ВЕЧІРНІ кафізма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 4-ий – 3 і священномученика, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Зійшов Бог при окликах радості...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «Піднісшись на небеса, звідкіля і зійшов Ти...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий, «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята (двічі), «Слава» – тропар священномученика, «І нині» – тропар свята.

Кафізми 13-та і 14-та.

Малі ектенії. Сідальні свята з Тріоді (по двічі). Псалом 50-й.

Канони: свята Вознесіння 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і священномученика на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону священномученика.

Після 3-ої пісні – кондак священномученика, глас 5-ий, сідальний священномученика, глас 3-ій, «Слава, і нині» – сідальний Вознесіння, глас 8-ий: «Сівши на хмари небесні...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світільний свята. «Слава, і нині» – той самий світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми. Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 7-ий: «Прийшов Ти на гору Єлеонську...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, «Слава, і нині» – тропар свята.

НА ЧАСАХ – тропар Вознесіння. «Слава» – тропар священномученика. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з 1-го канону свята Вознесіння, пісня 8-та – 6 (з ірмосом).

На вході – «...вознісся у славі...»

Після входу – тропарі і кондаки:

В храмі Господському – тропар свята, тропар священномученика, «Слава» – кондак священномученика, «І нині» – кондак свята.

В храмі Богородичному – тропар свята, тропар храму, тропар священномученика, «Слава» – кондак священномученика, «І нині» – кондак свята.

В храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар священномученика, кондак храму, «Слава» – кондак священномученика, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій та причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Вознесіння.

6 ЧЕРВНЯ, П'ЯТНИЦЯ

Віддання свята Вознесіння Господнього. Прп. Віссаріона, чудотворця Єгипетського (IV). Прп. Іларіона Нового (845). Прмцц. дів Архелай, Фекли і Сусанни (293).

Діян., 48 зач., XXV, 13 – 19. Ін., 55 зач., XVI, 23 – 33.

Діян., 50 зач., XXVII, 1 – 44. Ін., 57 зач., XVII, 18 – 26.

Служба за Тріоддю. На ранній катавасія «Божественним покритий...». «Чеснішу...» не співається, а приспиви свята. Співається велике славослів'я.

Звершується славослівна служба віддання свята Вознесіння (за Тріоддю).

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 6-ий – 6 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той самий: «Від лона Отчого...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Зійшов Бог...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий: «Вознісся Ти у славі...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий: «Вознісся Ти у славі...» (двічі). «Слава, і нині» – той самий тропар.

Кафізми 19-та і 20-та. Малі ектенії. Сідальні свята з Тріоді (по двічі).

Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий, глас 5-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий, глас 4-ий, з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія П'ятдесятниці, глас 4-ий: «Божественним покритий мороком...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 8-ий. «Слава, і нині» – той самий сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята, глас 6-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспиви свята. Перший приспів: «Величай, душе моя, Христа Життедавця, що вознісся від землі на Небо».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світільний свята (тричі).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири свята, глас 1-ий – 4 (перша стихира двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «Народився Ти...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята (один раз). Ектенії і святковий відпуст.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні. Блаженні з обох канонів свята Вознесіння, пісня 9-та – 8 (першого канону – з ірмосом).

На вході – «...вознісся у славі...»

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій та причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Вознесіння.

7 ЧЕРВНЯ, субота

Троїцька поминальна субота. Звершуємо пам'ять всіх від віку спочилих православних християн – отців, матерів, братів і сестер наших. Мч. Феодота Анкирського (303). Щмч. Маркеліана, єпископа Римського, і мчч. Клавдія, Кирина і Антоніна (304). Щмчч. Маркела, єпископа Римського, Сисинія і Киріака, дияконів, мчч. Смарагда, Ларгія, Апроніана, Сатурніна, Папія і Мавра, воїнів, і Крискентіана, мцц. Прискіли, Лукини і Артемії, царівни (304 – 310). Мцц. Калерії (Валерії), Киріакії і Марії в Кесарії Палестинській (IV).

Заупокійне: 1 Кор., 163 зач., XV, 47 – 57. Ін., 16 зач., V, 24 – 30.

Ряд.: Діян., 51 зач., XXVIII, 1 – 31. Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Служба тільки з Тріоді. На **вечірні** замість прокимна – «Алилуя» із заупокійними стихами. На **ранній** канон храму і Тріоді (з 2-ю піснею). Катавасія Тріоді. На **Літургії** «Достойно є...». Замість «Ми бачили світло істинне...» – тропар «Глибиною мудрості...».

Примітка. Заупокійна служба Троїцької батьківської суботи, згідно з Типіконом, звершується «у всьому подібно до того, як вказано в суботу м'ясопусну», включаючи співвідношення заупокійних текстів Тріоді зі співанням системи Октоїха. Щорічно Троїцька поминальна субота припадає на один і той самий день періоду співу Квітної Тріоді – суботу 7-го тижня після Пасхи, тому заупокійні піснеспиви Тріоді щорічно з'єднуються зі співами Октоїха 6-го гласу, чинного в дану седмицю.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мученичні з Тріоді, глас 6-ий – 3, і заупокійні Тріоді, глас 8-ий – 3. «Слава» – Тріоді, глас той самий: «Плачу і ридаю...», «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто Тебе не ублажить...».

Входу немає. Замість прокимна – «Алилуя», на 8-ий глас, із заупокійними стихами – стих 1-ий: «Блаженні, ті, кого обрав і прийняв ти, Господи»; стих 2-ий: «Пам'ять про них з роду в рід».

На стиховні стихири з Тріоді, глас 6-ий (із заупокійними приспіваними, див. Тріодь). «Слава» – Тріоді, глас той самий: «Початком і складовою моєї істоти...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Молитвами Тієї, що народила Тебе, Христе...».

Після Трисвятого – тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...» (один раз). «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе стіну, і пристановище...».

Примітка. Після відпусту вечірні за Уставом звершується панахида за спочилими; на ній співається заупокійний канон з Октоїха 6-го гласу (див. в Тріоді).

НА РАННІЙ замість «Бог Господь» – «Алилуя» на глас 8-ий (зазвичай співається тричі по тричі), із заупокійними стихами: – стих 1-ий: «Блаженні, ті, кого обрав і прийняв ти, Господи»; стих 2-ий: «Пам'ять про них з роду в рід»; стих 3-ий: «Душі їх у блаженстві перебуватимуть».

Тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе стіну і пристановище...».

Кафізма 16-та. Мала екнетія (звичайна, не заупокійна). Сідальні з Тріоді, глас 6-ий.

Кафізма 17-та ділиться на дві статті, співається, за Уставом, на 5-ий глас, без «заходу» («Господи, помилуй» (3), «Слава, і нині»). До кожного стиха 1-ої статті додається приспів: «Благословен єси, Господи, навчи мене заповітів Твоїх», до стихів 2-ої статті приспів: «Спасе, спаси мене».

Перша стаття починається співом: «Блаженні непорочні...». Після 91-го стиха хор співає (з приспівом) 92-ий і 93-ий стихи. Потім виголошується мала заупокійна екнетія (за звичаєм, з кадиллом). Після виголосу: «Бо ти єси Воскресіння...» хор починає співати другу статтю: «Твій – я, спаси мене...». Ієрей з дияконом (або диякон) звершують, за традицією, мале кадіння (тетрапод навкруги, іконостас, хори, народ, місцеві ікони іконостасу, тетрапод спереду, тобто з західної сторони). Останні стихи: 175-ий і 176-ий – по тричі, і відразу – заупокійні тропарі після Непорочних, глас 5-ий: «Собор святих...», під час яких священик з дияконом звершують, за звичаєм, повне кадіння храму.

Потім виголошується мала заупокійна екнетія (за звичаєм, з кадиллом). Після виголосу співається сідальний Тріоді, глас 5-ий: «Упокой, Спасе наш...». «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Христе Боже, Ти Від Діви засяв...».

Псалом 50-ий.

Канони: храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і Тріоді заупокійний на 8.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія Тріоді, глас 8-ий: «Пісню заспіваймо...».

Співається 2-га пісня канону, на 8 (ірмос двічі, тропарі на 6, приспів до тропарів: «Упокой, Господи, душі спочилих рабів Твоїх», до останніх тропарів – «Слава» і «І нині»). В кінці 2-ої пісні катавасія – той самий ірмос.

Після 3-ої пісні – мала екнетія (звичайна, не заупокійна). Сідальний Тріоді, глас 5-ий. «Слава» – той самий сідальний, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий.

Після 6-ої пісні – мала заупокійна екнетія (за звичаєм, з кадиллом). Кондак, глас 8-ий: «Зі святими упокой...», та ікос, глас той самий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Мала екнетія (звичайна, не заупокійна).

Екзапостиларій Тріоді: «Пам'ять звершуючи...». «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді: «Солодкість Ангелів...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 6-ий – 4. «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «Як квітка в'яне...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас 6-ий: «Ти єси Бог наш...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу чи-тець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири з Тріоді, глас 6-ий (із заупокійними стихами, див. Тріодь). «Слава» – Тріоді, глас той самий: «Болістю стало для Адама...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Стала Ти...».

Після Трисвятого – тропар заупокійний, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...». «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе стіну і пристановище...».

Екнетія потрійна: «Помилуй нас, Боже...». Диякон: «Премудрість». Хор: «Благослови». Ієрей: «Сущий благословенний...». Хор: «Амінь. Утверди, Боже...». Читається 1-ий час, і відпуст.

НА ЧАСАХ – тропар «Глибиною мудрості...», кондак: «Зі святими упокой...».

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні з заупокійного канону Тріоді на 8: пісня 3-тя (з ірмосом) – 4 і 6-та – 4.

На вході – «...спаси нас, Сину Божий, у святих Дивний Ти...».

Після входу – тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...». «Слава» – кондак, глас той самий: «Зі святими упокой...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе стіну...».

Прокимен заупокійний, глас 6-ий: «Душі їх у блаженстві перебуватимуть». Стих: «До Тебе, Господи, підношу душу мою...».

Апостол дня – Діян., зач. 51, і за упокій – 1 Кор., зач. 163.

Алилуарій: «Блаженні, ті, кого обрав...» зі стихом.

Євангеліє дня – Ін., зач. 67, і за упокій – Ін., зач. 21.

Примітка. У додатках до богослужбових Апостола та Євангелія вказані інші Літургійні заупокійні читання для Троїцької поминальної суботи – 1 Сол., зач. 270 та Ін., зач. 16.

Причасний: «Блаженні, ті кого обрав...».

Замість «Ми бачили Світло Істинне...» прийнято співати тропар «Глибиною мудрості...».

8 ЧЕРВНЯ, неділя

8-а неділя після Пасхи. Глас 7-ий.

ДЕНЬ СВЯТОЇ ТРОЙЦІ, П'ЯТДЕСЯТНИЦЯ.

Вмч. Федора Стратилата (319). Прп. Єфрема, патр. Антіохійського (545). Прп. Зосими Фінікійського (VI). Свт. Федора, еп. Суздальського (1023).

Ікони Божої Матері «Далешівська».

Ран. – Ін., 65 зач., XX, 19 – 23.

Літ. – Діян., 3 зач., II, 1 – 11. Ін., 27 зач., VII, 37 – 52; VIII, 12.

На **ранній** величання «Величаємо Тебе, Життєдавче Христе, і шануємо Всесвятого Духа Твого, що Його від Отця послав Ти, божественним ученикам Твоїм». «Воскресіння Христове бачивши...» не співаємо. У Тріоді для 9-ої пісні канону приспівів немає, але в Тріоді нотного співу для задостойника в день П'ятдесятниці вказується такий приспів: «Апостоли,

зішестя Утішителя бачивши, здивувалися, як у вигляді вогняних язиків явився Дух Святий». «Свят Господь Бог наш» не промовляється. На **Літургії** – антифони свята. **Вхідний стих: «Піднесися, Господи, силою Твоєю! Будемо співати й прославляти могутність Твою».** Замість трисвятого – «Всі ви, що в Христа хрестилися...», замість «Достойно є...» – «Радуйся, Царице...». Після «Спаси, Боже...» співаємо «Ми бачили світло істинне...». Після відпусту Літургії царські врата зачиняються, звершуємо 9-й час і починаємо вечірню з виголосу «Благословенний Бог наш...». «Царю Небесний...», як правило, співається народом. На **вечірні** після 103 псалма – велика ектенія з додаванням особливих прохань, вхід з кадилом, великий прокімен і читання коліновклонних молитов. Відпуст вечірні при відчинених царських вратах «Христос, що з Отчого і Божественного лона...». З цього дня і до віддання П'ятдесятниці на ранній, коли співається велике славослів'я, катавасія «Божественним покритий...». Після свята П'ятдесятниці тижні починаються з понеділка, а закінчуються неділею.

Всенічне бдіння свята П'ятдесятниці звершується за Тріоддю.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 1-ий і глас 2-ий – 10 (перша і четверта стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Прийдіть, люди...».

Вхід. Прокімен дня. Паремії свята – 3.

На літій стихири свята, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Коли Ти, Господи, послав Духа Твого апостолам...».

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Колись змішав Бог мови народів...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 8-ий: «Благословен еси, Христе Боже наш...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – той самий тропар.

Кафізми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі).

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, / Життєдавче Христе, / і шануємо Всесвятого Духа Твого, / що Його від Отця послав еси // Божественним ученикам Твоїм», і вибраний псалом свята.

Сідальний свята після поліелея, глас 8-ий. «Слава, і нині» – той самий сідальний.

Степенний – 1-ий антифон 4-го гласу.

Прокімен свята, глас 4-ий: «Дух Твій Благий наставить мене на землю правди». Стих: «Вислухай, Боже, молитву мою, і не зневаж мене».

Євангеліє свята – Ін., зач. 65. «Воскресіння Христове бачивши...» не співається, але відразу ж після прочитання Євангелія – псалом 50-ий.

Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...». Стихира свята, глас 6-ий: «Царю Небесний...».

Канони: свята 1-ий, глас 7-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і 2-ий, глас 4-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після кожної пісні – спочатку ірмос 1-го канону (в першій пісні – «Морем покрив...»), потім 2-го (в першій пісні – «Божественним покритий...»).

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 8-ий: «Спасові улюблені ученики...». «Слава, і нині» – той самий сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак свята, глас 8-ий: «Коли Ти зійшов, мови змішав...», та ікос, глас той самий: «Швидко й необхідно подай утішення...».

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Примітка. За традицією, приспів до 9-ої пісні канону: «Апостоли, зішестя Утішителя бачачи, здивувалися, як у вигляді вогняних язиків явився Дух Святий».

Після 9-ої пісні «Свят Господь Бог наш» не виголошується, а співається світільний свята: «Всесвятий Душе...» (двічі). «Слава, і нині» – інший світільний свята: «Світло – Отець, Світло – Син, Світло – і Дух...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири свята, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Царю Небесний...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 8-ий (один раз). Екстенії і відпуст свята: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогняних язиків з Неба послав Пресвятого Духа на святих Своїх учеників і апостолів, молитвами Пречистої Своєї Матері, святих славних і всехвальних апостолів, і всіх святих, помилує і спасе нас, як Благий і Людянолюбний».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони свята.

Вхідний стих: «Вознесися, Господи, силою Твоєю, будемо оспівувати і прославляти сили Твої».

Примітка. Перед виголошенням вхідного стиха слід виголошувати «Премудрість, станьмо побожно».

Після входу – тропар свята, «Слава, і нині» – кондак свята.

Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа хрестилися...».

Прокімен, глас 8-ий: «По всій землі розійшлося віщунання їх і в кінці вселенної слова їх».

Стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь».

Апостол – Діян., зач. 3.

Алилуя, глас 1-ий: «Словом Господнім небеса утвердилися, і Духом уст Його вся сила їх».

Стих: «З Неба поглянув Господь і побачив усіх синів людських».

Євангеліє – Ін., зач. 27.

Задостойник – ірмос 9-ої пісні 2-го канону свята: «Радуйся, Царице...» (до віддання).

Причасний – свята: «Дух Твій Благий наставить мене на землю правди».

Після «Спаси, Боже, людей Твоїх...» співаємо: «Ми бачили Світло Істинне...».

Відпуст свята: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогняних язиків...» (як на ранній).

За сформованою давньою богослужбовою практикою, одразу після відпусту Літургії царські врата і завіса закриваються, і звершується 9-ий час та ВЕЛИКА ВЕЧІРНЯ.

В кінці 9-ого часу відкривається завіса. Перед великою вечірнею дзвонять, як у великі свята. Початковий виголос вечірні: «Благословенний Бог наш...». Читець: «Царю Небесний». Початковий псалом (читається). Іерей читає світільні молитви на солії перед царськими вратами. Екстенія велика з додаванням після прохання «За подорожніх...» особливих прохань про схилиючих коліна перед Господом (див. в Квітній Тріоді).

Кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири свята П'ятдесятниці, глас 4-ий – 6 (див. на хвалітні ранньої, кожна стихира двічі). «Слава, і нині...» – П'ятдесятниці, глас той самий: «Царю Небесний...».

Вхід. Прокімен великий, глас 7-ий: «Хто Бог великий, як Бог наш? Ти еси Бог, що твориш чудеса...», з приспівами.

Після паремій відкриваються царські врата і диякон виголошує: «Ще і ще, схиливши коліна, Господу помолимося». Хор: «Господи, помилуй» (тричі).

Іерей читає першу молитву лицем до народу, стоячи на колінах у царських вратах.

Екстенія потрійна: «Промовмо всі...». Виголос: «Бо Ти милостивий...»

Диякон: «Ще і ще, схиливши коліна...». Хор: «Господи, помилуй» (тричі).

Іерей читає другу молитву.

«Сподоби, Господи...».

Диякон: «Ще і ще, схиливши коліна...». Хор: «Господи, помилуй» (тричі).

Іерей читає третю молитву. Царські врата зачиняються. Екстенія прохальна «Доповнимо вечірню...» і голововоклонна молитва.

На стиховні стихири П'ятдесятниці, глас 3-ий: «Нині явним знаменням...» (зі своїми приспівами). «Слава, і нині...» – П'ятдесятниці, глас 8-ий: «Прийдіть, люди...».

Після Трисвятого – тропар П'ятдесятниці, глас 8-ий: «Благословен еси, Христе Боже наш...».

На спів тропаря, за звичаєм, відкриваються царські врата.

Виголос: «Премудрість», та інше.

Відпуст з відкритих царських врат: «Христос, що з Отчого і Божественного лона принизив Себе і з небес на землю зійшов, і все наше ество прийняв та оживив його, після ж цього на небеса знову вознісся і сів праворуч Бога і Отця,

а Божественного, і Святого, і єдиносущного, і рівносильного, і рівночесного, і співвічного Духа послав на святих Своїх учеників і апостолів і цим просвітив їх, а через них і світ увесь, — істинний Бог наш, молитвами Пречистої і пренепорочної святої Своєї Матері, святих славних і всехвальних богопроповідників та духоносних апостолів і всіх святих, помилує і спасе нас як благий і Чоловіколюбче».

Многоліття.

9 ЧЕРВНЯ, понеділок

1-й тиждень після П'ятдесятниці. Загальниця.

День Святого Духа. Свт. Кирила, архієп. Олександрійського (444). Мцц. Фекли, Марфи і Марії в Персії (346).

Кіпрської ікони Божої Матері (перехідне святкування в День Святого Духа).

Еф., 229 зач., V, 8 – 19. Мф., 75 зач., XVIII, 10 – 20.

Свт.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Мф., 11 зач., V, 14 – 19.

На **ранній** замість «Чеснішу...» співається ірмос «Радуйся, Царице...». **На Літургії вхідний стих: «Піднесися, Господи, силою Твоею! Будемо співати й прославляти могутність Твою».** Співається трисвяте. Замість «Достойно є...» – «Радуйся, Царице...» (до віддання). Відпуст вечірні, ранньої та літургії у всі дні до віддання – «Христос, що у вигляді вогняних язиків...».

У середу і п'ятницю посту немає.

Служба звершується по Тріоді.

НА МАЛОМУ ПОВЕЧІР'І співається канон Святому Духу (див. в Квітній Тріоді).

НА ПОЛУНОШНИЦІ після 1-го Трисвятого – тропар свята, глас 8-ий.

Після 2-го Трисвятого – кондак П'ятдесятниці, глас 8-ий. «Господи, помилуй» (12) і малий відпуст (заупокійна молитва «Пом'яни, Господи...» не промовляється).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар П'ятдесятниці, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – тропар П'ятдесятниці.

Кафізми 4-та і 5-та. Малі ектенії.

Після 1-ої кафізми – сідальний П'ятдесятниці, глас 4-ий: «Післясвяткове і кінцеве свято святкуємо...» «Слава, і нині» – той самий сідальний.

Після 2-ої кафізми – сідальний П'ятдесятниці, глас 8-ий: «Духа джерело зійшло на землю...» «Слава, і нині» – той самий сідальний. Псалом 50-ий.

Канони: П'ятдесятниці 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і П'ятдесятниці 2-ий на 6 (ірмоси двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія П'ятдесятниці: «Божественним покритий...».

Після 3-ої пісні – сідальний П'ятдесятниці, глас 8-ий: «Всесвятий Дух нині зійшов на апостолів...» (див. в Тріоді на ранній Понеділка Святого Духа), «Слава, і нині», сідальний той самий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята, глас 8-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Примітка. За традицією, приспів до тропарів 9-ої пісні канонів свята: «Апостоли, зішестя Утішителя бачачи, здивувалися, як у вигляді вогнених язиків явився Дух Святий».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світільний П'ятдесятниці «Всесвятий Душе...», «Слава, і нині» – інший світільний П'ятдесятниці: «Світло – Отець, Світло – Син, Світло – і Дух...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири П'ятдесятниці (див. в Тріоді на ран-

ній Понеділка Святого Духа), глас 2-ий – 4, «Слава, і нині» – П'ятдесятниці, глас 8-ий: «Колись народи...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар П'ятдесятниці, глас 8-ий (один раз).

Ектенії, і відпуст свята: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогнених язиків...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак П'ятдесятниці.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні з обох канонів П'ятдесятниці, пісня 3-тя – 4 (першого канону з ірмосом) і пісня 6-та – 4.

Вхідний стих П'ятдесятниці: «Вознесися, Господи, силою Твоею, будемо оспівувати і прославляти сили Твої».

Примітка. Перед виголошенням вхідного стиха слід виголошувати «Премудрість, станьмо побожно».

Після входу – тропар П'ятдесятниці, «Слава, і нині» – кондак П'ятдесятниці.

Співається Трисвяте.

Прокимен, глас 6-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх і благослови насліддя Твоє». Стих: «До Тебе, Господи, взиватиму, Боже мій не відвертайся мовчки від Мене».

Апостол – дня (Еф., зач. 229).

Алилуарій, глас 2-ий: «Помилуй мене, Боже, з великої милости Твоєї».

Стих: «Не відкинь мене від лица Твого і Духа Твого Святого не відними від мене».

Євангеліє – дня (Мф., зач. 75).

Задостойник П'ятдесятниці.

Причасний свята «Дух Твій Благий...».

Відпуст свята: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогнених язиків...».

Примітка. У тиждень П'ятдесятниці на повечір'ї канон Пресвятої Богородиці не співається» (див.: Квітна Тріодь, «У понеділок Святого Духа», «див»).

10 ЧЕРВНЯ, вівторок

Щмч. Тимофія, еп. Пруського (361 – 363). **Свт. Іоана (Максимовича), митр. Тобольського (1715).** **Прп. Силуана, схимника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV).** Мчч. Олександра, Антоніни, діви (бл. 313). Прп. Феофана Антіохійського (369). Свт. Вассіана, еп. Лавдійського (409).

Рим., 79 зач., I, 1 – 7, 13 – 17. Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 13.

Свт.: Євр., 335 зач., XIII, 17 – 21. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

З цього дня співається «Чеснішу...» (крім віддання П'ятидесятниці).

Служба щмч. Тимофія шестирична, звершується зі службою післясвята П'ятидесятниці (за Тріоддю).

НА ВЕЧІРНІ кафізма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: П'ятидесятниці, глас 1-ий – 3, священномученика, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «П'ятидесятницю святкуємо...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «Мовами чужими...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята (двічі), «Слава, і нині» – тропар свята.

Кафізми 7-ма і 8-ма.

Малі ектенії. Сідальні свята з Тріоді (по двічі). Псалом 50-й.

Канони: свята П'ятидесятниці 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і священномученика на 6.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону священномученика.

Після 3-ої пісні – сідальний священномученику, глас 5-ий, «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-ий: «Спасові улюблені ученики...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос П'ятидесятниці, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світільний свята «Всесвятий Душе...», «Слава, і нині», той самий світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми. Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «Все подає Дух Святий...».

Після Трисвятого – тропар свята (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з обох канонів свята, пісня 1-ша – 6 (першого канону – з ірмосом).

На вході – «...спаси нас, Утішителю Благий...»

Після входу – тропарі і кондаки:

В храмі Господському – тропар свята, «Слава, і нині» – кондак свята.

В храмі Богородичному – тропар свята, тропар храму, «Слава, і нині» – кондак свята.

В храмі святого – тропар свята, тропар храму, «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій та причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

11 ЧЕРВНЯ, середа

Апп. Варфоломія і Варнави (І). Свт. Луки, архієп. Сімферопольського, спов. (1961).

Икони Божої Матері «Достойно є» («Милуюча») (X).

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Рим., 80 зач., I, 18 – 27. Мф., 12 зач., V, 20 – 26.

Апп.: Діян., 28 зач., XI, 19 – 26, 29 – 30. Лк., 51 зач., X, 16 – 21.

Служба апостолів Варфоломія і Варнави поліелейна, звершується зі службою свята П'ятидесятниці (за Тріоддю). За цією схемою можливо звершити поліелейну службу свт. Луки.

НА ВЕЧІРНІ «Блажен муж» - 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихирі на 8: свята, глас 1-ий – 3 і апостолів, глас 4-ий – 3. «Слава» – апостолів, глас 6-ий: «Варнаво прехвальний, блискучий сосуде...», «І нині» – свята, глас 2-ий: «Ми бачили Світло істинне...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостолів – 3.

На стиховні стихирі свята, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – апостолів, глас 8-ий: «Апостоле Спасів Варнаво прехвальний...», «І нині» – свята, глас 6-ий: «Господи, апостоли Твої, сповнившись зішестя Духа...».

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-ий, «Слава, і нині» – тропар свята, глас 8-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята (двічі), «Слава» – тропар апостолів, «І нині» – тропар свята.

Кафізми 10-та і 11-та. Малі ектенії.

Після 1-ої кафізми: сідальний апостолів, глас 1-ий (двічі), «Слава, і нині», сідальний Тріоді, глас 5-ий.

Після 2-ої кафізми: сідальний апостолів, глас 4-ий (двічі), «Слава, і нині», сідальний Тріоді, глас 8-ий.

Поліелей. Величання апостолів і вибранний псалом. Сідальний апостолів, глас 8-ий: Сітями слова витягнув...», «Слава, і нині», сідальний Тріоді (див. по 1-ій або по 2-ій кафізмі). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен апостолів, глас 4-ий: «По всій землі розійшлося...», стих: «Небеса повідають славу...». Євангеліє апостолів. Після 50-го псалма: «Слава» - «Молитвами апостолів...», «І нині» - «Молитвами Богородиці...». Стихира апостолів, глас 1-ий: «По всій землі розійшлося ваше спасительне віщування...».

Канони: свята П'ятидесятниці 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси

по двічі) та апостолів на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія П'ятидесятниці: «Божественним мороком покритий...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос свята, глас 8-ий, кондак апостолів, глас 3-ий (див по 3-ій пісні), сідальний апостолів, глас 8-ий, «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-ий: «Спасові улюблені ученики...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос апостолів, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світільний апостолів. «Слава, і нині» – світільний свята «Світло – Отець, Світло – Син, Світло – і Дух...».

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На Хваліте стихирі на 6: свята, глас 2-ий – 3 (зі своїми приспіваними, див. на стиховні), і апостолів, глас 4-ий – 3. «Слава» – апостолів, глас 5-ий: «Премудрість Божа...», «І нині» – свята, глас 6-ий: «Царю Небесний...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар апостолів. «Слава, і нині» – тропар свята.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар апостолів. Кондаки свята та апостолів читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з обох канонів свята, пісня 4-та – 4 (першого канону – з ірмосом), і апостолів, пісня 3-тя – 2 (Варфоломія), пісня 6-та – 2 (Варнави).

На вході – «...спаси нас, Утішителю Благий...»

Після входу – тропарі і кондаки: тропар свята, тропар храму Богородиці або святого, тропар апостолів, кондак храму святого, «Слава», кондак апостолів, «І нині», кондак свята.
Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій та причасний – свята і апостолів.
Апостол і Євангеліє – дня і апостолів.
Задостойник свята.

12 ЧЕРВНЯ, четвер

Прп. Онуфрія Великого (IV). Прп. Петра Афонського (734). Прпп. Іоана, Андрія, Іраклемона і Феофіла (IV).

Ікони Божої Матері «Споручниця грішних», Корецької (1622) (перехідне святкування в четвер 1-го тижня після П'ятдесятниці).

Рим., 81 зач., I, 28 – II, 9. Мф., 13 зач., V, 27–32.

Служба прп. Онуфрія і Петра шестерична, зверхується зі службою свята П'ятдесятниці (за Тріоддю).

НА ВЕЧІРНІ кафізма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 4-ий – 3 і преподобного, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 7-ий: «Маючи Утішителя...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава», преподобних, глас 6-ий: «Те, що образом, ти зберіг...», «і нині» – свята, глас 8-ий: «Коли Ти, Господи, послав Духа Твого апостолам...».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-ий, «Слава, і нині» – тропар свята, глас 8-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята (двічі), «Слава» – тропар преподобних, «І нині» – тропар свята.

Кафізми 13-та і 14-та.

Малі ектенії. Сідальні свята з Тріоді (по двічі). Псалом 50-й.

Канони: свята П'ятдесятниці 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) та преподобних на 4 (2 з канону прп. Онуфрія, 2 з канону прп. Петра).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону преподобного Петра.

Після 3-ої пісні – кондак і ікос преподобного Онуфрія, глас 3-ий, кондак і ікос прп. Петра, глас 2-ий, сідальний преподобного Онуфрія, глас 4-ий, «Слава», сідальний прп. Петра, глас 1-ий, «І нині» – сідальний свята, глас 8-ий: «Спасові улюблені ученики...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світільний преподобного Онуфрія, «Слава», світільний прп. Петра, «І нині» – світільний свята «Всесвятий Душе...».

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми. Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава», преподобних, глас 8-ий: «Безліч ченців, наставниками вас шануємо...», «І нині» – свята, глас 2-ий: «В оселях Твоїх, Господи...».

Після Трисвятого – тропар преподобних. «Слава, і нині» – тропар свята.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар преподобних. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з обох канонів свята, пісня 5-та – 6 (першого канону – з ірмосом).

На вході – «...спаси нас, Утішителю Благий...»

Після входу – тропарі і кондаки:

В храмі Господському – тропар свята, тропар преподобних, «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак свята.

В храмі Богородичному – тропар свята, тропар храму, тропар преподобних, «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак свята.

В храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар преподобних, кондак храму, «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій та причасний – свята і преподобних.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобних.

Задостойник свята.

13 ЧЕРВНЯ, п'ятниця

Мц. Акилини (293). Свт. Трифілія, єп. Левкусії Кіпрської (бл. 370). Мц. Антоніни Нікейської (284 – 305). Прп. Анни (826) і сина її Іоана.

Рим., 82 зач., II, 14 – 29. Мф., 14 зач., V, 33 – 41.

Служба мучениці та святителя не має святкового знака, зверхується зі службою свята П'ятдесятниці (за Тріоддю).

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 4-ий – 3 і мучениці, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «Тройцю єдиносуцну оспівуємо...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Маємо Утішителя...».

Після Трисвятого – тропар мучениці, глас 4-ий, «Слава», тропар святителя, глас той самий, «І нині» – тропар свята, глас 8-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята (один раз), тропар мучениці, «Слава» – тропар святителя, «І нині» – тропар свята.

Кафізми 19-та і 20-та.

Малі ектенії. Сідальні свята з Тріоді (по двічі). Псалом 50-й.

Канони: свята П'ятдесятниці 2-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), мучениці на 2 та святителя на 2.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону святителя.

Після 3-ої пісні – кондак мучениці, глас 2-ий, кондак святителя, глас 8-ий, сідальний мучениці, глас 8-ий, «Слава», сідальний святителя, глас 3-ий, «І нині» – сідальний свята, глас 8-ий: «Спасові улюблені ученики...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світільний свята «Світло – Отець, Світло – Син, Світло – і Дух...», «Слава, і нині», той самий світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми. Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі свята, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Коли Ти, Господи, послав Духа Твого апостолам...».

Після Трисвятого – тропар мучениці. «Слава», тропар святителя, «І нині» – тропар свята.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар мучениці і святителя (поперемінно). Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з обох канонів свята, пісні 7-ма і 8-ма – 6 (першого канону – з ірмосом).

На вході – «...спаси нас, Утішителю Благий...»

Після входу – тропарі і кондаки:

В храмі Господському – тропар свята, тропар мучениці, тропар святителя, кондак мучениці, «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

В храмі Богородичному – тропар свята, тропар храму, тропар мучениці, тропар святителя, кондак мучениці «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

В храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мучениці, тропар святителя, кондак храму, кондак мучениці, «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій та причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

14 ЧЕРВНЯ, субота

Віддання свята П'ятдесятниці. Прор Єлисея (IX ст. до Р. Х.). Свт. Мефодія, патр. Константинопольського (847). Блгв. кн. Мстислава, у св. хрещенні Георгія, Хороброго (1180). Прп. Єлисея Сумського (XV – XVI).

Прор.: Як., 57 зач., V, 10 – 20. Лк., 14 зач., IV, 22 – 30.

Ряд.: Рим., 79 зач. (від половини), I, 7 – 12. Мф., 15 зач., V, 42 – 48.

Уся служба за Тріоддю. На **ранній** замість «Чеснішу...» співається ірмос «Радуйся, Царице...». Співається велике славослів'я.

Звершується славослівна служба віддання свята П'ятдесятниці.

НА ВЕЧІРНІ Кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихирі П'ятдесятниці, глас 1-ий і глас 2-ий – 6 (див. в Тріоді на вечірні у суботу 7-му після Пасхи), «Слава, і нині...» – П'ятдесятниці, глас 8-ий: «Прийдіть, люди, Трипостасному Божеству поклонімося...».

Входу немає. Прокимен дня. Паремій немає.

На стиховні стихирі П'ятдесятниці, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – П'ятдесятниці, глас 8-ий: «Колось змішав Бог мови народів...».

Після Трисвятого – тропар П'ятдесятниці, глас 8-ий: «Благословен еси, Христе Боже наш...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар П'ятдесятниці (двічі). «Слава, і нині» – тропар П'ятдесятниці.

Кафизми 16-та і 17-та. Малі ектенії. Сідальні свята (двічі). Псалом 50-ий.

Канони: П'ятдесятниці 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і П'ятдесятниці 2-ий на 6.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія П'ятдесятниці: «Божественним покритий...».

Після 3-ої пісні – сідальний П'ятдесятниці, глас 8-ий: «Спасові улюблені ученики...», «Слава, і нині», той самий сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята, глас 8-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Примітка. За традицією, приспів до тропарів 9-ої пісні обох канонів свята: «Апостоли, зішестя Утішителя бачачи, здивувалися, як у вигляді вогненних язиків явився Дух Святий».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світільний П'ятдесятниці «Всесвятий Душе...», «Слава, і нині» – інший світільний П'ятдесятниці: «Світло – Отець, Світло – Син, Світло – і Дух...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі П'ятдесятниці, глас 4-ий – 4, «Слава, і нині» – П'ятдесятниці, глас 6-ий: «Царю Небесний...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар П'ятдесятниці.

Ектенії, і відпуст свята: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогненних язиків...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак П'ятдесятниці.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні з обох канонів П'ятдесятниці, пісня 9-та – 8 (першого канону з ірмосом).

На вході – «...спаси нас, Утішителю Благий...».

Після входу – тропар П'ятдесятниці, «Слава, і нині» – кондак П'ятдесятниці.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник П'ятдесятниці.

Причасний свята «Дух Твій Благий...» і апостолів: «По всій землі...».

Відпуст свята: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогненних язиків...».

15 ЧЕРВНЯ, неділя

1-ша неділя після П'ятдесятниці. Всіх святих. Глас 8-ий.

Прор. Амаса (VIII ст. до Р. Х.). Свт. Михаїла, першого митр. Київського і всієї Руси (992). Мчч. Віта, Модеста і Крискентії, годувальниці (бл. 303). Мч. Дули Килікійського (305 – 313). Прп. Дули, страсотерпця, Єгипетського. Прп. Ієроніма Блаженного Стридонського (420). Свт. Августина Блаженного, еп. Іпонійського (430). Перенесення мощів прп. Федора Сикеота, еп. Анастасіупольського (бл. IX). Блгв. кн. Лазаря Сербського (1389). Свт. Єфрема II, патр. Сербського (XIV).

Ікон Божої Матері **Тернопільської** та «Пом'якшення злих сердець» (Семистрільна) (перехідні святкування в неділю всіх святих).

Ран. – Єв. 1-е, Мф., 116 зач., XXVIII, 16 – 20.

Літ. – Євр., 330 зач., XI, 33 – XII, 2. Мф., 38 зач., X, 32 – 33, 37 – 38; XIX, 27 – 30.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Заговини на Петрів піст.

Вся служба з Тріоді. З цього дня і до 1-го серпня на святкових ранніх (коли співається велике славослів'я) катавасія «Відкрию уста мої...».

Звершується служба Неділі всіх святих (за Тріоддю Квітною). Поліелейна служба свт. Михаїла переноситься на інший день.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 8-ий – 6, і всіх святих, глас 6-ий – 4. «Слава» – всіх святих, глас той самий, «І нині» – догматик, глас 8-ий: «Цар небесний...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії всіх святих – 3.

На літії стихира храму і стихири всіх святих, глас 1-ий. «Слава» – всіх святих, глас 5-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий.

На стиховні стихири воскресні, глас 8-ий. «Слава» – всіх святих, глас 6-ий: «Прийдіть, вірні...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Творець і Визволитель мій...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар всіх святих, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар всіх святих, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку утаємнене...».

Кафізми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні (Тріоді).

Непорочні. «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу.

Євангеліє воскресне 1-ше. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз).

Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони (в Тріоді): воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), хрестовоскресний на 2, Богородиці на 2 і всіх святих на 6.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія: «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний всіх святих, глас 8-ий. «Слава» – той самий сідальний, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той самий: «Небесні двері і кивот...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос всіх святих, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш».

Екзапостиларій воскресний 1-ий. «Слава» – світільний всіх святих, «І нині» – Богородичний Тріоді.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8 (з Тріоді): воскресні, глас 8-ий – 5, і всіх святих, глас 4-ий – 3 (зі своїми приспіваними). «Слава» – стихира євангельська 1-ша, глас 1-ий: «Коли ученики поспішали на гору...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...»

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар всіх святих. Кондак всіх святих.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4 (див. у Тріоді), і всіх святих, пісня 6-та – 4.

Після входу – тропар воскресний, тропар всіх святих. «Слава, і нині» – кондак всіх святих.

Прокимен воскресний, глас 8-ий: «Помоліться і воздайте...» зі стихом, і всіх святих, глас 4-ий: «Дивний Бог у святих Своїх...».

Апостол – Євр., зач. 330.

Алилуарій всіх святих, глас 4-ий: «Взивали праведні...».

Євангеліє – Мф., зач. 38.

Причасний воскресний: «Хваліть Господа...», і всіх святих: «Радуйтеся, праведні...».

16 ЧЕРВНЯ, понеділок

2-й тиждень після П'ятдесятниці.

Свт. Тихона, еп. Амафунтського (425). Сщмч. Тигрія, пресвітера, і мч. Євтропія, читця (бл. 404).

Рим., 83 зач., II, 28 – III, 18. Мф., 19 зач., VI, 31 – 34; VII, 9 – 11.

Початок Петрового посту.

З цього дня співається Октоїх. Устав повсякденної служби викладений у 9-й главі Типікона, а в 11-й подається порядок співання канонів усього тижня при різних варіантах поєднання служб Октоїха і Мінеї. Устав суботньої служби міститься в 12-й главі Типікона, а особливості суботніх служб – у 15-й.

Служба свт. Тихона не має святкового знаку, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 8-ий – 3, і святителя, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас 8-ий: «Народивши нестерпний вогонь...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий, «Слава, і нині», Богородичний Октоїха, глас той самий: «Прийнявши глас Архангела...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Чудо чудес, Благодатна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Чудо чудес, Благодатна...».

Кафізми 4-та і 5-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, на 6 (ірмоси один раз), 2-ий на 4, і святителя на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак святителя, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достоїно є». Екзапостиларій Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий, від менших: «Небесні сили...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших:

«Пречиста Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропа мучеників, кондак дня, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників, кондак дня, кондак храму, кондак мучеників, «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

17 ЧЕРВНЯ, вівторок

Мчч. Мануїла, Савела та Ісмаїла (362).

Рим., 86 зач., IV, 4–12. Мф., 22 зач., VII, 15–21.

Служба мучеників не має святкового знаку, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 8-ий – 3, і мучеників, глас 4-ий, - 3, «Слава» – мучеників, глас 8-ий: «Чисто полюбивши Тебе...», «І нині» – Богородичний Октоїха, глас 8-ий: «Вірою вдаюся до покрову...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий, «Слава, і нині» – Богородичен Октоїха, той самий: «Радуйся, вселенної похвало...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий, «Слава, і нині», Богородичний, від менших: «До Богородиці широко нині звернімося...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний, від менших: «До Богородиці широко нині звернімося...».

Кафизми 7-ма і 8-ма. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6, 2-ий на 4, і мучеників на 4.

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої піснях – ірмоси канона Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мучеників, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Ексапостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хвалить Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається буденне славослів'я.

На стиховне стихири Октоїха, глас 8-ий, «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Покров Твій...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий, «Слава, і нині», Богородичний по гласу тропаря, від менших: «Тебе величаємо...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучеників.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропа мучеників, кондак дня, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників, кондак дня, кондак храму, кондак мучеників, «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

18 ЧЕРВНЯ, середа

Мчч. Леонтія, Іпатія та Феодула (70 – 79). **Прп. Леонтія, канонарха Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV).**

Рим., 87 зач., IV, 13 – 25. Мф., 23 зач., VII, 21 – 23.

Служба мч. Леонтія шестерична, звершується разом із службою Октоїха

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-та.

На «Господи, взиваю» стихири мученика, глас 8-ий – 6. «Слава», мученику, глас 1-ий: «Страстотерпче Леонтію...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий: «Стоячи перед Хрестом Сина...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий: «Господи, коли побачило...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий: «Мученик Твій, Господи...». «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мученика, глас 4-ий: «Мученик Твій, Господи...» (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), 2-ий на 4, і мученика на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос мученика, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Ексапостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий: «На хресті розп'ятого...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий: «Мученик Твій, Господи...». «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар мученика; кондак мученика, інший кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар мученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак мученика, інший кондак мученика. «Сла-

ва» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар мученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак мученика, інший кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня

19 ЧЕРВНЯ,

четвер

Апостола Іуди, брата Господнього по плоті (бл. 80). Мч. Зосими (II). Прп. Паїсія Великого (V). Прп. Іоана Палестинського, пустельника (VI). Прп. Паїсія Хиландарського (XVIII, Болг.).

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Рим., 89 зач., V, 10 – 16. Мф., 27 зач., VIII, 23 – 27.

Ап.: Іуд., 77 зач., I, 1 – 10. Ін., 48 зач. (від половини), XIV, 21 – 24.

Звершується поліелейна служба апостола Іуди.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихирі апостола, глас 1-ий – 8 (перша і друга стихира – тричі, третя стихира – двічі). «Слава» – апостола, глас 8-ий: «Ти, що ясно прийняв благодать...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3.

На стиховні стихирі апостола, глас 4-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – апостола, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний, глас той самий: «О, нове чудо...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

Кафизми 13-та і 14-та. Малі ектенії. Сідальні апостола (по двічі).

Поліелей. Величання апостола, і вибраний псалом. Сідальний апостола після поліелея, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен апостола, глас 4-ий: «По всій землі...». Євангеліє апостола. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостола...». Стихира апостола, глас 1-ий.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола на 8.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія: «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак апостола, глас 2, сідальний апостола, глас 8-ий, «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостола (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирі апостола, глас 5-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – апостола, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави»: «Спаси від бід...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостола.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні апостола, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар апостола; кондак храму. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола

20 ЧЕРВНЯ,

п'ятниця

Сщмч. Мефодія, еп. Патарського (312). **Мчч. Інни, Пінни та Римми (I – II).** Сщмч. Аристоклія, пресвітера, Димитріяна, диякона, і мч. Афанасія, читця (бл. 306). Свт. Левкія, спов., еп. Врунтісіопольського (V). **Свт. Мине Кієво-Печерського, еп. Полоцького (1116).** Прав. Миколая Кавасили (1397/98).

Рим., 90 зач., V, 17 – VI, 2. Мф., 31 зач., IX, 14 – 17.

Служба сщмч. Мефодія шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихирі святого, глас 4-ий на 6 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Бачачи розп'ятого...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха: «Агниця нескверна...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 1-ий: «Кров твоя...». «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Твоє заступництво...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас

4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Твоє заступництво...».

Кафизми 19-та і 20-та. Малі ектенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), 2-ий канон на 4, святого на 6.

Біблійні пісні: «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний святого, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак святого, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичен Октоїха: «Не можу терпіти...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 1-ий, «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Пречиста Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святого.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки: У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар святого; кондак дня, кондак святого. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святого; кондак дня, кондак храму, кондак святого. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...». Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

21 ЧЕРВНЯ, субота

Мч. Юліана Тарсійського (бл. 305). Сщмч. Терентія, еп. Іконійського (I). Прпп. Юлія, пресвітера, і Юліана, дякона (V). Мчч. Арчила II, царя Іверського (744), і Луарсаба II, царя Карталинського (1622, Груз.).

Мч.: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Лк., 104 зач., XXI, 5 – 7, 10 – 11, 20 – 24.

Ряд.: Рим., 84 зач., III, 19 – 26. Мф., 20 зач., VII, 1 – 8.

Служба мч. Юліана шестирична, звершується разом із суботньою службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири мученика, глас 4-ий – 6 (кожна стихира двічі). «Слава» – мученика, глас 6-ий: «Непорочної віри...», «І нині» – догматик, глас 8-ий: «Цар Небесний...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий (мученичні із числа стихир на «Господи взиваю» – 1-ша: «Мученики Господні...», 2-га: «Мученики Твої...», 3-тя: «Які чесноти...», приспіви звичайні зі стиховних з Часослова). «Слава і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Чиста Діво...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 8-ий: «Ти, що заради нас...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку утаємнене...».

Кафизми 16-та і 17-та (на 17-тій кафізі ієрей звершує кадіння храму, як на «Господи, взиваю», царські врата залишаються закритими).

Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони:

У храмі Воскресіння Христового – канон воскресний рядового гласу (з попередньої неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі, тропарі на 4: два воскресні тропарі, один Хресто-воскресний і один Богородичний), мученика на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

У храмі Господньому і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), мученика на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

У храмі святого – канон мученика з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), храму на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси мученичного канону Октоїха.

Після 3-ої пісні – сідальний мученика, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос мученика, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» співається. Екзопостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий (мученичні із числа стихир на хвалитніх – 1-ша: «Великий подвиг ваш...», 2-га: «Мученики Христові...», 3-тя: «У броню віри...»; приспіви звичайні зі стиховних з Часослова). «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Я, Діво Пресвята...» (у стихирах на хвалитніх).

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе, величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 6.

Після входу – тропарі і кондаки: У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар мученика; кондак храму, кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як первістки природи...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар мученика; кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як первістки природи...». Примітка: у храмі святого в суботу тропар і кондак храму не співається, тому що всі святі найменовані у тропарі і кондаку дня.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня. Апостол і Євангеліє – дня.

22 ЧЕРВНЯ, неділя

2-га неділя після П'ятдесятниці. Всіх святих землі Української. Глас 1-ий.

Новомучеників та сповідників, які в Україні та в інших землях у ХХ ст. за Христа і православну віру постраждали (перехідне святкування в 2-гу неділю після П'ятдесятниці). Сщмч. Євсевія, еп. Самосатського (380). Мчч. Зинона та Зіни (304). Мчч. Галактіона та Юліанії. Всіх преподобних і богоносних отців, що на Святій Горі Афонській просіяли (перехідне святкування в 2-гу неділю після П'ятдесятниці).

Ран. – Єв. 2-е, Мк., 70 зач., XVI, 1 – 8.

Літ. – Рим., 81 зач. (від половини), II, 10 – 16. Мф., 9 зач., IV, 18 – 23.

Свв.: Євр., 330 зач., XI, 33 – XII, 2. Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 12.

На ранній величання «Ублажаємо вас, чудотворці наші славні, що землю українську чеснотами вашими осяяли і образ спасіння нам ясно показали».

Недільна служба Октоїха звершується у поєднанні зі службою Всіх святих землі Української.

В цей день, по завершенні літургії звершуються поминання козаків і селян, що життя своє поклали на полі Берестецької битви за віру Православну і Батьківщину.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 1-ий – 4, і українських святих, глас 3-ий і глас 8-ий – 6. «Слава» – українських святих, глас той самий: «Веселися у Господі...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня, глас 6-ий: «Господь воцарився...», зі стихами (за звичаєм). Паремії українських святих – 3.

На літії стихира храму і стихири українських святих, глас 8-ий і гласи 1-ий-8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 8-ий: «Радуйтеся з нами...», або Богородичний воскресний, глас 8-ий: «Безневісна Діво...».

На стиховні стихири воскресні, глас 1-ий. «Слава» – українських святих, глас 2-ий: «Новий доме Єфрафів...» [1], «І нині» – Богородичний Мінеї (на ряду), глас 2-ий: «Вишні собори...»; або глас 8-ий: «О, преславне чудо...»; або Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «О нове чудо...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар українських святих, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 1-ий (один раз). «Слава» – тропар тропар українських святих, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти, що ради нас...».

Кафизми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання українських святих і вибраний псалом. Без заключного «Слава, і нині», відразу після останнього стиха вибраного псалма і величання, співаємо тропарі воскресні, глас 5-ий: «Ангельський собор...». Іпакої гласу: «Покаяння розбійника...». Сідальні українських святих після 1-ої і 2-ої кафизми (один раз, (без Богородичних): від 1-го стихослів'я – глас 3-ий: «Мужайся, Христова Церкво...»; від 2-го стихослів'я – глас 1-ий: «Якщо і говорять...») і поліелейний сідальний, глас 5-ий: «Прикрашайся, світися, Русь-Україна православна...». «Слава» – інший поліелейний сідальний, глас 3-ий українських святих: «Радісно святкуючи нинішнє торжество...», «І нині» – Богородичний, глас 4-ий: «Як незбориму стіну...». Степенні гласу. Прокимен воскресний, глас 1-ий: «Нині во-скресну, говорить Господь...». Євангеліє воскресне 2-ге. «Воскресіння Христове бачивши...».

Після 50-ого псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...» [2].

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси 1 раз), Богородиці (Октоїха) на 2, українських святих на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...». Примітка: Зазвичай в богослужбовій приходській практиці біблійні стихи на недільних всенічних не використовуються, а беруться молебні приспиви, наприклад: «Слава Господи святому Воскресінню Твоєму», «Пресвята Богородице, спаси нас», «Всі святі землі української молять Бога за нас».

Катавасія: «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос українських святих, глас 3-ий; сідальний українських святих, глас 7-ий: «Коли нічна темрява згущається...», «Слава і нині» – сідальний ризи Господній, глас 4-ий: «Поспішаймо, вірні...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 2-ий. «Слава» – світільний українських святих: «В піснях прославлено...», «І нині» – Богородичний Мінеї (на ряду) «Світлом лица Твого...»; або Богородичний воскресного екзопостиларія «Перед Твоїм зачаттям...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні, глас 1-ий – 4, і українських святих, глас 5-ий і глас 4-ий – 4. «Слава» – стихира евангельська 2-га, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар воскресний: «У день спасіння світу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар українських святих. Кондаки українських святих і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6, українських святих (в Мінеї на ряду) – 4.

Після входу – тропарі і кондаки: У храмі Господському – тропар воскресний, тропар українських святих. «Слава» – кондак українських святих, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар українських святих; кондак воскресний. «Слава» – кондак українських святих, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар українських святих; кондак воскресний. «Слава» – кондак українських святих, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні українських святих.

Апостол і Євангеліє – дня і українських святих.

[1] Існує звичай співати стихири «Земле Українська...», «Церкво Українська...», «Соборе святих українських...», «Новий доме Єфрафів...» як одну стихиру (поспіль, без стихів) на «Славу».

[2] У храмах, освячених на честь Всіх святих, що в землі Українській просіяли, співаються антифони гласу, а прокимен і Євангеліє – українських святих. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами всіх святих українських...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...». Стихира українських святих.

23 ЧЕРВНЯ, понеділок

3-й тиждень після П'ятдесятниці.

Мц. Агрипини Римлянки (III). Сщмч. Євстохія, пресвітера, мчч. Гая, Провія, Лолія, Урвана та інших (IV).

Рим., 94 зач., VII, 1 – 13. Мф., 34 зач., IX, 36 – X, 8 (за понеділок).

Рим., 95 зач., VII, 14 – VIII, 2. Мф., 35 зач., X, 9 – 15 (за вівторок).

Служба мц. Агрипини шестирична, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири мучениці, глас 4-ий – 6. «Слава, і нині» – Богородичний, від менших: «Радуйся, Світла хмаро...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний, від менших: «Небесних чинів радування...».

Після Трисвятого – тропар мучениці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тій, що вихована...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучениці, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тій, що вихована...».

Кафизми 4-та і 5-та. Малих ектеній немає. Сідальні

Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси один раз), 2-ий на 4, і мучениці на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону мучениці.

Після 3-ої пісні – сідалий мучениці, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак мучениці, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний великомученика, «І нині»

– Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий, від менших: «Богородице, Владичице світу...».

Після Трисвятого – тропар мучениці, глас 4-ий. «Слава,

і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучениці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4, і мучениці, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мучениці; кондак дня, кондак мучениці. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучениці; кондак дня, кондак храму, кондак мучениці. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня (за понеділок і за вівторок).

24 ЧЕРВНЯ, вівторок

Різдво чесного славного пророка, Предтечі та Хрестителя Господнього Іоана. Мчч. сімох братів: Орендія, Фарнакія, Єроса, Фірмоса, Фірмина, Киріака і Лонгина (IV).

Ран. – Лк., 3 зач., I, 24 – 25, 57 – 68, 76, 80.

Літ. – Предтечі: Рим., 112 зач., XIII, 11 – XIV, 4. Лк., 1 зач., I, 1 – 25, 57 – 68, 76, 80.

На **ранній** величання Предтечі: «Величаємо тебе, Предтече Спасів Іоане, і шануємо від неплідної преславне народження твоє».

Звершується бдінна служба Різдва Іоана Предтечі.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири Предтечі, глас 4-ий – 8 (перша стихира двічі), «Слава» – Предтечі, глас 6-ий: «Сьогодні світільник Світла...», «І нині» – глас той самий: «Елисавета зачала Предтечу...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Предтечі – 3.

На літій стихира Предтечі, глас 1-ий. «Слава», Предтечі, глас 5-ий: «Кінець пророків і початок апостолів...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти храм і двері...».

На стиховні стихири Предтечі, глас 2-ий. «Слава» – Предтечі, глас 8-ий: «Нині сповнилося пророка Ісаї слово...», «І нині» – Богородичний Мінеї (на ряду), той самий: «Послухай, що говорить Елисавета...».

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-ий (двічі), «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Предтечі, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку утаємнене...».

Кафизми 7-ма і 8-ма. Малі екстенії. Сідалий Предтечі.

Поліелей. Величання Предтечі: «Величаємо тебе, Предтече Спасів Іоане, і шануємо від неплідної преславне Різдво твоє» і вибраний псалом. Сідалий Предтечі після поліелей, глас 8-ий: «Нехай радіє...» (двічі), «Слава, і нині», - Богородичен, глас той самий: «Завжди дякуємо Тобі...». Степена 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен Предтечі, глас 4-ий: «І ти, дитя, пророком...», Стих: «Благословенний Господь Бог...». Євангеліє – Лк., зачало 3.

Після 50-ого псалма: «Слава» – «Молитвами святого славного Пророка, Предтечі і Хрестителя Господнього Іоана...». Стихира Предтечі, глас 2-ий: «Той, хто в утробі матері...».

Канони: Предтечі 1-ий на 8 (з іромосом), інший канон на 6 з іромосом на 4.

Катавасія: «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідалий Предтечі, глас 8-ий: «Голос Захарії...», «Слава», інший сідалий Предтечі: «Як сонце...», «і нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Предтечі, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Достойно є» не співаємо. Світільний Предтечі: «Сьогодні радісне...» (двічі), «Слава, і нині», Богородичний Мінеї: «Пророки проповідували...»

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Предтечі, глас 8-ий – 4, «Слава» – Предтечі, глас 6-ий: «Зірка зірок, Предтеча...», «І нині» – «Богородице, Ти є лоза виноградна...» (див. Часослов, Богородичен 3-го часу).

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Предтечі.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Предтечі: 1-го канону 3-я пісня – 4 (з іромосом), і 2-го канону 6-та пісня – 4.

Після входу – тропарі і кондаки: У храмі Господському і Богородиці: тропар храму, тропар Предтечі, «Слава», кондак Предтечі, «і нині» кондак храму.

У храмі святого – тропар Предтечі, «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – Предтечі.

Апостол і Євангеліє – Предтечі.

25 ЧЕРВНЯ, середа

Прмц. Февронії, діви (бл. 304).

Манявської ікони Божої Матері «Визволителька» (1788).

Рим., 96 зач., VIII, 2 – 13. Мф., 36 зач., X, 16 – 22.

Прмц.: 2 Кор., 181 зач., VI, 1 – 10. Лк., 33 зач., VII, 36 – 50.

Служба прмц. Февронії шестерична, звершується разом із службами віддання свята Різдва Іоана Предтечі і Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири Предтечі, глас 4-ий – 3, і святої, глас той самий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас 8-ий: «Подивись на Єлісавету...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас 6-ий: «Єлісавета зачала...».

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-ий. «Слава» тропар святій, глас той самий, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Предтечі, глас 4-ий (двічі). «Слава» тропар святій, глас той самий, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво пренепорочна...».

Кафизми 10-та і 11-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), Предтечі на 8, і святої на 4.

Біблійні пісні: «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний святої, глас 6-ий, сідальний Предтечі, глас 8-ий, «Слава» сідальний святої, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак і кос Предтечі, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Світільний Мінеї. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава», Предтечі, глас 2-ий «Пророка іх пророків...», «І нині», Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий: «Бачачи Тебе, Ісусе...».

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-ий. «Слава» тропар святій, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Предтечі і святої читаються попеременно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар дня, тропар Предтечі, тропар святій, кондак Предтечі, кондак святій «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар Предтечі, тропар святій; кондак дня, кондак храму, кондак Предтечі, тропар святій. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня

26 ЧЕРВНЯ, четвер

Прп. Давида Солунського (бл. 540). Прп. **Іоана, еп. Готського (VIII). Свт. Діонісія Києво-Печерського, архієп. Суздальського (1385).**

Ліддської (Римської) (I), Тихвинської (1383) та Нямецької (1399) ікон Божої Матері.

Рим., 98 зач., VIII, 22 – 27. Мф., 37 зач., X, 23 – 31.

Служба прп. Давида шестирична, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного на 6, глас 8-ий, «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Сьогодні радіє вірних...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Безліч ченців...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Я, Діво свята...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Духовні врата Життя...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Духовні врата Життя...».

Кафизми 13-та і 14-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 4, 2-ий на 4, преподобного на 6.

Біблійні пісні: «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний преподобного, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава», преподобного, глас 5-ий: «Преподобний отче...», «І нині», Богородичний Октоїха, глас той самий: «Ублажаємо Тебе, Богородице...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пречиста...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар преподобного, кондак дня, інший кондак дня, кондак преподобного, «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак: «кондак храму...».

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар преподобного, кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак преподобного, «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня

27 ЧЕРВНЯ, п'ятниця

Прп. Самсона, гостинного (бл. 530). Прав. Іоани, мирноносиці (I). Прп. Севіра, пресвітера (VI). Прп. Георгія Іверського Святогорця (1065, Груз.). Прп. Мартина Турівського (1150). Сщмч. Кирила (Лукаріса), патр. Константинопольського (1638).

Рим., 101 зач., IX, 6 – 19. Мф., 38 зач., X, 32 – 36; XI, 1.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 67 зач., XII, 32 – 40.

Служба прп. Самсона шестирична, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 1-ий – 6, «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий: «Агниця і Непорочна Владичиця...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний, глас той самий: «Заколення Твоє не праведне...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Агнца, і Пастиря...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Агнца, і Пастиря...».

Кафизми 19-та і 20-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), 2-ий на 4, і преподобного на 6.

Біблійні пісні: «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас -ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світильний преподобного, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий: «Агниця і Непорочна...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Плід утроби Твоєї...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар преподобного; кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар преподобного; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак преподобного, «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар преподобного; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак преподобного, «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня

28 ЧЕРВНЯ, субота

Перенесення мощів мчч., безсрр. та чудотворців Кира та Іоана (412). Прп. Ксенофонта Робейського, ігумена (1262). Прп. Павла, лікаря (VII).

Рим., 85 зач., III, 28 – IV, 3. Мф., 24 зач., VII, 24 – VIII, 4.

Служба мчч. безсрр. та чудотворців Кира та Іоана шестирична, звершується разом із суботньою службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири святих на 6, глас 4-ий, «Слава» – святих, глас 8-ий: «Двоїця мучеників нині...», «І нині» – догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий (мученичні із числа стихир на «Господи, взиваю» – 2-га: «Молитвами, Господи...», 3-тя: «Ваше сповідання», 4-та: «О, добра ваша...», приспіві звичайні зі стиховних з Часослова). «Слава» – святих, глас 2-й: «Прийдіть нині...». «І нині» – Богородичний, за гласом «Слави», від менших: «Спаси від бід...».

Після Трисвятого – тропар святих, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 1-ий: «Коли Гавриіл...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святих, глас 5-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Радуйся, двері Господні непрохідні...».

Кафизми 16-та і 17-та (на 17-тій кафізмі ієрей звершує кадіння храму, як на «Господи, взиваю», царські врата залишаються закритими). Малі ектенії. Сідальні Октоїха.

Псалом 50-ий.

Канони:

в храмі Господньому, Богородиці і святого – храма з ірмосом на 4, святого на 6 і Октоїха (мученичний) на 4.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси мученичного канону Октоїха.

Після 3-ої пісні – інший кондак святих, глас 3-ий; сідальний святих, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святих, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» співається. Світильний святих. «Слава» – екзапостиларій Октоїха, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий (мученичні із числа стихир на хвалитніх – 1-ша: «Прийдіть, всі люди...», 2-га: «Ці воїни...», 3-тя: «Вас, всехвальні мученики...»; при-

співи звичайні зі стиховних з Часослова). «Слава», святих, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Єдина Чиста і Пречиста Діво...».

Після Трисвятого – тропар святих, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Від Діви засяяв...».

НА ЧАСАХ – тропар святих. Кондаки святих читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4, і святих, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар святих; кондак храму, кондак святих. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як початки єства...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар святих; кондак святих, «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як початки єства...».

Прокимен, алилуарій і причасний – святих і дня.

Апостол і Євангеліє – святих і дня.

29 ЧЕРВНЯ, неділя

3-я неділя після П'ятдесятниці. Глас 2-ий.

Славних і всехвальних першOVERХОВНИХ АПОСТОЛІВ ПЕТРА І ПАВЛА (БЛ. 67). Свт. Григорія, митр. Іраклійського (1925).

Касперівської ікони Божої Матері (XIX).

Ран. – Єв. 3-е, Мк., 71 зач., XVI, 9 – 20.

Літ. – Рим., 88 зач., V, 1 – 10. Мф., 18 зач., VI, 22 – 33.

Апп.: 2 Кор., 193 зач., XI, 21 – XII, 9. Мф., 67 зач., XVI, 13 – 19.

На **ранній** величання «Величаємо вас, святі першOVERХОВНІ АПОСТОЛИ ПЕТРЕ І ПАВЛЕ, що весь світ ученням своїм просвітили і всі краї землі до Христа привели».

Звершується недільна служба Октоїха разом з бдінною службою святих апостолів першOVERХОВНИХ ПЕТРА І ПАВЛА.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, ззиваю» стихири на 10: воскресні, глас 2-ий – 4, і апостолів, глас 2-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – апостолів, глас 4-ий: «Трикрatним запитанням», «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостолів – 3. (за традицією Царські врата під час читання новозавітних паремій залишаються відкриті)

На літій стихира храму, апостолів, глас 2-ий - 4, глас 3-ий, «Слава» – апостолів, глас 5-ий: «Ви, всехвальні апостоли...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Всечесна Діво...».

На стиховні стихири воскресні, глас 2-ий, «Слава» – апостолів, глас 6-ий: «Радісне свято засяяло...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Творець і Визволитель...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (двічі) і тропар апостолів, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 2-ий (двічі). «Слава» – тропар апостолів, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку утаємнене...».

Кафизми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання апостолів. «Ангельський собор...». Іпакої, сідальний апостолів після 1-ої кафизми, глас 8-ий: «Покинувши рибальство...», сідальний апостолів після 2-ої кафизми, глас 8-ий: «Покликаний Христом з небес...», «Слава», сідальний апостолів по поліелеї, глас 8: «Верховних серед мучеників, «І нині, Богородичен Мінеї, глас той самий: «Як Всенепорочна Невіста...», степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 3-тє. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці на 2 і апостолів (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос апостолів, глас 2-ий; сідальний апостолів, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресний, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 3-ій. «Слава» – світільний апостолів, «І нині» – Богородичний Мінеї: «Велике і преславне Різдва Твого...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні, глас 2-ий – 4, і апостолів, глас 4-ий – 4. «Слава» – апостолів, глас 6-ий: «Прийшло для Церкви Христової...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Співається велике славослів'я. Після Трисвятого - тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

Перед 1-м часом на «Слава, і нині» – євангельська стихира 3-я.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар апостолів. Кондаки воскресний і апостолів читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і апостолів, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар апостолів. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар апостолів; кондак воскресний. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар апостолів; кондак воскресний. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – «Заступниче християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і апостолів.

Апостол і Євангеліє – дня і апостолів.

30 ЧЕРВНЯ, понеділок

4-й тиждень після П'ятдесятниці.

Собор славних і всехвальних 12-ох апостолів: Петра, Андрія Першозванного, Якова Зеведеєвого, Іоана Богослова, Филипа, Варфоломія, Фоми, Матфея, Якова Алфеевого, Іуди Якового, Симона Зилота і Матфія.

Волинської (XX ст.), Баликінської (1711) та Горбанівської (1786) ікон Божої Матері.

Рим., 102 зач., IX, 18 – 33. Мф., 40 зач., XI, 2 – 15.

Ап.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Мк., 12 зач., III, 13 – 19.

Служба собору свв. 12-ти апостолів славослівна, звершується по Мінеї.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: апп. Петра і Павла, глас 2-ий – 3, апостолів, глас 4-ий – 3. «Слава», апостолів, глас 6: «Всечесне свято апостолів...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не убажить...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири апп. Петра і Павла, глас 4-ий (зі своїми стихами). «Слава», - апп. Петра і Павла, глас 6-ий: «Свято радості нині засяяло...», «І нині» – Богородичен, глас той самий: «Богородице, Ти є виноградна лоза...» (див. Часослов, Богородичен 3 часу).

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Від початку віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар, апостолів, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Від початку віку утаємнене...».

Кафизми 4-ма і 5-ма. Малі ектенії. Сідальні апостолів (двічі). Псалом 50-ий.

Канони: апп. Петра і Павла з ірмосос на 8 (ірмоси двічі), і 12-ти апостолів на 6.

Біблійні пісні: «Господеві співаймо...».

Катавасія: «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний апостолів, глас 4-ий. «Слава», сідальний апп. Петра і Павла, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос апостолів, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні не співається «Достойно є». Світільний апостолів, «Слава» - інший світільний апостолів, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хваліте стихири апп. Петра і Павла і апостолів, глас 4-ий - 4, «Слава», апостолів, глас 8-ий: «Все творіння просвітили ви...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Владичице, прийми...».

Велике славослів'є. Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря: «Від початку віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостолів.

НА ЛІТУРГІЇ Блаженні з канону 12-ти апостолів, пісня 3-тя – 4 і 6-та – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар апостолів, «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар апостолів, кондак храму, «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – апостолів.

Апостол і Євангеліє – дня і апостолів.

1 ЛИПНЯ, вівторок

Безсрр. Косми та Даміана, що в Римі постраждали (284). Мч. Потита (II). Прп. Петра, патрикія (854). Перенесення мощів прп. Іоана Рильського (1469). Прп. Никодима Святогорця (1809).

Рим., 104 зач., X, 11 – XI, 2. Мф., 41 зач., XI, 16 – 20.

Безсрбн.: 1 Кор., 153 зач., XII, 27 – XIII, 8. Мф., 34 зач. (від половини), X, 1, 5 – 8.

Служба безсрр. Косми та Даміана, що в Римі постраждали, шестирична, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихири безсрбників, глас 1-ий і глас 4-ий – 6. «Слава» – безсрбників, глас 6-ий: «Безскі-нечною є благодать...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Ніхто з тих, що приходять...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – безсрбників, глас 6-ий: «Завжди маючи Христа...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Ніхто з тих, що приходять...».

Після Трисвятого – тропар безсрбників, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Непохитне утвердження віри...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар безсрбників, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Непохитне утвердження віри...».

Кафизми 7-ма і 8-ма. Малі ектенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси один раз), 2-ий на 4, і безсрбників на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний безсрбників, глас 8-ий. «Слава» – інший сідальний безсрбників, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос безсрбників, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний безсрбників, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітні (від позначки «на 4») стихири безсрбників, глас 1-ий і глас 2-ий – 6 (до двох останніх стихир приспіву з Мінеї). «Слава» – безсрбників, глас 4-ий: «Маючи джерело зцілень...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Від усяких бід...».

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – безсрбників, глас 8-ий: «Хто не здивується...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Покров Твій, Богородице...».

Після Трисвятого – тропар безсрбників, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пречиста, спаси нас...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак безсрбників.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і безсрбників, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

На вході: «Прийдіть...у святих Дивний еси...».

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тро-

пар дня, тропар безсрібників; кондак дня, кондак безсрібників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар безсрібників; кондак дня, кондак храму, кондак безсрібників.

«Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і безсрібників.

Апостол і Євангеліє – дня і безсрібників.

2 ЛИПНЯ, середа

Покладення чесної ризи Пресвятої Богородиці у Влахерні (V). Свт. Ювеналія, патр. Єрусалимського (бл. 458). **Свт. Фотія, митр. Київського і всієї Руси (1431).** **Свт. Іоана (Максимовича), архієп. Шанхайського і Сан-Франциського, чудотворця (1966).**

Охтирської (1739) та Пожайської (XVII) ікон Божої Матері.

Рим., 105 зач., XI, 2 – 12. Мф., 42 зач., XI, 20 – 26.

Богородиці: Євр., 320 зач., IX, 1 – 7. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Звершується славослівна служба покладення чесної ризи Пресвятої Богородиці.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-та.

На «Господи, взиваю» стихири Богородиці, глас 4-ий – 6 (перші дві стихири – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Очистивши розум і помисли...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Богородиці, глас 1-ий (з приспіваними своїми). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Як пресвітлим вінцем...».

Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – той самий тропар.

Кафизми 10-та і 11-та. Малі ектенії. Сідальні Богородиці (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: Богородиці з Мінеї 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний Богородиці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – той самий сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний

Богородиці. «Слава, і нині» – інший світільний Богородиці.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Богородиці, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Очистивши розум...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 8-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, пісня 3-тя – 4 (1-го канону з ірмосом) і пісня 6-та – 4.

На вході: «Прийдіть...молитвами Богородиці...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар храму, тропар Богородиці (ризи). «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці (ризи).

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (ризи). «Слава, і нині» – кондак Богородиці (ризи).

У храмі святого – тропар Богородиці (ризи), тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці (ризи).

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці (ризи).

Апостол і Євангеліє – дня і Богородиці (ризи).

3 ЛИПНЯ, четвер

Мч. Якинфа (108). Мчч. Діюмида, Євлампія, Аскліпідота і мч. Голіндухи (II). **Прпп. Анатолія, затворника, у Ближніх печерах (XII), та іншого Анатолія, затворника, у Дальніх печерах (XIII).** Мчч. Мокія і Марка (IV). Прп. Олександра, засновника обителі «Невсипущих» (бл. 430). Свт. Анатолія, патр. Константинопольського (458).

Рим., 106 зач., XI, 13 – 24. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Служба мч. Якинфа не має святкового знаку, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 2-ий – 3, і мученика, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Приймавши плоть від кровей...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Як плодовите оливокове дерево...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий: «Мученик Твій, Господи...». «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мученика, глас 4-ий: «Мученик Твій, Господи...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче...».

Кафизми 13-та і 14-та. Малі ектенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-ий на 4, і мученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак інший мученика, глас 4-ий, сідальний мученика, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак мученика, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Все уповання моє...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий: «Мученик Твій, Господи...». «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища...».

НА ЧАСАХ – тропар мученика. Кондаки мученика читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

На вході: «Прийдіть...у святих Дивний еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар мученика; кондак дня, інший кондак дня, кондак мученика, інший кондак мученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар мученика; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак мученика, інший кондак мученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

4 ЛИПНЯ, П'ЯТНИЦЯ

Свт. Андрія, архієп. Критського (740). Прп. Марфи, матері Симеона Дивногорця (551). Мчч. Феодота і Феодотії (108). Сщмч. Федора, єп. Киринейського (310).

Галатської ікони Божої Матері.

Рим., 107 зач., XI, 25 – 36. Мф., 44 зач., XII, 1 – 8.

Служба свт. Андрія, архієп. Критського і прп. Марфи не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: святителя, глас 1-ий – 3, і преподобної, глас 4-ий – 3 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобної, глас той самий: «Духовною благодаттю...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий: «Агнця і Пастиря...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – святителя, глас 8-ий: «Ченців безліч...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий: «Агниця нескверна...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий: «Правилом віри...». «Слава» – тропар преподобної, глас 8-ий: «У тобі, мати...». «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Агнця і Пастиря...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 4-ий: «Правилом віри...» (двічі). «Слава» – тропар преподобної, глас 8-ий: «У тобі, мати...». «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Агнця і Пастиря...».

Кафизми 19-та і 20-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), святителя на 4, і преподобної на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобної).

Після 3-ої пісні – кондак преподобної, глас 2-ий; сідальний святителя, глас 4-ий. «Слава» – сідальний преподобної, глас той самий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний святителя, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Преподобний отче Андрію...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий: «Зачаття Твое безмужнє...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий: «Правилом віри...». «Слава» – тропар преподобної, глас 8-ий: «У тобі, мати...». «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Плід утроби Твоїї...».

НА ЧАСАХ – тропар святителя. «Слава» – тропар преподобної. Кондаки преподобної і святителя читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

На вході: «Прийдіть...у святих Дивний еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар святителя, тропар преподобної; кондак святителя, кондак преподобної. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар святителя, тропар преподобної; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак святителя, кондак преподобної. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар святителя, тропар преподобної; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак святителя, кондак преподобної. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

5 ЛИПНЯ, субота

Прп. Афанасія Афонського (1000). Мцц. Агнії (Анни) Римської і Кирилли (304). Прп. Лампада Ринопольського (X).

Ікони Божої Матері, званої «Економісса».

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Ряд.: Рим., 92 зач., VI, 11 – 17. Мф., 26 зач., VIII, 14 – 23.

Звершується славослівна служба прп. Афанасія Афонського.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 1-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Тезоіменитого безсмертю...», «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири преподобного, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Горні лики оспівують...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 2-ий: «Все вище розуму...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 3-ій (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 3-ій: «Тебе оспівуємо, Богородице...».

Кафизми 16-та і 17-та (на 17-тій кафізмі ієрей звершує кадіння храму, як на «Господи, взиваю», царські врата залишаються закритими). Малі ектенії. Сідальні преподобного. Псалом 50-ий.

Канони:

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

У храмі святого – канон Богородиці (з попередньої неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий (дві-

чі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї. «Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобного (із загальної Мінеї), глас 6-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави»: «Все уповання...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 3-ій. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 3-ій: «Тебе оспівуємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

На вході: «Прийдіть...у святих Дивний еси...».

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного і дня.

Апостол і Євангеліє – преподобного і дня.

6 ЛИПНЯ, неділя

4-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 3-ій.

Прп. Сисоя Великого (429). **Прп. Сисоя, схимника Києво-Печерського, у Дальніх печерах (XVI). Знайдення мощів прав. діви Юліанії, кн. Ольшанської (XIII).** Мчч. Марина, Марфи, Авдифакса, Авакума, Кирина, Валентина, пресвітера, Астерія та інших багатьох у Римі (269). Сщмч. Ісавра, диякона, мчч. Інокентія, Фелікса, Ермія, Василя, Перегрини, Руфа та Руфина (III). Мч. Коїнта Фригійського (бл. 283). Мц. Лукії, діви, і з нею мчч. Рикса, Антонія, Лукіана, Ісидора, Діона, Діодора, Кутонія, Ароноса, Капика і Сатура (301).

Ран. – Єв. 4-е, Лк., 112 зач., XXIV, 1 – 12.

Літ. – Рим., 93 зач., VI, 18 – 23. Мф., 25 зач., VIII, 5 – 13.

Звершується воскресна служба Октоїха у поєднанні із службою прп. Сисоя Великого, без святкового знаку.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 3-ій – 7, преподобного, глас 4-ий – 3. «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Безліч ченців»; «І нині» – догматик, глас 3-ій: «Як нам не дивуватися...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихира храму.

На стиховні стихири воскресні, глас 3-ій. «Слава і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Безсіменно...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 3-ій (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Все вище розуму...».

Кафизми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Непорочні. «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 4-те. «Воскресіння Христова бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Хрестовоскресний на 3, Богородиці на 3 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 4-ий, інший кондак преподобного, глас 8-ий; сідальний преподо-

бного, глас 4-ий. «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 4-ий. «Слава і нині» – Богородичний воскресного екзопостиларія.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири воскресні, глас 3-ій – 8. «Слава» – стихира євангельська 4-та, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «У день спасіння світу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар преподобного. Кондак тільки воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 8.

На вході: «Прийдіть...що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар преподобного, кондак преподобного. «Слава» – інший кондак преподобного, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобного; кондак воскресний, кондак преподобного. «Слава» – інший кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму,

тропар преподобного; кондак воскресний, кондак храму, кондак преподобного. «Слава» – інший кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні.
Апостол і Євангеліє – дня.

7 ЛИПНЯ, понеділок

5-й тиждень після П'ятдесятниці.

Прпп. Іова (1621) та Феодосія (1629) Манявських. Прп. Фоми, що в Малєї (X). Прп. Акакія, про якого розповідається в Лівстиці (VI). Мчч. Перегрини, Лукіана, Помпея, Ісихія, Папія, Саторнина і Германа (II). Сщмч. Епиктета, пресвітера, і прмч. Астіона, ченця (290). Мч. Євангела (III – IV). Мц. Киріакії Нікомидійської (IV). Влахернської ікони Божої Матері.

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Літ. – Рим., 109 зач., XII, 4 – 5, 15 – 21. Мф., 45 зач., XII, 9 – 13.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Звершується поліелейна служба преподобних Іова і Феодосія Манявських (За загальною Мінеєю).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихирі преподобних, глас 8-ий – 8 (перші дві стихирі – трічі, третя – двічі). «Слава» – преподобних, глас 6-ий: «Преподобні отці...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не убажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних – 3.

На стиховні стихирі преподобних, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобних, глас 8-ий: «Преподобні отці...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Неневісна Діво...».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку...».

Кафизми 4-та і 5-та. Малі ектенії. Сідальні преподобних (по двічі).

Поліелей. Величання преподобних: «Ублажаємо вас, преподобні отці наші Іове і Феодосію Манявські, і шануємо святу пам'ять вашу, наставники монахів і співрозмовники ангелів» і вибраний псалом. Сідальний преподобних після поліелея, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобних, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його». Євангеліє преподобних. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобних...». Стихира преподобних, глас 6-ий: «Ви, будучи на землі ангелами...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобних на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобних, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобних (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі преподобних, глас 4-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї за гласом «Слави»: «Владичице прийми молитви...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобних.

На вході: «Прийдіть...у святих Дивний еси...».

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар преподобних. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобних; кондак храму. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобних.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобних.

8 ЛИПНЯ, вівторок

Вмч. Прокопія (303).

Казанської ікони Божої Матері (1579).

Рим., 114 зач., XIV, 9 – 18. Мф., 46 зач., XII, 14 – 16, 22 – 30.

Служба вмч. Прокопія шестирична, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихирі великомученика, глас 4-ий – 6. «Слава» – великомученика, глас 6-ий: «Засяла нині...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Ніхто з тих...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 1-ий. «Слава» – великомученика, глас 8-ий: «Таємничим сянням...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Ніхто з тих...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці щиро...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар великомученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці щиро...».

Кафизми 7-ма і 8-ма. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4

(ірмоси один раз), 2-ий на 4, і великомученика на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону великомученика.

Після 3-ої пісні – сідальний великомученика, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомученика, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостила-рій Октоїха. «Слава» – світільний великомученика, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири великомученика, глас 2-ий – 4. «Слава» – великомученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Від усяких бід...».

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. Потім при-спів «Дивний Бог...» і стихира великомученика, глас 6-ий: «Прийдіть, усі краї...». «Слава» – великомученика, глас

8-й: «Як Павло, від Бога...», «І нині» – Богородичний, глас той самий, від менших: «Великих дарів...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак великомученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4, і великомученика, пісня 3-тя – 4.

На вході: «Прийдіть...у святих Дивний еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар великомученика; кондак дня, кондак великомученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар великомученика; кондак дня, кондак храму, кондак великомученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

9 ЛИПНЯ, середа

Сщмч. Панкратія, єп. Тавроменійського (I). Сщмч. Кирила, єп. Гортинського (III – IV). Прмчч. Патермуфія, Копрія і мч. Олександра (IV). Свт. Федора, єп. Едеського (IX).

Рим., 117 зач., XV, 7 – 16. Мф., 48 зач., XII, 38 – 45.

Служба сщмч. Панкратія, не має святкового знаку, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-та.

На «Господи, взиваю» стихири Октоїха, глас 3-ий – 3, і священномученика, глас 2-ий – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий: «Тебе, Ісусе...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий: «Коли побачила...».

Після Трисвятого – тропар священномученика (загальний), глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, (загальний), глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

Кафизми 10-та і 11-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-ий на 4, і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний священномученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак священномученика, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостила-рій Октоїха. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий: «Дивлячись на Тебе...».

Після Трисвятого – тропар священномученика (загальний), глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар (загальний) і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

На вході: «Прийдіть...у святих Дивний еси...».

У храмі Господньому – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар священномученика; кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар священномученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар священномученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

10 ЛИПНЯ, четвер

Мчч. 45-ох в Нікополі Вірменському: Леонтія, Маврикія, Даниїла, Антонія, Олександра, Яникита, Сисинія, Менея, Вирилада та інших (бл. 319). **Прп. Антонія Києво-Печерського, засновника українського чернецтва (1073). Прп. Силуана, схимника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV).** Мч. Аполлонія (III). Мчч. Віанора й Силуана (IV). Прпп. пустельників єгипетських, вогнем і димом закатованих (бл. 398).

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Літ. – Рим., 118 зач., XV, 17 – 29. Мф., 49 зач., XII, 46 – XIII, 3.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 12.

Звершується поліелейна служба прп. Антонія Києво-Печерського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 4-ий і глас 5-ий – 8 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Суворе твоє житіє...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Сміливе прохання...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Творець і Визволитель...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку...».

Кафизми 13-та і 14-та. Малі ектенії. Сідальні преподобного (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Антонію, і шануємо святу пам'ять твою, наставнику монахів і співрозмовнику ангелів» і вибраний псалом. Сідальний преподобного після поліелея, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його». Євангеліє преподобного. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного...». Стихира преподобного, глас 6-ий.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобного, глас 2-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї за гласом «Слави»: «Владичиче прийми молитви...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

На вході: «Прийдіть...у святих Дивний еси...».

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

11 ЛИПНЯ, п'ятниця

Згадування чуда вмц. Євфимії Всехвальної, що через нього православ'я утвердилось (451). **Рівноап. Ольги, вел. кн. Київської, у святому хрещенні Олени (969)**. Мч. Кіндея, пресвітера (III – IV).

Ран. – Мф., 104 зач., XXV, 1 – 13.

Літ. – Рим., 120 зач., XVI, 1 – 16. Мф., 50 зач., XIII, 3 – 9.

Рівноап.: 2 Кор., 181 зач., VI, 1 – 10. Лк., 33 зач., VII, 36 – 50.

Звершується поліелейна служба рівноап. Ольги, вел. кн. Київської.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири рівноап. Ольги, глас 4-ий – 8 (кожна стихири – двічі). «Слава» – рівноап. Ольги, глас 6-ий: «Прийдіть, люди українські...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії рівноап. Ольги – 3.

На стиховні стихири рівноап. Ольги, глас 8-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – рівноап. Ольги, глас той самий: «Велика слава твоя...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Неневісна Діво...».

Після Трисвятого – тропар рівноап. Ольги, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриіл...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар рівноап. Ольги, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриіл...».

Кафизми 19-та і 20-та. Малі ектенії. Сідальні рівноап. Ольги (по двічі).

Поліелей. Величання рівноап. Ольги: «Величаємо тебе, свята рівноапостольна княгинє Ольго, як зорю ранню, що на землі нашій засяяла і світло віри православної народу своєму сповістила» і вибраний псалом. Сідальний рівноап. Ольги після поліелея, глас 5-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий

антифон 4-го гласу. Прокимен рівноап. Ольги, глас 4-ий: «По всій землі розійшлося віщування їх, і в кінці вселенної слова їх». Стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповідає твердь». Євангеліє рівноап. Ольги, від Матфея, зач 104. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святої рівноапостольної Ольги...». Стихира рівноап. Ольги, глас 6-ий: «Провісницею віри...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і рівноап. Ольги на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний рівноап. Ольги, глас 3-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос рівноап. Ольги, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний рівноап. Ольги (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири рівноап. Ольги, глас 3-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – рівноап. Ольги, глас 8-ий: «О, мати наша...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Богородице, Мати Безневісна...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар рівноап. Ольги, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак рівноап. Ольги.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні рівноап. Ольги, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть...у святих Дивний еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар рівноап. Ольги. «Слава» – кондак рівноап. Ольги, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар рівноап. Ольги; кондак храму. «Слава» – кондак рівноап. Ольги, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – рівноап. Ольги.

Апостол і Євангеліє – дня і рівноап. Ольги.

12 ЛИПНЯ, субота

Мчч. Прокла та Іларія (II). Прп. Михаїла Малєїна, ігумена (962). **Мчч. Федора, варяга, і сина його Іоана, в Києві (983)**. Мц. Голіндухи Перської, у св. хрещенні Марії (591). Прп. Іоана (1005) і Гавриїла (X) Святогорців (Груз.). **Прп. Паїсія Святогорця (1994)**.

Ікони Божої Матері «Троєручиця» (VIII).

Рим., 97 зач., VIII, 14 – 21. Мф., 30 зач., IX, 9 – 13.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Звершується славослівна служба прп. Паїсія Святогорця (За загальною Мінеєю).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 1-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Те, що було образом Божим...», «І нині» – догматик, глас 3-ий: «Як нам не дивуватися...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири преподобного, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Чиста Діво...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 3-ий: «Тебе, заступницю спасіння...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 8-ий: «Ти, що заради нас...».

Кафизми 16-та і 17-та (на 17-тій кафізмі ієрей звершує кадіння храму, як на «Господи, взиваю», царські врата залишаються закритими). Малі ектенії. Сідальні преподобного. Псалом 50-ий.

Канони:

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

У храмі святого – канон Богородиці (з попередньої неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобного, глас 6-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави»: «Все уповання...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 8-ий: «Ти, що заради нас...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть...у святих Дивний еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного і дня.

Апостол і Євангеліє – преподобного і дня.

13 ЛИПНЯ, неділя

5-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 4-ий.

Пам'ять свв. отців шістьох Вселенських соборів (перехідне святкування в неділю, найближчу до 16 липня). **Собор архангела Гавриїла**. Прп. Стефана Саваїта (794). Свт. Юліана, єп. Кеноманійського (I). Мч. Серапіона (II – III). Мч. Маркіана (258). **Прославлення свт. Софронія (Кришталевого), єп. Іркутського (1918)**.

Ран. – Єв. 5-е, Лк., 113 зач., XXIV, 12 – 35.

Літ. – Рим., 103 зач., X, 1 – 10. Мф., 28 зач., VIII, 28 – IX, 1.

Свв. отців: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Ін., 56 зач., XVII, 1 – 13.

Звершується недільна служба Октоїха разом зі службою святих отців шістьох Вселенських Соборів (у Мінеї під 16 липня).

Служби Мінеї (13 липня) співаються на повечір'ї чи переносяться на інший день.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 4-ий – 4, і отців, глас 6-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Сла-

ва» – отців, глас той самий: «Прославимо нині таємничі сурми Духа», «І нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії отців – 3.

На літії стихира храму. «Слава» – отців, глас 3-ий: «Апостольських передань...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Без сімені від Божественного Духа...».

На стиховні стихери воскресні, глас 4-ий. «Слава» – отців, глас 4-ий: «Нині ми святкуємо молитовну пам'ять...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Зглянься на моління...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (двічі) і тропар отців, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар отців, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Ти що ради нас...».

Кафизми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Непорочні. «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 5-те. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці на 2 і отців (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 4-ий; сідальний отців, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос отців, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостилярій воскресний 5-й. «Слава» – світільний отців, «І нині» – Богородичний Мінеї: «Радуйся, Божа палато...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихери на 8: воскресні, глас 4-ий – 4, і отців, глас 6-ий – 4 (перша стихира – двічі; з приспіваними своїми). «Слава» – отців, глас 8-ий: «Святих отців собор...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

Перед 1-м часом на «Слава, і нині» – євангельська стихира 5-ма.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар отців. Кондаки воскресний і отців читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і отців, пісня 3-тя – 4.

На вході: «Прийдіть...що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар отців. «Слава» – кондак отців, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар отців; кондак воскресний. «Слава» – кондак отців, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар отців; кондак воскресний. «Слава» – кондак отців, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і отців.

Апостол і Євангеліє – дня і отців.

14 ЛИПНЯ, понеділок

6-й тиждень після П'ятдесятниці.

Апостола від 70-х Акили (I). Мч. Юста Римського (I). Прп. Елія, ченця (IV). Прп. Онисима Магnezійського, чудотворця (IV). **Блгв. Оскольда, першомуч. Київського, у св. хрещенні Миколая (882).** Прп. Стефана Махрицького (1406).

Рим., 121 зач., XVI, 17 – 24. Мф., 51 зач., XIII, 10 – 23.

Блгв.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 12.

Звершується славослівна служба блгв. Оскольда, першомуч. Київського (За загальною Мінеєю, служба мученику одному).

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихери першомученика, глас 1-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – першомученика, глас 6-ий: «Нині вся вселенна...», «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто Тебе не ублажить...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихери першомученика, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – першомученика, глас 6: «Прийдіть, мучениколюбці...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Богородице, Ти еси...».

Після Трисвятого – тропар першомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, за гласом тропаря: «Від початку віку...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар першомученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, за гласом тропаря: «Від початку віку...».

Кафизми 4-та і 5-та. Малі ектенії. Сідальні першомученика. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси один раз), 2-ий на 4 і першомученика на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаємо...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний першомученика, глас 5-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос першомученика, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний першомученика (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихери першомученика, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – першомученика, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави»: «Радуйся, Богородице Діво...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар першомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, за гласом тропаря: «Від початку віку...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак першомученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні першомученика, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть...у святих Дивний еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар першомученика. «Слава» – кондак першомученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар першомученика; кондак храму. «Слава» – кондак першомученика, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і першомученика.

Апостол і Євангеліє – дня і першомученика.

15 ЛИПНЯ, вівторок

Рівноап. вел. кн. Володимира, у св. хрещенні Василя (1015). Мч. Кирика і матері його Улити (бл. 305). Мч. Авудима Тенедоського (IV).

День хрещення Руси–України.

Ран. – Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Літ. – Рівноап.: Гал., 200 зач., I, 11 – 19. Ін., 35 зач. (від половини), X, 1 – 9.

Звершується бдінна служба рівноап. вел. кн. Володимира.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири рівноап. Володимира, глас 4-ий – 8 (кожна стихира – двічі). «Слава» – рівноап. Володимира, глас 8-ий: «Прийдіть, зберімося всі...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії рівноап. Володимира – 3.

На літії стихири рівноап. Володимира, глас 2-ий. «Слава» – рівноап. Володимира, глас 6-ий: «Прийдіть, зберімося, всі вірні...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Творець і Визволитель...».

На стиховні стихири рівноап. Володимира, глас 8-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – рівноап. Володимира, глас той самий: «Начальника благочестя...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Владичице, прийми молитви рабів Твоїх...».

Після Трисвятого – тропар рівноап. Володимира, глас 4-ий (двічі), і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар рівноап. Володимира, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку утаємнене...».

Кафизми 7-ма і 8-ма. Малі екнетії. Сідальні рівноап. Володимира (по двічі).

Поліелей. Величання рівноап. Володимира: «Величаємо тебе, святий рівноапостольний великий княже Володимире, і шануємо святу пам'ять твою, ідолів ти знищив і всю нашу землю святим хрещенням просвітив» і вибраний псалом. Сідальний рівноап. Володимира після поліелея, глас 4-ий. «Слава» – інший сідальний рівноап. Володимира, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен рівноап. Володимира, глас 4-ий: «Підніс обраного від людей Моїх»; стих: «Бо рука Моя захистить його і сила Моя укріпить його». Євангеліє равноап. Володимира. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого рівноапостольного великого князя Володимира...». Стихира рівноап. Володимира, глас 8-ий: «Рівного з апостолами Володимира...».

Канони: рівноап. Володимира 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний рівноап. Володимира, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос рівноап. Володимира, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний рівноап. Володимира (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири рівноап. Володимира, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – рівноап. Володимира, глас 2-ий: «Не від людей ти прийняв покликання...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших (за вибором), або, за традицією: «Всю надію мою покладаю на Тебе Мати Божа збережи мене під покровом Твоїм».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар рівноап. Володимира, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак рівноап. Володимира.

НА ЛІТУРГІЙ блаженні рівноап. Володимира, 1-го канону пісня 3-тя – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-та – 4.

На вході: «Прийдіть...у святих Дивний еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар рівноап. Володимира. «Слава» – кондак рівноап. Володимира, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар рівноап. Володимира. «Слава» – кондак рівноап. Володимира, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – рівноап. Володимира.

Апостол і Євангеліє – рівноап. Володимира (читання дня переносяться на наступний день).

16 ЛИПНЯ, середа

Щмч. Афіногена Севастійського, еп., і десятиох учнів його (бл. 311). Мч. Павла і мцц. Алевтини (Валентини) та Хіонії (308). Мч. Антіоха Севастійського, лікаря (IV). Мц. Юлії, діви (бл. 440 або 613). Пам'ять свв. отців IV Вселенського собору (451). **Прп. Іоана Вишенського, Святогорця (після 1620).**

1 Кор., 122 зач., I, 1 – 9. Мф., 52 зач., XIII, 24 – 30 (за вівторок).

1 Кор., 127 зач., II, 9 – III, 8. Мф., 53 зач., XIII, 31 – 36 (за середу).

Служба щмч. Афіногена, еп., і десятиох учнів його не має святкового знаку, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири Октоїха, глас 4-ий – 3, і священномученика, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий: «Що це за видіння...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий: «Пречиста, побачивши...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 8-ий.

«Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Агнца, і Пастиря...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Агнца, і Пастиря...».

Кафизми 10-та і 11-та. Малі екнетії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-ий на 4, і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідалний священномученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак священномученика, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий: «Побачивши Христа...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Плід утроби Твоєї...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

На вході: «Прийдіть...у святих Дивний еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар священномученика; кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар священномученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар священномученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня і вівторка.

17 ЛИПНЯ, четвер

Вмц. Марини (Маргарити) Антіохійської (IV). Перенесення мощів прп. Лазаря Галісійського.

1 Кор., 129 зач., III, 18 – 23. Мф., 54 зач., XIII, 36 – 43.

Служба вмц. Марини шестирічна, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихири великомучениці, глас 8-ий – 6 (Кожна стихира – двічі). «Слава» – великомучениці, глас 2-ий: «У граді Бога...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Як плодовите...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава» – великомучениці, глас 2-ий: «Голосами радості...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Як плодовите...».

Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 4-ий: «Мучениця Твоя, Господи...». «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар великомучениці, глас 4-ий: «Мучениця Твоя, Господи...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче...».

Кафизми 13-та і 14-та. Малих ектеній немає. Сідалний Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 5 (ірмоси один раз), 2-ий на 3, і великомучениці на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідалний великомучениці, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомучениці, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний великомучениці, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава» – великомучениці, глас 1-ий: «Як на камені...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Радуйся, Богородице Діво...».

Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 4-ий: «Мучениця Твоя, Господи...». «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак великомучениці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4, і великомучениці, пісня 3-тя – 4.

На вході: «Прийдіть...у святих Дивний еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар великомучениці; кондак дня, інший кондак дня, кондак великомучениці. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар великомучениці; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак великомучениці. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алуарій і причасний – дня і великомучениці.

Апостол і Євангеліє – дня і великомучениці.

18 ЛИПНЯ, п'ятниця

Мч. Еміліана (363). Мч. Якинфа Амастрідського (IV). **Прп. Іоана Багатотраждального, Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1160). Прп. Памви, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (1241).** Прп. Памви Нітрійського, пустельника (IV).

1 Кор., 130 зач. (від половини), IV, 5 – 8. Мф., 55 зач., XIII, 44 – 54.

Служба мч. Еміліана не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 2-ий –

4, і мученика, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Коли побачила Тебе...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий: «Не оплакуй Мене...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мученика, глас 4-ий: «Мученик Твій, Господи...» (двічі), «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

Кафизми 19-та і 20-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-ий на 4, і мученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мученика, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак мученика, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий: «Коли побачила Тебе...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий: «Мученик Твій, Господи...». «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

На вході: «Прийдіть...у святих Дивний еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар мученика; кондак мученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар мученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак мученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар мученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак мученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

19 ЛИПНЯ, субота

Прп. Макрини, сестри свт. Василя Великого (380). Прп. Дія Константинопольського, ігум. (бл. 430). **Прп. Паїсія Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV)**. Блгв. кн. Стефана (1427) і матері його кн. Милиці (1405), правителів Сербських. Знайдення мощів прп. Серафима, Саровського чудотворця (1903).

Рим., 100 зач., IX, 1 – 5. Мф., 32 зач., IX, 18 – 26.

Служба прп. Макрини і прп. Дія Константинопольського шестирична, звершується разом із суботньою службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: преподобної, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 4-ий (мученичні із числа стихир на «Господи, взиваю» – 1-ша: «Жертви одухотворені...», 2-га: «Чесна смерть...», 3-тя: «Маючи сміливість...», приспіві звичайні зі стиховних з Часослова). «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Світільник не вгасимий...».

Після Трисвятого – тропар преподобної, глас 2-ий. «Слава» – тропар преподобного, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас 4-ий: «Від початку віку...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобної, глас 2-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл...».

Кафизми 16-та і 17-та (на 17-тій кафізмі ієрей звершує кадіння храму, як на «Господи, взиваю», царські врата залишаються закритими). Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони:

в храмі Господньому, Богородиці і святого – преподобної з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), преподобного на 4 і Октоїха (мученичний) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси мученичного канону Октоїха.

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 2-ий; сідальний преподобної, глас 4-ий. «Слава» – сідальний преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак преподобної, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» співається. Екзопостиларій Октоїха, «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 4-ий (мученичні із числа стихир на хвалитніх – 1-ша: «Хто не вжахеться...», 2-га: «Святі мученики...», 3-тя: «Як не дивуватися...»; приспіві звичайні зі стиховних з Часослова). «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Єдина Чиста...» (у стихирах на хвалитніх).

Після Трисвятого – тропар преподобної, глас 2-ий. «Слава» – тропар преподобного, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Того, Хто без матері...».

НА ЧАСАХ – тропар преподобної. «Слава» – тропар преподобного. Кондаки преподобної і преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 6.

На вході: «Прийдіть...у святих Дивний еси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар преподобної, тропар преподобного; кондак храму, кондак преподобної, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як початки єства...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар преподобної, тропар преподобного; кондак преподобної, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як початки єства...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

20 ЛИПНЯ, неділя

6-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 5-ий.

Прор. Іллі (ІХ ст. до Р. Х.). Знайдення мощів прмч. Афанасія Берестейського (1649).

Ран. – Єв. 6-е, Лк., 114 зач., XXIV, 36 – 53.

Літ. – Рим., 110 зач., XII, 6 – 14. Мф., 29 зач., IX, 1 – 8.

Прор.: Як., 57 зач., V, 10 – 20. Лк., 14 зач., IV, 22 – 30.

Звершується недільна служба Октоїха разом з поліелейною службою прор. Іллі.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 5-ий – 4, і пророка, глас 1-ий і глас 2-ий – 6. «Слава» – пророка, глас 6-ий: «Прийдіть, православних зірвання...», «І нині» – догматик, глас 5-ий: «У Червоному морі...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії пророка – 3.

На літїі стихира храму і стихири пророка, глас 4-ий. «Слава» – пророка, глас 6-ий: «О, нечестиві цареві повеління...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Богородице, Ти еси лоза...».

На стиховні стихири воскресні, глас 5-ий. «Слава» – пророка, глас 6-ий: «Пророчче, проповіднику...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Творець і Визволитель...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-ий (двічі). «Слава» – тропар пророка, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від початку віку...».

Кафизми 2-га і 3-тя. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання пророка і вибраний псалом. «Ангельський собор...». Іпакої гласу. Сідальний пророка після 1-ої кафизми, глас 1-ий: «На вогняній колісниці...», сідальний пророка після 2-ої кафизми, глас 3-ий: «Храм твій...». «Слава» – сідальний пророка після поліелею, глас 8-ий: «Полюбивши премудрість...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Як Діву...». Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 6-те. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2 і пророка (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос пророка, глас 2-ий; сідальний пророка, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 5-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 6-ий, світільний пророка. «Слава» – інший світільний пророка, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні, глас 5-ий – 4 і пророка, глас той самий – 4 (зі славником і приспівами своїми, приспіви в Мінеї на стиховні вечірні). «Слава» – стихири євангельська 6-та, «І нині» – «Греблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «У день спасіння світу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар пророка. Кондаки пророка і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і пророка, пісня 3-тя – 4.

На вході: «Прийдіть...що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар пророка. «Слава» – кондак пророка, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар пророка; кондак воскресний. «Слава» – кондак пророка, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар пророка; кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак пророка, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і пророка.

Апостол і Євангеліє – дня і пророка.

21 ЛИПНЯ, понеділок

7-й тиждень після П'ятдесятниці.

Прор. Єзекиїля (VI ст. до Р. Х.). Прпп. Симеона, юродивого заради Христа, та Іоана, співпосника його (бл. 590). Прпп. **Онуфрія Мовчазного й Онисима, затворника, Києво-Печерських, у Ближніх печерах (XII – XIII).**

1 Кор., 134 зач., V, 9 – VI, 11. Мф., 56 зач., XIII, 54 – 58.

Служба прор. Єзекиїля, прпп. Симеона, юродивого заради Христа, та Іоана, співпосника його не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири Мінеї на 6: преподобних, глас 4-ий – 3, і пророка, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Радуйся, просвічення душ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Дивна, і преславна...».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-ий. «Слава» – тропар пророка, глас 2-ий: «Пророка Твого...», «І

нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Богородице, Ти є джерело...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар пророка, глас 2-ий: «Пророка Твого...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Богородице, Ти є джерело...».

Кафизми 4-та і 5-та. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), преподобних на 4, і пророка на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».